

Erasmus+

Program Rehberi

Herhangi bir ihtilaf halinde İngilizce orijinal metin geçerlidir.

Sürüm 3 (2015): 14/11/2014

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	3
BÖLÜM A - ERASMUS+ PROGRAMI HAKKINDA GENEL BİLGİ	4
Erasmus+ Programının amaçları ve önemli özellikleri nelerdir?	6
Erasmus+ Programının yapısı nedir?	10
Bütçe nedir?	12
Erasmus+ Programını kimler uygular?	13
Erasmus+ Programına kimler katılabilir?	17
BÖLÜM B – BU REHBER KAPSAMINDAKİ EYLEMLER HAKKINDA BİLGİ	20
Eğitim ve öğretim	20
Gençlik	21
Üç Ana Eylem	22
Ana Eylem 1: Bireylerin öğrenme hareketliliği	23
Hangi Eylemler destekleniyor?	23
Eğitim, öğretim ve gençlik alanındaki hareketlilik projeleri	25
Hareketlilik projesinin amaçları nelerdir?	25
Hareketlilik projesi nedir?	25
Yükseköğretim öğrencilerine ve personeline yönelik hareketlilik projesi	27
Mesleki eğitim ve öğretim öğrencilerine ve personeline yönelik hareketlilik projesi	41
Okul eğitimi personeline yönelik hareketlilik projesi	48
Yetişkin eğitimi personeline yönelik hareketlilik projesi	54
Gençlere ve gençlik çalışanlarına yönelik hareketlilik projesi	60
Büyük ölçekli Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) etkinlikleri	72
Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Dereceleri	79
Erasmus+ Yüksek Lisans Kredisi	87
Ana Eylem 2: Yenilik ve iyi uygulamaların değişimi için işbirliği	88
Hangi Eylemler destekleniyor?	88
Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarındaki Stratejik Ortaklıklar	90
Bilgi ortaklıkları	104
Sektörel Beceri Ortaklıkları	112
Yükseköğretim alanında kapasite geliştirme	122
Gençlik alanında kapasite geliştirme	140
Ana eylem 3: Politika reformuna destek	151
Hangi eylemler destekleniyor?	151
Yapılandırılmış diyalog: Gençler ve karar alıcılar arasında gençlik alanında toplantılar	153
Jean Monnet Faaliyetleri	159
Hangi eylemler destekleniyor?	159
Jean Monnet'nin amaçları nelerdir?	159
Jean Monnet Modülleri	161
Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları	165
Jean Monnet Mükemmellik Merkezleri	169
Kurum/kuruluş ve derneklere yönelik Jean Monnet desteği	173
Jean Monnet Ağları (akademik camia ile politika tartışması)	181
Jean Monnet Projeleri (akademik camia ile politika tartışması)	185
Spor	193
Hangi Eylemler destekleniyor?	193
İşbirliği Ortaklıkları	194
Kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri	199
BÖLÜM C – BAŞVURU SAHİPLERİ İÇİN BİLGİ	203
Bir Erasmus+ projesi sunmak için ne yapılır?	203
Adım 1: Katılımcı Portalına kayıt olunması	203
Adım 2: Program kriterleri ile uygunluğun kontrol edilmesi	204

Adım 3: Mali koşulların kontrol edilmesi	207
Adım 4: Başvuru formunun doldurulması ve sunulması	210
Başvuru onaylandığı zaman ne olur?	211
Proje döngüsü içindeki son tarihler ve ödeme usulleri	214
Diğer önemli sözleşme hükümleri	216

EK I – HAREKETLİLİK FAALİYETLERİNE, STRATEJİK ORTAKLIKLARA VE YÜKSEKÖĞRETİMDE KAPASİTE GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN ÖZEL KURALLAR VE BİLGİLER	219
--	------------

EK II – SONUÇLARIN YAYGINLAŞTIRILMASI VE KULLANILMASI	263
--	------------

EK III – ANAHTAR TERİMLER SÖZLÜĞÜ	270
--	------------

EK IV – YARARLI REFERANSLAR VE İLETİŞİM BİLGİLERİ	276
--	------------

KISALTMALAR

- **DG EAC:** Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü
- **EACEA:** Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı
- **ECAS:** Avrupa Komisyonu Kimlik Tanımlama Sistemi
- **ECHE:** Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi
- **AKTS:** Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi
- **ECVET:** Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sistemi
- **EHEA:** Avrupa Yükseköğretim Alanı
- **EIB:** Avrupa Yatırım Bankası
- **ELL:** Avrupa Dil Etiketleri
- **EQAR:** Avrupa Kalite Güvencesi Sicili
- **EQAVET:** Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kalite Güvencesi
- **EP:** Avrupa Parlamentosu
- **EQF:** Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi
- **ESCO:** Avrupa Becerileri, Yeterlilikleri, Nitelikleri ve Meslekleri
- **AB:** Avrupa Birliği
- **FR:** Mali Tüzük
- **HEI:** Yükseköğretim Kurumu
- **HERE:** Yükseköğretim Reform Uzmanları Ağı
- **ICT:** Bilgi ve İletişim Teknolojileri
- **ISP:** Yoğun Eğitim Programları
- **EMJMD:** Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi
- **NA:** Ulusal Ajans
- **NARIC:** Ulusal Akademik Tanınma Bilgi Merkezi
- **NEO:** Ulusal Erasmus+ Ofisi
- **NQF:** Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi
- **OECD:** Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
- **OER:** Açık Eğitim Kaynakları
- **OMC:** Açık Koordinasyon Yöntemi
- **PIC:** Kişisel Kimlik Kodu
- **URF:** Tek Kayıt Sistemi
- **VET:** Mesleki Eğitim ve Öğretim

GİRİŞ

Bu Program Rehberi, Erasmus+ Programının içeriği hakkında detaylı bilgi almak isteyenler için bir araç niteliğindedir. Bu Rehber, esas olarak aşağıdakilere yöneliktir:

- Katılımcı kurum/kuruluşlar; yani Program tarafından desteklenen faaliyetleri organize eden kurum/kuruluş ve organlar;
- Katılımcılar; yani katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından organize edilen faaliyetlere katılan bireyler (üniversite öğrencileri, stajyerler, çıraklar, öğrenciler, yetişkin öğrenciler, gençler, gönüllüler, akademisyenler, öğretmenler, eğiticiler/eğitmenler, gençlik çalışanları, eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarındaki profesyoneller vb.).

Her yıl, Erasmus+ Programından mali destek almak amacıyla Avrupa genelindeki kurum/kuruluşlar tarafından binlerce proje sunulmaktadır. Bu nedenle Avrupa Komisyonu, en iyi projelere hibe sağlamayı amaçlayan şeffaf bir değerlendirme süreci oluşturmuştur:

- Pek çok Eylem için, Programdan hibe almak amacıyla uygulanan tüm kural ve şartlar, bu Program Rehberinde belirtilmiştir.
- Yalnızca bu Program Rehberinde değinilen diğer bazı Eylemler için, hibe almak amacıyla uygulanan kural ve şartlar, Avrupa Komisyonu tarafından ya da Komisyon adına yayımlanan özel teklif çağrılarında açıklanmıştır.

Başvuru yaparken, potansiyel katılımcı kurum/kuruluşlar, başka referans kaynaklardan da esinlenip bilgi edinebilir. Bu kaynaklardan bazıları Ek IV'te listelenmiştir.

PROGRAM REHBERİ NASIL OKUNMALIDIR?

Bu Program Rehberi, üç ana bölümden oluşmaktadır:

- Bölüm A; Program hakkında genel bir bilgi sunmakta ve Programın hedefleri, öncelikleri ve temel özellikleri, Program Ülkeleri, uygulayıcı yapılar ve mevcut toplam bütçe hakkında bilgi vermektedir. Bu bölüm, Programın kapsamı ve yapısı hakkında genel fikir sahibi olmak isteyenlere yöneliktir.
- Bölüm B; Rehberin kapsamına giren Program Eylemlerine özgü bilgi vermektedir. Bu bölüm, temel olarak, hangi tür projelerin Program tarafından desteklendiği konusunda daha ayrıntılı bilgi sahibi olmak isteyenlere yöneliktir. Bu bölümde verilen bilgiler, Ek I'de daha ayrıntılı olarak verilmiştir.
- Bölüm C; Erasmus+ hibesinin verilmesi ile bağlantılı idari ve mali hükümlerin yanı sıra hibe başvurusu ve projelerin seçimine ilişkin prosedürler hakkında detaylı bilgi vermektedir. Bu bölüm, Erasmus+ Programı çerçevesinde bir proje teklifi sunmak isteyenlere yöneliktir.

Bu Rehber, aşağıdaki Ekleri içerir:

- Ek I: Program Rehberinin kapsadığı eylemlere ilişkin ek kurallar ve bilgiler,
- Ek II: Yararlanıcılar için yaygınlaştırma ile ilgili yol gösterici bilgiler,
- Ek III: Bu Rehberde kullanılan anahtar terimler sözlüğü,
- Ek IV: Faydalı referanslar ve iletişim bilgileri.

BÖLÜM A - ERASMUS+ PROGRAMI HAKKINDA GENEL BİLGİ

Erasmus+ Programı, AB'nin 2014-2020 dönemi için eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarındaki Programıdır¹. Eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanları, Avrupa'nın gelecek on yılda karşılaşacağı temel sorunlar olan sosyo-ekonomik değişimlerin üstesinden gelinmesine yardımcı olmak ve büyüme, istihdam, sosyal eşitlik ve sosyal içermeyi hedefleyen Avrupa 2020 stratejisinin uygulanmasını desteklemek amacıyla önemli bir katkı sağlayabilir.

Çok sayıda genç, okullarını erken terk etmekte, bu da işsiz kalma ve sosyal olarak marjinalleşme konularında yüksek bir risk oluşturmaktadır. Özellikle gençler için söz konusu olan artan işsizlik oranlarıyla mücadelede, Avrupa'daki ülkelerin hükümetlerinin en acil görevlerinden biri haline gelmiştir. Aynı risk, kalifiye olmayan çok sayıda yetişkini de tehdit etmektedir. Teknolojiler, toplumların işleyişlerini değiştirmektedir; bu ise teknolojilerin en iyi şekilde kullanılması gereğini ortaya çıkarmaktadır. AB'deki işletmelerin, beceri ve yeniliği esas alarak daha rekabetçi olmaları gerekmektedir. Güçlü ve iyi işleyen eğitim, öğretim sistemleri ve gençlik politikaları, bir yandan vatandaşları işgücü piyasasının ve ekonominin talep ettiği becerilerle donatarak bu sorunlarla başa çıkılmasına yardımcı olurken, bir yandan da vatandaşların toplumda aktif bir rol oynamalarına fırsat tanıyarak kişisel tatmini artırmaktadır. Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarındaki reformlar; politika yapıcılar ve paydaşlar arasındaki ortak vizyon, sağlam veriler ve farklı alanlar ve seviyelerdeki işbirlikleri esas alınarak bu amaçlara ulaşılmasına katkı sağlayabilir.

Diğer bir sorun, "gençlerin Avrupa'da demokratik hayata katılımının teşvik edilmesi" ile ilgili Lizbon Antlaşması hükümlerine uygun olarak, gençler arasında sosyal sermayenin geliştirilmesi, yani gençlerin topluma aktif olarak katılma yeteneklerinin güçlendirilmesidir. Bu hususta, gençlerin beceri ve yeteneklerinin yanı sıra aktif vatandaşlıklarını da geliştirmeyi amaçlayan yaygın öğrenme faaliyetlerinden faydalanılabilir.

Ayrıca, gençlik kuruluşlarının ve gençlik çalışanlarının profesyonelliğini ve gençlik çalışmalarının Avrupa boyutunu geliştirmek amacıyla kurum/kuruluşlara ve çalışanlara eğitim ve işbirliği fırsatları sağlanması gerekmektedir.

Erasmus+ Programı; Program Ülkelerinin, Avrupa'nın beşeri ve sosyal sermayesini etkin bir şekilde kullanmak yönündeki çabalarını desteklemek üzere tasarlanmıştır ve eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında örgün eğitim, yaygın eğitim ve sargın eğitime destek vermek yoluyla hayat boyu öğrenme ilkesini desteklemektedir. Program, ayrıca özellikle yükseköğretim ve gençlik alanlarında Ortak Ülkeler ile işbirliği ve hareketlilik fırsatlarını da geliştirmektedir.

Erasmus+, Lizbon Antlaşmasının getirdiği yeniliklerinden bir tanesi kapsamında, spordan sorumlu kuruluşlar arasında işbirliğini teşvik etmek suretiyle, spor alanında Avrupa boyutunun geliştirilmesini amaçlayan faaliyetleri de desteklemektedir. Program, Avrupa ağlarının oluşturulup geliştirilmesini teşvik etmekte, paydaşlar arası işbirliğinin tesisi ve spor ve fiziksel aktiviteler ile ilgili bilginin ve teknik uzmanlığın (know-how) değişimi ve paylaşımı için fırsatlar sunmaktadır. Bu güçlendirilmiş işbirliği, Avrupa'da fiziksel hareketsizliğin sosyal ve ekonomik maliyetini azaltmaya yardımcı olmak suretiyle, beşeri sermaye potansiyelinin gelişimi üzerinde dikkate değer pozitif etkiler yaratacaktır.

Programın geneli, yeni beceriler oluşturmaya ve iş yaratmaya yönelik olarak, Avrupa 2020 Stratejisinin amaçlarıyla ve "Hareket Halinde Gençlik" (Youth on the Move) ve Gündem (the Agenda) gibi bu Stratejinin ana girişimleriyle tutarlı olan eylemleri, işbirliği faaliyetlerini ve araçları desteklemektedir. Program ayrıca, Açık Koordinasyon Yöntemleri (Open Methods of Coordination) yoluyla, Eğitim ve Öğretim Stratejik Çerçevesinin ve Avrupa Gençlik Stratejisinin amaçlarına ulaşılmasında katkı sağlamaktadır.

Bilgiye, becerilere ve yeterliliklere yapılan bu yatırım, büyümeye katkı sağlayarak ve Avrupa ve ötesinde refah ve sosyal içermeyi temin ederek bireylere, kurum/kuruluşlara ve bütün olarak topluma fayda getirecektir.

Bu Erasmus+ Program Rehberi, Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen Erasmus+ Yıllık Çalışma Programı uyarınca hazırlanmış olup, ilerleyen yıllarda kabul edilecek Çalışma Programlarının önceliklerini ve eylem çizgisini yansıtabilecek şekilde revize edilebilir. Bu Rehberin uygulanması, Bütçe Otoritesi tarafından yıllık bütçenin kabul edilmesi sonrasında, taslak bütçede sunulan ya da on ikide bir kuralında öngörülen ödeneklerin mevcudiyetine de bağlıdır.

GEÇMİŞ TECRÜBEYE DAYANMAK, GELECEĞE DOĞRU BAKMAK

Erasmus+ Programı, Avrupa içinde ve uluslararası boyutta işbirliğini kapsayan ve eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında 25 yılı aşan Avrupa programlarının kazanımları üzerine inşa edilmiştir. Erasmus+, 2007-2013 döneminde Komisyon tarafından uygulanan aşağıdaki Avrupa programlarının birleştirilmesinin bir sonucudur:

- Hayatboyu Öğrenme Programı,

¹ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEY'in "Erasmus+": Eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanındaki Birlik Programını kuran 11 Aralık 2013 tarih ve 1288/2013 sayılı TÜZÜĞÜ (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:EN:PDF>)

- Gençlik Programı,
- Erasmus Mundus Programı,
- Tempus,
- Alfa,
- Edulink,
- Sanayileşmiş ülkeler ile yükseköğretim alanında işbirliği programları.

Bu programlar, yükseköğretim (uluslararası boyutu da dâhil), mesleki eğitim ve öğretim, okul eğitimi, yetişkin eğitimi ve gençlik (uluslararası boyutu da dâhil) alanlarındaki eylemleri desteklemiştir.

Erasmus+, eğitim, öğretim ve gençliğin farklı alanlarında sinerjileri ve karşılıklı etkileşimi teşvik etmek, muhtelif eylem ve proje formatları arasındaki yapay sınırları kaldırmak, yeni fikirler geliştirmek, iş dünyasından ve sivil toplumdan yeni aktörler çekmek ve yeni işbirliği şekillerini özendirerek suretiyle, bu programların ötesine geçmeyi amaçlamaktadır. Erasmus+ Avrupa ve ötesinde beşeri ve sosyal sermaye anlamında gerçek ihtiyaçlara cevap vermek adına daha etkin bir araç haline gelmeyi amaçlamaktadır.

Dolayısıyla, yeni Programın yaygın şekilde tanınan güçlü bir marka adı ile bağlantılı olması hayati öneme sahiptir. Bu nedenle, Program kapsamında desteklenen tüm eylem ve faaliyetlerin her şeyden önce "Erasmus+" marka adı kullanılarak tanıtılması gerekecektir. Ancak, eski programların katılımcı ve yararlanıcılarının, Erasmus+'a giden yolu bulmalarına yardımcı olmak için, iletişim ve yaygınlaştırma amacıyla, ortak "Erasmus+" marka adına ek olarak, belirli bir sektörü hedefleyen Eylemlere yönelik isimler, aşağıda belirtilen şekilde kullanılabilir:

- *"Erasmus+: Comenius"*; okul eğitimi ile bağlantılı olan Program faaliyetleri ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Erasmus"*; yükseköğretim alanı ile bağlantılı olan ve Program Ülkelerini hedefleyen Program faaliyetleri ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Erasmus Mundus"*; Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Leonardo da Vinci"*; mesleki eğitim ve öğretim ile bağlantılı olan Program faaliyetleri ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Grundtvig"*; yetişkin eğitimi ile bağlantılı olan Program faaliyetleri ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Gençlik"*; gençliğin yaygın ve sargın eğitimi ile bağlantılı Program faaliyetleri ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Jean Monnet"*; Avrupa Birliği Çalışmaları ile bağlantılı olan Program faaliyetleri ile ilgili olarak,
- *"Erasmus+: Spor"*; spor alanı ile bağlantılı olan Program faaliyetleri ile ilgili olarak.

ERASMUS+ PROGRAMININ AMAÇLARI VE ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

GENEL AMAÇ

Erasmus+ Programı, aşağıdaki hususların gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktadır:

- Temel eğitim hedefi² de dâhil, Avrupa 2020 stratejisinin amaçları;
- Karşılık gelen kriterler de dâhil, eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliği (ET 2020) için stratejik çerçeve amaçları;
- Ortak Ülkelerin yükseköğretim alanındaki sürdürülebilir gelişimi;
- Gençlik alanında Avrupa işbirliği için yenilenmiş çerçevenin (2010-2018) genel amaçları;
- AB'nin spor alanındaki çalışma planına uygun olarak, özellikle halk sporları kapsamında sporun Avrupa boyutunu geliştirme amacı;
- Avrupa Birliği Antlaşmasının 2'nci Maddesi uyarınca Avrupa değerlerinin tanıtımı³.

ERASMUS+ PROGRAMININ ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİ

Programın aşağıda yer alan özelliklerine özel önem verilmelidir. Bunlardan bazıları, Komisyonun internet sitesinde daha ayrıntılı olarak verilmiştir.

BECERİLERİN VE YETERLİLİKLERİN TANINMASI VE DOĞRULANMASI

Erasmus+, beceriler ve yeterlilikler ile ilgili olarak AB'nin şeffaflık ve tanınma araçlarını (özellikle Europass, Youthpass, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF), Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS), Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sistemi (ECVET), Mesleki Eğitimde Kalite Güvencesi (EQAVET), Avrupa Kalite Güvencesi Sicili (EQAR), Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliği (ENQA) ve ayrıca eğitim ve öğretim alanında bu araçları destekleyen AB çapındaki ağlar (özellikle Ulusal Akademik Tanıma Bilgi Merkezi (NARIC), Euroguidance ağları, Ulusal Europass Merkezleri ve EQF Ulusal Koordinasyon Noktaları) desteklemektedir.

Bu araçların ortak amacı, örgün eğitim ve öğretim yoluyla veya diğer öğrenme deneyimleri (örneğin, iş deneyimi, gönüllülük, online öğrenme) yoluyla elde edilip edilmediklerine bakılmaksızın, ulusal sınırlar içerisinde ve ulusal çapta, eğitim ve öğretimin tüm alt sistemlerinde ve işgücü piyasasında beceri ve yeterliliklerin daha kolay tanınabilmesini sağlamaktır. Ayrıca bu araçlar; eğitim, öğretim ve gençlik politikalarının, daha başarılı bir işgücü piyasası entegrasyonu ve daha fazla hareketlilik aracılığıyla rekabet edebilirlik, istihdam ve büyüme konusundaki Avrupa 2020 hedeflerine daha fazla katkı sağlamasını ve eğitim ve istihdam alanındaki temel hedeflere ulaşılmasını amaçlamaktadır.

Bu hedeflere ulaşılması için bu araçlar amaca uygun olmalıdır. Bu araçlar, eğitimin uluslararasılaşması ve sayısal öğretimin giderek daha fazla kullanılması gibi yeni olguları sağlamalı ve öğrencilerin ihtiyaç ve hedefleri ile uyumlu esnek öğrenme yollarının oluşturulmasını desteklemelidir. Bu husus, söz konusu araçların gelecekte değişim geçirmesinin gerekebileceği anlamına gelmektedir. Bu değişim, araçların daha fazla uyumlu hale gelmesini ve genel olarak basitleştirilmesini sağlamalı, öğrencilerin ve çalışanların, iş ya da daha fazla öğrenme amacıyla serbestçe hareket edebileceği gerçek bir Avrupa beceri ve yeterlilikler alanının oluşturulmasına destek vermelidir.

Daha fazla bilgi, http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_en.htm adresinde mevcuttur.

PROJE SONUÇLARININ YAYGINLAŞTIRILMASI VE KULLANILMASI

Sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanılması, Erasmus+ proje döngüsünün en önemli alanlarından biridir. Katılımcı kurum/kuruluşlara, projeden elde edilen çıktı ve ürünleri yaygınlaştırma ve paylaşma fırsatı vermekte ve böylece bu tür projelerin etkilerini yaymakta, sürdürülebilirliklerini artırmakta ve Erasmus+'ın Avrupa katma değerine olumlu katkı sağlamaktadır. Proje sonuçlarını başarılı bir şekilde yaygınlaştırıp kullanmak için, Erasmus+ projelerinde yer alan kurum/kuruluşlardan, projelerini tasarlayıp uygularken yaygınlaştırma ve kullanma faaliyetlerine önem vermeleri istenmektedir. Bu tür faaliyetlerin düzeyi ve yoğunluğu, Erasmus+'ın farklı Eylemlerinin amaçları, kapsamı ve hedefleri ile orantılı olmalıdır. Belirli bir proje kapsamında elde edilen sonuçlar, projenin kapsamına girmeyen alanlarla da ilgili olabilir ve geliştirilen ve üretilen çıktılara başka kişilerin kolayca erişmelerini sağlayan strateji ve yöntemleri içeren bireysel projeler geliştirmek mümkündür. Bu konuya özgü yol gösterici bilgiler, EK II'de verilmiştir.

² Temel eğitim amacı, 2020 itibarıyla okulu erken terk etme oranını %10'un altına indirmek ve yükseköğretime erişimi en az %40'a çıkarmaktır.

³ AB, azınlık gruplara ait kişilerin hakları da dâhil, insan onuru, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygı üzerine inşa edilmiştir. Bu değerler; çoğulculuk, ayrımcılık yapmama, tolerans, adalet, dayanışma ve kadın-erkek eşitliğinin egemen olduğu bir toplumda Üye Devletler için ortaktır.

ERASMUS+ KAPSAMINDA ÜRETİLEN EĞİTİM MALZEMELERİ, BELGELER VE YAYINLARA AÇIK ERİŞİM

Erasmus+, öğrenme, öğretme, eğitim, gençlik çalışması için yararlı olan ve Program tarafından hibe tahsis edilen projeler kapsamında üretilen malzemelere, belgelere ve yayınlara açık erişimi desteklemektedir. Bu türden malzemeleri, belgeleri ve yayınları, herhangi bir hibe tahsis edilen proje kapsamında üreten Erasmus+ hibe yararlanıcıları, bu çıktıları dijital formatta internet üzerinden açık lisanslı olarak bedelsiz erişilebilecek şekilde kamunun kullanımına açmalıdır. Bununla birlikte, projenin özelliğine ve malzemenin türüne bağlı olarak, uygun olması halinde, yararlanıcılar sınırlamalar (örneğin, üçüncü kişiler tarafından ticari kullanımın yasaklanması) da dâhil olmak üzere en uygun açık erişim seviyesini tanımlama hakkına sahiptir. Burada belirtilen açık erişim şartı, hibe yararlanıcılarının fikri mülkiyet haklarına zarar vermemelidir.

ULUSLARARASI BOYUT

Erasmus+, özellikle yükseköğretim ve gençlik alanlarında olmak üzere güçlü bir uluslararası boyut (başka bir deyişle Ortak Ülkeler ile işbirliği) içermektedir.

Yükseköğretim alanında Erasmus+, Ortak Ülkeler ile işbirliğini hedefleyen aşağıdaki temel Eylemleri desteklemektedir:

- Öğrencilerin ve personelin Ortak Ülkelerden ve Ortak Ülkelere hareketliliğini teşvik eden **bireylerin uluslararası kredi hareketliliği ve Ortak Yüksek Lisans Derecesi** (Ana Eylem 1 kapsamında),
- Ortak Ülkelerde yükseköğretim kurumları ve sistemlerinin modernizasyonu ve uluslararasılaşması üzerinde bir etkiye sahip olan işbirliği ve ortaklıkları teşvik eden ve özellikle AB'ye komşu Ortak Ülkelere odaklanan yükseköğretimde **Kapasite Geliştirme** projeleri (Ana Eylem 2 kapsamında),
- AB'ye komşu Ortak Ülkelerde Yükseköğretim Reformu Uzmanları, uluslararası mezunlar derneği, Ortak Ülkeler ile politika diyalogu, uluslararası cazibe ve tanıtım etkinlikleri aracılığıyla **politika diyaloguna** destek (Ana Eylem 3 kapsamında),
- Küresel çapta Avrupa Birliği çalışmaları alanında öğretmeyi, araştırmayı ve düşünmeyi teşvik etmek amacıyla yönelik **Jean Monnet** faaliyetleri.

Gençlik alanında, Erasmus+ aşağıdaki temel Eylemleri desteklemektedir:

- AB'ye komşu Ortak Ülkeler ile işbirliği içerisinde Gençlik Değişimlerini, Avrupa Gönüllü Hizmetini ve gençlik çalışanlarının hareketliliğini destekleyen **gençler ve gençlik çalışanlarına yönelik hareketlilik** (Ana Eylem 1 kapsamında),
- Gençlik çalışması, gençlik politikaları ve gençlik sistemlerinin niteliksel gelişiminin yanı sıra Ortak Ülkelerdeki (özellikle de Afrika, Karayip, Pasifik (ACP), Asya ve Latin Amerika ülkelerindeki) yaygın eğitimin tanınması üzerinde pozitif etkiye sahip işbirliği ve hareketlilik faaliyetlerini destekleyen gençlik alanındaki **Kapasite Geliştirme** projeleri (Ana Eylem 2 kapsamında),
- AB'ye komşu Ortak Ülkelerdeki gençlerin ve gençlik kuruluşlarının, gençler ve karar alıcılar arasındaki diyalogunu destekleyen uluslararası toplantılara, konferanslara ve etkinliklere katılımı aracılığıyla gençliğe yönelik **Yapılandırılmış Diyalog** (Ana Eylem 3 kapsamında).

Yukarıda belirtilenlere ek olarak, Ortak Ülkelerdeki kurum/kuruluşların Programın diğer Eylemlerine (Stratejik Ortaklıklar, Bilgi Ortaklıkları, Sektörel Beceri Ortaklıkları, İşbirliği Ortaklıkları) katılımı, söz konusu katılım projeye bir katma değer getirdiği ölçüde mümkündür (daha fazla bilgi, Bölüm B'de verilmiştir).

ÇOK DİLLİLİK

Çok dillilik, Avrupa projesinin yapı taşlarından bir tanesidir ve AB'nin çeşitlilik altında birleşme isteğinin güçlü bir sembolüdür. Yabancı diller, insanların işgücü piyasası için daha donanımlı hale gelmesine ve mevcut fırsatların çoğunu değerlendirmesine yardımcı olacak beceriler arasında önemli bir role sahiptir. AB, her bir vatandaşın, erken yaşta itibaren en az iki yabancı dili öğrenme fırsatına sahip olmasını amaçlamaktadır.

Dil öğrenmenin ve dil çeşitliliğinin teşvik edilmesi, Programın özel hedeflerinden biridir. Dil yeterliliklerinin eksikliği, Avrupa eğitim, öğretim ve gençlik programlarına katılımın önündeki temel engellerden bir tanesidir. Dil desteği sunmaya yönelik fırsatlar, hareketliliği daha etkin ve etkili kılmayı, öğrenme performansını iyileştirmeyi ve dolayısıyla Programın özel hedefine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Dil desteği, Ana Eylem 1 altında desteklenen uzun dönem hareketlilik faaliyetleri kapsamında katılımcıların yurtdışında eğitim görmek, staj yapmak veya gönüllü hizmette bulunmak için kullandığı dil için mevcuttur. Dil desteği, e-öğrenmenin erişim ve esneklik bakımından dil öğreniminde avantajlar sağlamasından dolayı temelde online olarak sunulacaktır. Online destek, dil yeterliliklerinin zorunlu olarak değerlendirilmesini ve gönüllü dil kurslarını içermektedir. Dil değerlendirmesi, her

bir katılımcıya doğru hazırlığı sunma ve AB'nin hareketlilik katılımcılarının dil becerileri hakkında bulgu toplama yönündeki girişiminin hayati öneme sahip bir boyutudur. Dolayısıyla, katılımcılar, hareketlilik öncesinde bir dil değerlendirmesine tabi tutulacak ve dil yeterliliklerindeki gelişmeyi gözlemek amacıyla hareketlilik döneminin sonunda bir değerlendirme daha yapılacaktır. Hareketlilikten önce katılımcıların tabi tutulduğu dil değerlendirme testinin sonuçları ne olursa olsun, elde edilen sonuç, katılımcıların hareketlilik faaliyetlerine katılmaları bakımından bir engel oluşturmayacaktır.

Online araçların kapasitesi tüm dilleri kapsayacak şekilde geliştirilinceye kadar, Komisyonun online destek sağlayamadığı dillerde dil desteği vermek amacıyla, hareketlilik projelerinin yararlanıcılarına hibe sağlanacaktır.

Ana Eylem 2 kapsamında, dil öğretme ve öğrenme alanındaki Stratejik Ortaklıklar teşvik edilecektir. Dil becerilerini geliştirmeye yönelik yenilikler ve iyi uygulamalar; örneğin öğretme ve değerlendirme yöntemlerini, pedagojik malzeme geliştirilmesini, araştırmayı, bilgisayar destekli dil öğrenmeyi ve yabancı dilleri kullanan girişim ortaklıklarını içerebilir. Ayrıca, gereken durumlarda, personele, gençlik çalışanlarına ve öğrencilere yönelik uzun vadeli eğitim ve öğretim faaliyetleri organize eden Stratejik Ortaklıkların yararlanıcılarına dil desteği kapsamında hibe sağlanabilir.

Avrupa Dil Etiket (ELL) ödülleri açısından, Ulusal Ajanslar, gönüllülük esasına dayalı olarak Program Ülkelerinde düzenli olarak (yılda bir veya iki yılda bir defa) ulusal yarışmalar organize etme konusunda teşvik edilmektedir. ELL ödülü, çok dillilik alanındaki mükemmellik sonuçlarının kullanılması ve yaygınlaştırılması amacıyla bir teşvik unsuru işlevi görmeli ve halkın dil öğrenmeye olan ilgisini artırmalıdır.

EŞİTLİK VE İÇERME

Erasmus+ Programı, akranları ile karşılaştırıldığında daha az fırsata ve dezavantajlı geçmişe sahip öğrencilere erişimi kolaylaştırarak eşitlik ve içermeyi teşvik etmeyi hedeflemektedir. Bu kişiler, ulusötesi projelere katılmalarını sınırlayan veya engelleyen bireysel zorluklar nedeniyle dezavantajlı durumdadır. Bu kişilerin karşılaşılabileceği engeller veya zorluklar aşağıda sınıflandırılmıştır:

- *Engellilik hali* (başka bir deyişle, özel ihtiyaçlara sahip kişiler): Zihinsel (düşünme, kavrama, öğrenme), fiziksel, duyuşsal veya diğer engelleri bulunan insanlar,
- *Eğitsel zorluklar*: Öğrenme zorluğu çeken gençler, erken yaşta okuldan ayrılanlar, düşük vasıflı kişiler, okul performansı düşük gençler,
- *Ekonomik engeller*: Yaşam standardı düşük olan, düşük gelirli, sosyal yardım sistemine bağımlı kişiler, uzun süre işsiz veya yoksul kalan gençler, evsiz kalan kişiler, borçlu veya maddi sıkıntıları olan kişiler,
- *Kültürel farklılıklar*: Göçmenler veya sığınmacılar veya göçmen veya sığınmacı ailelerden gelen kişiler, milli veya etnik bir azınlığa mensup kişiler, dil adaptasyonu veya kültürel uyum sorunları olan kişiler,
- *Sağlık sorunları*: Kronik sağlık sorunları, şiddetli hastalığı veya ağır psikiyatrik durumu olan kişiler,
- *Sosyal engeller*: Cinsiyeti, etnik kökeni, dini, cinsel yönelimi, engellilik durumları vb. nedenlerden dolayı ayrımcılığa maruz kalan kişiler, sınırlı sosyal becerileri veya anti-sosyal veya riskli davranışları olan kişiler, güvensiz ortamdaki insanlar, (eski) suçlular, (eski) madde ve alkol bağımlıları, genç ve/veya bekâr ebeveynler, yetimler,
- *Coğrafi engeller*: Uzak veya kırsal yerlerde yaşayan kişiler, küçük adalarda veya kenar bölgelerde yaşayan kişiler, kentsel sorunları olan bölgelerde yaşayan kişiler, daha az hizmet (sınırlı toplu taşıma, zayıf altyapı) verilen yerlerde yaşayan kişiler.

Gençlik alanında, İçerme ve Çeşitlilik Stratejisi, imkânları kısıtlı gençlerin Erasmus+'a katılmalarının ve dâhil edilmelerinin desteklenmesi amacıyla genel bir çerçeve olarak tasarlanmıştır. Bu Stratejinin metni, Avrupa Komisyonunun internet sitesinde yer almaktadır.

KATILIMCILARIN KORUNMASI VE GÜVENLİĞİ

Erasmus+ projelerinde yer alan katılımcıların korunması ve güvenliği, Programın önemli ilkeleri arasındadır. Erasmus+ Programına katılan tüm kişiler, kişisel ve profesyonel gelişim ve öğrenme imkânlarından tam olarak yararlanma fırsatına sahip olmalıdır. Bu, ancak tüm kişilerin haklarını gözetip koruyan güvenli bir ortamda sağlanabilir.

Bu amaçla, Erasmus+ Programına katılan her bir kurum/kuruluş, projelerinde yer alan katılımcıların güvenliğini ve korunmasını destekleyen ve garanti eden etkin işlem ve düzenlemeleri yürürlüğe koymalıdır. Bu çerçevede, Erasmus+ Programında Ana Eylem 1 ve 2 altındaki hareketlilik faaliyetlerinde yer alan tüm üniversite öğrencileri, stajyerler, çıkarlar, okul öğrencileri, yetişkin öğrenciler, gençler, personel ve gönüllüler, bu faaliyetlere katılmaları ile bağlantılı risklere karşı sigortalanmalıdır. Belirli bir sigorta poliçesi (bk. EK I) öngören Avrupa Gönüllü Hizmeti haricinde, Erasmus+ Programı ne tek bir sigorta formatı tanımlamakta, ne de belirli sigorta şirketlerini tavsiye etmektedir. Program, yürütülen projenin türüne ve ulusal ölçekte mevcut sigorta formatlarına göre en uygun sigorta poliçesinin belirlenmesini proje organizatörlerine bırakmaktadır. Ayrıca, katılımcıların hali hazırda daha önce proje organizatörleri tarafından öngörülmuş olan sigorta poliçelerinin kapsamına girmesi halinde, projeye özgü bir sigorta yaptırmak gerekli değildir.

Her şart altında, aşağıdaki hususlar sigorta kapsamında olmalıdır:

- Duruma göre, seyahat sigortası (bagajın hasara uğraması ya da kaybedilmesi dâhil),
- Üçüncü şahıs teminatı (gerekli hallerde profesyonel güvence veya mesuliyet sigortası dâhil),

- Kaza ve ciddi hastalık (kalıcı veya geçici iş göremezlik dâhil),
- Ölüm (yurtdışında yürütülen projelerde kişinin ülkesine geri gönderilmesi dâhil).

Uygulanabilmesi halinde, ulusötesi projelerde katılımcıların bir Avrupa Sağlık Sigortası Kartına sahip olmaları şiddetle tavsiye edilir. Bu kart, ücretsiz olarak verilen ve 28 AB ülkesi ile İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre'deki geçici kalışlar esnasında bu ülkelerde sigortalı olan kişiler ile aynı koşullar altında ve aynı maliyet üzerinden (bazı ülkelerde ücretsiz) devlet tarafından tedarik edilen ve tıbbi açıdan gerekli sağlık hizmetlerine erişim sağlamaktadır. Kart ve kartın nasıl elde edileceğine dair daha ayrıntılı bilgi, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559> adresinde mevcuttur.

Son olarak, eğer projeler 18 yaşın altındaki gençleri içeriyorsa, katılımcı kurum/kuruluşların, katılımcıların ebeveynlerinden veya onların vekillerinden bir ön katılım izni almaları gerekir.

ERASMUS+ PROGRAMININ YAPISI NEDİR?

Hedeflerine ulaşmak amacıyla, Erasmus+ Programı aşağıdaki Eylemleri uygulamaktadır:

ANA EYLEM 1 – BİREYLERİN ÖĞRENME HAREKETLİLİĞİ

Bu Ana Eylem, aşağıdakileri desteklemektedir:

- **Öğrencilerin ve personelin hareketliliği:** Öğrencilere, stajyerlere, gençlere, gönüllülere, akademisyenlere, öğretmenlere, eğitici/eğitmenlere, gençlik çalışanlarına, eğitim kurumlarının ve sivil toplum kurum/kuruluşlarının personeline diğer bir ülkede bir öğrenme deneyimi ve/veya profesyonel bir deneyim yaşamaları için fırsatlar,
- **Ortak Yüksek Lisans Derecesi:** Dünya çapında en iyi Yüksek Lisans öğrencilerine tam burslar veren, yükseköğretim kurumları konsorsiyumu tarafından sunulan üst düzey entegre uluslararası eğitim programları,
- **Erasmus+ Yüksek Lisans Kredileri:** Program Ülkelerindeki yükseköğretim öğrencileri tam burslu bir Yüksek Lisans derecesi için yurtdışına çıkmak amacıyla program tarafından desteklenen bir kredi desteği alabilirler. Öğrenciler, bu amaçla, ulusal bankalara veya öğrenci kredi ajanslarına başvurmalıdır.

ANA EYLEM 2 – YENİLİK VE İYİ UYGULAMALARIN DEĞİŞİMİ İÇİN İŞBİRLİĞİ

Bu Ana Eylem, aşağıdakileri desteklemektedir:

- Eğitim, öğretim ve gençlik ile ilgili bir ya da daha fazla alanı kapsayan girişimler geliştirmeyi ve eğitim, öğretim ve gençlik alanında veya diğer ilgili alanlarda faaliyet gösteren farklı türden kurum/kuruluşlar arasında deneyim ve teknik uzmanlık (*know-how*) paylaşımını ve yeniliği teşvik etmeyi amaçlayan ulusötesi **Stratejik Ortaklıklar**. Bazı hareketlilik faaliyetleri projenin hedeflerine katkı yaptıkları ölçüde desteklenmektedir.
- Yükseköğretim kurumları ve işletmeler arasında gerçekleştirilen ve yeniliği, girişimciliği, yaratıcılığı, istihdam edilebilirliği, bilgi paylaşımını ve/veya birden çok akademik disiplini ilgilendiren öğretme ve öğrenmeyi teşvik etmeyi amaçlayan **Bilgi Ortaklıkları**,
- Ortak mesleki eğitim müfredatının, programların ve öğretme ve öğretim metodolojilerinin tasarlanmasını ve sunulmasını destekleyen, belirli bir ekonomik sektördeki eğilimler ve bir ya da birden fazla profesyonel alanda faaliyet göstermek için ihtiyaç duyulan beceriler hakkında bulgu toplayan **Sektörel Beceri Ortaklıkları**,
- Yükseköğretim ve gençlik alanlarında Ortak Ülkeler ile işbirliğini destekleyen **Kapasite Geliştirme** projeleri. Kapasite geliştirme projeleri modernizasyon ve uluslararasılaşma süreçlerinde kurum/kuruluşları ve sistemleri desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu tür projelerde yer alabilen belirli Ortak Ülkelerde, bazı hareketlilik faaliyetleri, projenin hedeflerine katkı sağladıkları ölçüde desteklenmektedir.
- **eTwinning, Avrupa Yetişkin Eğitimi Platformu (EPALE) ve Avrupa Gençlik Portalı** gibi gerek okul ve yetişkin eğitimi alanında öğretmenlere, eğitici/eğitmenlere ve uygulayıcılara ve gerekse Avrupa çapında ve ötesinde gençlere, gönüllülere ve gençlik çalışanlarına fiili işbirliği alanları, uygulama toplulukları ve diğer online hizmetler sunan Bilgi Teknolojilerine (BT) yönelik destek platformları.

ANA EYLEM 3 – POLİTİKA REFORMLARINA DESTEK

Bu Ana Eylem, aşağıdakileri desteklemektedir:

- Avrupa 2020 çerçevesinde kanıta dayalı politika oluşturmak ve izlemek için **eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında bilgi**; özellikle:
  - Akademik ağlar ile işbirliği de yapmak suretiyle, ülkeye özgü ve tematik analiz,
  - Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında Açık Koordinasyon Yöntemleri aracılığıyla akranla öğrenme ve akran denetimi.
- Paydaşlar arasında yenilikçi politika geliştirmeyi teşvik etmek ve kamu otoritelerinin sağlam değerlendirme metodolojilerine dayanan alan denemeleri aracılığıyla yenilikçi politikaların etkinliğini test edebilmelerini sağlamak için **politika yeniliğine dönük girişimler**,
- Beceri ve yeterliliklerin şeffaflığını, tanınmasını, kredi transferini kolaylaştırmak, kalite güvencesini geliştirmek, yaygın ve sargin öğrenmenin doğrulanmasını, beceri yönetimini ve rehberliği desteklemek amacıyla **Avrupa politika araçlarına destek**. Bu Eylem, Avrupa çapında değişimleri kolaylaştıran ağlara, vatandaşların öğrenme ve çalışma hareketliliğine ve farklı eğitim, öğretim ve gençlik alanları arasında esnek öğrenme yollarının geliştirilmesine destek vermeyi de içermektedir.

- Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında politikaların etkisini ve katma değerini güçlendirmek amacıyla üst düzeyde tanınan uzmanlık ve analitik kapasiteye sahip **uluslararası kurum/kuruluşlar** (OECD ve Avrupa Konseyi gibi) **ile işbirliği**,
- Gerek Avrupa 2020 Stratejisi, Eğitim ve Öğretim 2020, Avrupa Gençlik Stratejisi ve gerekse Avrupa ile ilgili diğer sektörel politika gündemleri ve AB'nin eğitim, öğretim ve gençlik politikalarının dış boyutu konusundaki bilinci artırmak için eğitim, öğretim ve gençlik alanında kamu idareleri, sunucular ve paydaşlar ile **paydaş diyalogu, politika ve program tanıtımı**. Bu hususlar, Program sonuçlarının etkin kullanımının ve somut sonuçlar elde edilmesinin teşvik edilmesi yoluyla politikaların uygulanmasının güçlü şekilde desteklenmesi amacıyla paydaşların kapasitesinin geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

JEAN MONNET FAALİYETLERİ

Jean Monnet Faaliyetleri, aşağıdakileri desteklemektedir:

- Bir yükseköğretim kurumunun resmi müfredatında yer alan Avrupa entegrasyon araştırmaları ile ilgili öğretimi derinleştirmek ve öğretmen eğitimi ve zorunlu eğitim gibi diğer eğitimsel seviyeler için de AB içeriği ile ilgili araştırmalar yapmak, bunları izlemek ve kontrol etmeye yönelik **Akademik Modüller, Kürsü Başkanlıkları, Mükemmellik Merkezleri**. Bu Eylemler, işgücü piyasasında giderek artan şekilde talep edilen alanlarda geleceğin profesyonelleri için Avrupa entegrasyonu ile ilgili konularda derinlemesine eğitim vermeyi ve aynı zamanda Avrupa entegrasyonuna tabi alanlarda genç öğretmen ve araştırmacı neslini teşvik etmeyi, onlara danışmanlık ve kılavuzluk yapmayı amaçlamaktadır.
- Aşağıdaki unsurlar aracılığıyla desteklenen **akademik camia ile yapılan politika tartışmaları**: a) Avrupa ve dünya çapında farklı üniversiteler arasındaki işbirliğini güçlendirmek, yüksek öneme sahip AB konuları ile ilgili olarak kamusal aktörler ve Komisyon servisleri ile işbirliğini geliştirmek ve üst düzey bir bilgi değişim platformu oluşturmaya yönelik **ağlar**; b) yeniliğe, karşılıklı etkileşim artışına ve AB içeriğinin yayılmasına yönelik olarak AB konularında tartışmayı, düşünmeyi teşvik etmeyi ve AB ve AB süreçleri ile ilgili bilgiyi iyileştirmeyi amaçlayan **projeler**,
- AB araştırmaları ve AB konuları ile ilgilenen **kurum/kuruluş ve derneklere**, yasal faaliyetlerini organize edip yürütmeleri ve aktif Avrupa vatandaşlığını güçlendirecek şekilde AB ile ilgili olguları daha geniş bir kamuoyuna duyurmaları için **destek**. Jean Monnet Faaliyetleri kapsamında ayrıca, Avrupa çıkarlarını gözetme amacıyla hareket eden belirlenmiş kurum/kuruluşlara işletme hibeleri de verilmektedir.
- Özellikle politika yapıcılarının, sivil toplumun ve üst düzey akademisyenlerin katılımı ile yüksek öneme sahip siyasi konularda yıllık olarak düzenlenen ana uluslararası konferans aracılığıyla, politika yapıcılara eleştirel bağımsız akademik görüşler yoluyla yeni anlayışlar ve somut öneriler sunmaya ve AB ile ilgili mevcut hususları yansıtmaya yönelik **çalışmalar ve konferanslar**.

SPOR

Spor alanındaki Eylemler, aşağıdakileri desteklemektedir:

- Sporun bütünlüğünün teşvik edilmesini (doping ile mücadele, şikenin engellenmesi ve çocukların korunması), sporda iyi yönetim ile ilgili AB ilkelerinin uygulanmasına yönelik yenilikçi yaklaşımların ve sosyal içermeye ve eşit fırsatlar alanlarında AB stratejilerinin desteklenmesini, spora ve fiziksel aktivitelere katılımın cesaretlendirilmesini (AB Beden Eğitimi Rehberinin uygulanmasının ve sporda gönüllülüğün, istihdamın ve spor eğitimi ve öğretiminin desteklenmesi) ve sporcuların çift taraflı kariyerleri için AB Rehberlerinin desteklenmesini amaçlayan **İşbirliği Ortaklıkları**,
- Belirli bir etkinliğin hazırlanması, organizasyonu ve takibinden sorumlu olan kurum/kuruluşlara hibe desteğinin sağlandığı, **kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri**. Söz konusu faaliyetler, etkinlik öncesi hız alma koşusunda sporcular ve gönüllüler için antrenman faaliyetlerinin, açılış ve kapanış törenlerinin, yarışmaların, spor etkinliğine ek yan faaliyetlerin (konferanslar, seminerler) organizasyonunun yanı sıra, değerlendirmeler veya gelecek planlarının hazırlanması gibi mevcut faaliyetlerin uygulanmasını da içerir.
- Araştırmalar, veri toplama, incelemeler; ağlar; Program Ülkeleri ve spor kurum/kuruluşlarındaki iyi uygulamaları yayan ve ağlardaki ulusal üyelerin ortakları ile oluşan sinerji ve değişimlerden faydalanmaları için AB seviyesinde ağları güçlendiren konferanslar ve seminerler aracılığıyla **kanıta dayalı politika oluşturma faaliyetlerinin desteklenmesi**,
- Temel olarak yıllık AB Spor Forumu ve AB'nin Dönem Başkanlığını yürüten AB Üye Devletleri tarafından Spor alanında düzenlenen Başkanlık Spor etkinliklerine destek faaliyetlerinin söz konusu olduğu, **ilgili Avrupa paydaşları ile diyalog**. Spor paydaşları ile optimal bir diyalogu sağlamaya yönelik diğer plan dışı toplantı ve seminerler de duruma göre düzenlenebilir.

BÜTÇE NEDİR?

Program, yedi yıl (2014-2020) için AB Bütçesinin 1 No.lu Başlığı altında 14,774 milyar AVRO ve 4 No.lu Başlığı altında 1,680 milyar AVRO tutarında gösterge niteliğinde genel bir mali çerçeveye sahiptir. Yıllık bütçe, Bütçe Otoritesi tarafından kabul edilmektedir. AB bütçesinin kabulü ile ilgili farklı aşamalar aşağıdaki adresten takip edilebilir: http://ec.europa.eu/budget/documents/budget_current_year_en.htm

Eylemler bazında mevcut bütçe, hibe desteği verilmesi planlanan proje sayısı ve ayrıca gösterge mahiyetindeki ortalama hibe miktarları hakkında bilgi için 2015⁴ Erasmus+ Yıllık İş Programı'ndan elde edilebilir (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm).

---

⁴ Ayrıca, Ortak Ülkelerle hareketlilik ve işbirliği faaliyetlerini hedefleyen yükseköğretim alanındaki Eylemler, 2014 Yıllık İş Programı (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm) kapsamında tahsis edilen 4 No.lu Bütçe Başlığı ile desteklenmektedir.

ERASMUS+ PROGRAMINI KİMLER UYGULAR?

AVRUPA KOMİSYONU

Avrupa Komisyonu, Erasmus+ Programını uygulamaktan nihai olarak sorumlu olup, bütçeyi yönetir ve devamlılık arz eden bir esasta Programın önceliklerini, amaçlarını ve kriterlerini belirler. Ayrıca Programın Avrupa seviyesinde genel olarak uygulanmasına, takibine ve değerlendirmesine rehberlik eder ve faaliyetleri izler. Avrupa Komisyonu, ayrıca Programı ulusal seviyede uygulamakla yükümlü olan yapıları denetlemek ve koordine etmek ile ilgili genel sorumluluğu da taşır.

Avrupa seviyesinde, Avrupa Komisyonunun Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı (Yürütme Ajansı) Erasmus+ Programının merkezi Eylemlerinin uygulanmasından sorumludur. Yürütme Ajansı, Programın tanıtımından hibe taleplerinin analizine, projelerin yerinde izlenmesine ve proje ve Program sonuçlarının yaygınlaştırılmasına kadar projelerin yaşam döngüsünün tamamının yönetiminden sorumludur. Ajans ayrıca, bu Rehber kapsamına girmeyen bazı Program Eylemlerine özgü teklif çağrılarını yapmakla da yükümlüdür.

Avrupa Komisyonu, özellikle Yürütme Ajansı aracılığıyla, aşağıdakilerden de sorumludur:

- Program tarafından desteklenen alanlarda çalışmalar yapmak,
- Eurydice ağı aracılığıyla araştırmalar ve kanıta dayalı faaliyetler yürütmek,
- Program sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanılmasına yönelik faaliyetler aracılığıyla Programın görünürlüğünü ve sistemik etkisini geliştirmek,
- Erasmus+ Programı tarafından desteklenen kurum/kuruluş ve ağların sözleşmeye dayalı olarak yönetilmesini ve finansmanını sağlamak,
- Program çerçevesindeki hizmetleri sunmak için ihale teklif çağrılarını yönetmek.

ULUSAL AJANSLAR

Erasmus+ Programının uygulanması, esas olarak Dolaylı Yönetim kapsamında gerçekleşmektedir; başka bir deyişle Avrupa Komisyonu bütçe uygulamaları ile ilgili görevleri Ulusal Ajansların uhdesine vermektedir. Bu yaklaşımın temeli, Erasmus+ Programını mümkün olduğunca yararlanıcılarına yaklaştırmak ve ulusal eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin çeşitliliğine adapte etmektir. Bu amaçla, her bir Program Ülkesi, bir ya da daha fazla Ulusal Ajans tayin etmiştir (iletişim bilgileri, Ek IV'te yer almaktadır). Ulusal Ajanslar, ulusal seviyede Programı tanıtır ve uygulamakta ve ulusal, bölgesel ve yerel seviyede Avrupa Komisyonu ile katılımcı kurum/kuruluşlar arasında bir bağlantı noktası olarak hareket etmektedir. Bu Ajansların görevleri şunlardır:

- Erasmus+ Programı ile ilgili bilgi sunmak,
- Kendi ülkelerinde fon desteği verilecek proje başvuruları için şeffaf ve adil bir seçim süreci yönetmek,
- Kendi ülkelerinde Programın uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek,
- Proje döngüsü içerisinde proje başvurusu sahiplerine ve katılımcı kurum/kuruluşlara destek vermek,
- Tüm Ulusal Ajanslar ağı ve Avrupa Komisyonu ile etkin bir işbirliği yapmak,
- Programın görünürlüğünü sağlamak,
- Program sonuçlarının ulusal ve yerel seviyede yaygınlaştırılması ve kullanılmasını teşvik etmek.

Ayrıca, Ulusal Ajanslar aşağıdaki unsurlar aracılığıyla Erasmus+ Programının niteliksel gelişiminde aracı yapılar olarak önemli bir rol oynamaktadır:

- Proje döngüsünün yönetimine yönelik görevlerin haricinde, Programın niteliksel uygulamasını destekleyen ve/veya Program tarafından desteklenen alanlarda politika gelişmelerini harekete geçiren faaliyetler yürütmek,
- Programa tam katılımın önündeki engelleri kaldırmak için Programa yeni katılanlara ve dezavantajlı hedef kitlelere yönelik destekleyici bir yaklaşım benimsemek,
- Programın kendi ülkelerindeki etkisini artırmak amacıyla diğer kurum/kuruluşlarla işbirliği arayışına girmek.

Ulusal Ajansların destekleyici yaklaşımı, başvuru sürecinde Program ile ilk temastan, projenin gerçekleştirilmesine ve nihai değerlendirmeye kadar geçen tüm aşamalarda, Programın kullanıcılarına rehberlik yapmayı amaçlamaktadır. Bu ilke, proje seçim prosedürlerinin adil olmasına ve şeffaflığına bir hâle getirmez. Aksine, bu yaklaşım, herkese eşit fırsatlar sunmak amacıyla, danışmanlık, izleme ve rehberlik sistemleri aracılığıyla Programın bazı hedef gruplarının ihtiyaçlarına özel olarak uyarlanmış daha fazla yardımcı olunması gerektiği fikrine dayanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA BAŞKA HANGİ YAPILAR YER ALMAKTADIR?

Yukarıda belirtilen kurum/kuruluşların haricinde, aşağıdaki yapılar, Erasmus+ Programının uygulanmasında tamamlayıcı uzmanlık hizmeti sağlamaktadır:

EURYDICE AĞI

Eurydice Ağı, esas itibarıyla, Avrupa'da eğitimin tüm seviyelerde nasıl yapılandırıldığı ve organize edildiğine odaklanmakta ve Avrupa'daki sistemlerin karşılıklı olarak daha iyi anlaşılmasına katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu ağ, Avrupa'da eğitim sistemlerinden ve politikalarından sorumlu olanlara, karar almalarında yardımcı olmak amacıyla eğitim ve gençlik alanlarında Avrupa seviyesinde karşılaştırmalı analizler ve ülke bazında belirli bilgiler sağlamaktadır.

Eurydice Ağı; ulusal eğitim sistemlerine ilişkin genel ve ayrıntılı açıklamalar (Ulusal Eğitim Sistemleri ve Politikaları), Topluluğu ilgilendiren belirli konularda karşılaştırmalı tematik raporlar (Tematik Raporlar), göstergeler ve istatistikler (Ana Veri Serileri) ve ulusal eğitim yapıları, okul takvimleri, ülkeler ve eğitim seviyeleri bazında öğretmen maaşlarının ve zorunlu ders saatlerinin karşılaştırması gibi eğitim ile ilgili bir dizi olgu ve rakam da dâhil olmak üzere (Olgular ve Rakamlar) geniş bir bilgi kaynağı üretmektedir.

Ağ, Yürütme Ajansında yerleşik bir merkezi koordinasyon birimi ve tüm Erasmus+ Program Ülkelerinde ve ayrıca Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ ve Sırbistan'da yerleşik ulusal birimlerden oluşmaktadır.

Daha fazla bilgi, Yürütme Ajansının internet adresinde mevcuttur.

eTWINNING DESTEK SERVİSLERİ

eTwinning'e katılan öğretmenler ve okullar, Ulusal Destek Servislerinden (NSS) destek almaktadır. Bu servisler, yetkili ulusal otoriteler tarafından atanmış kurum/kuruluşlardır. Kayıt işlemleri, ortak bulma ve proje faaliyetlerinde okullara yardım etmekte, Eylemleri tanıtmakta, ödüller ile kalite etiketleri vermekte ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim faaliyetleri organize etmektedirler.

Ulusal Destek Servisi, eTwinning internet platformunun geliştirilmesi ve Avrupa seviyesinde öğretmenlere yönelik mesleki faaliyetlerin organizasyonundan da sorumlu olan Merkezi Destek Servisi tarafından koordine edilmektedir.

Tüm servislerin listesine ve daha fazla bilgiye, aşağıdaki adresten ulaşılabilir:

http://www.etwinning.net/en/pub/get_support/contact.htm

EPALE

EPALE olarak bilinen Avrupa'da Yetişkin Öğrenimi için Elektronik Platformu, Erasmus+ Programı tarafından finanse edilen yeni bir girişimdir. Platform, yetişkin eğitimi ile ilgili öğretmenler, eğitimciler ve gönüllüler ile birlikte politika yapıcılar, araştırmacılar ve akademisyenlere açıktır. Platform, kullanıcıların Avrupa'daki diğer kişilerle iletişim kurmasını interaktif ağlar, tartışmalara katılma ve iyi uygulamaların değişimi gibi imkânlar sunmaktadır.

Avrupa ve ulusal düzeydeki etkinlikleri içeren takvim, kullanıcılara profesyonel gelişim fırsatları konusunda güncel bilgiler sunmakta olup, hareketlilik faaliyetleri hazırlamak için kullanışlı bir araç olabilir. Ortak arama özellikleri ise işbirliği projelerinin hazırlanması için destekleyici olabilir. Kaynak kütüphanesi, haberler ve yetişkin eğitimi alanının önde gelen uzmanlarınca yazılan önemli makaleler, yetişkin eğitimindeki en son politikaların ve tartışmaların EPALE kullanıcıları için ulaşılabilir olmasını sağlar. EPALE, bir Merkezi Destek Servisi ile önemli bilgilerin ortaya çıkarılması ve platformu kullanmak ve katkı sağlamak üzere paydaşları teşvik etmekten sorumlu olan Erasmus+ Program ülkelerindeki Ulusal Destek Servislerinden oluşan bir ağ tarafından yürütülmektedir. EPALE'ye şu linkten ulaşılabilir: <http://ec.europa.eu/epale>.

ULUSAL ERASMUS+ OFİSLERİ

Ulusal Erasmus+ Ofisleri (NEO), ilgili Ortak Ülkelerde (Batı Balkanlar, Doğu ve Güney Akdeniz ülkeleri, Rusya ve Orta Asya), Erasmus+ Programının uygulanmasında Komisyona, Yürütme Ajansına ve yerel otoritelere yardımcı olmaktadır. Bu ofisler, yükseköğretim alanında Erasmus+ Programında yer alan paydaşlar açısından bu ülkelerdeki odak noktası niteliğindedir. Söz konusu ofisler, Erasmus+ Programının uluslararası boyutu ile ilgili farkındalığı, görünürlüğü, uygunluğu, etkinliği ve etkiyi güçlendirmek için katkı sağlamaktadır.

Ulusal Erasmus Ofisleri, aşağıdakilerden sorumludur:

- Yükseköğretim alanında ülkelerinin katılımına açık Erasmus+ faaliyetleri hakkında bilgi sağlamak,
- Potansiyel başvuru sahiplerine danışmanlık yapmak ve yardım etmek,
- Erasmus+ projelerini izlemek,

- Yerel Yükseköğretim Reform Uzmanları (HERE) takımını koordine etmek,
- Tempus IV Programından kalan projeleri izlemek (2007-2013),
- Araştırma ve etkinliklere katkı sağlamak,
- Politika diyaloguna destek sağlamak,
- Yerel makamlar ve AB delegasyonları ile iletişimi sürdürmek,
- Ülkelerinde yükseköğretim alanındaki politika gelişmelerini izlemek.

YÜKSEKÖĞRETİM REFORM UZMANLARI AĞI (HERE)

İlgili Ortak Ülkelerde (Batı Balkanlar, Doğu ve Güney Akdeniz ülkeleri, Rusya ve Orta Asya), Yükseköğretim Reform Uzmanlarının Ulusal Takımları, yükseköğretimdeki reformları ve ilerlemeyi teşvik etmek amacıyla yerel otoritelere ve paydaşlara bir uzmanlık havuzu sunmaktadır. Söz konusu uzmanlar, kendi ülkelerinde yükseköğretim politikalarının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. HERE faaliyetleri, eş düzeyde karşılıklı temaslara dayanmaktadır. Her bir ulusal takım, 5 ila 10 üyeden oluşmaktadır. HERE'ler yükseköğretim alanında uzmandır (Rektörler, Rektör Yardımcıları, Dekanlar, kıdemli akademisyenler, uluslararası ilişkiler ofisi görevlileri, öğrenciler vb.).

HERE'lerin misyonu kapsamında, aşağıdakilerin desteklenmesi söz konusudur:

- Yükseköğretimde modernizasyonu, reform süreçlerini ve stratejileri desteklemek suretiyle, ilgili yerel otoriteler ile sıkı temas halinde kendi ülkelerinde politika geliştirmeye katkı,
- Yükseköğretim alanında AB ile politika diyalogu,
- Yerel paydaşlara, özellikle de yükseköğretim kurumlarına ve personeline yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri,
- Sonuçlarını ve çıktılarını –özellikle de iyi uygulamaları ve yenilikçi girişimleri- yaygınlaştırmak ve bunları öğretim amaçlı kullanmak suretiyle Erasmus+ projeleri kapsamında yapılan destekler (özellikle de Kapasite Geliştirme Eylemi altında uygulananlar).

EUROGUIDANCE AĞI

Euroguidance, ulusal kaynak ve bilgi merkezlerinden oluşan bir Avrupa ağıdır. Tüm Euroguidance merkezleri, iki genel amaca sahiptir:

- Eğitim ve mesleki öğretim ile ilgili rehberlikte hizmetlerinde Avrupa boyutunu teşvik etmek,
- Hayatboyu rehberlik ve öğrenme amaçlı hareketlilik konularında kaliteli bilgi sağlamak.

Euroguidance'ın ana hedef kitlesi, tüm Avrupa ülkelerinde eğitim ve istihdam sektörlerine yönelik olarak çalışan rehberlik hizmeti uygulayıcıları ve politika yapıcılarıdır.

Daha fazla bilgi, <http://euroguidance.eu/> adresinde mevcuttur.

EUROPASS ULUSAL MERKEZLERİ

Europass, bireylerin beceri ve yetkinliklerini açık ve şeffaf bir şekilde Avrupa çapında sunmalarına ve belgelendirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Bu girişim, iş arayanlar ve işverenler arasındaki iletişimi ve çalışma veya öğrenme amaçlı hareketliliği kolaylaştırıcı bir rol oynamaktadır.

Her bir ülkede (Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanı ile Makedonya ve Türkiye) bir Ulusal Europass Merkezi, Europass belgeleri ile ilgili tüm faaliyetleri koordine etmektedir. Bu merkez, Europass'ı kullanmak veya Europass hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyen her türlü kişi veya kurum/kuruluş için ilk temas noktasıdır.

Daha fazla bilgi, <http://europass.cedefop.europa.eu/en/about/national-europass-centres> adresinde mevcuttur.

ULUSAL AKADEMİK TANINMA BİLGİ MERKEZLERİ (NARIC)

NARIC ağı, diğer Avrupa ülkelerinde alınan diplomaların ve eğitimlerin tanınması konusunda bilgi sağlamak ve NARIC'in kurulu olduğu ülkelerde yabancı akademik diplomalar hakkında tavsiyelerde bulunmaktadır. NARIC ağı, çalışma ya da ileri düzeyde eğitim amacıyla yurtdışına giden herkese ve aynı zamanda yükseköğretim kurumlarına, üniversite öğrencilerine, danışmanlara, ebeveynlere, öğretmenlere ve potansiyel işverenlere güvenilir tavsiyeler vermektedir.

Avrupa Komisyonu, ülkeler arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı, iyi uygulamaların belirlenmesi, bu alandaki sistem ve politikaların karşılaştırmalı analizi ve eğitim politikasını ilgilendiren ortak konularda tartışma ve analizler aracılığıyla, NARIC ağının faaliyetlerini desteklemektedir.

Daha fazla bilgi, www.enic-naric.net adresinde mevcuttur.

ULUSAL ECVET UZMAN TAKIMLARI AĞI

Ulusal ECVET Uzman Takımları, Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sisteminin (ECVET) uygulanmasını desteklemek amacıyla uzmanlık havuzu sunmaktadır. Söz konusu uzmanlar, ECVET'in Program Ülkelerinde kabulü, uygulanması ve kullanımını desteklemekte ve Mesleki Eğitim ve Öğretim ile ilgili yetkili kurum/kuruluşlara danışmanlık yapmaktadır.

Daha fazla bilgi, <http://www.ecvet-team.eu/> ve http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm adreslerinde mevcuttur.

SALTO GENÇLİK KAYNAK MERKEZLERİ

SALTO Gençlik Kaynak Merkezlerinin amacı, gençlik alanındaki Erasmus+ projelerinin kalitesini iyileştirmeye yardımcı olmaktır. Tematik (Katılım, İçerme, Eğitim ve İşbirliği, Bilgi, Kültürel Çeşitlilik) veya coğrafi (Doğu Ortaklık Ülkeleri ve Rusya, Güney Akdeniz, Batı Balkanlar) bir bakış açısı aracılığıyla, SALTO Kaynak Merkezleri Ulusal Ajanslara ve gençlik çalışması alanında faal olan diğer aktörlere kaynak, bilgi ve belirli alanlarda eğitim sunmakta ve yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasını teşvik etmektedir.

Söz konusu Kaynak Merkezlerinin çalışmaları aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Eğitim kurları, çalışma ziyaretleri, forumlar ve ortaklık kurmaya yönelik faaliyetler organize etmek,
- Eğitim ve gençlik çalışması yöntemlerini ve araçlarını geliştirmek ve belgelemek,
- Avrupa Eğitim Takvimi aracılığıyla gençlik çalışanları için mevcut olan Avrupa eğitim faaliyetleri hakkında genel bilgi vermek,
- Uygulamaya yönelik yayınlar çıkarmak,
- Avrupa gençlik çalışması ve farklı öncelikler konusunda güncel bilgi sağlamak,
- Gençlik çalışması ve eğitim alanında eğitmenler ve kaynak kişiler konusunda bir veri tabanı oluşturmak,
- Youthpass uygulamasını koordine etmek,
- AB'ye komşu Ortak Ülkelerde Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) kuruluşlarının akreditasyonunu yürütmek.

Daha fazla bilgi, www.salto-youth.net adresinde mevcuttur.

Otlas - ortak bulma aracı

SALTO-Gençlik Kaynak Merkezlerinin geliştirdiği ve ev sahipliği yaptığı araçlardan biri, gençlik alanındaki kuruluşlara yönelik merkezi bir online ortak bulma aracı olan Otlas'tır. Kuruluşlar, kendi iletişim bilgilerini ve Otlas'taki ilgi alanlarını kaydedebilmekte ve proje fikirleri için ortaklık talepleri oluşturabilmektedir.

Daha fazla bilgi, www.salto-youth.net/otlas veya www.otlas.eu adreslerinde mevcuttur.

EURODESK AĞI

Eurodesk Ağı; eğitim, öğretim ve gençlik alanlarındaki Avrupa fırsatları ve gençlerin Avrupa faaliyetlerine katılımı konusunda gençlere ve onlarla çalışanlara bilgilendirme hizmetleri sunmaktadır.

Tüm Program Ülkelerinde mevcut olan ve Avrupa seviyesinde Eurodesk Brüksel Bağlantı Ofisi tarafından koordine edilen Eurodesk Ağı, soru cevaplama hizmeti vermekte, hibe kaynakları ile ilgili bilgiler ve yayınlar sunmakta ve etkinlikler gerçekleştirmektedir. Ağ, ayrıca Avrupa Gençlik Portalının canlılık kazanmasına da katkı sunmaktadır.

Avrupa Gençlik Portalı, Avrupa'da yaşayan, eğitim alan ve çalışan gençlerin ilgi alanına giren fırsatlar ve ulusal düzeyde ve Avrupa düzeyinde bilgiler sunmaktadır. Portal, sekiz ana tema kapsamında bilgi vermekte, 33 ülkeyi kapsamakta ve 27 dilde hizmet sunmaktadır.

Avrupa Gençlik portalına http://europa.eu/youth/splash_en adresinden ulaşılabilir. Eurodesk hakkında daha fazla bilgi, <http://www.eurodesk.org/eddesk/> adresinden elde edilebilir.

ERASMUS+ PROGRAMINA KİMLER KATILABİLİR?

Bireyler (üniversite öğrencileri, stajyerler, çıraklar, okul öğrencileri, yetişkin öğrenciler, gençler, gönüllüler, akademisyenler, öğretmenler, eğitmenler, gençlik çalışanları, eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faaliyet gösteren kurum/kuruluşların uzmanları, Programın temel hedef kitesini oluşturmaktadır. Ancak, Program bu bireylere bu türden faaliyetleri organize eden kurum/kuruluşlar, organlar veya gruplar aracılığıyla ulaşmaktadır. Dolayısıyla, Programa erişim şartları, bu iki aktörle ilgilidir: "katılımcılar" (Programa katılan bireyler) ve "katılımcı kurum/kuruluşlar" (gençlik kuruluşları kapsamında olsun ya da olmasın, gençlik çalışması alanında faal olan ve gayri resmi gençlik grupları olarak da adlandırılan en az dört gençten oluşan gençlik grupları dâhil). Hem katılımcıların hem de katılımcı kurum/kuruluşların katılım şartları, yerleşik oldukları ülkeye bağlıdır.

KATILIMCILAR

Genel bir kural olarak, Erasmus+ projelerindeki katılımcılar bir Program Ülkesinde yerleşik olmalıdır. Özellikle yükseköğretim ve gençlik alanındaki bazı Eylemler, Ortak Ülkelerden gelen katılımcılara da açıktır.

Bir Erasmus+ projesine katılmak için aranan özel şartlar, ilgili Eylemin türüne bağlıdır.

Genel olarak:

- Yükseköğretim alanı ile ilgili projeler için temel hedef kitleler şunlardır: Yükseköğretim öğrencileri (kısa dönem, birinci, ikinci veya üçüncü dönem), yükseköğretim öğretim görevlileri ve akademisyenleri, yükseköğretim kurumlarının personeli, eğitmenler ve işletmelerdeki uzmanlar,
- Mesleki eğitim ve öğretim alanı ile ilgili projeler için temel hedef kitleler şunlardır: Mesleki eğitim ve öğretimdeki çıraklar ve öğrenciler, mesleki eğitimdeki uzmanlar ve eğitici/eğitmenler, ilk aşama mesleki eğitim ve öğretim kurumlarının personeli, eğitmenler ve işletmelerdeki uzmanlar,
- Okul eğitimi alanı ile ilgili projeler için temel hedef kitleler şunlardır: Okul liderleri; okul öğretmenleri ve okul personeli; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri,
- Yetişkin eğitimi alanı ile ilgili projeler için temel hedef kitleler şunlardır: Yetişkin eğitimi veren kurum/kuruluşların üyeleri, yetişkin eğitimi öğrencileri, eğitici/eğitmenler, yetişkin eğitimi alanındaki personel,
- Gençlik alanı ile ilgili projeler için temel hedef kitleler şunlardır: 13 yaşından 30⁵ yaşına kadar gençler, gençlik çalışanları, gençlik alanında faaliyet gösteren kurum/kuruluşların personeli ve üyeleri,
- Spor alanı ile ilgili projeler için temel hedef kitleler şunlardır: Spor alanındaki uzmanlar ve gönüllüler, sporcular, antrenörler.

Her bir Eyleme katılım şartları ile ilgili daha fazla ayrıntı, Bölüm B ve Ek I'de mevcuttur.

KATILIMCI KURUM/KURULUŞLAR

Erasmus+ projeleri, katılımcıları temsil eden katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından sunulmakta ve yönetilmektedir. Bir projenin seçilmesi halinde, başvuru sahibi katılımcı kurum/kuruluş, Erasmus+ hibesinin yararlanıcısı haline gelmektedir. Yararlanıcılar, projelerinin gerçekleştirilmesi için mali destek almaya hak kazandıkları bir hibe sözleşmesi imzalamakta veya hibe kararını almaktadır (hibe sözleşmeleri, bireysel katılımcılara yönelik değildir). Programın bazı Eylemleri gayri resmi gençlik gruplarına da açıktır.

Genel bir kural olarak, Erasmus+ projelerine katılan kurum/kuruluşlar ve gruplar, bir Program Ülkesinde yerleşik olmalıdır. Özellikle yükseköğretim ve gençlik alanındaki bazı Eylemler, Ortak Ülkelerden gelen katılımcı kurum/kuruluşlara da açıktır.

Bir Erasmus+ projesine katılmak için aranan özel şartlar, Program tarafından desteklenen Eylemin türüne bağlıdır. Genel anlamda, Program eğitim, öğretim, gençlik veya spor alanlarında faal olan her türlü kurum/kuruluşa açıktır. Çok sayıda Eylem, işgücü piyasasının diğer aktörlerinin katılımına da açıktır.

Daha fazla ayrıntı, Bölüm B ve Ek I'de mevcuttur.

⁵ Faaliyetlerin farklı türlerine göre farklı yaş sınırları uygulanmaktadır. Daha fazla bilgi Bölüm B ve Ek I'de mevcuttur. Ayrıca aşağıdaki hususları da dikkate alınmalıdır:

Alt yaş sınırları - Faaliyetin başlangıç tarihi itibarıyla katılımcılar asgari yaşa ulaşmış olmalıdır.

Üst yaş sınırları - Son başvuru tarihi itibarıyla katılımcılar belirtilen azami yaştan daha büyük olmamalıdır.

UYGUN ÜLKELER

Erasmus+ Programı, aşağıdaki ülkelere açıktır:

PROGRAM ÜLKELERİ

Aşağıdaki ülkeler, Erasmus+ Programının tüm Eylemlerine tam olarak katılabilir:

Avrupa Birliği Üye Ülkeleri (AB) ⁶			
Belçika	Yunanistan	Litvanya	Portekiz
Bulgaristan	İspanya	Lüksemburg	Romanya
Çek Cumhuriyeti	Fransa	Macaristan	Slovenya
Danimarka	Hırvatistan	Malta	Slovakya
Almanya	İtalya	Hollanda	Finlandiya
Estonya	Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	Avusturya	İsveç
İrlanda	Letonya	Polonya	İngiltere

AB Üyesi Olmayan Program Ülkeleri		
Makedonya	Lihtenştayn	Türkiye
İzlanda	Norveç	

ORTAK ÜLKELER

Aşağıdaki ülkeler, belirli kriter veya koşullara tabi olarak Programın bazı Eylemlerine katılabilir (daha fazla bilgi, Bölüm B'de mevcuttur). Bu ülkelerdeki kurum/kuruluşlara, uluslararası hukukun tanıdığı sınırlar dâhilinde hibe desteği tahsis edilecektir. Başvuru sahipleri ve katılımcılar, Avrupa Konseyi tarafından AB dış yardımlarına ilişkin olarak yürürlüğe konan sınırlamalara uymakla yükümlüdür. Başvurular, Avrupa Birliği Antlaşmasının 2'nci Maddesinde belirtilen, azınlıklara özgü kişi hakları da dâhil olmak üzere, insan onuruna saygı, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygı olarak verilen genel AB değerleri ile uyumlu olmak zorundadır.

AB'YE KOMŞU ORTAK ÜLKELER⁷

Batı Balkanlar (Bölge 1)	Doğu Ortaklığı Ülkeleri (Bölge 2)	Güney Akdeniz Ülkeleri (Bölge 3)	Rusya Federasyonu (Bölge 4)
Arnavutluk Bosna Hersek Kosova ⁸ Karadağ Sırbistan	Ermenistan Azerbaycan Beyaz Rusya Gürcistan Moldova Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan)	Cezayir Mısır İsrail Ürdün Lübnan Libya Fas Filistin ⁹ Suriye Tunus	Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan)

DİĞER ORTAK ÜLKELER

Programın bazı Eylemleri, aşağıda listesi verilen, dünyadaki tüm Ortak Ülkelere açıktır. Diğer bazı Eylemler için coğrafi kapsam biraz kısıtlıdır.

Aşağıda belirtilen Ortak Ülkeler, AB'nin dış eylemlerine ait mali araçlara bağlı olarak yeniden gruplandırılmıştır.

Bölge 5	Andorra, Monako, San Marino, Vatikan Şehir Devleti, İsviçre
----------------	---

⁶ OCT'lerin Avrupa Birliği ile Oataklığına ilişkin olarak 25 Kasım 2013 tarihinde kabul edilen 2013/755/EU* sayılı Konsey Kararında yer alan Madde 33.3'e göre (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:EN:PDF>), Birlik, Program kurallarına ve bağlantılı oldukları Deniz Ötesi Ülkeler ve Topraklar (OCT) için Üye Ülkelere uygulanan düzenlemelere bağlı olarak, OCT'lerdeki bireylerin ve kuruluşların, Erasmus+ için uygun olduklarını sağlayacaktır. İlgili OCT'ler, TFEU Ek II'de listelenmiştir.

⁷ 2013/C-205/05 (19/07/2013 tarihli OJEU C-205, s. 9-11) sayılı Komisyon tebliğinde formüle edilen uygunluk kriterleri, ilgili eylemin, AB Mali Tüzüğü'nün 137'nci Maddesine uygun olarak hibe yararlanıcıları tarafından üçüncü taraflara mali destek sağlanmasını gerektirdiği durumlarda mali desteği alan üçüncü taraflar da dâhil olmak üzere, bu Program Rehberi kapsamında uygulanan tüm eylemler için geçerlidir.

⁸ Bu ifade, statü ile ilgili pozisyonlara hâle getirmez ve 1244 sayılı BM Güvenlik Konseyi Kararı (UNSCR) ile Kosova'nın bağımsızlık bildirisine dair Uluslararası Adalet Divanı'nın (ICJ) Görüşü ile uyumludur.

⁹ Bu ifade, Filistin Devleti'nin tanınması olarak anlaşılmalıdır ve Üye Ülkelerin bu konudaki münferit pozisyonlarına hâle getirmez.

Bölge 6¹⁰ Asya	Afganistan, Bangladeş, Butan, Kamboçya, Çin, Kuzey Kore, Hindistan, Endonezya, Laos, Malezya, Maldivler, Moğolistan, Myanmar, Nepal, Pakistan, Filipinler, Sri Lanka, Tayland, Vietnam
Bölge 7¹¹ Orta Asya	Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan
Bölge 8¹² Latin Amerika	Arjantin, Bolivya, Brezilya, Şili, Kolombiya, Kosta Rika, Küba, Ekvador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Meksika, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela
Bölge 9¹³	İran, Irak, Yemen
Bölge 10¹⁴	Güney Afrika
Bölge 11¹⁵ ACP	Angola, Antigua ve Barbuda, Belize, Yeşil Burun, Comoros, Bahamalar, Barbados, Benin, Botsvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Kongo (Brazavil), Kongo (Kinşasa), Cook Adaları, Fildişi Sahili, Cibuti, Dominik, Dominik Cumhuriyeti, Eritre, Etiyopya, Fiji, Gabon, Gambia, Gana, Grenada, Gine Cumhuriyeti, Gine-Bissau, Ekvator Ginesi, Guyana, Haiti, Jamaika, Kenya, Kiribati, Lesotho, Liberya, Madagaskar, Malavi, Mali, Marshall Adaları, Moritanya, Mauritius, Mikronezya, Mozambik, Namibya, Nauru, Nijer, Nijerya, Niue, Palau, Papua Yeni Gine, Ruanda, St. Kitts ve Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent ve Grenadinler, Solomon Adaları, Samoa, Sao Tome ve Principe, Senegal, Seyşeller, Sierra Leone, Somali, Güney Sudan, Sudan, Surinam, Svaziland, Tanzanya, Doğu Timor, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambiya, Zimbabve
Bölge 12¹⁶ Sanayileşmiş: Körfez İşbirliği Ülkeleri	Bahreyn, Kuveyt, Umman, Katar, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri
Bölge 13¹⁷ Diğer Sanayileşmiş Ülkeler	Avustralya, Brunei, Kanada, Hong Kong, Japonya, Güney Kore, Makao, Yeni Zelanda, Singapur, Tayvan, Amerika Birleşik Devletleri

Daha fazla bilgi için, Bölüm B’de verilen, Program Eylemlerine ilişkin ayrıntılı açıklamalara bakılmalıdır.

VİZE VE OTURMA İZİNLERİ İLE İLGİLİ GEREKLİLİKLER

Erasmus+ projelerinin katılımcıları, faaliyete ev sahipliği yapan Program Ülkesinde veya Ortak Ülkede kalmak için vize almaya ihtiyaç duyabilir. Planlanan faaliyet gerçekleşmeden önce gerekli izinlerin (kısa veya uzun dönemli vizeler veya ikamet izinleri) alınmasını sağlamak, tüm katılımcı kurum/kuruluşların sorumluluğundadır. İşlemler haftalarca sürebileceğinden, izinlerin yetkili makamlardan çok önceden istenmesi önemle tavsiye edilir. Ulusal Ajanslar ve Yürütme Ajansı; vizeler, oturma izinleri, sosyal güvenlik vb. ile ilgili olarak daha fazla tavsiye ve destek verebilir. AB Göç Portalı, hem kısa, hem de uzun vadeli kalışlar için vize ve oturma izinleri konusunda genel bilgiler içermektedir: [http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7\\$en](http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en).

¹⁰ Kalkınma ve İşbirliği Enstrümanı (DCI) çerçevesinde kullanılan sınıflandırma.

¹¹ Yukarıdaki aynı.

¹² Yukarıdaki aynı.

¹³ Yukarıdaki aynı.

¹⁴ Yukarıdaki aynı.

¹⁵ Avrupa Kalkınma Fonu (EDF) çerçevesinde kullanılan sınıflandırma.

¹⁶ Ortaklık Enstrümanı (PI) çerçevesinde kullanılan sınıflandırma.

¹⁷ Ortaklık Enstrümanı (PI) çerçevesinde kullanılan sınıflandırma.

BÖLÜM B – BU REHBER KAPSAMINDAKİ EYLEMLER HAKKINDA BİLGİ

Bu Bölümde, Erasmus+ Program Rehberinin kapsamına giren tüm Eylem ve faaliyetlere ilişkin aşağıdaki bilgilere yer verilmiştir:

- Eylemlerin hedefleri ve beklenen etkisi ile ilgili bilgiler,
- Desteklenen faaliyetler ile ilgili bilgiler,
- Proje tekliflerini değerlendirmek için kullanılan kriterleri gösteren tablolar,
- Desteklenen proje türlerini iyi anlamak için faydalı olacak ek bilgiler,
- Hibe tahsis kuralları ile ilgili açıklama.

Bir başvuruyu sunmadan önce, başvuru sahiplerinin ilgi duydukları Eyleme ilişkin bölümün tümünü dikkatle okumaları tavsiye edilir. Ayrıca başvuru sahiplerinin, Ek I'de sunulan tamamlayıcı bilgileri de dikkatle okumaları tavsiye edilir.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Yükseköğretim, mesleki eğitim ve öğretim, okul eğitimi ve yetişkin eğitimindeki fırsatları söz konusudur.

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Aşağıda yer alan "Ana Eylem 1", "Ana Eylem 2" ve "Ana Eylem 3" bölümleri, eğitim ve öğretim alanında Program hedeflerini gerçekleştirmek üzere tasarlanmış olan somut Eylemler sunmaktadır. Bu Eylemler arasında, münhasıran olmasa da temel olarak eğitim ve öğretim alanı ile bağlantılı olanlar şunlardır:

- Yükseköğretim ile Mesleki Eğitim ve Öğretimdeki (VET) öğrenci ve personele yönelik hareketlilik projeleri,
- Okul eğitimi ve yetişkin eğitiminde yer alan personele yönelik hareketlilik projeleri,
- Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi,
- Stratejik Ortaklıklar,
- Bilgi Ortaklıkları,
- Sektörel Beceri Ortaklıkları,
- Yükseköğretim alanında Kapasite Geliştirme.

Ana Eylem 3 bölümü, eğitim ve öğretim sistemlerine destek olarak Erasmus+ altında teşvik edilecek olan politika analizi Eylemleri ve akranla öğrenme, potansiyel girişimler, araçlar ve ağlar, uluslararası kurum/kuruluşlarla işbirliği ve paydaşlar ve paydaş kurum/kuruluşlar ile diyalog konularında bilgiler de sağlayacaktır. Bu Eylemler, Avrupa Komisyonu'nun Yürütme Ajansı veya doğrudan Avrupa Komisyonu tarafından yönetilen özel teklif çağrıları aracılığıyla uygulanacaktır. Daha fazla bilgi, Komisyonun ve Yürütme Ajansının internet sayfalarında mevcuttur.

BU EYLEMLERİN AMAÇLARI NELERDİR?

ÖZEL AMAÇLAR

Erasmus+ Programının eğitim ve öğretim alanındaki özel amaçları şunlardır:

- Temel beceri ve yeterliliklerin işgücü piyasasındaki arz-talep uyumuna ve toplumsal bağların güçlendirilmesine yapacakları katkıya özel bir önem vererek, özellikle öğrenme hareketliliğine daha fazla fırsat sunmak ve eğitim ve öğretim ve iş dünyası arasındaki işbirliğini güçlendirmek suretiyle, bu yeterlilik ve becerilerin seviyesini yükseltmek,
- Özellikle eğitim ve öğretim sağlayıcılar ile diğer paydaşlar arasında artan ulusötesi işbirliği aracılığıyla, eğitim ve öğretim kurum/kuruluşları seviyesinde kalitede iyileşmeleri, yenilik mükemmelliğini ve uluslararasılaşmayı teşvik etmek,
- Özellikle politika alanında daha güçlü işbirliği, AB'nin şeffaflığının daha iyi kullanılması ve tanınma araçları ile iyi uygulamaların yaygınlaştırılması suretiyle, ulusal seviyedeki politika reformlarını tamamlamak ve eğitim ve öğretim sistemlerinin modernizasyonunu desteklemek üzere tasarlanmış olan Avrupa hayatboyu öğrenme alanının oluşmasını teşvik etmek ve bu konudaki bilinci artırmak,
- Avrupa yükseköğretim kurumlarına olan ilgiyi artırmak ve gelişme hedefleri de dâhil olmak üzere, Birliğin dış eylemlerini desteklemek suretiyle, özellikle Mesleki Eğitim ve Öğretim ile yükseköğretim alanında Birlik ve Ortak Ülke

kurumları arasında işbirliği aracılığıyla ve Program Ülkeleri ile Ortak Ülkelerin yükseköğretim kurumları arasındaki hareketlilik ve işbirliğini ve Ortak Ülkelerde hedeflenen kapasite gelişimini teşvik ederek, eğitim ve öğretimin uluslararası boyutunu güçlendirmek,

- AB'nin geniş dil çeşitliliği ile kültürlerarası farkındalığı teşvik etmek ve dillerin öğretimi ve öğrenimi konularında iyileşme sağlamak.

GENÇLİK

Gençlik alanında yaygın ve sargın öğrenme fırsatları söz konusudur.

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Aşağıda yer alan "Ana Eylem 1", "Ana Eylem 2" ve "Ana Eylem 3" bölümleri, gençlik alanında program hedeflerini gerçekleştirmek üzere tasarlanmış olan somut Eylemler sunmaktadır. Bu Eylemler arasında, münhasıran olmasa da temel olarak gençlik (yaygın ve sargın öğrenme) alanı ile bağlantılı olanlar şunlardır:

- Gençlere ve gençlik çalışanlarına yönelik hareketlilik projeleri (Gençlik Değişimleri ve Avrupa Gönüllü Hizmeti),
- Büyük Ölçekli Avrupa Gönüllü Hizmeti etkinlikleri,
- Stratejik Ortaklıklar,
- Gençlik alanında Kapasite Geliştirme,
- Gençlik alanında gençler ve karar alıcılar arasındaki toplantılar.

Ana Eylem 3 bölümü, gençlik sistemlerine destek olarak Erasmus+ altında teşvik edilecek olan politika analizi Eylemleri ve akranla öğrenme, potansiyel girişimler, araçlar ve ağlar, uluslararası kurum/kuruluşlar ile işbirliği, paydaşlar ve paydaş kurum/kuruluşlar ile diyalog konularında bilgiler de sağlayacaktır. Bu Eylemler özel teklif çağrıları aracılığıyla Avrupa Komisyonu'nun Yürütme Ajansı veya doğrudan Avrupa Komisyonu tarafından yönetilecektir. Daha fazla bilgi, Komisyonun ve Yürütme Ajansının internet sayfalarında mevcuttur.

BU EYLEMLERİN AMAÇLARI NELERDİR?

ÖZEL AMAÇLAR

Erasmus+ Programının gençlik alanındaki özel hedefleri şunlardır:

- Özellikle gençlerin, gençlik çalışmasında aktif olanların veya gençlik kuruluşlarının ve gençlik liderlerinin öğrenme hareketliliğine daha fazla fırsat sunmak ve gençlik alanı ile işgücü piyasası arasındaki bağları güçlendirmek suretiyle, imkânları kısıtlı gençler de dâhil olmak üzere, gençlerin temel beceri ve yeterliliklerin seviyesini yükseltmek, Avrupa'da demokratik hayata ve işgücü piyasasına katılımı, aktif vatandaşlığı, kültürlerarası diyalogu, sosyal içerme ve dayanışmayı teşvik etmek,
- Özellikle gençlik alanındaki kurum/kuruluşlar ve/veya diğer paydaşlar arasında artan işbirliği aracılığıyla, gençlik çalışmalarının kalitesini artırmayı teşvik etmek,
- Özellikle politika alanında daha güçlü işbirliği, AB'nin şeffaflığının daha iyi kullanılması, tanınma araçları ile iyi uygulamaların yaygınlaştırılması suretiyle, yerel, bölgesel ve ulusal seviyedeki politika reformlarını tamamlamak ve bilgi ve kanıta dayalı gençlik politikası geliştirilmesini ve yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasını desteklemek,
- Özellikle Program ve Ortak Ülke paydaşları ile uluslararası kurum/kuruluşlar arasında hareketlilik ve işbirliğini ve Ortak Ülkelerde hedeflenen kapasite gelişimini teşvik ederek; gençlik faaliyetlerinin uluslararası boyutunu ve AB'nin dış eylemlerini tamamlamak üzere gençlere yönelik destek yapıları olarak gençlik çalışanları ve kurum/kuruluşlarının rolünü güçlendirmek.

2014-2020 dönemi boyunca bütçenin %10'u, gençlik alanındaki yaygın ve sargın öğrenme fırsatlarını desteklemek için tahsis edilecektir.

ÜÇ ANA EYLEM

Takip eden bölümlerde, eğitim ve öğretim ile gençlik alanlarındaki eylemler ortak bir şekilde, aşağıdaki hususlar dikkate alınarak sunulacaktır:

- Bu eylemlerin hepsi üç Ana Eyleme dayanan bir çerçevede organize edilmiştir.
- Çok sayıda Eylem, hem eğitim ve öğretim, hem de gençlik alanlarındaki hedefleri destekleyen araçlardır.
- Erasmus+ Programı, farklı alanlar arasındaki sinerjileri, işbirliğini ve karşılıklı etkileşimi teşvik etmeyi amaçlar.

Bu yaklaşım, bu Rehberdeki gereksiz tekrarları da önleyecektir.

ANA EYLEM 1: BİREYLERİN ÖĞRENME HAREKETLİLİĞİ

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Bu Ana Eylem, aşağıdakileri desteklemektedir:

- Eğitim, öğretim ve gençlik alanındaki hareketlilik faaliyetleri,
- Büyük Ölçekli Avrupa Gönüllü Hizmeti etkinlikleri,
- Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi,
- Erasmus+ Yüksek Lisans Kredileri.

Bu Ana Eylem kapsamında desteklenen faaliyetlerin, ilgili katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşların yanı sıra, bu türden faaliyetleri şekillendiren politika sistemleri üzerinde pozitif ve uzun süreli etkiler doğurması beklenmektedir.

Öğrenciler, çıraklar, stajyerler, gönüllüler ve gençler ile ilgili olarak, bu Ana Eylem kapsamında desteklenen hareketlilik faaliyetlerinin aşağıdaki çıktıları üretmesi beklenmektedir:

- Daha iyi öğrenme performansı,
- Güçlendirilmiş istihdam edilebilirlik ve kariyerde ilerleme beklentileri,
- Artırılmış girişim ve girişimcilik ruhu,
- Kişisel gelişimin ve özgüvenin artırılması,
- Yabancı dil yeterliliklerinin artırılması,
- Güçlendirilmiş kültürlerarası farkındalık,
- Aktif toplumsal katılımın artırılması,
- Avrupa projesine ve AB değerlerine karşı farkındalığın artırılması,
- Yurtdışında geçirilen hareketlilik dönemi sonrasında, gelecekteki (örgün/yaygın) eğitim veya öğretimlerde yer almaya yönelik motivasyonun artırılması.

Eğitim, öğretim ve gençlik alanındaki personel, uzmanlar ve gençlik çalışanları ile ilgili olarak hareketlilik faaliyetlerinin aşağıdaki çıktıları üretmesi beklenmektedir:

- Mesleki profilleri ile bağlantılı geliştirilmiş yeterlilikler (öğretme, öğretim, gençlik çalışması vb.),
- Ülkeler arasında eğitim, öğretim veya gençlik konusundaki uygulamaların, politikaların ve sistemlerin daha kapsamlı şekilde anlaşılması,
- Eğitim kurumlarının modernizasyonu ve uluslararası açılımının getirdiği değişikliklerin yapılması için kapasite artırımı,
- Örgün ve yaygın eğitim ve mesleki eğitim ile işgücü piyasası arasındaki bağlantının artırılmasının öneminin kavranması,
- Öğrenciler, stajyerler, çıraklar ve okul öğrencileri, yetişkin öğrenciler, gençler ve gönüllülerin lehine yaptıkları çalışmaların kalitesinin artırılması,
- Sosyal, dilsel ve kültürel çeşitliliğin öneminin daha iyi anlaşılması,
- Dezavantajlı kişilerin ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesinin artırılması,
- Öğrencilere yönelik hareketlilik faaliyetlerine daha fazla destek ve teşvik verilmesi,
- Mesleki gelişim ve kariyer gelişimi konusundaki fırsatların artırılması,
- Yabancı dil yeterliliklerinin geliştirilmesi,
- Günlük çalışmalarında daha fazla motivasyon ve tatmin.

Bu Ana Eylem altında desteklenen faaliyetlerin, katılımcı kurum/kuruluşlar üzerinde aşağıdaki çıktıları da üretmesi beklenmektedir:

- AB seviyesinde/uluslararası seviyede faaliyet gösterme konusunda artırılmış kapasite: iyi yönetim becerileri ve uluslararasılaşma stratejilerinin geliştirilmesi, diğer ülke ortakları ile güçlendirilmiş işbirliği, AB seviyesinde/uluslararası seviyede projeler organize etmek amacıyla artırılmış finansal kaynak (AB fonları haricindeki) tahsisi, AB ve uluslararası seviyede projelerin hazırlanması, uygulanması ve izlenmesinde geliştirilmiş kalite,
- Öğrenciler, stajyerler, çıraklar, gençler ve gönüllülerin ihtiyaçları ve beklentileri ile uyumlu daha çekici programlar sağlamak vb. suretiyle, katılımcı kurum/kuruluşların hedef kitlelerine yönelik yenilikçi ve geliştirilmiş işleyiş şekli, eğitim ve öğretim personeli açısından geliştirilmiş yeterlilikler, yurtdışında geçirilen öğrenme dönemlerinde kazanılmış yeterliliklerin tanınması ve doğrulanması ile ilgili iyileştirilmiş süreçler, yerel toplulukların yararına daha etkin faaliyetler, gençleri aktif olarak dâhil etmek ve/veya dezavantajlı gruplara vb. yönelik geliştirilmiş gençlik çalışması yöntemleri ve uygulamaları,

- Kurum/kuruluş içerisinde işe bağlılığın yüksek olduğu daha modern, dinamik ve profesyonel bir ortam: iyi uygulamaları ve yeni yöntemleri günlük faaliyetlere entegre etmeye hazırlılık; farklı sosyal, eğitimsel alanlarda ve istihdam alanlarında aktif olan kurum/kuruluşlar ile sinerjilere açık olma; bireysel ihtiyaçlar ve kurumsal hedefler ile bağlantılı olarak personellerinin mesleki gelişimini stratejik açıdan planlama yapabilme ve mümkünse, dünyanın her yerinden başarılı üniversite öğrencileri ve akademik personel çekebilme.

Uzun vadede, bu Ana Eylem kapsamında desteklenen binlerce projenin karma etkisinin katılımcı ülkelerindeki eğitim, öğretim ve gençlik sistemleri üzerinde sistemik bir etkiye sahip olması ve böylece politika reformlarını harekete geçirmesi, Avrupa ve ötesinde hareketlilik fırsatları için yeni kaynakları çekmesi beklenmektedir.

EĞİTİM, ÖĞRETİM VE GENÇLİK ALANINDAKİ HAREKETLİLİK PROJELERİ

HAREKETLİLİK PROJESİNİN AMAÇLARI NELERDİR?

Eğitim, öğretim ve gençlik faaliyetleri, her yaşta insanın aktif olarak işgücü piyasasına ve bütünüyle topluma katılması için gerekli araçların sağlanmasında anahtar bir rol oynamaktadır. Bu Eylem altındaki projeler, aşağıdaki amaçlara yönelik olarak öğrencileri (öğrenciler, stajyerler, çıraklar, gençler ve gönüllüler) ve personeli (öğretmenler, akademisyenler, eğitici/eğitmenler, gençlik çalışanları, eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında aktif olan kurum/kuruluşlarda çalışan insanlar) hedef alan ulusötesi hareketlilik faaliyetlerini teşvik etmekte ve aşağıdaki hususları amaçlamaktadır:

- Öğrencilerin kişisel gelişimini ve Avrupa işgücü piyasasında ve ötesinde istihdam edilebilirliğini iyileştirmek amacıyla, yeterliliklerin (bilgi, beceri ve davranış) edinilmesi konularının desteklenmesi,
- Avrupa çapında eğitim, öğretim ve gençlik çalışmasında yeniliği sağlamak ve kaliteyi artırmak amacıyla, eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında çalışanların mesleki gelişiminin desteklenmesi,
- Katılımcıların özellikle yabancı dil alanındaki yeterliliğinin güçlendirilmesi,
- Katılımcıların diğer kültürler ve ülkeler ile ilgili farkındalığını ve anlayışını artırmak ve katılımcılara topluma aktif katılım, Avrupa vatandaşlığı ve kimlik anlayışını geliştirmeleri için uluslararası iletişim ağları oluşturma fırsatı sunmak,
- Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faaliyet gösteren kurum/kuruluşların, Avrupa içinde ve dışında bireylerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap veren faaliyetler ve programlar sunabilmelerini teminen söz konusu kurum/kuruluşların kapasitelerini, çekiciliklerini ve uluslararası boyutunu geliştirmek,
- Örgün eğitim, yaygın eğitim, mesleki öğretim, işgücü ve girişimcilik arasındaki sinerjileri ve geçişleri güçlendirmek,
- Yurtdışında geçen öğrenim dönemlerinde kazanılan yeterliliklerin daha iyi tanınmasını sağlamak.

Ana Eylem 1, yükseköğretim ve gençlik alanlarında Ortak Ülkelerden gelen ya da bu Ülkelere yönelik uluslararası hareketlilik faaliyetlerini de desteklemektedir. Bu Eylem, ayrıca, AB ile uygun Ortak Ülkeler arasındaki işbirliği faaliyetlerine katkı sağlar ve aşağıda belirtilen AB'nin dış eylem hedeflerini, önceliklerini ve ilkelerini kapsar:

- Avrupa'da yükseköğretime olan ilgiyi artırmak ve Avrupalı yükseköğretim kurumlarının dünya çapında yükseköğretim piyasasında rekabet etmesini desteklemek,
- "AB Kalkınma Politikasının Etkisinin Artırılması: Değişim İçin Gündem"¹⁸ ve "Dünyada Avrupa Yükseköğretimi"¹⁹ adlı dokümanlarda belirtilen önceliklerin desteklenmesi,
- Ortak Ülkelerin gelişimini teşvik etmek amacıyla, Avrupa dışındaki yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasına, çekiciliğine ve modernizasyonuna destek vermek,
- Ulusal sahiplenme, sosyal uyum, eşitlik, uygun coğrafi denge ve çeşitlilik de dâhil olmak üzere, kalkınma ve dış politika hedeflerini ve ilkelerini teşvik etmek. En az gelişmiş ülkelerin yanı sıra sosyo-ekonomik bakımdan dezavantajlı öğrencilere ve özel ihtiyaca sahip öğrencilere özel önem verilecektir.
- Gençlik alanında Ortak Ülkeler ile yaygın öğrenme ve işbirliğini teşvik etmek.

Buna ek olarak, Komisyon tarafından kabul edilen yıllık Çalışma Programı ile uyumlu olarak, bu Rehberin B Bölümünün "Eğitim ve Öğretim" ve "Gençlik" giriş bölümlerinde açıklanan ilgili bir veya daha fazla önceliği taşıyan projeler öncelikli olacaktır.

HAREKETLİLİK PROJESİ NEDİR?

Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında aktif olan kurum/kuruluşlar, farklı türden hareketlilikleri teşvik eden projeleri yürütmek için Erasmus+ Programından destek alacaktır. Bir hareketlilik projesi, aşağıdaki aşamalardan oluşacaktır:

- Hazırlık (uygulamaya yönelik düzenlemeler yapılması, katılımcıların seçimi, ortaklar ve katılımcılar ile anlaşmaların düzenlenmesi, ayrılış öncesi katılımcıların dilsel, kültürel çeşitlilik ve görev açısından hazırlanması dâhil),
- Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması,
- İzleme (faaliyetlerin değerlendirilmesi, uygulanabilen durumlarda, katılımcıların faaliyet sırasındaki öğrenme çıktılarının resmi olarak tanınması ve proje çıktılarının yaygınlaştırılması ve kullanılması dâhil).

Önceki Avrupa programları kapsamında desteklenen çok sayıda hareketlilik eylemine göre Erasmus+'ın getirdiği önemli bir yenilik, hareketlilik faaliyeti katılımcılarının yurtdışında kalışları öncesinde ve sırasında yabancı dil yeterliliklerini iyileştirmek için sunulan desteğin güçlendirilmesidir. 2014 yılından itibaren online dil desteği hizmeti, Avrupa Komisyonu tarafından aşamalı olarak devreye sokulmuştur. Bu destek, uzun vadeli hareketlilik katılımcılarına yurtdışında eğitim görmek, çalışmak veya gönüllü hizmette bulunmak için kullanacakları dile ilişkin bilgilerini değerlendirmek ve

¹⁸ Komisyon'un Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi'ne ve Bölgeler Komitesi'ne gönderdiği 13.10.2011 tarih ve COM(2011) 637 Final sayılı yazısı.

¹⁹ Komisyon'un Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi'ne ve Bölgeler Komitesi'ne gönderdiği 11.07.2013 tarih ve COM(2013) 499 Final sayılı yazısı.

yeterliliklerini iyileştirmek için bir online kurstan yararlanma fırsatını verecektir (dil öğrenmeye destek ile ilgili daha fazla bilgi, Ek I'de mevcuttur).

Ayrıca, Erasmus+ Programı, farklı geçmişe sahip olan ve farklı alanlarda ve sosyo-ekonomik sektörlerde faaliyet gösteren ortak kurum/kuruluşları kapsayan hareketlilik faaliyetlerinin geliştirilmesine, önceki programlardan daha fazla yer verecektir (örneğin, üniversite öğrencilerinin veya Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerinin işletmelerde, STK'larda, kamu kurum/kuruluşlarında yaptıkları stajlar; işletmelerde veya eğitim merkezlerinde mesleki gelişim kursları alan okul öğretmenleri; yükseköğretim kurumlarında ve dernekler ve sosyal girişimler vb. ile gönüllülük programları geliştiren Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanındaki şirketlerde ders veya eğitim veren işletme uzmanları).

Hareketlilik faaliyetlerinin üçüncü önemli yenilik ve kalite unsuru, Erasmus+ katılımcı kurum/kuruluşlarının daha geniş bir stratejik çerçevede ve orta vadede hareketlilik faaliyetleri organize etme imkânına kavuşacak olmalarıdır. İki yıla kadar bir süreyi kapsayan bir hibe başvurusu yoluyla, hareketlilik projesinin koordinatörü çok sayıda bireyin yurtdışına gitmesine imkân sağlayacak farklı ülkelerde çeşitli hareketlilik faaliyetleri organize edebilecektir. Sonuç olarak, Erasmus+ kapsamında, başvuran kurum/kuruluşlar, projelerini katılımcıların ihtiyaçlarına ve aynı zamanda kendi iç uluslararasılaşma, kapasite oluşturma ve modernizasyon planlarına uygun olarak tasarlayabileceklerdir.

Katılımcıların profiline bağlı olarak, aşağıdaki hareketlilik projeleri, Erasmus+ Programı altındaki Ana Eylem 1 kapsamında desteklenmektedir:

- Eğitim ve Öğretim alanında:
  - Yükseköğretim öğrencilerine ve personeline yönelik hareketlilik projesi,
  - Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine ve personeline yönelik hareketlilik projesi,
  - Okul personeline yönelik hareketlilik projesi,
  - Yetişkin eğitimi personeline yönelik hareketlilik projesi
- Gençlik alanında:
  - Gençlere ve gençlik çalışanlarına yönelik hareketlilik projesi.

Okul öğrencilerinin kısa ve uzun dönem hareketliliklerinin yanı sıra yetişkin öğrencilerin karma hareketliliği, Ana Eylem 2 altındaki Stratejik Ortaklıklar çerçevesinde desteklenecektir.

Aşağıda yer alan bölümler, her türlü hareketlilik projesinde uygulanan kriterler ve koşullar ile ilgili olarak ayrıntılı bilgi sunmaktadır.

YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNE VE PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Bu hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını içerebilir:

Öğrenci hareketliliği:

- Yurtdışında ortak bir Yükseköğretim Kurumunda bir **eğitim dönemi**;
- Yurtdışında bir şirkette veya diğer herhangi bir ilgili işyerinde bir **staj**²⁰.

Yurtdışındaki bir eğitim dönemi, bir staj dönemini de içerebilir.

Üniversite öğrencilerinin üzerinde azami etkiye sahip yüksek kaliteli hareketlilik faaliyetleri sağlamak için, hareketlilik faaliyetinin, bu öğrencilerin elde edeceği derece ile bağlantılı öğrenme ve kişisel gelişim ihtiyaçlarına cevap vermesi gerekmektedir. Yurtdışındaki eğitim dönemi, öğrencinin ön lisans, lisans (veya dengi), yüksek lisans (veya dengi) ve doktora seviyesinde bir derece tamamlamaya yönelik eğitim programının bir parçası olmalıdır.

Ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimi esnasında ve mezuniyetten itibaren en fazla bir yıl içerisinde yurtdışında bir işyerinde yapılan stajlar²¹ da desteklenmektedir. Bu, öğretmen adayı olan öğrencilerin "asistanlıklarını" da kapsamaktadır.

Mümkünse, stajlar öğrencinin eğitim programına entegre edilmelidir.

Öğrenci hareketliliği, herhangi bir konu veya akademik disiplinde olabilir.

Personel hareketliliği:

- **Ders Verme:** Bu faaliyet, Yükseköğretim Kurumlarının öğretim personelinin veya işletmelerden gelen personelin yurtdışındaki bir ortak Yükseköğretim Kurumunda öğretim (ders verme) faaliyeti yapmasına imkân tanımaktadır. Ders vermeye yönelik personel hareketliliği, herhangi bir konu veya akademik disiplinde olabilir.
- **Eğitim Alma:** Bu faaliyet, yurtdışındaki öğretim etkinlikleri (konferanslar hariç) ve ortak bir Yükseköğretim Kurumunda ya da yurtdışındaki diğer ilgili bir kuruluştaki işbaşı eğitimi/gözlem süreçleri şeklinde Yükseköğretim Kurumlarının öğretim görevi yapan ve yapmayan personelinin mesleki gelişimini desteklemektedir.

Bu Eyleme ait bütçenin büyük kısmı, Program Ülkeleri arasında gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetlerini desteklemek için kullanılacaktır. Bununla birlikte, bu Eylem kapsamındaki mevcut bütçenin sınırlı bir miktarı, Bölge 5, 9, 11 ve 12 ülkeleri ("uygun ülkeler", Bölüm A'da verilmiştir) hariç olmak üzere, Program Ülkeleri ile dünyadaki tüm Ortak Ülkeler arasındaki uluslararası faaliyetleri desteklemek için kullanılabilir.

BU PROJEYE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Hareketlilik projesinde yer alan katılımcı kurum/kuruluşlar, aşağıdaki rol ve görevleri üstlenmektedir:

- Bir Program Ülkesine ait başvuran kurum/kuruluş: Hareketlilik projesine başvurmak, hibe sözleşmesini imzalamak, yönetmek ve raporlamak ile yükümlüdür. Başvuran kurum/kuruluş, her türlü öğrenci ve personel hareketliliğini organize etmek amacıyla aynı ülkeden ortak kurum/kuruluşların oluşturduğu hareketlilik konsorsiyumuna liderlik eden bir konsorsiyum koordinatörü olabilir.
- Gönderen kurum/kuruluş: Öğrencileri/personeli seçmek ve bunları yurtdışına göndermekle yükümlüdür. Bu görev; hibe ödemelerini, hareketlilik dönemine ilişkin hazırlık, izleme ve tanınmaya ilişkin işlemleri de içermektedir.
- Ev sahibi kurum/kuruluş: Yurtdışından gelen öğrencileri/personeli kabul etmek ve bir eğitim/staj veya eğitim faaliyetleri programı sunmak ya da bir öğretme faaliyetinden faydalandırmakla yükümlüdür.
- Aracı kurum/kuruluş: Bir Program Ülkesinde yer alan ve eğitim, öğretim ve gençlik çalışması alanlarında veya işgücü piyasasında aktif olan kurum/kuruluştur. Bu kurum/kuruluş, ulusal hareketlilik konsorsiyumuna ortaktır, ancak gönderen kurum/kuruluş değildir. Rolü, gönderen yükseköğretim kurumlarının idari prosedürlerini paylaşım

²⁰ Bir Yükseköğretim Kurumunda ders almak, staj olarak değerlendirilemez.

²¹ 2015 yılında Program Ülkeleri ile Ortak Ülkeler arasında staj hareketliliği öngörülmemektedir.

kolaylaştırmak ve stajlar konusunda öğrenci profillerini işletmelerin ihtiyaçları ile daha iyi eşleştirmek ve katılımcıları birlikte hazırlamak olabilir.

Program Ülkeleri ile Ortak Ülkeler arasındaki hareketlilik faaliyetleri için sadece Program Ülkelerindeki Yükseköğretim Kurumları başvuru yapabilir ve gelen ve giden hareketlilikle ilgili ödemeleri yönetir.

Gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, üniversite öğrencileri/personel ile birlikte, hareketlilik döneminin başlangıcından önce bu öğrenciler tarafından yürütülecek faaliyetler konusunda bir "Öğrenme Anlaşması"nda veya personel tarafından yürütülecek faaliyetler konusunda bir "Hareketlilik Anlaşması"nda mutabık kalmalıdır. Bu anlaşmalar, yurtdışındaki bir eğitim-öğretim dönemi süresince hedef öğrenme çıktılarını tanımlamakta, resmi tanınma hükümlerini belirtmekte ve her bir tarafın hak ve yükümlülüklerini ifade etmektedir. Faaliyet, iki yükseköğretim kurumu arasında gerçekleştiği takdirde (öğrenci öğrenim hareketliliği ve personel ders verme hareketliliği), değişimler başlamadan önce gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar arasında bir "kurumlararası anlaşma" yapılmalıdır.

Yükseköğretim Kurumları, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesini (ECHE) imzalamak suretiyle, hareketlilikte yer alacak katılımcılara, dil hazırlığı da dâhil olmak üzere gerekli tüm desteği vermeyi taahhüt etmektedir. Bu katılımcıları desteklemek amacıyla, Program süresince iki ay ve daha uzun süreli tüm uzun dönem hareketliliklerine aşamalı olarak online dil desteği sağlanacaktır. Söz konusu destek, uygun katılımcıların yabancı dil yeterliliklerini değerlendirmek ve gerekli olması durumunda bu katılımcılara hareketlilik öncesinde ve /veya süresince en uygun yabancı dili öğretmek için Avrupa Komisyonu tarafından verilecektir. Ortak Ülkelerdeki Yükseköğretim kurumları, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesini imzalamak için uygun değildir; bu nedenle hareketlilikte yer alacak katılımcılara verilecek dil desteğine ilişkin ayrıntılar, kurumlararası anlaşmada açıkça belirtilmelidir.

PROJEYİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir yükseköğretim hareketlilik projesinin, Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken kriterler aşağıda verilmiştir:

GENEL UYGUNLUK KRİTERLERİ

<p>Kimler başvurabilir?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Münferit bir Yükseköğretim Kurumu olarak başvurmak için: Program Ülkesinde yerleşik olup, kendilerine Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi (ECHE) verilmiş olan Yükseköğretim Kurumları. Beyanname hakkında daha fazla bilgi için, "Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi" bölümüne ve Ek I'e bakılabilir. ▪ Ulusal Hareketlilik Konsorsiyumu olarak başvurmak için: Program Ülkesinde yerleşik olup, kendilerine Yükseköğretim Hareketliliği Konsorsiyum Belgesi verilmiş olan koordinatör kurum/kuruluşlar. Geçerli bir Hareketlilik Konsorsiyumu Belgesi bulunmayan kurum/kuruluşlar, bir Hareketlilik Projesi hibesine başvururken aynı anda söz konusu Belge için de başvurabilir. Uygun Program Ülkelerinde yerleşik ilgili tüm Yükseköğretim Kurumları, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (ECHE) sahip olmak zorundadır. Bu kurum/kuruluşlar, ancak Hareketlilik Konsorsiyumu Belgesi için yaptıkları başvuru başarılı ise hareketlilik projesi için uygunluk alacaktır. <p>Yükseköğretim öğrencileri ve personeli, doğrudan bir hibeye başvuramaz; hareketlilik faaliyetlerine katılım kriterleri, eğitim gördükleri veya çalıştıkları yükseköğretim kurumu tarafından tanımlanır.</p>
<p>Uygun faaliyetler</p>	<p>Bir Yükseköğretim hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden bir ya da daha fazlasını içermelidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğrenci öğrenim hareketliliği, ▪ Staj hareketliliği²², ▪ Personel ders verme hareketliliği, ▪ Personel eğitim alma hareketliliği.

²² 2015 yılında Program Ülkeleri ile Ortak Ülkeler arasında staj hareketliliği öngörülmemektedir.

Uygun ülkeler	<p>Program Ülkeleri arasındaki hareketlilik:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tüm Program Ülkeleri. <p>Program Ülkeleri ile Ortak Ülkeler arasındaki hareketlilik:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tüm Program Ülkeleri ve ▪ Bölge 5, 9, 11 ve 12 ülkeleri ("uygun ülkeler", Bölüm A'da verilmiştir) hariç dünyadaki tüm Ortak Ülkeler.
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	<p>Başvuru formundaki kurum/kuruluş sayısı birdir (başvuru sahibi). Bu başvuru sahibi, bir Program Ülkesinde yerleşik tek bir Yükseköğretim Kurumu veya bir Hareketlilik Konsorsiyumunun koordinatörüdür.</p> <p>Hareketlilik projesinin uygulanması sırasında, farklı Program Ülkelerinden en az iki kurum/kuruluş (en az bir gönderen ve en az bir ev sahibi kuruluş) projede yer almalıdır. Ortak Ülkelerin yer aldığı hareketlilik projeleri için bir Program Ülkesinden ve uygun bir Ortak Ülkeden en az birer kurum/kuruluş projede yer almalıdır.</p>
Projenin süresi	<p>16 veya 24 ay. Başvuru sahibi projenin ölçeğine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre süreyi başvuru aşamasında seçmelidir.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına.</p>
Ne zaman başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Haziran tarihi itibarıyla başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 4 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.</p>
Nasıl başvurulmalıdır?	<p>Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.</p>
Diğer kriterler	<p>Bir Yükseköğretim Kurumu veya hareketlilik konsorsiyumu, Program Ülkeleri arasındaki bir hareketlilik projesi için ve Program Ülkeleri ile Ortak Ülkeler arasındaki bir hareketlilik projesi için her bir dönemde sadece bir defa başvuru yapabilir. Bununla birlikte, bir Yükseköğretim Kurumu, aynı anda başvuran birkaç farklı konsorsiyumun parçası olabilir veya bunları koordine edebilir.</p>

ÖĞRENCİ HAREKETLİLİĞİN UYGULAMASINA İLİŞKİN EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

<p>Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğrenci öğrenim hareketliliği: Hareketlilikte yer alan tüm Program Ülke kurum/kuruluşları (hem gönderen, hem de ev sahibi kurum/kuruluşlar) ECHE sahibi olmalıdır. Tüm Ortak Ülke kurum/kuruluşları, Yükseköğretim Kurum olmak ve hareketlilik başlamadan önce Program Ülkesindeki ortakları ile kendi aralarında akdedilecek kurumlararası anlaşmayı imzalamak zorundadır. ▪ Öğrenci staj hareketliliği²³: Gönderen kurum/kuruluş, ECHE sahibi bir Yükseköğretim Kurumu olmalıdır. <p>Ev sahibi kurum/kuruluş²⁴, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faaliyet gösteren herhangi bir kamu kurum/kuruluşu ya da özel kurum/kuruluş. Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir: <ul style="list-style-type: none"> - Küçük, orta veya büyük ölçekli kamu ya da özel kurum/kuruluş (sosyal girişimler dâhil), - Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, - Ticaret odaları, esnaf/meslek dernekleri ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, - Araştırma enstitüsü, - Vakıf, - Okul/enstitü/eğitim merkezi (herhangi bir seviyede, mesleki eğitim ile yetişkin eğitimi de dâhil olmak üzere okul öncesi eğitimden lise ve sonrası eğitim alanında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlar). ○ Kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluş, dernek, STK, ○ Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan kurum/kuruluşlar, ○ Bir Program Ülkesinde yerleşik ECHE sahibi bir Yükseköğretim Kurumu.
<p>Faaliyetin süresi</p>	<p>Eğitim-Öğretim: 3²⁵ ila 12 ay (planlanmış olması halinde tamamlayıcı bir staj dönemi dâhil).</p> <p>Stajlar: 2 ila 12 ay.</p> <p>Aynı öğrenci, hareketlilik faaliyetlerinin sayısı ve türünden bağımsız olarak, her bir eğitim-öğretim kademesinde²⁶ en fazla 12 aya²⁷ kadar hareketlilik faaliyetine katılabilir. AB fonları kapsamında hibe alınmadan aşağıdaki eğitim-öğretim kademelerinde yapılan hareketlilik faaliyetleri de bu sürenin hesabında dikkate alınır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ön lisans da dâhil (EQF seviye 5 ve 6) birinci kademe (Lisans veya dengi), ▪ İkinci kademe (Yüksek Lisans veya dengi - EQF seviye 7) ve ▪ Doktora adayı olarak üçüncü kademe (Doktora seviyesi veya EQF seviye 8). <p>Yeni mezunların staj süresi, staj yapmak için başvurdukları kademenin azami 12 ayına sayılır.</p>
<p>Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)</p>	<p>Öğrenciler hareketlilik faaliyetlerini, gönderen kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkeden ve eğitim amacıyla ikamet ettikleri ülkeden farklı bir Program Ülkesinde veya Ortak Ülkede gerçekleştirmelidir.</p>

²³ 2015 yılında Program Ülkeleri ile Ortak Ülkeler arasında staj hareketliliği öngörülmemektedir.

²⁴ Aşağıda belirtilen kurum/kuruluş türleri, öğrenci stajları açısından ev sahibi kuruluş olarak uygun değildir:
- Uzmanlaşmış ajanslar da dâhil AB kuruluşları ve diğer AB kurumları (bunların eksiksiz listesi ec.europa.eu/institutions/index_en.htm internet adresinde mevcuttur); Ulusal Ajanslar gibi AB programlarını yöneten kuruluşlar (muhtemel bir çıkar çatışmasını ve/veya çifte fonlamayı önlemek için).

²⁵ Eğitim-öğretim döneminin en az süresi 3 ay ve 1 akademik dönemdir.

²⁶ LLP-Erasmus Programı çerçevesinde daha önce edinilen tecrübeler, her bir eğitim-öğretim kademesi için 12 aya kadar kabul edilmektedir.

²⁷ Tıp gibi bir kademelik eğitim programlarında, öğrenciler 24 aya kadar hareketlilik faaliyetine katılabilir.

Uygun katılımcılar	<p>Bir Yükseköğretim Kurumu bünyesinde doktora dâhil olmak üzere doktora kadarki eğitim kademelerinin herhangi birinde bir yükseköğretim programına kayıtlı öğrenciler. Eğitim için hareketlilik söz konusu ise, öğrenciler yükseköğretimlerinin en azından ikinci sınıfında kayıtlı olmalıdır. Stajlar için bu şart geçerli değildir.</p> <p>Yükseköğretim Kurumlarından yeni mezun olanlar stajlara katılabilir. Yeni mezunlar, son eğitim-öğretim yılında kendi Yükseköğretim Kurumları tarafından seçilmiş olmalı ve mezun olduktan sonraki bir yıl içerisinde yurtdışındaki stajlarını tamamlamalıdır.</p>
---------------------------	---

PERSONELE HAREKETLİLİĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Personel ders verme hareketliliği:<p>Ev sahibi kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde yerleşik ECHE sahibi bir Yükseköğretim Kurumu veya hareketlilik başlamadan önce Program Ülkesindeki gönderen kurum/kuruluş ile kurumlararası anlaşmayı imzalamış olan bir Ortak Ülke Yükseköğretim Kurumu olmalıdır.</p><p>Gönderen kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olmalıdır:</p><ul style="list-style-type: none"> ○ Bir Program Ülkesinde yerleşik ECHE sahibi bir Yükseköğretim Kurumu veya Program Ülkesindeki gönderen kurum/kuruluş ile kurumlararası anlaşmayı imzalamış olan bir Ortak Ülke Yükseköğretim Kurumu veya ○ İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında aktif olan herhangi bir kamu ya da özel kurum/kuruluş. Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:<ul style="list-style-type: none"> - Küçük, orta veya büyük ölçekli kamu ya da özel kurum/kuruluş (sosyal girişimler dâhil), - Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, - Ticaret odaları, esnaf/meslek dernekleri ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, - Araştırma enstitüsü - Vakıf - Okul/enstitü/eğitim merkezi (herhangi bir seviyede, mesleki eğitim ile yetişkin eğitimi de dâhil olmak üzere okul öncesi eğitimden lise ve sonrası eğitim alanında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlar), - Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, - Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş. ▪ Personel eğitim alma hareketliliği:<p>Gönderen kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde yerleşik ECHE sahibi bir Yükseköğretim Kurumu veya hareketlilik başlamadan önce Program Ülkesindeki ev sahibi kurum/kuruluş ile kurumlararası anlaşmayı imzalamış olan bir Ortak Ülke Yükseköğretim Kurumu olmalıdır.</p><p>Ev sahibi kurum/kuruluş aşağıdakilerden biri olmalıdır:</p><ul style="list-style-type: none"> ○ Bir Program Ülkesinde yerleşik ECHE sahibi bir Yükseköğretim Kurumu veya Program Ülkesindeki ev sahibi kurum/kuruluş ile kurumlararası anlaşmayı imzalamış olan bir Ortak Ülke Yükseköğretim Kurumu veya ○ İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında aktif olan herhangi bir kamu ya da özel kurum/kuruluş. Bu tür bir kurum/kuruluşlara örnekler, yukarıda verilmiştir.
Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç, 2 gün (Ortak Ülkelere geliş-gidişler için 5 gün) ila 2 ay. Her durumda, bir ders verme faaliyeti haftalık (veya daha kısa bir kalış dönemi için) en az 8 saatlik bir ders verme faaliyetini kapsamalıdır.
Faaliyetin gerçekleştirildiği yer(ler)	Personel, hareketlilik faaliyetlerini, gönderen kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkeden ve ikamet ettiği ülkeden farklı bir Program Ülkesinde gerçekleştirilmelidir.

Uygun katılımcılar	<p>Personel ders verme hareketliliği: Bir Program Ülkesinin veya Ortak Ülkenin Yükseköğretim Kurumunda ya da işgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faal olan herhangi bir Program Ülkesi kamu ya da özel kurum/kuruluşunda çalışan ve bir Yükseköğretim Kurumunda ders vermek üzere davet edilen personel (istihdam edilen doktora adayları dâhil).</p> <p>Personel eğitim alma hareketliliği: Bir Program Ülkesinin veya Ortak Ülkenin Yükseköğretim Kurumunda çalışan personel.</p>
---------------------------	--

Başvuru sahibi kurum/kuruluşlar, **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi, Bölüm C’de mevcuttur.

HİBE KRİTERLERİ

PROGRAM ÜLKELERİ ARASINDA HAREKETLİLİĞE İLİŞKİN HİBE KRİTERLERİ²⁸

Herhangi bir kalite değerlendirmesi yapılmaz (kalite değerlendirmesi, ECHE başvurusu aşamasında veya ulusal hareketlilik konsorsiyumu seçilirken yapılmaktadır), dolayısıyla hiçbir hibe kriteri söz konusu değildir.

Uygun hibe başvuruları (uygunluk kontrolünü geçtikten sonra), hibe almaya hak kazanacaktır.

Verilen en yüksek hibe tutarı, aşağıda belirtilen unsurlara bağlı olacaktır:

- Başvurulan hareketlilik dönemi ve ay/gün sayısı,
- Başvuru sahibinin geçmiş yıllarda benzer bir hibe almış olması halinde; hareketlilik dönemi sayısı, faaliyetlerin uygulanmasındaki kalite ve sağlıklı finansal yönetim bakımlarından başvuru sahibinin geçmiş performansı,
- Hareketlilik Eylemi için tahsis edilmiş olan toplam ulusal bütçe.

PROGRAM ÜLKELERİ İLE ORTAK ÜLKELER ARASINDA HAREKETLİLİĞE İLİŞKİN HİBE KRİTERLERİ

Uygun hibe başvuruları (uygunluk kontrolünü geçtikten sonra), Ortak Ülke ile yapılacak her bir hareketlilik projesi için aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Stratejinin uygunluğu (en fazla 30 puan)	Planlanan hareketlilik projesinin, hareketlilikte yer alan Yükseköğretim Kurumlarının (hem Program Ülkesindeki, hem de Ortak Ülkedeki) uluslararasılaşma stratejisine uygunluğu ve personel ve/veya öğrenci hareketliliğinin seçiminde dikkate alınan kriter.
İşbirliği düzenlemelerinin kalitesi (en fazla 30 puan)	Başvuru sahibi kurum/kuruluşun, Ortak Ülkedeki Yükseköğretim Kurumları ile daha önce gerçekleştirdiği benzer proje tecrübesi ve ortaklar arasındaki sorumluluklar, roller ve görevlere ilişkin tanımlamaların açıklığı.
Faaliyet tasarımı ve uygulamasının kalitesi (en fazla 20 puan)	Katılımcıların seçimi, katılımcılara verilen destek ve hareketlilik döneminin (özellikle Ortak Ülkedeki) tanınmasına ilişkin düzenlemelerin kapsamı ve kalitesi.
Etki ve yaygınlaştırma (en fazla 20 puan)	Projenin; yerel, bölgesel ve ulusal seviyelerde katılımcılar, yararlanıcılar ve ortak kurum/kuruluşlar üzerindeki potansiyel etkisi ve hareketlilik projesine ait sonuçların, hem Program ve hem de Ortak Ülkelerdeki personel, kurum/kuruluş ve mümkünse daha farklı seviyelerde yaygınlaştırılmasına yönelik tedbirlerin kalitesi.

Hibe desteği verilebilmesi için, proje tekliflerinin en 70 puan almaları şarttır. Ayrıca, proje teklifleri, “stratejinin uygunluğu” ve “işbirliği düzenlemelerinin kalitesi” kategorilerinin her biri için en az 15 puan, “faaliyet tasarımı ve uygulamasının kalitesi” ve “etki ve yaygınlaştırma” kategorilerinin her biri için ise en az 10 puan almalıdır.

İkincil Kriterler

Yukarıda belirtilen genel kriterlere ek olarak, Ulusal Ajans bütçesinin az olduğu Ortak Bölgeler veya Ülkeler için, Ulusal Ajans, başvuruları azaltmak için aşağıda belirtilen kriterlerden bir veya birkaçını, ikincil kriterler olarak belirleyebilir. Ulusal Ajansın ikincil kriterleri kullanmak istemesi durumunda, bu karar, son başvuru tarihinden önce, özellikle Ulusal ajansın web sitesi üzerinde tüm paydaşlara açıkça duyurulmalıdır. Söz konusu ikincil kriterler şunlardır:

- Derece seviyesi (örneğin, başvuruların sadece bir veya iki kademe (Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora) ile sınırlandırılması),

²⁸ Her iki yöndeki hareketlilik.

- Sadece öğrenci veya sadece personele öncelik verilmesi,
- Hareketlilik süresinin kısaltılması.

Bir Yükseköğretim Kurumuna tahsis edilecek gerçek hibe miktarı şu faktörlere bağlı olacaktır:

- Başvurulan hareketlilik dönemleri ve gün/ay sayıları,
- İlgili Ortak Ülke veya Bölgedeki hareketlilik Eylemi için ayrılmış olan bütçe miktarı,
- İlgili bölge ve alt bölge dâhilindeki coğrafik denge.

BAŞVURU SAHİPLERİNE HAREKETLİLİK PROJESİ İÇİN GEREKEN AKREDİTASYON NEDİR?

YÜKSEKÖĞRETİM ERASMUS BEYANNAMESİ

Bir Program Ülkesinde yerleşik olan ve bir Yükseköğretim hareketlilik projesine tek bir Yükseköğretim Kurumu olarak veya ulusal hareketlilik konsorsiyumunun bir üyesi olarak katılmak isteyen tüm Yükseköğretim Kurumları için Yükseköğretim Erasmus Beynamesi (ECHE) sahibi olmak bir ön koşuldur. Avrupa Komisyonu, her yıl Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı aracılığıyla, ECHE verilmesinde esas alınacak ayrıntılı koşulları ve izlenecek kalite kriterlerini belirleyen teklif çağrısı yayınlamaktadır. Bu çağrı, Yürütme Ajansının web sitesinde mevcuttur.

Bir Ortak Ülkede yerleşik Yükseköğretim Kurumları söz konusu olduğunda bu Yükseköğretim Kurumlarının ilgili bir ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından akredite edilmiş olması şarttır. Bu kurumlar, ECHE almaya uygun olmadığından, ek olarak Program Ülkelerinden Ortakları ile ECHE ilkelerini esas alan kurumlararası bir anlaşmayı yapmak zorundadır.

YÜKSEKÖĞRETİM İÇİN HAREKETLİLİK KONSORSİYUMU BELGESİ

Bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu adına başvuru yapan Program Ülkesinden bir kurum/kuruluşun, geçerli bir Hareketlilik Konsorsiyumu Belgesi bulunmalıdır. Bu Belge, Yükseköğretim hareketlilik projelerinin fonlanması ile ilgili talepleri değerlendiren Ulusal Ajans tarafından verilmektedir. Akreditasyon ve Hareketlilik Projesi hibesi ile ilgili talepler, aynı zamanda iletilebilir. Ancak, hareketlilik projesi ile ilgili hibe, sadece akreditasyon sürecinin sonunda başarılı olan Yükseköğretim Kurumlarına verilecektir. Bir Hareketlilik Konsorsiyumu Belgesi elde etmek için, aşağıdaki şartlar karşılanmalıdır:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<p>Yükseköğretimde bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu, aşağıdaki katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından oluşturulabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beynamesine sahip olan yükseköğretim kurumları (Beyanname ile ilgili daha fazla bilgi, yukarıda yer alan "Yükseköğretim Erasmus Beynamesi" bölümünde ve Ek I'de mevcuttur) ve ▪ İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faal olan herhangi bir kamu veya özel kurum/kuruluş (önceki sayfada yer alan uygun katılımcı kurum/kuruluş örneklerine bakılabilir). <p>Her bir katılımcı kurum/kuruluş, aynı Program Ülkesinde yerleşik olmalıdır.</p>
Kimler başvurabilir?	<p>Uygun herhangi bir katılımcı kurum/kuruluş, koordinatör rolünü üstlenebilir ve konsorsiyumda yer alan tüm kurum/kuruluşlar adına başvuruda bulunabilir.</p>
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	<p>Bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu, iki adet gönderen Yükseköğretim Kurumu da dâhil olmak üzere, en az üç uygun katılımcı kurum/kuruluş içermelidir.</p> <p>Hareketlilik konsorsiyumuna üye tüm kurum/kuruluşların kimliği, Hareketlilik Konsorsiyum Belgesi için yapılan başvuru esnasında belirlenmiş olmalıdır.</p>
Belgenin süresi	<p>Üç ardışık yıllık çağrı ve 2020/2021'den geç olmamak üzere.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına.</p>
Ne zaman başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Haziran tarihi itibarıyla başlayan projeleri için akreditasyon hibe başvurularını en geç 4 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.</p>
Nasıl başvurulmalıdır?	<p>Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.</p>

HİBE KRİTERLERİ

Hareketlilik konsorsiyumu başvurusu, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

<p>Konsorsiyumun uygunluğu (en fazla 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Hareketlilik eyleminin hedefleri (bk. "Hareketlilik Projesinin Amaçları Nelerdir?" bölümü), - Konsorsiyuma katılan kurum/kuruluşların ve bireysel katılımcıların ihtiyaçları ve hedefleri, ▪ Proje teklifinin ne ölçüde aşağıdaki unsurlar bakımından uygun olduğu: <ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar için yüksek kaliteli öğrenme çıktıları üretmek, - Konsorsiyuma katılan kurum/kuruluşların kapasitelerini ve uluslararası kapsamını güçlendirmek, - Her bir Yükseköğretim Kurumu tarafından yürütülen faaliyetlerle ulaşılamayacak sonuçlar aracılığıyla AB seviyesinde katma değer getirmek.
<p>Konsorsiyumun kompozisyonunun ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (en fazla 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gönderen Yükseköğretim Kurumları açısından bakıldığında, konsorsiyumun, projenin tüm boyutlarını gerçekleştirmek için duruma göre diğer sosyo-ekonomik sektörlerden gerekli profile, deneyime ve uzmanlığa sahip olan tamamlayıcı katılımcı kurum/kuruluşları da içeren bir yapıya sahip olması, ▪ Konsorsiyum koordinatörünün, konsorsiyum veya benzer bir proje türünü yönetmek konusundaki tecrübesi, ▪ Rollerin, sorumlulukların ve görevlerin/kaynakların dağıtımının iyi tanımlanması ve tüm katılımcı kurum/kuruluşların taahhüdünün ve aktif katkısının ortaya konması, ▪ Görevlerin/kaynakların toplanması ve paylaşılması, ▪ Sözleşme ve mali yönetim konularındaki sorumlulukların açıklığı, ▪ Konsorsiyumun yeni gelenleri projeye dâhil etmesi.
<p>Konsorsiyum faaliyetinin tasarımının ve uygulamasının kalitesi (en fazla 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir hareketlilik projesinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), ▪ Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek usullerinin kalitesi (örneğin ev sahibi kurum/kuruluşların bulunması, eşleştirme, bilgilendirme, dil desteği ve kültürlerarası destek, izleme), ▪ Gerek katılımcı kurum/kuruluşlar arasında, gerekse diğer ilgili paydaşlarla işbirliği, koordinasyon ve iletişimin kalitesi, ▪ Duruma göre, katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi ve Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının tutarlı bir şekilde kullanımı, ▪ Uygulanabilir olması halinde, hareketlilik faaliyetlerine katılımcıları seçmek ve dezavantajlı kişilerin hareketlilik faaliyetlerine katılımını teşvik etmek için kullanılan tedbirlerin yerindeliği.
<p>Etki ve yaygınlaştırma (en fazla 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsorsiyum liderliğindeki faaliyetlere ait çıktıların değerlendirmesine yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin: <ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki potansiyel etkisi, - Yerel, bölgesel, ulusal ve/veya uluslararası seviyelerde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ve bireylerin dışındaki potansiyel etkisi. ▪ Konsorsiyum liderliğindeki faaliyetlerin çıktılarını yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin, katılımcı kurum/kuruluşların ve ortakların içinde ve dışında yerindeliği ve kalitesi.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eyleme özel kurallar, kriterler ve ek faydalı bilgiler, Ek I'de yer almaktadır. İlgilenen kurum/kuruluşların, mali destek için başvuru yapmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Yükseköğretim öğrencilerine ve personeline yönelik hareketlilik projelerinin başvuru sahipleri, başvuru formunda, aşağıdaki bilgileri vermelidir:

- Hareketlilik faaliyetinde yer alması öngörülen öğrenci ve personelin sayısı,
- Planlanan hareketlilik eylemlerinin katılımcı başına toplam süresi,
- Son iki yılda gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetlerinin sayısı ve toplam süresi (öğrenciler ve personel için).

Program Ülkelerindeki Ulusal Ajanslar, bu bilgiler esas alarak, başvuru sahibi tarafından talep edilen en fazla sayıyı geçmemek şartıyla, belirli sayıda hareketlilik faaliyetini desteklemek üzere başvuru sahiplerine hibe sağlayacaktır.

Başvuru sahibi, ortak ülkelerle bir hareketlilik projesi başvurusu yapacaksa, Ortak Ülkeye veya Ortak Ülkeden hareketliliğe göre tasarlanmış ayrı bir form dolduracaktır.

Ortak ülkelerle hareketlilikler için ayrı hibe verilecektir.

Bu faaliyetlerin finansal açıdan desteklenmesinde aşağıdaki kurallar uygulanacaktır:

A) TÜM HAREKETLİLİK FAALİYETLERİ İÇİN GEÇERLİ HİBE TAHSİS KURALLARI

Uygun masraflar		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Kurumsal destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan masraflar (katılımcılar için harcırah ve seyahat masrafı hariç)	Birim maliyet	Katılımcı başına 350 AVRO (100'üncü katılımcıya kadar) + 100'üncü katılımcıdan sonraki her bir katılımcı başına 200 AVRO	Hareketlilik katılımcılarının sayısına bağlıdır.
Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ile doğrudan ilişkili ek masraflar	Gerçek maliyet	Ulusal Ajans tarafından onaylanmış uygun maliyetin %100'ü	Şarta bağlı: Katılımcılar seçildikten sonra finansal destek talebi, özel bir başvuru formu ile gerçekleştirilmelidir.

YARARLANICI İÇİN KURUMSAL DESTEK HİBESİ (YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI VEYA KONSORSİYUM):

Kurumsal destek hibesi, Program Ülkelerindeki Yükseköğretim Erasmus Beyannamesinin gereklerini karşılamak ve Ortak Ülkeler ile kurumsal anlaşmalarda belirtilen ECHÉ prensiplerine atıfta bulunarak, gerek gelen, gerekse giden öğrenci ve personelin hareketliliğini destekleyen ve aşağıda örnekleri verilen faaliyetler ile ilgili olarak kurumlar tarafından karşılanan her türlü maliyet için yapılan bir katkıdır:

- Hareketlilikten yararlanacak katılımcıların seçilmesi, hazırlanması, kabulü ve entegrasyonu için kurumlar arası anlaşmalar aracılığıyla mutabık kalmak ve bu kurumlar arası anlaşmaları güncel tutmak için potansiyel ortaklara ziyaretler de dâhil olmak üzere, ortak kurumlarla yapılan organizasyon düzenlemeleri,
- Uluslararası öğrencilere güncel ders katalogları verilmesi,
- Öğrenci ve personele bilgi ve yardım sağlanması,
- Öğrencilerin ve personelin seçimi,
- Öğrencilerin eğitimsel bileşenlerinin tam tanınmasını sağlamak için öğrenme anlaşmaları hazırlanması, personele yönelik hareketlilik anlaşmalarının hazırlanması ve tanınması,
- Gerek gelen, gerekse giden öğrencilere ve personele sağlanan dil hazırlığı ve kültürel hazırlık,
- Gelen katılımcıların Yükseköğretim Kurumlarına entegrasyonunu kolaylaştırmak,
- Katılımcılar için etkin bir rehberlik ve gözetim sağlamak,
- İşletmelerdeki öğrenci stajlarının kalitesini güvence altına almak için yapılan özel düzenlemeler,
- Eğitimsel bileşenlerin ve ilgili kredilerin tanınmasını sağlamak, transkriptler ve diploma ekleri düzenlemek,
- Katılımcıların yeniden uyumunu desteklemek ve Yükseköğretim Kurumlarının ve eşitlerinin faydalanması için kazandıkları yeni yeterlilikleri geliştirmek.

Yüksek kaliteye sahip hareketlilikler sağlamak amacıyla, Program ve Ortak Ülkelerdeki Yükseköğretim Kurumları, "gerekli dil yeterlilik seviyesine ulaşmış olmak da dâhil, dışarıya giden hareketlilikten yararlanan katılımcıların hareketlilik için iyi hazırlanmalarını sağlamak" ve "hareketlilik kapsamında gelen katılımcılara uygun dil desteği sağlamak" ilkeleri de dâhil olmak üzere, Beyannamenin tüm ilkelerine uymayı taahhüt etmektedir. Dil eğitimi konusunda kurumların bünyesinde mevcut olan imkânlardan faydalanılması mümkündür. Dil desteği de dâhil, yüksek kalitede öğrenci ve personel hareketliliğini daha düşük bir maliyetle (AB fonları haricinde diğer kaynaklarla fonlanması nedeniyle) sağlayabilen Yükseköğretim Kurumları, daha fazla hareketlilik faaliyetine hibe sağlamak için kurumsal destek hibesinin %50'sini transfer etme imkânına sahip olacaktır.

Her durumda, yararlanıcılar sözleşme uyarınca yüksek kaliteli hizmetler sunmakla yükümlü olacaktır. Yararlanıcıların performansları, Ulusal Ajansların ve Komisyonun doğrudan erişebildiği Hareketlilik Aracı (Mobility Tool) aracılığıyla ve öğrenciler ve personelden alınan geri bildirimler de göz önünde bulundurularak Ulusal Ajanslar tarafından izlenip kontrol edilecektir.

Kurumsal destek hibesi, dışarıya giden ve desteklenen tüm hareketlilik katılımcılarının sayısı (hareketlilik döneminin tamamı boyunca AB fonları kapsamında sıfır hibe desteği alanlar dâhil) ve işletmeler aracılığıyla Yükseköğretim Kurumlarında ders vermeye gelen (başka bir deyişle, bir ulusal hareketlilik konsorsiyumunun yararlanıcısı veya üyesi olan) personelin sayısı üzerinden hesaplanmaktadır. Hareketlilik döneminin tamamı boyunca AB fonları kapsamında sıfır hibe desteği alan hareketlilik katılımcıları (aşağıda açıklanmıştır), hareketlilik çerçevesinden ve kurumsal faaliyetlerden faydalandıklarından dolayı, desteklenmiş hareketlilik katılımcısı olarak sayılmaktadır. Bu nedenle, bu katılımcılara da kurumsal destek ödemesi yapılmaktadır.

Ulusal hareketlilik konsorsiyumları söz konusu olduğunda, bu hibe, kendi aralarında anlaştıkları kurallar çerçevesinde bütün ulusal üyeler arasında paylaşılabilir. Ortak ve Program ülkeleri arasında hareketlilik için, kurumsal destek hibesi, katılımcı kurumlar tarafından karşılıklı olarak kabul edilebilir bir esasa göre ortaklar arasında paylaşılacaktır.

AB FONLARI KAPSAMINDA SIFIR HİBE DESTEĞİ ALAN KATILIMCILAR

AB fonlarından sıfır hibe desteği alan öğrenciler ve personel, seyahat ve harcırah ile ilgili bir AB hibesi almadan hareketlilikten yararlanan katılımcılardır, ancak bu kişiler, öğrenci ve personel hareketlilik kriterlerinin tümünü karşılamakta ve Erasmus+ öğrencisi ve personeli olmanın tüm avantajlarından faydalanmaktadır. Sıfır AB hibeli öğrenciler ve personel, hareketlilik maliyetine katkıda bulunması için ulusal, bölgesel veya diğer türden bir hibe desteği alabilir. Sıfır AB hibeli öğrenciler ve personelin sayısı, AB bütçesinin ülkeler arası dağıtımında bir performans göstergesi olarak istatistiklerde hesaba katılır.

ÖZEL İHTİYAÇ DESTEĞİ

Özel ihtiyacı olan kişi, ek finansal destek olmadığı takdirde kişisel fiziksel durumu, zihinsel durumu veya sağlık durumu, projeye/hareketlilik faaliyetine katılmasına izin vermeyen potansiyel katılımcıdır. Özel ihtiyaç sahibi öğrencileri ve/veya personeli seçmiş olan Yükseköğretim Kurumları, bu kişilerin hareketlilik projelerine katılımının gerektirdiği ek maliyeti karşılamak üzere, Ulusal Ajansa ek hibe desteği başvurusu yapabilir. Dolayısıyla, özel ihtiyaç sahibi kişiler için hibe desteği, yukarıda belirtilen azami bireysel hibe tutarından daha yüksek olabilir. Yükseköğretim Kurumları, özel ihtiyaç sahibi öğrenci ve personelin ek hibe desteğine nasıl başvuracağını, kendi internet sitelerinde açıklayacaktır.

Özel ihtiyaç sahibi öğrenci ve personele ekstra hibe, yerel, bölgesel ve/veya ulusal seviyedeki ek fonlardan da sağlanabilir.

Özel ihtiyaçları olan öğrencilere ve personele eşlik (refakat) eden kişiler, gerçek maliyet üzerinden bir katkı almaya hak kazanır.

Her bir Yükseköğretim Kurumu, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesini imzalamak suretiyle, her kökenden gelen katılımcılar için eşit erişim ve fırsat sağlanmasını taahhüt eder. Bu nedenle, özel ihtiyaçları olan öğrenciler ve personel, ev sahibi kurumun kendi özel ihtiyaçları olan öğrenciler ve personeline sunduğu destek hizmetlerinden yararlanabilir.

DIĞER HİBE KAYNAKLARI

Öğrenciler ve personel, AB hibesinin üstünde veya AB hibesinin yerine (AB fonlarından sıfır hibe desteği alan hareketlilik katılımcıları), Ulusal Ajans dışında herhangi bir diğer kurum/kuruluş (örneğin, Bakanlık veya bölgesel makamlar) tarafından yönetilen ulusal, bölgesel veya diğer herhangi türden bir hibe alabilir. AB bütçesi dışındaki diğer fon kaynaklarından sağlanan bu tür hibeler, bu Rehberde belirtilen tutarlara ve asgari/azami aralıklarına bağlı değildir.

B) ÖĞRENCİLERİN HAREKETLİLİĞİNE YÖNELİK HİBE DESTEĞİ

Öğrenciler, AB hibesini, yurtdışında geçirdikleri eğitim veya staj dönemindeki seyahat ve harcırah giderlerine bir katkı olarak alacaktır. Hibe tutarları, Ulusal Ajanslar tarafından Ulusal Otoriteler ve/veya Yükseköğretim Kurumları ile mutabakat sağlamak suretiyle, aşağıda açıklanan objektif ve şeffaf kriterler temelinde belirlenecektir. Söz konusu hibe tutarları, Ulusal Ajansların ve Yükseköğretim Kurumlarının internet sitelerinde yayınlanacaktır.

KRİTER 1 – ÖĞRENCİYİ GÖNDEREN VE ÖĞRENCİYE EV SAHİPLİĞİ YAPAN ÜLKELER

Öğrencilere sağlanan AB hibesi, aşağıda açıklandığı şekilde, hareketlilik akışına bağlı olacaktır:

- Hayat pahalılığı benzer olan bir ülkeye yapılan hareketlilik: Öğrenciler, orta aralıkta bir AB hibesi alacaktır.
- Hayat pahalılığı daha yüksek olan bir ülkeye yapılan hareketlilik: Öğrenciler, daha yüksek aralıkta bir AB hibesi alacaktır.
- Hayat pahalılığı daha düşük olan bir ülkeye yapılan hareketlilik: Öğrenciler, daha düşük aralıkta bir AB hibesi alacaktır.

Buna göre, Program Ülkeleri aşağıdaki 3 gruba bölünmüştür:

Grup 1: Hayat pahalılığı daha yüksek olan Program Ülkeleri	Danimarka, İrlanda, Fransa, İtalya, Avusturya, Finlandiya, İsveç, İngiltere, Lihtenştayn, Norveç
Grup 2: Hayat pahalılığı orta seviyede olan Program Ülkeleri	Belçika, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Yunanistan, İspanya, Hırvatistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz, Slovenya, İzlanda, Türkiye
Grup 3: Hayat pahalılığı daha düşük olan Program Ülkeleri	Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Romanya, Slovakya, Makedonya

Ulusal Ajanslar tarafından belirlenen tutarlar, aşağıdaki asgari ve azami aralıkların içerisinde olacaktır:

- **Orta aralığa sahip AB Hibesi:** a) Grup 1'den Grup 1 ülkelerine, b) Grup 2'den Grup 2 ülkelere ve c) Grup 3'ten Grup 3 ülkelere olmak üzere, hayat pahalılığı benzer olan bir ülkeye yönelik hareketlilik faaliyetlerinde, **aylık 200 ila 400 AVRO** tutarında orta bir aralık uygulanacaktır.
- **Daha yüksek aralığa sahip AB Hibesi:** Ulusal Ajans tarafından uygulanan orta aralık **artı en az 50 AVRO** seviyesine karşılık gelmektedir ve **aylık 250 ila 500 AVRO** arasında değişmektedir. Bu hibe tutarları, a) Grup 2'den Grup 1 ülkelere ve b) Grup 3'ten Grup 1 ve 2 ülkelere olmak üzere, daha yüksek hayat pahalılığı olan bir ülkeye yönelik hareketlilik faaliyetlerinde uygulanacaktır.
- **Daha düşük aralığa sahip AB Hibesi:** Ulusal Ajans tarafından uygulanan orta aralık **eksi en az 50 AVRO** seviyesine karşılık gelmektedir ve **aylık 150 ila 400 AVRO** arasında değişmektedir. Bu hibe tutarları, a) Grup 1'den Grup 2 ve 3 ülkelere ve b) Grup 2'den Grup 3 ülkelere olmak üzere, daha düşük hayat pahalılığı olan bir ülkeye yönelik hareketlilik faaliyetlerinde uygulanacaktır.

Yararlanıcılar tarafından ülkelerinde uygulanacak tutarlar tanımlanırken, Ulusal Ajanslar iki özel kriteri dikkate alacaktır:

- AB hibesini tamamlamak için ulusal, bölgesel veya yerel seviyede özel veya kamu kurum/kuruluşlardan alınabilecek diğer ortak finansman kaynaklarının seviyesi ve mevcudiyeti,
- Yurtdışında eğitim görmeyi hedefleyen öğrencilerin genel talep seviyesi.

Ulusal Ajanslar, ulusal seviyede standart tutarlar belirlemek yerine, aralıklar belirlemek suretiyle Yükseköğretim Kurumlarına esneklik tanıma kararı alabilir. Bu karar, örneğin ortak finansmanın, bölgesel veya kurumsal seviyede mevcut olduğu ülkelerde, gerekçeli temellere dayandırılmalıdır.

KRİTER 2 – ÖZEL HEDEF KİTLELERE, FAALİYETLERE VE GÖNDEREN ÜLKE/BÖLGELERE YÖNELİK İLAVE DESTEK

İmkânları kısıtlı üniversite öğrencileri (özel ihtiyaçları olanlar hariç)

Belirli bir Program Ülkesinde Erasmus+'nın uygulanmasından sorumlu olan Ulusal Ajanslar ile birlikte, Ulusal Otoriteler, ülkelerindeki tüm Yükseköğretim Kurumlarının kendi AB hibelerinden dezavantajlı öğrencilere **aylık 100 ila 200 AVRO arasında** değişen tutarlarda telafi ödemesi yapmasına karar verebilir (dâhil olma/dışarda kalma seçeneğine dayanarak, hali hazırda ulusal seviyede sağlanan desteğe bağlı olarak). Kesin seviye ve uygulanacak kriterler, Ulusal Otoriteler tarafından ulusal seviyede belirlenecektir.

Staj yapan öğrenciler

Staj yapan öğrenciler, AB hibesinden **aylık 100 ila 200 AVRO arasında** değişen bir tutarda telafi ödemesi alacaktır. Kesin seviye, Ulusal Ajanslar ve/veya Yükseköğretim Kurumları tarafından yapılan talep seviyesine ve bu türden hareketlilik için geçerli ortak finansman miktarına göre belirlenecektir. Her durumda, öğrencinin ev sahibi işletmeden alabileceği her türlü telafi ödemesi ve/veya aynı katkıdan bağımsız olarak, aynı Yükseköğretim Kurumundaki tüm öğrencilere aynı seviyede ödeme yapılmalıdır. Dezavantajlı öğrencilere yapılan telafi ödemesi, bu durumda söz konusu olmayacaktır.

Çevre Dışı Program Ülkeleri ve bölgelerden gelen üniversite öğrencileri

Diğer Program Ülkelerinden uzak olmanın getirdiği kısıtlar dikkate alınarak, çevre dışı bölgelerden, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, İzlanda, Malta ve Denizaşırı Ülke ve Topraklardan gelen öğrenciler, bireysel destek olarak aşağıda belirtilen, daha yüksek tutarları alacaktır:

Nereden	Nereye	Tutar
Çevre Dışı Bölgeler, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, İzlanda, Malta, Deniz Aşırı Ülkeler ve Topraklar	Grup 1 ülkeleri	Aylık 750 AVRO
	Grup 2 ülkeleri	Aylık 700 AVRO
	Grup 3 ülkeleri	Aylık 650 AVRO

Yukarıda belirtilen desteklere ek olarak, bu ülkelerden öğrenciler, seyahat maliyetlerini karşılamak için aşağıda belirtilen telafi desteğini alacaktır:

Seyahat mesafeleri ²⁹	Tutar
100 ila 499 KM arasında	Katılımcı başına 180 AVRO
500 ila 1999 KM arasında	Katılımcı başına 275 AVRO
2000 ila 2999 KM arasında	Katılımcı başına 360 AVRO
3000 ila 3999 KM arasında	Katılımcı başına 530 AVRO
4000 ila 7999 KM arasında	Katılımcı başına 820 AVRO
8000 KM veya daha fazla	Katılımcı başına 1100 AVRO

Stajyerlere veya dezavantajlı olanlara yapılan telafi ödemeleri, bu durumda söz konusu olmayacaktır.

Yükseköğretim kurumları tarafından tanımlanan finansal destek seviyesi

Her durumda, Yükseköğretim Kurumları, kendi kurumları bünyesinde AB oranlarını tanımlarken ve/veya uygularken, aşağıdaki ilke kriterlere uyacaktır:

- Oranlar, objektif ve şeffaf bir şekilde, yukarıda açıklanan tüm ilkeleri ve metodolojiyi (başka bir deyişle, hareketliliğin akışının yanı sıra ek hibe) dikkate alarak tanımlanmalı ve/veya uygulanmalıdır.
- Aynı türden hareketlilikler (öğrenim veya staj) için aynı ülke grubuna giden tüm öğrencilere aynı hibe verilmelidir (dezavantajlı olan veya özel ihtiyaçları olan öğrenciler hariç).

Ortak Ülkelere veya ortak Ülkelerden öğrenciler

Ulusal Ajanslar tarafından belirlenmiş bireysel destek tutarları aşağıda yer almaktadır:

Ortak ülkelerden	Ortak ülkelere	Tutar
Uygun Ortak Ülkeler	Grup 1 Program Ülkeleri	Aylık 850 AVRO
	Grup 2 Program Ülkeleri	Aylık 800 AVRO
	Grup 3 Program Ülkeleri	Aylık 750 AVRO
Program Ülkeleri	Ortak Ülkeler	Aylık 650 AVRO

Yukarıda belirtilen bireysel destek tutarlarının yanında, Ortak Ülkelerden gelen veya Ortak Ülkelere giden öğrencilerin seyahat maliyetlerini desteklemek için aşağıdaki ek tutarlar verilmektedir:

Seyahat Mesafeleri ³⁰	Tutar
100 ve 499 KM arasında	Katılımcı başına 180 AVRO
500 ve 1999 KM arasında	Katılımcı başına 275 AVRO
2000 ve 2999 KM arasında	Katılımcı başına 360 AVRO
3000 ve 3999 KM arasında	Katılımcı başına 530 AVRO
4000 ve 7999 KM arasında	Katılımcı başına 820 AVRO
8000 KM ve daha fazla	Katılımcı başına 1100 AVRO

Ortak Ülkelerden katılımcıların hareketliliği söz konusu olduğunda, öğrencilerin seçilmesinde birinci kriter, akademik başarı olacaktır. Akademik başarının aynı olması durumunda, dezavantajlı sosyo-ekonomik kökenden gelen öğrenciler tercih edilecektir.

²⁹ Katılımcı başına seyahat mesafesi temel alınmıştır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm) kullanılarak hesaplanmalıdır. Gidiş-dönüş seyahatini destekleyecek AB miktarının hesaplanması için tek yönlü bir seyahat mesafesi kullanılmalıdır.

³⁰ Katılımcı başına seyahat mesafesi temel alınmıştır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen mesafe hesaplayıcısı (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm) kullanılarak hesaplanmalıdır. Gidiş-dönüş seyahatini destekleyecek AB miktarının hesaplanması için tek yönlü bir seyahat mesafesi kullanılmalıdır.

C) PERSONEL HAREKETLİLİĞİ İÇİN HİBE DESTEĞİ

Personel, aşağıda belirtilen şekilde, yurtdışında geçirdikleri döneme ilişkin seyahat ve harcırah giderlerine katkı olarak bir AB hibesi alacaktır:

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ³¹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ³² .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO	
Bireysel destek	Faaliyet esnasında katılımcıların harcırahı ile doğrudan bağlantılı maliyet	Birim maliyet	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük <u>A1.1</u> + Faaliyetin 15'inci ile 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük <u>A1.1</u> 'in %70'i	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerektiği takdirde, faaliyetten bir gün öncesi ve faaliyeti takip eden gün de dâhil edilir).

³¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

³² Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

TABLO A – BİREYSEL DESTEK (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, ev sahibi ülkeye bağlıdır. Bu tutarlar, aşağıda yer alan tablodaki asgari ve azami aralıklar içerisinde belirlenecektir. Yararlanıcılar tarafından ülkelerinde uygulanacak tutarların belirlenmesinde, Ulusal Ajanslar, Ulusal Otoriteler ile mutabakat halinde iki özel kriteri dikkate alacaktır:

- AB hibesini tamamlamak için ulusal, bölgesel veya yerel seviyede özel veya kamu kurum/kuruluşlardan alınabilecek diğer ortak finansman kaynaklarının seviyesi ve mevcudiyeti,
- Yurtdışında ders vermeyi veya eğitim almayı hedefleyen personelin genel talep seviyesi.

Aynı aralık içerisinde yer alan tüm varış ülkelerine, aynı yüzde uygulanmalıdır. Tüm varış ülkelerine aynı tutarın verilmesi mümkün değildir.

Ev sahibi ülke	Program Ülkelerinden Personel Hareketliliği	Ortak Ülkelerden Personel Hareketliliği
	Asgari-Azami (günlük)	Tutar (günlük)
	A1.1	A1.2
Danimarka, İrlanda, Hollanda, İsveç, İngiltere	80-160	160
Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Fransa, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Macaristan, Avusturya, Polonya, Romanya, Finlandiya, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, Türkiye	70-140	140
Almanya, İspanya, Letonya, Malta, Portekiz, Slovakya, Makedonya	60-120	120
Estonya, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya	50-100	100
Ortak Ülkeler	160	Uygun değil

Program Ülkeleri arasındaki hareketliliklerde, Ulusal Ajanslar, ulusal seviyede standart tutarlar belirlemek yerine, aralıklar belirlemek suretiyle Yükseköğretim Kurumlarına esneklik tanıma kararı alabilir. Bu karar, örneğin ortak finansmanın, bölgesel veya kurumsal seviyede mevcut olduğu ülkelerde, gerekçeli temellere dayandırılmalıdır. Kesin hibe tutarları, her bir Ulusal Ajansın ve Yükseköğretim Kurumunun internet sitesinde yayınlanacaktır.

MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNE VE PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Bu hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını kapsayabilir:

Öğrencilerin hareketliliği:

- 12 aya kadar yurtdışında bir **Mesleki Eğitim ve Öğretim stajı**.

Bu faaliyet, mesleki eğitim ve öğretim okullarındaki çıraklara ve öğrencilere açıktır. Bu öğrenciler, diğer bir ülkede mesleki eğitim ve öğretim ile ilgili bir işe yerleştirilmektedir. Öğrencilere, bir işyeri (bir işletme veya diğer ilgili bir kurum/kuruluş) veya Mesleki Eğitim ve Öğretim okulu (bir işletmede veya diğer bir ilgili kurum/kuruluşta çalışarak öğrenmeye dayalı dönemler süresince) ev sahipliği yapmaktadır.

Faaliyet için yüksek bir kalite seviyesini güvence altına almak amacıyla, her bir hareketlilik faaliyeti, bir "Öğrenme Anlaşması" da dâhil olmak üzere, daha önce gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar tarafından üzerinde mutabık kalınmış bir kalite çerçevesi içerisinde düzenlenmektedir.

Öğrenme çıktıları, kurumsal bir seviyede resmi olarak tanınıp doğrulanmakta, yurtdışındaki hareketlilik döneminin çırağın/Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencisinin kayıt yaptırdığı dersin uygunluğunu sağlamak için gereken şekilde ders içerikleri eşleştirilmektedir.

Gençlerin istihdam edilebilirliğini güçlendirmek ve işgücü piyasasına geçişlerini kolaylaştırmak için, Mesleki Eğitim ve Öğretim okullarının yeni mezunları veya çıraklar, Mesleki Eğitim ve Öğretim sunan işletmeler de bu Faaliyete katılabilir.

Personel hareketliliği:

- **Öğretme/eğitim görevlendirmeleri:** Bu faaliyet Mesleki Eğitim ve Öğretim okullarındaki personelin yurtdışındaki ortak bir Mesleki Eğitim ve Öğretim okulunda eğitim yapmasına imkân sağlamaktadır. Söz konusu faaliyet, ayrıca işletmelerdeki personelin yurtdışındaki bir Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumunda eğitim almasına da izin vermektedir.
- **Personel eğitimi:** Bu faaliyet, Mesleki Eğitim ve Öğretim personelinin yurtdışında bir işletmede ya da diğer herhangi bir Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumunda işe yerleştirilmesini veya burada bir işbaşı eğitimi/gözlem dönemi geçirmesini sağlamak suretiyle mesleki gelişimini desteklemektedir.

Erasmus+ Programı;

- Katılımcı kurum/kuruluşların stratejik yaklaşımı içerisinde yer alan (misionlarını modern hale getirmeyi ve uluslararasılaşmayı amaçlayan);
- Açıkça belirlenmiş kişisel gelişim ihtiyaçlarına cevap veren; uygun seçim, hazırlık ve izleme tedbirlerine sahip olan ve
- Katılımcı personelin öğrenme çıktılarının düzgün bir şekilde tanınmasını ve bunların kurum/kuruluş içerisinde yaygınlaştırılarak geniş ölçekte kullanılmasını sağlayan

personel öğrenme hareketliliğini desteklemektedir.

Hareketlilik projesinde yer alan katılımcı kurum/kuruluşlar, aşağıdaki rol ve görevleri üstlenmektedir:

- Başvuran kurum/kuruluş: Hareketlilik projesine başvurmak, hibe sözleşmesini imzalamak, yönetmek ve raporlamak ile yükümlüdür. Başvuru sahibi, konsorsiyum koordinatörü olabilir (yani Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri ve personeli yurtdışına göndermek amacıyla aynı ülkeden ortak kurum/kuruluşların oluşturduğu ulusal hareketlilik konsorsiyumunun lideri olarak rol alabilir). Zorunlu olmamakla birlikte, ulusal hareketlilik konsorsiyum koordinatörü, bir gönderen kurum/kuruluş olarak da hareket edebilir.
- Gönderen kurum/kuruluş: Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerini/personelini seçmek ve bunları yurtdışına göndermek ile yükümlüdür.
- Ev sahibi kurum/kuruluş: Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerini/personelini karşılamak ve bunlara bir faaliyet programı sunmak ya da bunları Mesleki Eğitim ve Öğretim personeli tarafından sunulan bir eğitim faaliyetinden faydalandırmak ile yükümlüdür.
- Aracı kurum/kuruluş: Bu, eğitim, öğretim ve gençlik çalışması alanlarında veya işgücü piyasasında faal bir kurum/kuruluşur. Ulusal hareketlilik konsorsiyumunda bir ortaktır ancak gönderen kurum/kuruluş değildir. Rolü, gönderen Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumlarının idari prosedürlerini paylaşarak kolaylaştırmak ve stajlar konusunda öğrenci profillerini işletmelerin ihtiyaçları ile daha iyi eşleştirmek ve katılımcıları birlikte hazırlamak olabilir.

Hareketlilik döneminin başlangıcından önce, gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, öğrenciler/personel ile birlikte, öğrenciler ile yapılan "Öğrenme Anlaşması" marifetiyle veya personel ile yapılan "Hareketlilik Anlaşması" marifetiyle yürütülen faaliyetler üzerinde mutabık kalmış olmalıdır. Bu Anlaşmalar, yurtdışındaki öğrenme dönemi için hedef öğrenme çıktılarını tanımlamakta, resmi olarak tanınma hükümlerini belirtmekte ve her bir tarafın hak ve yükümlülüklerini listelemektedir.

Bir ay veya daha uzun süreli bir hareketlilik faaliyeti gerçekleştirecek olan Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri, dil desteği almak için uygundur. Online dil desteği, Programın akışı içerisinde aşamalı olarak uygulanmaktadır. Söz konusu destek, uygun katılımcıların yabancı dil yeterliliklerini değerlendirmek ve gerekli olması durumunda, bu katılımcılara hareketlilik öncesinde ve/veya süresince en uygun yabancı dili öğretmek için Avrupa Komisyonu tarafından sunulmaktadır (daha fazla bilgi Ek I'de yer almaktadır).

PROJEYİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik projesinin, Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılması gereken kriterler aşağıda listelenmiştir:

GENEL UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun faaliyetler	<p>Bir Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını içermelidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mesleki eğitim ve öğretim öğrencilerinin yurtdışındaki meslek kuruluşlarında staj yapması, ▪ Mesleki eğitim ve öğretim öğrencilerinin yurtdışındaki şirketlerde staj yapması, ▪ Yurtdışında eğitim/öğretme görevlendirmeleri, ▪ Yurtdışında personel eğitimi.
Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mesleki eğitim ve öğretim alanında faal olan herhangi bir kamu veya özel kurum/kuruluş (Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu olarak tanımlanmaktadır) veya ▪ İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faal olan herhangi bir kamu ya da özel kurum/kuruluş. <p>Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mesleki eğitim okulu/enstitüsü/merkezi, - Küçük, orta veya büyük ölçekli bir özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), - Ticaret odaları, esnaf dernekleri/mesleki dernekler ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, - Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, - Araştırma enstitüsü, - Vakıf, - Okul/enstitü/eğitim merkezi (herhangi bir seviyede, okul öncesi eğitimden orta öğretime kadar ve yetişkin eğitimi de dâhil olmak üzere), - Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, - Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş, - Mesleki eğitim ve öğretim alanındaki politikalarından sorumlu bir kurum/kuruluş. <p>Her bir kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde yerleşik olmalıdır.</p>
Kimler başvurabilir?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yurtdışına öğrenci ve personel gönderen bir Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu, ▪ Bir ulusal hareketlilik konsorsiyumunun koordinatörü. <p>Bireyler, doğrudan hibe için başvuramaz.</p>
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	<p>Bir hareketlilik faaliyeti ulus ötesidir ve farklı ülkelerden en az iki katılımcı kurum/kuruluş içermelidir (en az bir gönderen ve en az bir ev sahibi kurum/kuruluş).</p> <p>Projelerin bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu tarafından sunulması halinde, konsorsiyumun tüm üyeleri aynı Program Ülkesinden olmalıdır ve hibe başvuru esnasında kimliklerinin belirlenmiş olması gerekmektedir. Bir konsorsiyum, en az 3 Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumu içermelidir.</p>

Projenin süresi	1 veya 2 yıl. Başvuru sahibi, projenin hedefine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre süreyi başvuru aşamasında seçmelidir.
Nereye başvurulmalıdır?	Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Haziran tarihi itibariyle başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 4 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.
Diğer kriterler	Bir Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu veya ulusal hareketlilik konsorsiyumu, her seçim dönemi için bir defa başvurabilir. Bununla birlikte, bir Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu, aynı anda başvuran birden fazla ulusal hareketlilik konsorsiyumun parçası olabilir veya bunları koordine edebilir.

ÖĞRENİCİLERİN HAREKTLİLİĞİNE YÖNELİK EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	2 hafta ila 12 ay.
Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)	Katılımcılar, hareketlilik faaliyetlerini yurtdışında diğer bir Program Ülkesinde gerçekleştirmelidir.
Uygun katılımcılar	Gönderen kurum/kuruluşun ülkesinde ikamet eden çıraklar veya Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri (eğitimleri tipik olarak çalışmaya dayalı öğrenmeyi içeren). Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine yurtdışında eşlik edenler. Bir Mesleki Eğitim ve Öğretim okulunun veya işletmesinin yeni mezunları (başka bir deyişle, eski çıraklar) da faaliyete katılabilir. Yeni mezunlar, mezun olmalarından itibaren bir yıl içinde yurtdışındaki eğitimlerine ilişkin yerleştirmelerini gerçekleştirmelidir.

PERSONEL HAREKTLİLİĞİNE YÖNELİK EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç, 2 gün ila 2 ay.
Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)	Katılımcılar, hareketlilik faaliyetlerini yurtdışında diğer bir Program Ülkesinde gerçekleştirmelidir.
Uygun katılımcılar	Gönderen kurum/kuruluşta çalışan Mesleki Eğitim ve Öğretimden sorumlu olan personel (öğretmen, eğitici/eğitmen, uluslararası hareketlilik görevlileri, idari veya rehberlik görevi olan personel vb.). Buna ek olarak, öğretme/eğitim görevlendirmelerinin söz konusu olması halinde, bu Eylem işletmelerden, kamu sektöründen ve/veya sivil toplum kurum/kuruluşlarından gelen kişilere de açıktır.

Başvuru sahibi kurum/kuruluşlar, **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ("Bu Ana Eylemin Amaçları ve Öncelikleri Nelerdir" bölümüne bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve bireysel katılımcıların ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar için ne ölçüde uygun olduğu: <ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar için yüksek kaliteli öğrenme çıktıları üretilmesi, - Katılımcı kurum/kuruluşların kapasitelerinin ve uluslararası kapsamının güçlendirilmesi.
---	---

Projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklifinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasındaki tutarlılık, Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek usullerinin kalitesi, Katılımcılara sunulan hazırlığın kalitesi, Katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesinin yanı sıra Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının kullanımının tutarlılığı, Hareketlilik faaliyetlerine katılımcıları seçmek ve/veya bunları dâhil etmek için kullanılan tedbirlerin yerindeliği, Mevcut ise, katılımcı kurum/kuruluşlar arasında ve diğer ilgili paydaşlarla işbirliği ve iletişimin kalitesi.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, Yerel, bölgesel, ulusal, seviyelerde ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ve bireylerin dışındaki. Katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında projenin çıktılarını yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin yerindeliği ve kalitesi.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her bir kategorisinde azami puanın en az yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 20 puan).

HİBENİN VERİLMESİ

Seçilen projelere verilen azami hibe tutarı, aşağıdaki hususlara bağlıdır:

- Başvurulan hareketlilik dönemi sayısı ve süresi,
- Başvuru sahibinin geçmiş yıllarda benzer bir hibe almış olması halinde, başvuranın hareketlilik dönemi açısından geçmiş performansı, faaliyetlerin uygulanmasında iyi kalite ve sağlam finansal yönetim,
- Hareketlilik Eylemi için tahsis edilen toplam ulusal bütçe.

MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM HAREKETLİLİĞİNDE AKREDİTASYON - ERASMUS+ MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM AKREDİTASYON BELGESİ

Avrupa Komisyonu, 2014 yılında, Erasmus+ Mesleki Eğitim ve Öğretim Akreditasyon Belgesi verilmesine yönelik bir teklif çağırısı başlatacaktır. Erasmus+ Mesleki Eğitim ve Öğretim Akreditasyon Belgesi ile, mesleki eğitim ve öğretim öğrencileri ile personel hareketliliğini organize etmede başarılı olduklarına dair kayıtları bulunan kurum/kuruluşların, Avrupa stratejilerini daha fazla geliştirmeye teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Akreditasyon Belgesi, gönderen kurum/kuruluşun hibe başvurusu yapması, öğrenciler ve personel için hareketlilik organize etmesi ve bu kişilerin faaliyetlerine ilişkin rapor hazırlaması aracılığıyla süreci kolaylaştırmanın yanı sıra, hareketlilikte kalite sağlanması ve bu kalitenin daha da artırılmasını amaçlamaktadır.

Akreditasyon Belgesi sahipleri, 2015 itibarıyla seçilecek ve bu kurum/kuruluşlara 2016 itibarıyla Ana Eylem 1 Mesleki Eğitim ve Öğretim Öğrencileri ve Personel Hareketliliği kapsamında basitleştirilmiş bir biçimde başvuru yapma imkânı sunulacaktır. Akreditasyon Belgesi, Erasmus+ Program döneminin tamamına yönelik olarak verilecektir; ancak belge sahiplerinin belge kazanımına imkân tanıyan kalite standartlarını karşılamayı sürdürememeleri durumunda geri alınabilecektir.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eylem ile ilgili zorunlu kriter ve ek faydalı bilgiler, Ek I'de mevcuttur. İlgilenen kurum/kuruluşların mali destek için başvurmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Hareketlilik projesinin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

A) TÜM HAREKETLİLİK FAALİYETLERİ İÇİN GEÇERLİ HİBE TAHSİS KURALLARI

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere, katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ³³ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ³⁴ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM ya da daha fazla seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO	
Kurumsal destek	Engelli katılımcılar ile bu kişilere eşlik eden kişilerle doğrudan ilişkili ek maliyet (gerekçlendirilmesi ve "seyahat" ve "bireysel destek" bütçe kalemlerinde bu katılımcılar için hibe talep edilmemesi halinde, seyahat ve harcıraha ilişkin harcamalar dâhil olmak üzere).	Birim maliyet	Uygun maliyetin %100'üne kadar	Katılımcı sayısına bağlıdır
İstisnai maliyetler	İmkânları kısıtlı öğrencilerin katılımını desteklemeye yönelik ek maliyet (katılımcı ve bu kişilere eşlik eden kişilerin seyahat ve bireysel destek maliyetleri hariç olmak üzere) Ulusal Ajansın talep etmesi halinde, mali teminat sunma maliyeti.	Gerçek maliyet	Mali teminat maliyeti: Uygun maliyetin %75'i Diğer maliyetler: Uygun maliyetin %100'üne kadar	Şarta bağlı: İstisnai maliyetleri karşılamaya yönelik finansal destek talebi başvuru formunda gerekçelendirilmelidir

³³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

³⁴ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

B) MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÖĞRENİCİLERİNİN HAREKETLİLİĞİ İÇİN GEÇERLİ OLAN EK HİBE TAHSİSİ

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Bireysel destek	Eşlik eden kişiler dâhil olmak üzere, katılımcıların faaliyet esnasındaki harcırahları ile doğrudan bağlantılı maliyet.	Birim maliyet	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük <u>A2.1</u> + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük <u>A2.1</u> 'in %70'i + Faaliyetin 61'inci gününden 12 aya kadar: Katılımcı başına günlük <u>A2.1</u> 'in %50'si ³⁵	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli hallerde, faaliyet öncesi ve sonrası birer gün dâhil olmak üzere).
Dil desteği	Faaliyete gitmeden önce veya Faaliyet boyunca katılımcıların eğitim almak veya öğrenim görmek için kullanacakları dil bilgisini iyileştirmek amacıyla katılımcılara sunulan destek ile bağlantılı maliyet.	Birim maliyet	Yalnızca 1 ila 12 ay süren faaliyetler için: Dil desteği ihtiyacı olan katılımcı başına 150 AVRO	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, katılımcıların merkezi online hizmet tarafından sunulmayan dillere olan ihtiyaçları temelinde faaliyetin eğitim dili ile ilgili destek talep etmelidir.

C) MESLEKİ EĞİTİM PERSONELİNİN HAREKETLİLİĞİ İÇİN GEÇERLİ OLAN EK HİBE TAHSİSİ

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Bireysel destek	Faaliyet süresince, kendilerine eşlik edenler de dâhil, katılımcıların faaliyeti esnasındaki harcırahı ile doğrudan bağlantılı maliyet	Birim maliyet	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük <u>A2.2</u> + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük <u>A2.2</u> 'nin %70'i	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (Gerekli hallerde, faaliyet öncesi ve sonrası birer gün dâhil olmak üzere).

³⁵ Eşlik eden kişiler için, mesleki eğitim ve öğretim personeli oranları geçerlidir (bunun için "Mesleki eğitim ve öğretim personeline uygulanan ek hibe" başlıklı Bölüm C'de yer alan "Bireysel destek" bütçe başlığına bakılabilir). Eşlik eden kişinin yurtdışında 60 günden fazla kalmasını gerektiren istisnai durumlarda, "özel ihtiyaç desteği" bütçe kalemi uyarınca, 60. günden sonra ekstra harcırah maliyet desteği verilir.

TABLO 1 – BİREYSEL DESTEK (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar faaliyetin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır. Her bir Ulusal Ajans, objektif ve şeffaf kriterlere dayanarak kendi ülkelerinde sunulan projeler için uygulanabilecek tutarları tanımlayacaktır. Bu tutarlar aşağıda yer alan tablodaki asgari ve azami aralıklar içerisinde belirlenecektir. Kesin tutarlar her bir Ulusal Ajansın internet sitesinde yayınlanacaktır.

	Öğrencilerin hareketliliği	Personel hareketliliği (veya eşlik eden kişiler)
	Asgari-Azami (gün başına)	Asgari-Azami (gün başına)
	A2.1	A2.2
Belçika	23-92	70-140
Bulgaristan	23-92	70-140
Çek Cumhuriyeti	23-92	70-140
Danimarka	27-108	80-160
Almanya	21-84	60-120
Estonya	18-72	50-100
İrlanda	25-100	80 - 160
Yunanistan	22-88	70-140
İspanya	21-84	60-120
Fransa	25-100	70-140
Hırvatistan	18-72	50-100
İtalya	23-92	70-140
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	24-96	70-140
Letonya	21-84	60-120
Litvanya	18-72	50-100
Lüksemburg	24-96	70-140
Macaristan	22-88	70-140
Malta	21-84	60-120
Hollanda	26-104	80-160
Avusturya	23-92	70-140
Polonya	22-88	70-140
Portekiz	20-80	60-120
Romanya	22-88	70-140
Slovenya	18-72	50-100
Slovakya	21-84	60-120
Finlandiya	24-96	70-140
İsveç	26-104	80-160
İngiltere	28-112	80-160
Makedonya	21-84	60-120
İzlanda	25-100	70-140
Lihtenştayn	22-88	70-140
Norveç	22-88	70-140
Türkiye	22-88	70-140

OKUL EĞİTİMİ PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Bu hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını kapsayabilir:

Personel hareketliliği:

- **Öğretme görevlendirmeleri:** Bu faaliyet, öğretmenlerin veya diğer okul eğitimi personelinin yurtdışındaki bir ortak okulda öğretim görevi yapmasına imkân tanımaktadır.
- **Personel eğitimi:** Bu faaliyet, okul öğretmenlerinin, müdürlerinin veya diğer okul eğitimi personelinin a) yurtdışında yapılandırılmış kurslara veya eğitim etkinliklerine katılmalarını; b) yurtdışında bir ortak okulda ya da okul eğitimi alanında faaliyet gösteren diğer ilgili bir kurum/kuruluşta işbaşı eğitimi/gözlem dönemi geçirmelerini sağlayarak bunların mesleki gelişimini desteklemektedir.

BU PROJEYE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Hareketlilik projesine katılan kurum/kuruluş, aşağıdaki rol ve görevleri üstlenir:

- **Başvuran kurum/kuruluş:** Hareketlilik projesine başvurmak, hibe sözleşmesini imzalamak, yönetmek ve raporlamaktan sorumludur. Başvuran kurum/kuruluş bir okul ise, aynı zamanda gönderen kurum/kuruluş olarak görev yapar. Başvuran kurum/kuruluş, bir konsorsiyum koordinatörü olabilir (yani okul eğitim personelinin yurtdışına göndermek amacıyla aynı ülkeden ortak kurum/kuruluşların oluşturduğu ulusal hareketlilik konsorsiyumunun lideri olarak rol alabilir).
- **Gönderen kurum/kuruluş:** Öğretmenlerin ve diğer okul personelinin seçilmesi ve yurtdışına gönderilmesinden sorumludur.
- **Ev sahibi kurum/kuruluş:** Yurtdışından gelen öğretmenleri ve diğer okul eğitimi personelinin kabul etmek ve onlara bir faaliyet programı sunmak ya da onların sunacakları bir eğitim faaliyetinden yararlanmakla sorumludur.

Ev sahibi kurum/kuruluşun özgün rolü, faaliyetin türüne ve gönderen kurum/kuruluş ile olan ilişkisine bağlıdır. Ev sahibi kurum/kuruluş, aşağıdakilerden bir tanesi olabilir:

- Bir kurs düzenleyicisi (yapılandırılmış bir kursa veya eğitim faaliyetine katılımı halinde),
- Ortak bir okul veya diğer bir ilgili kurum/kuruluş (örneğin, işbaşı eğitimi veya öğretme görevlendirmeleri halinde). Bu durumda, gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, katılımcılar ile birlikte faaliyetin başlangıcından önce bir anlaşma yapmalıdır. Söz konusu anlaşma, yurtdışındaki dönemin hedefleri ile faaliyetlerini tanımlamalı ve her bir tarafın hak ve yükümlülüklerini belirtmelidir.

Erasmus+ Programı;

- Gönderen kurum/kuruluş için Avrupa Gelişim Planı içerisinde yer alan (misyollarını modern hale getirmeyi ve uluslararasılaştırmayı amaçlayan),
- Açıkça belirlenmiş personel gelişim ihtiyaçlarına cevap veren,
- Uygun seçim, hazırlık ve izleme tedbirlerinin eşlik ettiği,
- Katılımcı personelin öğrenme çıktılarının düzgün bir şekilde tanınmasını sağlayan,
- Öğrenme çıktılarının kurum/kuruluş içerisinde yaygınlaştırılarak geniş ölçekte kullanılmasını sağlayan

personel öğrenme hareketliliğini desteklemektedir.

BU PROJEYİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir okul hareketlilik projesinin, Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun faaliyetler	Bir okul hareketliliği projesi aşağıdaki faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını içermelidir: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme görevlendirmeleri, ▪ Personel eğitimi.
Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme görevlendirmeleri: Gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar (başka bir deyişle, okul öncesinden lise seviyesinde kadar, her türlü seviyede genel, mesleki veya teknik eğitim veren bir kurum/kuruluş), okul statüsünde olmak zorundadır³⁶. ▪ Personel eğitimi: Gönderen kurum/kuruluş, bir okul olmalıdır. Ev sahibi kurum/kuruluş aşağıdakilerden biri olabilir: <ul style="list-style-type: none"> o Bir okul veya o İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faaliyet gösteren olan herhangi bir kamu kurum/kuruluşu ya da özel kurum/kuruluş. Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir Mesleki Eğitim ve Öğretim veya yetişkin eğitimi okulu/enstitüsü/eğitim merkezi, ▪ Bir yükseköğretim kurumu, ▪ Küçük, orta veya büyük ölçekli bir özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), ▪ Ticaret odaları, esnaf dernekleri/mesleki dernekler ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, ▪ Araştırma enstitüsü, ▪ Vakıf, ▪ Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş, ▪ Kurs veya eğitim veren bir kurum/kuruluş. <p>Bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu tarafından sunulan başvurular için: Koordinatör kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir: <ul style="list-style-type: none"> o Bir yerel veya bölgesel okul otoritesi veya o Okulları koordine eden bir yapı³⁷. <p>Ulusal konsorsiyumda yer alan diğer kurum/kuruluşlar, okul olmak zorundadır. Katılımcı her bir kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde yerleşik olmalıdır.</p> </p>
Kimler başvurabilir?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yurtdışına kendi personelini gönderen bir okul (bireysel başvuru), ▪ Bir ulusal hareketlilik konsorsiyumunun koordinatörü. <p>Bireyler, doğrudan hibe için başvuramaz.</p>
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	<p>Bir hareketlilik faaliyeti ulus ötesidir ve farklı ülkelerden en az iki katılımcı kurum/kuruluş içermelidir (en az bir gönderen ve en az bir ev sahibi kurum/kuruluş).</p> <p>Projelerin bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu tarafından sunulması halinde, konsorsiyumun tüm üyeleri aynı Program Ülkesinden olmalıdır ve hibe başvuru esnasında kimliklerinin belirlenmiş olması gerekmektedir. Bir konsorsiyum, en az 3 kurum/kuruluş içermelidir (koordinatör ve en az iki okul). Konsorsiyumda yer alan okullar, konsorsiyum koordinatörü olarak görev yapan kurum/kuruluş ile kurumsal bir başa sahip olmalıdır.</p>
Projenin süresi	1 veya 2 yıl. Başvuru sahibi, projenin hedefi ve zaman içerisinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında süreyi seçmelidir.
Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç, 2 gün ila 2 ay.
Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)	Hareketlilik Faaliyetleri yurtdışında diğer bir Program Ülkesinde gerçekleştirilmelidir.
Uygun katılımcılar	Gönderen okulda çalışan okul eğitiminden sorumlu personel (okul yöneticileri, idareciler vb. de dâhil olmak üzere, eğitim veren ve vermeyen) ve ayrıca gönderen kuruluşun stratejik gelişiminde görev alan diğer eğitsel personel (okul müfettişleri, okul rehberleri, pedagojik danışmanlar, psikologlar vb.).

³⁶ Lütfen her bir ülkedeki uygun okullar listesine başvurunuz. Daha fazla bilgi, ilgili ülkedeki Ulusal Ajanstan elde edilebilir.

³⁷ Lütfen her bir ülkedeki uygun kurum/kuruluşlar listesine başvurunuz. Daha fazla bilgi, ilgili ülkedeki Ulusal Ajanstan elde edilebilir.

Nereye başvurulmalıdır?	Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına ³⁸ .
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Haziran tarihi itibarıyla başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 4 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.
Diğer kriterler	Bir kurum/kuruluş veya ulusal hareketlilik konsorsiyumu her seçim dönemi için bir defa başvurabilir. Bununla birlikte, bir konsorsiyum koordinatörü, aynı anda başvuran birden fazla ulusal hareketlilik konsorsiyumun parçası olabilir veya bunları koordine edebilir.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümünü inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("Hareketlilik Projelerinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız), Avrupa Kalkınma Planında belirttiği şekilde olmak üzere katılımcı kurum/kuruluşların ve bireysel katılımcıların ihtiyaçları ve hedefleri. Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar için ne ölçüde uygun olduğu:<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar için yüksek kaliteli öğrenme çıktıları üretilmesi, Katılımcı kurum/kuruluşların kapasitelerinin ve uluslararası kapsamının güçlendirilmesi.
Projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklifinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasındaki tutarlılık, Başvuru sahibi kurum/kuruluşun Avrupa Kalkınma Planının kalitesi, Hareketlilik faaliyetlerine katılımcıları seçmek ve/veya bunları dâhil etmek için kullanılan tedbirlerin yerindeliği, Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek usullerinin kalitesi, Katılımcılara sağlanan hazırlığın kalitesi, Katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi ve Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının tutarlı bir şekilde kullanımı.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> Proje döngüsü içinde ve sonrasında bireysel katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşlar ve bireylerin dışındaki. Katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında projenin çıktılarını yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin yerindeliği ve kalitesi.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her bir kategorisinde azami puanın en azından yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 20 puan).

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eylem ile ilgili diğer zorunlu kriterler ve ek faydalı bilgiler, Ek I'de mevcuttur. İlgili kurum/kuruluşların, mali destek için başvurmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

³⁸ Lütfen not ediniz: Diğer bir ülkenin ulusal otoritelerinin gözetimi altındaki okullar (örneğin, Fransız lisesi, Alman okulları, Birleşik Krallık "Güçleri"nin okulları), gözetimi altında oldukları ülkenin Ulusal Ajansına başvururlar.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Hareketlilik projesinin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ³⁹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁴⁰ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO	
Kurumsal destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı maliyet (katılımcıların harcırahları hariç), katılımcıların hareketlilik hazırlıkları (pedagojik, kültürel, dilsel), katılımcıların hareketlilik esnasında izlenmesi ve desteklenmesi, öğrenme çıktılarının doğrulanması dâhil.	Birim maliyet	100'üncü katılımcıya kadar: Katılımcı başına 350 AVRO + 100'üncü katılımcının ötesinde: ek katılımcı başına 200 AVRO	Katılımcı sayısına bağlıdır.
Bireysel destek	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların faaliyeti esnasındaki harcırahi ile doğrudan bağlantılı maliyet	Birim maliyet	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük <u>A3.1</u> + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük <u>A3.1</u> 'in %70'i	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır. (gerekli hallerde faaliyetten bir gün önce ve bir gün sonrası da dâhil edilebilir.)
Kurs ücretleri	Kurs kayıt ücretleri ile doğrudan bağlantılı maliyet	Birim maliyet	Katılımcı başına günlük 70 AVRO Hareketlilik projesinde katılımcı başına azami 700 AVRO	Şarta bağlı: Kurs ücretlerinin, özel ihtiyaç desteğinin ve istisnai maliyetin karşılanmasına dair finansal destek talebi başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.

³⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁴⁰ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyet (gerekçelendirilmesi ve bu katılımcılar için bütçe kategorisinde yer alan seyahat ve bireysel destek kalemlerinden bir hibe talebi yapılmamış olması koşuluyla seyahat ve harcıraha ilişkin maliyeti de kapsar).	Gerçek maliyeti	Uygun maliyetin %100'ü	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi başvuru formunda gerekçelendirilmelidir
İstisnai maliyetler	Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleşen maliyetler.	Gerçek maliyet	Uygun maliyetin %75'i	

TABLO 1 – BİREYSEL DESTEK (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar faaliyetin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır. Her bir Ulusal Ajans, objektif ve şeffaf kriterlere dayanarak kendi ülkelerinde sunulan projeler için uygulanabilecek tutarları tanımlayacaktır. Bu tutarlar aşağıda yer alan tablodaki asgari ve azami aralıklar içerisinde belirlenecektir. Kesin tutarlar her Ulusal Ajansın internet sitesinde yayınlanacaktır.

Ev Sahibi Ülke	Personel hareketliliği
	Asgari-Azami (gün başına)
	A3.1
Danimarka, İrlanda, Hollanda, İsveç, İngiltere	80-160
Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Fransa, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Macaristan, Avusturya, Polonya, Romanya, Finlandiya, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, Türkiye	70-140
Almanya, İspanya, Letonya, Malta, Portekiz Slovakya, Makedonya	60-120
Estonya, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya	50-100

YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Bu hareketlilik projesi aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını içerebilir:

Personel hareketliliği:

- **Öğretme/eğitim görevlendirmeleri:** Bu faaliyet, yetişkin eğitimi kurum/kuruluşlarının personeline yurtdışındaki bir ortak kurum/kuruluştaki öğretim görevi yapmaya veya eğitim sunmaya izin vermektedir.
- **Personel eğitimi:** Bu faaliyet, yetişkin eğitimi personelinin a) yurtdışında yapılandırılmış kurslara veya eğitim faaliyetlerine; b) yurtdışında yetişkin eğitimi alanında faaliyet gösteren ilgili bir kurum/kuruluştaki işbaşı eğitimi/gözlem sürecine katılımını sağlamak suretiyle profesyonel gelişimini desteklemektedir.

BU PROJEYE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Hareketlilik projesine katılan kurum/kuruluşlar, aşağıdaki rol ve görevleri üstlenir:

- **Başvuran kurum/kuruluş:** Hareketlilik projesine başvurmak, hibe sözleşmesini imzalamak, yürütmek ve raporlamakla yükümlüdür. Başvuran, bir konsorsiyum koordinatörü olabilir (yani yetişkin eğitimi personelinin yurtdışındaki faaliyetlere göndermek amacıyla aynı ülkeden ortak kurum/kuruluşların oluşturduğu ulusal hareketlilik konsorsiyumunun lideri olarak rol alabilir). Zorunlu olmamakla birlikte, konsorsiyum koordinatörü, gönderen kurum/kuruluş olarak da hareket edebilir.
- **Gönderen kurum/kuruluş:** Yetişkin eğitimi alanında aktif olarak çalışan personel ve profesyonelleri seçmek ve yurtdışına göndermekle sorumludur. Gönderen kurum/kuruluş, ya başvuran kurum/kuruluştur ya da bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu içinde bir ortaktır.
- **Ev sahibi kurum/kuruluş:** Yabancı yetişkin eğitimi personeline ev sahipliği yapmak ve bir faaliyet programı sunmak veya söz konusu personel tarafından verilen eğitim faaliyetinden faydalanmakla yükümlüdür.

Ev sahibi kurum/kuruluşun özgün rolü, faaliyetin türüne ve gönderen kurum/kuruluş ile olan ilişkisine bağlıdır. Ev sahibi kuruluş aşağıdakilerden biri olabilir:

- Bir kurs düzenleyicisi (yapılandırılmış bir kursa veya eğitim faaliyetine katılım halinde),
- Yetişkin eğitimi alanında aktif olarak çalışan bir ortak veya ilgili bir kurum/kuruluş (örneğin, işbaşı eğitimi veya öğretme görevlendirmesi durumunda). Bu durumda, gönderen kurum/kuruluş katılımcılarla birlikte faaliyetler başlamadan önce yurtdışındaki sürece ait hedefler ve faaliyetler konusunda mutabık kalmalı ve bütün tarafların hak ve yükümlülüklerini belirlemelidir.

Erasmus+ Programı;

- Gönderen kurum/kuruluşların Avrupa Kalkınma Planı içerisinde yer alan (misyonlarını modern hale getirmeyi ve uluslararasılaştırmayı amaçlayan),
- Açıkça belirlenmiş personel gelişim ihtiyaçlarına cevap veren,
- Uygun seçim, hazırlık ve izleme tedbirleri süreçlerine dâhil olan,
- Katılımcı personelin öğrenme çıktılarının düzgün bir şekilde tanınmasını ve öğrenme çıktılarının kurum/kuruluş içerisinde yaygınlaştırılarak geniş ölçekte kullanılmasını sağlayan

personel öğrenme hareketliliğini desteklemektedir.

BU PROJİYİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Yetişkin eğitimi hareketlilik projesinin, Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun faaliyetler	Bir yetişkin eğitimi hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden en az bir veya daha fazlasını içermelidir: <ul style="list-style-type: none"> Öğretim/eğitim görevleri, Personel eğitimi.
Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	Bir katılımcı kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir: <ul style="list-style-type: none"> Yetişkin eğitimi alanında faaliyet gösteren herhangi bir kamu kurum/kuruluşu veya özel kurum/kuruluş (yetişkin eğitimi kurum/kuruluşu olarak tanımlanmaktadır) veya İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faaliyet gösteren herhangi bir kamu kurum/kuruluşu ya da özel kurum/kuruluş. <p>Bu kurum/kuruluşlar, örneğin aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Yetişkin eğitimi okulu/enstitüsü/merkezi, Özel ihtiyaç sahibi yetişkin öğrencilere yönelik bir kurum/kuruluş, Yükseköğretim kurumu (yetişkinlere eğitim fırsatları sağlayanlar dâhil), Küçük, orta veya büyük ölçekli bir özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), Ticaret/Esnaf ve Sanatkâr Odaları ve sendikaların yer aldığı iş hayatından bir sosyal ortak veya temsilci, Yerel, bölgesel veya ulusal düzeydeki bir kamu kurum/kuruluşu, Araştırma enstitüsü, Vakıf, Okul/enstitü/eğitim merkezi, Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, Kültürel bir kurum/kuruluş, kütüphane, müze, Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş. <p>Her kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde yerleşik olmalıdır.</p>
Kimler başvurabilir?	<ul style="list-style-type: none"> Personelini yurtdışına gönderecek bir yetişkin eğitim kurum/kuruluşu, Yetişkin eğitimi kurumları/kuruluşlarından oluşan ulusal bir hareketlilik konsorsiyumunun koordinatörü olarak hareket eden bir yetişkin eğitimi kurumu/kuruluşu. <p>Bireyler, hibe için doğrudan başvuru yapamazlar.</p>
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	Hibe başvurusu esnasında sadece gönderen kurum/kuruluşun kimliğinin tanımlanmış olması gerekmektedir.
	Bununla birlikte, projenin bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu tarafından sunulması halinde konsorsiyuma üye bütün kurum/kuruluşların aynı Program Ülkesinden olması ve hepsinin kimliklerinin hibe başvurusu esnasında tanımlanmış olması zorunludur. Bir konsorsiyum en az üç adet yetişkin eğitimi kurum/kuruluşundan oluşmalıdır.
	Hareketlilik projesinin uygulanması esnasında, farklı Program Ülkelerinden en az iki kurum/kuruluş (en az bir gönderen ve en az bir ev sahibi kurum/kuruluş) yer almalıdır.
Projenin süresi	1 veya 2 yıl. Başvuru sahibi, projenin hedefi ve zaman içerisinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında süreyi seçmelidir.
Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç, 2 gün ila 2 ay.
Faaliyetin gerçekleşeceği yer(ler)	Katılımcılar, hareketlilik faaliyetlerini yurtdışında diğer bir Program Ülkesinde gerçekleştirmelidir.
Uygun katılımcılar	Gönderen yetişkin eğitimi kurum/kuruluşunda çalışan ve burada yetişkin eğitiminden sorumlu personel.
Nereye başvurulmalıdır?	Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına.

Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Haziran tarihi itibarıyla başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 4 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.
Diğer kriterler	Bir yetişkin eğitimi kurum/kuruluşu veya yetişkin eğitimi kurum/kuruluşlarından oluşan ulusal hareketlilik konsorsiyumu, her seçim dönemi için yalnızca bir defa başvurabilir. Bununla birlikte, bir yetişkin eğitimi kurum/kuruluşu, aynı anda başvuran birden fazla konsorsiyumun parçası olabilir veya bunları koordine edebilir.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> Eylemin hedefleri ("Hareketlilik Projesinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız), Katılımcı kurum/kuruluşların ve bireysel katılımcıların ihtiyaçları ve hedefleri. Proje teklifinin aşağıdakilere ne ölçüde uygun olduğu:<ul style="list-style-type: none"> Katılımcılar için yüksek kaliteli öğrenme çıktılarının üretilmesi, Katılımcı kurum/kuruluşların kapasitelerinin ve uluslararası bakış açısının geliştirilmesi.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklifinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasında tutarlılık, Başvuru sahibi kurum/kuruluşun Avrupa Kalkınma Planının kalitesi, Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek usullerinin kalitesi, Katılımcılara sağlanan hazırlık faaliyetlerinin kalitesi, Katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi ve Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının tutarlı bir şekilde kullanımı, Hareketlilik faaliyetlerindeki katılımcıları seçmek ve/veya katılmaya teşvik etmek için kullanılan tedbirlerin yerindeliği, Mevcut ise, gerek katılımcı kurum/kuruluşlar arasında, gerekse diğer ilgili paydaşlarla işbirliği ve iletişimin kalitesi.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje çıktıları değerlendirilmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluş ve bireylerin dışındaki. Katılımcı kurum/kuruluşların ve ortakların içinde ve dışında projenin çıktıları yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin yerindeliği ve kalitesi.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her kategorisinde azami puanın en azından yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 20 puan).

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eylem ile ilgili daha kesin kriterler ve ek faydalı bilgiler, Ek I'de mevcuttur. İlgili kurum/kuruluşların, mali destek için başvurmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Hareketlilik projesinin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁴¹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁴² .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO				
Kurumsal destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı maliyetler (katılımcıların harcırahları hariç), katılımcıların hareketlilik hazırlıkları (pedagojik, kültürel, dilsel), katılımcıların hareketlilik esnasında izlenmesi ve desteklenmesi, öğrenme çıktılarının doğrulanması dâhil.	Birim maliyet	100'üncü katılımcıya kadar: Katılımcı başına 350 AVRO + 100'üncü katılımcının ötesinde: Ek katılımcı başına 200 AVRO	Katılımcı sayısına bağlıdır
Bireysel destek	Refakatçılar dâhil katılımcıların faaliyeti esnasındaki harcırahı ile doğrudan bağlantılı maliyetler	Birim maliyet	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük <u>A4.1</u> + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük <u>A4.1</u> 'in %70'i	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).
Kurs ücretleri	Kurs kayıt ücretleri ile doğrudan bağlantılı maliyet	Birim maliyet	Katılımcı başına günlük 70 AVRO Hareketlilik projesinde katılımcı başına azami 700 AVRO	Şarta bağlı: Kurs ücretlerinin, özel ihtiyaçlar desteği ve istisnai maliyetlerin karşılanmasına dair finansal destek talebi başvuru formunda gereklendirilmelidir.

⁴¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁴² Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "bireysel destek" bütçe kategorilerinin herhangi birinden bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi başvuru formunda gerekçelendirilmelidir
İstisnai maliyetler	Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleşen maliyetler.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %75'i	

TABLO 1 – BİREYSEL DESTEK (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar faaliyetin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır. Her bir Ulusal Ajans, objektif ve şeffaf kriterlere dayanarak kendi ülkelerinde sunulan projeler için uygulanabilecek tutarları tanımlayacaktır. Bu tutarlar aşağıda yer alan tablodaki asgari ve azami aralıklar içerisinde belirlenecektir. Kesin tutarlar her Ulusal Ajansın internet sitesinde yayınlanacaktır.

Ev Sahibi Ülke	Personel hareketliliği
	Asgari-Azami (gün başına)
	A4.1
Danimarka, İrlanda, Hollanda, İsveç, İngiltere	80-160
Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Fransa, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Macaristan, Avusturya, Polonya, Romanya, Finlandiya, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, Türkiye	70-140
Almanya, İspanya, Letonya, Malta, Portekiz, Slovakya, Makedonya	60-120
Estonya, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya	50-100

GENÇLERE VE GENÇLİK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Bu Eylemin ana bütçesi, Program Ülkelerinden kurum/kuruluşlar ve katılımcıların yer aldığı ulusötesi faaliyetleri desteklemek amacıyla tahsis edilmektedir. Bununla birlikte, bu Eylem için ayrılan bütçenin yaklaşık %25'i, Program Ülkelerinden ve AB'ye komşu Ortak Ülkelerden (Bölge 1 ila Bölge 4'teki ülkeler; bk. Bölüm A'daki "Uygun ülkeler") kurum/kuruluşlar ve katılımcıların yer aldığı uluslararası faaliyetleri desteklemek için kullanılabilir.

Bu hareketlilik projesi aşağıdaki üç faaliyetten birini veya daha fazlasını içermelidir:

Gençlerin hareketliliği:

▪ **Gençlik Değişimleri**

Gençlik Değişimleri, farklı ülkelerden gençlik gruplarının, en fazla 21 günlük bir süreyle bir araya gelmesine ve birlikte yaşamasına imkân tanımaktadır. Bir Gençlik Değişimi esnasında, katılımcılar değişimden önce kendileri tarafından tasarlanıp hazırlanmış olan bir faaliyet programını (çalıştaylar, alıştırmalar, tartışmalar, rol canlandırmalar, simülasyonlar, dış mekân faaliyetlerinin vb.) ortaklaşa yürütmektedir. Gençlik Değişimleri; gençlerin yeterlilikler geliştirmelerine; sosyal açıdan ilgili konularda/tematik alanlarda farkındalık kazanmalarına; özellikle akran öğrenimi aracılığıyla yeni kültürler, alışkanlıklar ve yaşam tarzları keşfetmelerine; dayanışma, demokrasi, arkadaşlık gibi değerleri güçlendirmelerine imkân tanımaktadır. Gençlik Değişimindeki öğrenme süreci, yaygın eğitim yöntemleri ile harekete geçirilmektedir. Gençlik Değişimleri, Avrupa Birliği'nin içinde ve dışında yer alan farklı ülkelerden iki veya daha fazla katılımcı kurum/kuruluş arasındaki ulusötesi işbirliğine dayanmaktadır.

Şu faaliyetler, Gençlik Değişimleri altında hibe almaya uygun değildir: Akademik araştırma gezileri, finansal kâr amacı güden değişim faaliyetleri, turizm kapsamına giren değişim faaliyetleri, festivaller, tatil seyahatleri, gösteri turları.

▪ **Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH):**

Bu faaliyet, Avrupa Birliği'nin içindeki veya dışındaki bir ülkede, 17-30 yaş arasındaki gençlerin 12 aya kadar ücretsiz ve tam zamanlı gönüllü hizmette bulunarak kişisel sorumluluklarını ifade etmelerine imkân tanımaktadır. Genç gönüllüler; gençlik bilgilendirmesi ve gençlik politikaları, gençlerin kişisel ve sosyo-egitimsel gelişimi, sivil katılım, sosyal hizmet, dezavantajlı kimselerin dâhil edilmesi, çevre, yaygın eğitim programları, BİT'ler ve medya okuryazarlığı, kültür ve yaratıcılık, kalkınma için işbirliği vb. konularla ilgilenen kurum/kuruluşların günlük çalışmalarına katkıda bulunma fırsatını elde etmektedir.

Bir AGH projesi, gönüllü hizmetlerini bireysel olarak veya grup halinde sunabilecek 1 ila 30 gönüllü içerebilir.

Katılımcı kurum/kuruluşlar, şu hususlardan sorumludur:

- Gönüllülerin harçlığının, konaklamasının ve yerel ulaşımının ayarlanması,
- AGH Şartında belirtildiği gibi Avrupa Gönüllü Hizmetinin niteliksel ilkeleriyle uyumlu olacak şekilde gönüllülere yönelik görev ve faaliyetlerin düzenlenmesi,
- Faaliyetin süresi boyunca gönüllülere görevleri ile bağlantılı, dil ile ilgili, kişisel ve idari konularda destek verilmesi.

Seyahat maliyetine (eğer bu maliyet, Erasmus+ kapsamında tamamen karşılamıyorsa) ve faaliyetin yürütülmesi ile doğrudan ilişkili olmayan ek maliyete muhtemel bir katkı dışında, bir AGH faaliyetine katılım, gönüllüler için ücretsiz olmalıdır. Gönüllülerin AGH faaliyetine katılımı ile ilgili temel maliyetler, Erasmus+ hibesi aracılığıyla veya katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan diğer imkânlar aracılığıyla karşılanmaktadır.

Katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından gönüllülere sağlanan desteğe ek olarak, Ulusal Ajanslar veya Bölgesel SALTO'lar, her gönüllünün katılım sağlayacağı ve şu hususları kapsayan bir Eğitim ve Değerlendirme Döngüsü organize etmektedir: a) bir varış sonrası eğitimi; b) 6 aydan uzun süreli gönüllü hizmet için bir ara dönem değerlendirilmesi.

Şu faaliyetler, Erasmus+ çerçevesinde bir Avrupa Gönüllü Hizmeti olarak değerlendirilmemektedir: Rastlantısal, yapılandırılmamış, yarı zamanlı gönüllülük; bir işletmede işe yerleştirme; ücretli bir iş; bir eğlence faaliyeti veya turistik faaliyet; bir dil kursu; ucuz işgücü kullanma; yurtdışında öğrenim veya mesleki eğitim.

Gençlik çalışanlarının hareketliliği:

▪ **Gençlik çalışanlarının eğitimi ve ağ kurma:**

Bu faaliyet; ulusötesi/uluslararası seminerler, eğitim kursları, irtibat kurma etkinlikleri, çalışma ziyaretleri vb. veya yurtdışında gençlik alanında faaliyet gösteren bir kurum/kuruluşta işbaşı eğitimi/gözlem süreci yoluyla gençlik çalışanlarının mesleki gelişimini desteklemektedir.

BU PROJEYE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Hareketlilik projesinde yer alan katılımcı kurum/kuruluşlar, aşağıdaki rol ve görevleri üstlenir:

- Bir gençlik hareketliliği projesinin koordinatörü: Tüm ortak kurum/kuruluşlar adına projenin tamamı için başvuru yapmaktan sorumludur.
- Gönderen kurum/kuruluş: Gençleri ve/veya gençlik çalışanlarını yurtdışına göndermekle sorumludur (bu sorumluluk, uygulamaya yönelik düzenlemeleri organize etmeyi, ayrılış öncesi katılımcıları hazırlamayı, projenin tüm aşamalarında katılımcılara destek sağlamayı kapsar).
- Ev sahibi kurum/kuruluş: Faaliyete ev sahipliği yapmak, katılımcılar ve ortak kurum/kuruluşlar ile işbirliği içerisinde katılımcılar için bir faaliyet programı geliştirmek, projenin tüm aşamalarında katılımcılara destek sağlamakla sorumludur.

İki ay veya daha uzun süreli Avrupa Gönüllü Hizmeti yapan genç gönüllüler, dil desteği almak için uygundur. Online dil desteği, Program kapsamında aşamalı olarak uygulanacaktır. Dil desteği, Avrupa Komisyonu tarafından uygun katılımcılara, yabancı dil yeterliliklerini ölçmek ve gerektiğinde hareketlilik öncesinde ve/veya esnasında en uygun dil eğitimini sunmak amacıyla verilecektir (daha fazla ayrıntı, Ek I'da yer almaktadır).

BU PROJEYİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir hareketlilik projesinin, Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

GENEL UYGUNLUK KRİTERLERİ

<p>Uygun faaliyetler</p>	<p>Bir gençlik hareketlilik projesi, aşağıdaki faaliyetlerden bir ya da daha fazlasını kapsamalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gençlik Değişimleri, ▪ Avrupa Gönüllü Hizmeti, ▪ Gençlik çalışanlarının eğitimi ve ağ kurma faaliyetleri.
<p>Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar</p>	<p>Katılımcı kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, ▪ Avrupa Gençlik STK'sı, ▪ Sosyal girişim, ▪ Yerel düzeyde bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Bir gençlik kuruluşu bünyesinde olsun ya da olmasın gençlik çalışmaları alanında faaliyet gösteren bir gençlik grubu (gayri resmi/bağımsız gençlik grubu). <p>Katılımcı kurum/kuruluş, ayrıca bir Program Ülkesi veya AB'ye komşu bir Ortak Ülkede (Bölge 1 ila Bölge 4'teki ülkeler; bk. Bölüm A'daki "Uygun ülkeler") yerleşik aşağıdaki kurum/kuruluşlardan biri de olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulusal veya bölgesel düzeydeki bir kamu kurum/kuruluşu⁴³, ▪ Bölgeler birliği, ▪ Avrupa Karasal İşbirliği Gruplandırması, ▪ Kurumsal Sosyal Sorumluluk konusunda faaliyet gösteren ve kâr amacı güden bir kurum/kuruluşu.

⁴³ Bu kapsamda, a) ulusal veya bölgesel sınırların tamamında hizmet sunan veya idari yapılanmaya sahip olan ve b) ülkede veya bölgede aynı işlevleri yerine getiren başka bir kurum/kuruluş mevcut olmaması anlamında tekel konumunda olan ulusal veya bölgesel düzeydeki bir kamu yapısı, bir kamu kurum/kuruluşu olarak değerlendirilir (tipik örnekler: Bakanlıklar, Devlet Ajansları, Bölgesel Kamu Otoriteleri vb.). Bu anlamda, ulusal yasayla kurulmuş olsalar dahi okullar, üniversiteler ve diğer kurum/kuruluşları, bu kategoriye dâhil değildir ve yerel düzeyde kamu kurum/kuruluşları olarak değerlendirilir.

Kimler başvurabilir?	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir kurum/kuruluş veya grup⁴⁴ başvuru sahibi olabilir. Bu kurum/kuruluş, projeye dâhil olan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvuru yapar.</p> <p>Başvuru sahibinin aşağıdakilerden biri olması halinde, gençlik hareketlilik projesi özel bir şekilde fonlanır (bk. "Hibe Tahsis Kuralları" bölümü):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu⁴⁵, ▪ Bölgeler birliği, ▪ Avrupa Karasal İşbirliği Gruplandırması, ▪ Kurumsal Sosyal Sorumluluk konusunda faaliyet gösteren ve kâr amacı güden bir kurum/kuruluş.
Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili	<p>Bir hareketlilik faaliyeti ulus ötesidir ve farklı ülkelerden en azından iki katılımcı kurum/kuruluş (gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluş) içerir. Bir gençlik hareketlilik projesinde sadece bir faaliyet öngörülüyorsa, koordinatör, ayrıca gönderen veya ev sahibi kurum/kuruluş olarak hareket etmek zorundadır. Bir gençlik hareketlilik projesinde birden fazla faaliyet öngörülüyorsa, bu durumda koordinatör, zorunlu olmamakla beraber, gönderen veya ev sahibi kurum/kuruluş olarak hareket edebilir. Her durumda, koordinatör, AB'ye komşu bir Ortak Ülkeden bir kurum/kuruluş olamaz.</p> <p>Program Ülkeleri içindeki faaliyetler: Tüm katılımcı kurum/kuruluşlar, bir Program Ülkesinden olmalıdır.</p> <p>AB'ye komşu Ortak Ülkeler ile faaliyetler: Faaliyet, en az bir Program Ülkesinden bir katılımcı kurum/kuruluş ve AB'ye komşu bir Ortak Ülkeden bir katılımcı kurum/kuruluş içermelidir.</p>
Projenin süresi	3 ay ila 24 ay arasında.
Nereye başvurulmalıdır?	Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, hibe başvurularını: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aynı yıl 1 Mayıs ile 30 Eylül tarihleri arasında başlayan projeler için 4 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır. ▪ Aynı yıl 1 Ağustos ile 31 Aralık tarihleri arasında başlayan projeler için 30 Nisan tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır. ▪ Bir sonraki yıl 1 Ocak ile 31 Mayıs tarihleri arasında başlayan projeler için 1 Ekim tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.
Diğer kriterler	Başvuru formuna, projede yapılması planlanan faaliyetlerin her biri için bir zaman çizelgesi eklenmelidir.

GENÇLİK DEĞİŞİMLERİNE YÖNELİK EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç 5 ila 21 gün.
Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)	Faaliyet, katılımcı kurum/kuruluşlardan bir tanesinin ülkesinde gerçekleşmelidir.
Uygun katılımcılar	Ev Sahibi ve gönderen kurum/kuruluşların ülkelerinden yerleşik olan 13 ila 30 ⁴⁶ yaş arasındaki gençler. Gençlik Değişiminde yer alan grup liderleri ⁴⁷ , en az 18 yaşında olmalıdır.

⁴⁴ Gayri resmi bir grup söz konusu olduğunda, yaşı en az 18 olan grup üyelerinden bir tanesi, temsilci rolünü üstlenir ve grubun sorumluluğunu üzerine alır.

⁴⁵ Bir önceki sayfadaki dipnota bakınız.

⁴⁶ Aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

Alt yaş sınırı: Katılımcılar, faaliyetin başladığı tarihte en az yaş şartını sağlamış olmalıdır.

Üst yaş sınırı: Katılımcılar, başvuru tarihinde belirtilmiş olan en üst yaştan daha büyük olmamalıdır.

⁴⁷ Bir Grup lideri, bir Gençlik Değişimine katılan gençlerin etkin öğrenmelerini, korunmalarını ve güvenliğini sağlamak amacıyla onlara liderlik eden yetiştirilmiştir.

Katılımcı sayısı ve ulusal grupların bileşimi	<p>En az 16 ve en fazla 60 katılımcı (grup lideri/liderleri hariç).</p> <p>Grup başına en az 4 katılımcı (grup lideri/liderleri hariç).</p> <p>Her bir ulusal grup, en az bir grup liderine sahip olmalıdır.</p>
Diğer kriterler	<p>Gençlik Değişimini finanse eden ülke ile bağlantı:</p> <p>Ulusal Ajansın yerleşik olduğu ülke ile bağlantının sağlanması amacıyla, her bir faaliyette yer alan gönderen kurum/kuruluşlardan en az birinin veya ev sahibi kuruluşun, başvurunun yapıldığı Ulusal Ajansın bulunduğu ülkede yerleşik olması zorunludur.</p> <p>Ön Hazırlık Ziyareti (APV):</p> <p>Projede bir Ön Hazırlık Ziyareti öngörülüyorsa, bu durumda aşağıdaki uygunluk kriterleri karşılanmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> APV'nin süresi: En fazla 2 gün (seyahat günleri hariç), Katılımcı sayısı: Grup başına 1 katılımcı. Katılımcılardan en azından bir tanesinin faaliyette yer alan bir genç olması koşuluyla, katılımcı sayısı 2'ye yükseltilebilir.

AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİNE YÖNELİK EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Akreditasyon	Avrupa Gönüllü Hizmeti faaliyetine katılan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar, geçerli bir AGH akreditasyonuna sahip olmalıdır (daha fazla bilgi, Ek I'deki AGH bölümünde mevcuttur)
Faaliyetin süresi	<p>2 ila 12 ay. Varış sonrası eğitimlerin düzenlenmesini kolaylaştırmak için, faaliyet ay başında başlamalıdır (başka bir deyişle, ayın ilk yedi günü içerisinde).</p> <p>Gönüllü hizmeti birlikte yapan en az 10 gönüllü içeren (grup hizmeti) veya imkânı kısıtlı gençleri kapsayan faaliyetler için Avrupa Gönüllü Hizmeti 2 hafta ila 2 ay sürebilir (kısa dönemli AGH).</p>
Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)	<p>Program Ülkesinden bir gönüllü, faaliyetini diğer bir Program Ülkesinde veya AB'ye komşu bir Ortak Ülkede gerçekleştirmek zorundadır.</p> <p>AB'ye komşu bir Ortak Ülkeden bir gönüllü, faaliyetini bir Program Ülkesinde gerçekleştirmek zorundadır.</p>
Uygun katılımcılar	<p>Gönderen kurum/kuruluşun ülkesinden gelen 17 ila 30⁴⁸ yaş arasındaki gençler.</p> <p>Bir gönüllü, yalnızca bir Avrupa Gönüllü Hizmetinde yer alabilir⁴⁹. İstisna: En fazla 2 ay süren bir AGH Faaliyeti gerçekleştirmiş olan gönüllüler, ek bir Avrupa Gönüllü Hizmetinde yer alabilir.</p>
Katılımcı sayısı	Tüm proje için en fazla 30 gönüllü.
Diğer kriterler	<p>Ulusal Ajansın yerleşik olduğu ülke ile bağlantının sağlanması amacıyla, her bir faaliyette yer alan gönderen kurum/kuruluşlardan en az birinin veya ev sahibi kuruluşun, başvurunun yapıldığı Ulusal Ajansın bulunduğu ülkede yerleşik olması zorunludur.</p> <p>Ön Hazırlık Ziyareti (APV): Sadece imkânları kısıtlı gençlerin yer aldığı AGH için.</p> <p>Projede bir Ön Hazırlık Ziyareti öngörülüyorsa, bu durumda aşağıdaki uygunluk kriterleri karşılanmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> APV'nin süresi: En fazla 2 gün (seyahat günleri hariç), Katılımcı sayısı: Grup başına 1 katılımcı. Katılımcılardan en azından bir tanesinin faaliyette yer alan bir genç olması koşuluyla, katılımcı sayısı 2'ye yükseltilebilir.

⁴⁸ Yaş sınırına ilişkin bir önceki sayfada verilen dipnota bakınız.

⁴⁹ Bu husus, Erasmus+ ve daha önceki programlar için geçerlidir.

GENÇLİK ÇALIŞANLARININ HAREKETLİLİĞİNE YÖNELİK EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	2 gün ila 2 ay (seyahat süresi hariç).
Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)	Faaliyet, katılımcı kurum/kuruluşlardan bir tanesinin ülkesinde gerçekleştirilmelidir.
Uygun katılımcılar	Yaş sınırı bulunmamaktadır. Katılımcılar, gönderen kurum/kuruluşun veya ev sahibi kurum/kuruluşun ülkesinden olmalıdır.
Katılımcı sayısı	Proje kapsamında planlanan her bir faaliyet için 50 katılımcıya kadar (duruma göre, eğitmenler ve kolaylaştırıcılar da dâhil).
Diğer kriterler	Ulusal Ajansın yerleşik olduğu ülke ile bağlantının sağlanması amacıyla, her bir faaliyette yer alan gönderen kurum/kuruluşlardan en az birinin veya ev sahibi kuruluşun, başvurunun yapıldığı Ulusal Ajansın bulunduğu ülkede yerleşik olması zorunludur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluşlar, **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri (Lütfen "Hareketlilik Projesinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve bireysel katılımcıların ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluk derecesi: <ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar için yüksek kaliteli öğrenme çıktıları üretmek, - Katılımcı kurum/kuruluşların kapasitelerini ve uluslararası bakış açısını geliştirmek. ▪ Projenin, imkânları kısıtları gençleri ne ölçüde kapsadığı.
Proje tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), ▪ Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasında tutarlılık, ▪ Katılımcılara sağlanan hazırlık faaliyetlerinin kalitesi, ▪ Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek usullerinin kalitesi, ▪ Önerilen katılımcı yaygın öğrenme yöntemlerinin kalitesi ve projenin tüm aşamalarında gençlerin aktif katılımı, ▪ Katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi ve Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının tutarlı bir şekilde kullanımı, ▪ Hareketlilik faaliyetlerine katılımcıların seçimi ve katılımı için kullanılan tedbirlerin uygunluğu, ▪ Gerek katılımcı kurum/kuruluşlar arasında, gerekse diğer ilgili paydaşlarla işbirliği ve iletişimin kalitesi.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü süresince ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki etki, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluş ve bireylerin dışında oluşan etki. ▪ Katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında projenin çıktıları yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi.

Hibe tahsis açısından dikkate alınabilmesi için bir teklif en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her bir kategorisinde azami puanın en azından yarısını alan teklifler (başka bir deyişle "proje uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için 20 puan) hibe tahsis için dikkate alınacaktır.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eylem ile ilgili daha kesin kriterler ve ek faydalı bilgiler, Ek I'de mevcuttur. İlgili kurum/kuruluşların, mali destek için başvurmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Hareketlilik projesinin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

A) GENÇLİK DEĞİŞİMLERİ

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı. Ek olarak, söz konusu olması halinde muhtemel bir Ön Hazırlık Ziyaretine ait seyahat maliyetleri de dâhil olmak üzere.	Birim maliyet	10 ila 99 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 20 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁵⁰ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁵¹ .
			100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 80 AVRO	
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 170 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 270 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 400 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 620 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 830 AVRO	
Kurumsal Destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet.	Birim maliyet	Katılımcı başına günlük A5.1 ⁵²	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).

⁵⁰ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁵¹ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

⁵² Grup liderleri ve eşlik eden kişiler dâhil.

Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü	
İstisnai maliyetler	Vize ve vize ile bağlantılı maliyetler, ikamet izinleri ve aşı maliyetleri. İmkânları kısıtlı gençlerin katılımını desteklemeye ilişkin maliyetler (katılımcılar ve eşlik eden kişilere yönelik seyahat ve kurumsal destek maliyetleri hariç). Ön Hazırlık Ziyareti esnasında katılımcıların konaklaması ile bağlantılı maliyetler. Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleşen maliyetler.	Gerçek maliyetler	Finansal garanti maliyetleri: Uygun maliyetlerin %75'i Diğer maliyetler: Uygun maliyetlerin %100'ü	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç ve istisnai maliyet desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.

B) AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı. Ek olarak, söz konusu olması halinde muhtemel bir Ön Hazırlık Ziyaretine ait seyahat maliyetleri de dâhil olmak üzere.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁵³ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁵⁴ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO	
Kurumsal destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet.	Birim maliyet	2 aydan daha kısa süren AGH: Gönüllü başına günlük <u>A5.2</u> + 2 ila 12 ay arasında süren AGH: Gönüllü başına aylık <u>A5.3</u>	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde, faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).
Bireysel destek	Ek kişisel masraflar için gönüllüye "cep harçlığı"	Birim maliyet	2 aydan daha kısa süren AGH: Gönüllü başına günlük <u>A5.4</u> + 2 ila 12 ay arasında süren AGH: Gönüllü başına aylık <u>A5.5</u>	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.
Dil desteği	Faaliyete gitmeden önce veya faaliyet boyunca katılımcıların gönüllü görevlerini gerçekleştirmek için kullanacakları dil bilgisini iyileştirmek amacıyla katılımcılara sağlanan destek ile bağlantılı maliyet.	Birim maliyet	Yalnızca 2 ila 12 ay süren faaliyetler için: Dil desteği ihtiyacı olan katılımcı başına 150 AVRO	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, katılımcıların merkezi online hizmet tarafından sunulmayan dillere olan ihtiyaçları temelinde faaliyetin öğretim dili ile ilgili destek talep etmelidir.

⁵³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁵⁴ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

<p>Özel ihtiyaç desteği</p>	<p>Eşlik eden kişilerin harcırah maliyetleri ve gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" bütçe kategorisinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat maliyetleri.</p> <p>Engelli katılımcılar ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).</p>	<p>Gerçek maliyetler</p>	<p>Uygun maliyetin %100'ü</p>	<p>Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.</p>
<p>İstisnai maliyetler</p>	<p>Vize ve vize ile bağlantılı maliyetler, ikamet izinleri ve aşı maliyetleri.</p> <p>Ön Hazırlık Ziyareti esnasında katılımcıların konaklaması ile bağlantılı maliyetler.</p> <p>İmkânları kısıtlı gençlerin katılımı durumunda güçlendirilmiş rehberlik ve özel hazırlık desteği ile ilgili maliyetler.</p> <p>Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleşen maliyetler.</p>	<p>Gerçek maliyetler</p>	<p>Finansal garanti maliyetleri: Uygun maliyetlerin %75'i</p> <p>Diğer maliyetler: Uygun maliyetlerin %100'ü</p>	<p>Şarta bağlı: İstisnai maliyetlerin karşılanmasına dair finansal destek talebi başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.</p>

C) GENÇLİK ÇALIŞANLARININ HAREKETLİLİĞİ

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁵⁵ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁵⁶ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO	
Kurumsal destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet.	Birim maliyet	Faaliyet günü başına her katılımcı için A5.6 . Katılımcı ⁵⁷ başına azami 1.100 AVRO.	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde, faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).
Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişilerle ilgili doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç ve istisnai maliyet desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.
İstisnai maliyetler	Vize ve vize ile bağlantılı maliyetler, ikamet izinleri ve aşı maliyetleri. Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleşen maliyetler.	Gerçek maliyetler	Finansal garanti maliyetleri: Uygun maliyetlerin %75'i Diğer maliyetler: Uygun maliyetlerin %100'ü	

⁵⁵ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁵⁶ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

⁵⁷ Eğitimciler, kolaylaştırıcılar ve eşlik eden kişiler dâhil.

D) KURUMSAL DESTEK (TUTARLAR AY/GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, hareketlilik faaliyetinin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır. Bölgesel veya ulusal düzeyde bir kamu kurum/kuruluşu, bölgeler birliği, Avrupa Karasal İşbirliği Gruplandırması, Kurumsal Sosyal Sorumluluk alanında faaliyet gösteren ve kâr amacı güden bir kurum/kuruluş tarafından sunulan projelerde, aşağıdaki tutarlar %50 indirilmektedir.

	Gençlik Değişimleri (AVRO/gün)	Avrupa Gönüllü Hizmeti		Gençlik çalışanlarının hareketliliği (AVRO/gün)
		14 ila 59 gün (AVRO/gün)	2 ila 12 ay (AVRO/ay)	
	A5.1	A5.2	A5.3	A5.6
Belçika	37	20	590	65
Bulgaristan	32	17	500	53
Çek Cumhuriyeti	32	17	490	54
Danimarka	40	21	630	72
Almanya	33	18	520	58
Estonya	33	18	520	56
İrlanda	39	21	610	74
Yunanistan	38	21	610	71
İspanya	34	18	530	61
Fransa	37	19	570	66
Hırvatistan	35	19	570	62
İtalya	39	21	610	66
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	32	21	610	58
Letonya	34	19	550	59
Litvanya	34	18	540	58
Lüksemburg	36	21	610	66
Macaristan	33	17	510	55
Malta	37	20	600	65
Hollanda	39	21	620	69
Avusturya	39	18	540	61
Polonya	34	18	540	59
Portekiz	37	20	600	65
Romanya	32	17	500	54
Slovenya	34	20	580	60
Slovakya	35	19	550	60
Finlandiya	39	21	630	71
İsveç	39	21	630	70
İngiltere	40	21	630	76
Makedonya	28	15	440	45
İzlanda	39	21	610	71
Lihtenştayn	39	21	610	74
Norveç	40	21	630	74
Türkiye	32	17	500	54
Ortak Ülke	29	15	440	48

E) BİREYSEL DESTEK (TUTARLAR GÜN/AY BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, hareketliliğin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

	AGH	
	14 ila 59 gün (AVRO/gün)	2 ila 12 ay (AVRO/gün)
	A5.4	A5.5
Belçika	4	110
Bulgaristan	3	70
Çek Cumhuriyeti	4	90
Danimarka	5	145
Almanya	4	110
Estonya	3	85
İrlanda	5	125
Yunanistan	4	100
İspanya	4	105
Fransa	5	115
Hırvatistan	4	90
İtalya	4	115
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	4	110
Letonya	3	80
Litvanya	3	80
Lüksemburg	4	110
Macaristan	4	90
Malta	4	110
Hollanda	4	110
Avusturya	4	115
Polonya	3	85
Portekiz	4	100
Romanya	2	60
Slovenya	3	85
Slovakya	4	95
Finlandiya	4	125
İsveç	4	115
İngiltere	5	140
Makedonya	2	60
İzlanda	5	135
Lihtenştayn	5	120
Norveç	5	135
Türkiye	3	80
Ortak Ülke	2	55

BÜYÜK ÖLÇEKLİ AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ (AGH) ETKİNLİKLERİ

BÜYÜK ÖLÇEKLİ AGH ETKİNLİKLERİNİN AMAÇLARI NELERDİR?

Bu Eylem, gençlik, kültür ve spor alanında Avrupa veya dünya çapında etkinlikler çerçevesinde, büyük ölçekli (en az 30 AGH gönüllüsünü kapsayan) gönüllülük projelerini desteklemeyi amaçlamaktadır (örneğin Dünya Gençlik Zirveleri, Avrupa Kültür Başkentleri, Avrupa Gençlik Başkentleri, Avrupa spor şampiyonaları vb.).

BÜYÜK ÖLÇEKLİ AGH ETKİNLİĞİ NEDİR?

Desteklenen projeler aşağıdaki aşamalardan oluşacaktır:

- Hazırlık (uygulamaya yönelik düzenlemeler, katılımcıların seçimi, ayrılış öncesi katılımcıların dil açısından /kültürlerarası açıdan/görevleri ile ilgili olarak hazırlanması),
- Avrupa Gönüllü Hizmeti faaliyetlerinin ve tamamlayıcı faaliyetlerin uygulanması,
- İzleme (AGH faaliyetlerinin değerlendirilmesi, uygun olduğu yerde katılımcıların faaliyetler esnasındaki öğrenme çıktılarının resmi olarak tanınması ve ayrıca proje çıktılarının kullanımı ve yaygınlaştırılması).

HANGİ FAALİYETLER BU EYLEM ALTINDA DESTEKLENMEKTEDİR?

▪ Avrupa Gönüllü Hizmeti

Bu faaliyet, 17-30 yaş arasındaki gençlerin, bir başka ülkede, en fazla 2 aylık bir süre boyunca, ücretsiz ve tam zamanlı gönüllü hizmet sunmaları aracılığıyla kişisel sorumluluklarını ortaya koymalarına imkân tanımaktadır. Gönüllüler, Avrupa çapında/uluslararası çapta gerçekleştirilen etkinlikler çerçevesinde organize edilen faaliyetlere ve girişimlere katkı sunma fırsatını elde etmektedir.

Büyük ölçekli bir AGH etkinliği, en azından 30 gönüllüyü kapsamalıdır.

Katılımcı kurum/kuruluşlar, şu hususlardan sorumludur:

- Gönüllülerin harçlığını, konaklamasını ve yerel ulaşımını ayarlamak,
- AGH Şartında açıklandığı haliyle Avrupa Gönüllü Hizmetinin niteliksel ilkelerine uyan, gönüllülere yönelik görev ve faaliyetleri düzenlemek,
- AGH faaliyet süresi boyunca gönüllülere görevleri ile bağlantılı, dil ile ilgili, kişisel, idari konularda destek vermek.

Seyahat maliyetine (eğer Erasmus+ hibesi bu maliyeti tamamen karşılamıyorsa) ve faaliyetin uygulaması ile bağlantılı olmayan maliyete muhtemel bir katkı dışında, bir AGH faaliyetine katılım, gönüllüler için ücretsiz olmalıdır. Gönüllülerin AGH faaliyetine katılımı ile ilgili temel maliyetler, Erasmus+ hibesi aracılığıyla veya katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan diğer imkânlar aracılığıyla karşılanmaktadır.

Şu faaliyetler, Erasmus+ çerçevesinde bir Avrupa Gönüllü Hizmeti olarak değerlendirilmemektedir: zaman zaman yapılan, yapılandırılmamış, yarı zamanlı gönüllülük; bir işletmede işe yerleştirme; ücretli bir iş; bir eğlence faaliyeti veya turistik faaliyet; bir dil kursu; ucuz işgücü kullanma; yurtdışında öğrenim veya mesleki eğitim.

▪ Tamamlayıcı faaliyetler

Proje, gönüllülük değerini (ve özellikle Avrupa Gönüllü Hizmetini) teşvik etmeyi amaçlayan konferans, seminer, toplantı ve çalıştaylar gibi yan faaliyetlerin etkinlik esnasında organize edilmesini içerebilir.

BU PROJİYİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Büyük ölçekli AGH etkinliğinin, bir Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Bir Program Ülkesinde yerleşik olan ve gençlik, kültür veya spor alanında bir Avrupa etkinliğinin/uluslararası etkinliğin organizasyonunda doğrudan yer alan veya etkinlik organizatörleri ile resmi bir yazılı işbirliği anlaşması imzalamış bulunan herhangi bir kamusal veya özel kurum/kuruluş. Bireyler hibe için başvuramaz.
Uygun faaliyetler	Avrupa Gönüllü Hizmeti faaliyetlerine ek olarak, büyük ölçekli bir AGH projesi konferanslar, seminerler, toplantılar ve çalıştaylar gibi tamamlayıcı nitelikte faaliyetler de içerebilir.
Projenin süresi	3 ila 12 ay arasında.
Projenin gerçekleştiği yer(ler)	Büyük ölçekli AGH projesi, gençlik, kültür veya spor alanındaki Avrupa etkinliğinin/uluslararası etkinliğin yapıldığı Program Ülkesinde gerçekleştirilmelidir.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Aynı yıl 1 Ekim tarihi ile takip eden yılın 31 Temmuz tarihi arasında başlayan projeler için başvuru sahipleri, hibe başvurularını, en geç 3 Nisan tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİNE YÖNELİK EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç, 14 gün ila 2 ay.
Uygun katılımcılar	Bir Program Ülkesinden (projenin gerçekleştirildiği ülke hariç) veya AB'ye komşu bir Ortak Ülkeden gelen 17 ila 30 yaş arasındaki gençler. Erasmus+ Program dönemi boyunca, bir gönüllü yalnızca bir büyük ölçekli AGH projesinde yer alabilir.
Katılımcı sayısı	En az 30 gönüllü.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri (lütfen "Hareketlilik Projesinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız), ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluk derecesi: <ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar için yüksek kaliteli öğrenme çıktıları üretmek, - Gönüllüğünün değeri konusunda farkındalık yaratmak, - Avrupa Gönüllü Hizmetinin sunduğu fırsatlar konusunda farkındalık yaratmak. ▪ Projenin, imkânları kısıtları gençleri ne ölçüde kapsadığı.
Proje tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), ▪ Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasında tutarlılık, ▪ Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek usullerinin kalitesi, ▪ Katılımcılara sağlanan hazırlık faaliyetlerinin kalitesi, ▪ Önerilen katılımcı yaygın öğrenme yöntemlerinin kalitesi ve projenin tüm aşamalarında gençlerin aktif katılımı, ▪ Katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi ve Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının tutarlı bir şekilde kullanımı, ▪ Hareketlilik faaliyetlerine katılımcıların seçimi ve/veya katılımı için kullanılan tedbirlerin uygunluğu, ▪ Gerek katılımcı kurum/kuruluşlar arasında, gerekse diğer ilgili paydaşlarla işbirliği ve iletişimin kalitesi, ▪ Katılımcı kurum/kuruluşların AGH Şartı'nın ilkelerine uyması.

Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü süresince ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerinde oluşan etki, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluş ve bireylerin dışında oluşan etki. ▪ Katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında projenin çıktılarını yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi.
---	---

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için bir teklif en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her bir kategorisinde azami puanın en azından yarısını alan teklifler (başka bir deyişle "proje uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için 20 puan) hibe tahsisi için dikkate alınacaktır.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Büyük ölçekli AGH projesine verilen azami hibe: 200.000 AVRO

ETKİNLİK ESNASINDA YÜRÜTÜLEN AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ FAALİYETLERİNE YÖNELİK HİBE TAHSİS KURALLARI

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO ⁵⁸	Kişi başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁵⁹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁶⁰ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1.100 AVRO	
Kurumsal destek	Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet.	Birim maliyet	Her faaliyet günü için gönüllü başına A 6.1	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.
Bireysel destek	İlave kişisel masraflar için gönüllüye ödenecek "cep harçlığı".	Birim maliyet	Her faaliyet günü için gönüllü başına A 6.2	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.

⁵⁸ 100 KM'nin altındaki mesafeler için seyahat maliyetlerine herhangi bir katkı öngörülmemiştir.

⁵⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁶⁰ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

Özel ihtiyaç desteği	<p>Eşlik eden kişilerin harcırah maliyetleri ve gerçekleştirilmiş olması ve "seyahat" bütçe kategorisinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat maliyetleri.</p> <p>Engelli katılımcılar ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerçekleştirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).</p>	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç ve istisnai maliyet desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerçekleştirilmelidir.
İstisnai maliyetler	<p>Vize ve vize ile bağlantılı maliyetler, ikamet izinleri ve aşı maliyetleri.</p> <p>Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleştirilen maliyetler.</p>	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü	

ETKİNLİK ESNASINDA YÜRÜTÜLEN TAMAMLAYICI FAALİYETLERE YÖNELİK HİBE TAHSİSİ (OPSİYONEL HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyet	Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
<p>Faaliyet maliyeti</p> <p>Aşağıdaki unsurlar da dâhil, projenin tamamlayıcı faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Seminer, toplantı, çalıştay organize edilmesi, ▪ Yaygınlaştırma, ▪ Gönüllülerin kültürlerarası / görevle bağlantılı olarak hazırlanması, ▪ Sabit personel maliyeti: Bu maliyet, AB hibesi yoluyla karşılanamaz; bunlar AB fonları dışındaki kaynaklar tarafından desteklendiği takdirde uygun olabilir. Bu durumda, bu maliyet toplam dış eş finansmanın azami %30'unu teşkil edebilir. <p>Dolaylı maliyet:</p> <p>Projenin uygun doğrudan maliyetinin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı harcamalar altında uygundur. Bunlar, yararlanıcının projeye yükleyebileceği genel idari maliyet olarak kabul edilebilir (örneğin, elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyet, sabit personel maliyeti vs.)</p>	Gerçek maliyetler	Toplam uygun maliyetin azami %80'i	Şarta bağlı: Talep edilen bütçe, planlanan faaliyetler ile bağlantılı olarak gerçekleştirilmelidir.

TABLO A – AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ FAALİYETLERİ (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, Avrupa Gönüllü Hizmeti etkinliğinin yapıldığı ülkeye göre değişmektedir.

	Kurumsal destek	Bireysel destek
	A6.1	A6.2
Belçika	20	4
Bulgaristan	17	3
Çek Cumhuriyeti	17	4
Danimarka	21	5
Almanya	18	4
Estonya	18	3
İrlanda	21	5
Yunanistan	21	4
İspanya	18	4
Fransa	19	5
Hırvatistan	19	4
İtalya	21	4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	21	4
Letonya	19	3
Litvanya	18	3
Lüksemburg	21	4
Macaristan	17	4
Malta	20	4
Hollanda	21	4
Avusturya	18	4
Polonya	18	3
Portekiz	20	4
Romanya	17	2
Slovenya	20	3
Slovakya	19	4
Finlandiya	21	4
İsveç	21	4
İngiltere	21	5
Makedonya	15	2
İzlanda	21	5
Lihtenştayn	21	5
Norveç	21	5
Türkiye	17	3

ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECELERİ

ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECESİNİN AMAÇLARI NELERDİR?

Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi (EMJMD), aşağıda belirtilen amaçlara yöneliktir:

- Yükseköğretim Kurumlarında (HEI) kalite iyileşmesini, yeniliği, mükemmelliği ve uluslararasılaşmayı teşvik etmek,
- Dünya çapındaki en iyi Yüksek Lisans öğrencilerine tam dereceli burslar sunarak Avrupa Yükseköğretim Alanının (EHEA) kalitesini ve cazibesini artırmak ve yükseköğretim alanında AB dış eylemini desteklemek,
- İşverenlerin süreçte artan şekilde yer alması suretiyle, özellikle Ortak Yüksek Lisans mezunlarının yeterlilik seviyesini, becerilerini ve işgücü piyasasına uyumluluklarını iyileştirmek.

Bu açıdan, Ortak Yüksek Lisans Derecesinin, belirtilen politikalarla ilgili karşılaştırmalı değerlendirmeler de dâhil olmak üzere, Avrupa 2020 Stratejisinin ve Eğitim ve Öğretimde Avrupa İşbirliği Stratejik Çerçevesi 2020'nin (ET2020) hedeflerine katkı sağlaması beklenmektedir. Ortak Yüksek Lisans Derecesi, EHEA'nın çekiciliğini dünya çapında artırmak ve Avrupa Yükseköğretim Kurumları tarafından sunulan ortak eğitim programlarının mükemmelliğini ve yüksek seviyesini ortaya koymak konusunda Erasmus Mundus Yüksek Lisans Dersleri (EMMC) ile başlatılan başarılı deneyimi devam ettirip güçlendirecektir.

Bu Eylem, aynı zamanda AB'nin Yükseköğretim alanındaki dış eylemlerini, amaçlarını ve önceliklerini de çeşitli şekillerde desteklemektedir.

ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERESESİ NEDİR?

Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi (EMJMD), uluslararası yükseköğretim kurumları konsorsiyumu ve duruma göre, ortak programın kapsadığı eğitim alanlarına/mesleki alanlara özgü uzmanlığa sahip diğer eğitim ortakları ve/veya eğitim dışı ortaklar tarafından verilen 60, 90 veya 120 AKTS kredili üst düzey entegre bir uluslararası eğitim programıdır. Bu tür programların özelliği, bunların yüksek düzeydeki entegrasyona/ortaklığa⁶¹ imkân sağlaması ve bunun yanında sahip olunan mükemmel akademik içerik ve metodolojidir. Önceki program kapsamında fon desteği verilen ortak programların listesine Yürütme Ajansının internet sitesinden ulaşılabilir.

Bir Program Ülkesinde yerleşik olan tüm katılımcı Yükseköğretim Kurumları, Yüksek Lisans derecesi veren kurum/kuruluşlar olmalıdır ve EMJMD'ye ait eğitim programının tamamını kapayan Yüksek Lisans belgesi, söz konusu Yükseköğretim Kurumlarının yerleşik olduğu ülkelerdeki yetkili ulusal makamlar tarafından tam olarak tanınmalıdır. Ortak Yüksek Lisans programının başarılı şekilde tamamlanması, ya ortak bir derecenin (başka bir deyişle, farklı Program Ülkelerinden en az iki yükseköğretim kurumu adına düzenlenmiş ve bu ülkelerde tam olarak tanınan tek bir diploma) ya da çoklu derecelerin (başka bir deyişle, farklı Program Ülkelerinden iki yükseköğretim kurumu tarafından düzenlenmiş ve bu ülkelerde tam olarak tanınan en az iki diploma) verilmesi sonucunu doğurmalıdır. Ulusal mevzuatın izin vermesi halinde, ortak dereceler, öğrenme ve öğretme süreçlerini tam olarak entegre etmelerinden dolayı teşvik edilmektedir. Program Ülkelerinde yerleşik derece veren Yükseköğretim Kurumlarının yanı sıra, Ortak Ülkelerden diğer ortak Yükseköğretim Kurumları konsorsiyumu, ortak ya da çoklu derecelerin verilmesini sağlayabilir.

EMJMD proje tekliflerinde, başvuru aşamasında, seçim işleminin hemen ardından dünya çapında tanıtılmaya ve yürütülmeye hazır olan, tam gelişmiş ortak eğitim programları yer almalıdır. Bu bağlamda, EMJMD seçim süreci, sadece en iyi tekliflerin desteklenmesi amacıyla çok seçici olacaktır.

Bunun karşılığında, seçilen EMJMD'ler, dünya çapında görünürlüklerini artırmalarına ve sürdürülebilirlik beklentilerini güçlendirmelerine imkân sağlayacak 4 ila 5 yıl⁶² süreyle yüksek seviyede hibe desteği alacaktır.

Aşağıda yer alan bölümler, yeni seçilmiş Ortak Yüksek Lisans Derecesinin kalitesi, seçimi ve hibe tahsis şartlarının yanı sıra, hali hazırda hibe tahsis edilen Ortak Yüksek Lisans Derecesinin "müşterek hibe tahsisi" ilkesi aracılığıyla fonlanması için uygulanabilir şartları açıklamaktadır.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Bu Eylem, aşağıdaki faaliyetleri destekleyecektir:

- Öğretme, eğitim alma ve/veya araştırma amacıyla davet edilen bilim adamlarının (misafir öğretim üyeleri) da katılımını içeren uluslararası bir Yükseköğretim Kurumları konsorsiyumu aracılığıyla organize edilen, 60, 90 veya 120 AKTS kredisine tekabül eden bir EMJMD Programının sunulması,
- Dünya çapında mükemmel öğrencilerin bu EMJMD programlarından birine katılımı için bu öğrencilere burs verilmesi.

⁶¹ EMJMD'lerden, ortak uygulama prosedürlerine (örneğin, öğrenci başvurusu, seçimi, kabulü ve sınav kuralları konularında ortak uygulama yapılması ve ayrıca kalite güvence mekanizmalarının paylaşılması) sahip ve ortak olarak tasarlanmış tam entegre bir akademik müfredat oluşturmaları beklenmektedir.

⁶² 3 öğrenci alımını takiben bir hazırlık yılı.

ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECESİNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

EMJMD programları, uluslararası bir Yükseköğretim Kurumları konsorsiyumu ve yerine göre EMJMD'nin uygulanmasına katkıda bulunan diğer türden kurum/kuruluşlar (işletmeler, kamu kurum/kuruluşları, araştırma kurum/kuruluşları vb.) tarafından verilmektedir.

EMJMD konsorsiyumunun oluşumu şu şekildedir:

- Başvuru sahibi/koordinatör: Proje teklifini tüm ortaklar adına sunan Yükseköğretim Kurumudur. EMJMD, hibe almaya hak kazandığında, başvuru sahibi/koordinatör, ana AB hibe yararlanıcısı haline gelecek ve EMJMD konsorsiyumu adına çok yararlanıcılı bir hibe sözleşmesi imzalayacaktır. Koordinasyon rolü, aşağıdaki görevleri kapsamaktadır:
  - Avrupa Komisyonu nezdinde katılımcı kurum/kuruluşlar grubu adına hareket eder ve bu kurum/kuruluşların temsilcisidir.
  - Projenin tamamının operasyonel, idari ve mali açıdan düzgün uygulanması ile ilgili idari, mali ve yasal sorumluluğunu taşır.
  - Diğer tüm proje ortakları ile işbirliği içerisinde EMJMD'yi koordine eder.
- Ortaklar: Yerleşik oldukları Program Ülkesinin veya Ortak Ülkenin ilgili makamları tarafından tanınan ve derece veren Yükseköğretim Kurumları ile EMJMD'nin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine aktif şekilde katkı sağlayan her türlü özel veya kamusal kurum/kuruluşdur. Her bir tam ortak, bir vekâletname imzalamalı ve imza sahibi olarak projenin uygulanması esnasında koordinatörün kendisi adına ve hesabına hareket etmesi için ona yetki vermelidir.
- Bağlı ortaklar (isteğe bağlı): Ayrıca, EMJMD eğitim programı, bağlı ortakların katılımından da faydalanabilir (bu husus isteğe bağlıdır). Bu kurum/kuruluşlar, belirli görevlerin/faaliyetlerin uygulanmasına dolaylı olarak katkıda bulunmakta ve/veya EMJMD'nin yaygınlaştırılmasını ve sürdürülebilirliğini desteklemektedir. Sözleşmeyi ilgilendiren yönetsel konularda, "bağlı ortaklar" Ortak Yüksek Lisans Derecesi Konsorsiyumunun bir parçası kabul edilmemektedir. Bu türden bir katkı, örneğin bilgi ve beceri transferi, tamamlayıcı kurslar verilmesi veya geçici görevlendirme ya da yerleştirme imkânı sağlanması şeklinde olabilir. Sözleşmeden kaynaklanan yönetsel konularda bağlı ortaklıklar, EMJMD'nin uygulanmasında daha sınırlı bir rol üstlendiklerinden ve tecrübelerinden ihtiyaca göre faydalandığından, EMJMD konsorsiyumunun bir parçası olarak kabul edilmemektedir.

Sağlam kurumsal yerleşikliği ve desteği güvence altına almak amacıyla, ilk EMJMD öğrencilerinin kaydı yapılmadan önce EMJMD konsorsiyumuna katılan tüm kurum/kuruluşların gerekli kurumsal taahhüdü sağlanmalıdır. EMJMD Konsorsiyum Anlaşması (Yürütme Ajansının internet sitesinde yer alan kılavuzlar ve modellere bakılmalıdır), bu amaçla kilit bir araç olacak ve ilk burs başvuru ve seçim sürecinin başlatılması öncesinde tüm ortak kurum/kuruluşlar tarafından bu anlaşmanın imzalanması gerekecektir. EMJMD Konsorsiyum Anlaşmasının, EMJMD'nin uygulanması ve EMJMD burslarının yönetimine ilişkin tüm akademik, operasyonel, idari ve mali boyutları, mümkün olduğunca eksiksiz şekilde kapsaması gerekecektir.

ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECESİNİN DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ NELERDİR?

Ortak Yüksek Lisans Derecesinin Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

<p>Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar</p>	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, EMJMD vermeye doğrudan ve aktif olarak katkı sağlayan ve bir Program Ülkesinde veya Ortak Ülkede yerleşik olan bir kamusal veya özel kurum/kuruluş olabilir.</p> <p>Örneğin, bu türden bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir Yükseköğretim Kurumu, ▪ Küçük, orta veya büyük ölçekli özel ya da kamusal bir işletme (sosyal girişimler de dâhil), ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, ▪ Araştırma enstitüsü. <p>Bir Program Ülkesinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları, geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (ECHE) sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerden katılan Yükseköğretim Kurumları için ECHE aranmamaktadır. Gerekirse, Avrupa Komisyonundan, Ortak Ülkelerdeki derece veren Yükseköğretim Kurumlarının uygunluğunu kontrol etmeleri istenebilir (Anahtar Terimler Sözlüğü Bölümünde yer alan HEI tanımına bakınız).</p> <p>Bir Program Ülkesinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları, başvuru aşamasında, EMJMD programının kapsadığı derece veren her bir Yüksek Lisans programı için ulusal düzeyde akreditasyonun gerçekleşmiş olduğunu göstermek zorundadır.</p>
<p>Kimler başvurabilir?</p>	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları. Yükseköğretim Kurumu, EMJMD konsorsiyumu adına başvuru yapar. Ortak Ülkelerdeki Yükseköğretim Kurumlarının bir Program Ülkesinde yerleşik şubeleri veya Program Ülkelerindeki Yükseköğretim Kurumlarının Ortak Ülkede yerleşik şubeleri başvuru yapmak için uygun değildir.</p>
<p>Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili</p>	<p>Bir EMJMD, ulus ötesidir ve tam ortak sıfatıyla en az üç farklı Program Ülkesinden yükseköğretim kurumlarını içerir.</p> <p>Program Ülkelerinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları, EMJMD öğrencilerine ev sahipliği yapmalı ve bu öğrencilerin kendi kurumlarında geçirdikleri öğrenim süresi için en az asgari sayıda AKTS kredisi vermelidir.</p> <p>Hibeye başvuru esnasında, Program Ülkeleri veya Ortak Ülkelerden gelen diğer tüm ortak kurum/kuruluşların kimliği belirlenmiş olmalıdır.</p>
<p>Uygun katılımcılar</p>	<p>Yüksek Lisans seviyesindeki öğrenciler, katılımcı kurum/kuruluşların personeli, Program Ülkeleri ve Ortak Ülkelerden davetli bilim adamları (ziyaretçi öğretim üyeleri).</p> <p>Katılımcılar, seçtikleri EMJMD konsorsiyumuna burs için doğrudan başvuracak ve konsorsiyumu oluşturan Yükseköğretim Kurumları tarafından organize edilen rekabetçi bir seçim işlemine tabi tutulacaktır.</p> <p>Her bir burslu öğrencinin seçimi, programa yerleştirilmesi ve takibi, EMJMD konsorsiyumunun sorumluluğunda olacaktır.</p>
<p>Katılımcı sayısı</p>	<p>Rakamsal olarak ve ilk hibe dönemi süresince, EMJMD hibesi, 13 ile 20 arası burslu öğrenciyi ve EMJMD faaliyetlerine katılan en az 4 davetli akademisyen/misafir öğretim üyesini (her bir EMJMD programı başına)⁶³ toplamda en az 8 hafta süreyle⁶⁴ destekleyecektir.</p> <p>Akademisyenler/misafir öğretim üyeleri, konsorsiyuma özgü akademisyen seçim kriterlerine göre seçilmeli ve EMJMD'ye sağlam bir katma değer sunmalıdır.</p> <p>Buna ek olarak, EMJMD konsorsiyumu, dünyanın bir veya daha fazla sayıda öncelikli bölgesi/ülkesi için alım başına ortalama olarak ek 4 adet burs alabilir.</p>

⁶³ Gösterge niteliğindeki bu rakamlar, yalnızca yeni seçilen EMJMD'ler için geçerlidir. Devam eden Erasmus Mundus Yüksek Lisans Dersleri için, azaltılmış sayıda burs verilebilir.

⁶⁴ Gösterge niteliğindeki bu rakamlar, yalnızca yeni seçilen EMJMD'ler için geçerlidir. Devam eden Erasmus Mundus Yüksek Lisans Dersleri için, azaltılmış sayıda burs verilebilir.

Faaliyet yeri/yerleri	EMJMD öğrenim dönemi, konsorsiyumda temsil edilen en azından iki Program Ülkesinde gerçekleştirilmelidir (başka bir deyişle, tüm öğrenciler için en az iki hareketlilik dönemi). İlgili faaliyetlerin Yükseköğretim Kurumları konsorsiyumu ortaklarından bir tanesinin denetimi altında uygulanması şartıyla, ek öğrenim (araştırma, yerleştirme, tez hazırlığı) dönemleri, Program Ülkelerinden ya da Ortak Ülkelerden diğer katılımcı kurum/kuruluşlarda veya hatta konsorsiyumda temsil edilmeyen kurum/kuruluşlarda (örneğin bağlı ortaklar) gerçekleştirilebilir.
Projenin süresi	EMJMD'nin süresine (1 ila 2 yıl) bağlı olarak, konsorsiyum, bir hazırlık yılını ve bunu takip eden 3 müteakip öğrenci alımını finanse etmek için 4 veya 5 yıllık bir hibe sözleşmesi olacaktır.
Faaliyetin süresi	Hazırlık yılı: 1 akademik yıl. EMJMD programının uygulanması: 1 ila 2 akademik yıl süren art arda gelen 3 alım (60/90/120 AKTS kredisi).
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Aynı yıl 1 Ağustos tarihi ile 31 Ekim tarihi arasında başlayan projeler için başvuru sahipleri hibe başvurularını en geç 4 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

ÖĞRENCİ BURSLARI İÇİN İLAVE UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	Öğrenci bursu, yalnızca, Yüksek Lisans programlarından birine tam zamanlı olarak kayıt yaptırmış olan öğrencilere verilmekte ve EMJMD öğrenim programı süresinin tamamını kapsamaktadır.
Uygun katılımcılar	Lisans mezunu olan ⁶⁵ veya lisans derecesi veren ülkelerin ulusal mevzuatına ve uygulamalarına göre tanınan denk seviyede bir öğrenmeyi kanıtlayan Yüksek Lisans seviyesindeki öğrenciler. Hali hazırda bir EMJMD bursu veya Erasmus Mundus Yüksek Lisans /Ortak Doktora bursu elde etmiş öğrenciler, EMJMD eylemi kapsamında ek bir burs başvurusu yapmak için uygun değildir. EMJMD bursiyerleri, aynı EMJMD programını takip etmek üzere, AB tarafından fonlanan başka bir burs programından faydalanamaz. Bu durum, program süresinin tamamı boyunca geçerlidir. EMJMD burslarının en az %75'i, Ortak Ülkelerden adaylara tahsis edilecektir.
Öğrenme çıktıları	EMJMD programının başarılı bir şekilde bitirilmesi, bir ortak derecenin (başka bir deyişle, farklı Program Ülkelerinden en az iki Yükseköğretim Kurumu adına düzenlenmiş olan ve bu ülkelerde tam olarak tanınan tek bir derece sertifikası) veya çoklu sayıda derecenin (başka bir deyişle, farklı Program Ülkelerinden iki Yükseköğretim Kurumu tarafından düzenlenmiş olan ve bu ülkelerde tam olarak tanınan en az iki derece sertifikası) verilmesini beraberinde getirmelidir. Öğrenciler, EMJMD'nin kapsadığı AKTS kredilerinin (60, 90 veya 120) tamamını almak zorundadır. Ayrıca, en azından iki Program Ülkesinde yapacakları her bir zorunlu eğitim dönemi için en az 20 AKTS kredisi (60 AKTS kredilik eğitim programları için) veya 30 AKTS kredisi (90 veya 120 AKTS kredilik eğitim programı için) almak zorundadır. Zorunlu hareketlilik sürelerinin yerini, sanal hareketlilik alamaz. Ayrıca, bu hareketlilik süreleri, EMJMD konsorsiyumunun dışında yer alan kurumlarda (başka bir deyişle, ortaklar ve/veya yardımcı ortaklar) geçirilemez.

⁶⁵ Kayıt esnasında bu şartın kesinlikle karşılanması gerekirken, EMJMD konsorsiyumu, ilk yükseköğretim derecelerinin son yılında olan öğrencilerden burs başvurularını kabul etmeye karar verebilir.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

<p>Projenin uygunluğu (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin "müştereklik"/entegrasyon unsurları, tasarımı ve yapısı (konsorsiyum kompozisyonu da dâhil) uygun hale getirilmiştir ve EMJMD'nin amaç ve hedeflerini gerçekleştirmek için etkindir. ▪ Ulusal mevzuat uygunsa, ortak derecelerin verilmesi teşvik edilmektedir. ▪ Proje teklifi, Eylemin amaçları ile uyumludur. ▪ Proje teklifi, Avrupa Yükseköğretim Alanının cazibesinin artırılmasına katkı yapmaktadır. ▪ Proje teklifi, Avrupa üniversite mükemmeliyetine, yenilik ve rekabet edebilirliğe katkı yapmaktadır. ▪ Proje teklifi, Ortak Ülkelerden Yükseköğretim Kurumları ile işbirliğini teşvik etmektedir. ▪ Proje teklifi, EMJMD'nin akademik programı ile öğrenme çıktılarını açıklamakta ve programın istihdam edilebilirlik açısından mezunların ihtiyaç duyduğu ilgili yeterlilik ve becerileri nasıl sağladığını tanımlamaktadır. ▪ Proje teklifi, uygulama esnasında, EMJMD ile eğitim dışı aktörler arasındaki etkileşimi açıkça vermekte ve bu şekilde kendi ilk fonlama döneminin ötesinde sürdürülebilirliğini sağlamaktadır.
<p>Proje tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifi, öğretme ve öğrenme unsurları bakımından mükemmel bir akademik içeriği nasıl vereceğini belirtmekte ve hedeflenen akademik alanlar/konular açısından sahip olduğu yenilikçi karakteri açıklamaktadır. ▪ Proje teklifi, programın ne ölçüde ortaklaşa hazırlanmış bir müfredata dayandığını ve bireysel ortakların, EMJMD'ye katılım ve kurumsal taahhüt seviyesinin ne olduğunu açıkça tanımlamaktadır. ▪ Proje teklifi, programın yapısını ve temel öğretme modüllerini detaylı bir şekilde vermekte, öğrenci hareketliliğinin nasıl organize edildiğini ve programın hedefleri açısından nasıl etkili olduğunu tanımlamakta ve bilim adamlarının/ziyaretçi öğretim üyelerinin etkin şekilde katılımını sağlamak için taslak bir strateji/planlama sunmaktadır. ▪ Proje teklifi, EMJMD'nin ortakların derece kataloğuna nasıl entegre olduğunu açıklamakta, tanınma/akreditasyon statüsünü açıklamakta ve (uygulanabilir ise) ortak derece verilmesine yönelik tanınma/akreditasyon planlarını ortaya koymaktadır. ▪ Proje teklifi, derse kaydı öncesinde öğrencilere/akademik personele verilen ilgili tüm bilgilerin yanı sıra konaklama, dil eğitimi, idari formaliteler (örneğin, vize desteği) ve sigorta açısından sunulan hizmetleri detaylı bir şekilde açıklamaktadır. ▪ Proje teklifi, programla ilgili kuralların yanı sıra, EMJMD'nin uygulanmasına ilişkin akademik, idari ve finansal boyutlar açısından öğrencilerin hak ve yükümlülüklerini açık bir şekilde vermektedir. ▪ Proje teklifi, EMJMD öğrencilerinin kendi sosyo-ekonomik ve mesleki çevreleri içerisinde etkin entegrasyonunu/ağ kurmalarını sağlamaya yönelik olarak öngörülen faaliyetleri/imekânları açıklamaktadır.
<p>Proje ekibi ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifi, katılan ortakların/personelin uzmanlık alanlarını ve EMJMD'nin uygulanması açısından nasıl tamamlayıcı nitelikte olduklarını/katma değer sağladıklarını açıkça göstermektedir. ▪ Proje teklifi, her bir ortağın, EMJMD'nin uygulanmasındaki rol ve görevlerini, yönetim kurumlarının çalışma mekanizmalarını ve yürürlükteki yönetim araçlarını açıklamaktadır. ▪ Proje teklifi, öğrencilerin katılım maliyetinin nasıl hesaplandığını ortaya koymakta ve tamamlayıcı hibe tahsis de dâhil olmak üzere, finansal kaynakların ortaklık içerisinde nasıl harekete geçirileceği, tahsis edileceği ve yönetileceği ile ilgili bilgi vermektedir. ▪ Proje teklifi, öğrenci başvuru, seçim ve kabul süreçleri ile ilgili ortak kriterleri, ilkeleri ve şartları, öğretme/eğitim faaliyetlerini, kalite güvence mekanizmalarını, öğrenci sınav ve performans değerlendirmesini ve konsorsiyumun idari ve mali yapısının açıklayan taslak ve Konsorsiyum Anlaşmasını içermelidir.

Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> Proje teklifi, kendi kendini finanse eden öğrencilerin sayısı ve diğer hibe kaynaklarını burs için harekete geçirme yolları da dâhil olmak üzere gelecekle ilgili gerçekçi tahminleri olan, ikna edici bir orta/uzun dönem kalkınma/sürdürülebilirlik stratejisi sunmaktadır. Projede yer alan ortakların bu senaryodaki istekleri tanımlanmış ve hedeflere yönelik kararlılıkları açıkça ifade edilmiştir. Proje teklifi, kurumsal seviyede (fakülte/üniversite) nasıl etki yaratacağını ve EMJMD'nin konsorsiyum ortaklarının uluslararasılaşma stratejisini nasıl destekleyeceğini ve bu ortakların ulusal/uluslararası seviyede ve Avrupa seviyesinde ilgili paydaşlara erişimi nasıl kolaylaştıracağını açıklamaktadır. Proje teklifi, tanıtım/yaygınlaştırma mekanizmalarının türlerini ve yöntemlerini, hedef kitlelerini ve EMJMD'nin farkındalık yaratma stratejisinde ortakların somut görevlerini açıklamaktadır. Teklif ayrıca, tüm dünyadan mükemmel öğrencileri nasıl çekmeyi planladığını belirtmektedir. Proje teklifi, EMJMD'nin bir dizi iç ve dış değerlendirme yöntemlerini, bunların nasıl uygulamaya konulacaklarını ve programın kalitesini takip etmek, iyileştirmek ve artırmak yönünde değerlendirme çıktılarının nasıl kullanılacağını açıklamaktadır. Proje teklifi, mezunların istihdam edilebilirliğini artırmak adına işverenlerin programın uygulamasına nasıl katılacaklarını açıklamaktadır. Uygulanabildiği yerde, teklif projenin sosyal etkisini artırmak adına üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların orantısız kısıtlamalar içermeyecek şekilde açık lisanslar aracılığıyla nasıl ücretsiz sunulacağını ve tanıtılacağını açıklamaktadır.
---	---

Hibe tahsisi açısından değerlendirilmeleri için proje teklifleri, toplam 100 puan üzerinden en 70 puan almalıdır. Ayrıca teklifler, "proje uygunluğu" hibe kriteri altında verilebilecek en yüksek puanın en az %75'ine tekabül eden bir puan almalıdır. Diğer hibe kriterlerinde her bir kriter için verilebilecek en yüksek puanın en az %60'ına tekabül eden bir puan almalıdır (diğer bir deyişle, "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan, "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorisi için en az 12 puan).

Sadece hibe desteği için teklif edilen projeler, dünyanın hedeflenen bölgelerinden gelen öğrenciler için ilave burs desteği verilmek üzere dikkate alınacaktır.

DÜNYANIN HEDEFLenen BÖLGELERİNDEN GELEN ÖĞRENCİLER İÇİN İLAVE BURLAR

Başvuru sahipleri, dünyadaki Ortak Ülkelerin bir veya daha fazla sayıdaki bölgeleri için öngörülen ve aşağıda belirtilen AB dış hibe araçları kapsamında finanse edilen ilave burslara başvurabilir:

- Kalkınma İşbirliği Aracı (DCI)⁶⁶,
- Avrupa Komşuluk Aracı (ENI)⁶⁷,
- Ortaklık Aracı (PI)⁶⁸.

Başvuru sahipleri, söz konusu bu ilave burslara başvurmamayı seçebilirler.

Başvuru sahipleri, her bir EMJMD programı için her bir alımda, gösterge olarak en fazla 4 adet ilave öğrenci bursu alabilirler.

Asya (Bölge 6), Orta Asya (Bölge 7) ve Latin Amerika (Bölge 8) için, seçilen tüm EMJMD programlarına yönelik olarak aşağıdaki şartlara uyulması gerekir:

- Asya (Bölge 6) ve Orta Asya (Bölge 7)'dan gelen öğrenciler, bir öncelik olarak az gelişmiş ülkelerden⁶⁹ seçilecektir; ancak bu öğrenciler Çin ve Hindistan hariç, diğer Asya ülkelerinden gelebilirler.
- Latin Amerika (Bölge 8) için, öğrencilerin en az %25'i, Alt Orta Gelir Seviyesi Ülkelerinden⁷⁰ gelmek zorundadır ve Brezilya ve Meksika'dan gelen öğrenciler, toplam öğrenci sayısının en fazla %35'ini oluşturmalıdır. Geriye kalan %40'lık öğrenci grubu, bölgenin diğer yerlerinden gelebilir.

⁶⁶ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ'NİN 2014-2020 dönemi için bir kalkınma işbirliği finansman aracını kuran 11 Mart 2014 tarih ve 233/2014 sayılı TÜZÜĞÜ (AB):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF>

⁶⁷ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ'NİN bir Avrupa Komşuluk Aracını kuran 11 Mart 2014 tarih ve 233/2014 sayılı TÜZÜĞÜ (AB):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF>

⁶⁸ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ'NİN üçüncü ülkelerle işbirliği için bir Ortaklık Aracını kuran 11 Mart 2014 tarih ve 233/2014 sayılı TÜZÜĞÜ (AB):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:EN:PDF>

⁶⁹ Afganistan, Bangladeş, Butan, Kamboçya, Laos, Moğolistan, Myanmar, Nepal, Pakistan, Vietnam.

⁷⁰ Bolivya, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nikaragua ve Paraguay.

Ek olarak, Körfez İşbirliği ülkeleri (Bölge 12), Güney ve Doğu Komşu ülkeler (Bölge 2 ve 3), İran, Irak, Yemen (Bölge 9) ve Güney Afrika (Bölge 10)'dan gelen öğrenciler için bir bütçe ayrılacaktır.

İLAVE HİBE KRİTERİ

Sadece seçim sürecinin birinci aşamasını (bk. Ek I, EMJMD konsorsiyumunun seçim işlemi ile ilgili 4 nolu husus) geçen projeler, her bir bölge için dikkate alınacak aşağıdaki ek kritere göre hedeflenen bölgelere yönelik ilave bursların elde edilmesi amacıyla değerlendirilecektir.

Projenin hedeflenen bölgeye uygunluğu (her bölge için azami 5 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifi, hedeflenen bölgeden yüksek yetenekli öğrencileri çekmek amacıyla kullanılacak yöntemleri açıklamaktadır. ▪ Proje teklifi, hedeflenen bölgedeki Ortak Ülkelerden Yükseköğretim Kurumları ve/veya diğer uygun katılımcı kuruluşlarla işbirliğini teşvik etmektedir. Bu tür bir işbirliğinin EMJMD'ye yaptığı katma değer, açık bir şekilde ifade edilmiştir.
--	--

Hedeflenen bölge için ilave burs hibesi almaya hak kazanabilmesi için proje teklifi, bu kritere göre her bölge için en az 2,5 puan almalıdır.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eylem ile ilgili diğer zorunlu kriterler ve ek faydalı bilgiler, Ek I'de yer almaktadır. Söz konusu Ek, aşağıdaki hususları içermektedir:

- Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesinin tasarımına ilişkin koşullar,
- Yüksek Lisans öğrencilerine ilişkin koşullar,
- İzleme ve kalite güvencesine ilişkin koşullar,
- Ortak Yüksek Lisans Derecesi konsorsiyumlarının seçim işlemi.

İlgilenen kurum/kuruluşların, mali destek için başvurmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

Hibe tahsisi açısından değerlendirilmeleri için teklifler en 70 puan almalıdır. Ayrıca teklifler "proje uygunluğu" ve "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorileri için asgari 15 puan ve "etki ve yaygınlaştırma" ile "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorileri için 10 puan almalıdır.

ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECELERİ KATALOĞU

Devam eden Ortak Yüksek Lisans Derecesi (EMJMD) programları kapsamında dünya çapında en iyi Yüksek Lisans öğrencilerine sunulacak olan Erasmus+ öğrenci burslarının tanıtımına, görünürlüğüne ve erişilebilirliğine katkı sağlamak için, EMJMD, Yürütme Ajansının internet sitesinde yer alacak olan online kataloğa dâhil edilecektir.

EMJMD kataloğu, gelecek akademik yıl için Erasmus+ bursları sunan tüm ortak Yüksek Lisans programlarını tanıtacaktır. Bu tanıtım, yeni seçilmiş EMJMD programlarının yanı sıra devam eden bir çerçevede ortaklık anlaşmasına sahip Erasmus Mundus Yüksek Lisans Programlarını kapsayacaktır.

EMJMD kataloğu, aday öğrencilere kendi istedikleri EMJMD programını seçme ve Erasmus+ bursu için doğrudan ilgili konsorsiyuma başvurma imkânı verecektir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Seçilen EMJMD programları, bir hazırlık yılı ile birbirini takip eden üç öğrenci alımını (EMJMD eğitim programının uzunluğuna göre 4 veya 5 yıllık hibe sözleşmeleri) kapsayan bir hibe sözleşmesi aracılığıyla desteklenecektir.

EMJMD hibesi, aşağıdaki hibe tahsis ilkelerine göre hesaplanmaktadır:

- Konsorsiyum yönetim giderleri ve akademik personel hareketliliği için bir hibe ve
- Yılda en fazla 25.000 AVRO olmak üzere değişken sayıda öğrenci bursu (alim başına gösterge olarak 13 ila 20 burs) ve
- Dünyada hedeflenen bölgeler için yılda en fazla 25.000 AVRO olmak üzere değişken sayıda ilave öğrenci bursu.

EMJMD bütçesi, ayrıntılı bir şekilde aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanacaktır (AVRO cinsinden):

A) Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi yönetimi:

Konsorsiyumun yönetim giderlerine ⁷¹ ve davetli bilim adamları ile misafir öğretim görevlilerine ilişkin maliyete katkı	Hazırlık yılı için 20.000 AVRO
	EMJMD'nin yaptığı her alım için 50.000 AVRO

B) Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi öğrenci bursları:

EMJMD öğrenci bursları, EMJMD eğitim programının tamamı boyunca katılım maliyetine (kayıt ücretleri, tam sigorta kapsamı ve öğrencilerin programa katılımı ile ilgili diğer her türlü zorunlu maliyet da dâhil), öğrencilerin seyahat ve yerleşme maliyetine katkıyı ve aylık harcırah ödeneğini içerecektir. EMJMD öğrenci burs tutarları ile ilgili ayrıntılar, aşağıdaki tabloda verilmektedir:

Katılım maliyetine katkı	Ortak Ülkeden ⁷² gelen bursiyer başına yıllık 9.000 AVRO'ya kadar. Program Ülkesinden gelen bursiyer başına yıllık 4.500 AVRO'ya kadar. Bu azami katkıları aşan her türlü tutar, katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından karşılanmalı ve burs sahibine yüklenmemelidir.
Seyahat ve yerleşme maliyetine katkı	Seyahat maliyeti için Program Ülkesinde yerleşik bursiyer başına yıllık 1.000 AVRO. Ortak Ülkede yerleşik olup, ikamet yeri EMJMD'yi koordine eden Yükseköğretim Kurumuna 4.000 km'den daha yakın mesafede bulunan bursiyer başına olmak üzere, seyahat maliyeti için yıllık 2.000 AVRO + yerleşme maliyeti için 1.000 AVRO. Ortak Ülkede yerleşik olup, ikamet yeri EMJMD'yi koordine eden Yükseköğretim Kurumuna 4.000 km veya daha uzak mesafede bulunan bursiyer başına olmak üzere, seyahat maliyeti için yıllık 3.000 AVRO + yerleşme maliyeti için 1.000 AVRO.
Harcırah maliyetine katkı	EMJMD öğrenim programı süresinin tamamı boyunca aylık 1.000 AVRO (en fazla 24 ay). Bursiyerlerin kendi ikamet ülkelerinde geçirdikleri EMJMD dönemleri (eğitim/araştırma/yerleştirme/tez hazırlığı) için harcırah katkısı yapılmayacaktır. Herhangi bir Ortak Ülkede bir dönemden (yani, 3 ay veya 15 AKTS eş değeri) fazla EMJMD dönemi geçiren Ortak Ülkeden bir bursiyere de harcırah katkısı yapılmayacaktır.

Bireysel bursun gerçek tutarı; a) EMJMD'nin uzunluğu (60, 90 veya 120 AKTS kredisi), b) öğrencinin ülkesi/ikamet bölgesi, c) Konsorsiyum tarafından belirlenen, EMJMD ile ilgili katılım maliyetine göre göre değişecektir.

Toplam hibe tutarı

Bu parametreler esas alındığında, hazırlık yılı ve üç öğrenci alımı için EMJMD hibesi, gösterge olarak **2 ila 3 milyon AVRO** arasında değişecektir.

⁷¹ Yardımcı ortaklardan kaynaklanan maliyetler, EMJMD konsorsiyumu tarafından sadece "konsorsiyumun idari giderlerine AB katkısı" kullanılarak karşılanabilir (götürü usul esas alınarak).

⁷² Bir Program Ülkesinde son beş yıl içerisinde toplam olarak 12 aydan fazla ikamet etmeyen veya ana faaliyetini (öğrenim, eğitim veya çalışma) gerçekleştirilmeyen öğrenciler. Bu 12 ay kuralında esas alınan beş yıllık referans dönemi, konsorsiyum tarafından bir EMJMD öğrenci bursuna başvuru için belirtilmiş olan son teslim tarihinden itibaren geriye doğru hesaplanır.

ERASMUS+ YÜKSEK LİSANS KREDİSİ

Diğer bir Program Ülkesinde tam bir eğitim programını tamamlamak isteyen Yüksek Lisans seviyesindeki Yükseköğretim öğrencileri, masraflarına katkı sağlamak amacıyla kredi başvurusunda bulunabilir.

Erasmus+ Yüksek Lisans Kredileri, Erasmus+ Programının yaşam döngüsü içerisinde Yüksek Lisans öğrencilerinin yurtdışı eğitimlerine destek olacak kredilere erişmelerine imkân sağlayacaktır. AB'nin bütçe tahsisi, hareketliliğe katılan Yüksek Lisans öğrencilerine bankacılık sektöründen verilen krediler için yapılan finansmanda çarpan etkisi yaratacaktır.

Kredilerin miktarı ve konusu	Kredi miktarı, 1 yıllık Yüksek Lisans programı için en fazla 12.000 AVRO, 2 yıla kadarki Yüksek Lisans programı için ise en fazla 18.000 AVRO'dur. Bu miktar, 33 Erasmus+ Program Ülkesinden herhangi birindeki geçim ve üniversite harç giderlerini kapsayabilir.
Uygunluk kriterleri	<p>Kredi almaya hak kazanmak için öğrenciler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 33 Erasmus+ Program Ülkesinden birinde yerleşik olmalı, - Yükseköğretimin birinci kademesini (lisans veya eş değeri) başarıyla tamamlamış olmalı veya Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (ECHE) sahip bir Yükseköğretim Kurumunda (HEI) bir ikinci kademe programa (Yüksel Lisans veya eş değeri) kabul edilmiş olmalıdır. <p>Bu öğrencilerin almak istedikleri Yüksek Lisans (veya eş değeri) eğitimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - İkamet ettikleri ve Lisans derecesini (veya bir Yüksek Programına geçiş imkânı sağlayan eş değer bir dereceyi) aldıkları ülkeden farklı bir ülkede verilmeli, - Tamamlandığında bir derecenin verildiği tam bir program olmalıdır.
Nereye başvurulmalıdır?	Doğrudan katılımcı bankalara veya öğrenci kredi şirketlerine.

Daha fazla bilgi, Avrupa Komisyonunun internet sitesinde mevcuttur. Linki aşağıdadır:

http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/masters-loans_en.htm

ANA EYLEM 2: YENİLİK VE İYİ UYGULAMALARIN DEĞİŞİMİ İÇİN İŞBİRLİĞİ

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Bu Ana Eylem, aşağıdakileri desteklemektedir:

- Eğitim, öğretim ve gençlik alanındaki Stratejik Ortaklıklar,
- Bilgi Ortaklıkları,
- Sektörel Beceri Ortaklıkları,
- Yükseköğretim alanında Kapasite Geliştirme,
- Gençlik alanında Kapasite Geliştirme.

Bu Ana Eylem altında desteklenen eylemlerin, katılımcı kurum/kuruluşlar üzerinde, bu eylemlerin çerçevesini çizen politika sistemleri üzerinde ve organize edilen faaliyetler ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olan kişiler üzerinde pozitif ve uzun vadeli etkiler yaratması beklenmektedir.

Bu Ana Eylemin kurumsal, yerel, bölgesel, ulusal seviyede veya Avrupa seviyesinde yenilikçi uygulamaların geliştirilmesine, transfer edilmesine ve/veya uygulanmasına yol açması beklenmektedir.

Katılımcı kurum/kuruluşlar bakımından, bu Ana Eylem altında desteklenen projelerin, aşağıdaki çıktıları üretmesi beklenmektedir:

- Hedef kitlelere yönelmelerinde yenilikçi yaklaşımlar: Örneğin, bireylerin ihtiyaç ve beklentileri ile uyumlu olarak daha cazip eğitim ve öğretim programları sunulması; katılımcı yaklaşımlar ve BİT tabanlı metodolojiler kullanılması; yetkinliklerin tanınması ve doğrulanmasında yeni veya iyileştirilmiş süreçler; yerel toplulukların yararına olan faaliyetlerde daha fazla etkinlik; dezavantajlı grupların ihtiyaçlarına cevap vermek ve sosyal, dilsel ve kültürel çeşitliliği ele almak için yeni veya iyileştirilmiş uygulamalar; dil öğrenme veya öğretmede mükemmellik için verilen Avrupa Dil Etiketini alma fırsatı; öğrenme çıktılarındaki coğrafik ve sosyo-ekonomik eşitsizliğin giderilmesine yönelik yeni yaklaşımlar; özellikle bölgesel ve yerel seviyede rekabetçilik ve istihdamı daha iyi destekleyici yaklaşımlar;
- Kurum/kuruluş içerisinde daha modern, dinamik, ve profesyonel bir ortam: İyi uygulamaları ve yeni yöntemleri gündelik faaliyetlere entegre etmeye hazır; farklı alanlarda veya diğer sosyo-ekonomik sektörlerde faaliyet gösteren kurum/kuruluşlar ile sinerjiye açık; bireysel ihtiyaçlar ve kurumsal hedefler doğrultusunda personelin mesleki gelişimini stratejik olarak planlama;
- AB seviyesinde/uluslararası seviyede çalışma konusunda daha yüksek kapasite ve profesyonellik: Daha iyi yönetim yetkinlikleri ve uluslararasılaşma stratejileri; diğer ülkelerden, diğer eğitim, öğretim ve gençlik alanlarından ve/veya diğer sosyo-ekonomik sektörlerden ortaklar ile güçlendirilmiş işbirliği; eğitim, öğretim ve gençlik alanında AB projeleri/uluslararası projeler organize etmek için daha fazla finansal kaynak tahsisi (AB fonları haricinde); AB projelerinin/uluslararası projelerin hazırlığında, uygulamasında, izlenmesinde ve takibinde daha yüksek kalite.

Ayrıca, bu Ana Eylem altında hibe tahsis edilen projeler, faaliyetlere doğrudan veya dolaylı olarak katılan kişiler üzerinde olumlu bir etkiye sahip olabilir. Örneğin:

- Daha yüksek inisiyatif ve girişimcilik duygusu,
- Yabancı dillerde daha yüksek yetkinlik,
- Daha yüksek seviyede sayısal yetkinlik,
- Sosyal, kültürel ve dilsel çeşitlilik konusunda daha fazla kavrayış ve cevap verebilirlik,
- İstihdam edilebilirlik açısından daha iyi beceri seviyeleri ve yeni iş yaratılması (sosyal girişimcilik dâhil),
- Topluma daha aktif katılım,
- Avrupa projesi ve AB değerlerine karşı daha olumlu bir davranış şekli,
- Avrupa ve ötesindeki beceri ve yeterliliklerin daha iyi kavranması ve tanınması,
- Mesleki profilleri ile bağlantılı daha gelişmiş yetkinlikler (öğretme, öğretim, gençlik çalışması vb.),
- Ülkeler arasında eğitim, öğretim veya gençlik uygulamalarının, politikalarının ve sistemlerinin daha kapsamlı şekilde anlaşılması,
- Örgün eğitim, yaygın eğitim, mesleki eğitim, diğer öğrenme şekilleri ile işgücü piyasası arasındaki iç bağlantıların daha iyi anlaşılması,
- Mesleki gelişim konusunda daha fazla fırsat,
- Günlük çalışmada daha fazla motivasyon ve tatmin.

Sistemik seviyede, bu Eylemlerin, modernizasyonu harekete geçirmesi; eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin günümüz

dünyasının temel sorunlarına (istihdam, ekonomik istikrar ve büyümenin yanı sıra demokratik hayata aktif katılım) daha iyi cevap verebilmesi beklenmektedir. Dolayısıyla bu Ana Eylemin etkisi ile ilgili beklentiler şu şekildedir:

- Avrupa ve ötesinde eğitim, öğretim ve gençlik çalışmasında artan kalite: Daha yüksek mükemmellik ve cazibe seviyelerinin, dezavantajlı kişiler de dâhil herkes için daha fazla fırsat ile birleştirilmesi,
- İşgücü piyasasının ihtiyaçları ve sunduğu fırsatlar ile daha uyumlu eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin yanı sıra iş dünyası ve toplum ile daha sıkı bağlar kurulması,
- Özellikle girişimcilik, dil yeterliği ve sayısal beceriler olmak üzere, temel ve çapraz becerilerin sağlanması ve değerlendirilmesinde iyileşme olması,
- Yetkinlik ve yeterliliklerin tanınması, doğrulanması ve şeffaflığına ilişkin Avrupa referans araçlarının daha gelişmiş kullanımı ile birlikte, ulusal seviyede farklı eğitim, öğretim ve gençlik sistemleri arasında daha fazla sinerji ve bağlantının yanı sıra daha iyi bir geçiş sağlanması,
- Öğretme, öğrenme ve değerlendirmeye destek amacıyla yeterlilikleri, yeterlilik bileşenlerini ve müfredatı tanımlarken, öğrenme çıktılarının kullanımının teşvik edilmesi,
- Eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında kamusal idarelerin yeni ve daha fazla sayıda bölgeler arası ve sınır ötesi işbirliği yapması,
- Eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin BİT'leri ve açık eğitim kaynaklarını daha stratejik ve entegre şekilde kullanması,
- Yenilikçi öğretme yöntemleri aracılığıyla dil öğrenme konusunda daha fazla motivasyon ve işgücü piyasasının gerektirdiği dil becerilerinin pratik kullanımına yönelik daha iyi bağlantılar oluşturulması,
- Her sistemde uygulama, araştırma ve politika arasında daha güçlü etkileşime sahip olma.

EĞİTİM, ÖĞRETİM VE GENÇLİK ALANLARINDAKİ STRATEJİK ORTAKLIKLAR

STRATEJİK ORTAKLIĞIN AMAÇLARI VE ÖNCELİKLERİ NELERDİR?

Stratejik Ortaklıklar, yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi, transferi ve/veya uygulanmasının yanı sıra Avrupa seviyesinde işbirliğini, karşılıklı öğrenmeyi ve deneyimlerin paylaşılmasını teşvik eden ortak girişimlerin uygulanmasını desteklemeyi amaçlar.

Stratejik Ortaklıklar; eğitim, öğretim, gençlik veya diğer sosyo-ekonomik sektörlerin herhangi birinde aktif olan kurum/kuruluşların yanı sıra farklı alanlarla ilişkili faaliyetler yürüten kurum/kuruluşlara (örneğin, yerel ve bölgesel otoriteler, tanıma ve doğrulama merkezleri, ticaret odaları, ticaret ile ilgili kuruluşları, rehberlik merkezleri, kültürel kurum/kuruluşlar) da açıktır. Projenin önceliğine bağlı olarak Stratejik Ortaklıklar, farklı deneyimlerden, profillerden ve özel uzmanlıklardan faydalanmak ve amaca uygun ve yüksek kalitede proje sonuçlarının üretilmesi amacıyla en uygun ve farklı türde ortakları içermelidir.

Hibe desteği alabilmek için Stratejik Ortaklıklar, en çok etkilenen eğitim, öğretim ve gençlik alanlarıyla uyumlu olan, a) en az bir yatay önceliğe veya b) en az bir özel önceliğe sahip olmalıdır.

Yatay öncelikler

- Eğitim, öğretim ve gençliğin bütün alanlarında yenilikçi ve öğrenci merkezli pedagojik yaklaşımları kullanmak ve uygun değerlendirme ve belgelendirme yöntemleri geliştirmek suretiyle, temel ve çapraz becerilerin (girişimcilik, sayısal beceriler ve dil yeterliği gibi) geliştirilmesi. Özellikle, çapraz becerilerin değerlendirilmesini teşvik eden eğitim, öğretim ve gençliğin farklı alanlarından her yaşta öğrencinin (göçmen kökenliler de dâhil) dil yeterliklerinin artırılması amacıyla İçerik ve Dil Bütünleşik Öğrenmeyi (CLIL)⁷³ veya karşılıklı öğrenmeyi teşvik eden yenilikçi faaliyetlerin desteklenmesi;
- Gelecekteki ve şu an uygulayıcı konumdaki eğitimcilerin/gençlik çalışanlarının eğitim ve öğretim yöntemlerinin güçlendirilmesi için yeni yaklaşımlar geliştirilmesi ve bunların, yüksek kalitede hizmet sunmaya ve giderek farklı hale gelen ihtiyaçlara (örneğin, çok kültürlü toplumlarda ortaya çıkan) cevap vermeye uygun bütün yeterlikler ve beceriler ile donatılması. Özellikle, sunucular ve eğitim kurum/kuruluşları (örneğin, Yükseköğretim Kurumları/öğretmen yetiştirme yüksekokulları ve okullar/VET kuruluşları) arasında etkin ortaklıklar kurulmasına öncelik verilecektir. Ayrıca, sunucular arasında koordinasyon yaklaşımlarının yanı sıra ana paydaşlar ve ortaklar ve özellikle de gençlik kuruluşları ile olan doğru işbirliği ve diyaloga öncelik verilecektir.
- Öğrenme, öğretme ve gençlik çalışmasında çeşitli seviyelerde dijital entegrasyonun güçlendirilmesi: Açık Eğitim Kaynaklarına (OER) erişimin ve bu kaynaklar yoluyla öğrenmenin teşvik edilmesi; BİT tabanlı öğretme, eğitim ve gençlik çalışmasının yanı sıra BİT tabanlı değerlendirme uygulamalarının desteklenmesi. Özellikle, öğrenme ve ilgili dijital yeterlikler bakımından BİT'in elde edilmesi veya geliştirilmesinde öğretmenler, eğitimci, eğitimde görevli personel ve gençlik çalışanlarının desteklenmesi; eğitim, öğretim ve gençlik alanında aktif olan kurum/kuruluşların kendi iş modellerini gözden geçirmeleri konusunda desteklenmesi; Avrupa'da farklı dillerdeki Açık Eğitim Kaynaklarının geliştirilmesinin teşvik edilmesi; dezavantajlı kökene sahip kesimlere ulaşılması amacıyla öğrenmede dijital entegrasyonun desteklenmesi; öğrenme kalitesini artırmak amacıyla öğrenme analitiği (çözümlemesi) ve yığın (crowd) değerlendirme potansiyelinin araştırılması;
- Avrupa Beceriler ve Yeterlilikler Alanının geliştirilmesine katkı sağlanması: Farklı AB ve ulusal şeffaflık ve tanıma araçları arasında daha sağlam bir uyumun teşvik edilmesi; yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması ve doğrulanmasını ve bu öğrenme türünün örgün eğitim yöntemleri ile olan geçirgenliğinin yanı sıra diğer alanlar arasındaki geçirgenliği kolaylaştıran projelerin desteklenmesi. Özellikle, üniversite öğrencileri, stajyerler, okul öğrencileri yetişkin öğrenciler ve gençler için müfredat, eğitsel programlar ve faaliyetlerin tasarlanması, gerçekleştirilmesi ve değerlendirilmesinde öğrenme çıktılarının kullanımının teşvik edilmesi;
- Dezavantajlı kökene sahip/ımkanları kısıtlı öğrencileri (engelli öğrenciler dâhil) etkileyen, öğrenme çıktılarındaki eşitsizliği azaltmayı amaçlayan yenilikçi projelerin desteklenmesi: Özellikle, örgün/yaygın eğitim ve öğretime erişimin, katılımın ve bu alanlardaki performansın güçlendirilmesi, okul terklerinin önlenmesi, eğitim personelinin ve gençlik çalışanlarının eşitlik, çeşitlilik ve dâhil etmeye ilişkin hususlarda hazırlanması, çeşitli türdeki eşitsizliklerin izlenmesi, göçmenler ve Romanlar gibi marjinal topluluklara yönelik ayrımcılıkla mücadele edilmesi; dezavantajlı öğrenciler için eğitimden iş dünyasına geçişin kolaylaştırılması;
- Kamu-özel sektör ortaklığı, maliyet paylaşımı vb. yeni fonlama modelleri de dâhil olmak üzere, eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında yapılan kamu harcamalarının ve yatırımlarının etkinliğini değerlendirmek ve artırmaya yönelik yenilikçi yaklaşımların ve araçların geliştirilmesinin teşvik edilmesi.

⁷³ Bilim, tarih veya coğrafya gibi konuların bir yabancı dilde öğretilmesi.

Alana özgü öncelikler

Yükseköğretimde:

- Yükseköğretim kurumlarının, 2011 AB Modernizasyon Gündemi ve onun öncelik alanları doğrultusunda gerekli reformları uygulamaları için desteklenmesi: Başarı seviyelerini arttırmak; yükseköğretimin kalitesi ve uygunluğunu geliştirmek; kaliteyi hareketlilik ve sınır ötesi işbirliği ile güçlendirmek; bilgi üçgeni çalışması yapmak, yönetişimi ve fonlamayı geliştirmek. Aşağıdaki özellikleri taşıyan projelere özellikle önem verilecektir:
  - Yükseköğretim kurumları ile şirketler, profesyonel kuruluşlar, ticaret odaları, sosyal ortaklar, yerel/bölgesel yapılar vb. gibi akademi dışındaki ortaklar arasında aktif işbirliği geliştirerek müfredatın, işgücü piyasasının var olan ve yeni ortaya çıkan ihtiyaçlarına uyumlanmasına ve genç neslin girişimcilik gibi yeteneklerle donatılmasına yardımcı olacak faaliyetleri destekleyen projeler.
  - Öğrencilere, yurtdışında öğrenim veya staj yoluyla ek beceriler kazanmaları için daha fazla imkân sağlayarak hareketliliği artırmak veya yükseköğretimde hareketliliğin önündeki engelleri kaldırmak amacıyla yenilikçi stratejiler geliştiren faaliyetleri destekleyen projeler. Ayrıca projeler, katılımcı yükseköğretim kurumunda, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkili bir şekilde entegrasyonu için küresel bir strateji ile bütünleşik olan sanal hareketlilikleri de destekleyebilir.
  - Mükemmeliyeti ve bölgesel kalkınmayı teşvik etmek amacıyla eğitim, araştırma ve iş dünyası arasındaki bağları güçlendiren projeler.
  - Mezunların sayısını artıran, katılımı genişleten ve yetersiz temsil edilmiş gruplar ile geleneksel olmayan öğrencilerin bitirme oranlarını yükselten, esnek öğrenim yollarının yaratılmasıyla hayatboyu öğrenimi iyileştiren ve yükseköğretim kurumlarının sosyal sorumluluğunu artırmak için yollar geliştirmeyi hedefleyen projeler.
- 2013 Eğitimin Kapılarının Açılması Hakkında Tebliğ'in uygulanmasının desteklenmesi: Yeni öğretim yöntemlerinin, özellikle yeni kişiselleştirilmiş öğrenim modelleri, açık eğitim kaynaklarının stratejik kullanımı, sanal hareketlilik, karma hareketlilik ve sanal öğrenim platformları aracılığıyla daha geniş çeşitlilikteki öğretim yöntemlerinin (uzaktan, yarı-zamanlı, modüler eğitim) geliştirilmesinin teşvik edilmesi; aynı zamanda Avrupa'nın yükseköğretim sisteminin uluslararasılaşmasının Avrupa'da ve dünyada teşvik edilmesi.

Mesleki Eğitim ve Öğretimde:

- Güçlü bir iş tabanlı öğrenme bileşeniyle (çıraklık ve ikili öğrenme modelleri dâhil) birlikte yüksek kaliteli bir mesleki eğitim ve öğretimin geliştirilmesinin desteklenmesi ve eğitim ve istihdam arasında güçlü ortaklıklar oluşturulması (özellikle şirketler ve sosyal ortaklar);
- Mesleki eğitim ve öğretimin iş piyasası ile olan uyumunun artırılması ve sosyal ortaklar, kalkınma ajansları, yenilik sistemlerindeki birimler, ticaret odaları dâhil olmak üzere ekonomik aktörler ve mesleki eğitim ve öğretim sağlayıcıları arasında sağlam ortaklıklar kurulması ve müfredat ve yeterlilik profillerinin zamanında uygulanması aracılığıyla ekonomik sektörlerdeki beceri uyumsuzluklarının ve eksikliklerinin azaltılması. Bu husus, mesleki eğitim ve öğretim çıktıları (istihdam edilebilirlik oranları, işe yerleştirme oranları) izleme sistemleri ile beceri ihtiyaçları tahmin sistemlerinden elde edilen verilere ve sunulan mesleki eğitim ve öğretimin bölgesel ve yerel düzeyde ekonomik kalkınma ile uyumlu olmasına dayanmalıdır. Bu, ayrıca, liseden sonraki seviyelerde/daha yüksek Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi seviyelerinde mesleki eğitim ve öğretimin geliştirilmesine de işaret etmektedir.
- ECVET ve EQAVET tavsiyelerinin ulusal düzeyde etkin ve tutarlı bir biçimde uygulanması suretiyle, mesleki eğitim ve öğretim sistemleri arasında şeffaflığın ve karşılıklı güvenin artırılması;
- Öğrenme fırsatlarından faydalanmaları en az muhtemel olanlara yönelik olanlar dâhil, kolayca erişilebilen ve kariyer odaklı devamlı bir mesleki eğitim ve öğretimin geliştirilmesinin teşvik edilmesi;
- İş tabanlı öğretme, okul öğretmenleri ve şirket içi eğiticiler arasındaki ortaklık ve şirket içi eğiticilerin eğitimi konularına özellikle odaklanarak, öğretmen ve eğiticilerin beceri ve yetkinliklerinin geliştirilmesinin teşvik edilmesi.

Okul Eğitiminde:

- En iyi öğretmen adaylarını mesleğe çekerek, öğretmen ve okul yöneticilerini yüksek kaliteli öğretme becerileriyle, karışık sınıf ortamlarıyla başa çıkabilme ve yeni eğitim teknikleri ve araçlarını sınıf ortamına taşıyabilme yetileriyle donatarak öğretme mesleğinin profilinin güçlendirilmesi. Özellikle, çok çeşitli öğrenci gruplarıyla (göçmenler gibi) ilgilenmeyi de içeren tüm gerekli yeterliklere en baştan itibaren sahip olabilmeleri için öğretmenlik eğitiminin iyileştirilmesi ve yeni öğretmenlerin desteklenmesi. Kurumsal düzeyde gerekli değişikliklerin ve iyileşmelerin planlanmasını sağlayabilecek, eğitimde liderlik rolünün güçlendirilmesi için işbirlikçi ve yenilikçi uygulamaların hayata geçirilmesi;

- Daha etkili öğretim yöntemleri, özellikle de çok-disiplinli ve disiplinler arası yaklaşımları güçlendiren; temel becerilerin (matematik, fen ve okuryazarlık) öğretimini bütünlükten; problem bazlı öğrenmeyi destekleyen veya özellikle teknoloji yönünden zengin ortamda matematik öğretimine odaklı öğretim teknolojilerine yenilikçi yaklaşımları güçlendiren projeler aracılığıyla temel becerilerde düşük başarı konusuna odaklanılması;
- Özellikle iç işbirliğinin geliştirilmesinin yanı sıra ebeveynlerle ve diğer dış paydaşlarla olan işbirliğini geliştirmeyi; öğretimde bütüncül işbirliği yaklaşımlarını ve okulların ağ oluşturmalarını desteklemeyi; öğrenciler için kişiselleştirilmiş öğrenme ve öğretme koşulları oluşturmayı ve yöntemler geliştirmeyi amaçlayan projeleri desteklemek suretiyle okulların, akademik spektrumun en alt seviyesinden en üst seviyesine kadar tüm öğrencilere hitap etmesinin sağlanmasının yanı sıra erken okul terki ve dezavantaj oluşturan hususlarla mücadele etmesinin de desteklenmesi;
- Daha iyi öğrenme çıktıları elde etmek için hizmet kalitesini artırmak ve herkes için eğitime iyi bir başlangıç garantisi altına almak amacıyla özellikle erken çocukluk eğitimi ve bakımı (ECEC) için bütüncül ve yaşa uygun pedagojik bir çerçeve geliştirmeyi ve erken çocukluk eğitiminin faydalarının diğer okul eğitim düzeylerine taşınmasını garanti altına almayı amaçlayan ve erken çocukluk eğitimi ve bakımına yönelik yeni uygulama, yönetim ve finans modelleri geliştiren projeler aracılığıyla erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanında kalitenin artırılması.

Yetişkin Eğitiminde:

- Temel becerileri (okuma-yazma, sayısal ve dijital beceriler) güçlendirmek için belli yetişkin hedef gruplarına yönelik etkili stratejilerin tasarlanması ve uygulanması ve yetişkin eğitimi için teşviklerin artırılması;
- Yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması ile kariyer ve eğitim rehberliği alanları gibi yetişkin eğitimi hizmetlerine erişim konusunda bilgilendirme yapılması;
- Kendilerine yenilikçi yöntemlerle ulaşmak ve sunmak dâhil olmak üzere bireysel yetişkin öğrencilere uygun hale getirilmiş yüksek kalitedeki öğrenim fırsatlarının geliştirilmesi ve genişletilmesi;
- Farklı öğrenci gruplarıyla ilgilenmelerini ve daha iyi sunuş yapmak ve öğretim çıktıları elde etmek için yeni teknolojilerden yararlanmalarını sağlamak amacıyla yetişkin öğretmenlerinin yetkinliklerinin geliştirilmesi;
- Yetişkin eğitimi politikalarının etkisinin ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde değerlendirilmesi.

Gençlikte:

- Yüksek kalitede gençlik çalışmasının teşvik edilmesi. İmkânları kısıtlı gençlerin (NEET'ler yani eğitim ve istihdamda olmayanlar dâhil) dâhil edilmesini ve istihdamını güçlendiren; gençlik çalışmasını uluslararasılaştıran ve sektörler arası işbirliğine açan; yetkinliklerini geliştirmek, kalite standartlarını, etik ve mesleki kuralları oluşturmak suretiyle gençlik çalışanların profesyonelleşmesini sağlayan; politika, araştırma ve uygulama arasındaki bağlantıları güçlendiren ve Avrupa, ulusal, bölgesel ve yerel seviyede gençlik çalışmasının ve yaygın öğrenmenin daha iyi bilinmesini, tanınmasını ve doğrulanmasını teşvik eden projelere öncelik verilecektir.
- Yerel, bölgesel, ulusal, Avrupa veya global seviyede gençlerin politik ve sosyal katılımının genişletilmesini ve derinleştirilmesini; gençlerin kendi hayatlarını etkileyen politik veya sosyal süreçler içerisinde seçilmiş politika yapıcılar, kamu görevlileri, çıkar grupları, sivil toplum kuruluşları veya münferit kişilerle temas kurmalarını, kendi görüşlerini dile getirmelerini ve bunları etkilemelerini amaçlayan projeler aracılığıyla gençlerin yetkilendirilmesinin, katılımının ve aktif vatandaşlığının teşvik edilmesi.
- Gençler arasında girişimcilik eğitiminin ve sosyal girişimciliğin teşvik edilmesi. Gençlik gruplarının, kendi yaşadıkları toplumda ortaya çıkan sorunlarla başedilebilmesi amacıyla girişimcilikle ilgili fikirlerini uygulamaya koymalarına imkân sağlayan projelere öncelik verilecektir.

STRATEJİK ORTAKLIKTA DESTEKLENEN FAALİYETLER NELERDİR?

Bir proje döngüsü içerisinde Stratejik Ortaklıklar tipik olarak geniş bir faaliyet aralığında gerçekleşebilir. Örneğin:

- **Uygulamaların paylaşılmasını** sağlamak amacıyla kurum/kuruluşlar arasındaki işbirliğini güçlendiren faaliyetler,
- Eğitim, öğretim ve gençlik alanında **yenilikçi uygulamaların** geliştirilmesini, denenmesi ve/veya yürürlüğe konmasının teşvik eden faaliyetler,
- Örgün, yaygın ve sargin öğrenme yoluyla edinilen **bilgi, beceri ve yetkinliklerin tanınmasını ve doğrulanmasını** kolaylaştıran faaliyetler,
- Eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin geliştirilmesini ve bunların yerel ve bölgesel kalkınma eylemlerine entegre edilmesini desteklemeye yönelik **bölgesel otoriteler arası işbirliği** faaliyetleri,
- Marjinal toplulukların eğitiminde karşılaşılabilen ayrımcılıkla mücadele de dâhil olmak üzere, engelli/özel ihtiyaçları olan öğrencilerin eğitim döngülerini tamamlamalarını ve işgücü piyasasına geçişlerini kolaylaştırılmasını destekleyen faaliyetler,
- Eğitim ve öğretim profesyonellerini öğrenme ortamında karşılaşılan eşitlik, çeşitlilik ve dâhil etme sorunlarına yönelik olarak daha iyi hazırlayan ve yönlendiren faaliyetler,
- **Aktif vatandaşlığı ve girişimciliği (sosyal girişimcilik de dâhil)** teşvik etmek için farklı ülkelerden iki veya daha fazla gençlik grubu tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen ve girişimci zihniyeti ve becerileri destekleyen ulusötesi girişimler.

Proje hedeflerinin gerçekleştirilmesine katma değer sağladıkları sürece, Stratejik Ortaklıklar kapsamında bireylerin de **eğitim, öğretim alma veya öğrenme faaliyetleri** organize edilebilir. Desteklenen faaliyetler ile ilgili daha ayrıntılı açıklama Ek I'de yer almaktadır.

STRATEJİK ORTAKLIKTA KİMLER YER ALABİLİR?

Genel bir kural olarak, Stratejik Ortaklıklar Program Ülkelerinde yerleşik kurum/kuruluşlar arasında işbirliğini hedeflemektedir. Bununla birlikte, Ortak Ülkelerden gelen kurum/kuruluşlar, projeye katılımlarının önemli bir katma değer getirecek olması durumunda Stratejik Ortaklıklarda ortak sıfatıyla (başvuru sahibi sıfatıyla değil) yer alabilirler.

STRATEJİK ORTAKLIĞI DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Stratejik Ortaklığın Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

<p>Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar</p>	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde veya dünyadaki diğer bir Ortak Ülkede yerleşik herhangi bir kamu veya özel kurum/kuruluş olabilir (Bölüm A'daki "Uygun Ülkeler" kısmına bakınız).</p> <p>Örneğin, bu türden bir kurum/kuruluş aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir yükseköğretim kurumu, ▪ Bir okul/enstitü/eğitim merkezi (mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi dâhil, okul öncesinden liseye⁷⁴ kadar her seviyede, ▪ Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, ▪ Küçük, orta veya büyük ölçekli özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Sanayi ve ticaret odaları, esnaf dernekleri/mesleki dernekler ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, ▪ Araştırma enstitüsü, ▪ Vakıf, ▪ İşletmeler arası eğitim merkezi, ▪ Müsterek (işbirliğine dayalı) eğitim sunan işletmeler, ▪ Kültürel bir kurum/kuruluş, kütüphane, müze, ▪ Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş, ▪ Yaygın ve sargin eğitim aracılığıyla kazanılmış bilgi, beceri ve yeterlikleri onaylayan bir kurum/kuruluş, ▪ Avrupa Gençlik STK'sı, ▪ Gençlik kuruluşu bünyesinde olsun ya da olmasın, gençlik çalışması konusunda aktif olan bir gençlik grubu (başka bir deyişle, gayri resmi gençlik grubu)⁷⁵. <p>Bir Program Ülkesinde yerleşik yükseköğretim kurumları geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (ECHE) sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerden katılan yükseköğretim kurumları için ECHE aranmamaktadır; ancak ECHE'nin ilkelerini kabul etmeleri gerekmektedir.</p>
<p>Kimler başvurabilir?</p>	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir kurum/kuruluş, başvuru yapabilir. Bu kurum/kuruluş, projeye dâhil olan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvuruda bulunur.</p>
<p>Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili</p>	<p>Stratejik Ortaklıklar ulusötesidir ve en az üç farklı Program Ülkesinden en az üç kurum/kuruluşu içerir. Ortak sayısında bir üst tavan bulunmamaktadır. Ancak, işletme maliyetleri için ayrılan bütçe, sınırlandırılmıştır (10 ortağa eş değer miktar ile). Hibeye başvuru esnasında tüm katılımcı kurum/kuruluşların kimliği belirlenmiş olmalıdır.</p> <p>Ancak, aşağıdaki proje türleri en az iki Program Ülkesinden iki kurum/kuruluşu içerebilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yalnızca okulları kapsayan, okul eğitimi alanındaki Stratejik Ortaklıklar. Bu ortaklıklar, sadece Program Ülkelerinden okulları içerebilir. ▪ Okul eğitimi alanındaki yerel/bölgesel okul idareleri arasındaki Stratejik Ortaklıklar. Bu projeler farklı Program Ülkelerinden asgari iki yerel veya bölgesel okul idaresini içermelidir. Projede yer alan her bir ülkeden, ortaklık en azından aşağıdakileri içermelidir: <ul style="list-style-type: none"> - Bir yerel veya bölgesel okul idaresini, - Bir okulu, - eğitim, öğretim, gençlik veya işgücü piyasasında aktif olan bir kurum/kuruluş ▪ Sadece gençlik kuruluşlarını veya bir gençlik kuruluşu bünyesinde olsun ya da olmasın, gençlik çalışması konusunda aktif olan gençlik gruplarını içeren gençlik alanındaki Stratejik Ortaklıklar
<p>Faaliyetin gerçekleştiği yer(ler)</p>	<p>Bir Stratejik Ortaklığın tüm faaliyetleri, projeye katılan kurum/kuruluşların ülkelerinde yer almalıdır.</p>

⁷⁴ Lütfen her bir ülkedeki uygun okullar listesine bakınız. Daha fazla bilgi için Ülkedeki Ulusal Ajansı ile temasa geçiniz.

⁷⁵ Gayri resmi bir grup olması halinde, grup üyelerinden bir tanesi temsilci rolünü üstlenir ve grup adına sorumluluk alır.

<p>Projenin süresi</p>	<p>Gençlik alanındaki ortaklıklar: 6 ay ila 36 ay arasında.</p> <p>Diğer Ortaklık türleri: 24 ay ila 36 ay arasında.</p> <p>Proje süresi, projenin hedefine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında seçilmelidir.</p> <p>İstisnai durumlarda, yararlanıcının talebi ve Ulusal Ajansın onayı ile Stratejik Ortaklığın süresi, toplam sürenin 3 yılı aşmaması şartıyla 6 aya kadar uzatılabilir. Böyle bir durumda toplam hibe tutarı değişmeyecektir. Her durumda, projeler 31 Ağustos 2018 tarihinden daha sonraki bir tarihte sona ermemelidir.</p>
<p>Nereye başvurulmalıdır?</p>	<p>Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına başvurulmalıdır⁷⁶.</p> <p>Son başvuru tarihi itibarıyla, aynı ortaklar konsorsiyumu, yalnızca bir Ulusal Ajansa ve yalnızca bir başvuru sunabilir.</p>
<p>Ne zaman başvurulmalıdır?</p>	<p>Yükseköğretim, Mesleki Eğitim ve Öğretim, Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi alanındaki ortaklıklar:</p> <p>Başvuru sahipleri, hibe başvurularını aşağıdaki tarihler itibarıyla sunmalıdır:</p> <p>Aynı yıl 1 Eylül ile 31 Aralık tarihleri arasında başlayan projeler için 31 Mart tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar.</p> <p>Gençlik alanındaki ortaklıklar:</p> <p>Başvuru sahipleri hibe başvurularını aşağıdaki tarihler itibarıyla sunmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aynı yıl 1 Haziran ile 30 Eylül tarihleri arasında başlayan projeler için 4 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar. ▪ Aynı yıl 1 Eylül ile 31 Aralık tarihleri arasında başlayan projeler için 30 Nisan tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar. ▪ Aynı yıl 1 Ocak ile takip eden yılın 31 Mayıs tarihleri arasında başlayan projeler için 1 Ekim tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar.
<p>Nasıl başvurulmalıdır?</p>	<p>Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.</p>

Stratejik Ortaklığın eğitim, öğretme veya öğrenme faaliyetleri öngörmesi halinde, yukarıda listelenen kriterlere ek olarak aşağıdaki kriterler karşılanmalıdır:

<p>Uygun Faaliyetler</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kısa dönem fiziksel hareketliliği (seyahat günleri hariç, 5 gün ila 2 ay) sanal hareketlilik ile birleştiren karma hareketlilik, ▪ Okul öğrencilerinden oluşan grupların kısa dönemli değişimi (seyahat günleri hariç, 5 gün ila 2 ay), ▪ Yoğun Eğitim Programları (seyahat günleri hariç, 5 gün ila 2 ay), ▪ Okul öğrencilerinin uzun dönemli eğitim hareketliliği (2 ila 12 ay), ▪ Uzun dönemli öğretme veya eğitim görevlendirmeleri (2 ila 12 ay), ▪ Gençlik çalışanlarının uzun dönemli hareketliliği (2 ila 12 ay), ▪ Kısa dönemli ortak personel eğitimi etkinlikleri (seyahat günleri hariç, 5 gün ila 2 ay). ▪ Yukarıda listelenen faaliyetlerin bir kısmı eğitim, öğretim ve gençlik alanlarından bazıları ile ilgili olup, diğerleri ile ilgili değildir. Daha fazla bilgi, Ek I'deki "Stratejik Ortaklıklar" bölümünde mevcuttur. <p>Ortak Ülkelerden ve Ortak Ülkelere öğrencilerin faaliyetleri ile personel veya gençlik çalışanlarının uzun dönemli faaliyetleri uygun değildir. Burada tek istisna, kısa dönemli ortak personel eğitim etkinlikleri ile Yoğun Eğitim Programlarında öğretim görevi yapan Ortak Ülkelerden gelen personeldir.</p>
---------------------------------	--

⁷⁶ Lütfen not ediniz: Diğer bir ülkenin ulusal otoritelerinin gözetimi altındaki okullar (örneğin, Fransız lisesi, Alman okulları, Birleşik Krallık "Güçleri"nin okulları), gözetimi altında oldukları ülkenin Ulusal Ajansına başvururlar.

Uygun katılımcılar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doktora dâhil olmak üzere doktora kadar tanınmış bir derece veya diğer üçüncü düzey yeterlik elde etmek üzere katılımcı bir Yükseköğretim Kurumu bünyesinde bir yükseköğretim programına kayıtlı öğrenciler (Yoğun Eğitim Programlarında ve karma hareketlilik faaliyetlerinde), ▪ Çıraklar, Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri, yetişkin öğrenciler ve karma hareketlilikte yer alan gençler, ▪ Okul personelinin eşlik ettiği her yaşta okul öğrencileri (okul öğrencilerinden oluşan gruplarının kısa dönem değişiminde), ▪ Stratejik Ortaklıkta yer alan bir okulda tam zamanlı eğitime kaydolmuş 14 yaş ve üstü okul öğrencileri (okul öğrencilerinin uzun dönemli eğitim hareketliliğinde) ▪ Bir katılımcı kurum/kuruluşlarda istihdam edilen akademisyenler, öğretmenler, eğitici/eğitmenler ve eğitsel ve idari personel⁷⁷, gençlik çalışanları.
---------------------------	--

Başvuru sahibi kuruluşlar, **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilebilir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projenin amaçları, katılımcı kurum/kuruluşlar, beklenen etki ve diğer etkenlere bağlı olarak, Stratejik Ortaklıklar farklı boyutlarda olabilmekte ve buna göre faaliyetlerini uyarlayabilmektedir. Basitçe ifade etmek gerekirse, bu Eylem, katılımcı kurum/kuruluşların uluslararası işbirliğinde deneyim kazanmalarına, kapasitelerini güçlendirmelerine ve aynı zamanda yüksek kaliteli yenilikçi yaygınlaştırılabilir ürünler üretmelerine imkân sağlamaktadır. Projenin niteliksel değerlendirmesi, işbirliğinin amaçları ve katılan kurum/kuruluşların özelliği ile orantılı olacaktır.

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin aşağıdaki hususlarla uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri (lütfen "Stratejik Ortaklığın Amaçları ve Öncelikleri Nelerdir" bölümüne bakınız). ▪ Proje teklifinin aşağıdaki hususları ne ölçüde sağladığı: <ul style="list-style-type: none"> - Proje teklifi, gerçek ve doğru bir ihtiyaç analizine dayanmaktadır. - Hedefler açıkça tanımlanmış ve gerçekçi olup, katılımcı kurum/kuruluşlar ve hedef gruplar ile ilgili hususlara değinmektedir. - Proje teklifi eğitim, öğretim ve gençliğin farklı alanları arasında sinerji oluşturmaya uygundur. - Proje teklifi, yenilikçi ve/veya daha önce katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından yürütülmüş diğer girişimleri tamamlayıcı niteliktedir. - Proje teklifi, tek bir ülkede yürütülen faaliyetlerle elde edilemeyecek sonuçlar üretmek suretiyle AB seviyesinde katma değer oluşturmaktadır.
Proje tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 20 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, izleme, değerlendirme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasındaki tutarlılık, ▪ Teklif edilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği, ▪ Proje uygulamasının yüksek kalitede olmasını, zamanında ve bütçesine uygun tamamlanmasını sağlamak için, kalite kontrol tedbirlerinin mevcudiyeti ve uygunluğu, ▪ Projenin maliyet açısından ne ölçüde etkin olduğu ve her bir faaliyete uygun kaynakları tahsis ettiği. <p>Proje kapsamında eğitim, öğretme veya öğrenme faaliyetleri planlanıyorsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bu faaliyetlerin, proje amaçlarına ne ölçüde uygun olduğu ve uygun sayıda katılımcıyı kapsadığı, ▪ Avrupa şeffaflık ve tanınma araçları ve ilkelerine göre katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi.

⁷⁷ Okul eğitimi alanında bu personel, okullarda görevli okul müfettişleri, okul rehberleri, pedagojik danışmanlar, psikologlar vb. eğitsel personeli içerir.

<p>Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin aşağıdakileri hususları ne ölçüde sağladığı:<ul style="list-style-type: none"> - Proje, projenin tüm boyutlarını başarılı bir şekilde ortaya koyacak gerekli profile, deneyime ve uzmanlığa sahip tamamlayıcı katılımcı kurum/kuruluşların uygun bir karışımını içermektedir. - Sorumluluk ve görevlerin dağıtımı, tüm katılımcı kurum/kuruluşların bağlılığını ve aktif katkısını ortaya koymaktadır. - Proje türü ile ilgili ise, proje eğitim, öğretim, gençlik alanlarından ve diğer sosyo-ekonomik sektörlerden kurum/kuruluşları içermektedir. - Proje, Eyleme yeni katılımcıları dâhil etmektedir. ▪ Katılımcı kurum/kuruluşların kendi aralarında ve diğer ilgili paydaşlarla etkin koordinasyon ve iletişim mekanizmalarının varlığı, ▪ Uygulanabildiği takdirde, bir Ortak Ülkeden katılımcı kurum/kuruluşun devreye girmesinin projeye ne ölçüde önemli bir katma değer sağladığı (bu şart karşılanmazsa, proje, seçim sürecinde dikkate alınmayacaktır.)
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktılarına değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluş ve bireylerin dışındaki etkisi. ▪ Yaygınlaştırma planının kalitesi: Katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında proje çıktılarına paylaşmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağına ilişkin proje teklifinde ne ölçüde açıklandığı, ▪ Planların, projenin sürdürülebilirliğini sağlama kalitesi: AB hibesi kullanıldıktan sonra bir etkiye sahip olma ve sonuç üretimine devam etme kapasitesi.

Hibe tahsis açısından dikkate alınabilmeleri için, proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri yukarıda bahsi geçen hibe kriterlerinin her bir kategorisindeki azami puanların en az yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "proje uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" ile "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorileri için 10'ar puan). Eylemin en az bir önceliğine hitap etmeyen proje tekliflerine hibe desteği verilmeyecektir.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bu Eylem ile ilgili diğer zorunlu kriterler, ek faydalı bilgiler ve proje örnekleri Ek I'de yer almaktadır. İlgili kurum/kuruluşların, mali destek için başvurmadan önce bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatle okumaları gerekmektedir.

Gerekmesi durumunda, personel, gençlik çalışanları ve öğrenciler için uzun dönemli eğitim ve öğretim faaliyetleri düzenleyen Stratejik Ortaklık yararlanıcılarına dil desteği sağlanabilir. Online dil desteği, iki ay veya daha uzun süreli hareketlilik faaliyetleri için Programın akışı içerisinde aşamalı olarak uygulanacaktır (daha fazla ayrıntı için Ek I'e bakınız).

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Stratejik Ortaklıklar, küçük ölçekli kurum/kuruluşlar (okullar veya gayri resmi gençlik grupları gibi) arasındaki çok basit işbirliği projelerinden tüm eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında yenilikçi çıktıların geliştirilmesi ve paylaşımı üzerine odaklanan daha gelişmiş ve büyük ölçekli projelere kadar uzanmaktadır. Farklı proje türlerinden kaynaklanan maliyetler, buna göre değişiklik gösterecektir.

Bunun bir sonucu olarak, teklif edilen hibe tahsis modeli, maliyet kalemleri tablosundan oluşmakta ve başvuru sahipleri, gerçekleştirmeyi istedikleri faaliyetlere ve ulaşmak istedikleri sonuçlara göre bunların arasından seçim yapmaktadır. "proje yönetimi ve uygulaması" ve "ulusötesi proje toplantıları" başlıklı iki kalem, her tür projede söz konusu olan maliyet kalemleri arasında olduğundan, tüm Stratejik Ortaklık türlerinin başvurabileceği harcama kalemleridir. Diğer maliyet kalemleri, yalnızca fikri çıktılar/ürünler, yaygınlaştırma veya bütünlük öğretme, eğitim ve öğrenme faaliyetleri anlamında daha önemli hedefler gözetilen projeler tarafından seçilebilir. Ayrıca, proje faaliyetleri/çıktıları tarafından doğrulanması halinde, istisnai maliyetler ve özel ihtiyaç sahibi kişilerin katılımı ile ilgili maliyetler de karşılanabilir.

Toplam proje hibesi, 1 yıl süreli projeler için 150.000 AVRO, 2 yıl süreli projeler için 300.000 AVRO ve 3 yıl süreli projeler için 450.000 AVRO ile sınırlandırılmıştır.

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Verilen azami hibe:

Gençlik alanındaki Stratejik Ortaklıklar için: 12.000 AVRO ile proje süresinin (ay olarak) çarpılması ile elde edilen değişken bir miktardır.

Diğer alanlardaki Stratejik Ortaklıklar için: 2 yıl süreli projeler için 300.000 AVRO, 3 yıl süreli projeler için ise 450.000 AVRO'dur.

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar		Tahsis Kuralı
Proje yönetimi ve uygulaması	Proje yönetimi (örneğin, planlama, finansman, ortaklar arasında koordinasyon ve iletişim vb.); küçük ölçekli öğrenme/öğretme/eğitim malzemeleri, araçları, yaklaşımları vb. Sanal işbirliği ve yerel proje faaliyetleri (örneğin, öğrencilerle sınıfta proje çalışması, gençlik çalışması faaliyetleri, bütünleşik öğrenme/öğretim faaliyetlerinin organizasyonu ve rehberliği, vb.); bilgilendirme, tanıtım ve yaygınlaştırma (örneğin, broşürler, kitapçıklar, internet bilgileri vb). Ulusötesi gençlik girişimlerinin uygulanmasıyla ilgili maliyetler.	Birim maliyet	Koordinatör kurum/kuruluşun faaliyetlerine katkı: Aylık 500 AVRO	Aylık azami 2.750 AVRO	Stratejik Ortaklığın süresine ve iştirak eden katılımcı kurum/kuruluşların sayısına bağlıdır.
		Birim maliyet	Diğer katılımcı kurum/kuruluşların faaliyetlerine katkı: Katılımcı kurum/kuruluş başına aylık 250 AVRO		
Ulusötesi proje toplantıları	Uygulama ve koordinasyon amaçlı olarak proje ortakları arasında katılımcı kurum/kuruluşlardan bir tanesinin ev sahipliğinde gerçekleşen toplantılara katılım. Seyahat ve harcırah giderlerine katkı.	Birim maliyet	100 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Toplantı başına her katılımcıya 575 AVRO	Yıllık azami 23.000 AVRO	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, toplantı ihtiyacını, toplantı sayısı ve iştirak eden katılımcı sayısı cinsinden gerekçelendirmelidir. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonunu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır.
			2000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Toplantı başına her katılımcıya 760 AVRO		

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis Kuralı	
Fikri çıktılar	Projenin fikri çıktıları/dağıtılabılır somut ürünleri (müfredat, pedagojik malzemeler ve gençlik çalışması malzemeleri, Açık Eğitim Kaynakları (OER), BİT araçları, analizler, araştırmalar, akran öğrenimi yöntemleri, vb.)	Birim maliyet	Projedeki her bir çalışma günü için katılan yönetici başına B1.1	Şarta bağlı: Yönetici ve idari personele ilişkin maliyetlerin "Proje yönetimi ve uygulama" kapsamına girmesi beklenmektedir. Bu kalemdede çifte kayıt yapmayı önlemek amacıyla, başvuru sahiplerinin teklif edilen her bir çıktı için başvurulan personel maliyetinin türünü ve tutarını gerekçelendirmeleri gerekecektir. Çıktılar, bu türden bir hibe desteğine hak kazanacak nitelik ve nicelikte olmalıdır. Çıktılar ayrıca, daha geniş kullanım, yaygınlaştırma ve etkiye sahip olma potansiyeli göstermelidir.	
			Projedeki her bir çalışma günü için katılan araştırmacı/öğretmen/eğitici/eğitmen gençlik çalışanı başına B1.2		
			Projedeki her bir çalışma günü için katılan teknisyen başına B1.3		
			Projedeki her bir çalışma günü için katılan idari personel başına B1.4		
Çoğaltıcı etkinlikler	Proje kapsamında gerçekleştirilen fikri çıktıların paylaşılması ve yaygınlaştırılmasını amaçlayan ulusal ve ulusötesi konferansların, seminerlerin, etkinliklerin düzenlenmesine yönelik maliyetlere katkı (projede yer alan katılımcı kuruluş temsilcilerinin seyahat ve harcırah maliyetleri hariç).	Birim maliyet	Yerel katılımcı (yani etkinliğin yer aldığı ülkeden katılımcılar) başına 100 AVRO Uluslararası katılımcı (yani diğer ülkelerden katılımcılar) başına 200 AVRO	Proje başına azami 30.000 AVRO	Şarta bağlı: Çoğaltıcı etkinliklere destek, ancak projenin fikri çıktıları ile doğrudan ilişkili olmaları halinde sağlanmaktadır. Fikri çıktıları için hibe desteği almayan bir proje, çoğaltıcı etkinliklerin düzenlenmesi için destek alamaz.
İstisnai maliyetler	Alt yüklenici veya mal ve hizmet alımı ile ilişkili gerçek maliyetlere katkı. Ulusal Ajansın talep etmesi durumunda mali teminat sunma maliyeti.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %75'i. Proje başına azami 50.000 AVRO (mali teminat sunma maliyeti hariç).		Şarta bağlı: Alt yüklenici eliyle hizmet alımı, usulüne uygun olarak doğrulanmış nedenlerden dolayı doğrudan katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından sağlanamayan hizmetler ile ilişkili olmalıdır. Donanım, normal ofis donanımını veya normalde katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından kullanılan donanımı kapsamaz.
Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ile doğrudan ilişkili ek maliyetler ⁷⁸ .	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.		Şarta bağlı: Bu maliyete dair talepler başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.

Yukarıdaki tablolarda gösterilen azami tutarlardan bazıları, aylık veya yıllık bazda sınırlandırılmıştır. Bununla birlikte, yararlanıcılar, proje kapsamında alınan toplam AB hibesini, proje süresi boyunca ve iş planında belirtilen faaliyetlerin kronolojik olarak uygulanmasına imkân verilecek şekilde en esnek biçimde kullanabilirler.

⁷⁸ Bu maliyetlere; ulusötesi eğitim, öğretim ve öğrenme faaliyetlerinde yer alan özel ihtiyaç desteği gereken katılımcılar ve bunlara eşlik eden kişilerle doğrudan ilişkili maliyetler dâhildir. Bu maliyetler, gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kişisel destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah ile ilişkili maliyetleri içerebilir.

STRATEJİK ORTAKLIK İÇERİSİNDE YÜRÜTÜLEN ULUSÖTESİ EĞİTİM, ÖĞRETME VE ÖĞRENME FAALİYETLERİNE YÖNELİK HİBE TAHSİS KURALLARI (İSTEĞE BAĞLI HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar		Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları	Birim maliyet	100 ila 1999 KM arasındaki mesafeler için: Katılımcı başına 275 AVRO		
			2000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO		
Bireysel destek	Faaliyet esnasında, eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların harcırahını kapsayan günlük birim maliyet.	Birim maliyet	Uzun dönem öğretim veya eğitim görevlendirmeleri	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük B1.5	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, hareketlilik faaliyetlerinin projenin hedef ve sonuçlarına ulaşmak için gerekli olduğunu gerekçelendirmelidir. Seyahat mesafesi, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁷⁹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁸⁰ .
			Gençlik çalışanlarının uzun dönem hareketliliği	+ Faaliyetin 15'inci ila 60'uncü günleri arasında: Katılımcı başına günlük B1.6	
			Kısa dönemli ortak personel eğitim etkinlikleri, Yoğun Eğitim Programları, eşlik eden kişiler ⁸¹	+ Faaliyetin 61'inci gününden 12 aya kadar: Katılımcı başına günlük B1.7	
			Okul öğrencilerinin uzun dönemli hareketliliği	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 100 AVRO	
				+ Faaliyetin 15'inci ila 60'uncü günleri arasında: Katılımcı başına günlük 70 AVRO	
			Öğrenciler için kısa dönemli faaliyetler (karma hareketlilik, okul öğrencilerinin kısa dönemli hareketliliği, yoğun eğitim programları)	Katılımcı başına aylık B1.8	
				+ Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 55 AVRO	
				+ Faaliyetin 15'inci ila 60'uncü günleri arasında: Katılımcı başına günlük 40 AVRO	
Dil desteği	Eğitim vermek veya çalışmak için kullanacakları dil bilgisini iyileştirmek amacıyla katılımcılara sunulan destek ile bağlantılı maliyet.	Birim maliyet	Yalnızca 2 ila 12 ay süren faaliyetler için: Dil desteği ihtiyacı olan katılımcı başına 150 AVRO		Şarta bağlı: Finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir. Bu destek, merkezi online hizmet tarafından sunulmayan diller için uygulanır.

⁷⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁸⁰ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

⁸¹ Eşlik eden kişiler, yer aldıkları kısa veya uzun dönemli faaliyetlerden bağımsız olarak aynı tutarı alma hakkına sahiptir. Eşlik eden kişinin yurtdışında 60 günden fazla kalmasını gerektiren istisnai durumlarda, "özel ihtiyaç desteği" bütçe kalemi uyarınca, 60. günden sonra ekstra harcırah maliyet desteği verilir.

TABLO A – FİKRİ ÇIKTILAR (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Bu hibe tahsisi, yalnızca fikri çıktı üretmek amacıyla projeye dâhil olan kurum/kuruluşların personel maliyeti için kullanılabilir. Tutarlar, a) projeye katılan personelin profiline ve b) personeli projeye dâhil olan katılımcı kurum/kuruluşun ülkesine bağlıdır.

	Yönetici	Öğretmen, Eğitici/ Eğitmen/ Araştırmacı/Gençlik çalışanı	Teknisyen	İdari personel
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Danimarka, İrlanda, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, İsveç, Lihtenştayn, Norveç	294	241	190	157
Belçika, Almanya, Fransa, İtalya, Finlandiya, İngiltere, İzlanda	280	214	162	131
Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, İspanya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Malta, Portekiz, Slovenya	164	137	102	78
Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, Makedonya, Türkiye	88	74	55	39

TABLO B – FİKRİ ÇIKTILAR (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Bu hibe tahsisi, yalnızca fikri çıktı üretmek amacıyla projeye dâhil olan kurum/kuruluşların personel maliyeti için kullanılabilir. Tutarlar, a) projeye katılan personelin profiline ve b) personeli projeye dâhil olan katılımcı kurum/kuruluşun ülkesine bağlıdır.

	Yönetici	Öğretmen/ Eğitici/Eğitmen/ Araştırmacı/ Gençlik çalışanı	Teknisyen	İdari personel
	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4
Avustralya, Kanada, Kuveyt, Makao, Monako, Katar, San Marino, İsviçre, Amerika Birleşik Devletleri	294	241	190	157
Andorra, Brunei, Japonya, Yeni Zelanda, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Vatikan	280	214	162	131
Bahamalar, Bahreyn, Ekvator Ginesi, Hong Kong, İsrail, Güney Kore, Umman, Suudi Arabistan, Tayvan	164	137	102	78
Afganistan, Arnavutluk, Cezayir, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Ermenistan, Azerbaycan, Bangladeş, Barbados, Şili, Beyaz Rusya, Belize, Benin, Butan, Bolivya, Bosna Hersek, Botswana, Brezilya, Burkina Faso, Burundi, Kamboçya, Kamerun, Yeşil Burun, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Çin, Kolombiya, Komoros, Kongo (Brazavil), Kongo (Kinşasa), Cook Adaları, Kosta Rika, Küba, Cibuti, Dominika, Dominik Cumhuriyeti, Doğu Timor, Ekvador, Mısır, El Salvador, Eritre, Etiyopya, Fiji, Gabon, Gambiya, Gürcistan, Gana, Grenada, Guatemala, Gine Cumhuriyeti, Gine-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Hindistan, Endonezya, İran, Irak, Fildişi Sahili, Jamaika, Ürdün, Kazakistan, Kenya, Kiribati, Kuzey Kore, Kosova, Kırgızistan, Laos, Lübnan, Lesoto, Liberya, Libya, Madagaskar, Malavi, Malezya, Maldivler, Mali, Marshall Adaları, Moritanya, Mauritius, Meksika, Mikronezya, Moldova, Moğolistan, Karadağ, Fas, Mozambik, Myanmar, Namibya, Nauru, Nepal, Nikaragua, Nijer, Nijerya, Niue, Pakistan, Palau, Filistin, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Filipinler, Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan), Ruanda, Samoa, Sao Tome ve Principe, Senegal, Sırbistan, Seyşeller, Sierra Leone, Solomon Adaları, Somali, Güney Afrika, Sri Lanka, Saint Lucia, Saint Vincent ve Grenadinler, Saint Kitts ve Nevis, Sudan, Surinam, Svaziland, Suriye, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Türkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan), Uruguay, Özbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Yemen, Zambiya, Zimbabve	88	74	55	39

TABLO C – ULUSÖTESİ EĞİTİM, ÖĞRETME VE ÖĞRENME FAALİYETLERİNDE KATILIMCILARIN HARCIRAHİ (GÜN/AY BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Birim maliyetlerin ölçeği, a) hareketliliğin türüne ve b) faaliyetin gerçekleştiği ülkeye göre değişir.

	Uzun dönemli öğretim veya öğretim görevlendirmeleri – gençlik çalışanlarının hareketliliği (AVRO/gün)			Okul öğrencilerinin uzun dönemli faaliyetleri (AVRO/ay)
	B1.5	B1.6	B1.7	B1.8
Belçika	105	74	53	110
Bulgaristan	105	74	53	70
Çek Cumhuriyeti	105	74	53	90
Danimarka	120	84	60	145
Almanya	90	63	45	110
Estonya	75	53	38	85
İrlanda	120	84	60	125
Yunanistan	105	74	53	100
İspanya	90	63	45	105
Fransa	105	74	53	115
Hırvatistan	75	53	38	90
İtalya	105	74	53	115
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	105	74	53	110
Letonya	90	63	45	80
Litvanya	75	53	38	80
Lüksemburg	105	74	53	110
Macaristan	105	74	53	90
Malta	90	63	45	110
Hollanda	120	84	60	110
Avusturya	105	74	53	115
Polonya	105	74	53	85
Portekiz	90	63	45	100
Romanya	105	74	53	60
Slovenya	75	53	38	85
Slovakya	90	63	45	95
Finlandiya	105	74	53	125
İsveç	120	84	60	115
İngiltere	120	84	60	140
Makedonya	90	63	45	60
İzlanda	105	74	53	135
Lihtenştayn	105	74	53	120
Norveç	105	74	53	135
Türkiye	105	74	53	80

BİLGİ ORTAKLIKLARI

BİLGİ ORTAKLIKLARININ AMAÇLARI VE ÖNCELİKLERİ NELERDİR?

Bilgi Ortaklıkları, Avrupa'nın yenilik kapasitesini güçlendirmeyi, yükseköğretim, iş dünyası ve daha geniş bir sosyo-ekonomik çevrede yeniliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu ortaklıklar, aşağıdaki amaçlardan en az birini veya daha fazlasını hedeflemektedir:

- Öğretme ve öğrenme konusunda yeni, yenilikçi ve çok disiplinli yaklaşımlar geliştirmek,
- Öğrencilerin, akademik personelin ve işletme personelinin girişimciliğini ve girişim becerilerini teşvik etmek,
- Bilgi paylaşımını, akışını ve birlikte bilgi geliştirmeyi kolaylaştırmak.

Ayrıca, Komisyon tarafından kabul edilen yıllık Çalışma Programına uygun olarak, Yükseköğretim İçin Modernizasyon Gündemi Hakkında 2011 AB Tebliği'nde⁸² açıklanan Avrupa Yükseköğretim Sistemlerinin Modernizasyonuna katkı sağlayan, yani yükseköğretime erişim düzeyinin artırılmasını; yükseköğretimin kalitesinin ve uygunluğunun geliştirilmesini; hareketlilik ve sınır ötesi işbirliği yoluyla kalitenin yükseltilmesini; bilgi üçgeni çalışması yapılmasını ve yönetim ve fonlamanın iyileştirilmesini amaçlayan projelere öncelik verilecektir.

BİLGİ ORTAKLIKLARI NEDİR?

Bilgi Ortaklıkları, özellikle yükseköğretim ve iş dünyası arasında ulusötesi, yapılandırılmış ve sonuç odaklı projelerdir ve her türlü disipline, sektöre ve sektörler arası işbirliğine açıktır. Ortaklar, müşterek amaçları paylaşmakta ve karşılıklı fayda sağlayacak sonuç ve çıktılar elde etmek için birlikte çalışmaktadır.

Bilgi Ortaklıklarının geniş bir ilgili paydaş yelpazesi üzerinde bireysel, kurumsal ve sistemik seviyede kısa ve uzun vadeli etkiye sahip olmaları beklenmektedir.

Genel bir kural olarak, Bilgi Ortaklıkları Program Ülkelerinde yerleşik kurum/kuruluşlar arasında işbirliğini hedeflemektedir. Ancak, katılımları projeye önemli bir katma değer getirdiği takdirde Ortak Ülkelerden gelen kurum/kuruluşlar, Bilgi Ortaklıklarında ortak sıfatıyla (başvuru sahibi sıfatıyla değil) yer alabilirler.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Bilgi Ortaklıkları, esnekliği olan ve gerek mevcut, gerekse gelecekteki farklı durumlara ve Avrupa çapındaki gelişmelere uyulanabilen, kendi içlerinde bağlantılı ve bütünlük arz eden bir dizi kapsamlı faaliyeti içerir. Aşağıdaki liste, faaliyet gruplarından örnekler sunmaktadır:

- **Yükseköğretimde, iş dünyasında ve daha geniş sosyo-ekonomik ortamda yeniliğe hız kazandırmak:**
  - Yeni öğrenme ve öğretme yöntemlerini ortaklaşa geliştirmek ve uygulamak (yeni çok disiplinli müfredat, öğrenci merkezli ve gerçek problemlere dayalı öğrenme gibi),
  - İşletmeler ile ve işletmelerin içinde sürekli eğitim programları ve faaliyetler organize etmek,
  - Sorunlu konularda, ürün ve yöntem yenilikleri hususunda ortaklaşa çözümler geliştirmek (öğrenciler, akademisyenler ve uygulayıcılar bir arada).
- **Girişimcilik zihniyeti ve becerilerini geliştirmek:**
  - İşletmeler ile işbirliği içerisinde geliştirilen ve istihdam edilebilirliği, yaratıcılığı ve yeni mesleki yolları güçlendirmeyi amaçlayan yükseköğretim programları aracılığıyla çapraz beceri öğrenme ve uygulama planları oluşturmak,
  - Biz dizi alanda girişimcilik faaliyetleri yürütmek üzere bilgi, beceri ve motivasyon ile birlikte üniversite öğrencilerine, araştırmacılara, personele ve eğitmenlere her türlü disiplinde girişimcilik eğitimi vermek,
  - Girişimcilik becerilerinin pratik uygulaması yoluyla yeni hizmetlerin, ürünlerin ve prototiplerin ticarileştirilmesine ve/veya genç yenilikçi işletmelere ("start-up"), işletmelerin bölünmesi ile kurulan yeni işletmelere ("spin-off") yol açabilen ve/veya bunlara neden olabilen yeni öğrenme fırsatları sunmak.
- **Yükseköğretim ve işletmeler arasında bilgi akışını ve paylaşımını teşvik etmek:**
  - İşletmelerde eğitim alanı ile ilgili, tümüyle müfredatın içinde yerleşik, tanınan ve kredi verilen faaliyetler,
  - Yenilikçi yöntemleri denemeye ve test etmeye yönelik düzenlemeler,
  - Öğrenci, araştırmacı, eğitim personeli ve işletme personelinin sınırlı bir dönem için değişimi,
  - İşletme personelinin öğretme ve araştırma faaliyetlerine iştirak etmesi.

Bilgi Ortaklıkları, proje hedeflerinin gerçekleştirilmesine katma değer sağladıkları ve Ortaklığın diğer faaliyetlerini destekledikleri/tamamladıkları ölçüde üniversite öğrencilerine, araştırmacılara ve personele yönelik hareketlilik faaliyetleri

⁸² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:EN:PD>

düzenleyebilir. Hareketlilik faaliyetleri, Bilgi Ortaklıklarının temel faaliyetini teşkil etmez; söz konusu faaliyetlerin kapsamının genişletilmesi ve büyütülmesinin, bu Program kapsamındaki Ana Eylem 1 veya diğer fonlama araçları ile desteklenmesi gerekecektir.

BİLGİ ORTAKLIKLARININ TEMEL ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

Bilgi Ortaklıklarının ana özellikleri şunlardır:

- Yükseköğretimde **yenilik** ve yükseköğretim aracılığıyla işletmelerde ve bunların sosyo-ekonomik ortamında yenilik: Yenilik, en gelişkin nitelikte, projeye özgü, ortaklıkların içinde bulunduğu ortamları ve analiz edilmiş ihtiyaçları ile ilişkili olarak değerlendirilmektedir.
- Üniversite-iş dünyası işbirliğinin **sürdürülebilirliği**: İşletmelerden ve yükseköğretim kurumlarından dengeli bir katılımın sağlandığı güçlü ve bağlı bir ortaklık, Bilgi Ortaklıklarının başarısı açısından asıl niteliktedir. Her bir katılımcı kurum/kuruluşun ve bağlı ortaklığın rolü ve katkısı, özgün ve tamamlayıcı nitelikte olmalıdır.
- Proje döngüsünün ötesine ve Ortaklıkta yer alan kurum/kuruluşların ötesine geçen **etki**: Ortaklık ve faaliyetlerin kalıcı olması beklenmektedir. Yükseköğretim kurumlarında ve işletmelerde meydana gelen değişiklikler ölçülebilir olmalıdır. Sonuçlar ve çözümler, transfer edilebilir nitelikte ve geniş bir kitlenin erişimine açık olmalıdır.

Bilgi Ortaklıkları, Erasmus+ Programının son derece rekabetçi bir bölümüdür. Başarılı proje tekliflerinin ortak özellikleri şunlardır:

- Yükseköğretim kurumları ve işletmeler arasında güvenilir ilişkiler: Bilgi Ortaklıkları, tüm ortakların bağlılığını ve katma değerini ortaya koymalıdır ve bu amaçla gerek iş dünyası, gerekse yükseköğretim camiasının güçlü ve dengeli katılımı temel bir öneme sahiptir. İyi tasarlanmış bir teklif, potansiyel ortaklar arasındaki yakın işbirliğinin sonucudur.
- Yenilikçi ve ulusötesi özellikleri, tüm kriterler aracılığıyla görünür olmalıdır.

Doğru bir ihtiyaç analizi, gerekçeye açıklık kazandırmakta, ortak seçimini etkilemekte, proje teklifini özgün kılmakta, etki potansiyelini artırmaya yardım etmekte ve nihai kullanıcı ve hedef grupların proje faaliyetlerine iyi bir seviyede katılımını güvence altına almaktadır.

BİLGİ ORTAKLIKLARINA KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Başvuru sahibi/koordinatör: Tüm ortaklar adına proje teklifi sunan bir katılımcı kurum/kuruluşur. Koordinatör, projenin anlaşmaya uygun olarak uygulanmasını sağlamak konusunda tüm sorumluluğu taşımaktadır. Koordinasyon görevi, aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Avrupa Komisyonu nezdinde Ortaklığı temsil etmekte ve onun adına hareket etmektedir.
- Operasyonel, idari ve finansal açıdan projenin tamamının gereği gibi uygulanması ile ilgili finansal ve yasal sorumluluğu taşımaktadır.
- Proje ortakları ile işbirliği içerisinde Ortaklığı koordine etmektedir.

Tam ortaklar: Bilgi Ortaklığının gerçekleştirilmesine aktif olarak katkı sağlayan katılımcı kurum/kuruluşlardır. Her bir tam ortak, bir vekâletname imzalamalı ve imza sahibi olarak projenin uygulanması esnasında koordinatörün kendisi adına ve hesabına hareket etmesi için ona yetki vermelidir. Aynı husus, Program Ülkelerinden gelen ortaklar için de söz konusudur.

Bağlı ortaklar (isteğe bağlı): Bilgi Ortaklıkları, özel proje görevlerinin/faaliyetlerinin uygulanmasına katkı sağlayan veya Ortaklığın yaygınlaştırılmasını ve sürdürülebilirliğini destekleyen bağlı ortakları içerebilir. Sözleşme yönetimi ile ilgili hususlarda "bağlı ortaklar", proje ortağı olarak kabul edilmez ve bunlar hibe almazlar. Bununla birlikte, bağlı ortakların projedeki ve farklı faaliyetlerdeki rolü açık bir şekilde belirtilmelidir.

BİLGİ ORTAKLIKLARI TEKLİFLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Bilgi Ortaklığı teklifinin Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde veya dünyadaki diğer bir Ortak Ülkede yerleşik herhangi bir kamu kurum/kuruluşu veya özel kurum/kuruluş olabilir (bk. Bölüm A "Uygun Ülkeler").</p> <p>Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir yükseköğretim kurumu, ▪ Küçük, orta veya büyük ölçekli bir özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), ▪ Bir araştırma enstitüsü, ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal düzeyde bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Eğitim, öğretim ve gençlik alanında aktif bir kurum/kuruluş, ▪ Eğitim, öğretim veya gençlik kuruluşlarını temsil eden bir aracı kurum/kuruluş veya dernek, ▪ İşletmeleri temsil eden bir aracı kurum/kuruluş veya dernek, ▪ Bir akreditasyon, belgelendirme veya yeterlilik kurum/kuruluşu. <p>Bir Program Ülkesinde yerleşik olan yükseköğretim kurumları, geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (EHE) sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerden katılan yükseköğretim kurumları için EHE aranmamaktadır.</p>
Kimler başvurabilir?	Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir kurum/kuruluş başvuru sahibi olabilir. Bu kurum/kuruluş, projeye dâhil olan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvuruda bulunur.
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	Bilgi Ortaklıkları ulusötesi olup, en az üç Program Ülkesinden en az altı bağımsız kurum/kuruluşu kapsamaktadır. Bu altı kurum/kuruluş, en az iki yükseköğretim kurumu ve en az iki işletmeyi içermelidir.
Projenin süresi	<p>Projeler 2 veya 3 yıl sürebilir. Süre, projenin hedefine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında seçilmelidir.</p> <p>İstisnai durumlarda, yararlanıcının talebi ve Yürütme Ajansının onayı ile Bilgi Ortaklığının süresi 6 aya kadar uzatılabilir. Böyle bir durumda toplam hibe tutarı değişmeyecektir.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yılın 1 Kasım tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğle) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Proje aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amaç: Proje teklifi, Eylemin hedefleri ile ilgilidir ("Bilgi Ortaklığının Amaçları Nelerdir?" bölümüne bakınız). ▪ Tutarlılık: Hedefler, sağlıklı bir ihtiyaç analizine dayanmaktadır; açıkça tanımlanmıştır, gerçekçidir ve katılımcı kurum/kuruluşlar ile Eyleme dair sorunları ele almaktadır. ▪ Yenilik: Proje teklifi, en gelişmiş yöntem ve teknikleri dikkate almakta ve projeye özgü yenilikçi sonuç ve çözümler getirmektedir. ▪ Avrupa katma değeri: Proje teklifi, ulusötesi özelliği ve transfer edilebilir potansiyeli aracılığıyla üretilmiş bir katma değeri açıkça ortaya koymaktadır.
---	---

<p>Proje tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bütünlük: Proje teklifi, belirlenen ihtiyaçlara cevap vermek ve beklenen sonuçları almaya yönelik, kendi içinde bütünlük arz eden bir dizi kapsamlı faaliyet sunmaktadır. ▪ Yapı: Çalışma programı açık ve anlaşılır olup, tüm aşamaları kapsamaktadır. ▪ Yönetim: Zaman çizelgeleri, organizasyon, görevler ve sorumluluklar iyi tanımlanmış ve gerçekçidir. Proje teklifi, her bir faaliyete uygun kaynakları tahsis etmektedir. ▪ Kalite ve finansal kontrol: Süreçlerin ve nihai çıktı değerlendirilmesi için alınan özel tedbirler, proje uygulamasının yüksek kalitede ve maliyet açısından etkin olmasını sağlamaktadır.
<p>Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 25 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yapı: Teklif edilen Bilgi Ortaklığı, başarılı olması için gerekli olan profillere, becerilere, deneyime, uzmanlığa ve yönetim desteğine sahip olan uygun bir yükseköğretim ve iş dünyası ortakları karışımı içermektedir. ▪ Bağlılık: Her bir katılımcı kurum/kuruluş, kendi özel uzmanlık alanları ve kapasitesi doğrultusunda tam katılım göstermektedir. ▪ Ortaklık: Yükseköğretim ve iş dünyasından ortakların katkıları önemli, geçerli ve tamamlayıcı niteliktedir. ▪ İşbirliği/Ekip ruhu: Teklif, katılımcı kurum/kuruluşlar arasında saydam ve etkin karar alma, ihtilaf çözme, raporlama ve iletişim adına açık düzenlemeler ve sorumluluklar içermektedir. ▪ Ortak ülkelerin katılımı: Uygulanabilmesi halinde, Ortak Ülkeden bir katılımcı kurum/kuruluşun katılımı, projeye önemli bir katma değer getirmektedir (bu şart karşılanmıyorsa, proje seçim açısından dikkate alınmayacaktır).
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kullanma: Proje teklifi, ortaklığın çıktılarının ortaklar ve diğer paydaşlar tarafından nasıl kullanılacağını göstermektedir. Teklif, proje döngüsü içinde ve sonrasında kullanımı ölçmek için araçlar sunmaktadır. ▪ Yaygınlaştırma: Proje teklifi, sonuçların yaygınlaştırılmasına yönelik açık bir plan sunmakta ve proje döngüsü içinde ve sonrasında sonuç ve faydaların paydaşlara ve katılım sağlamayan kitleye etkin bir şekilde yayılmasına izin verecek doğru faaliyetler, araçlar ve kanallar içermektedir. ▪ Etki: Proje teklifi, toplumsal ve ekonomik açıdan fayda sağlamaktadır. İlerlemeyi izlemek ve beklenen etkiyi (kısa ve uzun dönemde) değerlendirmek için uygun tedbirler sunmaktadır. ▪ Açık erişim: İlgili olması halinde, proje teklifi, eğitim malzemelerinin, belgelerin ve üretilen yayınların açık lisanslar aracılığıyla ve orantısız sınırlamalara tabi olmaksızın nasıl ücretsiz sağlanıp tanıtılacağını açıklamaktadır. ▪ Sürdürülebilirlik: Proje teklifi, ortaklığın, proje sonuçlarının ve faydalarının proje döngüsün ötesinde sürdürülmesini sağlayacak tedbir ve kaynaklar içermektedir.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için bir teklif en az 70 puan almalıdır. Ayrıca, teklifler "projenin uygunluğu" ve "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorileri için en az 13 puan, "proje tasarımı ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 16 puan ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorisi için en az 11 puan almalıdır.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bilgi Ortaklıklarının beklenen sonuçları başarılı bir şekilde vermesini ve ortak kurum/kuruluşların çok ötesine uzanan bir etki doğurmasını sağlamak için, kalite güvencesi projede yerleşik bir unsur olmalıdır. Bilgi Ortaklıklarının, paydaşlara, politika yapıcılara, profesyonellere ve işletmelere ulaşan hedefe yönelik yaygınlaştırma faaliyetleri gerçekleştirilmesi gerekir. Bu süreçte Bilgi Ortaklıkları raporlar, el kitapları, kılavuzlar vb. gibi yayınlar çıkarmalıdır. Uygun olan durumlarda, sonuçlar, Açık Eğitim Kaynakları şeklinde ve ilgili mesleki, sektörel veya yetkili otoritelere ait platformlarda erişime açılmalıdır. Bilgi Ortaklıkları, kendi işbirliklerini kolaylaştırmak ve yükseköğretim camiası ile iş dünyası arasındaki ortaklığın sürdürülmesini sağlamak için yeni yollar ve araçlar ortaya koymalıdır.

Bilgi Ortaklıkları yeni ve zorlu bir faaliyettir; tüm katılımcıların ve paydaşların aktif katılımını gerektiren özel bir izlemeye tabidirler. Çapraz verimliliği, iyi uygulamaların paylaşımını ve karşılıklı öğrenmeyi desteklemek amacıyla, Bilgi Ortaklıkları tematik gruplara katılımlarını öngörmelidir. Ayrıca, Bilgi Ortaklıkları projeyi ve sonuçlarını Üniversite-İş Forumunda ve/veya diğer ilgili etkinliklerde (proje süresince dört adede kadar) sunmak için bütçeleme yapmalıdır.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

2 yıl süreli Bilgi Ortaklıklarına verilen azami AB katkısı: 700.000 AVRO 3 yıl süreli Bilgi Ortaklıklarına verilen azami AB katkısı: 1.000.000 AVRO
--

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Uygulama desteği	Proje yönetimi, proje toplantıları, fikri çıktılar (müfredat, pedagojik malzemeler, <u>Açık Eğitim Kaynakları (OER)</u> , BİT araçları, analizler, araştırmalar vb.), yaygınlaştırma, etkinliklere katılım, konferanslar, seyahat vb. de dâhil, projenin uygulaması ile doğrudan bağlantılı her türlü faaliyete destek (muhtemel bir proje içi hareketlilik hariç). Gün sayısı ve ülkeler itibariyle ilgili personelin profili, AB katkısının hesaplanmasına dayanak teşkil etmektedir.	Birim maliyet	Projede çalışma günü başına her bir yöneticiye B2.1	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, teklif edilen faaliyetler ve çıktılar ile bağlantılı olarak ihtiyaç duyulan kaynak türünü ve tutarını gerekçelendirmelidir. Bu türden bir hibe desteğine hak kazanmak için, çıktılar nitelik ve nicelik açısından önemli olmalıdır.
			Projede çalışma günü başına ilgili her bir araştırmacı/öğretmen/eğitici/eğitmene B2.2	
			Projede çalışma günü başına her bir teknisyene B2.3	
			Projede çalışma günü başına ilgili her bir idari personele B2.4	

BİLGİ ORTAKLIKLARI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN HAREKETLİLİK FAALİYETLERİNE YÖNELİK EK HİBE TAHSİSİ KURALLARI (İSTEĞE BAĞLI HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyetler		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 1999 KM arasındaki mesafeler için: Katılımcı başına 275 AVRO	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri hareketlilik faaliyetlerinin projenin hedef ve sonuçlarına ulaşmak için gerekli olduğunu gerekçelendirmelidir. Seyahat mesafeleri Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁸³ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁸⁴ .
			2000 KM veya daha büyük mesafeler için: Katılımcı başına 360 AVRO	
Harcırah giderleri	Katılımcıların faaliyete ilişkin harcırah giderlerine katkı.	Birim maliyet	Personeli hedefleyen faaliyetler: Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 100 AVRO + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük 70 AVRO	
			Öğrencileri hedefleyen faaliyetler: Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 55 AVRO + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük 40 AVRO	

⁸³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁸⁴ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

TABLO A - PROJE UYGULAMA (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR) - PROGRAM ÜLKELERİ

Tutarlar şu hususlara bağlıdır: a) projeye katılan personelin profili ve b) personeli katılım sağlayan katılımcı kurum/kuruluşun ülkesi.

	Yönetici	Öğretmen/Eğitici/ Eğitmen/Araştırmacı/ Gençlik çalışanı	Teknisyen	İdari personel
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Danimarka, İrlanda, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, İsveç, Lihtenştayn, Norveç	353	289	228	189
Belçika, Almanya, Fransa, İtalya, Finlandiya, İngiltere, İzlanda	336	257	194	157
Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, İspanya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Malta, Portekiz, Slovenya	197	164	122	93
Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, Makedonya, Türkiye	106	88	66	47

TABLO B - PROJE UYGULAMA (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR) - ORTAK ÜLKELER

Tutarlar şu hususlara bağlıdır: a) projeye katılan personelin profili ve b) personeli katılım sağlayan katılımcı kurum/kuruluşun ülkesi.

	Yönetici	Öğretmen/ Eğitici/Eğitmen/ Araştırmacı	Teknisyen	İdari personel
	B2.1	B2.2	B2.3	B2.4
Avustralya, Kanada, Kuveyt, Makao, Monako, Katar, San Marino, İsviçre, Amerika Birleşik Devletleri	353	289	228	189
Andorra, Brunei, Japonya, Yeni Zelanda, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Vatikan	336	257	194	157
Bahamalar, Bahreyn, Ekvator Ginesi, Hong Kong, İsrail, Güney Kore, Umman, Suudi Arabistan, Tayvan	197	164	122	93
Afganistan, Arnavutluk, Cezayir, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Ermenistan, Azerbaycan, Bangladeş, Barbados, Şili, Beyaz Rusya, Belize, Benin, Butan, Bolivya, Bosna Hersek, Botsvana, Brezilya, Burkina Faso, Burundi, Kamboçya, Kamerun, Yeşil Burun, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Çin, Kolombiya, Komoros, Kongo (Brazavil), Kongo (Kinşasa), Cook Adaları, Kosta Rika, Küba, Cibuti, Dominika, Dominik Cumhuriyeti, Doğu Timor, Ekvador, Mısır, El Salvador, Eritre, Etiyopya, Fiji, Gabon, Gambiya, Gürcistan, Gana, Grenada, Guatemala, Gine Cumhuriyeti, Gine-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Hindistan, Endonezya, İran, Irak, Fildişi Sahili, Jamaika, Ürdün, Kazakistan, Kenya, Kiribati, Kuzey Kore, Kosova, Kırgızistan, Laos, Lübnan, Lesoto, Liberya, Libya, Madagaskar, Malavi, Malezya, Maldivler, Mali, Marşal Adaları, Moritanya, Mauritius, Meksika, Mikronezya, Moldova, Moğolistan, Karadağ, Fas, Mozambik, Myanmar, Namibya, Nauru, Nepal, Nikaragua, Nijer, Nijerya, Niue, Pakistan, Palau, Filistin, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Filipinler, Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan), Ruanda, Samoa, Sao Tome ve Principe, Senegal, Sırbistan, Seyşeller, Sierra Leone, Solomon Adaları, Somali, Güney Afrika, Sri Lanka, Saint Lucia, Saint Vincent ve Grenadinler, Saint Kitts ve Nevis, Sudan, Surinam, Svaziland, Suriye, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Türkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan), Uruguay, Özbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Yemen, Zambiya, Zimbabve	106	88	66	47

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARI

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARININ AMAÇLARI VE ÖNCELİKLERİ NELERDİR?

Sektörel Beceri Ortaklıkları, **ışgücü piyasasının duyduğu sektörel beceri ihtiyaçlarına** ve bir veya birden fazla mesleki alanla ilgili yeni beceri taleplerine, Mesleki Eğitim Ve Öğretim sistemlerinin cevap verebilirliğini artırarak **beceri eksikliklerini gidermeyi** hedefler.

Bu hedefe aşağıdakiler aracılığıyla ulaşılmalıdır:

- Beceri ihtiyaçlarına göre uyarlamak, iş tabanlı öğrenmeyi entgre etmek ve özellikle yerel ve bölgesel düzeylerde ekonomik kalkınma ve yeniliği harekete geçirme potansiyelini kullanmak suretiyle, Mesleki Eğitim ve Öğretimin modernize edilmesi ve ilgili sektörlerle rekabet edebilirliğinin artırılması,
- Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumları ile iş tabanlı öğrenmeyi entgre eden işgücü piyasası arasında bilgi ve deneyim paylaşımının güçlendirilmesi,
- İlgili sektörlerin içinde Avrupa düzeyinde iş gücü hareketliliğinin, karşılıklı güvenin ve yeterliliklerin giderek artan bir oranda tanınmasının sağlanması.

Ayrıca, Komisyon tarafından kabul edilen yıllık Çalışma Programı ile uyumlu olarak, Bölüm B'de yer alan "Eğitim ve Öğretim" başlıklı giriş bölümünde açıklanan önceliklerden bir ya da birden fazlasını esas alan projelere öncelik verilecektir.

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARI NEDİR?

Sektörel Beceri Ortaklıkları, belli bir ekonomik sektördeki mesleki eğilimlere ve bir ya da daha fazla mesleki alanda faaliyet göstermek için ihtiyaç duyulan becerilere yönelik ulusötesi projelerdir. Sektörel Beceri Ortaklıkları, ortak mesleki eğitim programlarının yanı sıra eğitim ve öğretme metodolojilerini tasarlayıp sunmak için çalışacaktır. Bu noktada öğrencilere işgücü piyasasında aranan becerileri kazandıran iş tabanlı öğrenmeye özellikle odaklanmak gerekmektedir. Sektörel Beceri Ortaklıkları, AB çapında tanınma araçlarını da uygulamaya koymaktadır.

Bu eylem kapsamında uygun olacak sektörler, beceri uyumsuzlukları bulunan ve Avrupa Komisyonu'nun mevcut politikalarıyla cevap verdiği sektörler olup, aşağıda sıralanmıştır:

- İmalat ve Mühendislik⁸⁵,
- Ticaret,
- Bilgi ve İletişim Teknolojileri,
- Çevre teknolojileri (Eko-yenilik),
- Kültürel ve yaratıcı sektörler,
- Sağlık,
- Turizm.

İki veya daha fazla teklifin aynı puanı alması ve mevcut bütçenin bu tekliflerin tamamını desteklemeye yetmemesi halinde, bir Avrupa Sektörel Beceri Konseyi oluşturan sektörler/alt sektörlerden gelen tekliflere öncelik verilecektir.

Genel bir kural olarak, Sektörel Beceri Ortaklıkları, Program Ülkelerinde yerleşik kurum/kuruluşlar arasında işbirliğini hedeflemektedir. Bununla birlikte, Ortak Ülkelerden gelen kurum/kuruluşlar, katılımları projeye önemli bir katma değer getirdiği takdirde Sektörel Beceri Ortaklıklarında ortak sıfatıyla yer alabilirler (başvuru sahibi sıfatıyla değil).

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Her bir Sektörel Beceri Ortaklığı, esnek ve işgücü piyasasının mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarına uyarlanabilen, kendi içinde bağlantılı ve bütünlük arz eden bir dizi kapsamlı faaliyeti uygulamalıdır. Örneğin:

- **Belirli bir ekonomik sektörde beceri ve buna ait eğitim ihtiyaçlarının tanımlanması:**
  - İhtiyaç halinde, belirli bir ekonomik sektörde işgücü piyasasında beceri ihtiyaçlarına dair kanıtlar toplayıp yorumlamak, AB Beceri Panoramasını ve yerine göre Avrupa Sektörel Beceri Konseylerinin çalışmasını hazırlamak,
  - Eğitim ihtiyaçlarını belirlemek, mevcut olduğu durumlarda Avrupa Beceri, Yeterlilik ve Meslek Sınıflandırması Platformu (ESCO) sınıflandırmasının mesleki profillerini kullanmak.
- **Ortak müfredat tasarlanması:**
  - AB sektörlerine özgü müfredat, Mesleki Eğitim ve Öğretim programları ve imkân dâhilinde sektörde yaygın olan ortak beceri ihtiyaçlarına ve/veya varsa ESCO'dan alınacak Avrupa mesleki profiline ilişkin yeterlilik standartları tasarlamak,
  - Müfredat tasarımına, Mesleki Eğitim ve Öğretim programlarına ve imkân dâhilinde, yeterlilik standartlarına beceri veya mesleki profilleri entgre etmek,
  - Yukarıda açıklanan faaliyetler öğrenme çıktıları yaklaşımını uygulamalı (örneğin ECVET kullanılarak vb.) ve kalite güvencesi ilkeleri ile desteklenmelidir (örneğin, EQAVET).
  - Özellikle BİT'lerin ve Açık Eğitim Kaynaklarının (OER) daha stratejik ve entgre kullanımı suretiyle yenilikçi

⁸⁵ Örneğin, ileri imalat, otomotiv imalatı, havacılık imalatı veya tekstil, giyim ve deri imalatı dâhil.

yaklaşımları öğretme ve öğrenmeye entegre etmenin yanı sıra, bilgiyi uygulamalı projelerdeki/gerçek hayattaki iş ortamlarına (iş tabanlı öğrenme) uygulamak ve girişimcilik zihniyetini geliştirmek.

▪ **Ortak bir müfredatı uygulamak:**

- AB sektörlerine özgü olarak belirli bir mesleki profil için yapılan işgücü piyasası ihtiyaç analizleri ve tahminleri sonrasında uyarlanmış veya yeni oluşturulmuş müfredat sunmak,
- Gelişen becerilere ve/veya belirli bir ekonomik sektörün belirli bir hedef kitlesine cevap vermek için Mesleki Eğitim ve Öğretimde yenilikçi öğretme ve öğrenme yöntemleri uygulamak (örneğin, BIT-tabanlı içerik, hizmet ve yöntemler, işyeri ortamında eğitim vb.),
- ECVET ilkelerini, Mesleki Eğitimde Kalite Güvencesi Çerçevesini (EQAVET) uygulamak suretiyle ilgili öğrenme çıktılarının tanınmasını ve belgelendirilmesini kolaylaştırmak ve imkân dâhilinde, ilgili yeterlilikleri, Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi (NQF) veya bahse konu sektördeki diğer bir Avrupa aracına referanslamak.

Sektörel Beceri Ortaklıkları, proje hedeflerinin gerçekleştirilmesine katma değer sağladıkları ve Ortaklığın diğer faaliyetlerini destekledikleri/tamamladıkları ölçüde öğrencilere ve personele yönelik hareketlilik faaliyetleri düzenleyebilir. Hareketlilik faaliyetleri, Sektörel Beceri Ortaklıklarının temel faaliyetini teşkil etmez; söz konusu faaliyetlerin kapsamının genişletilmesi ve büyütülmesinin, Erasmus+ Ana Eylem 1 veya diğer hibe tahsis araçları aracılığıyla desteklenmesi gerekecektir.

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARININ TEMEL ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

Sektörel Beceri Ortaklıklarının ana özellikleri şunlardır:

- Farklı ekonomik sektörlerde ve ilgili mesleki profillerde (mevcut olması halinde ESCO: <https://ec.europa.eu/esco/home>) Mesleki Eğitim ve Öğretim alanında yenilik.
- Proje döngüsünün ötesine ve Ortaklıkta yer alan kurum/kuruluşların ötesine geçen etki. Ortaklıkların ve faaliyetlerin kalıcı olması beklenmektedir. Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumlarında ve farklı ekonomik sektörlerde/mesleki profillerde meydana gelen değişiklikler ölçülebilir olmalıdır. Sonuçlar ve çözümler, transfer edilebilir nitelikte ve daha geniş bir kitlenin erişimine açık olmalıdır. Sektörel Beceri Ortaklıklarının sonuçları, kullanıma uygun olmalı ve AB Beceri Panoraması'nda yayımlanmalıdır.

Sektörel Beceri Ortaklıkları tüm ortakların bağlılığını ve katma değerini ortaya koymalıdır. Ortaklar, sistemik ve sektöre özel bilgileri kendi ekonomik sektörlerindeki öğretim uygulamalarına dair sağlıklı bilgilerle harmanlamalıdır. Görevlerin ve çıktıların dağılımı, ortakların uzmanlığı ile sorumlu oldukları faaliyetler arasında doğru bir eşleştirme sergilemelidir. Ortaklar, en azından ulusal düzeyde sektörü temsil eder nitelikte olmalı; eğitim, beceri öngörme veya sunma ya da yeterlilik tasarlama konularında Avrupa çapında katkı sağlamalı ve bu alanlarda uzmanlık veya yeterlilik sahibi olmalıdır.

Geleceğe yönelik beceri ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun hallerde, bu sektörde işgücü piyasasının ihtiyaçlarını ortaya koyan mevcut araştırma sonuçları ile desteklenmelidir. Araştırma sonuçları henüz mevcut değilse, ilgili sektörde yetkili bir araştırma kuruluşunun dâhil edilmesi gerekecektir. Eğitim uygulamaları yaparken veya ortak bir Avrupa mesleki profiline (bk. ESCO) dayanan yeterlilik standartlarını tasarlarırken, ortaklar bu araştırma sonuçlarını yorumlamak durumundadır. Bu durumda Ortaklık, bunu yenilikçi, öğrenme çıktısı odaklı müfredata dönüştürmeli (ECVET'i uygulayarak) ve bu süreç kalite güvencesi mekanizmaları tarafından desteklenmelidir (EQAVET ile uyumlu olarak). Ortaklık, yeni veya uyarlanmış beceri ve yeterliliklerin, Ortaklığın kapsadığı tüm ülke ve sektörlerde tanınacağını güvence altına almalı veya en azından güvenilir kılmalıdır. Kariyer rehberliği, başlangıçtaki Mesleki Eğitim ve Öğretim okullarını, genç öğrencileri veya bunların ebeveynlerini işgücü piyasasında yüksek seviyede talep edilen belirli meslekler konusunda bilgilendirmek veya bu meslekleri çekmek amacıyla, sırasıyla mesleki yönlendirme hizmetleri ve bölgesel veya yerel otoriteler olmak üzere, beceri eşleştirme sürecini mesleki müfredatın planlanması ile birlikte desteklemek noktasında "kolaylaştırıcı" bir rol oynamalıdır. Sektörel Beceri Ortaklıkları, teklif edilen faaliyetleri belirli bir sektör ya da ilgili meslekler üzerindeki etkiyi azami kılacak bir şekilde yürütmekle yükümlüdür.

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARINA KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Başvuru sahibi/koordinatör: Tüm ortaklar adına proje teklifi sunan bir katılımcı kurum/kuruluştur. Koordinatör, projenin sözleşmeye uygun olarak uygulanmasını sağlamak konusunda tüm sorumluluğu taşımaktadır. Koordinasyon görevi, aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Avrupa Komisyonu nezdinde Ortaklığı temsil etmekte ve onun adına hareket etmektedir.
- Operasyonel, idari ve finansal açıdan projenin tamamının gereği gibi uygulanması ile ilgili finansal ve yasal sorumluluğu taşımaktadır.
- Proje ortakları ile işbirliği içerisinde Ortaklığı koordine etmektedir.

Tam ortaklar: Sektörel Beceri Ortaklığının başarısına aktif olarak katkı sağlayan katılımcı kurum/kuruluşlardır. Her bir tam ortak, bir vekâletname imzalamalı ve imza sahibi olarak projenin uygulanması esnasında koordinatörün kendisi adına ve hesabına hareket etmesi için ona yetki vermelidir. Aynı husus, Ortak Ülkelerden gelen ortaklar için de söz konusudur.

Bağlı ortaklar (isteğe bağlı): Sektörel Beceri Ortaklıkları, Ortaklığın faaliyetlerine katkı sağlayan bağlı ortaklar

çerebilir. Hibe almadıklarından bağılı ortaklar, sözleşmeden kaynaklanan şartlara tabi değildir. Bununla birlikte, bağılı ortakların projedeki ve farklı faaliyetlerdeki rolü açık bir şekilde belirtilmelidir.

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARININ DEĞERLENDİRMESİNDE KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Sektörel Beceri Ortaklığı teklifinin Erasmus+ hibesi almaya uygun olmak için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde veya dünyadaki diğer bir Ortak Ülkede yerleşik herhangi bir kamu kurum/kuruluşu veya özel kurum/kuruluş olabilir (bk. Bölüm A "Uygun Ülkeler").</p> <p>Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir mesleki eğitim enstitüsü/okulu, ▪ Bir Mesleki Eğitim ve Öğretim merkezi, ▪ Bir işletmeler arası eğitim merkezi, ▪ Küçük, orta veya büyük ölçekli bir özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu Mesleki Eğitim ve Öğretim Kurumu, ▪ Mesleki Eğitim ve Öğretim sunan bir yükseköğretim kurumu ▪ Ticaret odaları, esnaf dernekleri/mesleki dernekler ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, ▪ Eğitim, öğretim veya gençlik kuruluşlarını temsil eden bir aracı kurum/kuruluş veya dernek, ▪ Bir araştırma enstitüsü, ▪ Kültürel ve/veya yaratıcı bir kurum/kuruluş, ▪ Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş, ▪ Tanınmadan sorumlu bir kurum/kuruluş, ▪ Bir akreditasyon, belgelendirme veya yeterlilik kurum/kuruluşu. <p>Bir kurum/kuruluş, başvuru sahibi veya tam ortak olarak, bir seferde yalnızca bir Sektörel Beceri Ortaklığı başvurusunda yer alabilir. Bu kural, bağılı ortaklar için geçerli değildir. Bir kurum/kuruluşun iki veya daha fazla teklifte tam ortak olarak yer alması halinde, tekliflerin tamamı geçersiz olacaktır.</p> <p>İstisna: Mesleki Eğitim ve Öğretime ilişkin olarak düzenleyici kurum işlevi gören tek bir kurum bulunan ülkelerde (bk. aşağıdaki 3'üncü madde), bu kurum/kuruluş birden fazla ortaklığa başvurabilir, ancak tekel durumunu gösterecek delillerin sunulması gerekmektedir.</p>
Kimler başvurabilir?	Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir katılımcı kurum/kuruluş başvuru sahibi olabilir. Bu kurum/kuruluş, projeye dâhil olan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvurur.

Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili	<p>Bir Sektörel Beceri Ortaklığı oluşumu, aşağıdaki gerekliliklerin tamamını yerine getirmelidir:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dâhil olan her bir ülkede, Sektörel Beceri Ortaklığı, aşağıdaki kategorilerin her birinden bir tane olacak şekilde, en az üç tam ortaktan oluşmalıdır.⁸⁶ 2. Sektörel Beceri Ortaklıkları, en az üç Program Ülkesini içermelidir. 3. Sektörel Beceri Ortaklığı içerisinde yer alan (en az üç kriterinin üzerinde olan) tüm ülkeler için aşağıdaki kategorilerin her birinden en az üç tam ortak olmalıdır.
	<p>Örnek: Bir Sektörel Beceri Ortaklığı 5 ülkeden oluşuyorsa, Mesleki Eğitim ve Öğretim sunan 5 kamu veya özel kurum/kuruluş (ülke başına bir), belirli bir sektör tecrübesine sahip ve belirli bir sektörü temsil eden veya o sektörde yer alan 5 kamu veya özel kurum/kuruluş (ülke başına bir) ve eğitim ve öğretim sistemlerine ilişkin düzenleyici işlevi bulunan 5 kamu veya özel kurum/kuruluş (ülke başına bir) bu Ortaklıkta yer almalıdır.</p>
	<p>İstisna: Katılımcı kurum/kuruluşların (9) ve Program Ülkelerinin (3) asgari sayısı, şemsiye kurum/kuruluşun sayılmasına gerek kalmadan yeterliyse, Avrupa şemsiye kurum/kuruluşlarının⁸⁷ kuruldukları ülkeden daha fazla ortak almalarına gerek bulunmamaktadır.</p>
	<p>Yukarıda şart koşulduğu üzere, aşağıdaki kategorilerdeki kurum/kuruluşlar, Sektörel Beceri Ortaklıklarında yer almalıdır:</p> <p>1. Mesleki Eğitim ve Öğretim veren kamu ve özel kurum/kuruluşlar</p> <p>(Örneğin, mesleki eğitim enstitülerinin/okullarının oluşturduğu ağlar, Mesleki Eğitim ve Öğretim merkezleri, işletmeler arası eğitim merkezleri, 250'den fazla işçisi ve kendi eğitim birimi olan ve özellikle çıraklık eğitimi veya ortak eğitim (müşterek eğitim) sunan işletmeler, Mesleki Eğitim ve Öğretim veren Yükseköğretim Kurumları).</p> <p>2. Sektör bazında özel uzmanlığa sahip olan ve belirli bir sektörü temsil eden veya o sektördeki kamu veya özel kurum/kuruluşlar (bölgesel, ulusal seviyede veya Avrupa seviyesinde)</p> <p>(Örneğin, sosyal ortaklar, Avrupa'da işçi veya işverenlerin sektörel veya mesleki dernekleri, ticaret, sanayi veya esnaf odaları, kültürel ve yaratıcı kurum/kuruluşlar, beceriler ile ilgili kurumlar veya konseyler, ekonomik kalkınma ajansları, araştırma merkezleri).</p> <p>3. Eğitim ve öğretim sistemleri konusunda düzenleyici işlevi olan kamu veya özel kurum/kuruluşlar (yerel, ulusal, bölgesel veya ulusal seviyede)</p> <p>(Örneğin, Mesleki Eğitim ve Öğretime ilişkin kamu idareleri, akreditasyon, belgelendirme veya yeterlilik kurumları, tanınmadan sorumlu kurum/kuruluşlar).</p>
Projenin süresi	<p>2 veya 3 yıl. Süre, projenin hedefine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında seçilmelidir.</p> <p>İstisnai durumlarda, yararlanıcının talebi ve Yürütme Ajansının onayı üzerine Sektörel Beceri Ortaklığının süresi 6 aya kadar uzatılabilir. Böyle bir durumda toplam hibe tutarı</p>
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Kasım tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğle) kadar sunmalıdır.

⁸⁶ Buna göre, bir Sektörel Beceri Ortaklığı, en az üç Program Ülkesinden en az dokuz tam ortaktan oluşmalıdır. Bağlı ortakların katılımı, bu koşulun sağlanması anlamına gelmemektedir.

⁸⁷ Avrupa Şemsiye Kuruluşu, üyelerinin faaliyetlerini koordine eden, ortak amaç geliştiren ve Avrupa düzeyinde ortak çıkarlarını korumak için çalışan ve bir dizi ulusal üye kuruluştan (çoğunlukla sektör bazlı) oluşan bir dernektir.

Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.
Diğer kriterler	<p>Teklif, aşağıdaki sektörlerden yalnızca bir tanesini kapsamalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ İmalat ve Mühendislik⁸⁸, ▪ Ticaret, ▪ Bilgi ve iletişim teknolojileri, ▪ Çevre teknolojileri (Eko-yenilik), ▪ Kültürel ve yaratıcı sektörler, ▪ Sağlık, ▪ Turizm.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **elme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politika ile bağlantı: Proje teklifi, Mesleki Eğitim ve Öğretim alanındaki Avrupa hedeflerine ve önceliklerine ulaşmaya katkı sağlamaktadır. Teklif, ilgili olduğu yerlerde, bir Avrupa Sektörel Beceri Konseyi çalışmasından yararlanır. ▪ Amaç: Proje teklifi, Eylemin hedefleri ile ilgilidir ("Sektörel Beceri Ortaklıklarının Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız). ▪ Tutarlılık: Açıkça tanımlanmış, gerçekçi hedefler sağlıklı bir ihtiyaç analizine dayanmakta, katılımcı kurum/kuruluşlar ve faaliyetle ilgili sorunları ele almaktadır. ▪ Yenilik: Proje teklifi, en gelişmiş yöntem ve teknikleri dikkate almakta ve projeye özgü yenilikçi sonuç ve çözümler getirmektedir. ▪ Avrupa katma değeri: Proje teklifi, ulusötesi olma özelliği sayesinde bir katma değeri açıkça ortaya koymaktadır.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bütünlük: Proje tasarımı; hedefler, metodoloji, faaliyetler ve teklif edilen bütçe arasında bütünlük sağlamaktadır. Proje teklifi, belirlenen ihtiyaçlara cevap vermeye ve beklenen sonuçları elde etmeye yönelik kendi içinde bütünlük arz eden ve kapsamlı bir dizi faaliyet sunmaktadır. ▪ Yapı: Çalışma programı açık ve anlaşılır olup, tüm aşamaları kapsamaktadır (hazırlık, uygulama, çıktıların kullanılması, izleme, değerlendirme ve yaygınlaştırma). ▪ Metodoloji: Proje teklifi, öğrenme çıktıları yaklaşımını, ECVET'i (öğrenme çıktısı birimleri) ve EQAVET ile uyumlu şekilde kalite güvencesi ilkelerini kullanmaktadır. ▪ Yönetim: Somut yönetim düzenlemeleri öngörülmüştür. Zaman çizelgeleri, organizasyon, görevler ve sorumluluklar iyi tanımlanmış ve gerçekçidir. Proje teklifi, her bir faaliyete uygun kaynakları tahsis etmektedir. ▪ Bütçe: Bütçe başarılı uygulama için gerekli uygun kaynakları sağlamakta, ne yüksek ne de düşük tahminde bulunulmuştur. ▪ Katılımcıların öğrenme çıktılarını tanımaya ve doğrulamaya yönelik düzenlemelerin kalitesi, Avrupa şeffaflık ve tanınma araç ve ilkeleri ile uyumludur. ▪ Finansal kontrol ve kalite kontrolü: Kontrol tedbirleri (sürekli kalite değerlendirmesi, akran değerlendirmeleri, karşılaştırmalı değerlendirme faaliyetleri vb.) ve kalite göstergeleri, proje uygulamasının yüksek kaliteli ve maliyet açısından etkin olmasını sağlamaktadır. Projenin zorlukları/riskleri açıkça belirlenmiş ve hafifletici tedbirler uygun bir şekilde ele alınmıştır. ▪ Ulusötesi hareketlilik durumunda (yalnızca test veya pilot uygulama amaçlı). ▪ Hareketlilik faaliyetinde yer alacak katılımcıları belirlemeye ve seçmeye yönelik tedbirlerin varlığı ve kalitesi. ▪ Proje teklifi, özellikle ECVET'i kullanarak yurtdışında geçirilen bir eğitim döneminin doğrulanması ve/veya tanınmasına yönelik stratejiyi açıklamaktadır.

⁸⁸ Örneğin, ileri imalat, otomotiv imalatı, havacılık imalatı veya tekstil, giyim ve deri imalatı dâhil.

<p>Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 25 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Yapı: Ortaklığın yapısı, projenin hedefleri ile uyumludur ve eğitimin tasarımında, beceri beklentileri veya sunumunda, yeterlilik tasarımında ve/veya eğitim politikasında ihtiyaç duyulan ölçüde uzmanlık ve yeterliliği bir araya getirmektedir. Proje teklifi, ayrıca doğru karar alıcıları ve yetkili kurum/kuruluşları (Mesleki Eğitim ve Öğretimde düzenleyici işlevi olan makamlar veya yetkili kurum/kuruluşlar) içermektedir. Ortakların ilgili sektörde ve Avrupa seviyesinde temsil edebilirliği ve uzmanlığı, inandırıcı bir şekilde ispat edilmiştir. İlgili ortakların Ortaklıkta yer alan Program Ülkelerindeki yayılımı ve temsil edebilirliği, Ortaklığın kendi kapsamına giren çok sayıda ülkede yüksek etki potansiyeline sahip olmasını sağlamalıdır (örneğin bir Avrupa sektörel kurum/kuruluşunun veya Avrupa sosyal ortaklarının katılımı aracılığıyla). Bağlılık: Sorumluluk ve görevlerin dağılımı, açık ve düzgün olup, tüm katılımcı kurum/kuruluşların kendi özel uzmanlığı ve kapasitesi açısından bağlılık ve aktif katkıyı ortaya koymaktadır. Görevler: Koordinatör, kompleks bir ortamda liderlik yapmakta ve ulusötesi ağlar açısından başarılı bir yönetim ve koordinasyon sergilemektedir. Bireysel görevler, her bir ortağın özel uzmanlık alanına göre tahsis edilmiştir. İşbirliği/Ekip ruhu: Katılımcı kurum/kuruluşlar, katılımcılar ve diğer her türlü ilgili paydaş arasında iyi bir koordinasyon, karar alma ve iletişim sağlama amacıyla etkin bir mekanizma önerilmiştir. Ortak Ülkelerin katılımı: Eğer uygulanabilirse, bir Ortak Ülkeden bir katılımcı kurum/kuruluşun dâhil olması, projeye önemli bir katma değer getirmektedir (bu şart karşılanmıyorsa, proje, seçim açısından dikkate alınmayacaktır).
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Çıktıların kullanılması: Proje teklifi, Ortaklığın çıktılarının ortaklar ve diğer paydaşlar tarafından nasıl kullanılacağını ortaya koymaktadır. Proje teklifi, proje döngüsü içinde ve sonrasında çıktıların kullanımını ölçmek için araçlar sunmaktadır. Yaygınlaştırma: Proje teklifi, sonuçların yaygınlaştırılmasına yönelik açık bir plan sunmakta ve proje döngüsü içinde ve sonrasında sonuç ve faydaların paydaşlara ve katılım sağlamayan kitleye etkin bir şekilde ulaşmasına izin verecek doğru faaliyetler, araçlar ve kanallar içermektedir. Etki: Proje teklifi, toplumsal ve ekonomik açıdan katkı sağlamaktadır. Ortakların söz konusu eğitimi Avrupa bağlamında uygulayabilme kapasitesini önemli ölçüde artırması beklenmektedir. Ayrıca ilerlemeyi izlemek ve beklenen etkiyi (kısa ve uzun dönemde) değerlendirmek için uygun tedbirler sunmaktadır. Açık erişim: İlgili olması halinde, proje teklifi, eğitim malzemelerinin, belgelerin ve üretilen yayınların açık lisanslar aracılığıyla ve orantısız sınırlamalara tabi olmaksızın nasıl ücretsiz sağlanıp tanıtılacağını açıklamaktadır. Sürdürülebilirlik: Proje teklifi, Ortaklığın elde ettiği sonuç ve faydaların proje döngüsünün ötesinde sürdürülmesini sağlayacak uygun tedbir ve kaynaklar içermektedir (başka bir deyişle, yeni eğitimlerin devam etmesi, yeni araçların güncellenmesi vb.). Proje teklifi, bunun nasıl ve hangi kaynaklarla (AB fonları haricinde) yapılacağını açıklamaktadır.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için bir proje teklifi en az 70 puan almalıdır. Ayrıca, teklifler "projenin uygunluğu" ve "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorileri için en az 13'er puan, "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 16 puan ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorisi için en az 11 puan almalıdır.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Ortaklıkların beklenen sonuçları başarılı bir şekilde vermesini ve ortak kurum/kuruluşların çok ötesine uzanan bir etki doğurmasını sağlamak için, kalite güvencesi hayati öneme sahiptir. Ortaklıkların, ilgili ekonomik sektörün içinde geniş ölçüde transfer edilebilir sonuçlar elde etmesi beklenmektedir. Bu nedenle Ortaklıklar, sağlıklı bir kalite yönetim planı sunmalıdır.

Ayrıca, Ortaklıklar, uzmanların analizlerini projenin ayrılmaz bir parçası olarak uygulamalıdır. Dolayısıyla Ortaklığın çalışma programı, sırasıyla proje ilerleme raporu ve nihai rapor ile birlikte sunulmak üzere ara dönemde ve projenin sonunda bağımsız bir dış kalite değerlendirmesini kapsamalıdır. İlerleme raporunda, katılımcı kurum/kuruluşlar, ara dönem kalite değerlendirmesi tavsiyeleri sonucunda alınan tedbirleri ortaya koymalıdır.

Özellikle mesleki rehberlik/yönlendirme hizmetleri sunan kurum/kuruluşlar aracılığıyla tüm Ortaklıkların, hedeflenen yaygınlaştırma faaliyetlerini üstlenmeleri gerekmektedir. Ortakların, aşağıdaki hususları da içeren kapsamlı bir

yaygınlaştırma planı sunmaları gerekecektir:

- Paydaşlara, politika yapıcılara, profesyonel rehberlere, işletmelere ve işgücü piyasasında yüksek seviyede talep edilen, yeni iş yaratma potansiyeline sahip olan mesleklerde zorunlu eğitim gören genç öğrencilere ulaşmayı amaçlayan aktif bir yaygınlaştırma stratejisi,
- Sonuçların sektör içerisinde yaygınlaştırılması,
- Gerekli durumlarda, açık lisanslar aracılığıyla Ortaklığın sonuçlarının erişime açılması.

Yaygınlaştırma planı, hedefler, amaçlar, kullanılacak araçlar ve zamanlama da dâhil olmak üzere, planlanan proje sonuçlarının nasıl yaygınlaştırılacağını net bir şekilde açıklamalıdır. Ayrıca, hangi ortağın yaygınlaştırmadan sorumlu olacağı başvurularda belirtmeli ve ortakların yaygınlaştırma faaliyetlerinde sahip olduğu deneyim ortaya konulmalıdır. Seçilen projeler, Programın yaygınlaştırma aracında yayınlanmak üzere, projenin sonunda proje faaliyetlerinin yayınlanabilir kısa bir özetini hazırlamalıdır. Bu husus, proje sona erdiğinde nihai ödemeyi almak için aranan bir şart olacaktır.

Sonuçların ve etkinin, doğrudan katılım sağlayan kurum/kuruluşların ötesinde ve ülkeler arasında gerçek kullanımını sağlamak için Avrupa Komisyonu/Yürütme Ajansı tarafından yönetilen Ortaklıklara yönelik bir yaygınlaştırma desteği uygulamaya konulacaktır.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

2 yıl süreli yıllık Sektörel Beceri Ortaklıklarına verilen azami AB katkısı: 700.000 AVRO
3 yıl süreli yıllık Sektörel Beceri Ortaklıklarına verilen azami AB katkısı: 1.000.000 AVRO

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Uygulama desteği	Proje yönetimi, proje toplantıları, fikri çıktılar (müfredat, pedagojik malzemeler, <u>Açık Eğitim Kaynakları (OER)</u> , BİT araçları, analizler, araştırmalar vb.), yaygınlaştırma, etkinliklere katılım, konferanslar, seyahat vb. de dâhil, projenin uygulaması ile doğrudan bağlantılı her türlü faaliyete destek (muhtemel bir proje içi hareketlilik hariç). Gün sayısı ve ülkeler itibarıyla ilgili personelin profili, AB katkısının hesaplanmasına dayanak teşkil etmektedir.	Birim maliyet	Projede çalışma günü başına her bir yöneticiye B3.1	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, teklif edilen faaliyetler ve çıktılar ile bağlantılı olarak ihtiyaç duyulan kaynak türünü ve tutarını gerekçelendirmelidir.
			Projede çalışma günü başına katılan her araştırmacıya/öğretmene/eğitici/eğitmene B3.2	
			Projede çalışma günü başına katılan her teknisyene B3.3	Bu türden bir hibe desteğine hak kazanmak için, çıktılar nitelik ve nicelik açısından önemli olmalıdır.
			Projede çalışma günü başına katılan her idari personele B3.4	

SEKTÖREL BECERİ ORTAKLIKLARI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN HAREKETLİLİK FAALİYETLERİNE YÖNELİK EK HİBE TAHSİSİ KURALLARI (İSTEĞE BAĞLI HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyetler		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 1999 KM arasındaki mesafeler için: Katılımcı başına 275 AVRO	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, hareketlilik faaliyetlerinin projenin hedef ve sonuçlarına ulaşmak için gerekli olduğunu gerekçelendirmelidir. Seyahat mesafeleri Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ⁸⁹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ⁹⁰ .
			2000 KM veya daha büyük mesafeler için: Katılımcı başına 360 AVRO	
Harcirah giderleri	Katılımcıların faaliyete ilişkin harcirah giderlerine katkı.	Birim maliyet	Personeli hedefleyen faaliyetler: Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 100 AVRO + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük 70 AVRO	
			Öğrencileri hedefleyen faaliyetler: Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 55 AVRO + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük 40 AVRO	

⁸⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

⁹⁰ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

TABLO A - PROJE UYGULAMA (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR) - PROGRAM ÜLKELERİ

Tutarlar şu hususlara bağlıdır: a) projeye katılan personelin profili ve b) personeli katılım sağlayan katılımcı kurum/kuruluşun ülkesi.

	Yönetici	Öğretmen/Eğitici/ Eğitmen/Araştırmacı/ Gençlik çalışanı	Teknisyen	İdari personel
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Danimarka, İrlanda, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, İsveç, Lihtenştayn, Norveç	353	289	228	189
Belçika, Almanya, Fransa, İtalya, Finlandiya, İngiltere, İzlanda	336	257	194	157
Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, İspanya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Malta, Portekiz, Slovenya	197	164	122	93
Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, Makedonya, Türkiye	106	88	66	47

TABLO B - PROJE UYGULAMA (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR) - ORTAK ÜLKELER

Tutarlar şu hususlara bağlıdır: a) projeye katılan personelin profili ve b) personeli katılım sağlayan katılımcı kurum/kuruluşun ülkesi.

	Yönetici	Öğretmen/ Eğitici/Eğitmen/ Araştırmacı	Teknisyen	İdari personel
	B3.1	B3.2	B3.3	B3.4
Avustralya, Kanada, Kuveyt, Makao, Monako, Katar, San Marino, İsviçre, Amerika Birleşik Devletleri	353	289	228	189
Andorra, Brunei, Japonya, Yeni Zelanda, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Vatikan	336	257	194	157
Bahamalar, Bahreyn, Ekvator Ginesi, Hong Kong, İsrail, Güney Kore, Umman, Suudi Arabistan, Tayvan	197	164	122	93
Afganistan, Arnavutluk, Cezayir, Angola, Antigua ve Barbuda, Arjantin, Ermenistan, Azerbaycan, Bangladeş, Barbados, Şili, Beyaz Rusya, Belize, Benin, Butan, Bolivya, Bosna Hersek, Botswana, Brezilya, Burkina Faso, Burundi, Kamboçya, Kamerun, Yeşil Burun, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Çin, Kolombiya, Komoros, Kongo (Brazavil), Kongo (Kinşasa), Cook Adaları, Kosta Rika, Küba, Cibuti, Dominika, Dominik Cumhuriyeti, Doğu Timor, Ekvador, Mısır, El Salvador, Eritre, Etiyopya, Fiji, Gabon, Gambiya, Gürcistan, Gana, Grenada, Guatemala, Gine Cumhuriyeti, Gine-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Hindistan, Endonezya, İran, Irak, Fildişi Sahili, Jamaika, Ürdün, Kazakistan, Kenya, Kiribati, Kuzey Kore, Kosova, Kırgızistan, Laos, Lübnan, Lesoto, Liberya, Libya, Madagaskar, Malavi, Malezya, Maldivler, Mali, Marşal Adaları, Moritanya, Mauritius, Meksika, Mikronezya, Moldova, Moğolistan, Karadağ, Fas, Mozambik, Myanmar, Namibya, Nauru, Nepal, Nikaragua, Nijer, Nijerya, Niue, Pakistan, Palau, Filistin, Panama, Papua Yeni Gine, Paraguay, Peru, Filipinler, Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan), Ruanda, Samoa, Sao Tome ve Principe, Senegal, Sırbistan, Seyşeller, Sierra Leone, Solomon Adaları, Somali, Güney Afrika, Sri Lanka, Saint Lucia, Saint Vincent ve Grenadinler, Saint Kitts ve Nevis, Sudan, Surinam, Svaziland, Suriye, Tacikistan, Tanzanya, Tayland, Togo, Tonga, Trinidad ve Tobago, Tunus, Türkmenistan, Tuvalu, Uganda, Ukrayna (uluslararası yasa ile tanınan sınırlar), Uruguay, Özbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vietnam, Yemen, Zambiya, Zimbabve	106	88	66	47

YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA KAPASİTE GELİŞTİRME

Ortak ülkelerde yükseköğretim alanında modernleşme, erişilebilirlik ve uluslararasılaşmanın desteklenmesini amaçlayan bu eylem, "AB Kalkınma Politikasının Etkisinin Arttırılması: Değişim İçin Bir Gündem"⁹¹ ve "Dünyada Avrupa Yükseköğretimi"⁹² 101 bildirimlerinde belirtilen öncelikler bağlamında uygulanacaktır.

Bu eylem, AB'nin dış politikaları çerçevesinde uygulanmakta olup, söz konusu eylemi destekleyen Avrupa Birliği finansal araçları içinde tanımlanmıştır. Bu finanslar araçlar:

- Avrupa Komşuluk Aracı (ENI)⁹³,
- Kalkınma İşbirliği Aracı (DCI)⁹⁴,
- Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA)⁹⁵.

Bu eylem, Ortak Ülkelerde sürdürülebilir ve kapsayıcı sosyo-ekonomik büyümenin sağlanmasına katkı sunmaktadır ve ulusal sahiplenme, sosyal uyum, eşitlik, doğru bir coğrafi balans ve çeşitliliğin de içerildiği AB dış eylemlerinin hedeflerini ve prensiplerini ve kalkınmayı sağlamalıdır. En az gelişmiş ülkelerin yanı sıra düşük sosyo-ekonomik geçmişi olan dezavantajlı öğrencilere ve özel ihtiyaç sahibi öğrencilere özel önem verilecektir.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ NEDİR?

Kapasite geliştirme projeleri, yukarıda belirtilen araçlar yoluyla finanse edilen, temel olarak Program ve uygun Ortak Ülkelerden yükseköğretim kurumları arasındaki (HEI) çok taraflı ortaklıklara dayanan ulusötesi işbirliği projeleridir. Bu projeler, toplum ve iş dünyası arasındaki bağlantıyı güçlendirmek ve projeler üzerindeki sistemli etkiyi arttırmak için akademik olmayan ortakları da içerebilir. Yapılandırılmış işbirliği, deneyim ve iyi uygulamaların değişimi ve bireylerin hareketliliği yoluyla Kapasite Geliştirme Projeleri aşağıdakileri amaçlamaktadır:

- Uygun Ortak Ülkelerde yükseköğretim alanında modernleşme, erişilebilirlik ve uluslararasılaşmanın desteklenmesi,
- Uygun Ortak Ülkeleri, kalite, uygunluk, erişimde eşitlik, planlama, yönetim, yönetim konularında olanlar da dâhil olmak üzere bu ülkelerin yükseköğretim kurumlarının karşılaştığı sorunların çözümü konusunda desteklemek;
- AB ve uygun Ortak Ülkeler arasındaki (ve uygun Ortak Ülkeler arasındaki) işbirliklerine katkıda bulunmak,
- AB'de yükseköğretim alanındaki gelişmeler ile gönüllü yakınlaşmayı desteklemek,
- Kişiler arasında temasların kurulmasını, kültürlerarası farkındalığı ve anlayışı teşvik etmek.

Bu hedefler:

- Yükseköğretimin kalitesini yükselten ve işgücü piyasası ve toplum ile uyumluluğu artıran,
- Yeni ve yenilikçi eğitim programları geliştirerek yükseköğretim kurumlarının yeterlilik ve beceri düzeylerini iyileştiren,
- Yükseköğretim kurumlarının yönetim, yönetim ve yenilik kapasitelerini ve uluslararasılaşmasını artıran,
- Reform politikalarının tanımlanması, uygulanması ve izlenmesinin desteklenmesi yoluyla yükseköğretim sistemlerinin modernize edilmesi amacıyla ulusal makamların kapasitelerini artıran,
- Ortak girişimler, iyi uygulamaların paylaşımı ve işbirliği yoluyla dünyanın farklı bölgelerinde⁹⁶ bölgesel entegrasyonu⁹⁷ ve işbirliğini geliştiren eylemler yoluyla uygun Ortak Ülkelerde takip edilecektir.

Kapasite Geliştirme Projelerinde iki kategori desteklenmektedir:

Ortak Projeler: Esas itibarıyla ve ilke olarak projeye dâhil olan uygun Ortak Ülkelerdeki kuruluşların faydalanabileceği çıktılar üretmeyi amaçlamaktadır. Bu projeler, tipik olarak 3 farklı faaliyet türüne odaklanmaktadır:

- Müfredat geliştirme,
- Yükseköğretim kurumlarının yönetim, yönetim ve işlevlerinin modernizasyonu,
- Yükseköğretim kurumları ile bu kurumların bulunduğu daha geniş ekonomik ve sosyal çevreler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi.

⁹¹ "AB Kalkınma Politikasının Etkisinin Arttırılması: Değişim İçin Bir Gündem", Komisyon tarafından Avrupa Parlamentosu, Konsey, Bölgeler Komitesi ve Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesine iletilen Bildiri, Brüksel, 13.10.2011, COM(2011) 637 final.

⁹² "Dünyada Avrupa Yükseköğretimi", Komisyon tarafından Avrupa Parlamentosu, Konsey, Bölgeler Komitesi ve Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesine iletilen Bildiri, Brüksel, 11.07.2013 COM(2013) 499 final.

⁹³ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ'NİN Avrupa Komşuluk Aracını kuran 11 Mart 2014 tarih ve 232/2014 sayılı TÜZÜĞÜ (AB): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF>

⁹⁴ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ'NİN 2014-2020 dönemi için bir kalkınma işbirliği finansman aracını kuran 11 Mart 2014 tarih ve 233/2014 sayılı TÜZÜĞÜ (AB): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF>

⁹⁵ AVRUPA PARLAMENTOSU VE KONSEYİ'NİN bir Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) kuran 11 Mart 2014 tarih ve 231/2014 sayılı TÜZÜĞÜ (AB): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:EN:PDF>

⁹⁶ Erasmus+ altında uygulanan bölge sınıflaması, farklı AB dış eylemi araçları ile yapılan sınıflandırmaya uygundur.

⁹⁷ Bu eylem çerçevesinde bölge, belirli bir makro-coğrafi alana ait ülkelerin bir gruplaması olarak tanımlanır.

Yapısal Projeler: Uygun Ortak Ülkelerde ulusal ve/veya bölgesel düzeyde reformlar yapmayı ve yükseköğretim sistemleri üzerinde etkiler oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu projeler, tipik olarak 2 farklı kategoride faaliyetlere odaklanmaktadır:

- Yükseköğretim sistemlerinde politikaların, yönetim ve yönetişimin modernizasyonu,
- Yükseköğretim sistemleri ile daha geniş ekonomik ve sosyal çevreler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi.

Bölge 1, 2 ve 3'te yer alan uygun Ortak Ülkeleri hedefleyen Kapasite Geliştirme Projeleri söz konusu olduğunda (bu Rehberin A Bölümündeki "Uygun Ülkeler" bölümüne bakınız), her iki proje kategorisi de (Ortak Projeler ve Yapısal Projeler) ek olarak personel ve öğrenciler için Özel bir Hareketlilik Faaliyeti içerebilir. Bu Hareketlilik Faaliyeti, ayrı bir bileşen olarak değerlendirilecektir.

Bu Özel Hareketlilik Faaliyeti, projenin hedeflerine (entegre hareketlilik) yardımcı olmalı ve kurumlar arası anlaşmalar ile uygulanmalıdır. Bununla birlikte, proje seçilse bile, projenin bu bileşeninin reddedilebileceğini (fonlanmayacağını) vurgulamak önem arz etmektedir. Bu bileşenin seçilmemesi, projede öngörülen diğer faaliyetlerin uygulanmasını engellememelidir. Özel Hareketlilik Faaliyeti, projenin yapısını güçlendiren AB tarafından sağlanan ek bir destek olarak görülmeli, fakat projenin esas hedeflerinin başarıyla uygulanması için bir şart olmamalıdır. Seçilmiş bir proje kapsamındaki Özel Hareketlilik Faaliyetinin fonlanması, başvuruya ait özel kalite değerlendirme sonucuna ve mevcut bütçenin uygunluğuna bağlı olacaktır. Fon verilmek üzere seçilmiş Ortak veya Yapısal projelerin %40'ından fazlasının bu tür bir hibeden faydalanması beklenmemektedir.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Erasmus+, proje teklifinde belirtilen faaliyetler, proje için tanımlanan hedeflere ulaşmak için en uygun faaliyetler olduğu sürece Kapasite Geliştirme Projelerinin faaliyetlerinin uygulanabilmesi noktasında büyük bir esneklik sunmaktadır.

Ortak Projeler, tipik olarak çok çeşitli faaliyetleri içerebilir, örneğin:

- Aşağıdakilerin geliştirilmesi, test edilmesi ve uyarlanması:
  - Müfredat, kurslar, öğrenme materyalleri ve araçları,
  - Özellikle kilit yeterlikler ve temel becerileri, dil becerilerini, girişimcilik eğitimini veren ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) kullanımına odaklananlar olmak üzere öğrenme ve öğretme metodolojileri ve pedagojik yaklaşımlar,
  - Pratik eğitim planlarının yeni formları ve iş dünyası ve sanayide gerçek hayat örneklerinin incelenmesi,
  - Yeni işletme alanlarının oluşturulması da dâhil olmak üzere üniversite-sanayi işbirliği,
  - Öğrenme ve eğitim ve öğretim sunumunda yeni formlar (özellikle açık ve esnek öğrenme, sanal hareketlilik ve açık eğitim kaynaklarının stratejik kullanımı ve BİT potansiyelinin daha iyi kullanımı),
  - Rehberlik, danışmanlık ve koçluk yöntem ve araçları,
  - Akademik ve idari personelin profesyonelleşmesi ve mesleki gelişimi için araçlar ve yöntemler,
  - Program ve kurumsal düzeyde kalite güvencesi,
  - Yeni yönetim ve yönetim sistemleri ve yapıları,
  - Modern üniversite hizmetleri; örneğin finansal yönetim, uluslararası ilişkiler, öğrenci danışmanlığı ve rehberlik, akademik işler ve araştırma.
- Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının güçlendirilmesi ve araştırma, bilimsel ve teknolojik yeniliklerde etkin ağ kurma kapasitelerinin artırılması (müfredat, öğrenci hizmetleri, kurumlar arası hareketlilik planları, bilimsel işbirliği ve bilgi transferi vb. konularda uluslararası açıklık),
- Yenilikçi uygulamaların gerçekleştirilmesi için gerekli mekanizmaların iyileştirilmesi (örneğin, yeni müfredat ve öğretim yöntemleri, yeni hizmetlerin geliştirilmesi vb.),
- Eğitim ve destek personelinin, teknisyenlerin ve bunların yanı sıra üniversite yöneticilerini kapsayan personel eğitimlerinin düzenlenmesi.

Müfredat reformu projelerinin, özellikle, öğretim personelinin eğitimini içermesi ve kalite güvencesi ve mezunların iş gücü piyasasına bağlantılar aracılığıyla istihdam edilebilirliği gibi ilgili konular işaret etmesi beklenmektedir. Eğitim programları, projenin süresi bitmeden resmi olarak akredite edilmek zorundadır. Yeni veya güncellenmiş kurslar, yeterli sayıda öğrenci ve tekrar eğitimden geçirilmiş öğretmen ile proje süresinde başlamalı ve proje süresinin en az üçte birini kapsamalıdır. Müfredat reformu projeleri sırasındaki eğitimler kütüphane personeli, laboratuvar ve IT personeli gibi idari personeli de hedef alabilir.

Yapısal Projeler, tipik olarak çok çeşitli faaliyetleri içerebilir, örneğin:

- Yükseköğretim sistemlerinin uluslararasılaşmasının güçlendirilmesi,
- Bolonya tipi reformlara başlangıç (üç kademeli eğitim sistemi, kalite güvencesi, değerlendirme vb.),
- Kredi sistemleri, akreditasyon prosedürleri, yaygın ve önceki öğrenmelerin tanınması için rehberler vb. şeffaflık araçlarının uygulanması,
- Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin kurulması,
- İç ve dış kalite güvence sistemleri ve rehberlerinin geliştirilmesi ve uygulanması,

- Temsil yapıları, kuruluşları veya birliklerinin kurulmasını da içeren politika geliştirme ve izleme için yeni yaklaşımların ve araçların geliştirilmesi ve uygulanması,
- Eğitim, araştırma ve yeniliğin entegrasyonunun güçlendirilmesi.

Daha kesin ifadelerle, bu faaliyetler aşağıdakileri içerebilir:

- Özel reform konularında araştırma ve çalışmalar,
- Politika ve uzman tavsiyesi,
- Konferansların, seminerlerin, çalıştayların, yuvarlak masaların organizasyonu (operasyonel sonuçlar ve tavsiyeler ile sonuçlanmalıdır),
- Politika konularında personel eğitimi düzenlenmesi,
- Eğitim ve destek personelini, teknisyenleri, üniversite yöneticilerini de içeren personel eğitimi düzenlenmesi (eğitim kitapçıkları ve rehberlerinin hazırlanmasını içerebilir),
- Farkındalık oluşturma kampanyalarının düzenlenmesi.

Yukarıda açıklanan her iki proje kategorisinde, bir Özel Hareketlilik Faaliyeti, aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını içerecek şekilde hibe desteği alabilir ve sadece Özel Hareketlilik Faaliyeti için uygun olan Ortak Ülkeleri içeren projeler ile ilgilidir:

Öğrenci hareketliliği:

- Yurtdışında ortak bir yükseköğretim kurumunda bir **eğitim dönemi**,

Öğrenciler üzerinde azami etki ile yüksek kalitede hareketlilik faaliyetini sağlamak için, hareketlilik faaliyeti, öğrencinin derece ile ilgili öğrenme ve kişisel gelişim ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Yurtdışındaki eğitim dönemi, öğrencinin bitireceği kısa dönem, birinci kademe (lisans veya eş değeri), ikinci kademe (Yüksek Lisans veya eş değeri) ve üçüncü veya doktora kademesinde bir derece tamamlamasına yönelik eğitim programının bir parçası olmalıdır.

Öğrenci hareketliliği, projede belirtilen çalışma alanı/akademik disiplinde olmalıdır.

Yurtdışında eğitim dönemleri, staj dönemlerini de kapsamaktadır.

- Konsorsiyum ülkelerinden birinde bir işletmede veya konsorsiyum ülkelerinden birindeki uygun bir diğer çalışma sahasında bir **staj (iş yerleştirme)**.

Yurtdışında bir işyerindeki staj; kısa dönem, birinci, ikinci ve üçüncü kademe çalışmalar sırasında da desteklenir. Bu, okul öğretmenlerinin asistanlığını da içerir.

Staj, mümkün mertebe öğrencinin eğitim programının ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

Personel hareketliliği:

- Bir **öğretim dönemi**: Bu faaliyet, yükseköğretim kurumu öğretim personelini veya katılımcı herhangi bir kurumun personelini yurtdışındaki ortak bir yükseköğretim kurumunda eğitim vermesine imkân tanır.
- Konsorsiyum ülkelerinin birinde bir **eğitim periyodu**: Bu faaliyet, yükseköğretim kurumları öğretim ve idari personelinin: a) profesyonel dil eğitimleri de dâhil yapılandırılmış kurslara veya yurtdışındaki eğitim etkinliklerine (konferanslar hariç) katılım; b) ortak bir yükseköğretim kurumunda veya yurtdışındaki uygun diğer kuruluşta işbaşı eğitimi/gözlem periyotları/eğitimler şeklindeki profesyonel gelişimlerini destekler.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİNE DÂHİL OLAN KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Hedeflerine bağlı olarak, farklı deneyimleri, profilleri ve özel uzmanlıklarından faydalanmak ve ilgili ve yüksek kaliteli proje sonuçlarını üretmek için Kapasite Geliştirme Projeleri, en uygun ve geniş bir yelpazede ortakları içermelidir. Görevlerin uygun bir dağılımı, ağ kurma kapasitelerinin net bir şekilde gösterimi ve etkinin artırılması esas alınarak, sadece bireysel katılım değil de ortaklığın tüm farklı düzeylerinin katılımını sağlamak amacıyla, farklı ortakların eşit ve aktif şekilde projeye dâhil olmalarının sağlanması önem arz etmektedir.

Eylemin kapsam ve hedeflerine göre, uygun **Ortak Ülkelerden** katılımcı kuruluşların, Kapasite Geliştirme Projesinin hedefi olmaları amaçlanmıştır. Teklifte açıklanan faaliyetler ve çıktılar, uygun Ortak Ülkelerin, bu ülkelerin yükseköğretim kurumlarının ve sistemlerinin yararına yönelik olmalıdır. Uygun Ortak Ülkelerden yükseköğretim kurumları, gerekli mali ve operasyonel kapasiteye sahip olmaları şartıyla, başvuru sahibi gibi hareket etmeye teşvik edilmektedir.

Program Ülkelerinden katılım sağlayan kuruluşlar, projenin hedeflerine ilişkin olarak uzmanlıklarını ve deneyimlerini paylaşmaktadır. Bu kuruluşların rolü, proje hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktır ve bu nedenle bu kurumların ihtiyaçları, proje tasarımında etkili olmamalıdır. Bu kuruluşlar, kendi rollerinin gereği olarak yapmış oldukları

masraflara ilişkin bütçeden bir pay almaya hak kazanır.

Ayrıca yükseköğretim alanında Kapasite Geliştirme Projeleri, bağlı ortakların (isteğe bağlı) katılımından da yararlanabilir. Bu kuruluşlar (örneğin, akademik olmayan ortaklar), belirli görevler/faaliyetlerin uygulanmasına dolaylı katkıda bulunmakta ve/veya projenin yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğini desteklemektedir. Bu katkı, örneğin bilgi ve beceri transferi, geçici görev veya yerleştirme için tamamlayıcı dersler ya da destek imkânları sağlanması şeklinde olabilir. Sözleşme yönetimi konularında, "bağlı ortaklar", konsorsiyumun bir parçası olarak kabul edilmez ve bu nedenle projenin herhangi bir mali desteğinden yararlanamaz.

Projede bir Özel Hareketlilik Faaliyeti öngörülüyorsa:

- Gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, öğrencileri/personeli ile beraber, öğrencilerin (Öğrenme Anlaşmasında) veya personelin (Hareketlilik Anlaşmasında) üstlendiği faaliyetleri, hareketlilik döneminin başlamasından önce kabul etmiş olmak zorundadır. Bu anlaşmalar (aşağıya bakınız), yurtdışındaki öğrenme dönemi için hedef öğrenme çıktılarını tanımlar, resmi tanıma hükümlerini belirtir ve her bir tarafın hak ve yükümlülüklerini listeler. Faaliyet, iki yükseköğretim kurumu arasında olduğunda (öğrenim için öğrenci hareketliliği ve öğretim görevleri için personel hareketliliği), gönderen ve ev sahibi kurumlar arasında, değişimler başlamadan önce kurumlar arası bir anlaşma yürürlüğe girmek zorundadır.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Aşağıda listelenenler, bir yükseköğretim Kapasite Geliştirme Projesinin, Erasmus+ hibesi almaya hak kazanabilmesi için uyması gereken resmi kriterlerdir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun Ortak Ülkeler	Bölge 1 ila Bölge 6'ya ve Bölge 6 ila Bölge 10'a dâhil Ortak Ülkeler (Bu rehberin A Bölümü "Uygun Ülkeler" kısmına bakınız).
Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar ⁹⁸	<p>Katılımcı bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yükseköğretim dereceleri veya diğer tanınmış yükseköğretim düzeyinde yeterlilikler sunan herhangi bir kamu veya özel kurum/kuruluş (yükseköğretim kurumu olarak tanımlanan ve yetkili makam tarafından kabul edilen) <p>veya</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ İşgücü piyasasında veya eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında faal olan kamu ve özel sektör kurum/kuruluşları: Örneğin, bu kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir: <ul style="list-style-type: none"> - Küçük, orta veya büyük ölçekli özel ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), - Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu (Bakanlıklar dâhil), - Sanayi ve ticaret odaları, esnaf dernekleri/mesleki dernekler ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, - Araştırma enstitüsü, - Vakıf, - Okul/enstitü (veya mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi dâhil, okul öncesinden liseye kadar her seviyede), - Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK (ulusal veya uluslararası dernekler veya yükseköğretim kurumlarının ağları, öğrenci ve öğretmen dernekleri vb.), - Kültürel bir kurum/kuruluş, kütüphane, müze, - Kariyer rehberliği, mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş. <p>Her katılımcı kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde ya da uygun bir Ortak Ülkede yerleşik olmalıdır.</p>

⁹⁸ Aşağıdaki kurum/kuruluş türleri uygun değildir:

- Özel ajanslar dâhil olmak üzere AB kurumları ve diğer AB organları (bunların listesi, ec.europa.eu/institutions/index_en.htm internet adresinde mevcuttur),
- Program Ülkelerindeki Ulusal Ajanslar ve uygun Ortak Ülkelerdeki Ulusal Erasmus+ Ofisleri gibi AB programlarını yöneten kurum/kuruluşlar (olası çıkar çatışmalarını ve/veya çifte finansmanı önlemek için).

	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik yükseköğretim kurumları, geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (EHE) sahip olmalıdır. Uygun Ortak Ülkelerden katılan yükseköğretim kurumları için EHE aranmamaktadır. Bununla birlikte, Özel Hareketlilik Faaliyeti için uygun Ortak Ülkelerde yerleşik yükseköğretim kurumlarının, ortak tüm yükseköğretim kurumları ile EHE'nin ilkelerini onaylayan kurumlar arası anlaşmalar yapmaları gerekmektedir.</p> <p>Yükseköğretim kurumunun Rektörü/Başkanı tarafından imzalanmış bütün kurumun yetkili kılındığını taahhüt eden proje ile ilgili bir beyan temin edilmeden, yükseköğretim kurumlarının parçası olan ancak özerk tüzel kişilikler olarak kurulmuş bulunan Fakülte/okul/kolej/bölüm/merkez veya diğer bileşenler (bir PIC (Kullanıcı Tanımlama Kodu) sahibi olsalar bile) uygundur.</p> <p>Yükseköğretimin teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve reforme edilmesinin yanı sıra Avrupa içerisinde ve Avrupa ile dünyanın diğer bölgeleri arasında işbirliğine yönelik olarak çalışan yükseköğretim kurumlarının dernekleri veya kurum/kuruluşları uygundur. Bu tür dernekler, kuruluşlar veya ağlar, diğer eğitim sektörlerini ve öğretimi de kapsarsa, faaliyetleri esas olarak yükseköğretime odaklanmalıdır. Yükseköğretim kurumlarının bir derneği, kuruluşu veya ağı, bir tüzel kişilik/ortak kurum olarak sayılacak ve kendi üyeleri adına hareket edecektir, yani merkezinin konuştandığı ülkeden bir tüzel kişilik olarak kabul edilecektir. Sadece Program veya uygun Ortak Ülkelerde kurulmuş ortaklar bu hibeden yararlanabilir.</p> <p>Uluslararası kurum/kuruluşlar, Kapasite Geliştirme projelerine oto finansman temelinde ortak olarak katılabilirler.</p>
<p>Kimler başvurabilir?</p>	<p>Bir Program veya uygun bir Ortak Ülkede kurulmuş olan aşağıdaki katılımcı kuruluş türleri, bir hibe için başvurabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yükseköğretim kurumu, ▪ Yükseköğretim kurumlarının dernekleri veya kuruluşları, ▪ Sadece Yapısal Projeler için: Yasal olarak tanınan ulusal veya uluslararası rektör, öğretmen veya öğrenci kurum/kuruluşu. <p>Bu kurum/kuruluş, projeye dâhil olan katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvuru yapar. İstisna: Bölge 4 'teki (Rusya Federasyonu) katılımcı kurum/kuruluşlar, başvuru sahibi olamaz.</p>
<p>Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili</p>	<p>Kapasite Geliştirme projeleri, aşağıdaki kriterleri sağlamalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsorsiyum, en az Program Ülkesi yükseköğretim kurumları sayısı kadar Ortak Ülke yükseköğretim kurumları içermelidir. ▪ En az bir uygun Ortak Ülke projeye dâhil edilmelidir. Proje, birden fazla uygun Ortak Ülke içeriyorsa, bu ülkeler aynı bölgeden⁹⁹ veya Eylemin kapsadığı farklı bölgelerden olabilir. ▪ Bölge 4'ten (Rusya Federasyonu) ortaklar içeren projeler, en az başka bir Ortak Ülke içermelidir. Bölge 8'den (Latin Amerika) ortaklar içeren projeler, bu bölgeden en az iki Ortak Ülke dâhil etmek zorundadır. ▪ Projede yer alan uygun Ortak Ülkelerin her birinden en az yükseköğretim kurumu. ▪ Yükseköğretim kurumlarının sayısının beşten az olduğu veya sadece tek bir kurumun, ülkenin toplam öğrenci nüfusunun %50'sinden fazlasını temsil ettiği Ortak Ülkelerde, bu kurala bir istisna uygulanacak ve sadece tek bir yükseköğretim kurumu içeren başvurular kabul edilecektir. ▪ Projede yer alan Program Ülkelerinin her birinden en az bir yükseköğretim kurumu olmak üzere en az üç Program Ülkesi. <p>Yükseköğretim kurumlarının bir derneği, kuruluşu veya ağının projeye dâhil olduğu durumlarda, yukarıda belirtilen katılımcı kuruluşlarının en az sayı şartı yerine getirilmelidir; burada kuruluş merkezinin bulunduğu ülkeden dernek/kuruluş/ağ, sadece tek bir ortak olarak sayılacaktır.</p>

⁹⁹ Bu eylem çerçevesinde bölge, belirli bir makro-coğrafik alana ait ülkelerin bir gruplaması olarak tanımlanır. Erasmus+ altında uygulanan bölge sınıflandırması, farklı AB dış eylem araçları tarafından yapılan kategoriler ile uyumludur.

	<p>Ortakların, Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı ile muhtemel bir sözleşme imzalama ve sonraki süreçleri yürütme konusunda kendi nam ve hesapları adına hareket etmek üzere koordinatöre vekâlet verdiğini belirten ve koordinatör ve her bir ortak arasında imzalanmış olan vekâletnameleri sunmak zorunda oldukları unutulmamalıdır.</p> <p>Ortak kurum/kuruluşun yasal temsilcisi tarafından usulüne uygun olarak imzalanan vekâletname, Hibe Sözleşmesinin bir eki olacak ve bu nedenle yasal yönden bağlayıcı olacaktır. Yürütme Ajansı tarafından sağlanan vekâletname şablonu, herhangi bir değişiklik veya düzeltme yapmadan tüm durumlarda kullanılmalıdır. Vekâletnameler, teklif çağrısının resmi belgeler ile yayınlanan şablon kullanılarak sağlanmalıdır.</p> <p>Sadece Yapısal Projeler İçin: Yukarıda belirtilen şartlara ek olarak, Yapısal Projeler ayrıca, projede hedeflenen uygun Ortak Ülkelerdeki yükseköğretimden sorumlu Bakanlıkları da ortak olarak içermelidir.</p>
Projenin süresi	<p>Kapasite Geliştirme Projeleri 2 ya da 3 yıl sürebilir. Proje süresi, proje hedeflerine ve zaman içinde öngörülen faaliyetlerinin türüne bağlı olarak, başvuru aşamasında seçilmelidir.</p> <p>Genel bir kural olarak, proje uygunluk dönemi, belirtilen sürenin ötesinde bir uzatmaya tabi olmayacaktır. Bununla birlikte, anlaşmanın imzalanması ve projenin başlamasından sonra, tamamen haklı nedenlerle, koordinatörün projeyi planlanan süre içerisinde tamamlaması imkânsız hale gelirse, uygunluk döneminin uzatılmasına (ek olarak azami 12 ay) istisnai olarak izin verilebilir. Uygunluk döneminin uzatılması, sadece bir defa yapılabilir.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel’de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 15 Ekim tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını 10 Şubat tarihinde saat 12:00’ye (Brüksel saati ile öğle) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C’de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluşlar, **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C’yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir.

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklif edilen proje ve öngörülen sonuçlar, Kapasite Geliştirme eyleminin hedef ülkelerdeki hedeflerine etkin şekilde katkıda bulunacaktır. ▪ Başvuru, hedef ülkeler veya bölgeler için program tarafından belirlenen tematik ve coğrafi önceliklere işaret etmektedir. ▪ Teklif; planlanan faaliyetlerin ve beklenen sonuçların, hedef grupların ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşıladığını açıklamaktadır. ▪ Proje, hedeflenen yükseköğretim kurumlarının modernleşme, kalkınma ve uluslararasılaşma stratejisini tescil etmektedir ve uygun Ortak Ülkelerdeki yükseköğretim kalkınma stratejileri ile uyumludur. ▪ Projenin hedefleri, sağlıklı ve yeterli bir ihtiyaç analizine dayanan açık, gerçekçi ve uygundur. ▪ Proje hâlihazırda yürüyen veya geçmiş eylemlerin altında yürütülen diğer girişimler veya projeler bakımından yenilikçi ve/veya tamamlayıcıdır. ▪ Başvuru; benzer sonuçların, ulusal, bölgesel veya yerel finansman yoluyla elde edilemediğini göstermektedir.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje süresi içerisinde önerilen faaliyetler, öngörülen hedeflere ve sonuçlara ulaşmak amacıyla yüksek kaliteli, projeye ilgili ve projeye uygundur. ▪ Önerilen metodoloji yenilikçi, uygulanabilir ve öngörülen sonuçlara ulaşmak için uygundur. ▪ Proje, maliyet etkindir ve her bir faaliyete doğru kaynak tahsis edilmektedir. ▪ Projenin genel tasarımı; proje amaçları, metodolojisi, faaliyetleri ve önerilen bütçe arasında tutarlılığı temin etmektedir. ▪ İş planı; iyi tanımlanmış faaliyetler, gerçekçi zaman çizelgesi, net çıktılar ve aşamalar ile birlikte açık ve gerçekçidir. İş planı mantıklı ve geçerli bir planlama kapasitesi ortaya koymakta ve hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve sonuçların yaygınlaştırılması için uygun aşamaları içerir. ▪ Projenin zorlukları ve riskleri açıkça tanımlanmış ve tedbir olarak alınan eylemler doğru bir şekilde belirtilmiştir. Projenin yüksek kalitede uygulanmasını, doğru zamanda ve uygun bütçeyle tamamlanmasını temin

	<p>etmek amacıyla göstergeleri ve ölçütleri da içeren kalite kontrol tedbirleri öngörülmüştür. Eylemin çıktılarını ölçmek için kullanılan göstergelerin doğrulanması amacıyla güvenilir kaynaklar verilmiştir.</p>
<p>Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje, yükseköğretim kurumları arasında güçlü ve birbirini tamamlayıcı bir ortaklık içermektedir. ▪ Proje ekibi, projeyi tüm boyutlarıyla başarıyla yürütmek için gerekli becerilere, deneyime, uzmanlığa ve yönetim desteğine sahiptir. ▪ Uygun olması halinde proje; farklı deneyimlerden, profillerden ve özel uzmanlık alanlarından yararlanmak için en uygun olan ve büyük ölçüde çeşitlilik arz eden ve akademik olmayan ortakları da içermektedir. ▪ Görev ve sorumlulukların dağılımı açık ve uygundur olup, tüm katılımcı kurum/kuruluşların, kendi özel uzmanlık alanları ve kapasiteleri ile ilgili olarak kararlı ve aktif katkı sağlamalarını ortaya koymaktadır. ▪ Katılımcı kurum/kuruluşlar, katılımcılar ve ilgili diğer paydaşlar arasında iyi bir koordinasyonun, karar almanın ve iletişimin temini için etkili bir mekanizma önerilmiştir. ▪ Uygun Ortak Ülkelerden katılımcı kurum/kuruluşlar, eylemlerin uygulanmasına ve karar alma sürecine yeterince dâhil edilmiştir (uyuşmazlıkların çözümü için alınan önlemler dâhil). ▪ Proje, geçmişte kapasite geliştirme desteklerinden yararlanmamış yükseköğretim kurumlarını içermektedir.
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje, uygun Ortak Ülkelerde bulunan katılımcı kurum/kuruluşların (yükseköğretim kurumları başta olmak üzere) kapasitesi üzerinde, yükseköğretimin gelişimi ve modernizasyonu başta olmak üzere, özellikle topluma, iş pazarına ve uluslararası işbirliği kapasitelerini desteklemek için dünyaya daha geniş ölçekte açılmalarını sağlayacak gözle görülür bir etkiye sahip olacaktır. ▪ Proje, katılımcı kurum/kuruluşların dışında yerel/bölgesel/ulusal veya uluslararası düzeyde çoğaltıcı etkiler oluşturacaktır. Projeye elde edilen etkiyi değerlendirmek için gerekli tedbirler yer almaktadır. ▪ Proje deneyimlerinin ve çıktılarının, ilgili paydaşlara yüksek kalitede yaygınlaştırılmasını temin etmek amacıyla her bir katılımcı kurum/kuruluşta belirtilen uygun kaynaklarla birlikte, proje döngüsü sırasında ve sonrasında uygulanacak yaygınlaştırma planı açık ve etkindir. ▪ Proje, sunulan etkinliklerin ve çıktılarının proje döngüsünden sonra da gerçek anlamda sürdürülebilir olduğunu özellikle eş finansman ve diğer destek türlerine dikkat çekerek temin edecektir. Ayrıca proje sonuçlarının yaygın ve etkin bir şekilde uygulanmasını da temin edecektir.

Değerlendirme aşamasında başvurular en fazla 100 puan alabilir. Hibe desteği almak üzere dikkate alınabilmesi için proje teklifleri toplamda en az 60 puan, "projenin uygunluğu" kategorisinde ise en az 15 puan alması gerekmektedir.

Öncelikler

Projeye katılan ülkelere bağlı olarak, her iki proje kategorisi (Ortak Projeler ve Yapısal Projeler) için ulusal, bölgesel veya ortak öncelikler tanımlanabilir. Bu durumda projeler, bu önceliklere nasıl ve ne ölçüde yer verdiklerini göstermek zorundadır.

Ulusal ve/veya bölgesel ve ortak önceliklere yer vermeyen teklifler, finansman için uygun kabul edilmeyeceklerdir.

Aşağıdaki alanları kapsamak üzere, ulusal/bölgesel öncelikler dört kategoride önerilmiştir.

- Konu alanları (müfredat geliştirme),
- Eğitim ve öğretimin kalitesini artırma,
- Yükseköğretim kurumlarının yönetiminin ve işleyişinin iyileştirilmesi,
- Yükseköğretim sektörünün toplum dâhilinde geliştirilmesi.

Ulusal önceliklerin belirlenmiş ülkelerdeki ulusal projeler (örneğin, tek bir uygun Ortak Ülkeden kurumları içeren projeler), ulusal önceliklere uymak zorunda olacaktır. Diğer ülkeler için projeler, bölgesel önceliklere uymak zorunda olacaktır.

Çok ülkeli projeler, yani en az iki uygun Ortak Ülkeden kurumları içeren projeler, ilgili katılımcı uygun Ortak Ülkelerin bölgesel veya ulusal önceliklerine (ilgili ise) uymak zorundadır. Başka bir deyişle, projenin teması, katılımcı Ortak Ülkelerin her biri için bölgesel öncelik olarak listelenmeli veya ilgili katılımcı Ortak Ülkelerin her biri için ulusal öncelik olarak listelenmelidir. Geçmiş veya mevcut projeler tarafından yeterli olarak kapsanmayan konulara odaklanan projelere ve Programdan ve/veya eski nesil programlardan hiç yararlanmamış veya kısıtlı olarak yararlanmış Ortak Ülke yükseköğretim kurumlarını içeren projelere öncelik verilecektir.

Kapasite Geliştirme projelerine uygulanan önceliklerin ayrıntılı listesi, Yürütme Ajansının internet sitelerinde yayınlanacaktır.

Bir başvurunun kabulü, başvuran tarafından talep edilen miktara eşit olarak hibe verileceği anlamına gelmez. Talep edilen hibe, eylem için geçerli olan finansal kurallara ve değerlendirmenin sonuçlarına bağlı olarak azaltılabilir.

Başvuran kuruluş başına en fazla üç proje teklifi, fon verilmek üzere tavsiye edilecektir.

ÖZEL HAREKETLİLİK FAALİYETİ

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun varış noktaları

Program Ülkesinden Program Ülkesine	Program Ülkesinden uygun Ortak Ülkeye	Uygun Ortak Ülkeden Program Ülkesine	Uygun Ortak Ülkeden uygun Ortak Ülkeye
Uygun değil	Uygun	Uygun	Uygun

Öğrenci ve personel hareketliliği, yurtdışında projeye katılan diğer ortak kuruluşlardan herhangi birinde (gönderen kuruluşun bulunduğu ve öğrencinin/personelin yaşadığı ülkeden farklı bir ülkede) gerçekleşmelidir. Öğrenciler için staj, yurtdışında projeye dâhil olan ülkelerin birinde bulunan herhangi bir ilgili kurum/kuruluştaki (gönderen kuruluşun bulunduğu ve öğrencinin öğrenimi sırasında konakladığı ülkeden farklı bir ülkede) gerçekleşmelidir.

Uygun Ortak Ülkeler	Bölge 1, Bölge 2 ve Bölge 3'e dâhil Ortak Ülkeler (Bu rehberin A Bölümü "Uygun Ülkeler" kısmına bakınız).
Uygun faaliyetler	<p>Öğrenci hareketliliği:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ortak bir yükseköğretim kurumunda bir öğrenim dönemi ya da Bir işletmede ya da ilgili bir işyerinde staj (iş yerleştirme). Öğrenim dönemi, bir staj dönemini de içerebilir. <p>Personel hareketliliği:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ders verme dönemleri: Bu faaliyet, yükseköğretim kurumlarından eğitim personelinin ya da işletmelerden personelin yurtdışında bir yükseköğretim kurumunda eğitim vermesine imkân tanır. Eğitim alma dönemleri: Bu faaliyet, yükseköğretim kurumlarının öğretim ve öğretim dışı personelinin: a) profesyonel dil eğitimleri de dâhil olmak üzere yurtdışındaki yapılandırılmış kurslara (konferanslar hariç) katılımı ve b) ortak bir yükseköğretim kurumunda ya da yurtdışındaki başka bir ilgili kurum/kuruluştaki işbaşı/gözlem dönemleri/eğitimleri şeklindeki mesleki gelişimlerini destekler.
Uygun katılımcılar	<p>Öğrenci hareketliliği:</p> <p>Kapasite Geliştirme Projesinde yer alan bir yükseköğretim kurumunda tanınmış bir derece ya da diğer tanınmış bir yükseköğretim seviyesinde (doktora düzeyine (dâhil) kadar) derece veren öğrenim programlarına kayıtlı olan öğrenciler. Öğrenim hareketliliği durumunda, öğrencilerin yükseköğretim programının en az ikinci yılında kayıtlı olması gerekmektedir. Staj için bu durum geçerli değildir.</p> <p>Personel hareketliliği:</p> <p>Ders verme dönemleri için: Kapasite Geliştirme Projesinde yer alan bir yükseköğretim kurumunda veya bir işletmede çalışan personel.</p> <p>Eğitim alma dönemleri için: Kapasite Geliştirme Projesinde yer alan yükseköğretim kurumunda çalışan personel.</p> <p>Öğrencilerin ve personelin hibe için doğrudan başvuramayacaklarının bilinmesi önem arz etmektedir. Hareketlilik faaliyetlerine katılım için seçim kriterleri ortaklık tarafından tanımlanır.</p>

Öğrenci Hareketliliğinin Süresi	<p>Eğitim dönemleri: 3¹⁰⁰ ila 12 ay (planlanmış olması halinde tamamlayıcı bir staj dönemi dâhil).</p> <p>Stajlar: 2 ila 12 ay.</p> <p>Aynı öğrenci, hareketlilik faaliyetlerinin sayısı ve türünden bağımsız olarak, her bir eğitim-öğretim kademesinde¹⁰¹ toplam 12 aya¹⁰² kadar hareketlilik faaliyetinde yer alabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kısa dönem (EQF 5 ve 6 seviyeleri) de dâhil olacak şekilde birinci kademe (Lisans veya dengi) süresince, ▪ İkinci kademe (Yüksek Lisans veya dengi - EQF seviye 7) süresince ve ▪ Doktora adayı olarak üçüncü kademe süresince (doktora seviyesi veya EQF seviye 8). <p>AB fonları kapsamındaki sıfır hibeli katılım, bu azami sürenin içinde sayılır.</p>
Personel Hareketliliğinin Süresi	<p>Personel hareketliliği: Seyahat süresi hariç, 2 gün ila 2 ay.</p> <p>İlave olarak, her durumda, bir ders verme faaliyeti haftalık (veya daha kısa bir kalış dönemi olarak) en a 8 saatlik bir ders verme faaliyetini kapsamalıdır.</p>

EK HİBE KRİTERLERİ

Özel bir hareketlilik faaliyeti için başvuran proje teklifleri, hareketliliğe katılan öğretmenler tarafından önerilen kursların, hareketlilik öğrencileri için oluşturduğu katma değeri ve/veya yenilikçi karakteri göstermek zorunda olacaktır. Personel hareketlilik faaliyetinin ev sahibi ve gönderen yükseköğretim kurumlarına sağladığı katkının uygunluğu açıkça izah edilmelidir. Gönderen ve ev sahibi yükseköğretim kurumları, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi hükümlerine uymalı ve hareketlilik faaliyetlerinin en etkin şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin düzenlemeler konusunda mutabık olmalıdır.

Özel Hareketlilik Faaliyetleri, Kapasite Geliştirme Projelerinin ayrı bir bileşeni olarak değerlendirilecek ve puanlanacaktır. Bu faaliyetler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Özel Hareketlilik Faaliyetinin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 10 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hareketlilik bileşeni, proje hedeflerinin başarılmasına katkıda bulunmakta ve özellikle proje konuları açısından bu hedeflerle tutarlılık göstermektedir. Hareketliliğe katılan öğretmenler tarafından öğretilecek ve/veya hareketlilik öğrencilerine öğretilecek kurslar, proje için bir katma değer ortaya koymaktadır. ▪ Teklif, hareketlilik için katılımcıların belirlenmesi ve seçimi için şeffaf kriterler ve etkili bir prosedüre sahiptir. ▪ Kalite tedbirleri, hareketlilik etkinliğini izlemek ve başlangıçta öngörülen sonuçlara ulaşılmadığı takdirde gerekli tedbirleri almak üzere gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşta hâlihazırda mevcut durumdadır. Kalite hizmetleri (indüksiyon oturumu, yerel dil/kültür kursları, özel ders ve rehberlik, konaklama için destek, vb.), ev sahibi kurumdaki öğrencilere sunulmaktadır. ▪ Proje, hareketlilik faaliyetinin yararlanıcılar için faydalı olduğunun yanı sıra, uygun Ortak Ülke kurumlarına da faydalı olduğunu göstermeli ve başarılı hareketlilik faaliyeti deneyimlerinin kurumsal düzeyde nasıl tanınacağını ve değerlendirileceğini de açıklamalıdır. Personel hareketliliğinin ev sahibi yükseköğretim kurumlarına hedeflenen öğrenciler bakımından katkısının yanı sıra ve gönderen yükseköğretim kurumlarına olan katkısı (yükseköğretim alanı içinde ve dışında kazanılan deneyimlerin/yeterliklerin yaygınlaştırılması) açıkça kanıtlanmıştır. ▪ Teklif, ortak tanıma ve performans değerlendirme mekanizmalarının (not dönüştürme çizelgelerinin hazırlanması dâhil) tanımı gibi, katılımcıların öğrenme çıktılarının ve hareketlilik dönemlerinin etkin şekilde doğrulanması ve/veya tanıma stratejisini, transfer edilebilen kredileri ve Diploma Ekini açıklamaktadır.
--	--

5 puan veya daha az puanlanan Hareketlilik Faaliyet bileşenleri, hibelenme için kabul edilmeyecektir.

Başvuru aşamasında, yükseköğretim öğrencileri ve personeline yönelik Özel Hareketlilik Faaliyeti başvuru sahipleri, aşağıdaki bilgileri sağlamak zorundadırlar:

¹⁰⁰ Asgari öğrenim dönemi 3 ay ya da 1 akademik yıldır.

¹⁰¹ Tıp gibi bir dönemlik eğitim programlarında, öğrenciler 24 aya kadar hareketlilikte yer alabilirler.

¹⁰² LLP-Erasmus Programı çerçevesinde daha önce edinilen tecrübeler eğitim dönemi başına 12 aylık süreye sayılmaktadır.

- Proje süresince hareketlilik faaliyetlerine katılması beklenen öğrenci ve personel sayısı,
- Planlanan hareketlilik faaliyetlerinin katılımcı başına ortalama süresi,
- Ev sahibi ve gönderen kurumlar.

Bu temelde ve değerlendirme sürecinin sonuçlarına bağlı olarak, Yürütme Ajansı, başvuran tarafından talep edilen azami sayıya kadar olmak üzere belirli sayıda hareketlilik faaliyetlerini destekleyebilir. Hiçbir durumda, bu hibe, Ortak veya Yapısal proje (hareketlilik faaliyeti hariç) için verilen hibenin % 80'ini geçmeyecektir.

BU EYLEM HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

Bölgesel ortaklık

Bölgesel (aynı bölge içindeki ülkeler) ve çapraz-bölgesel işbirliği (dünyanın farklı bölgeleri arasındaki işbirliği), ilgili olmalı ve ortak ihtiyaçlar ve hedeflerin ayrıntılı bir analizi ile gerçekleştirilmelidir. Ülkelerin seçimi, özellikle farklı bölgelerden ülkelerin söz konusu olduğu durumlarda önerilen hedefler ile yeterli ve tutarlı olmalıdır. Proje teklifine ait temanın, ilgili tüm uygun Ortak Ülkeler için bir bölgesel öncelik veya ulusal öncelik (ilgili ise) olarak listelenmiş olması koşuluyla, çapraz bölgesel işbirliği, çok ülkeli projelerde mümkündür.

Etki ve yaygınlaştırma

Kapasite Geliştirme Projelerinin, uygun Ortak Ülkelerde sistemler, kurum/kuruluşlar ve bireyler üzerinde uzun vadeli yapısal etkisi olması beklenmektedir. Projeler, yenilikçi karakterlerini, etki ve sonuçlarının sürdürülebilirliğini ve proje bitiminden sonra çıktılarını nasıl sürdürüp ve geliştirmeyi planladıklarını göstermek zorunda olacaktır. Uygun olduğu yerlerde projeler; Alfa, Edulink, Erasmus Mundus ve Tempus programları kapsamındaki önceki AB hibeli projelerin sonuçları üzerine projenin inşa edildiğini göstermelidir. Her bir proje teklifi, proje sonuçlarının ilgili hedef gruplara nasıl yaygınlaştırılacağını göstermek zorundadır. Projenin ulusal düzeyde etkiye sahip olacağını göstermeden esas olarak kurumsal düzeyde etki oluşturmaya amaçlayan Yapısal Proje teklifleri hibe verilmek üzere seçilmeyecektir.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJELERİ (ORTAK VE YAPISAL) İÇİN HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Erasmus+ Kapasite Geliştirme projelerine mali destek, birim maliyetler ve gerçek maliyetlerden oluşan tahmini bir bütçeye dayanmaktadır.

Yükseköğretim alanında Kapasite Geliştirme projeleri; personel masrafları, seyahat ve konaklama masrafları, ekipman masrafları, alt yüklenici (taşeronluk) masrafları, bilginin yaygınlaştırılması, yayınlama, tercüme ve genel masraflar gibi çeşitli masraf kalemlerini içermektedir.

"Hibe" kelimesi, Avrupa Birliğinin projeye malî katkısını gösteren, programdan talep edilebilen malî katkının miktarına işaret etmektedir ve ortak kurumların veya dış paydaşların da katkılarını içeren projenin toplam masrafları ile karıştırılmamalıdır.

Projelere tahsis edilen AB hibesi, başvuruda/projede öngörülen faaliyetleri yürüten ortak kurumlar tarafından yapılan fiili masrafların bir kısmını karşılamak için bir katkı olarak düşünülmelidir. Bir Kapasite Geliştirme projesinde katılım, yararlanıcı kurumlar tarafından eş-finansman sağlanmasını gerektirir. Eş-finansman bu nedenle başlangıçta başvurunun hazırlanması sırasında proje ortakları tarafından tahmin edilmelidir.

Eş-finansman ilkesi, fonlama yaklaşımının tanımlanmasında ve özellikle projenin bütçesinin/hibesinin hesaplanmasında kullanılan birim maliyetlerin seviyesinin tanımlanmasında dikkate alınmıştır. Sonuç olarak, başvuru sahipleri ve yararlanıcılar, bilgi ve şeffaflık amaçları için mevcut eş-finansmana ilişkin ayrıntıları belirteceklerdir. Harcama belgeleri veya destekleyici belgeler istenmeyecektir.

Projenin uygulanması, diğer tip harcamaları (yaygınlaştırma, yayınlama, tercüme (alt yüklenici eliyle yapılmıyorsa) masrafları ve genel masraflar gibi) gerektirmesine rağmen, bu harcamalar, önerilen hibenin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır. Sonuç olarak, bu harcamalar, eş-finansman kapsamında değerlendirilecektir.

Birim maliyetlere (personel masrafları, seyahat masrafları ve konaklama masraflarına katkı) dayalı bütçe kalemleri için finansal raporlama, "tetikleyici olay" ilkesine dayalı olacaktır. Yararlanıcılar, faaliyetlerin gerçek ve doğru bir şekilde uygulandığını ve çıktının üretildiğini kanıtlamak zorunda olacaklardır ancak fonların kullanımına ilişkin raporlama yapmak zorunda olmayacaklardır. Sonuç olarak, yararlanıcılar, faaliyetler ve hedefler açısından şartlar sağlandığında, projenin uygulanması için gerekli masrafların karşılamak için verilen fonları yönetme yöntemi bakımından esnekliğe sahip olacaklardır.

Gerçek maliyetlere (ekipman ve alt-sözleşme masrafları) dayalı bütçe kalemleri için finansal raporlama, uygun şekilde belgelendirilmesi gereken fiili masraflara dayalı olacaktır (aşağıya bakınız).

Önerilen hibe miktarı, asla talep edilen hibe tutarını geçmeyecek olup, aşağıdakilere bağlı olacaktır:

- Başvuru sahibi tarafından talep edilen hibe miktarı, faaliyetlerin uygunluğu ve projenin maliyet etkinliği,
- Kapasite Geliştirme projeleri için mevcut toplam bütçe.

Projenin ayrıntılı mali uygulama usulleri, ortaklar tarafından anlaşmayla belirlenmeli ve projenin başlangıcında imzalanacak bir ortaklık anlaşmasıyla resmiyet kazanmalıdır.

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Ortak ve Yapısal Projeler için asgari AB Hibesi: 500.000 AVRO
Ortak ve Yapısal Projeler için azami AB Hibesi: 1.000.000 AVRO

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar/Azami tavan		Tahsis kuralı
Personel maliyetleri	Projenin hedeflerini gerçekleştirmek için doğrudan gerekli olan görevleri yerine getiren personel maliyetine katkı	Birim maliyet	Projedeki her bir çalışma günü için katılan yönetici başına B4.1	Toplam hibe tutarının azami %40'ı	Şarta bağlı: Başvuru sahipleri, teklif edilen faaliyetlerin uygulaması ve çıktılar ile bağlantılı olarak ihtiyaç duyulan kaynak türünü ve tutarını gerekçelendirmelidir. Katkı, aynı görevler için maaşın sadece bir defa karşılanması koşuluyla sağlanır.
			Projedeki her bir çalışma günü için katılan araştırmacı/öğretmen/eğitici/eğitmen başına B4.2		
			Projedeki her bir çalışma günü için katılan teknisyen başına B4.3		
			Projedeki her bir çalışma günü için katılan idari personel başına B4.4		
Seyahat maliyetleri	Projede yer alan öğrenci ve personelin yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı (vize ücreti ve ilgili zorunlu sigorta, seyahat sigortası ve iptal maliyetleri (gerekçelendirilmesi durumunda) dâhil). Faaliyetler ve bunlarla ilgili seyahatler, projede yer alan ülkelerde gerçekleştirilmelidir. Bu kuralın istisnası, Ajansın onayı ile olmalıdır. Uygun faaliyetlerin ayrıntılı bir listesi için bu Rehberdeki Ek I'e bakınız.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Katılımcı başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ¹⁰³ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ¹⁰⁴ . Finansal destek, sadece proje hedeflerinin gerçekleştirilmesi ile doğrudan ilgili olan seyahatler için sağlanacaktır.	
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO		
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO		
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO		
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO		
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO		

¹⁰³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹⁰⁴ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

Konaklama maliyetleri	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere katılımcıların faaliyeti esnasındaki harcırahı ile doğrudan bağlantılı maliyetler.	Birim maliyet	Personel	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 120 AVRO + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük 70 AVRO + Faaliyetin 61'inci gününden 12 aya kadar: Katılımcı başına günlük 50 AVRO	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.
			Öğrenci	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük 55 AVRO + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük 40 AVRO	
Ekipman maliyetleri	Projenin uygulanması için gerekli olan ekipman alımı için katkı. Bu destek, sadece Ortak Ülkelerdeki yükseköğretim kurumları yararına satın alınacak ekipman için sağlanır.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetlerin %100'ü - Toplam hibe tutarının azami %30'u.		Şarta bağlı: Bu maliyetlerin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir
Alt yüklenici maliyetleri	Zorunlu finansal denetimler (denetim sertifikası) ve herhangi bir harici kalite güvence prosedürüne ilişkin maliyetler de dâhil olmak üzere, projenin uygulanması için gerekli olan alt yüklenici maliyetleri için katkı. Proje yönetimiyle ilgili görevler için alt yüklenici eliyle hizmeti alımı uygun değildir.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetlerin %100'ü - Toplam hibe tutarının azami %10'u.		Harici kurumlardan alt yüklenici eliyle hizmeti alımı, çok nadir olarak uygulanmalıdır. Proje hedeflerine ulaşmak için gereken özel yeterlikler ve uzmanlık, konsorsiyumda bulunmalı ve bunun kompozisyonunu belirlemelidir.

TABLO A - PERSONEL MALİYETLERİ (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR) - PROGRAM ÜLKELERİ

Uygulanacak personel kategorisi, projede kapsamında yapılacak işe bağlı olup, bireyin statüsüne veya unvanına bağlı değildir. Diğer bir deyişle, örneğin bir akademisyen tarafından yürütülen idari bir göreve ilişkin maliyetler, "İdari personel" kategorisi altında gösterilmelidir. Projede yer alan personelin gerçek ücretlendirme yöntemleri, projeye katılan kurum/kuruluşlarca ortaklaşa belirlenecek, bu personelin istihdamından sorumlu yöneticiler tarafından onaylanacak ve projenin başında ortaklar arasında imzalanacak ortaklık anlaşmasının bir parçası olacaktır. Aksi takdirde, ilgili kurum/kuruluşun genel ücretlendirme politikası uygulanacaktır. Hibenin hesaplanması için uygulanacak birim maliyet, görevlerin nerede yürütüleceğinden bağımsız olarak, personelin istihdam edildiği ülkede uygulanan birim maliyet olacaktır (diğer bir deyişle, Ülke A'daki bir kurum/kuruluşun Ülke B'de çalışan (kısmi olarak) personeli, Ülke A'nın birim maliyeti esas alınarak değerlendirilecektir).

	Yönetici	Öğretmen/Eğitici/ Eğitmen/Araştırmacı/ Gençlik çalışanı	Teknisyen	İdari personel¹⁰⁵
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Danimarka, İrlanda, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, İsveç, Lihtenştayn, Norveç	294	241	190	157
Belçika, Almanya, Fransa, İtalya, Finlandiya, İngiltere, İzlanda	280	214	162	131
Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, İspanya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Malta, Portekiz, Slovenya	164	137	102	78
Bulgaristan, Estonya, Hırvatistan, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya, Makedonya, Türkiye	88	74	55	39

¹⁰⁵ Konsorsiyum üyesi bir kurumla bir iş sözleşmesi imzalamaları şartıyla, öğrenciler proje kapsamında çalışabilirler ve ücretleri Personel Maliyetleri (idari personel) kaleminden ödenebilir.

TABLO B - PERSONEL MALİYETLERİ (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR) - ORTAK ÜLKELER

Uygulanacak personel kategorisi, projede kapsamında yapılacak işe bağlı olup, bireyin statüsüne veya unvanına bağlı değildir. Diğer bir deyişle, örneğin bir akademisyen tarafından yürütülen idari bir göreve ilişkin maliyetler, "İdari personel" kategorisi altında gösterilmelidir. Projede yer alan personelin gerçek ücretlendirme usulleri, projeye katılan kurum/kuruluşlarca ortaklaşa belirlenecek, bu personelin istihdamından sorumlu yöneticiler tarafından onaylanacak ve projenin başında ortaklar arasında imzalanacak ortaklık anlaşmasının bir parçası olacaktır. Aksi takdirde, ilgili kurum/kuruluşun genel ücretlendirme politikası uygulanacaktır. Hibenin hesaplanması için uygulanacak birim maliyet, görevlerin nerede yürütüleceğinden bağımsız olarak, personelin istihdam edildiği ülkede uygulanan birim maliyet olacaktır (diğer bir deyişle, Ülke A'daki bir kurum/kuruluşun Ülke B'de çalışan (kısmi olarak) personeli, Ülke A'nın birim maliyeti esas alınarak değerlendirilecektir).

	Yönetici	Öğretmen/Eğitici/ Eğitmen/Araştırmacı	Teknisyen	İdari personel ¹⁰⁶
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
İsrail	166	132	102	92
Arnavutluk, Arjantin, Bosna Hersek, Brezilya, Şili, Kolombiya, Kosova ¹⁰⁷ , Lübnan, Libya, Meksika, Karadağ, Peru, Sırbistan, Tayland, Uruguay, Venezuela, Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan)	108	80	57	45
Afganistan, Azerbaycan, Bolivya, Çin, Kosta Rika, Ekvador, El Salvador, Gürcistan, Guatemala, İran, Irak, Ürdün, Kazakistan, Fas, Filistin ¹⁰⁸ , Panama, Paraguay, Güney Afrika, Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan)	77	57	40	32
Cezayir, Ermenistan, Bangladeş, Beyaz Rusya, Bhutan, Burma/Myanmar, Kamboçya, Küba, Kuzey Kore, Mısır, Honduras, Hindistan, Endonezya, Kırgızistan, Laos, Malezya, Maldivler, Moldova, Moğolistan, Nepal, Nikaragua, Pakistan, Filipinler, Sri Lanka, Suriye, Tacikistan, Tunus, Türkmenistan, Özbekistan, Vietnam, Yemen	47	33	22	17

¹⁰⁶ Konsorsiyum üyesi bir kurumla bir iş sözleşmesi imzalamaları şartıyla, öğrenciler proje kapsamında çalışabilirler ve ücretleri Personel Maliyetleri (idari personel) kaleminden ödenebilir.

¹⁰⁷ Bu gösterim, statü ile ilgili pozisyonlara hâle getirmez ve BM Güvenlik Konseyi'nin 1244 nolu Kararı (UNSCR 1244) ve Kosova'nın Bağımsızlık Bildirgesine ilişkin ICJ Görüşü ile uyumludur.

¹⁰⁸ Bu gösterim, Filistin'in bir devlet olarak tanınması şeklinde yorumlanmamalıdır ve bu konuda Üye Devletlerin bireysel pozisyonlarına hâle getirmez.

ÖZEL HAREKETLİLİK FAALİYETİ İÇİN HİBE TAHSİS KURALLARI

İlgili Ortak Ülkelerdeki (Bölge 1, Bölge 2 ve Bölge 3) Özel Hareketlilik Faaliyeti için, öğrenci ve personel hareketliliğine özel bir ek bütçe, çekirdek bütçeye ek olarak verilebilir. Projenin bütçesi, aşağıdaki finansman kurallarına göre tasarlanmalıdır (AVRO olarak):

Özel Hareketlilik Faaliyeti için asgari AB Hibesi: Ortak ve Yapısal Projenin toplam AB hibesi tutarının %80'ine kadar (hareketlilik faaliyeti hariç)

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar/Azami tavan		Tahsis kuralı
Seyahat maliyetleri (öğrenci ve personel)	Projede yer alan öğrenci ve personelin yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı (vize ücreti ve ilgili zorunlu sigorta, seyahat sigortası ve iptal maliyetleri (gerekçelendirilmesi durumunda) dâhil). Faaliyetler ve bunlarla ilgili seyahatler, projede yer alan ülkelerde gerçekleştirilmelidir. Bu kuralın istisnası, Ajansın onayı ile olmalıdır. Uygun faaliyetlerin ayrıntılı bir listesi için bu Rehberdeki Ek I'e bakınız.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO		Katılımcı başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ¹⁰⁹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ¹¹⁰ . Finansal destek, sadece proje hedeflerinin gerçekleştirilmesi ile doğrudan ilgili olan seyahatler için sağlanacaktır.
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO		
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO		
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO		
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO		
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO		
Harcırah maliyetleri	Harcırah, konaklama, otobüs ve taksi gibi yerel ve toplu taşıma maliyetleri, kişisel ya da isteğe bağlı sağlık sigortası.	Birim maliyet	Öğrenci	Ortak Ülkelerden öğrenciler: Katılımcı başına aylık B5.1 Program Ülkelerinden öğrenciler: Katılımcı başına aylık B5.2	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.
			Personel	Faaliyetin 14'üncü gününe kadar: Katılımcı başına günlük B6.1 veya B6.3 + Faaliyetin 15'inci ila 60'ıncı günü arasında: Katılımcı başına günlük B6.2 veya B6.4	

¹⁰⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹¹⁰ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

TABLO 1 - ÖĞRENCİ HARCIRAHLARI (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, hareketlilik faaliyetinin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

Ev sahibi ülke	Ortak Ülkelerden Öğrenciler	Program Ülkelerinden Öğrenciler
	Tutar (aylık)	Tutar (aylık)
	B5.1	B5.2
Danimarka, İrlanda, Fransa, İtalya, Avusturya, Finlandiya, İsveç, İngiltere, Lihtenştayn, Norveç	850	Uygun değil
Belçika, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Yunanistan, İspanya, Hırvatistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Hollanda, Portekiz, Slovenya, İzlanda, Türkiye	800	Uygun değil
Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Romanya, Slovakya, Makedonya	750	Uygun değil
Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Sırbistan ve Kosova ¹¹¹ , Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan), Ermenistan, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Gürcistan, Moldova, Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Libya, Fas, Filistin ¹¹² , Suriye, Tunus	750	650
Diğer tüm Ortak Ülkeler	Uygun değil	Uygun değil

¹¹¹ Bu gösterim, statü ile ilgili pozisyonlara hâle getirmez ve BM Güvenlik Konseyi'nin 1244 nolu Kararı (UNSCR 1244) ve Kosova'nın Bağımsızlık Bildirgesine ilişkin ICJ Görüşü ile uyumludur.

¹¹² Bu gösterim, Filistin'in bir devlet olarak tanınması şeklinde yorumlanmamalıdır ve bu konuda Üye Devletlerin bireysel pozisyonlarına hâle getirmez.

TABLO 2 - PERSOMEL HARCIRAHLARI (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, hareketlilik faaliyetinin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

Ev sahibi ülke	Ortak Ülkelerden Öğrenciler		Program Ülkelerinden Öğrenciler	
	Tutar (aylık)		Tutar (aylık)	
	B6.1	B6.2	B6.3	B6.4
Danimarka, İrlanda, Hollanda, İsveç, İngiltere	160	112	Uygun değil	
Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Fransa, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Macaristan, Avusturya, Polonya, Romanya, Finlandiya, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, Türkiye	140	98	Uygun değil	
Almanya, İspanya, Letonya, Malta, Portekiz, Slovakya, Makedonya	120	84	Uygun değil	
Estonya, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya	100	70	Uygun değil	
Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Sırbistan ve Kosova ¹¹³ , Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan), Ermenistan, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Gürcistan, Moldova, Cezayir, Mısır, İsrail, Ürdün, Lübnan, Libya, Fas, Filistin ¹¹⁴ , Suriye, Tunus	100	70	160	112
Diğer tüm Ortak Ülkeler	Uygun değil		Uygun değil	

¹¹³ Bu gösterim, statü ile ilgili pozisyonlara hâlel getirmez ve BM Güvenlik Konseyi'nin 1244 nolu Kararı (UNSCR 1244) ve Kosova'nın Bağımsızlık Bildirgesine ilişkin ICJ Görüşü ile uyumludur.

¹¹⁴ Bu gösterim, Filistin'in bir devlet olarak tanınması şeklinde yorumlanmamalıdır ve bu konuda Üye Devletlerin bireysel pozisyonlarına hâlel getirmez.

GENÇLİK ALANINDA KAPASİTE GELİŞTİRME

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJELERİNİN AMAÇLARI NELERDİR?

Gençlik Kapasite Geliştirme projeleri, aşağıdakileri amaçlamaktadır:

- Dünyanın farklı bölgelerinden Program Ülkeleri ve Ortak Ülkeler arasında gençlik alanındaki işbirliğini ve değişimleri teşvik etmek¹¹⁵,
- Ortak Ülkelerde gençlik çalışmasının, yaygın öğrenmenin ve gönüllüğünün kalitesi ve tanınması konusunda iyileşme sağlamak; diğer eğitim sistemleri, işgücü piyasası ve toplum ile olan sinerjilerini ve tamamlayıcılıklarını geliştirmek,
- Bölgesel seviyede (başka bir deyişle, dünya bölgelerinin içinde ve arasında) yaygın öğrenme hareketliliği tasarımları ve programlarının geliştirilmesini, test edilmesini ve başlatılmasını teşvik etmek,
- Özellikle imkânı kısıtlı gençleri hedefleyerek, katılımcıların yeterlilik seviyelerini iyileştirmek ve topluma aktif katılımlarını teşvik etmek amacıyla, Program Ülkeleri ve Ortak Ülkeler arasında ulusötesi yaygın öğrenme hareketliliğini desteklemek.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ NEDİR?

Kapasite Geliştirme projeleri, Program Ülkeleri ve Ortak Ülkelerde gençlik alanında faal olan çok taraflı ortaklıklara dayanan ulusötesi işbirliği projeleridir. Bu projeler, eğitim ve öğretimin diğer alanlarından ve diğer sosyo-ekonomik sektörlerden kurum/kuruluşları da kapsayabilir.

Coğrafi kapsama bağlı olarak, iki farklı Kapasite Geliştirme proje tipi söz konusudur:

- Program Ülkelerinde ve 5-13 Bölgelerindeki Ortak Ülkelerde gençlik alanında faal olan kurum/kuruluşlar arasındaki Kapasite Geliştirme projeleri (bk. Bölüm A'daki "Uygun Ülkeler"):

Program Ülkelerinden kurum/kuruluşlar tarafından sunulan bu projeler, kapasite geliştirme faaliyetleri aracılığıyla söz konusu kurum/kuruluşların kapasitelerinin artırılmasını amaçlamaktadır. Bu projeler, proje hedeflerinin gerçekleştirilmesine katma değer sağladıkları ölçüde hareketlilik faaliyetleri içerebilir.

- Program Ülkelerinde ve Bölge 1'deki Ortak Ülkelerde gençlik alanında faal olan kurum/kuruluşlar arasındaki Kapasite Geliştirme projeleri (Batı Balkanlar Gençlik Penceresi projeleri) (bk. Bölüm A'daki "Uygun Ülkeler"):

Batı Balkan Ülkelerinden kurum/kuruluşlar tarafından sunulan bu projeler, kapasite geliştirme faaliyetlerinin tamamlayıcı olarak gerçekleştirilebildiği hareketlilik faaliyetleri aracılığıyla söz konusu kurum/kuruluşların kapasitelerinin artırılmasını amaçlamaktadır. Bu projeler, Batı Balkanlar Gençlik Penceresi projeleri olarak adlandırılan ve Batı Balkanlardan kurum/kuruluşlar ile işbirliğinin artırılması amacıyla Erasmus+ Programına tahsis edilen ek AB fonları ile finanse edilmektedir.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ İLE DESTEKLENEN FAALİYETLER NELERDİR?

Kapasite Geliştirme projeleri, aşağıdaki faaliyetleri yürütmelidir:

- Ortak Ülkelerde bir yandan gençlik kuruluşları, diğer yandan kamusal otoriteler arasında stratejik işbirliğini teşvik eden faaliyetler,
- Gençlik kuruluşları ile eğitim ve öğretim alanında faal olan kurum/kuruluşlar ve iş dünyası ile işgücü piyasasının temsilcileri arasında işbirliğini teşvik eden faaliyetler,
- Ortak Ülkelerde gençlik konseylerinin, gençlik platformlarının ve gençlik alanındaki yerel, bölgesel ve ulusal otoritelerin kapasitelerini geliştiren faaliyetler,
- Ortak Ülkelerde gençlik kuruluşlarının yönetimini, yönetişimini, yenilik kapasitesini ve uluslararasılaşmasını güçlendiren faaliyetler,
- Gençlik çalışması uygulamalarını başlatan, test eden ve uygulayan faaliyetler; örneğin:
  - Gençlik çalışanlarının ve eğiticilerin/eğitmenlerin sosyo-profesyonel gelişimine yönelik araç ve yöntemler,
  - Medya okuryazarlığı becerileri de dâhil olmak üzere, özellikle yeterliliklerin kazanılmasını/iyileştirilmesini destekleyen yaygın öğrenme yöntemleri.
- Uygulamaya yönelik yeni eğitim programı türleri ve toplumda gerçek hayatta yaşanmış vakaların simülasyonu; başta açık ve esnek öğrenmenin stratejik kullanımı olmak üzere yeni gençlik çalışması şekilleri, sanal hareketlilik, Açık Eğitim Kaynakları (OER) ve BİT potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesi,
- Gençlik çalışması yapan kurum/kuruluşların etkin yönetimini, uluslararasılaşmasını ve liderliğini güçlendiren işbirliği, ağ kurma ve akran öğrenme faaliyetleri.

¹¹⁵ Bu eylem çerçevesinde, bir bölge, belirli bir makro-coğrafi alana ait ülkeler grubu olarak tanımlanmaktadır.

Bir Kapasite Geliştirme Projesinin içinde aşağıdaki faaliyetler uygulanabilir:

Kapasite geliştirme faaliyetleri

- Seminer, konferans, çalıştay ve toplantı gibi gençlik alanında politika diyalogunu, işbirliğini, ağ kurmayı ve değişimleri teşvik eden faaliyetler,
- Büyük ölçekli gençlik etkinlikleri (en fazla 2 gün süreli),
- Bilgilendirme ve farkındalık kampanyaları,
- Bilgi, iletişim ve medya araçlarının geliştirilmesi,
- Gençlik çalışması yöntemlerinin, araçlarının, malzemelerinin, gençlik çalışması müfredatının, eğitim modüllerinin ve Youthpass gibi dokümantasyon araçlarının geliştirilmesi;
- Özellikle açık ve esnek öğrenme materyalleri, sanal işbirliği ve Açık Eğitim Kaynakları (OER) aracılığıyla gençlik çalışması sunmak, eğitim ve destek sağlamak için yeni yollar geliştirilmesi.

Hareketlilik faaliyetleri

- Program Ülkeleri ve Ortak Ülkeler arasında Gençlik Değişimleri¹¹⁶,
- Uygun Ortak Ülkelerden/Uygun Ortak Ülkelere Avrupa Gönüllü Hizmeti¹¹⁷
- Program Ülkeleri ve Ortak Ülkeler arasında gençlik çalışanlarının hareketliliği¹¹⁸.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİNDE YER ALAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Bir Kapasite Geliştirme projesi aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- **Başvuru sahibi/koordinatör:** Tüm ortaklar adına proje teklifini sunan kurum/kuruluştur. Eğer proje hibe alırsa, başvuru sahibi/koordinatör: 1) Yürütme Ajansına karşı tüm projenin finansal ve yasal sorumluluğunu taşır; 2) projeye katılan diğer tüm ortaklar ile işbirliği içerisinde projeyi koordine eder; 3) Erasmus+ Programından AB finansal desteğini almak ve bu finansal desteği, projeye katılan ortaklar arasında dağıtmakla yükümlüdür.
- **Ortaklar:** Kapasite Geliştirme projesinin hazırlanmasına, uygulanmasına ve değerlendirilmesine aktif katkı sağlayan kurum/kuruluşlardır.

Eğer proje Gençlik Değişimlerinin, Avrupa Gönüllü Hizmetinin uygulanmasını ve/veya gençlik çalışanlarının hareketliliğini öngörüyorsa, bu faaliyetlere iştirak eden katılımcı kurum/kuruluşlar, aşağıdaki rol ve görevleri üstlenir:

- **Gönderen kurum/kuruluş:** Gençleri yurtdışına göndermek ile yükümlüdür (bu yükümlülük; uygulamaya yönelik düzenlemeleri organize etmeyi, gidiş öncesi katılımcıları hazırlamayı ve projenin tüm safhalarında katılımcılara destek sunmayı kapsamaktadır).
- **Ev Sahibi kurum/kuruluş:** Faaliyete ev sahipliği yapmak, katılımcılar ve ortak kurum/kuruluşlar ile işbirliği içerisinde katılımcılar için bir faaliyet programı geliştirmek, projenin tüm safhalarında katılımcılara destek sunmakla yükümlüdür.

Ayrıca, seyahat masraflarına (eğer Erasmus+ hibesi kapsamında bu masraflar tamamen karşılamıyorsa) ve faaliyetin uygulanması ile bağlantılı olmayan masraflara yapılacak muhtemel bir katkı istisna olmak üzere, bir Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) faaliyetine katılım, gönüllüler için ücretsiz olmalıdır. Gönüllülerin AGH faaliyetine katılımı ile ilgili temel masraflar, Erasmus+ hibesi kapsamında veya katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan diğer imkânlar kapsamında karşılanmaktadır.

KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Kapasite Geliştirme projesi teklifinin Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

¹¹⁶ Bu faaliyetle ilgili ayrıntılı açıklama için, Bölüm B'deki "Ana Eylem 1: Gençlere ve gençlik çalışanlarına yönelik hareketlilik projesi" bölümüne bakınız.

¹¹⁷ Yukarıdaki gibi.

¹¹⁸ Yukarıdaki gibi.

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, Program Ülkesinde veya uygun bir Ortak Ülkede yerleşik olan bir kamu kurum/kuruluşu ya da özel kurum/kuruluş olabilir (yukarıdaki "Kapasite Geliştirme Projesi Nedir" bölümüne bakınız).</p> <p>Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş, aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK (Avrupa Gençlik STK'ları dâhil), ▪ Ulusal Gençlik Konseyi, ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Okul/enstitü/eğitim merkezi (mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi de dâhil, okul öncesinden lise eğitimine kadar her seviyede), ▪ Küçük, orta veya büyük ölçekli özel işletme ya da kamu işletmesi (sosyal girişimler de dâhil), ▪ Ticaret odaları, esnaf dernekleri/mesleki dernekler ve sendikalar da dâhil olmak üzere, bir sosyal ortak veya çalışma hayatının diğer bir temsilcisi, ▪ Yükseköğretim kurumu, ▪ Araştırma enstitüsü, ▪ Vakıf, ▪ İşletmeler arası bir eğitim merkezi, ▪ Kültürel bir kurum/kuruluş, kütüphane, müze, ▪ Mesleki danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sunan bir kurum/kuruluş. <p>Uygun Ortak Ülkelerden kurum/kuruluşlar, projede yalnızca ortak sıfatıyla yer alabilirler (başvuru sahibi sıfatıyla değil).</p>
Kimler başvurabilir?	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluş, dernek, STK (Avrupa Gençlik STK'ları da dâhil), ▪ Ulusal Gençlik Konseyi, ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede kamu kurum/kuruluşu <p>projede yer alan tüm kurum/kuruluşlar adına başvurabilir. Diğer kurum/kuruluş türleri, yalnızca ortak sıfatıyla projede yer alabilir.</p> <p>Başvuru sahipleri, proje tekliflerini vermek için belirlenen son başvuru tarihi itibarıyla, en az bir yıldır yasal olarak kayıtlı olmalıdır.</p>
Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili	<p>Kapasite Geliştirme projeleri ulusötesi projeler olup, en az üç farklı ülkeden üç katılımcı kurum/kuruluş içermektedir. Ülkelerden en az biri bir Program Ülkesi ve en az biri uygun bir Ortak Ülke olmalıdır.</p>
Projenin süresi	<p>9 ay ile 2 yıl arasında. Proje süresi, projenin hedefine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında seçilmelidir.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	<p>Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.</p>
Ne zaman başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahipleri hibe başvurularını en geç aşağıdaki tarihlerde sunmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aynı yılın 1 Ekim tarihi ile takip eden yılın 28 Şubat tarihi arasında başlayan projeler için 3 Nisan tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğle) kadar. ▪ Takip eden yılın 1 Mart tarihi ile 31 Temmuz tarihleri arasında başlayan projeler için 2 Eylül tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğle) kadar.
Nasıl başvurulmalıdır?	<p>Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.</p>
Diğer kriterler	<p>Her bir son başvuru tarihi itibarıyla aynı başvuru sahibi tarafından yalnızca bir proje teklifi sunulabilir.</p> <p>Batı Balkan Gençlik Penceresi projeleri, en bir adet hareketlilik faaliyeti içermelidir.</p> <p>Proje kapsamında planlanan her bir faaliyete ilişkin zaman çizelgesi, başvuru formuna eklenmelidir.</p>

GENÇLİK DEĞİŞİMLERİ İÇİN EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	<p>Seyahat süresi hariç 5 ile 21 gün.</p>
Faaliyetin yer(ler)i	<p>Faaliyet, katılımcı kurum/kuruluşlardan bir tanesinin ülkesinde gerçekleştirilmelidir.</p>

Uygun katılımcılar	Ev sahibi ve gönderen kurum/kuruluşların ülkelerinden 13 ila 30 ¹¹⁹ yaş arasındaki gençler.
Katılımcı sayısı	En az 16 ve en fazla 60 katılımcı (grup lideri(liderleri) hariç). Grup başına en az 4 katılımcı (grup lideri(liderleri) hariç). Her bir ulusal grup, en az bir grup liderine sahip olmalıdır. Bir grup lideri, bir Gençlik Değişimine katılan gençlerin etkin öğrenmesini, korunmasını ve güvenliğini sağlamak üzere bu gençlere eşlik eden bir yetişkindir.

AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ İÇİN EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Akreditasyon	Bir Program Ülkesinde yerleşik tüm katılımcı kurum/kuruluşlar geçerli bir AGH akreditasyonuna sahip olmalıdır (daha fazla bilgi Ek I'daki AGH bölümünde mevcuttur).
Faaliyetin süresi	2 ila 12 ay.
Faaliyetin yer(ler)i	Program Ülkesinden bir gönüllü , faaliyetini, proje kapsamındaki Ortak Ülkelerden birinde yürütmelidir. Uygun Ortak Ülkeden bir gönüllü , faaliyetini, proje kapsamındaki Program Ülkelerinden birinde yürütmelidir.
Uygun katılımcılar	Gönderen kurum/kuruluşun ülkesinde yaşayan 17 ila 30 ¹²⁰ yaş arasındaki gençler. Bir gönüllü, yalnızca bir Avrupa Gönüllü Hizmetinde yer alabilir. İstisna: Ana Eylem 1 altında en fazla 2 ay süreyle bir AGH faaliyeti yürütmüş olan gönüllüler, başka bir Avrupa Gönüllü Hizmetinde yer alabilir.
Katılımcı sayısı	Tüm Kapasite Geliştirme projesi için en fazla 30 gönüllü.

GENÇLİK ÇALIŞANLARININ HAREKETLİLİĞİ İÇİN EK UYGUNLUK KRİTERLERİ

Faaliyetin süresi	Seyahat süresi hariç 5 gün ila 2 ay.
Faaliyetin yer(ler)i	Faaliyet, katılımcı kurum/kuruluşlardan bir tanesinin ülkesinde gerçekleştirilmelidir.
Uygun katılımcılar	Yaş Sınırı yok. Katılımcılar, gönderen veya ev sahibi kurum/kuruluşun ülkesinde yaşıyor olmalıdır.
Katılımcı sayısı	Proje kapsamında planlanan her bir faaliyet için 50 katılımcıya kadar (duruma göre, eğitici/eğitmenler ve kolaylaştırıcılar da dâhil).

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 20 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin, Eylemin hedeflerine uygunluğu ("Kapasite Geliştirme Projesinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız). ▪ Proje teklifinin aşağıdakiler ne ölçüde karşıladığı: <ul style="list-style-type: none"> - Proje teklifindeki hedefler açık şekilde tanımlanmış ve gerçekçi olup, katılımcı kurum/kuruluşların ve hedef kitlelerin sorunlarını ele almaktadır. - Proje teklifi, yenilikçi ve/veya daha önce katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından yürütülmüş diğer girişimleri tamamlayıcı niteliktedir. - Proje teklifi, imkânları kısıtlı gençleri kapsamaktadır.
---	--

¹¹⁹ Aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

Alt yaş sınırı: Katılımcılar, faaliyetin başladığı tarihte en az yaş şartını sağlamış olmalıdır.

Üst yaş sınırı: Katılımcılar, başvuru tarihinde belirtilmiş olan en üst yaştan daha büyük olmamalıdır.

¹²⁰ Yukarıdaki notu okuyunuz.

<p>Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, izleme, değerlendirme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasında tutarlılık, ▪ Önerilen yaygın öğrenme yöntemlerinin kalitesi, ▪ Katılımcıların öğrenme çıktılarının tanınmasına ve doğrulanmasına ilişkin düzenlemelerin kalitesi ve Avrupa şeffaflık ve tanınma araçlarının tutarlı kullanımı, ▪ Proje uygulamasının yüksek kalitede olmasını, zamanında ve bütçesine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlamak için, kalite kontrol tedbirlerinin mevcudiyeti ve uygunluğu, ▪ Projenin ne ölçüde maliyet açısından etkin olduğu ve ne ölçüde her bir faaliyete uygun kaynak tahsis ettiği. <p>Eğer proje hareketlilik faaliyetleri öngörüyorsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Katılımcıları hareketlilik faaliyetlerine seçilmesi ve/veya dâhil edilmesi için kullanılan tedbirlerin uygunluğu.
<p>Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin aşağıdakiler ne ölçüde karşıladığı: <ul style="list-style-type: none"> - Proje, projenin tüm boyutlarını başarılı bir şekilde ortaya koyacak gerekli profile, deneyime ve uzmanlığa sahip tamamlayıcı katılımcı kurum/kuruluşların uygun bir karışımını içermektedir. - Sorumluluk ve görevlerin dağılımı, tüm katılımcı kurum/kuruluşların kararlılığını ve aktif katkısını ortaya koymaktadır. ▪ Katılımcı kurum/kuruluşların kendi aralarında ve diğer ilgili paydaşlarla etkin koordinasyon ve iletişim mekanizmalarının varlığı.
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, - Yerel, bölgesel, ulusal ve/veya uluslararası seviyelerde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ve bireylerin dışındaki. ▪ Yaygınlaştırma planının kalitesi: Proje çıktılarını, katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında paylaşmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ Uygulanabildiği yerde, proje teklifi, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların orantısız kısıtlamalar içermeyecek şekilde açık lisanslar aracılığıyla nasıl ücretsiz sunulacağını ve tanıtılacağını açıklamaktadır. ▪ Planların, projenin sürdürülebilirliğini sağlama kalitesi: AB hibesi kullanıldıktan sonra da projenin bir etkiye sahip olma ve sonuç üretme kapasitesi.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her bir kategorisinde azami puanın en az yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 10'ar puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" ve "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorileri için en az 15'er puan).

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Kapasite Geliştirme projesine verilen azami hibe: 150.000 AVRO

Uygun maliyetler		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyetleri	<p>Aşağıdakiler de dâhil olmak üzere, proje kapsamındaki kapasite geliştirme faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan maliyetler (hareketlilik maliyetleri hariç):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bilgi, İletişim ve Teknoloji (BİT) maliyetleri, ▪ Proje ortakları arasında uygulama ve koordinasyon amaçlı ulusötesi proje toplantıları, konferanslar ve büyük ölçekli gençlik etkinlikleri:<ul style="list-style-type: none"> ○ Seyahat maliyetleri, ○ Yerel ulaşım da dâhil, yeme-içme ve konaklama maliyetleri, ○ Vize ve sigorta maliyetleri, ○ Toplantılar, konferanslar, diğer etkinlikler için oda kiralama maliyetleri, ○ Tercüme maliyetleri, ○ Dışardan gelen konuşmacılar ile ilgili maliyetler. ▪ Proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve fikri çıktılar:<ul style="list-style-type: none"> ○ Üretim, ○ Tercüme, ○ Yaygınlaştırma ve/veya bilgilendirme maliyetleri. ▪ Hareketlilik faaliyetlerinde yer alan katılımcıların dilsel, kültürlerarası ve faaliyet ile bağlantılı hazırlık maliyetleri, <p>Dolaylı maliyetler: Proje kapsamında yapılan uygun doğrudan maliyetlerin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bu maliyetler, yararlanıcının genel idari maliyetlerini temsil etmekte olup, projeye yüklenebilir nitelikte kabul edilebilir maliyetlerdir (örneğin, elektrik veya internet faturaları, faaliyetin yapılacağı yer ile ilgili maliyetler, sabit personel maliyetleri vb.)</p>	Gerçek maliyetler	Toplam uygun maliyetin azami %80'i.	Şarta bağlı: Talep edilen bütçe planlanan faaliyetler ile bağlantılı olarak gerekçelendirilmiştir.

A) KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN GENÇLİK DEĞİŞİMLERİ İÇİN HİBE TAHSİS KURALLARI (İSTEĞE BAĞLI HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere, katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	10 ila 99 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 20 AVRO	Katılımcı başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ¹²¹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ¹²² .
			100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 80 AVRO	
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 170 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 270 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 400 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 620 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 830 AVRO	
Kurumsal destek	Projedeki hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan maliyetler	Birim maliyet	Her bir katılımcı ¹²³ için faaliyet günü başına B4.1	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde, faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).
Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.
İstisnai maliyetler	İmkânları kısıtlı gençlerin katılımının desteklenmesine yönelik masraflar (katılımcıların seyahat ve harcırah masrafları hariç). Vize ve vize ile bağlantılı masraflar, ikamet izinleri ve aşı masrafları.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	Şarta bağlı: İstisnai maliyetin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.

¹²¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹²² Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

¹²³ Grup liderleri ve eşlik eden kişiler dâhil.

B) KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ İÇİN HİBE TAHSİS KURALLARI (İSTEĞE BAĞLI HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere, katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Katılımcı başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ¹²⁴ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ¹²⁵ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1.100 AVRO	
Kurumsal destek	Projedeki hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan maliyetler.	Birim maliyet	Gönüllü başına aylık B4.3	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.
Bireysel destek	Ek kişisel masraflar için gönüllüye verilecek "cep harçlığı"	Birim maliyet	Gönüllü başına aylık B4.4	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır.
Özel ihtiyaç desteği	Eşlik eden kişilerin harcırah maliyetleri ve gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" bütçe kategorisinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat maliyetleri. Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.

¹²⁴ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹²⁵ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

İstisnai maliyetler	İmkânları kısıtlı gençlerin katılımı halinde, daha güçlendirilmiş rehberlik ve özel hazırlığa destek amaçlı maliyetler. Vize ve vize ile bağlantılı masraflar, ikamet izinleri, aşı masrafları.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	Şarta bağlı: İstisnai maliyetin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir.
----------------------------	--	-------------------	-------------------------	--

C) KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN GENÇLİK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK HAREKETLİLİK İÇİN HİBE TAHSİS KURALLARI (İSTEĞE BAĞLI HİBE TAHSİSİ)

Uygun maliyet	Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı	
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere, katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO	Katılımcı başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ¹²⁶ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ¹²⁷ .
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO	
Kurumsal destek	Projedeki hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan maliyetler.	Birim maliyet	Faaliyet günü başına her katılımcı ¹²⁸ için B4.2 . En fazla 1100 AVRO	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde, faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).

¹²⁶ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹²⁷ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

¹²⁸ Eğitmenler, kolaylaştırıcılar ve eşlik eden kişiler dâhil.

Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerekçelendirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir
İstisnai maliyetler	Vize ve vize ile bağlantılı masraflar, ikamet izinleri, aşı masrafları.	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	Şarta bağlı: İstisnai maliyetin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerekçelendirilmelidir

D) KURUMSAL VE BİREYSEL DESTEK (TUTARLAR GÜN/AY BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar hareketlilik faaliyetinin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

	Kurumsal destek			Bireysel destek
	Gençlik Değişimleri (AVRO/gün)	Gençlik Çalışanlarının Hareketliliği (AVRO/gün)	AGH (AVRO/ay)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Belçika	37	65	590	110
Bulgaristan	32	53	500	70
Çek Cumhuriyeti	32	54	490	90
Danimarka	40	72	630	145
Almanya	33	58	520	110
Estonya	33	56	520	85
İrlanda	39	74	610	125
Yunanistan	38	71	610	100
İspanya	34	61	530	105
Fransa	37	66	570	115
Hırvatistan	35	62	570	90
İtalya	39	66	610	115
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	32	58	610	110
Letonya	34	59	550	80
Litvanya	34	58	540	80
Lüksemburg	36	66	610	110
Macaristan	33	55	510	90
Malta	37	65	600	110
Hollanda	39	69	620	110
Avusturya	39	61	540	115
Polonya	34	59	540	85
Portekiz	37	65	600	100
Romanya	32	54	500	60
Slovenya	34	60	580	85
Slovakya	35	60	550	95
Finlandiya	39	71	630	125
İsveç	39	70	630	115
İngiltere	40	76	630	140
Makedonya	28	45	440	60
İzlanda	39	71	610	135
Lihtenştayn	39	74	610	120
Norveç	40	74	630	135
Türkiye	32	54	500	80
Ortak Ülke	29	48	440	55

ANA EYLEM 3: POLİTİKA REFORMUNA DESTEK

Politika reformuna destek faaliyetleri, Avrupa 2020 Stratejisinin, Eğitim ve Öğretimde Avrupa İşbirliği Stratejik Çerçevesinin (ET2020) ve Avrupa Gençlik Stratejisinin amaçlarına ulaşmayı hedeflemektedir.

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Aşağıdaki Eylem, bu Program Rehberi vasıtasıyla uygulanmaktadır:

- Yapılandırılmış Diyalog: Gençler ve karar alıcılar arasında gençlik alanındaki toplantılar.

Bölüm B, bu Eylem için geçerli kriterler ve hibe tahsis kuralları konusunda ayrıntılı bilgi sunmaktadır.

Ayrıca Ana Eylem 3; eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında politika reformunu destekleyen çok sayıda diğer eylemi kapsamaktadır. Bu Eylemler, Yürütme Ajansı tarafından yönetilen belirli teklif çağrıları aracılığıyla veya doğrudan Komisyon tarafından uygulanmaktadır. Söz konusu Eylemlerin kısa bir açıklaması aşağıda yer almaktadır. Daha fazla bilgi, Avrupa Komisyonu, Yürütme Ajansı ve Ulusal Ajansların internet sitelerinde mevcuttur. Diğer Eylemler şunlardır:

Kanıt toplama, analiz ve akran öğrenme de dâhil olmak üzere, **eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında bilginin** artırılması. Özellikle:

- Tematik ve ülke bazında uzmanlık, Eurydice tarafından yürütülen faaliyetler aracılığıyla yapılanlar da dâhil, politika konuları ve reformları ile ilgili çalışmalar,
- Avrupa'da dil yetkinliklerinin gelişimi de dâhil, ülkelerin belirli eğilim ve gelişmeleri izlemeye yönelik Avrupa düzeyindeki/uluslararası düzeydeki araştırmalara katılımına destek,
- AB Dönem Başkanlığı etkinlikleri, konferanslar ve yüksek seviyede toplantılar,
- Deneyim ve iyi uygulama paylaşımları ve akran değerlendirmeleri,
- Açık Koordinasyon Yöntemlerinin uygulanmasına destek.

Yenilikçi politika beklentileri içinde olmak ve uygulamalarını hazırlamak için **ileriye dönük girişimler**. Bunlar, (a) politika geliştirme konusunda temel paydaşlar tarafından yürütülen geleceğe yönelik işbirliği projeleri ve (b) sağlam değerlendirme yöntemlerine dayanarak üst düzeyde kamu idareleri tarafından yürütülen ve çok sayıda ülkede yapılan alan araştırmalarını da kapsayan Avrupa politika deneyimleri ile ilgili olarak Yürütme Ajansı tarafından yönetilen belirli teklif çağrılarını kapsamaktadır.

Avrupa politika araçlarına destek, özellikle:

- Beceri ve yeterliliklerin şeffaflığını, tanınmasını ve kredi transferini kolaylaştırmak, kalite güvencesini geliştirmek, beceri yönetimini ve rehberliği desteklemek amacıyla şeffaflık araçları (beceriler ve yeterlilikler). Bu Eylem söz konusu araçların uygulanmasına destek sağlayan ağları da kapsayacaktır.
- AB Beceriler Panoraması online platformu gibi Avrupa araçlarını geliştirmeye ve desteklemeye yönelik beceri bilgisi,
- Okuryazarlık ve yetişkin öğrenmesi, gençlik çalışması ve gençlik bilgilendirilmesi gibi belirli politika alanlarını destekleyen ağlar (SALTO ve Eurodesk),
- Özel yükseköğretim araçları: U-Multirank gibi araçların desteklenmesi ve geliştirilmesi, Bologna Sürecine veya Yükseköğretimin dış boyutuna destek; komşu bölgeler ve genişleme bölgelerinin yanı sıra Rusya ve Orta Asya'da Yükseköğretim Reform Uzmanlarından oluşan ulusal ekipler,
- Organize hareketliliğin kalitesini artırmak ve Avrupa çapında çarlık eğitiminin kalitesini ve arzını artırmak konusunda Ulusal Otoriteleri desteklemek için Mesleki Eğitim ve Öğretim Hareketlilik Şartını uygulamaya yönelik özel Mesleki Eğitim ve Öğretim araçları.

OECD ve Avrupa Konseyi gibi **uluslararası kurum/kuruluşlarla işbirliği**. Bu Eylem, Ortak Ülkeler ile politika diyalogunu ve dünya çapında Avrupa yükseköğretiminin uluslararası cazibesinin tanıtımını da güçlendirecektir. Aynı zamanda söz konusu Eylem, AB'ye komşu Ortak Ülkelerde Yükseköğretim Reformu Uzman Ağını ve uluslararası mezun derneklerini destekleyecektir.

Aşağıdaki hususlar da dâhil, paydaş diyalogu, politika ve program tanıtımına destek:

- Yürütme Ajansı tarafından yönetilen belirli bir teklif çağrısı aracılığıyla eğitim, öğretim ve gençlik alanlarındaki Avrupa STK'larını ve AB çapındaki ağları destekleyen Sivil Toplum Ortaklıkları,
- İlgili politika konularında (Eğitim, Öğretim ve Gençlik Forumu veya Avrupa Gençlik Haftası gibi) politika yapımcılar ve paydaşlar ile kamusal etkinlikler, toplantılar, tartışmalar ve istişareler,
- Ulusal Çalışma Gruplarına desteğin yanı sıra, gençler ve karar alıcılar arasındaki diyalogu teşvik eden toplantılar (bk. aşağıdaki bölüm) da dâhil, gençlik alanında Yapılandırılmış Diyalog,
- Politika çıktıları ve öncelikler, Erasmus+ Programı, bunun sonuçları, özellikle Avrupa Yapısal Fonları ve Avrupa Yatırım Fonları olmak üzere, diğer AB programları ile Erasmus+'ın potansiyel sinerjileri konusunda farkındalık yaratma, bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetleri.

Bu Ana Eylem aracılığıyla uygulanan faaliyetlerin amaçları şunlardır:

- Açık Koordinasyon Yöntemleri aracılığıyla eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin kalitesini, etkinliğini ve eşitliğini iyileştirmek. Avrupa Dönem Başkanlıklarından kaynaklanan genel ve Ülke Bazında Tavsiye Kararlarının uygulanmasını desteklemek,
- Sistemleri, yapıları ve süreçleri test edip iyileştirmek için yetkili otoriteler arasında en üst siyasi seviyede ulusötesi işbirliğini ve karşılıklı öğrenmeyi teşvik etmek,
- Eğitim ve Öğretimde İşbirliği Stratejik Çerçevesi (ET2020), Avrupa Gençlik Stratejisi ve Bologna ve Kopenhag süreçleri gibi belirli politika gündemleri kapsamında kanıta dayalı politikayı desteklemek için özellikle akran öğrenme aracılığıyla bilgi ve analitik kapasite geliştirmek,
- Sağlıklı karşılaştırmalı uluslararası verileri ve uygun ikincil analizleri Avrupa seviyesinde ve ulusal seviyede politika yapımı için erişilir kılmak; yenilikçi politikaların uygulamasını değerlendirip izlemek, transfer edilebilirliği ve ölçeklenebilirliği teşvik etmek için anlamlı kanıtları toplanmasını ve bunların analizini kolaylaştırmak,
- Avrupa ağlarını desteklemek; örgün, yaygın, sargın eğitimde, mesleki eğitim ve öğretimde edinilen yeterliliklerini saydamlığını ve tanınmasını güçlendiren araçlar uygulamak; Avrupa Beceri ve Yeterlilikler Alanına giden yolu hazırlamak,
- Sivil toplum ağlarının ve sivil toplum kurum/kuruluşlarının politika uygulamasına aktif katılımını desteklemek,
- Gençler ile Yapılandırılmış Diyalogu desteklemek ve demokratik hayata aktif katılımlarını teşvik etmek,
- Program Ülkeleri ve Ortak Ülkelerden gelen politika yapımcılar, uygulayıcılar ve paydaşlar arasında iyi uygulama değişimlerini, diyalogu, karşılıklı öğrenmeyi ve işbirliğini desteklemek,
- Avrupa politikalarının ve Erasmus+ Programının sonuçları ile ilgili farkındalık yaratmak ve bunların ulusal, bölgesel veya yerel seviyede kullanımını teşvik etmek. Avrupa yükseköğretiminin profilini ve cazibesini dünya çapında yükseltmek,
- Gerek Avrupa Yapısal Fonları ve Avrupa Yatırım Fonları gibi diğer AB programları ile gerekse ulusal veya bölgesel seviyedeki hibe tahsis programları ile sinerjilere hız kazandırmak.

YAPILANDIRILMIŞ DİYALOG: GENÇLER VE KARAR ALICILAR ARASINDA GENÇLİK ALANINDA TOPLANTILAR

YAPILANDIRILMIŞ DİYALOG TOPLANTILARININ AMACI NEDİR?

Bu Eylem, gençlerin demokratik hayata katılımını teşvik etmekte ve Yapılandırılmış Diyalog tarafından belirlenen tema ve öncelikler ile gençlik alanında yenilenmiş politika çerçevesi üzerine odaklanan konularda tartışmaları desteklemektedir. Yapılandırılmış Diyalog, politika yapma konusunda faydalı sonuçlar elde etmek amacıyla gençler ile politika yapıcılar arasındaki tartışmalara verilen isimdir. Tartışma, öncelikler ve zamanlama etrafında yapılandırılmıştır ve gençlerin gerek kendi arasında mutabık kaldıkları, gerekse politika yapıcılar, gençlik uzmanları ve gençlikten sorumlu kamu otoritelerinin temsilcileri ile birlikte üzerinde mutabık kaldıkları temaları tartıştığı etkinlikler öngörmektedir. Yapılandırılmış Diyalog konusunda daha fazla bilgi, Avrupa Komisyonu'nun internet sitesinde mevcuttur.

Ayrıca, Komisyonun yıllık Çalışma Programı ile uyumlu olarak, Bölüm B'deki "Gençlik" başlıklı giriş bölümünde açıklanan ilgili önceliklerden bir ya da birden fazlasını amaçlayan projelere öncelik verilecektir.

YAPILANDIRILMIŞ DİYALOG TOPLANTILARI NELERDİR?

Yapılandırılmış Diyalog projeleri toplantılar, konferanslar, istişareler ve etkinlikler şeklinde gerçekleştirilebilir. Bu etkinlikler, gençlerin Avrupa'da demokratik hayata aktif katılımını ve karar alıcılar ile karşılıklı etkileşimini desteklemektedir. Bu etkinliklerin somut bir sonucu olarak, gençler Avrupa'da gençlik politikalarının nasıl şekillendirilip uygulanması gerektiği konusunda seslerini duyurabilmektedir (pozisyonların, tekliflerin ve tavsiyelerin şekillendirilmesi aracılığıyla).

Bir Yapılandırılmış Diyalog projesinin üç aşaması vardır:

- Planlama ve hazırlık,
- Faaliyetlerin uygulanması,
- Değerlendirme (muhtemel bir izlemeye ilişkin fikirler dâhil).

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Bu Eylem kapsamındaki bir proje, aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını içerebilir:

- Yapılandırılmış Diyalog veya AB Gençlik Stratejisi ile ilgili konularda gençlerin, gençlik alanındaki karar alıcılar ile diyalog halinde bilgilendirilmesine, tartışmasına ve aktif katılım sağlamasına imkân veren ulusal toplantılar ve ulusötesi seminerler,
- Her dönem Avrupa Birliği'nin Başkanlığını elinde tutan Üye Devlet tarafından organize edilen resmi Gençlik Konferanslarına dayanak hazırlayan ulusal toplantılar ve ulusötesi seminerler,
- Avrupa Gençlik Haftası esnasında organize edilen faaliyetler ile bağlantılı gençlik politikası temalarında tartışmaları ve bilgilendirmeleri destekleyen etkinlikler,
- Demokratik hayata katılım ile ilgili konulardaki ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla gençler ile yapılan istişareler (online istişareler, kamuoyu yoklamaları vb.),
- Demokratik hayata katılım temasının etrafında gençler ve karar alıcılar/gençlik uzmanları arasında toplantılar, bilgilendirme etkinlikleri veya tartışmalar,
- Demokratik kurum/kuruluşların işleyişini ve karar alıcıların bu kurum/kuruluşların içindeki rollerini canlandıran etkinlikler.

Faaliyetler, gençler tarafından yürütülmektedir; genç katılımcılar hazırlıktan takibe kadar projenin tüm aşamalarına aktif katılım sağlamalıdır. Yaygın öğrenme ilkeleri ve uygulamaları, uygulama projesi süresince yansıtılmaktadır.

Şu faaliyetler, Yapılandırılmış Diyalog kapsamındaki hibeler için uygun değildir: Kurum/kuruluşların veya kurum/kuruluş ağlarının yasal toplantıları; siyasi etki altında gerçekleşen etkinlikler.

PROJELERİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Projenin Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı kurum/kuruluşlar	<p>Bir katılımcı kurum/kuruluş, bir Program Ülkesinde veya AB'ye komşu bir Ortak Ülkede (bk. Bölüm A'daki "Uygun Ülkeler") yerleşik olan aşağıdaki kurum/kuruluşlardan biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kâr amacı gütmeyen bir kurum/kuruluş, dernek, STK, ▪ Bir Avrupa Gençlik STK'sı, ▪ Yerel veya bölgesel seviyede bir kamu kurum/kuruluşu. <p>Uygun Ortak Ülkelerden kurum/kuruluşlar, yalnızca ortak sıfatıyla projede yer alabilir (başvuru sahibi sıfatıyla değil).</p>
Kimler başvurabilir?	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir kurum/kuruluş, başvuru sahibi olabilir. İki veya daha fazla katılımcı kurum/kuruluş tarafından gerçekleştirilen projelerde, bu kurum/kuruluşlardan biri, projeye dâhil olan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvurur.</p>
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	<p>Ulusötesi/uluslararası toplantılar: Faaliyet, en az iki farklı ülkeden en az iki katılımcı kurum/kuruluşu kapsamalı ve bu ülkelerden en az bir tanesi Program Ülkesi olmalıdır.</p> <p>Ulusal toplantılar: Faaliyet bir Program Ülkesinden katılan bir kurum/kuruluşu kapsamaktadır.</p>
Uygun katılımcılar	<p>Genç katılımcılar: Projede yer alan ülkelerdeki 13 ila 30 yaş arası gençler.</p> <p>Karar alıcılar: Proje, gençlik politikası alanındaki karar alıcıların veya uzmanların katılımını öngörüyorsa, bu katılımcılar yaşlarına ve coğrafi olarak nereden geldiklerine bakılmaksızın projeye dâhil edilebilir.</p>
Katılımcı sayısı	<p>En az 30 genç katılımcı projede yer almalıdır.</p>
Faaliyet yer(ler)i	<p>Ulusal toplantılar: Proje, başvuru sahibi kurum/kuruluşun ülkesinde gerçekleştirilmelidir.</p> <p>Ulusötesi/uluslararası toplantılar: Faaliyetler, projeye katılan herhangi bir Program Ülkelerinin herhangi birinde yapılabilir.</p>
Projenin süresi	<p>3 ila 24 ay arasında.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahibi kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkenin Ulusal Ajansına.</p>
Ne zaman başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahipleri hibe başvurularını en geç aşağıdaki tarihlerde sunmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aynı yıl 1 Mayıs ile 30 Eylül tarihleri arasında başlayan projeler için 4 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar. ▪ Aynı yıl 1 Ağustos ile 31 Aralık tarihleri arasında başlayan projeler için 30 Nisan tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar. ▪ Aynı yıl 1 Ocak ile takip eden yılın 31 Mayıs tarihleri arasında başlayan projeler için 1 Ekim tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar.
Nasıl başvurulmalıdır?	<p>Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.</p>

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen Bölüm C'yi inceleyiniz.

HİBE TAHSİS KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

<p>Projenin uygunluğu (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri (lütfen yukarıda yer alan "Yapılandırılmış diyalog toplantılarının amacı nedir?" bölümüne bakınız) - Katılımcı kurum/kuruluşların ve bireysel katılımcıların ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Proje teklifinin ne ölçüde aşağıdaki unsurlar için uygun olduğu: <ul style="list-style-type: none"> - Katılımcılar için yüksek kaliteli çıktılar üretmek, - Katılımcı kurum/kuruluşların kapasitelerini güçlendirmek. ▪ Projenin, aşağıdakileri ne ölçüde kapsadığı: <ul style="list-style-type: none"> ▪ İmkânları kısıtlı gençler, ▪ Karar alıcılar, gençlik uzmanları, kamu otoritelerinin gençlikten sorumlu temsilcileri.
<p>Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje teklifinin tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi (hareketlilik faaliyetlerinin hazırlanması, uygulanması ve takibi), ▪ Proje hedefleri ve teklif edilen faaliyetler arasında tutarlılık, ▪ Uygulamaya yönelik düzenlemelerin, yönetim ve destek yöntemlerinin kalitesi, ▪ Teklif edilen katılımcı yaygın öğrenme yöntemlerinin kalitesi ve projenin tüm aşamalarında gençlerin aktif katılımı, ▪ Faaliyetlere katılımcıları seçmek ve katılımlarını teşvik etmek için kullanılan tedbirlerin yerindeliği, ▪ Proje teklifinin, ilgili karar alıcıları (politika yapımcılar, gençlik uzmanları, kamu otoritelerinin gençlikten sorumlu temsilcileri vb.) ne ölçüde içerdiği, ▪ Uygun olması halinde, gerek katılımcı kurum/kuruluşlar arasında, gerekse diğer ilgili paydaşlarla işbirliği ve iletişimin kalitesi.
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ve bireylerin dışındaki. ▪ Katılımcı kurum/kuruluşların ve ortakların içinde ve dışında projenin çıktıları yaygınlaştırmayı amaçlayan tedbirlerin yerindeliği ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağına proje teklifinde ne ölçüde açıklandığı.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri, yukarıda belirtilen hibe kriterlerinin her bir kategorisinde azami puanın en az yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorileri için en az 15'er puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 20 puan).

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Yapılandırılmış Diyalog toplantısına verilen azami hibe: 50.000 AVRO

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Seyahat	Eşlik eden kişiler de dâhil olmak üzere, katılımcıların yerleşik oldukları yerden faaliyet yerine gitmek ve dönmek için yaptıkları seyahat maliyetine katkı.	Birim maliyet	10 ila 99 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 20 AVRO	Katılımcı başına seyahat mesafesine bağlıdır. Seyahat mesafeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır ¹²⁹ . Başvuru sahibi, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesini belirtmek zorundadır ¹³⁰ .
			100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 80 AVRO	
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 170 AVRO	
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 270 AVRO	
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 400 AVRO	
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 620 AVRO	
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 830 AVRO	
Kurumsal destek	Faaliyetin hazırlanması, uygulanması ve takibi ile doğrudan bağlantılı tüm diğer maliyetlere hibe katkısı	Birim maliyet	Her bir katılımcı ¹³¹ için faaliyet günü başına C1.1 .	Katılımcı başına kalış süresine bağlıdır (gerekli olması halinde, faaliyetten bir seyahat günü öncesi ile faaliyetin ardından bir seyahat günü sonrası dâhil).

¹²⁹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

¹³⁰ Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

¹³¹ Eşlik eden kişiler dâhil.

Özel ihtiyaç desteği	Engelli katılımcılar ve eşlik eden kişiler ile doğrudan ilişkili ek maliyetler (gerçekleştirilmiş olması ve "seyahat" ile "kurumsal destek" bütçe kategorilerinde bu katılımcılar için ayrıca hibe talep edilmemiş olması şartıyla seyahat ve harcırah masrafları dâhil).	Gerçek maliyetler	Uygun maliyetin %100'ü.	
İstisnai maliyetler	<p>Bu Eyleme katılım için gerekli olduğu ölçüde, gençler ile yapılan istişareler (online) ve kamuoyu araştırmaları ile bağlantılı masraflar.</p> <p>Yaygınlaştırma ve sonuçların kullanılmasıyla bağlantılı masraflar.</p> <p>İmkânları kısıtlı gençlerin katılımı ile ilişkili masraflar (katılımcıların seyahat ve harcırah masrafları hariç).</p> <p>Vize ve vize ile bağlantılı masraflar, ikamet izinleri ve aşı masrafları.</p> <p>Ulusal Ajansın talep etmesi halinde finansal garanti sağlamak için gerçekleşen masraflar.</p>	Gerçek maliyetler	<p>Gençler ile yapılan istişareler (online) ve kamuoyu araştırmaları ile bağlantılı maliyetler ile finansal garanti ve yaygınlaştırma faaliyetleri ile bağlantılı maliyetler: Uygun maliyetin %75'i.</p> <p>Diğer maliyetler: Uygun maliyetin %100'ü.</p>	<p>Şarta bağlı: Özel ihtiyaç desteğinin ve istisnai maliyetin karşılanmasına dair finansal destek talebi, başvuru formunda gerçekleştirilmelidir.</p>

TABLO A - KURUMSAL DESTEK (TUTARLAR GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDENDİR)

Tutarlar, faaliyetin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

	Kurumsal Destek
	C1.1
Belçika	37
Bulgaristan	32
Çek Cumhuriyeti	32
Danimarka	40
Almanya	33
Estonya	33
İrlanda	39
Yunanistan	38
İspanya	34
Fransa	37
Hırvatistan	35
İtalya	39
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	32
Letonya	34
Litvanya	34
Lüksemburg	36
Macaristan	33
Malta	37
Hollanda	39
Avusturya	39
Polonya	34
Portekiz	37
Romanya	32
Slovenya	34
Slovakya	35
Finlandiya	39
İsveç	39
İngiltere	40
Makedonya	28
İzlanda	39
Lihtenştayn	39
Norveç	40
Türkiye	32
AB'ye Komşu Ortak Ülke	29

JEAN MONNET FAALİYETLERİ

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Jean Monnet Faaliyetleri aşağıdaki Eylemleri desteklemektedir:

- Jean Monnet Modülleri (öğretme ve araştırma),
- Jean Monnet Kürsüleri (öğretme ve araştırma),
- Jean Monnet Mükemmellik Merkezleri (öğretme ve araştırma),
- Kurum/kuruluş ve Derneklere Jean Monnet Desteği,
- Jean Monnet Ağları (akademik camia ile politika tartışması),
- Jean Monnet Projeleri (akademik camia ile politika tartışmaları),

Bu Rehberin aşağıda yer alan bölümleri Jean Monnet Eylemlerine uygulanan kriterler ve hibe tahsis kuralları hakkında detaylı bilgi vermektedir.

JEAN MONNET'İN AMAÇLARI NELERDİR?

Jean Monnet Eylemleri, dünya çapında Avrupa Birliği çalışmaları alanında araştırma ve öğretim konusunda mükemmelliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu faaliyetler, özellikle AB politikalarının yönetişimini güçlendirmek için akademik camia ile politika yapımcılar arasındaki diyalogu pekiştirmeyi de amaçlamaktadır.

Avrupa Birliği araştırmaları özellikle Avrupa Entegrasyon sürecinin iç ve dış boyutlarına vurgu yaparak Avrupa'nın bir bütün olarak araştırılmasını içermektedir. Bu disiplin ayrıca küreselleşmiş bir dünyada AB'nin rolünü ve insanlar ve kültürler arasında aktif Avrupa vatandaşlığını teşvik etmeyi kapsamaktadır.

Temel konu alanları aşağıda yer almaktadır:

- AB ve Karşılaştırmalı Bölgesellik Çalışmaları,
- AB İletişim ve Bilgi Çalışmaları,
- AB Ekonomi Çalışmaları,
- AB Tarih Çalışmaları,
- AB Kültürler Arası Diyalog Çalışmaları,
- AB Disiplinler Arası Çalışmalar,
- AB Uluslararası İlişkiler ve Diploması Çalışmaları,
- AB Hukuk Çalışmaları,
- AB Siyasi ve İdari Çalışmaları.

Ancak, AB ile ilgili öğretim, araştırma veya düşünme ile ilgili bir unsur içerdiklerinde ve genel anlamda müfredatın Avrupalılaşmasına katkı sağladıkları ölçüde, farklı konu alanları (örneğin sosyoloji, felsefe, din, coğrafya, edebiyat, sanat, bilim, çevre çalışmaları, global çalışmalar vb.) da bu alan ile bağlantılı olabilir.

Karşılaştırmalı araştırmalar yalnızca dünya çapında farklı entegrasyon süreçleri ile ilgili oldukları durumlarda dikkate alınacaktır.

Erasmus+ Programının genel amaçları ile ilişkili olarak, Jean Monnet'nin amaçları şunlardır:

- AB çalışmaları konusunda öğretim ve araştırmada mükemmelliği teşvik etmek,
- Akademik ve profesyonel hayatlarında Avrupa Birliği konularında bilgi sahibi olan üniversite öğrencilerini ve genç profesyonelleri bir araya getirmek ve vatandaşlıkla ilgili becerilerini geliştirmek,
- Özellikle AB politikalarının yönetişimini geliştirmek için akademik camia ile politika yapımcılar arasındaki diyalogu güçlendirmek,
- Öğretim ve araştırmada yeniliği teşvik etmek (örneğin sektörler arası ve/veya çok disiplinli çalışmalar, açık eğitim, diğer kurum/kuruluşlarla ağ kurma),
- Yükseköğretim kurumları tarafından öğrencilerine önerilen müfredatta AB ile ilgili konuları yaygınlaştırmak ve çeşitlendirmek,
- AB konuları ile ilgili mesleki eğitimlerin kalitesini iyileştirmek (AB konularını daha derinlemesine ele alan veya yeni konularla genişleten modüller aracılığıyla),
- Genç akademisyenlerin AB konularında öğretim ve araştırma taahhüdünü güçlendirmek.

Jean Monnet'nin ilgili katılımcılar, destekleyen kurum/kuruluşlar ve eylemlerin çerçevesini çizen politika sistemleri üzerinde pozitif ve uzun süreli etkiler yaratması beklenmektedir.

Eylemlere dolaylı olarak veya doğrudan iştirak eden katılımcılar ile ilgili olarak, Jean Monnet aşağıdaki çıktıları üretmeyi amaçlamaktadır:

- Genç mezunların eğitimlerine bir Avrupa boyutu katmak veya bunu güçlendirmek suretiyle bu mezunların istihdam edilebilirliğinin artması ve daha iyi kariyer beklentilerine sahip olmaları,
- Avrupa Birliği'ni anlamak ve ona katılmak konusunda artan ilgi ve bunun sonucu olarak daha aktif vatandaşlık,
- AB konularında araştırma ve öğretme yapmak isteyen genç araştırmacıların ve akademisyenlerin desteklenmesi,
- Mesleki gelişim ve kariyer gelişimi anlamında akademik personele daha fazla fırsatlar sunulması.

Jean Monnet kapsamında desteklenen faaliyetlerin katılımcı kurum/kuruluşlar üzerinde de aşağıdaki çıktıları üretmesi beklenmektedir:

- AB konularında öğretme ve araştırma yapmak konusunda daha yüksek kapasite: iyileştirilmiş veya yenilikçi müfredat; mükemmel öğrencileri çekmek için daha yüksek kapasite; diğer ülkelerden ortaklar ile güçlendirilmiş işbirliği; kurum/kuruluş içerisinde AB konularında öğretme ve araştırma yapmak için daha fazla finansal kaynak tahsisi,
- Kurum/kuruluş içerisinde daha modern, dinamik, bağlı ve profesyonel bir ortam: Genç araştırmacı ve akademisyenlerin mesleki gelişimini teşvik eden; iyi uygulamaları ve yeni AB konularını didaktik programlara ve girişimlere entegre etmeye hazır; diğer kurum/kuruluşlar ile sinerjiye açık.

Uzun vadede Jean Monnet'nin AB çalışmalarının dünya çapında tanıtımını ve çeşitlenmesini teşvik etmesi ve daha fazla sayıda Fakülte ve Bölümden personelin Avrupa Birliği konusunda öğretme ve araştırmalara katılımını teşvik edip yaygınlaştırması beklenmektedir.

JEAN MONNET MODÜLLERİ

JEAN MONNET MODÜLÜ NEDİR?

Jean Monnet Modülü bir yükseköğretim kurumunda Avrupa Birliği çalışmaları konusunda yapılan kısa bir öğretim programıdır (veya kurs). Akademik yıl başında her bir Modülün asgari 40 öğretim saati bulunmaktadır. Grup dersleri, seminerler, her bir öğrenci ile bir öğretmenin ilgilendiği dersler kapsamında doğrudan iletişim saatlerini dâhil etmek için öğretim saatleri alınmaktadır. Bunlar yukarıda belirtilenlerden herhangi bir tanesini uzaktan eğitim formatında içerebilirler ancak bireysel öğretim içermezler. Modüller Avrupa çalışmaları konusunda özel bir disiplin üzerinde yoğunlaşabilir veya yaklaşım açısından çok disiplinli olabilir ve dolayısıyla çok sayıda akademisyenin ve uzmanın hizmetine başvurabilir.

Erasmus+ Jean Monnet Modüllerini aşağıdaki amaçlarla desteklemektedir:

- Avrupa Birliği konularında genç araştırmacılar ve burs sahipleri ve uygulayıcılar için araştırmayı ve ilk öğretim deneyimini desteklemek,
- Akademik araştırma sonuçlarının yayınlanmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etmek,
- Özellikle Ortak Ülkelerde AB konusunda ilgi uyandırmak ve Avrupa bilgisinin gelecek kutupları için temel oluşturmak,
- Büyük ölçüde AB ile bağlantılı olmayan eğitimlere bir Avrupa Birliği perspektifi getirilmesini teşvik etmek,
- Mezunlara mesleki hayatlarında AB ile ilgili belirli konular hakkında özel olarak hazırlanmış kurslar vermek.

Jean Monnet Modülü bugüne kadar AB sorunlarına yalnızca sınırlı yer vermiş müfredatta AB konuları ile ilgili öğretmeyi saptamakta ve yaygınlaştırmaktadır. Bu modüller ayrıca geniş bir öğrenci ve ilgili vatandaş yelpazesine Avrupa Birliği ile ilgili bilgi ve olgular sunmaktadır.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Jean Monnet Modülleri aşağıdaki şekillerden bir tanesini almalıdır:

- Avrupa Birliği konularında genel veya giriş mahiyetinde dersler (özellikle henüz bu alanda yüksek seviyede gelişmiş kurs verme tecrübesi olmayan kurum/kuruluşlarda ve fakültelerde),
- Avrupa Birliği ile ilgili gelişmeler konusunda uzmanlaşmış öğretim (özellikle hali hazırda bu alanda yüksek seviyede gelişmiş kurs verme tecrübesi bulunan kurum/kuruluşlarda ve fakültelerde),
- Tam tanınan yaz kursları ve yoğunlaştırılmış kurslar.

JEAN MONNET MODÜLÜNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Yükseköğretim kurumları, gerek kurum içinde ve gerek kurum dışında Modül koordinatörlerinin faaliyetlerinden mümkün olan en geniş kitlenin faydalanması için bu faaliyetleri halka açık getirmeleri konusunda modül sahiplerini desteklemek ve teşvik etmek şeklinde bir role sahiptir.

Yükseköğretim kurumları Modül koordinatörlerini öğretim, araştırma ve düşünme faaliyetlerinde desteklemektedir: geliştirilen öğretim faaliyetlerini tanırlar; faaliyetleri izlerler, Jean Monnet faaliyetleri ile iştilal eden personelleri tarafından elde edilen sonuçlara görünürlük kazandırır ve bunları tanırlar.

Yükseköğretim kurumları, ihtiyaç doğması halinde akademik koordinatörü değiştirmek de dâhil, tüm proje süresince bir Jean Monnet Modülünün faaliyetlerini sürdürmek zorundadırlar. Eğer Kurum Modül koordinatörlerini değiştirmek zorunda kalırsa, onay için Yürütme Ajansına yazılı bir talep gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca teklif edilen yeni koordinatör, Avrupa Birliği çalışmaları konusunda aynı uzmanlık seviyesine sahip olmalıdır.

JEAN MONNET MODÜLÜNÜ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Jean Monnet Modülünün Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik olan bir Yükseköğretim Kurumu. Bir Program Ülkesinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (ECHE) sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerden katılan Yükseköğretim Kurumları için ECHE aranmamaktadır. Bireyler hibe için doğrudan başvuramazlar.
Projenin süresi	Üç yıl. Jean Monnet Merkezleri, Kursüleri ve Modülleri için üç yıllık sözleşmesi olanlar (2011'den bu yana verilmektedir), aynı tür Eylem için yeni bir başvuru sunmadan evvel bir önceki sözleşmenin bitimini müteakip bir akademik yıl sona erene kadar beklemelidir. Teklif farklı bir Eylem türüne yönelikse, örneğin eski bir Kursü Başkanı Modül için başvuruyorsa, bu zorunlu ara uygulanmaz. Ayrıca, devam eden bir Modülün sahibi, içeriği farklı olması halinde yeni bir Modül için başvurabilir.
Faaliyetin süresi	Bir Jean Monnet Modülü başvuru sahibi yükseköğretim kurumunda Avrupa Birliği çalışmaları alanında akademik yılbaşına en az 40 saat öğretilmelidir (birisini izleyen üç yıl boyunca).
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümünü inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uyumluluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri (lütfen "Jean Monnet'nin Amaçları Nelerdir" ve "Jean Monnet Modülü Nedir" bölümlerine bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde: <ul style="list-style-type: none"> - Yeni öğretme ve araştırmaların gelişmesini teşvik etmeye uygun veya faaliyetleri tartışmakta olduğu, - Yeni metodolojilerin, araçların ve teknolojilerin kullanımını içerdiği, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki Avrupa çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve gerek ulusal seviyede bu araştırma alanında daha fazla görünürlük sağladığı. ▪ Teklifin Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik kurum/kuruluşlar, - Henüz Jean Monnet fonu almamış kurum/kuruluşlar veya akademisyenler, - Avrupa boyutlarına az müdahil olmuş, ancak bunlardan giderek daha fazla etkilenen araştırmalardaki AB ile ilgili belirli konular, - Avrupa çalışmaları ile otomatik olarak ilişki kurmayan öğrenciler (bilim, mühendislik, tıp, eğitim, sanat ve dil vb. alanlarda).
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetler ve teklif edilen bütçe arasında bütünlük, ▪ Teklif edilen metodolojinin kalitesi ve fizibilitesi.

Proje ekibinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği çalışmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve yeterliliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği. ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluş üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan üniversite öğrencileri ve öğrenciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerinde. ▪ Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve dışında faaliyetlerin çıktılarını yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi. ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınması için teklifler en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, tekliflerin, yukarıda belirtilen her bir hibe kriteri kategorisinde en azından 13 puan almaları gerekmektedir.

JEAN MONNET MODÜLÜ HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

BÜTÇE TAHSİSİ

Modülleri desteklemek amacıyla tahsis edilmiş bütçenin %20'ye kadar olan kısmı Jean Monnet Modüllerine hibe edilecek ve bu modüllerin koordinatörleri, son beş yıl içerisinde bir doktora derecesi almış araştırmacılar olacaktır. Bu tedbir akademik kariyerlerine başlayan genç araştırmacıları destekleyecektir.

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Jean Monnet Modülleri, organize edilen öğretme ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Etkilerini artırmak adına, Açık Eğitim Kaynaklarının yaratılıp sunulmasını yaygınlaştırma faaliyetlerine dâhil etmeleri ve teknolojik ilerlemeye cevap vermek için açık eğitim faaliyetlerini devreye sokmaları gerekmektedir. Bu husus daha esnek ve yaratıcı öğrenme yollarına ivme kazandıracak ve önemli ölçüde artan sayıda öğrenciye, uzmana, politika yapıcıya ve diğer ilgili gruplara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Jean Monnet Akademik Modüllerinin tüm koordinatörlerinden Jean Monnet programı ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel online aracı ile ilgili kendi bölümlerini güncellemeleri istenecektir. Koordinatörler ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde cesaretlendirilecektir. Erasmus+'nın genel BT araçlarının bir parçası olarak, bu bölümler kurum/kuruluşlar ve bunların Jean Monnet dersleri hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

Jean Monnet Modüllerinin koordinatörleri şu hususlarda teşvik edilmektedir:

- Hibe dönemi süresince akran değerlendirmesine tabi tutulmuş en azından bir makale yayınlamak. Hibe, yayın maliyetini ve ihtiyaç olması halinde, tercüme maliyetinin bir kısmını karşılayacaktır,
- Avrupa seviyesinde ve ulusal seviyede yaygınlaştırma ve bilgilendirme etkinliklerine katılmak,
- Yerel, bölgesel ve ulusal seviyede politika yapıcılar, organize sivil toplum ve okullar ile etkinlikler (konferanslar, seminerler, çalıştaylar vb.) düzenlemek,
- Genel kamuoyu ve sivil toplum temsilcileri için adapte edilmiş ve uyarlanmış seminerler veya konferanslar organize etmek suretiyle faaliyetlerinin sonuçlarını yaygınlaştırmak,
- Diğer Modüllerin koordinatörleri, Mükemmellik Merkezleri, Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları ve desteklenen Kurum/kuruluşlar ile ağ kurmak;
- Açık Eğitim Kaynaklarını uygulamak, faaliyetlerinin özetlerini, içeriklerini ve programlarını ve bunlardan beklenen çıktıyı yayınlamak.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Verilebilecek azami hibe 30.000 AVRO'dur ve bir Jean Monnet Modülünün toplam maliyetinin en fazla %75'ini kapsayabilir.

Jean Monnet Faaliyetleri kapsamında verilen hibelerde, birim maliyet ölçekleri ile sabit oranlı finansmanın kombinasyonuna dayanan bir sistem uygulanmaktadır. Bu sistem, saat başına hesaplanmış ulusal öğretim maliyetine dayanmaktadır. Aşağıdaki yöntem uygulanmaktadır:

- **Öğretim Maliyetleri** (birim maliyet ölçeği): Saat başına hesaplanan ulusal öğretim maliyeti D.1, gerekli saat sayısı (asgari) ile çarpılmaktadır (120 saat);
- **İlave Maliyetler** (sabit oranlı finansman): Yukarıda belirtilen maliyet değerinin üzerine Jean Monnet Modülü için %40'lık bir "ek teminat" yüzdesi ilave edilmektedir. Bu ek teminat yüzdesi personel maliyeti, seyahat ve harcırah giderleri, yaygınlaştırma maliyeti, öğretim malzemesi ile ilgili maliyet ve dolaylı maliyeti vb. dikkate almaktadır.

Nihai hibeyi elde etmek için hesaplanan toplam hibeye azami %75 AB fonu uygulanmakta ve Jean Monnet Modülü için azami tavan hibe tutarı dikkate alınmaktadır (30.000 AVRO)

Jean Monnet Modülleri için uygulanan kesin tutarlar Rehberin bu Bölümünde Jean Monnet bölümünün sonunda "Jean Monnet birim maliyeti" başlığı altında bulunabilir.

JEAN MONNET KÜRSÜ BAŞKANLIKLARI

JEAN MONNET KÜRSÜ BAŞKANLIĞI NEDİR?

Jean Monnet Kürsü Başkanlığı üniversite akademisyenleri veya kıdemli öğretim üyeleri için Avrupa Birliği çalışmaları konusunda uzmanlaşmış bir öğretim makamıdır. Yalnızca bir akademisyen Kürsü Başkanlığını elinde tutmalı ve akademik yıl başına en azından 90 öğretim saati boyunca ders vermelidir. Grup dersleri, seminerler, her bir öğrenci ile bir öğretmenin ilgilendiği dersler kapsamında doğrudan iletişim saatlerini dâhil etmek için öğretim saatleri alınmaktadır. Bunlar yukarıda belirtilenlerden herhangi bir tanesini uzaktan eğitim formatında içerebilirler ancak bireysel öğretim ve/veya denetim içermezler. Eğer Yükseköğretim Kurumu bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezi kurmuşsa, Jean Monnet Kürsü Başkanlığı Merkezin akademik sorumluluğunu üstlenmelidir.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Bir Jean Monnet Kürsü Başkanlığı aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını yürütebilir:

- Bir yükseköğretim kurumunun resmi müfredatında yerleşik olan Avrupa Birliği çalışmalarını derinleştirmek,
- Öğretmen eğitimi ve zorunlu eğitim gibi diğer eğitim seviyeleri de dâhil, AB konularındaki araştırmaları yürütmek, izlemek ve gözetmek,
- İşgücü piyasasında artan talep yaşanan alanlarda geleceğin profesyonellerine Avrupa Birliği konularında derinlemesine eğitim vermek,
- Genç nesil öğretmen ve araştırmacıları Avrupa Birliği çalışmaları ile ilgili alanlarda cesaretlendirmek, bunlara tavsiye vermek ve akıl hocalığı yapmak.

JEAN MONNET KÜRSÜ BAŞKANLIĞINA KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları, hibe sözleşmesini imzalayan Yükseköğretim Kurumunun ayrılmaz bir parçasıdır.

Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları kurumlarının akademik faaliyetlerine kayıtlıdır. Yükseköğretim kurumlarından Jean Monnet Kürsü Başkanlığını elinde tutanları öğretim, araştırma ve düşünme faaliyetlerinde desteklemeleri ve böylece mümkün olan en yüksek sayıda müfredatın derslerden faydalanmasına izin vermeleri istenmektedir; geliştirilen öğretim faaliyetlerini tanımları gerekecektir.

Yükseköğretim kurumları başvuruları konusunda nihai sorumluluğa sahiptir. İhtiyaç doğması halinde kürsü başkanını değiştirmek de dâhil, tüm proje süresince bir Jean Monnet Kürsü Başkanlığının faaliyetlerini sürdürmek zorundadırlar. Eğer Kurum Kürsü Başkanını değiştirmek zorunda kalırsa, onay için Yürütme Ajansına yazılı bir talep gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca teklif edilen yeni kürsü başkanı, Avrupa Birliği çalışmaları konusunda aynı uzmanlık seviyesine sahip olmalıdır.

İstisnai olarak, Yükseköğretim Kurumları seçkin uzmanların ve/veya tanınan kişiliklerin resmi müfredata dâhil edilmeleri için başvuruda bulunabilir.

JEAN MONNET KÜRSÜ BAŞKANLIĞINI DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Jean Monnet Kürsü Başkanlığının Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik olan bir Yükseköğretim Kurumu. Bir Program Ülkesinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyanamesine (ECHE) sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerden katılan Yükseköğretim Kurumları için ECHE aranmamaktadır. Bireyler doğrudan hibe için başvuramaz.
Jean Monnet Kürsü Başkanlarının profili	Jean Monnet Kürsü Başkanları profesör statüsüne sahip olmalıdır. Hibe için başvuru sahibi bir Yükseköğretim Kurumunda "ziyaretçi profesör" olamazlar.

Projenin süresi	Üç yıl. Jean Monnet Merkezleri, Kürsüleri ve Modülleri için üç yıllık sözleşmesi olanlar (2011'den bu yana verilmektedir), aynı tür Eylem için yeni bir başvuru sunmadan evvel bir önceki sözleşmenin bitimini müteakip bir akademik yıl sona erene kadar beklemelidir. Teklif farklı bir Eylem türüne yönelik, örneğin eski bir Kürsü Başkanı Modül için başvuruyorsa, bu zorunlu ara uygulanmaz. Ayrıca, devam eden bir Modülün sahibi, içeriği farklı olması halinde yeni bir Modül için başvurabilir.
Faaliyetin süresi	Jean Monnet Kürsü Başkanları başvuru sahibi Yükseköğretim Kurumunda Avrupa Birliği çalışmaları alanında akademik yılbaşına en az 90 saat ders vermelidir (birbirini takip eden 3 yıl boyunca).
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümünü inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("Jean Monnet Eylemlerinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde: <ul style="list-style-type: none"> - Avrupa Birliği çalışmalarının belirli bir alanında mükemmel bir profile sahip bir akademisyenin lehine sunulmakta olduğu, - Yeni öğretme ve araştırmaların gelişmesini teşvik etmeye uygun veya faaliyetleri tartıştığı, - Yeni metodolojilerin, araçların ve teknolojilerin kullanımını içerdiği, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki Avrupa çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve gerek ulusal seviyede bu çalışma alanında daha fazla görünürlük sağladığı. ▪ Teklifin Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik kurum/kuruluşlar, - Henüz Jean Monnet fonu almamış kurum/kuruluşlar veya akademisyenler, - Avrupa boyutlarına az müdahil olmuş, ancak bunlardan giderek daha fazla etkilenen çalışmalardaki AB ile ilgili belirli konular.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetler ve teklif edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Teklif edilen metodolojinin kalitesi ve fizibilitesi.
Proje ekibinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği araştırmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve yeterliliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği, ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu.

<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi ▪ Projenin aşağıdakiler üzerindeki potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluş üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan öğrenciler ve öğrenciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerinde. ▪ Faaliyetlerin çıktılarını Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve dışında yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.
--	--

Hibe tahsisi açısından dikkate alınabilmesi için, teklifler en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen kriter kategorilerinin her birinde en az 13 puan almaları gerekmektedir.

JEAN MONNET KÜRSÜ BAŞKANLIĞI HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları, organize edilen öğretme ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Etkilerini artırmak adına, Açık Eğitim Kaynaklarının yaratılıp sunulmasını yaygınlaştırma faaliyetlerine dâhil etmeleri ve teknolojik ilerlemeye cevap vermek için açık eğitim faaliyetlerini devreye sokmaları gerekmektedir. Bu husus daha esnek ve yaratıcı öğrenme yollarına ivme kazandıracak ve önemli ölçüde artan sayıda öğrenciye, uzmana, politika yapıcıya ve diğer ilgili gruplara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Jean Monnet Kürsü Başkanlıklarından Jean Monnet programı ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel online aracı ile ilgili kendi bölümlerini güncellemeleri istenecektir. Başkanlıklar ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde cesaretlendirilecektir. Erasmus+'ın genel BT araçlarının bir parçası olarak, bu fonksiyonlar kurum/kuruluşlar ve bunların Jean Monnet dersleri hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

Jean Monnet Kürsüleri şu işlevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

- Hibe dönemi süresince Üniversite Basınında en az bir kitap yayınlamak. Hibe, yayın maliyetini ve ihtiyaç olması halinde, tercüme maliyetinin bir kısmını karşılayacaktır,
- Avrupa seviyesinde ve ulusal seviyede yaygınlaştırma ve bilgilendirme etkinliklerine katılmak,
- Yerel, bölgesel ve ulusal seviyede politika yapıcılar, organize sivil toplum ve okullar ile etkinlikler (konferanslar, seminerler, çalıştaylar vb.) düzenlemek,
- Genel kamuoyu ve sivil toplum temsilcileri için adapte edilmiş ve uyarlanmış seminerler veya konferanslar organize etmek suretiyle faaliyetlerinin sonuçlarını yaygınlaştırmak,
- Diğer Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları, Modül koordinatörleri, Mükemmellik Merkezleri ve desteklenen Kurum/kuruluşlar ile ağ kurmak,
- Açık Eğitim Kaynaklarını uygulamak, faaliyetleri ve beklenen çıktıları ile ilgili özetler, içerikler ve programlar yayınlamak.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Verilebilecek azami hibe 50.000 AVRO'dur ve bir Jean Monnet Kürsüsünün toplam maliyetinin en fazla %75'ini kapsayabilir.

Jean Monnet Faaliyetleri kapsamında verilen hibelerde, birim maliyet ölçekleri ile sabit oranlı finansmanın kombinasyonuna dayanan bir sistem uygulanmaktadır. Bu sistem, saat başına hesaplanmış ulusal öğretme maliyetine dayanmaktadır. Aşağıdaki yöntem uygulanmaktadır:

- **Öğretme Maliyetleri** (birim maliyet ölçeği): Saat başına hesaplanan ulusal öğretme maliyeti D.1, bir Jean Monnet Kürsüsü için gerekli saat sayısı (asgari) ile çarpılmaktadır (270 saat),

- **İlave Maliyetler** (sabit oranlı finansman): Yukarıda belirtilen maliyet değerinin üzerine Jean Monnet Kürsüsü için %10'luk bir "ek teminat" yüzdesi eklenmektedir. Bu ek teminat yüzdesi personel maliyet, seyahat ve harcırah giderleri, yaygınlaştırma maliyeti, öğretim malzemesi ile ilgili maliyet ve dolaylı maliyet vb. dikkate alınmaktadır.

Nihai hibeyi elde etmek için hesaplanan toplam hibeye azami %75 AB fonu uygulanmakta ve Jean Monnet Modülü için azami tavan hibe tutarı dikkate alınmaktadır (50.000 AVRO).

Jean Monnet Kürsüleri için uygulanan kesin tutarlar Rehberin bu Bölümünde Jean Monnet bölümünün sonunda "Jean Monnet birim maliyeti" başlığı altında bulunabilir.

JEAN MONNET MÜKEMMELLİK MERKEZLERİ

JEAN MONNET MÜKEMMELLİK MERKEZİ NEDİR?

Jean Monnet Mükemmellik Merkezi, Avrupa Birliği konularında yeterlilik ve bilgi açısından bir odak noktasıdır.

Bir Merkezin akademik sorumluluğu, bir Jean Monnet Kürsü Başkanı tarafından üstlenilmelidir. Jean Monnet Mükemmellik Merkezi yüksek seviyede uzmanların (Jean Monnet Kürsü Başkanları ve/veya Jean Monnet Modül koordinatörleri de dâhil) ihtisasını ve yeterliliklerini bir araya getirmekte ve Avrupa çalışmaları konusundaki muhtelif disiplinler ve kaynaklar arasında sinerjiler geliştirmeyi, diğer ülkelerdeki akademik kurum/kuruluşlar ile müşterek ulusötesi faaliyetler ortaya koymayı ve bunlarla yapısal bağlar kurmayı amaçlamaktadır. Merkez ayrıca sivil topluma açıklığı da sağlamaktadır.

Jean Monnet Mükemmellik Merkezleri, normal olarak Avrupa Birliği konuları ile iştigal etmeyen fakülte öğrencilerine, politika yapıcılara, memurlara, organize sivil topluma ve genel olarak kamuoyuna ulaşmak konusunda önemli bir role sahiptir.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezi aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını yürütebilir:

- Avrupa Birliği çalışmaları ile ilgili beşeri ve belgeye dayalı kaynakların organizasyonunu ve koordinasyonunu gerçekleştirmek,
- Belirli Avrupa Birliği konularında araştırma faaliyetleri yürütmek (araştırma işlevi),
- Mevcut kursları ve müfredatı tamamlamak için AB konularında içerik ve araçlar geliştirmek (öğretme işlevi),
- AB konusundaki tartışmaları ve deneyim paylaşımını teşvik etmek (düşünce kuruluşu işlevi),
- Araştırma faaliyetlerinin sonuçlarını düzenli olarak yayınlamak.

JEAN MONNET MÜKEMMELLİK MERKEZİNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezi kurmayı planlayan yükseköğretim kurumlarının bu merkezin stratejik gelişimi konusunda da düşünceleri beklenmektedir. AB ile ilgili belirli konularda yüksek seviyede işbirlikçi çalışmaya izin veren sinerjiler yaratmak için söz konusu kurum/kuruluşlar öğretim ve araştırma personeli arasında bulunan en iyi uzmanlara rehberlik etmeli ve bir vizyon sunmalıdır. Bunlar Merkezin girişimlerini destekleyip teşvik etmeli ve gelişmelerine yardımcı olmalıdır.

Yükseköğretim kurumları, ihtiyaç doğması halinde akademik koordinatörü değiştirmek de dâhil, tüm proje süresince bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezinin faaliyetlerini sürdürmek zorundadırlar. Eğer Kurum asıl akademik koordinatörü değiştirmek zorunda kalırsa, onay için Yürütme Ajansına yazılı bir talep gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca yeni akademik koordinatörün de, bir Jean Monnet Kürsü Başkanlığı yürütüyor olması gerekmektedir.

Bir Mükemmellik Merkezi aynı şehirde veya bölgede yerleşik çeşitli kurum/kuruluşların işbirliğini kapsayabilir. Her durumda, Avrupa Birliği araştırmaları konusunda uzmanlaşmış ve açıkça etiketlenmiş bir enstitü veya yapı olmalı ve bir yükseköğretim kurumunun bünyesinde yer almalıdır.

JEAN MONNET MÜKEMMELLİK MERKEZİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezinin Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

<p>Kimler başvurabilir?</p>	<p>Dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik olan bir Yükseköğretim Kurumu. Bir Program Ülkesinde yerleşik Yükseköğretim Kurumları geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine (ECHE) sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerden katılan Yükseköğretim Kurumları için ECHE aranmamaktadır.</p> <p>Bireyler doğrudan hibe için başvuramaz.</p>
------------------------------------	---

Projenin süresi	Üç yıl. Jean Monnet Merkezleri, Kursüleri ve Modülleri için üç yıllık sözleşmesi olanlar (2011'den bu yana verilmektedir), aynı tür Eylem için yeni bir başvuru sunmadan evvel bir önceki sözleşmenin bitimini müteakip bir akademik yıl sona erene kadar beklemelidir. Teklif farklı bir Eylem türüne yönelikse, örneğin eski bir Kursü Başkanı Modül için başvuruyorsa, bu zorunlu ara uygulanmaz. Ayrıca, devam eden bir Modülün sahibi, içeriği farklı olması halinde yeni bir Modül için başvurabilir.
Faaliyetin süresi	Üç yıl.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar Bölüm C'de mevcuttur.
Diğer kriterler	Mükemmellik Merkezi kurmak için başvuru sahibi Yükseköğretim Kurumu, Merkezin akademik sorumluluğunu üstlenecek bir Jean Monnet Kursüsü Başkanı belirlemelidir. Dolayısıyla, yalnızca daha önceki bir teklif çağrısı kapsamında hali hazırda Jean Monnet Kursü Başkanlığı için hibe almış Yükseköğretim Kurumları bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezi için başvurabilir. Belirli bir Yükseköğretim Kurumunda yalnızca bir Jean Monnet Mükemmellik Merkezi desteklenebilir.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümünü inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("Jean Monnet'nin Amaçları Nelerdir" ve "Jean Monnet Mükemmellik Merkezi Nedir" bölümlerine bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde: <ul style="list-style-type: none"> - Yeni öğretme ve araştırmaların gelişmesini teşvik etmeye uygun veya faaliyetleri tartışmakta olduğu, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki Avrupa çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve gerek ulusal seviyede bu araştırma alanında daha fazla görünürlük sağladığı. ▪ Teklifin Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik kurum/kuruluşlar, - Henüz Jean Monnet fonu almamış kurum/kuruluşlar veya akademisyenler.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetleri ve talep edilen bütçe arasındaki tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği.
Proje ekibinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği çalışmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve niteliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği, ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu.

<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi. ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluş üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan öğrenciler ve öğrenciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerinde. ▪ Faaliyetlerin çıktılarını Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve dışında yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.
--	---

Hibe tahsisi açısından dikkate alınması için, teklifler en azından 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen hibe kriteri kategorilerinden her birinde en az 13 puan almaları gerekmektedir.

JEAN MONNET MÜKEMMELLİK MERKEZİ HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Jean Monnet Mükemmellik Merkezleri, organize edilen öğretme ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Etkilerini artırmak adına, Açık Eğitim Kaynaklarının (OER) oluşturulması ve sunulmasını yaygınlaştırma faaliyetlerine dâhil etmeleri ve teknolojik ilerlemeye cevap vermek için açık eğitim faaliyetlerini devreye sokmaları gerekmektedir. Bu husus daha esnek ve yaratıcı öğrenme yollarına ivme kazandıracak ve önemli ölçüde artan sayıda öğrenciye, uzmana, politika yapıcıya ve diğer ilgili gruplara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Jean Monnet Mükemmellik Merkezlerinden Jean Monnet faaliyetleri ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel çevrimiçi aracının ilgili bölümünü güncellemeleri istenecektir. Merkezler ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde teşvik edilecektir. Erasmus+'nın genel BT araçlarının bir parçası olarak, bu işlevler kurum/kuruluşlar ve bunların Jean Monnet kursları hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

Mükemmellik Merkezleri şu hususlarda cesaretlendirilmektedir:

- Avrupa seviyesinde ve ulusal seviyede yaygınlaştırma ve bilgilendirme etkinliklerine katılmak,
- Yerel, bölgesel ve ulusal seviyede politika yapıcılar, organize sivil toplum ve okullar ile etkinlikler (konferanslar, seminerler, çalıştaylar, vb.) düzenlemek,
- Genel kamuoyu ve sivil toplum temsilcileri için adapte edilmiş ve uyarlanmış seminerler veya konferanslar organize etmek suretiyle faaliyetlerinin sonuçlarını yaygınlaştırmak,
- Diğer Mükemmellik Merkezleri, Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları, modül koordinatörleri ve desteklenen Kurum/kuruluşlar ile ağ kurmak,
- Açık Eğitim Kaynaklarını (OER) uygulamak, faaliyetleri ve beklenen çıktıları ile ilgili özetler, içerikler ve programlar yayınlamak.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin kabul edilmesi halinde, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uygulanacaktır:

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyetleri	<p>Uygun doğrudan maliyetler:</p> <ul style="list-style-type: none"> Personel maliyeti, Seyahat ve harcırah maliyeti, Alt yüklenici maliyeti (uygun doğrudan maliyetin azami %30'u), Ekipman giderleri (uygun doğrudan maliyetin %10'u), Öğretme maliyeti Diğer maliyetler. <p>Uygun dolaylı maliyetler:</p> <p>Projenin uygun doğrudan maliyetininin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bunlar yararlanıcının genel idari maliyetini temsil etmekte olup, projeye yüklenebilir nitelikte kabul edilebilir niteliktedir (örneğin elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyet, sabit personel maliyeti vb.).</p>	Gerçek maliyetler	<p>Toplam uygun maliyetin %80'i (başvuru sahibi daha düşük bir hibe yüzdesi talep etmedikçe).</p> <p>Azami 100.000 AVRO.</p>	<p>Şarta bağlı: Hedefler ve çalışma programı, başvuru formunda açıkça özetlenmelidir.</p>

KURUM/KURULUŞ VE DERNEKLERE YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ

A. KURUM/KURULUŞLARA YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ

Jean Monnet Avrupa Birliği ile ilgili alanlarda yüksek lisans seviyesinde öğrencilere ve/veya diğer paydaşlara yönelik öğretmen ve eğitim faaliyetlerini geliştiren kurum/kuruluşları desteklemektedir. Jean Monnet ayrıca Avrupa Birliği ile ilgili konuların toplanmasını, detaylandırılmasını, analiz edilmesini, popüler hale getirilmesini ve bunların öğretilmesini teşvik etmektedir.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Hibenin yaşam döngüsü içerisinde, kurum/kuruluşlar tipik olarak geniş bir yelpazeye yayılan faaliyetleri gerçekleştirebilmektedir, örneğin:

- Avrupa Birliği ile ilgili olguları ve bilgileri toplamak, detaylandırmak, analiz etmek ve yaygınlaştırmak
- Yerel ve bölgesel otoritelerin uygulayıcıları, memurları için Avrupa Birliği ile ilgili konularda yüksek lisans seviyesinde kurslar veya mesleki ileri eğitimler organize etmek.

KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Jean Monnet Kurum/kuruluşları, kapsadıkları Avrupa Birliği konularında bir referans noktası haline gelmelidir.

Bunlar yaygınlaştırıcı rolünü üstlenip bilgiyi yaygınlaştıracak, ayrıca bilginin toplanması ve bundan faydalanılmasına katkı sağlayacak ve belirli konularda analiz ve vizyonlar sunacaktır.

Kurum/kuruluşlar teklifleri ile ilgili nihai sorumluluğu taşımaktadır. Tüm hibe sürecinde çalışma programlarında açıklanmış faaliyetleri uygulamak zorundadırlar.

KURUM/KURULUŞLARA YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Kurum/kuruluşları desteklemeye yönelik Jean Monnet desteğinin bir Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik ve Avrupa Entegrasyon çalışmaları alanında faal olan kurumlar. Erasmus+ Programının yasal dayanağında Jean Monnet merkezi olarak belirlenmiş kurumlar ve ulusal otoriteleri tarafından bu sıfatla tanınan yükseköğretim kurumları bu tür bir desteğe başvurmak için uygun değildir. Bireyler doğrudan hibe için başvuramaz.
Projenin süresi	Üç yıl.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümüne başvurunuz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri (Lütfen “Jean Monnet’in Amacı Nedir” ve “Kurum/kuruluş ve Derneklere Yönelik Jean Monnet Desteği Nedir” bölümlerine bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde:<ul style="list-style-type: none"> - Yeni öğretme ve araştırmaların gelişmesini teşvik etmeye uygun veya faaliyetleri tartışmakta olduğu, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki Avrupa Birliği çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve gerek ulusal seviyede bu araştırma alanında daha fazla görünürlük sağladığı. ▪ Teklifin Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik kurum/kuruluşlar, - Henüz Jean Monnet fonu almamış kurum/kuruluşlar veya dernekler.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetler ve talep edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği.
Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği çalışmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve niteliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği, ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluş üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan öğrenciler ve öğrenciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerinde. ▪ Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve dışında faaliyetlerin çıktılarını yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınmak için, teklifler en azından 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen her bir hibe kriteri kategorisinde en az 13 puan almaları gerekmektedir.

KURUM/KURULUŞLARA YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Bu eylem kapsamında seçilen kurum/kuruluşlar, organize edilen öğretme ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Etkilerini artırmak adına, Açık Eğitim Kaynaklarının (AEK) oluşturulması ve sunulmasını yaygınlaştırma faaliyetlerine dâhil etmeleri ve teknolojik ilerlemeye cevap vermek için açık eğitim faaliyetlerini devreye sokmaları gerekmektedir. Bu husus

daha esnek ve yaratıcı öğrenme yollarına ivme kazandıracak ve önemli ölçüde artan sayıda öğrenciye, uzmana, politika yapıcıya ve diğer ilgili gruplara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Jean Monnet hibesini alan tüm Kurum/kuruluşlardan, Jean Monnet programı ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel çevrimiçi aracının ilgili bölümünü güncellemeleri istenecektir. Kurum/kuruluş ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde teşvik edilecektir. Erasmus+'ın genel BT araçlarının bir parçası olarak, bu işlevler kurum/kuruluşlar ve bunların Jean Monnet kursları hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin kabul edilmesi halinde, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uygulanacaktır:

KURUM/KURULUŞLARA YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyetleri	<p>Uygun doğrudan maliyetler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Personel maliyeti, ▪ Seyahat ve harcırah maliyeti, ▪ Alt yüklenici maliyeti (uygun doğrudan maliyetin azami %30'u), ▪ Ekipman giderleri (uygun doğrudan maliyetin %10'u), ▪ Öğretme maliyeti ▪ Diğer maliyetler. <p>Uygun dolaylı maliyetler:</p> <p>Projenin uygun doğrudan maliyetinin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bunlar yararlanıcının genel idari maliyetini temsil etmekte olup, projeye yüklenebilir nitelikte kabul edilebilir niteliktedir (örneğin elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyet, sabit personel maliyeti vb.).</p>	Gerçek maliyetler	<p>Azami tavan yok.</p> <p>Toplam uygun maliyetin %80'i (başvuru sahibi daha düşük bir hibe yüzdesi talep etmedikçe).</p>	<p>Şarta bağlı: Hedefler ve çalışma programı, başvuru formunda açıkça özetlenmelidir.</p>

B. DERNEKLERE YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ

Jean Monnet Avrupa entegrasyon sürecinin araştırılmasına katkı sağlamak gibi belirgin bir amacı bulunan dernekleri desteklemektedir. Bu dernekler disiplinler arası nitelikte, ilgili ülke veya bölgede Avrupa Birliği konuları üzerinde uzmanlaşan tüm ilgili akademisyenlere, öğretmenlere ve araştırmacılara açık olmalıdır. Bu dernekler söz konusu Avrupa Birliği çalışmaları konusundaki akademik topluluğu bölgesel, ulusal veya uluslar üstü seviyede temsil edici nitelikte olmalıdır. Destek yalnızca resmi olarak kayıtlı ve bağımsız yasal statüye sahip derneklere verilecektir.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Hibenin yaşam döngüsü içerisinde, dernekler tipik olarak geniş bir yelpazeye yayılan faaliyetleri gerçekleştirebilmektedir, örneğin:

- Avrupa Birliği araştırmaları ve Avrupa Birliği çalışmaları ile iştigal eden derneklerin yasal faaliyetlerini organize edip yürütmek (örneğin bir haber bülteni yayınlamak, bu konuya özel bir internet sitesi kurmak, yıllık yönetim kurulu toplantısını organize etmek, Avrupa Birliği konularında daha fazla görünürlük sağlama amacına yönelik özel tanıtım etkinlikleri düzenlemek vb.);
- Avrupa Birliği ile ilgili olguları aktif vatandaşlığı teşvik eden daha geniş bir halk kitlesine duyurmak.

DERNEKLERİN ROLÜ NEDİR?

Jean Monnet Dernekleri, kapsadıkları Avrupa Birliği konularında bir referans noktası haline gelmelidir.

Bunlar yaygınlaştırıcı rolünü üstlenip bilgiyi yaygınlaştıracak, ayrıca bilginin toplanması ve bundan faydalanılmasına katkı sağlayacak ve belirli konularda analiz ve vizyonlar sunacaktır.

Dernekler teklifleri ile ilgili nihai sorumluluğu taşımaktadır. Tüm hibe sürecinde çalışma programlarında açıklanmış faaliyetleri uygulamak zorundadırlar.

DERNEKLERE YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Dernekleri desteklemeye yönelik Jean Monnet desteğinin bir Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik olan, Avrupa Birliği Çalışmaları konusunda uzmanlaşmış her türlü akademisyen ve araştırmacı derneği. Derneğin belirgin amacı ulusal veya ulusötesi seviyede Avrupa entegrasyon süreci ile ilgili çalışmalara katkı sağlamak olmalıdır. Dernek disiplinler arası bir niteliğe sahip olmalıdır. Bireyler doğrudan hibe için başvuramaz.
Projenin süresi	Üç yıl.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel’de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00’ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C’de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş eleme ve seçim kriterleri açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümüne başvurunuz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri (Lütfen "Jean Monnet'nin Amacı Nedir" ve "Derneklere Yönelik Jean Monnet Desteği Nedir" bölümlerine bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde:<ul style="list-style-type: none"> - Derneğin yasal faaliyetlerini desteklemeye ve Avrupa Birliği konularının daha geniş bir halk kitlesine tanıtımını teşvik etmeye uygun olduğu, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki Avrupa Birliği çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve gerek ulusal seviyede bu araştırma alanında daha fazla görünürlük sağladığı. ▪ Teklifin Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik dernekler, - Henüz Jean Monnet fonu almamış dernekler.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetler ve talep edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği.
Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği çalışmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve niteliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği, ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan dernek üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan öğrenciler ve öğreniciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerindeki. ▪ Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan derneğin içinde ve dışında faaliyetlerin çıktılarını yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınmak için, teklifler en azından 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen her bir hibe kriteri kategorisinde en az 13 puan almaları gerekmektedir.

DERNEKLERE YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Bu eylem kapsamında seçilen dernekler, organize edilen öğretme ve araştırma faaliyetlerinin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Etkilerini artırmak adına, Açık Eğitim Kaynaklarının (AEK) oluşturulması ve sunulmasını yaygınlaştırma faaliyetlerine dâhil etmeleri ve teknolojik ilerlemeye cevap vermek için açık eğitim faaliyetlerini devreye sokmaları gerekmektedir. Bu husus daha esnek ve yaratıcı öğrenme yollarına ivme kazandıracak ve önemli ölçüde artan sayıda öğrenciye, uzmana, politika yapıcıya ve diğer ilgili gruplara ulaşılmasını sağlayacaktır.

Jean Monnet hibesini alan tüm Derneklerden, Jean Monnet programı ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel çevrimiçi aracının ilgili bölümünü güncellemeleri istenecektir. Dernekler ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde teşvik edilecektir. Erasmus+'ın genel BT araçlarının bir parçası olarak, bu işlevler dernekler ve bunların Jean Monnet kursları hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin kabul edilmesi halinde, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uygulanacaktır:

DERNEKLERE YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ

Uygun maliyet	Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyetleri Uygun doğrudan maliyetler: <ul style="list-style-type: none"> Personel maliyeti, Seyahat ve harcırah maliyeti, Alt yüklenici maliyeti (uygun doğrudan maliyetin azami %30'u), Ekipman giderleri (uygun doğrudan maliyetin %10'u), Diğer maliyetler. Uygun dolaylı maliyetler: Projenin uygun doğrudan maliyetinin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bunlar yararlanıcının genel idari maliyetini temsil etmekte olup, projeye yüklenebilir nitelikte kabul edilebilir niteliktedir (örneğin elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyet, sabit personel maliyeti vb.).	Gerçek maliyetler	Azami 50.000 AVRO. Toplam uygun maliyetin %80'i (başvuru sahibi daha düşük bir hibe yüzdesi talep etmedikçe).	Şarta bağlı: Hedefler ve çalışma programı, başvuru formunda açıkça özetlenmelidir.

JEAN MONNET AĞLARI (AKADEMİK CAMİA İLE POLİTİKA TARTIŞMASI)

“JEAN MONNET AĞI” NEDİR?

Jean Monnet Ağları, Avrupa Birliği çalışmaları alanında uluslararası oyunculardan oluşan (Yükseköğretim Kurumları, Mükemmellik Merkezleri, bölümler, ekipler, bireysel uzmanlar vb.) konsorsiyumların yaratılması ve geliştirilmesini teşvik etmektedir.

Bu ağlar bilgi toplamaya, deneyim paylaşımına, bilgi üretimine ve dünya çapında Avrupa Entegrasyonu sürecini desteklemeye katkıda bulunmaktadır. Bu eylem, özellikle genç araştırmacıların AB ile ilgili temalarda katılımını teşvik etmek gibi belirli faaliyetleri destekleyen mevcut ağların güçlendirilmesini de katkıda bulunabilir.

Bu projeler tek taraflı tekliflere dayanacak ve ulusal seviyede başarılı şekilde gerçekleştirilmesi mümkün olmayan ve beş farklı ülkeden asgari beş ortak kurum/kuruluşun (başvuru sahibi kurum/kuruluş da dâhil) katılımını gerektiren faaliyetler üzerinde odaklanacaktır. Amaçları ulusal bir boyuttan ziyade çok uluslu boyuta sahip projeleri gerçekleştirmektir.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Bir proje döngüsü içerisinde ağlar tipik olarak geniş bir faaliyet aralığında gerçekleşebilir, örneğin:

- AB konusundaki yüksek seviyeli araştırma ve öğretilerde uygulanan metodolojiler ile ilgili bilgi ve sonuçları toplamak ve tanıtımını yapmak,
- Avrupa ve dünya çapında farklı yükseköğretim kurumları ve diğer ilgili kurum/kuruluşlar arasındaki işbirliğini güçlendirmek,
- Karşılıklı iyi uygulamaları geliştirmek amacıyla bilgi ve uzmanlık paylaşımı yapmak,
- Yüksek öneme sahip AB konuları hakkında kamusal aktörler ile Komisyon birimleri arasındaki işbirliğini teşvik etmek ve yüksek seviyeli bir bilgi değişim platformu oluşturmak.

JEAN MONNET AĞLARINA KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Jean Monnet Ağları kapsadıkları Avrupa Birliği alanları açısından bir referans noktası haline gelmelidir. Bunlar yaygınlaştırıcı rolünü üstlenip bilgiyi yaygınlaştıracak, ayrıca bilginin toplanması ve bundan faydalanılmasına katkı sağlayacak ve belirli konularda analiz ve vizyonlar sunacaktır.

Jean Monnet Ağlarını koordine eden yükseköğretim kurumları teklifleri ile ilgili nihai sorumluluğu taşımaktadır. Tüm hibe sürecinde çalışma programlarında açıklanmış faaliyetleri uygulamak zorundadırlar.

AĞLARA YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Jean Monnet Ağının bir Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Avrupa Entegrasyonu alanında faal olan dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik bir yükseköğretim kurumu veya diğer bir kurum/kuruluş. Erasmus+ Program Ülkelerinde yerleşik olan yükseköğretim kurumları geçerli bir Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi (ECHE)'ne sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerdeki katılımcı yükseköğretim kurumları için ECHE sahibi olma şartı aranmamaktadır. Başvuru sahibi ağın koordinatörü olmalı ve ağ beş farklı ülkeden asgari beş katılımcı kurum/kuruluşu kapsamalıdır. Avrupa çıkarına (Erasmus+ Programının yasal dayanağında belirlenmiş) yönelik bir amaç güden belirlenmiş Avrupa kurum/kuruluşları bu Eylem kapsamında başvurmak için uygun değildir.
Projenin süresi	Üç yıl.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümüne başvurunuz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("Jean Monnet'nin Amaçları Nelerdir" ve "Jean Monnet Ağı Nedir" bölümlerine bakınız), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde:<ul style="list-style-type: none"> - Yeni öğretme ve araştırmaların gelişmesini teşvik etmeye uygun veya faaliyetleri tartışmakta olduğu, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki ve Ağ üyesi kurumlardaki Avrupa çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde, gerek Ağı üye kurum/kuruluşlarında ve gerekse ulusal ve ulusötesi seviyede bu çalışma alanında daha fazla görünürlük sağladığı. ▪ Teklifin Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik kurum/kuruluşlar, - Henüz Jean Monnet fonu almamış kurum/kuruluşlar veya akademisyenler.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetler ve talep edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği, ▪ Üyeler arasında iletişim kanalları da dâhil, Ağ faaliyetlerinin tasarımı ve yönetimi.
Proje ekibinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği çalışmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve niteliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği, ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu, ▪ Coğrafi kapsama ve yeterliliklerin tamamlayıcılığı açısından Ağı kompozisyonu.
Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi ve yaygınlaştırma etkisi:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluş ve Ağı üye kurum/kuruluşları üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan öğrenciler ve öğrenciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal, ulusötesi seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerinde. ▪ Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve dışında faaliyetlerin çıktılarını yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınmak için, teklifler en azından 60 puan almalıdır. Ayrıca, yukarıda belirtilen her bir hibe kriterinde en azından 13 puan almaları gerekmektedir.

AĞLARA YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Bu eylem kapsamında seçilen ağlar, faaliyetlerinin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Etkilerini artırmak adına, kendi hedeflerine uyarlanmış araç ve etkinlikleri yaygınlaştırma faaliyetlerine dâhil etmeleri gerekmektedir.

Tüm Jean Monnet Ağlarından, Jean Monnet programı ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel online aracının ilgili bölümlerini güncellemeleri istenecektir. Ağlar ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde teşvik edilecektir. Erasmus+'ın genel BT araçlarının bir parçası olarak bu işlevler, kurum/kuruluşlar ve bunların Jean Monnet ağları hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin kabul edilmesi halinde, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uygulanacaktır:

DERNEKLERE YÖNELİK JEAN MONNET DESTEĞİ

Uygun maliyet	Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyetleri Uygun doğrudan maliyetler: <ul style="list-style-type: none"> Personel maliyeti, Seyahat ve harcırah maliyeti, Alt yüklenici maliyeti (uygun doğrudan maliyetin azami %30'u), Ekipman giderleri (uygun doğrudan maliyetin %10'u), Öğretme maliyeti, Diğer maliyetler. Uygun dolaylı maliyetler: Projenin uygun doğrudan maliyetinin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bunlar yararlanıcının genel idari maliyetini temsil etmekte olup, projeye yüklenebilir nitelikte kabul edilebilir niteliktedir (örneğin elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyet, sabit personel maliyeti vb.).	Gerçek maliyetler	Azami 300.000 AVRO. Toplam uygun maliyetin %80'i (başvuru sahibi daha düşük bir hibe yüzdesi talep etmedikçe).	Şarta bağlı: Hedefler ve çalışma programı, başvuru formunda açıkça özetlenmelidir.

JEAN MONNET PROJELERİ (AKADEMİK CAMİA İLE POLİTİKA TARTIŞMASI)

JEAN MONNET PROJESİ NEDİR?

Jean Monnet Projeleri, yenilik ve çapraz verimliliği desteklemekte ve Avrupa Birliğinin içeriğini yaymaktadır. Önerilen faaliyetler başka ortakları içerebilse de bu projeler tek taraflı tekliflere dayanacak- ve 12 ila 24 ay arasında sürebilecektir.

- **"Yenilik"** projeleri, Avrupa Birliği konularını daha çekici ve muhtelif hedef kitlelere uyarlanmış hale getirmek amacıyla yeni perspektiflerin ve farklı metodolojilerin keşfedecektir (örneğin Learning EU @ School projeleri);
- **"Çapraz verimlilik"** projeleri Avrupa Birliği konularında tartışma ve düşünmeyi destekleyecek ve Birlik ve süreçleri hakkındaki bilgileri geliştirecektir. Bu projeler, belirli bağlamlarda AB bilgisini artırmayı amaçlayacaktır;
- **"İçerik yayma"** projeleri büyük ölçüde bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetlerini ilgilendirecektir.

JEAN MONNET PROJELERİ KAPSAMINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Yaşam süreleri içerisinde, Jean Monnet Projeleri tipik olarak geniş bir yelpazeye yayılan faaliyetleri gerçekleştirilmektedir, örneğin:

- Belirli Avrupa Birliği konularında yeni tasarlanmış metodolojileri, içeriği ve araçları geliştirmek ve test etmek,
- Özellikle normalde AB konuları ile iştigal etmeyen Fakülte/Okul öğrencileri için tasarlanmış akademik içeriğin ve araçların geliştirilmesi (örneğin veterinerlik/sağlık hizmetleri/tıp alanındaki öğrenciler için AB'nin tüketiciyi koruma politikası),
- Belirli konu alanları ile ilgili sanal sınıflar oluşturmak ve bunları farklı bağlamlarda test etmek,
- AB'de aktif vatandaşlığı teşvik eden kendi öz- araçlarının tasarımı, üretimi ve uygulanması,
- Temel eğitim ve orta öğretim seviyesinde Avrupa Birliği konularını öğretmek için uygun pedagojik içerik ve yeni/uyarlanmış didaktik malzeme geliştirmek ve sunmak (Learning EU @ School),
- Öğretmen eğitimi ve öğretmenler için sürekli eğitimin tasarlanıp uygulanması ve Avrupa Birliği konularını öğretmenleri için onlara uygun bilgi ve becerilerin sağlanması,
- Temel eğitim ve orta öğretim okulları seviyesinde ve mesleki eğitim ve öğretim kurumlarında okul öğrencilerine Avrupa Birliği konusunda özel olarak tasarlanmış faaliyetler sunulması,
- Ortak akademik faaliyetler aracılığıyla belirli bir ilgi/ihtiyacı ifade etmiş fakülte/okuldaki "bölüm/kürsü/araştırma ekibi"nin bilgi seviyesini artırmak ve/veya dinamiğini güçlendirmek,
- Öğrenciler için içeriğin müşterek geliştirilmesi ve işbirliği ile öğretim. Katılımcı kurum/kuruluşlar ortak faaliyetler düzenleyebilir, dersleri destekleyici araçların hazırlanması, özellikle bu alanda geleneksel olarak ilişkili olmayan disiplinlerde AB konularında derslerin verilmesi,
- Kamu yönetimi personeli, belirli konulardaki uzmanlar ve genel olarak sivil toplum için bilgilendirme ve yaygınlaştırma faaliyetlerinin desteklenmesi,
- Avrupa Birliğini ilgilendiren konularda konferansların, seminerlerin ve/veya yuvarlak masa toplantılarının düzenlenmesi.

JEAN MONNET PROJESİNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN ROLÜ NEDİR?

Projeyi teklif eden kurum/kuruluş, beklenen sonuçlar konusunda da bilgi içeren detaylı bir çalışma programına sahip açık ve sürdürülebilir bir stratejiyi hazırlamış olmalıdır. Kurum/kuruluş önerilen faaliyetlere duyulan ihtiyacı gerekçelendirmeli, doğrudan ve dolaylı yararlanıcıları açıklamalı, tüm katılımcı kurum/kuruluşların aktif rolünü garanti etmelidir.

Teklifler yükseköğretim kurumlarının (veya diğer uygun kurum/kuruluşların) yasal temsilcisi tarafından imzalanmalı ve başvuru sahibinin yasal statüsü, hedefleri ve faaliyetleri hakkında bilgi vermelidir. Yükseköğretim kurumları (veya diğer uygun kurum/kuruluşlar) teklifleri ile ilgili nihai sorumluluğu taşımaktadır. Tüm hibe sürecinde projelerinde açıklanmış faaliyetleri uygulamak zorundadırlar.

JEAN MONNET PROJELERİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Jean Monnet projelerinin bir Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	Avrupa Birliği alanında faal olan dünyanın herhangi bir ülkesinde yerleşik yükseköğretim kurumları veya diğer kurum/kuruluşlar. Erasmus+ Program Ülkelerinde yerleşik olan yükseköğretim kurumları geçerli bir Yükseköğretim için Erasmus Beyannamesi (YÖEB)'ne sahip olmalıdır. Ortak Ülkelerdeki katılımcı yükseköğretim kurumları için YÖEB sahibi olma şartı aranmamaktadır. Avrupa çıkarına (Erasmus+ Programının yasal dayanağında belirlenmiş) yönelik bir amaç güden belirlenmiş Avrupa kurum/kuruluşları bu Eylem kapsamında başvurmak için uygun değildir.
Katılımcı kurum/kuruluş sayısı	Başvuru formundaki kurum/kuruluş sayısı birdir (başvuru sahibi). Proje ileri aşamalarda diğer kurum/kuruluşları kapsayabilir.
Projenin süresi	12 ila 24 ay arasında.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, aynı yıl 1 Eylül tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 26 Şubat tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından da değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümüne başvurunuz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki unsurlar ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("Jean Monnet'nin Amaçları Nelerdir" ve "Jean Monnet Projesi Nedir" bölümlerine bakınız), - "Jean Monnet Projeleri"nin özel amaçları ("Yenilik", "Çapraz verimlilik", "İçerik Yayma"), - Katılımcı kurum/kuruluşların ve ilgili akademisyenlerin ihtiyaçları ve hedefleri. ▪ Teklifin ne ölçüde:<ul style="list-style-type: none"> - Yeni öğretme ve araştırmaların gelişmesini teşvik etmeye uygun veya faaliyetleri tartışmakta olduğu, - Akademik katma değere sahip olduğuna dair kanıt sunduğu, - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluştaki Avrupa çalışmalarını teşvik ettiği, - Gerek Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve gerek ulusal seviyede bu çalışma alanında daha fazla görünürlük sağladığı, ▪ Teklifin, Eylemin öncelikli hedef kitleleri ile uygunluğu:<ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eyleminin kapsamına girmeyen ülkelerde yerleşik kurum/kuruluşlar, - Henüz Jean Monnet fonu almamış kurum/kuruluşlar veya akademisyenler.
Projenin tasarımı ve uygulamasının kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, değerlendirme, izleme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, faaliyetler ve talep edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği.
Proje ekibinin kalitesi (azami 25 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin ne ölçüde Avrupa Birliği çalışmalarının belirli alanlarında mükemmel bir profile ve niteliklere sahip olan ve bu özelliklerini üst düzeydeki faaliyetlere dair kanıtlar ile belgeleyen kilit akademik personel içerdiği, ▪ Proje tarafından yürütülen faaliyetlere katılan kilit akademik personelin profil ve uzmanlığının uygunluğu, ▪ İlk ve orta öğretimdeki okul öğrencilerini hedefleyen projeler için: ilgili pedagojik becerilere sahip proje personelinin katılımı.

<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 25 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğretme faaliyetlerinin çıktılarını değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluş üzerinde, - Jean Monnet Eyleminden faydalanan öğrenciler ve öğrenciler üzerinde, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde ilgili diğer kurum/kuruluş ve bireyler üzerinde. ▪ Jean Monnet Eylemine ev sahipliği yapan kurum/kuruluşun içinde ve dışında faaliyetlerin çıktılarını yaygınlaştırmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı.
--	---

Hibe tahsisi açısından dikkate alınması için, teklifler en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, teklifler yukarıda belirtilen hibe kriteri kategorilerinin her birinde en az 13 puan almalıdır.

JEAN MONNET PROJELERİ HAKKINDA DİĞER BİLİNMESİ GEREKENLER

YAYGINLAŞTIRMA VE ETKİ

Jean Monnet Projeleri, faaliyetlerin sonuçlarını doğrudan ilgili olan paydaşların ötesine yaygınlaştırmalı ve bunları kullanmalıdır. Bu husus etkiyi kayda değer ölçüde artıracak ve sistemik bir değişime katkı sağlayacaktır.

Jean Monnet Projelerinden Jean Monnet Faaliyetleri ile ilgili tüm bilgilerin yer alacağı Erasmus+ özel aracının ilgili bölümlerini güncellemeleri istenecektir. Projeler ilgili mevcut platform ve araçları (başka bir deyişle Jean Monnet dizini, gerçek Jean Monnet topluluğu) kullanmak konusunda güçlü bir şekilde teşvik edilecektir. Erasmus+'ın genel BT araçlarının bir parçası olarak, bu işlevler kurum/kuruluşlar ve bunların Jean Monnet kursları hakkında daha geniş bir kamuoyunun bilgilendirilmesine izin verecektir. Hibe sahiplerinden çalışmalarının sonuçları uyarınca kendi bölümlerini düzenli olarak güncellemeleri istenecektir.

Jean Monnet Projeleri şu hususlarda teşvik edilmektedir:

- Avrupa seviyesinde ve ulusal seviyede yaygınlaştırma ve bilgilendirme etkinliklerine katılmak
- Yerel, bölgesel ve ulusal seviyede politika yapıcılar, organize sivil toplum ve okullar ile etkinlikler (konferanslar, seminerler, çalıştaylar, vb.) düzenlemek
- Genel kamuoyu ve sivil toplum temsilcileri için adapte edilmiş ve uyarlanmış seminerler veya konferanslar organize etmek suretiyle faaliyetlerinin sonuçlarını yaygınlaştırmak
- Diğer Mükemmellik Merkezleri, Jean Monnet Kürsü Başkanlıkları, Modül koordinatörleri ve desteklenen Kurumlar ile ağ kurmak
- Açık Eğitim Kaynaklarını uygulamak, faaliyetleri ve beklenen çıktıları ile ilgili özetler, içerikler ve programlar yayınlamak.

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Jean Monnet Projesine verilen azami hibe: 60.000 AVRO (toplam maliyetlerin azami %75'ini temsil etmektedir)

Uygun maliyet	Tahsis kuralı	Finansman mekanizması	Tutar
Konferanslara hazırlık	Yerel olmayan konuşmacıların katılımı ile bağlantılı maliyetler hariç olmak üzere konferans, seminer, çalıştay vb. düzenlenmesi ile bağlantılı maliyetlere katkı.	Birim maliyet	Her bir katılımcı için günlük D.2.
Seyahat (yerel olmayan konuşmacılar)	Konferanslara katılan yerel olmayan konuşmacıların seyahat maliyetlerine, seyahat mesafesine dayalı olarak yapılan katkı. Seyahat mesafeleri, gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibe miktarını hesaplamak için tek yönlü seyahat mesafesi ¹³² belirtilmek suretiyle, Avrupa Komisyonu ¹³³ tarafından sağlanan mesafe hesaplayıcısı kullanılarak hesaplanmalıdır.	Birim maliyet	100 ila 499 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 180 AVRO
			500 ila 1999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 275 AVRO
			2000 ila 2999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 360 AVRO
			3000 ila 3999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 530 AVRO
			4000 ila 7999 KM arasındaki seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 820 AVRO
			8000 KM veya daha büyük seyahat mesafeleri için: Katılımcı başına 1100 AVRO
Harcırah (yerel olmayan konuşmacılar)	Konferanslara katılan yerel olmayan konuşmacıların harcırah maliyetine katkı.	Birim maliyet	Her bir katılımcı için günlük D.3.
Tamamlayıcı faaliyetler	Bu Eylemde geliştirilen tamamlayıcı faaliyetlere ilişkin her türlü ek yan maliyete katkı: Örneğin, etkinliğin akademik takibi, bir internet sitesinin oluşturulması ve sürdürülmesi; yayınların tasarımı, basımı ve yaygınlaştırılması; sözlü tercüme maliyeti; üretim maliyeti.	Götürü	25000 AVRO

Jean Monnet Projelerine uygulanan özel tutarlar, bu Rehberin Jean Monnet bölümünün sonunda "Jean Monnet birim maliyetleri" başlığının altında bulunabilir.

¹³² Örneğin, Madrid'de (İspanya) yerleşik bir başvuru sahibi, Roma'da (İtalya) gerçekleştirilen bir faaliyette yer alıyorsa; söz konusu başvuru sahibi, a) Madrid'den Roma'ya olan mesafeyi hesaplayacak (1365,28 KM); b) uygun seyahat mesafesi bandını seçecek (yani, 500 ve 1999 KM arası) ve c) katılımcının Madrid'ten Roma'ya gidiş-dönüş seyahat maliyetine katkı olarak verilecek AB hibesini hesaplayacaktır.

¹³³ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

JEAN MONNET BİRİM MALİYETLERİ

D.1 – ULUSAL ÖĞRETME MALİYETLERİ (ÖĞRETME SAATİ BAŞINA AVRO CİNSİNDEN)

Tutarlar, öğretim faaliyetinin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

Program Ülkeleri	
Belçika	200
Bulgaristan	80
Çek Cumhuriyeti	107
Danimarka	200
Almanya	200
Estonya	107
İrlanda	172
Yunanistan	129
İspanya	161
Fransa	184
Hırvatistan	96
İtalya	166
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	151
Letonya	98
Litvanya	106
Lüksemburg	200
Macaristan	104
Malta	138
Hollanda	200
Avusturya	200
Polonya	104
Portekiz	126
Romanya	81
Slovenya	136
Slovakya	114
Finlandiya	193
İsveç	200
İngiltere	184
Makedonya	80
İzlanda	159
Lihtenştayn	80
Norveç	200
Türkiye	87

Ortak Ülkeler	
Antigua ve Barbuda	92
Avustralya	200
Bahreyn	110
Barbados	94
Brunei	200
Kanada	200
Şili	83
Ekvator Ginesi	131
Hong Kong	200
İsrail	144
Japonya	178
Güney Kore	153
Kuveyt	200
Libya	90
Meksika	86
Yeni Zelanda	153
Umman	131
Katar	200
Saint Kitts ve Nevis	84
Suudi Arabistan	126
Sejšeller	126
Singapur	200
İsviçre	200
Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan)	109
Trinidad ve Tobago	115
Birleşik Arap Emirlikleri	200
Amerika Birleşik Devletleri	200
Diğer	80

D2 – ULUSAL KONFERANS MALİYETLERİ (GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDEN)

Tutarlar, etkinliğin yer aldığı ülkeye bağlıdır.

Program Ülkeleri	
Belçika	88
Bulgaristan	40
Çek Cumhuriyeti	55
Danimarka	94
Almanya	90
Estonya	47
İrlanda	75
Yunanistan	56
İspanya	70
Fransa	80
Hırvatistan	42
İtalya	73
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	66
Letonya	43
Litvanya	47
Lüksemburg	144
Macaristan	46
Malta	60
Hollanda	97
Avusturya	94
Polonya	45
Portekiz	55
Romanya	40
Slovenya	59
Slovakya	50
Finlandiya	84
İsveç	95
İngiltere	81
Makedonya	40
İzlanda	69
Lihtenştayn	40
Norveç	138
Türkiye	40

Ortak Ülkeler	
Arjantin	44
Avustralya	90
Bahreyn	43
Barbados	41
Brunei	115
Kanada	89
Ekvator Ginesi	57
Hong Kong	117
İsrail	63
Japonya	78
Güney Kore	67
Kuveyt	110
Makao	154
Yeni Zelanda	67
Umman	57
Katar	194
Suudi Arabistan	55
Sejšeller	55
Singapur	133
İsviçre	118
Rusya (uluslararası hukukun tanıdığı sınırlar)	48
Trinidad ve Tobago	50
Birleşik Arap Emirlikleri	107
Amerika Birleşik Devletleri	109
Diğer	40

D.3 - HARCIRAH: YEREL OLMAYAN KONUŞMACILAR (GÜN BAŞINA AVRO CİNSİNDEN)

Tutarlar, etkinliğin gerçekleştiği ülkeye bağlıdır.

Program Ülkeleri	
Belçika	232
Bulgaristan	227
Çek Cumhuriyeti	230
Danimarka	270
Almanya	208
Estonya	181
İrlanda	254
Yunanistan	222
İspanya	212
Fransa	245
Hırvatistan	180
İtalya	230
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	238
Letonya	211
Litvanya	183
Lüksemburg	237
Macaristan	222
Malta	205
Hollanda	263
Avusturya	225
Polonya	217
Portekiz	204
Romanya	222
Slovenya	180
Slovakya	205
Finlandiya	244
İsveç	257
İngiltere	276
Makedonya	210
İzlanda	245
Lihtenştayn	175
Norveç	220
Türkiye	220

Ortak Ülkeler	
Afganistan	125
Arnavutluk	210
Cezayir	170
Andorra	195
Angola	280
Antigua ve Barbuda	225
Arjantin	285
Ermenistan	280
Avustralya	210
Azerbaycan	270
Bahamalar	190
Bahreyn	275
Bangladeş	190
Barbados	215
Beyaz Rusya	225
Belize	185
Benin	150
Butan	180
Bolivya	150
Bosna Hersek	200
Botsvana	185
Brezilya	245
Brunei	225
Burkina Faso	145
Burundi	165
Kamboçya	165
Kamerun	160
Kanada	230
Yeşil Burun	125
Orta Afrika Cumhuriyeti	140
Çad	210
Şili	245
Çin	210

Kolombiya	170
Komor	135
Demokratik Kongo	245
Kongo	185
Cook Adaları	185
Kosta Rika	190
Küba	225
Cibuti	235
Dominika	215
Dominik Cumhuriyeti	230
Doğu Timor	160
Ekvator	190
Mısır	205
El Salvador	180
Ekvator Ginesi	145
Eritre	130
Etiyopya	195
Fiji	170
Gabon	190
Gambiya	170
Gürcistan	295
Gana	210
Grenada	215
Guatemala	175
Gine	185
Gine-Bissau	140
Guyana	210
Haiti	190
Honduras	175
Hong Kong	265
Hindistan	245
Endonezya	195
İran	200
Irak	145

İsrail	315
Fildişi Sahili	190
Jamaika	230
Japonya	405
Ürdün	195
Kazakistan	245
Kenya	225
Kiribati	205
Kuzey Kore	230
Güney Kore	300
Kosova (UNSC 1244/1999)	220
Kuveyt	280
Kirgizistan	255
Laos	195
Lübnan	260
Lesoto	150
Liberya	235
Libya	225
Makao	150
Madagaskar	155
Malavi	215
Malezya	250
Maldivler	185
Mali	155
Marşal Adaları	185
Moritanya	125
Mauritius	200
Meksika	255
Mikronezya	190
Moldova	250
Monako	170
Moğolistan	160
Karadağ	220
Fas	205
Mozambik	200
Myanmar	125
Namibya	135
Nauru	185
Nepal	185
Yeni Zelanda	185

Nikaragua	185
Nijer	125
Nijerya	235
Niue	185
Umman	205
Pakistan	180
Palau	185
Filistin	170
Panama	210
Papua Yeni Gine	190
Paraguay	190
Peru	210
Filipinler	210
Katar	200
Ruanda	225
Saint Kitts ve Nevis	270
Saint Lucia	215
Saint Vincent ve Grenadinler	265
Samoa	185
San Marino	175
Sao Tome ve Principe	155
Suudi Arabistan	280
Senegal	200
Sırbistan	220
Seyşeller	225
Sierra Leone	190
Singapur	225
Solomon Adaları	170
Somali	175
Güney Afrika	195
Sri Lanka	155
Sudan	270
Surinam	180
Svaziland	140
İsviçre	220
Suriye	225
Tacikistan	185
Tayvan	255
Tanzanya	250
Rusya (uluslararası hukuk ile tanınan)	365

Ukrayna (uluslararası hukuk ile tanınan)	270
Tayland	205
Togo	155
Tonga	155
Trinidad ve Tobago	175
Tunus	145
Türkmenistan	230
Tuvalu	185
Uganda	235
Birleşik Arap Emirlikleri	265
Amerika Birleşik Devletleri	280
Uruguay	215
Özbekistan	230
Vanuatu	170
Vatikan	175
Venezuela	210
Vietnam	255
Yemen	225
Zambiya	185
Zimbabve	165
Diğer	205

SPOR

HANGİ EYLEMLER DESTEKLENİYOR?

Aşağıda belirtilen spor alanındaki eylemler, bu Program Rehberi aracılığıyla uygulanmaktadır:

- İşbirliği Ortaklıkları,
- Kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri.

Ayrıca, Erasmus+, ilgili Avrupa paydaşları ile diyalogu (AB Spor Forumu, AB Dönem Başkanlığı etkinlikleri, konferanslar, toplantılar, seminerler vb.) teşvik etmek amacıyla politika yapımına yönelik kanıt temelli çalışmalar (araştırma, veri toplama, anket vb.) yapmaya yönelik eylemleri de desteklemektedir. Bu Eylemler, Avrupa Komisyonu tarafından doğrudan veya Yürütme Ajansı aracılığıyla uygulanacaktır.

Erasmus+ Programının spor alanındaki özel amaçları şunlardır:

- Doping, şike ve şiddetin yanı sıra her türlü hoşgörüsüzlük ve ayrımcılık gibi sporun bütünlüğüne getirilen sınır ötesi tehditler ile mücadele etmek,
- Sporda iyi yönetişimi ve sporcuların çift taraflı kariyerlerini teşvik edip desteklemek,
- Herkes için spora daha fazla katılım ve eşit erişim aracılığıyla sosyal içermeye, eşit fırsatlar ve sağlığı iyileştiren fiziksel faaliyetlerin önemi konusunda farkındalık ile birlikte sporda gönüllü faaliyetleri teşvik etmek.

Erasmus+ Yönetmeliği tarafından da belirtildiği gibi, temel spor faaliyetlerine odaklanılacaktır.

Spor alanındaki Eylemlerin, Avrupa seviyesinde sporu etkileyen farklı konularda bilgi ve deneyimlerin geliştirilmesi, paylaşılması ve yaygınlaştırılması yoluyla, sporda Avrupa boyutunun geliştirilmesiyle sonuçlanması beklenmektedir.

Sonuç olarak, Erasmus+ kapsamında desteklenen spor projeleri, sporda, fiziksel faaliyetlerde ve gönüllü etkinliklerde katılımın artmasına yol açmalıdır.

Spor projeleri, özellikle aşağıdakileri sağlamalıdır:

- Program Ülkelerinde spor ve fiziksel faaliyetler hakkında bilgi ve farkındalığın artırılması,
- Sosyal içermeye, eşit fırsatlar ve sağlığı destekleyen faaliyetlerin özendirilmesinde sporun rolüyle ilgili farkındalığın artırılması,
- Spor ve fiziksel faaliyet alanında aktif olan kurum/kuruluşlar arasında işbirliğinin güçlendirilmesi,
- Program Ülkelerinden spor kuruluşlarının ve ilgili kurum/kuruluşların, gelişmiş ağılara daha iyi katılımının sağlanması,
- İyi uygulamaların daha iyi paylaşılması.

Spor alanındaki Eylemlerin, azalan katılım seviyelerinin ışığında, Avrupa Birliği'nde spor ve fiziksel faaliyetlerin teşvik edilmesi amacıyla Komisyon tarafından başlatılan bir girişim olan Avrupa Spor Haftası'nın uygulanmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

Avrupa Spor Haftası, yıllar itibariyle gelişim gösterecektir. Sonuç olarak bu Hafta'nın, sabit bir takvime (Eylül ayının 2'nci haftası) dayalı olarak, resmi bir açılışı, önemli bir etkinliği ve her biri farklı ana temaya (örneğin, spor ve okullar, spor ve işletmeler, spor ve engellilik vb.) sahip 3-5 günlük bir programı içerecek şekilde organize edilmesi amaçlanmaktadır. Bunların dışında, Avrupa Spor Haftası, sınır ötesi farkındalığı artırıcı etkinliklerin düzenlenmesini teşvik edecektir.

Avrupa Spor Haftası'nın birincisi, Eylül 2015'te düzenlenecektir. AB seviyesinde Avrupa Spor Haftası, 7-13 Eylül 2015 tarihlerinde gerçekleştirilecektir. Avrupa Spor Haftası kapsamındaki ulusal etkinlikler, 7-30 Eylül 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilebilir.

Odaklanılacak ana temalar da dâhil olmak üzere, 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili daha fazla bilgi, http://ec.europa.eu/sport/events/2015/sport-week_en.htm adresinden elde edilebilir.

İŞBİRLİĞİ ORTAKLIKLARI

İŞBİRLİĞİ ORTAKLIKLARININ AMAÇLARI NELERDİR?

İşbirliği Ortaklıkları, özellikle yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve Avrupa seviyesindeki kamu otoriteleri, spor kurum/kuruluşları, spor ile bağlantılı kurum/kuruluşlar ve eğitim kurumları da dâhil olmak üzere, sporun içinde ve dışındaki muhtelif kurum/kuruluş ve aktörler arasında spora ve fiziksel faaliyete ilişkin farklı alanlarda yenilikçi deneyimler geliştirme, transfer etme ve/veya uygulama fırsatını sunmaktadır. İşbirliği Ortaklıkları, özellikle aşağıdaki amaçları gözeterek yenilikçi projelerdir:

- Özellikle Avrupa Spor Haftası uygulamasını desteklemek suretiyle, spor ve fiziksel faaliyetlere katılımı teşvik etmek,
- Özellikle AB Fiziksel Faaliyet Kılavuzunun uygulanmasını desteklemek suretiyle, spor ve fiziksel faaliyetlere katılımı teşvik etmek,
- Özellikle Sporcuların Çift Taraflı Kariyerleri Hakkında AB Kılavuzlarını uygulanmasını desteklemek suretiyle, sporcuların çifte kariyerini teşvik etmek,
- Özellikle rekreasyonel ortamlarda dopinge mücadele etmek,
- Özellikle önleme, farkındalık oluşturma faaliyetlerini ve paydaşlar arasında işbirliğini desteklemek suretiyle şikeye karşı mücadele etmek,
- Sporda gönüllü faaliyetleri teşvik etmek,
- Sporda şiddet, ırkçılık ve hoşgörüsüzlük ile mücadele etmek için bunların engellenmesini desteklemek ve bu alandaki eğitimsel ve yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek,
- Sporda iyi yönetişimin geliştirilmesi,
- Özellikle AB stratejilerinin (örneğin, AB Cinsiyet Eşitliği Stratejisi ve AB Engellilik Stratejisi) uygulanmasını desteklemek suretiyle, sporda sosyal içerme ve fırsat eşitliğinin teşvik edilmesi.

İşbirliği Ortaklıkları, spor alanında Avrupa ağlarının oluşturulmasını ve geliştirilmesini desteklemelidir. Bu şekilde AB, paydaşlar arası güçlendirilmiş işbirliği için söz konusu AB eylemi olmaksızın gerçekleştirilemeyecek fırsatlar sunabilir. İşbirliği Ortaklıkları, ayrıca spor ve fiziksel faaliyeti teşvik etmek ve spor ile ilgili sorunları ele almak amacıyla yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası politikalar yoluyla sinerji oluşturmalı ve bu politikalar arasındaki sinerjiyi güçlendirmelidir.

İşbirliği Ortaklıklarının çerçevesinde, Erasmus+ Programı, ulusal hibe programları veya Avrupa Yapısal Fonları ile Avrupa Yatırım Fonları gibi Avrupa kaynakları kullanılarak desteklenen daha geniş bir girişimler yelpazesinin gelişmesine ilham vermesi muhtemel olan spor alanındaki yeni proje formatlarının ve yeni ulusötesi işbirliği şekillerinin test edilip geliştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Komisyon, Yürütme Ajansı aracılığıyla, yıl boyunca, aşağıda belirtilen iki başvuru döneminde başvuru alacaktır:

- Birinci başvuru dönemi: 2015 Avrupa Spor Haftasını konu alan ve/veya 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili bir temayı konu alan İşbirliği Ortaklıkları.
- İkinci başvuru dönemi: 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan herhangi bir tipteki İşbirliği Ortaklıkları.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Proje teklifi, İşbirliği Ortaklıkları tarafından yürütülen faaliyetlerin projenin tanımladığı hedeflere ulaşmak için en uygun niteliğe sahip olduklarını ortaya koyduğu ölçüde, Erasmus+ İşbirliği Ortaklıklarının uygulayabileceği faaliyetler anlamında geniş bir esneklik tanımaktadır. İşbirliği Ortaklıkları, tipik olarak geniş bir faaliyet aralığını kapsayabilir, örneğin:

- Anahtar paydaşlar arasında ağ kurma,
- İyi uygulamaların belirlenmesi, teşvik edilmesi ve paylaşılması,
- Öğretim ve eğitim modüllerinin ve araçlarının hazırlanması, geliştirilmesi ve uygulanması,
- Spor alanında yaygınlaştırıcıların yeterliliklerini artırmaya, özellikle spor insanları arasında etik davranışların ve mesleki ahlâk kurallarının teşvik edilmesi açısından göstergelerin izlenmesi ve karşılaştırmalı değerlendirmesinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler,
- Bireylerin kişisel, sosyal ve mesleki gelişimi açısından sporun ve fiziksel faaliyetin değeri konusunda farkındalık artırma faaliyetleri,
- Toplumsal ve ekonomik sorunlar ile mücadele etmek için sporun kanıt temelli çalışmalarını geliştirmeye yönelik faaliyetler (verilerin toplanması, anketler, istişareler vb.),
- Spor alanı ile sağlık, eğitim, öğretim ve gençlik alanları arasında yenilikçi sinerjileri teşvik etmeye yönelik faaliyetler,
- Yukarıda belirtilen faaliyetleri destekleyen konferanslar, seminerler, toplantılar, etkinlikler ve farkındalık artırıcı eylemler.

İŞBİRLİĞİ ORTAKLIKLARINDA KİMLER YER ALABİLİR?

İşbirliği Ortaklıkları, her türlü kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluşa ve kamu kurum/kuruluşlarına açıktır. Projenin hedefine bağlı olarak, İşbirliği Ortaklıkları farklı tecrübelerinden, profil ve uzmanlıklarından faydalanmak ve konu ile ilgili ve yüksek kaliteye sahip proje sonuçları üretmek için uygun ve çeşitli bir dizi ortağı bünyesinde barındırmalıdır.

İşbirliği Ortaklıkları, Program Ülkelerinde yerleşik kurum/kuruluşlar arasında işbirliğini hedeflemektedir.

Bir İşbirliği Ortaklığı, şu unsurlardan oluşmalıdır:

- Başvuru sahibi/koordinatör: Proje teklifini tüm ortaklar adına sunan kurum/kuruluştur. Proje hibesi verildiğinde, başvuru sahibi/koordinatör, ana AB hibe yararlanıcısı haline gelecek ve konsorsiyum adına çok yararlanıcılı bir hibe sözleşmesi imzalayacaktır. Koordinasyon rolü aşağıdaki görevleri kapsamaktadır:
  - Avrupa Komisyonu nezdinde katılımcı kurum/kuruluşlar adına hareket etmekte ve bu kurum/kuruluşları temsil etmektedir.
  - Projenin tamamının operasyonel, idari ve finansal açıdan düzgün uygulanması ile ilgili idari ve finansal ve yasal sorumluluğunu taşımaktadır.
  - Diğer tüm proje ortakları ile işbirliği içerisinde İşbirliği Ortaklığını koordine etmektedir.
- Ortaklar: İşbirliği Ortaklığının hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine aktif şekilde katkı sağlayan kurum/kuruluşlardır. Her bir tam ortak, bir vekâletname imzalamalı ve imza sahibi olarak projenin uygulanması esnasında koordinatörün kendisi adına ve hesabına hareket etmesi için ona yetki vermelidir.

İŞBİRLİĞİ ORTAKLIKLARINI DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Bir İşbirliği Ortaklığı Projesinin Erasmus+ hibesine uygun olması için karşılması gereken resmi kriterler, aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygun katılımcı-kurum/kuruluşlar	<p>Bir Program Ülkesinde veya dünyanın herhangi bir Ortak Ülkesinde yerleşik her türlü kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluş veya kamu kurum/kuruluşu (Bölüm A'daki "Uygun Ülkeler" bölümüne bakınız). Örneğin, bu türden bir kurum/kuruluş (kapsamlı olmayan liste) aşağıdakilerden biri olabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede spordan sorumlu bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Ulusal Olimpiyat Komitesi veya Ulusal Spor Konfederasyonu, ▪ Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası seviyede veya Avrupa seviyesinde bir spor kurum/kuruluşu, ▪ Ulusal spor ligi, ▪ Spor kulübü, ▪ Sporcuları temsil eden bir kurum/kuruluş veya sendika, ▪ Spordaki profesyonelleri (antrenörler, yöneticiler vb.) ve gönüllüleri temsil eden bir kurum/kuruluş veya sendika, ▪ "Herkes için spor" hareketini temsil eden bir kurum/kuruluş, ▪ Fiziksel faaliyetin tanıtımı alanında aktif bir kurum/kuruluş, ▪ Aktif dinlenme sektörünü temsil eden bir kurum/kuruluş, ▪ Eğitim, öğretim veya gençlik alanında aktif bir kurum/kuruluş.
Kimler başvurabilir?	Bir Program Ülkesinde yerleşik herhangi bir katılımcı kurum/kuruluş, başvuru sahibi olabilir. Bu kurum/kuruluş, projeye dâhil olan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına başvurur.
Katılımcı kurum/kuruluşların sayısı ve profili	İşbirliği Ortaklığı, ulusötesidir ve beş farklı Program Ülkesinden en az beş kurum/kuruluşu kapsar. Hibeye başvuru esnasında tüm katılımcı kurum/kuruluşların kimliği belirlenmiş olmalıdır.
Projenin süresi	<p>Birinci başvuru döneminde yapılan İşbirliği Ortaklıkları başvuruları (2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olan): En fazla 18 ay.</p> <p>İkinci başvuru döneminde yapılan İşbirliği Ortaklıkları başvuruları (2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan): 12 ay ila 36 ay arasında. Proje süresi, projenin hedefine ve zaman içinde planlanan faaliyetlerin türüne göre başvuru aşamasında seçilmelidir (12, 18, 24, 30 veya 36 ay).</p>

Faaliyetin yeri/yerleri	Faaliyetler, İşbirliği Ortaklığında yer alan kurum/kuruluşların ülkelerinde (bir veya daha fazla) gerçekleşmelidir.
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	Başvuru sahipleri, 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olan ve aynı yıl 1 Nisan ile 1 Eylül tarihleri arasında başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 22 Ocak tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır. Başvuru sahipleri, 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan ve takip eden yılda 1 Ocak tarihinde başlayan projeleri için hibe başvurularını en geç 14 Mayıs tarihinde saat 12:00'ye (Brüksel saati ile öğleye) kadar sunmalıdır.
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş, ilgili **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümüne başvurunuz.

HİBE KRİTERLERİ

Gösterge olarak, bütçenin %50'si aşağıdaki hedefleri gözeterek projelere tahsis edilecektir:

- Sporcuların Çift Taraflı Kariyerlerine ilişkin AB Kılavuzlarının uygulanmasına destek olmak,
- Avrupa Spor Haftasının uygulanmasını destekleyen projeler de dâhil olmak üzere, AB Fiziksel Faaliyet Kılavuzlarının uygulanmasına destek olmak.

Gösterge olarak bütçenin %50'si, yukarıda "İşbirliği Ortaklığı Nedir" başlıklı bölümde yer alan diğer hedeflere tahsis edilecektir.

Bu kategoriler içerisinde, projeler aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

Projenin uygunluğu (azami 30 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin aşağıdaki hususlarla uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Avrupa politikalarının spor alanındaki hedefleri, - Bu Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("İşbirliği Ortaklığının Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız). ▪ Teklifin, ne ölçüde: <ul style="list-style-type: none"> - Gerçek ve doğru bir ihtiyaç analizine dayanmakta olduğu, - Hedefler açıkça tanımlanmış, gerçekçi ve katılımcı kurum/kuruluşlar ile hedef grupların ilgili sorunlarını ele almakta olduğu, - Yenilikçi ve/veya hali hazırda katılımcılar tarafından yürütülmüş diğer girişimleri tamamlayıcı nitelikte olduğu, - Tek bir ülkede münferiden yürütülen faaliyetlerle elde edilmemiş olacak sonuçlar aracılığıyla AB seviyesinde katma değer getirmekte olduğu.
Proje tasarımının ve uygulamasının kalitesi (azami 20 puan)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, izleme, değerlendirme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, metodoloji, faaliyetler ve talep edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği, ▪ Yönetim düzenlemelerinin mevcudiyeti ve kalitesi (zaman çizelgeleri, organizasyon, görevler ve sorumluluklar iyi tanımlanmış ve gerçekçi), ▪ Proje uygulamasının yüksek kalitede olmasını, zamanında ve bütçesine uygun tamamlanmasını sağlamak için, kalite kontrol tedbirlerinin mevcudiyeti ve uygunluğu, ▪ Proje ne ölçüde maliyet açısından etkin ve ne ölçüde her bir faaliyete uygun kaynakları tahsis ettiği.

<p>Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi (azami 20 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aşağıdakilerin ne ölçüde söz konusu olduğu: <ul style="list-style-type: none"> - Uygun olan hallerde, proje tüm boyutlarının başarılı bir şekilde ortaya konulması için gerekli profile, deneyime ve uzmanlığa sahip tamamlayıcı nitelikte katılımcı kurum/kuruluşlar içermektedir. - Projeler spor politikası ve uygulaması gibi uygun alanlarında (eğitim, yarışmalar, antrenörlük vb.) akademik uzmanlığa ve daha geniş kitlelere ulaşma kabiliyetine sahip kişiler içermektedir. - Sorumluluk ve görevlerin dağılımı tüm katılımcı kurum/kuruluşların bağlılığını ve aktif katkısını ortaya koymaktadır. ▪ Uygulanabildiği takdirde, bir Ortak Ülkeden katılımcı kurum/kuruluşun devreye girmesi projeye ne ölçüde önemli bir katma değer sağladığı (bu şart karşılanmazsa, proje, seçimde dikkate alınmayacaktır).
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktılarına değerlendirmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Proje döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ve bireylerin dışındaki. ▪ Yaygınlaştırma planının kalitesi: Proje çıktılarına katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında paylaşmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve niteliği, ▪ İlgili olması halinde, üretilen malzemelerin, belgelerin ve yayınların nasıl ücretsiz sunulacağı ve orantısız kısıtlamalar olmaksızın açık lisanslar aracılığıyla nasıl tanıtılacağı hususlarının teklifte ne ölçüde açıklandığı, ▪ Planların, projenin sürdürülebilirliğini sağlama kalitesi: AB hibesi kullanıldıktan sonra bir etkiye sahip olma ve sonuçlar üretme kapasitesi.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınmak için proje teklifleri, en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, proje teklifleri, yukarıda belirtilen hibe kriteri kategorilerinin her birinde azami puanın en az yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorilerinin her biri için en 15 puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" ve "proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi" kategorilerinin her biri için en az 10 puan).

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyeti	<p>Aşağıdakiler de dâhil, projenin tamamlayıcı faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet:</p> <p>Uygun doğrudan maliyetler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Personel, ▪ Seyahat ve harcırah, ▪ Ekipman, ▪ Tüketim malzemeleri ve ikmal maddeleri, ▪ Alt yüklenici, ▪ Gümrük vergileri, vergiler ve harçlar, ▪ Diğer maliyet. <p>Dolaylı maliyetler: Projenin uygun doğrudan maliyetinin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bu maliyetler, yararlanıcının genel idari maliyetini temsil etmekte olup, projeye ilişkilendirilebilir olmalıdır (örneğin, elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyetler, sabit personel maliyeti vb.)</p>	Gerçek maliyetler	<p>Azami verilen hibe: 500 000 AVRO</p> <p>Toplam uygun maliyetin azami %80'i.</p>	<p>Şarta bağlı: Talep edilen bütçe, planlanan faaliyetler ile bağlantılı olarak gerçekleştirilmiştir</p>

KÂR AMACI GÜTMİYEN AVRUPA SPOR ETKİNLİKLERİ

KÂR AMACI GÜTMİYEN AVRUPA SPOR ETKİNLİKLERİNİN AMAÇLARI NELERDİR?

Bu Eylemin amaçları şunlardır:

- Başta AB Cinsiyet Eşitliği Stratejisi ve AB Engelliler Stratejisi olmak üzere, sosyal içerme ve eşit fırsat konularında spor alanındaki AB stratejilerinin uygulanmasını desteklemek,
- Spora ve fiziksel faaliyete katılımı teşvik etmek amacıyla AB Fiziksel Faaliyet Kılavuzlarının uygulanmasını desteklemek,
- Avrupa Spor Haftasının uygulanmasını desteklemek.

Komisyon, Yürütme Ajansı aracılığıyla, yıl boyunca, aşağıda belirtilen iki başvuru döneminde başvuru alacaktır:

- Birinci başvuru dönemi: 2015 Avrupa Spor Haftası esnasında gerçekleştirilen etkinlikler.
- İkinci başvuru dönemi: 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan diğer etkinlikler.

KÂR AMACI GÜTMİYEN AVRUPA SPOR ETKİNLİĞİ NEDİR?

Bu Eylem, aşağıdakiler için finansal destek sağlamaktadır:

- Bir Program Ülkesinde Avrupa çapındaki spor etkinliklerinin organize edilmesi,
- Spor alanındaki Avrupa etkinlikleri kapsamında kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluşlar veya kamu kurum/kuruluşları tarafından eş zamanlı olarak çok sayıda Avrupa ülkesinde organize edilen ulusal etkinlikler.

Bu etkinliklerden beklenen sonuçlar şu şekildedir:

- Sosyal içerme, eşit fırsatlar ve sağlığı güçlendirici fiziksel faaliyetleri desteklemeyi amaçlayan etkinliklerde daha fazla görünürlük ve farkındalık,
- Spora, fiziksel faaliyete ve gönüllü faaliyete artan katılım.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER DESTEKLENMEKTEDİR?

Etkinliklerin desteklenmesi, belirli bir etkinliğin hazırlığından, organizasyonundan ve takibinden sorumlu kurum/kuruluşlara AB hibelerinin verilmesi sonucunu doğuracaktır. Aşağıdaki standart faaliyetler, bu Eylem altında desteklenecektir (kapsamlı olmayan liste):

- Etkinlik yaklaşırken sporculara, antrenörlere, organizatörlere ve gönüllülere eğitim faaliyetleri organize edilmesi,
- Etkinliğin organizasyonu,
- Spor etkinliğine yan faaliyetlerin organize edilmesi (konferanslar, seminerler),
- Geçmiş faaliyetlerinin uygulanması (değerlendirmeler, gelecek planları hazırlanması),
- Etkinliğin konusuyla ilgili iletişim faaliyetleri.

BU EYLEM ALTINDA HANGİ FAALİYETLER UYGUN DEĞİLDİR?

- Ulusal, uluslararası seviyede veya Avrupa seviyesinde spor federasyonları/ligler tarafından düzenli ve yıllık olarak organize edilen spor müsabakaları,
- Profesyonel spor müsabakaları.

KÂR AMACI GÜTMİYEN AVRUPA SPOR ETKİNLİKLERİNİ DEĞERLENDİRMEK İÇİN KULLANILAN KRİTERLER NELERDİR?

Kâr amacı gütmeyen bir Avrupa spor etkinliğinin bir Erasmus+ hibesi almaya uygun olması için karşılaması gereken resmi kriterler aşağıda listelenmiştir:

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Kimler başvurabilir?	<p>Bir Program Ülkesinde yerleşik olan spor alanında faal her türlü kamu kurum/kuruluşu veya kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluş. Örneğin, bu tür bir kurum/kuruluş aşağıdakilerden biri olabilir (kapsamlı olmayan liste):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yerel, bölgesel veya ulusal seviyede spordan sorumlu bir kamu kurum/kuruluşu, ▪ Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası seviyede veya Avrupa seviyesinde bir spor kurum/kuruluşu, ▪ Spor alanındaki bir Avrupa etkinliği çerçevesinde organize edilen ulusal bir etkinliğin koordinatörü.
Katılımcıların profili	<p>2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için:</p> <p>Bir ülkede düzenlenen Avrupa çapındaki spor etkinliklerinde, en az 3 Program Ülkesinden katılımcılar yer almalıdır.</p> <p>VEYA</p> <p>Etkinlikler, en az 3 Program Ülkesinde eş zamanlı olarak düzenlenmelidir.</p> <p>2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için:</p> <p>Bir ülkede düzenlenen Avrupa çapındaki spor etkinliklerinde, en az 12 Program Ülkesinden katılımcılar yer almalıdır.</p> <p>VEYA</p> <p>Birkaç Program Ülkesinde eş zamanlı olarak düzenlenen spor etkinliklerinde, en az 12 Program Ülkesinden katılımcılar yer almalıdır. Bu şart, bu katılımcıların, etkinliklerin tamamında toplam olarak yer almaları halinde yerine getirilmiş sayılacaktır.</p>
Projenin süresi	1 yıla kadar (hazırlık aşamasından takibe kadar).
Etkinlik tarihleri	<p>2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için: Etkinlik, 7 - 30 Eylül 2015 tarihleri arasında gerçekleşmelidir.</p> <p>2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için: Etkinlik, 2016 yılında herhangi bir tarihte gerçekleşmelidir.</p>
Nereye başvurulmalıdır?	Brüksel'de yerleşik Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansına.
Ne zaman başvurulmalıdır?	<p>Başvuru sahipleri, hibe başvurularını aşağıdaki tarihlere kadar sunmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2015 Avrupa Spor Haftası esnasında düzenlenen kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için: Aynı yıl 1 Mayıs tarihinde başlayan projeler için 22 Ocak 2015 saat 12:00 (Brüksel saati ile öğle). ▪ 2015 Avrupa Spor Haftası dışında düzenlenen kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için: Aynı yıl 1 Kasım tarihinde başlayan projeler için 14 Mayıs 2015 saat 12:00 (Brüksel saati ile öğle).
Nasıl başvurulmalıdır?	Nasıl başvurulması gerektiği ile ilgili ayrıntılar, Bölüm C'de mevcuttur.

Başvuru sahibi kurum/kuruluş **eleme ve seçim kriterleri** açısından değerlendirilecektir. Daha fazla bilgi için lütfen bu Rehberin C Bölümünü inceleyiniz.

HİBE KRİTERLERİ

Projeler, aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilecektir:

<p>Projenin uygunluğu (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teklifin, aşağıdaki hususlarla uygunluğu: <ul style="list-style-type: none"> - Avrupa politikalarının spor alanındaki hedefleri, - Bu Eylemin hedefleri ve öncelikleri ("Kâr Amacı Gütmeyen Avrupa Spor Etkinliğinin Amaçları Nelerdir" bölümüne bakınız). ▪ Aşağıdakilerin ne ölçüde söz konusu olduğu: <ul style="list-style-type: none"> - Teklif, gerçek ve doğru bir ihtiyaç analizine dayanmaktadır. - Hedefler, açıkça tanımlanmış, gerçekçi ve katılımcı kurum/kuruluşlar ile hedef grupların sorunlarını ele almaktadır. - Teklif, yenilikçi ve/veya hali hazırda katılımcılar tarafından yürütülmüş diğer girişimleri tamamlayıcı niteliktedir. - Teklif tek bir ülkede münferiden yürütülen faaliyetlerle elde edilmemiş olacak sonuçlar aracılığıyla AB seviyesinde katma değer getirmektedir.
<p>Proje tasarımının ve uygulamasının kalitesi (azami 40 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hazırlık, uygulama, izleme, değerlendirme ve yaygınlaştırma ile ilgili uygun aşamalar da dâhil, çalışma programının tüm aşamalarının açıklığı, bütünlüğü ve kalitesi, ▪ Proje hedefleri, metodoloji, faaliyetler ve talep edilen bütçe arasında tutarlılık, ▪ Önerilen metodolojinin kalitesi ve uygulanabilirliği, ▪ Projenin spor uygulaması (öğretim, yarışmalar, antrenörlük vb.) gibi farklı alanlarda uzmanlık sahibi kişileri kapsama oranı, ▪ Yönetim düzenlemelerinin mevcudiyeti ve kalitesi (zaman çizelgeleri, organizasyon, görevler ve sorumluluklar iyi tanımlanmış ve gerçekçi), ▪ Proje uygulamasının yüksek kalitede olmasını, zamanında ve bütçesine uygun tamamlanmasını sağlamak için, kalite kontrol tedbirlerinin mevcudiyeti ve uygunluğu, ▪ Projenin maliyet açısından etkin olma ve her bir faaliyete uygun kaynakları tahsis etmekte oranı.
<p>Etki ve yaygınlaştırma (azami 30 puan)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje çıktıları değerlendirilmeye yönelik tedbirlerin kalitesi, ▪ Projenin potansiyel etkisi: <ul style="list-style-type: none"> - Projenin döngüsü içinde ve sonrasında katılımcılar ve katılımcı kurum/kuruluşlar üzerindeki, - Yerel, bölgesel, ulusal seviyede ve/veya Avrupa seviyesinde projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ve bireylerin dışındaki. ▪ Yaygınlaştırma planının kalitesi: Proje çıktıları katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında paylaşmaya yönelik tedbirlerin uygunluğu ve kalitesi, ▪ Etkinliğin ve AB desteğinin görünürlüğünü ve medyada yer almasını sağlamaya yönelik tedbirlerin kalitesi.

Hibe tahsisi açısından dikkate alınması için proje teklifleri en az 60 puan almalıdır. Ayrıca, teklifler, yukarıda belirtilen hibe kriteri kategorilerinin her birinde azami puanın en az yarısını almalıdır (başka bir deyişle, "projenin uygunluğu" ve "etki ve yaygınlaştırma" kategorilerinin her biri için en 15 puan; "projenin tasarımının ve uygulamasının kalitesi" kategorisi için en az 20 puan)

HİBE TAHSİS KURALLARI NELERDİR?

Projenin bütçesi, aşağıdaki hibe tahsis kuralları uyarınca hazırlanmalıdır (AVRO cinsinden):

Uygun maliyet		Finansman mekanizması	Tutar	Tahsis kuralı
Faaliyet maliyeti	<p>Aşağıdakiler de dâhil, projenin tamamlayıcı faaliyetlerinin uygulanması ile doğrudan bağlantılı olan her türlü maliyet:</p> <p>Uygun doğrudan maliyetler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Personel, ▪ Seyahat ve harcırah, ▪ Ekipman, ▪ Tüketim malzemeleri ve ikmal maddeleri, ▪ Alt yüklenici, ▪ Gümrük vergileri, vergiler ve harçlar, ▪ Diğer maliyet. <p>Dolaylı maliyetler: Projenin uygun doğrudan maliyetinin %7'sini aşmayan sabit oran tutarı, dolaylı maliyet altında uygundur. Bu maliyetler, yararlanıcının genel idari maliyetini temsil etmekte olup, projeye ilişkilendirilebilir olmalıdır (örneğin, elektrik veya internet faturaları, taşınmazlar ile ilgili maliyetler, sabit personel maliyeti vb.)</p>	Gerçek maliyetler	<p>Azami verilen hibe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 2015 Avrupa Spor Haftası esnasında düzenlenen kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için: 250.000 AVRO. ▪ 2015 Avrupa Spor Haftası ile ilgili olmayan kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri için: Aynı yıl 1 Kasım tarihinde başlayan projeler için: 500.000 AVRO. <p>Toplam uygun maliyetin azami %80'i.</p>	Şarta bağlı: Talep edilen bütçe, planlanan faaliyetler ile bağlantılı olarak gerçekleştirilmiştir

BÖLÜM C – BAŞVURU SAHİPLERİ İÇİN BİLGİ

AB'den Erasmus+ Programı altında finansal destek almak amacıyla bir proje teklifini sunmayı planlayan bütün kurum/kuruluşların (gayri resmi/bağımsız gençlik grupları da dâhil) Avrupa Birliğinin genel bütçesine uygulanan Finans Yönetmeliğinin¹³⁴ (bundan sonra "AB Finans Yönetmeliği" olarak anılacaktır) Başlık VI altında yer alan hükümleri ve uygulama kuralları doğrultusunda hazırlanan bu bölümü dikkatle okumaları rica olunur.

Bir gençlik kuruluşu (bundan sonra "gayri resmi gençlik grubu" olarak anılacaktır) kapsamında olmayan, ancak gençlik çalışmalarında faal olan bir gençlik grubu adına başvuru yapan kişiler hariç, bireyler Erasmus+ Programı çerçevesinde proje teklifi sunmaya yetkili değildir.

BİR ERASMUS+ PROJESİ SUNMAK İÇİN NE YAPILIR?

Bir Erasmus+ projesi sunmak için başvuru sahipleri, aşağıda belirtilen dört adımı izlemelidir:

- Başvuruda yer alan her bir kurum/kuruluş, Katılımcı Portalına kayıt olmalı ve bir Kullanıcı Tanımlama Kodu (PIC) almalıdır. Diğer AB programlarına katılımları yoluyla zaten bir PIC'i bulunan kuruluşların/grupların, tekrar kayıt yaptırmalarına gerek yoktur. Önceki kayıttan elde edilen PIC, Erasmus+ Programı altında yapılan başvurular için de geçerlidir.
- İlgili Eyleme/alana ilişkin Program kriterlerine uygunluğun kontrol edilmesi,
- Mali şartların kontrol edilmesi,
- Başvuru formunun doldurulması ve gönderilmesi.

ADIM 1: KATILIMCI PORTALINA KAYIT OLUNMASI

Başvuruda yer alan bütün kurum/kuruluşlar, daha önce yapmamışlarsa, Eğitim, Görsel-İşitsel, Kültür, Vatandaşlık ve Gönüllülük Katılımcı Portalına kaydolmaları ve başlıca yasal ve mali verilerini girmeleri gerekmektedir.

Katılımcı Portalına kaydolmak için, bir kurum/kuruluşu (veya gayri resmi bir gençlik grubunu) temsil eden kişinin aşağıdaki adımları izlemesi gerekmektedir:

- Bir ECAS hesabı oluşturunuz (kuruluşu/gayri resmi bir gençlik grubunu temsil eden kişinin bir hesabı yoksa). Yeni ECAS hesapları, şu internet sitesi aracılığı ile oluşturulabilir: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>
- Katılımcı Portalına <http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html> linkinden erişim sağlayınız ve kurum/kuruluşu veya gençlik grubunu kaydediniz. Yol gösterici bilgiler ve Sıkça Sorulan Sorular, Katılımcı Portalında mevcuttur.

Kurum/kuruluş/grup, Katılımcı Portalına sadece bir defa kaydolmak zorundadır. Kayıt tamamlandığında, kurum/kuruluş/grup, bir Kullanıcı Tanımlama Kodu (PIC) elde edecektir. Eşsiz bir kimlik tanımlama kodu olan ve başvuruların gönderilmesi için gerekli olan PIC numarası, kurum/kuruluşların/grupların, Erasmus+ elektronik başvuru formlarını basit şekilde doldurmalarını sağlar (başka bir ifadeyle, PIC numarasının forma girilmesiyle, kurum/kuruluş/grup tarafından kayıt aşamasında sağlanan tüm bilgiler, otomatik olarak gösterilecektir).

HUKUKİ STATÜ VE FİNANSAL KAPASİTENİN KANITLANMASI

Kayıt esnasında, kurum/kuruluşların aşağıdaki belgeleri de Katılımcı Portalına yüklemeleri gerekmektedir:

- Tüzel Kişilik Formu (bu form, Avrupa Komisyonu'nun aşağıdaki adresten indirilebilir: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm)
- Finansal Tanıtım Formu. Başvuru yapan kurum/kuruluş resmi olarak başka bir ülkede kayıtlı bile olsa, lütfen bankanın bulunduğu ülkeye ait belgeyi doldurunuz (bu belge, aşağıdaki adresten indirebilir: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm)

Başvuru sahiplerinin, 60.000 AVRO'yu aşan tutardaki hibeler için finansal kapasitelerini kanıtlayan özel belgeler yüklemeleri gerekebilir. Daha fazla ayrıntı için aşağıda yer alan "Seçim Kriterleri" bölümüne bakınız.

¹³⁴ AB Finans Yönetmeliği şu linkte mevcuttur:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:EN:PDF>

Finansal Tanıtım Formu, sadece başvuru yapan kurum/kuruluş için sunulmalıdır; ortak kurum/kuruluşlar için sunulmasına gerek yoktur.

ADIM 2: PROGRAM KRİTERLERİ İLE UYGUNLUĞUN KONTROL EDİLMESİ

Projelerini geliştirirken ve AB desteği için başvuruda bulunmadan önce, katılımcı kurum/kuruluşların, projenin şu kriterlere uyduğunu doğrulamaları gerekmektedir: Uygunluk, eleme, seçim ve hibe.

UYGUNLUK KRİTERLERİ

Uygunluk kriterleri, esas olarak proje ve faaliyetlerin çeşidi (eğer ilgisi bulunuyorsa süre, katılımcı kurum/kuruluş vb. de dâhil), hedef grup (örneğin, mevcut katılımcıların statüsü ve sayısı) ve böyle bir proje için hibe talebi başvuru şartları (örneğin, son başvuru tarihi, başvuru formunun eksiksiz olması vb.) ile ilgilidir.

Bir projenin uygun olabilmesi için, sunulan teklifin, ait olduğu Eylem ile ilgili tüm uygunluk kriterlerini karşılaması gerekmektedir. Eğer proje, başvuru aşamasında tüm bu kriterleri karşılamıyorsa, daha sonraki değerlendirme aşamalarından geçmeden reddedilecektir. İstisna olarak, Ana Eylem 1 veya Ana Eylem 2 kapsamında desteklenen hareketlilik faaliyetleri ve Ortak Yüksek Lisans Derecesi (EMJMD) Bursları için bazı uygunluk kriterleri (örneğin, süre, katılımcı profilleri vb.) proje uygulama veya nihai rapor aşamasındayken kontrol edilebilir (başvuru aşamasında değil). Bununla birlikte, proje uygulama veya nihai rapor aşamasında bu kriterlerin karşılanmadığı görülürse, katılımcıların veya faaliyetin uygun olmadığı sonucuna varılabilir ve bunun neticesinde başlangıçta projeye verilen hibede kısıtlamaya gidilebilir veya hibenin iadesi talep edilebilir.

Erasmus+ Program Rehberi aracılığıyla uygulanan Eylemlerin her biri için geçerli olan özel uygunluk kriterleri bu Rehberin B Bölümünde tanımlanmıştır.

ELEME KRİTERLERİ

AB Mali Tüzüğü'nün 106. ve 107. Maddeleri uyarınca, aşağıdaki durumlardan herhangi birinin söz konusu olması halinde, başvuru sahipleri, Erasmus+ Programından elenecektir:

- İflas etmişlerse ya da tasfiye halindedirlerse, işleri mahkemeler tarafından idare ediliyorsa, kredi verenlerle bir anlaşmaya varmışlarsa, ticari faaliyetlerini askıya almışlarsa, bu konularda kanuni kovuşturmayla tabi iseler veya ulusal mevzuat veya tüzüklerde öngörülen benzer bir işlemde kaynaklanan herhangi bir benzer durumda bulunuyorlarsa,
- Başvuru sahipleri veya onları temsil etme, adlarına karar verme yahut denetim yetkisi olan kişiler, bir Üye Devletin kesin hüküm gücü olan yetkili makamınca mesleğe uygun davranmama suçunu işleyerek hüküm giymişlerse,
- Başvuru sahipleri, sözleşmeyi yapan Ulusal Ajansın veya Yürütme Ajansının, Avrupa Yatırım Bankası (EIB) ve Uluslararası kurum/kuruluşların kararları da dâhil olmak üzere herhangi bir yolla doğruluğunu ispat edebileceği, görevi ağır suistimalden suçlu bulunmuşlarsa,
- Yerleşik oldukları ülkenin veya sözleşmeyi yapan Ulusal Ajans ya da Yürütme Ajansının ülkesinin ya da sözleşmenin yürütüleceği ülkenin yasal hükümleri uyarınca sosyal güvenlik primi ödemeleri veya vergi ödemeleri ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemişlerse,
- Başvuru sahipleri veya onları temsil etme, adlarına karar verme yahut denetim yetkisi olan kişiler; dolandırıcılık, yolsuzluk, suç örgütüne katılma, kara para aklama veya AB'nin mali çıkarlarına zarar verecek diğer yasa dışı faaliyetlerden ötürü kesin hüküm almışlarsa,
- Mali Tüzüğü'nün 109. Maddesinin 1. Fıkrasında belirtilmiş olan bir idari ceza almışlarsa.

Başvuru sahiplerine, hibe tahsis tarihinde aşağıdakiler söz konusu ise mali yardım yapılmayacaktır:

- Çıkar çatışması varsa,
- Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından hibe tahsis sürecine katılım şartı olarak talep edilen bilgiyi yanlış beyan etme suçu işlemiş veya bu bilgiyi sağlamayı başaramamışlarsa,
- Yukarıda tanımlanan durumlardan herhangi birinde bulunuyorlarsa.

Söz konusu eleme kriterleri, Erasmus+ Programının tüm Eylemleri kapsamında başvuru yapanlar için geçerlidir. Bu hükümlere uydıklarını göstermek amacıyla, 60.000 AVRO'yu aşan tutarda bir AB hibesi almak için başvuruda bulunanların, Mali Tüzüğü'nün 106. Maddesi 1. Fıkrasında ve 107. Maddesinde belirtilen durumlardan herhangi birinde bulunmadıklarını gösteren bir doğruluk beyanı sunmaları gerekmektedir. Bu doğruluk beyanı, başvuru formunun özel bir kısmını veya bir ekini teşkil etmektedir.

Ortaklar konsorsiyumu adına sunulan proje tekliflerinde, yukarıda tanımlanan kriterler, projede yer alan tüm katılımcı kurum/kuruluşlar için geçerlidir.

AB Mali Tüzüğü'nün 106 ila 109. Maddeleri uyarınca yanlış bilgi beyan etme suçu işlemiş veya önceki hibe tahsis süreci kapsamında üstlendikleri sözleşme yükümlülüklerini ciddi bir şekilde ihlal ettikleri açığa çıkmış başvuru sahiplerine idari ceza ve para cezası uygulanabilir¹³⁵.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu, Program Rehberi kapsamında yer alan Eylemlerin uygulanması için aşağıda sıralanan kurum/kuruluşların çıkar çatışması içinde bulunduğunu ve dolayısıyla katılımlarının uygun olmadığını kabul eder:

- Ulusal Ajansları denetlemekle ve ülkelerindeki Erasmus+ Programını uygulamakla mükellef Ulusal Otoriteler (Makamlar), herhangi bir ülkedeki Ulusal Ajanslar tarafından yönetilen herhangi bir Eyleme başvuruda bulunamazlar veya katılamazlar; ancak açık bir şekilde ilgili Eylemin dışında tutulmamışlarsa Yürütme Ajansı veya Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü (DG EAC) tarafından yürütülen Eylemlere (başvuru sahibi veya ortak sıfatıyla) katılmak için başvuruda bulunabilirler (bu Rehberin B Bölümünde belirtildiği gibi).
- Ulusal Ajanslar veya Ulusal Ajansın uhdesi dışındaki faaliyetleri yürüten tüzel kişilerin bünyesindeki Ulusal Ajans birimleri, bu Rehber kapsamında uygulanan herhangi bir Eyleme başvuruda bulunamaz veya katılamazlar.
- Ulusal Ajansa da ev sahipliği yapan tüzel kişilerin bünyesinde yer alan ve Erasmus+ Programının uygulanması için Komisyon'dan özel olarak mali katkı alan, Erasmus+ Programı kapsamında veya Programın uygulanması için kabul edilen Komisyon Yıllık İş Programı kapsamında tayin edilmiş veya görevlendirilmiş olan yapılar ve ağlar, herhangi bir ülkedeki Ulusal Ajanslar tarafından yönetilen herhangi bir Eyleme başvuruda bulunamazlar veya katılamazlar; ancak açık bir şekilde ilgili Eylemin dışında tutulmamışlarsa Yürütme Ajansı veya DG EAC tarafından yürütülen Eylemlere (başvuru sahibi veya ortak sıfatıyla) katılmak için başvuruda bulunabilirler (bu Rehberin B Bölümünde belirtildiği gibi). Bu yapılar veya ağlar, kendilerine hibe tahsisi yapılmadan veya kendileriyle sözleşme imzalanmadan önce, özel olarak alınan önlemler yoluyla veya iç organizasyon yapılarının çıkar çatışmasını açık şekilde önleyecek özellikte olmasından dolayı, bir çıkar çatışması durumunun oluşmadığını gösterebilmelidir. Ayrıca, AB hibesi tahsis edilen her bir eylem veya faaliyet ile ilgili maliyetler ve gelirler, ayrı ayrı tanımlanabilmelidir. Gerçek bir çıkar çatışmasının bulunmadığı ile ilgili yeterli güvencenin mevcut olduğuna ilişkin karar, Yürütme Ajansı veya DG EAC tarafından, kendileri için geçerli olan sorumluluk ve hesap verebilirlik çerçevesi içerisinde alınır.
- Erasmus+ Ulusal Ajanslarını bünyesinde bulunduran ancak Erasmus+ Programı kapsamı içindeki veya dışındaki diğer faaliyetleri yürüten tüzel kişiler ve bunların bağlı kurum/kuruluşları, herhangi bir ülkedeki Ulusal Ajanslar tarafından yönetilen herhangi bir Eyleme başvuruda bulunamazlar veya katılamazlar; ancak açık bir şekilde ilgili Eylemin dışında tutulmamışlarsa Yürütme Ajansı veya DG EAC tarafından yürütülen Eylemlere (başvuru sahibi veya ortak sıfatıyla) katılmak için prensip olarak başvuruda bulunabilirler (bu Rehberin B Bölümünde belirtildiği gibi). Bununla birlikte, bu tüzel kişilikler veya bunların bağlı kurum/kuruluşları, kendilerine hibe tahsisi yapılmadan veya kendileriyle sözleşme imzalanmadan önce, özel olarak alınan önlemler yoluyla veya iç organizasyon yapılarının çıkar çatışmasını açık şekilde önleyecek özellikte olmasından dolayı (örneğin, hesapların ayrı olması, raporlamanın ve karar alma sürecinin ayrı olması, imtiyazlı bilgiye erişimle ilgili tedbir alınmış olması), bir çıkar çatışması durumunun oluşmadığını gösterebilmelidir. Ayrıca, AB hibesi tahsis edilen her bir eylem veya faaliyet ile ilgili maliyetler ve gelirler, ayrı ayrı tanımlanabilmelidir. Gerçek bir çıkar çatışmasının bulunmadığı ile ilgili yeterli güvencenin mevcut olduğuna ilişkin karar, bu tüzel kişilikler veya bunların bağlı kurum/kuruluşları tarafından, kendileri için geçerli olan sorumluluk ve hesap verebilirlik çerçevesi içerisinde alınır.

Son olarak, hibe kararına ilişkin hibe sözleşmesinde ayrıntılı olarak belirtildiği gibi, yanlış beyanda bulunan, önemli hatalar yapan veya usulsüzlük yahut dolandırıcılık yapan veya sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilen başvuru sahipleri ve yararlanıcılar, karşı itiraz sürecini müteakip ihlalin onaylandığı tarihten başlamak üzere azami beş yıl süreyle Avrupa Birliği bütçesi tarafından finanse edilen tüm hibelerden men edilebilir. Yukarıda belirtilen tarihten itibaren beş yıl içinde suçun tekrarlanması halinde, bu süre 10 yıla kadar uzatılabilir (Bu Rehberin "mali cezalar" bölümüne bakınız).

SEÇİM KRİTERLERİ

Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, başvuruda bulunanların önerilen projeyi tamamlama konusundaki finansal ve idari kapasitesini seçim kriterleri aracılığıyla değerlendirir.

FİNANSAL KAPASİTE

Finansal kapasite, projenin yürütüldüğü dönem veya hibenin verildiği yıl boyunca başvuru sahibinin faaliyetini sürdürebilmesi ve projenin finansmanına katkıda bulunabilmesi için istikrarlı ve yeterli finansal kaynaklara sahip olduğu anlamına gelir.

Finansal kapasitenin doğrulanması, aşağıdaki yapılar için geçerli değildir:

¹³⁵ Ulusal Ajanslar tarafından yürütülen Eylemler hariç.

- Kamu kurumları¹³⁶,
- Uluslararası kurum/kuruluşlar.

Diğer türden kurum/kuruluşların (yani yukarıda belirtilenlerden farklı kurum/kuruluşlar) tarafından sunulan ve **60.000 AVRO'yu aşmayan** AB hibesi talebinde bulunması durumunda ise, başvuru sahiplerinin projeyi yerine getirebilecek finansal kapasiteye sahip olduklarını bildiren bir beyanda bulunmaları gerekmektedir. Söz konusu doğruluk beyanı, başvuru formunun ayrı bir kısmını oluşturmaktadır.

Diğer türden kurum/kuruluşlar tarafından ve **60.000 AVRO'yu aşan** AB hibesi talebinde bulunulması halinde başvuru sahibinin, doğruluk beyanına ek olarak aşağıda yer alan belgeleri Katılımcı Portalı aracılığıyla ibraz etmesi gerekmektedir:

- Ulusal Ajanslar tarafından yönetilen Eylemler için: Başvuru sahiplerinin hesaplarının kapatıldığı son mali yıla ait kâr zarar tablosu ve bilanço/işletme defteri kayıtları.
- Yürütme Ajansı tarafından yönetilen Eylemler için: Başvuru sahiplerinin hesaplarının kapatıldığı son iki mali yıla ait kâr zarar tablosu ve bilanço/çeyrek içeren Finansal Kapasite Formu.
- Yeni kurulmuş olmaları nedeniyle yukarıdaki belgeleri ibraz edemeyecek olan teşekküller için başvuru sahiplerinin mesleki risklerini bildiren bir mali beyanname veya sigorta beyanname, yukarıda belirtilen belgeler yerine kullanılabilir.

Kurum/kuruluşlar, bu belgeleri Katılımcı Portalına (yukarıda yer alan "Adım 1: Katılımcı Portalına Kayıt Olunması" kısmına bakınız) kayıt esnasında veya Erasmus+ Eyleminin gerektirdiği tarihe kadar yüklemelidir.

Proje teklifinin, ortaklardan müteşekkil bir konsorsiyum adına sunulması ve projede yer alan katılımcı kurum/kuruluşlardan herhangi birinin finansal kapasitesi ile ilgili şüphe oluşması durumunda, aynı dokümanlar, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından katılımcı kurum/kuruluşlardan talep edilebilir.

750.000 AVRO'yu aşan tutardaki bir proje hibesi için başvuru yapılmışsa, onaylanmış harici bir denetçi tarafından hazırlanmış bir denetim raporu istenebilir. Söz konusu rapor, mevcut son mali yılın hesaplarını tasdik etmiş olmalıdır.

Bu belgelerin incelenmesinden sonra Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, istenilen finansal kapasitenin kanıtlanmadığı veya tatmin edici olmadığı sonucuna varırsa, şu seçenekleri uygulayabilir:

- Daha fazla bilgi isteyebilir,
- Ön finansman tutarında bir teminat mektubu karşılığında bir hibe sözleşmesi veya hibe tahsis kararı teklif edebilir¹³⁷,
- Ön-finansman içermeyen veya daha az tutarda bir ön-finansman içeren bir hibe sözleşmesi veya bir hibe kararı teklif edebilir,
- Birkaç taksit dayalı ön-finansmanlı bir hibe sözleşmesi veya hibe kararı teklifinde bulunabilir,
- Başvuruyu reddedebilir.

İDARİ KAPASİTE

İdari kapasite, başvuru sahibinin önerilen projeyi yürütmesi için gerekli mesleki yeterliliklere ve niteliklere sahip olduğu anlamına gelir. Başvuru sahiplerinin, projeyi uygulamak için idari kapasiteye sahip olduklarını onaylayan bir doğruluk beyanı sunmaları gerekmektedir. Buna ek olarak, başvuru formunda istenmesi ve hibe miktarının 60.000 AVRO'yu aşması halinde, projeye katılan kilit konumdaki kişilerin projeleriyle ilgili mesleki deneyimlerini göstermek amacıyla başvuru sahiplerinden bu kişilerin öz geçmişlerini ibraz etmeleri istenebilir.

Tekrar faydalanan kişiler için; eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında daha önceki Erasmus+ veya Avrupa programlarının yürütülmesi ve uygulanmasında sergilenen performans da başvuru sahibinin idari kapasitesi değerlendirilirken Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından göz önünde bulundurulacaktır.

HİBE KRİTERLERİ

Hibe kriterleri, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansının, Erasmus+ Programı çerçevesinde sunulan proje tekliflerinin kalitesini değerlendirmesine imkân sağlamaktadır.

Her bir Eylem için ayrılan bütçe sınırları dâhilinde hibeler niteliksel kriterleri en iyi şekilde karşılayan projelere verilecektir.

¹³⁶ Eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarında faaliyet gösteren ve son iki yıl içinde yıllık gelirlerinin %50'sinden fazlasını, kamu kaynaklarından elde eden okullar, yükseköğretim kurumları ve kurum/kuruluşların, Erasmus+ Programı altındaki faaliyetleri yürütmek için gerekli finansal, mesleki ve idari kapasiteye sahip oldukları kabul edilir.

¹³⁷ Teminat, bir ortak üçüncü taraf teminatı ile veya aynı hibe sözleşmesinde yer alan taraflar olan katılımcı kurum/kuruluşlardan alınan birkaç üçüncü taraf teminatı ile değiştirilebilir.

Erasmus+ Program Rehberi kapsamında uygulanan Eylemlerin her biri için geçerli olan hibe kriterlerinin tamamı, bu Rehberin B Bölümünde tanımlanmaktadır.

ADIM 3: MALİ KOŞULLARIN KONTROL EDİLMESİ

HİBE ÇEŞİTLERİ

Hibe, aşağıdaki çeşitlerden herhangi biri olabilir¹³⁸:

- Uygun harcamaların belirli bir oranında hibe: Örneğin, özel ihtiyaçları olan kişilerin katılımı ile bağlantılı ek maliyeti karşılamak için Stratejik Ortaklıklar çerçevesinde verilen hibe tutarı,
- Birim maliyete dayalı hibe: Örneğin, eğitim, öğretim ve gençlik alanındaki hareketlilik projeleri çerçevesinde bireysel destek için verilen tutar,
- Götürü tutarı: Örneğin, Jean Monnet Projeleri kapsamında tamamlayıcı faaliyetlerin uygulanmasına katkıda bulunulması için verilen hibe tutarı,
- Sabit oranlı finansman: Örneğin, kâr amacı güden spor etkinliklerinin dolaylı maliyetini karşılamak için verilen hibe tutarı,
- Yukarıdakilerin bir kombinasyonu.

Erasmus+ Programı kapsamında uygulanan finansman mekanizmaları, çoğu durumda birim maliyete dayalı hibeler sağlamaktadır. Bu tür hibeler, başvuru sahiplerinin istenen hibe tutarını kolayca hesaplamalarına yardımcı olur ve projenin gerçekçi mali planlamasını kolaylaştırır.

Bu Rehberin kapsamına giren her bir Erasmus+ Eylemi altındaki her bir bütçe kalemine hangi hibe çeşidinin uygulandığını öğrenmek için lütfen Bölüm B’de yer alan “Finansman Kuralları” tablolarında “Finansman mekanizması” sütununa bakınız.

AB HİBELERİNDE UYGULANAN ESASLAR

GEÇMİŞE YÜRÜMEZLİK

Hâlihazırda tamamlanmış projeler için geriye dönük olarak hiçbir AB hibesi verilemez.

Yalnızca hibe sözleşmesi imzalanmadan veya hibe kararı bildirilmeden önce projeye başlaması gerektiğini kanıtlayabilen başvuru sahibinin hâlihazırda başlamış olan bir projesi için AB hibesi verilebilir. Bu gibi durumlarda, finansman için uygun harcama veya finansmana yol açan etkinlik, başvurunun teslim edildiği tarihten önce gerçekleşmemiş olmalıdır.

Yararlanıcı, hibe sözleşmesi imzalanmadan veya hibe kararı bildirilmeden önce projeye başlarsa, bütün risk yararlanıcıya ait olur.

BİRİKMEYEN HİBE

AB düzeyinde finanse edilen her bir proje, herhangi bir yararlanıcı adına AB bütçesinden sadece tek bir hibe almaya hak kazanır. Hiçbir koşulda aynı maliyetler AB bütçesi tarafından ikinci kez finanse edilmez. Çifte finansman riskinin önlemesi için başvuru sahibinin, başvuru formunun ilgili kısmında, işletme hibeleri de dâhil olmak üzere ister aynı proje için isterse başka bir proje için olsun yıl içerisinde almış olduğu veya başvurduğu diğer bütün finansman kaynaklarını ve tutarlarını belirtmesi gerekmektedir.

Aynı başvuru sahibi veya aynı konsorsiyumun farklı ortakları tarafından yapılan bire bir aynı veya oldukça benzer nitelikteki başvurular, çifte finansman riskini bertaraf etmek amacıyla özel bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Aynı başvuru sahibi veya konsorsiyum tarafından aynı Ajansa ya da farklı Ajanslara iki ya da daha çok kez sunulan başvurular reddedilecektir. Aynı veya oldukça benzer başvuruların, diğer başvuru sahipleri veya konsorsiyumlar tarafından sunulduğu durumlarda, bunlar dikkatlice kontrol edilecektir ve aynı gerekçelerle reddedilebilecektir.

KÂR AMACI GÜTMEME VE EŞ FİNANSMAN

Avrupa Birliğinin verdiği bir hibe, yararlanıcı tarafından yürütülen proje çerçevesinde bir kâr oluşturma amacı gütmemeli veya bu doğrultuda bir etki yaratmamalıdır. Kâr, bakiye ödemesi için talepte bulunulduğu zaman, yararlanıcı tarafından

¹³⁸ “Erasmus+” Programı altında götürü tutarlar, birim maliyet esasına dayalı hibeler ve sabit oranlı finansmanın kullanılmasına ilişkin 04 Aralık 2013 tarih ve C(2013)8550 sayılı Komisyon Kararı.

yapılan uygun harcamalar ile makbuzlar arasındaki fazlalık olarak tanımlanır¹³⁹. Kâr amacı gütmeme esası, burslar da dâhil olmak üzere; bir birim maliyet, götürü tutar veya sabit oranlı finansman üzerinden sağlanan hibelere yahut 60.000 AVRO'yu aşmayan hibe taleplerine uygulanmaz. Hibeden kaynaklanan kâr hesaplanırken, aynı katkı şeklindeki ortak finansman göz önünde bulundurulmayacaktır.

Buna ek olarak, AB hibesi, AB'nin finansal desteği alınmadan gerçekleşmesi mümkün olmayacak bir projenin yürütülmesi açısından teşvik edicidir ve eş finansman esasına dayanmaktadır. Eş finansman, AB hibesinin, projenin bütün giderlerini finanse etmeyeceği ve projenin AB hibesinden başka eş finansman kaynaklarıyla finanse edilmesi gerektiği anlamına gelmektedir.

AB hibesinin, bu Rehber kapsamına giren Eylemlerin çoğunda olduğu gibi birim maliyet, götürü tutar veya sabit oranlı finansman şeklinde sağlandığı durumlar için Komisyon bu birim maliyetin, götürü tutarların ve sabit oranların oran veya yüzdelerini belirlerken, Eylem için bir bütün olarak kâr amacı gütmeme ve eş finansman esaslarının uygulanmasını sağlamıştır. Genelde kâr amacı gütmeme ve eş finansman esaslarına riayet edildiği varsayılır ve bu nedenle başvuru sahipleri, AB hibesi dışındaki finansman kaynakları hakkında bilgi vermek ve projede ortaya çıkan masrafların doğruluğunu kanıtlamak zorunda değildirler.

Bununla birlikte, birim maliyet, götürü tutar veya sabit oranlı finansmana dayalı hibe ödemeleri, yararlanıcıların yasal kayıtlarına erişim hakkına hâle getirmez. Sonradan yapılan bir kontrol sırasında, hibeye dayanak teşkil eden etkinliğin gerçekleşmediği ortaya çıkarsa (örneğin, başvuru aşamasında onaylandığı şekilde gerçekleştirilmeyen proje faaliyetleri, faaliyetlerde yer almayan katılımcılar, vb.) ve birim maliyete, götürü tutara veya sabit oranlı finansmana dayalı bir hibede yararlanıcıya fazla ödeme yapılmışsa, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, hibenin tamamına kadar tutarını geri alma hakkına sahiptir. Benzer şekilde, eğer üstlenilen faaliyetler veya üretilen çıktılar yetersiz kalitede ise, faaliyetler icra edilmiş ve uygun olsa dahi hibe tutarı kısmen azaltılabilir ve hatta tamamen iptal edilebilir.

Ayrıca Avrupa Komisyonu, istatistiksel amaçla ve izleme amacıyla, birim maliyete, götürü tutara veya sabit oranlı finansmana dayalı olarak finanse edilmiş projelerde yapılan gerçek masrafların tutarını belirlemek adına seçilmiş yararlanıcılarla anket yapılabilir.

GEÇERLİ HARCAMALARIN BELİRLİ BİR ORANININ ÖDENMESİ ESASINA DAYALI HİBELER İÇİN GEÇERLİ OLAN ÖZEL HÜKÜMLER

AB hibesinin uygun harcamaların belirli bir oranı olarak verildiği durumda aşağıdaki hükümler uygulanır:

GEÇERLİ (UYGUN) MASRAFLAR

Bir AB hibesi, başvuru formunda belirtilen tahmini geçerli harcamalar esas alınarak proje seçimi zamanında Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından belirlenen toplam tutarı geçmemelidir. Geçerli harcamalar, bir hibenin yararlanıcısı tarafından fiilen gerçekleştirilen ve aşağıda belirtilen kriterlerin tamamını karşılayan harcamalardır:

- Uygun harcamalar, nihai raporlar ve denetim sertifikalarına ilişkin masraflar hariç olmak üzere, proje süresi içinde yapılmıştır,
- Projenin tahmini toplam bütçesinde belirtilmiştir,
- Hibe konusu olan projenin yürütülmesi açısından gereklidir,
- Özellikle yararlanıcının muhasebe kayıtlarına kaydedildiği ve yararlanıcının yerleşik olduğu ülkede tabi oldukları muhasebe standartlarına ve yararlanıcının olağan maliyet muhasebesi uygulamalarına göre saptandıkları için belirlenebilir ve doğrulanabilir niteliktedir,
- Tabi olunan vergi mevzuatı ile sosyal mevzuatın gereklilikleri ile uyumludur,
- Makuldürler, gerekçelidirler ve özellikle ekonomi ve etkinliğe ilişkin sağlam mali yönetim ilkesine uygunluk gösterirler,
- Birim maliyet, götürü tutar veya sabit oranlı finansman şeklindeki AB hibeleri kapsamında değildirler.

Aşağıda belirtilen harcama kategorileri de uygun olarak kabul edilir:

- Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından gerekli görüldüğü yerlerde, hibe yararlanıcısı tarafından arz edilen ön-finansman teminatına ilişkin harcamalar,
- Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından gerekli görüldüğü yerlerde ödeme taleplerini desteklemek için dış denetimlere ilişkin harcamalar,

¹³⁹ Bu kapsamda, gelirler projeden kaynaklanan gelir ve başışçılar tarafından uygun harcamaların finansmanına yönelik olarak yapılan mali katkılar ile sınırlıdır. Dolayısıyla, yukarıda tanımlandığı haliyle kâr (veya zarar):

- Geçici olarak kabul edilmiş hibe tutarı, Eylemin ürettiği gelir ve uygun harcamaların finansmanı için hibeyi verenler tarafından özel olarak sağlanan finansal katkılar ile
- Yararlanıcı tarafından yapılan uygun masraflar arasındaki farktır.

Buna ek olarak, kâr elde edilen her durumda, bu kâr miktarı iade edilmelidir. Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, yararlanıcının projeyi gerçekleştirmek için fiilen yaptığı uygun masraflara yapılan AB katkısına karşılık gelen kâr yüzdesini geri alma hakkına sahiptir. Kârın hesaplanmasına ilişkin daha fazla açıklama, hibenin, uygun harcamaların belirli bir oranı olarak verildiği Eylemler için sağlanacaktır.

- Fiilen yararlanıcı tarafından gerçekleştirilmiş olması şartıyla amortisman masrafları.

Yararlanıcının iç muhasebe ve denetim usulleri, projeye ilişkin olarak beyan edilen masrafların ve gelirin ilgili hesap tabloları ve destekleyici belgelerle doğrudan denkleştirilmesine izin vermemelidir.

Katma Değer Vergisi (KDV)

Katma değer vergisi, yalnızca yürürlükte olan ulusal katma değer vergisi mevzuatı¹⁴⁰ uyarınca geri alınamadığı durumda uygun bir harcama olarak değerlendirilecektir. Tek istisna, devletlerin, bölgesel ve yerel hükümet makamlarının ve diğer kamu kurumlarının kamu makamları olarak yer aldıkları faaliyetler veya işlemler ile ilgilidir¹⁴¹. Buna ek olarak:

- İndirilebilir olup indirilmemiş KDV (ulusal koşullar veya yararlanıcıların dikkatsizlikleri nedeniyle) geçerli değildir,
- KDV Direktifi, AB üyesi olmayan ülkelerde geçerli değildir. Avrupa Komisyonu ile kurum/kuruluşun yerleşik olduğu Ortak Ülke arasında bir anlaşma olması durumunda, Ortak Ülkelerdeki kurum/kuruluşlar; vergi (KDV dâhil), resim ve harçlardan istisna tutulabilir.

Geçerli Dolaylı Harcamalar

Belirli türdeki projeler için (Eylemlere yönelik finansman kurallarının ayrıntıları için, lütfen bu Rehberin B Bölümüne bakınız), projenin geçerli doğrudan masrafların %7'sini aşmayan sabit oranlı tutar, dolaylı masraflar altında uygundur ve yararlanıcının projeye yükleyebileceği genel idari masraflar olarak kabul edilebilir (örneğin, elektrik veya internet faturaları, bina masrafları, daimi personel masrafları vb.)

Dolaylı masraflar, bir başka bütçe başlığı altında girilen masrafları kapsamaz. Dolaylı masraflar, yararlanıcının hâlihazırda Avrupa Birliği bütçesinden işletme hibesi aldığı durumlarda geçerli değildir (örneğin, Erasmus+ Programı kapsamında Sivil Toplum Ortaklıklarına ilişkin teklif çağrısı çerçevesinde).

GEÇERLİ OLMAYAN MASRAFLAR

Aşağıda belirtilen harcama kalemleri, geçerli harcama olarak değerlendirilemez:

- Sermaye geliri,
- Borç ve borç hizmet masrafları,
- Zararlar veya borçlara ilişkin karşılıklar,
- Ödenecek faiz,
- Şüpheli borçlar,
- Döviz kuru zararları,
- Yürürlükteki ulusal KDV mevzuatına göre, geri alınabilir nitelikte olan katma değer vergisi (yukarıdaki KDV ile ilgili paragrafa bakınız),
- Yararlanıcı tarafından beyan edilen ve AB hibesi alan diğer bir proje veya çalışma programı kapsamında karşılanan masraflar (yukarıdaki geçerli dolaylı masraflar ile ilgili paragrafa da bakınız),
- Aşırı veya tedbirsiz harcama,
- Ekipmanın kiralınması veya bununla ilgili finansal kiralama yapılması durumunda, kiralama veya finansal kiralama sürecinin sonunda tamamen satın alma seçeneğinin masrafı,
- Banka hesaplarını açma ve işletmeye yönelik harcamalar (yararlanıcının bankası tarafından ücretlendirilen Ulusal Ajans veya Yürütme Ajanstan yapılan transfer masrafları da dâhil).

GELİR

Başvuru sahibi, AB hibesi dışındaki kaynaklardan gelen katkıları başvuru formunda belirtmelidir. Dışarıdan alınan eş finansman; yararlanıcının kendi kaynakları, üçüncü taraflardan gelen mali katkılar veya projeden kaynaklanan gelir şeklinde olabilir. Nihai rapor ve bakiyenin ödenmesine yönelik talepte bulunulduğunda projeden kaynaklanan geçerli masrafların üzerinde gelir fazlası olduğuna dair kanıt varsa, . Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, yararlanıcının projeyi gerçekleştirmek için fiilen yaptığı uygun masraflara yapılan AB katkısına karşılık gelen kâr yüzdesini geri alma hakkına sahiptir. Bu hüküm, 60.000 AVRO'yu geçmeyen bir hibe talep eden projeler için geçerli değildir.

Aynı katkılar, muhtemel bir eş finansman kaynağı olarak değerlendirilmemektedir.

¹⁴⁰ Üye Devletlerin ulusal KDV mevzuatı, KDV Direktifi 2006/112/EC'yi esas alır.

¹⁴¹ Bk. Direktif'teki Madde 13(1).

ADIM 4: BAŞVURU FORMUNUN DOLDURULMASI VE SUNULMASI

Erasmus+ Programı kapsamında bir AB hibesi talep etmek için başvuru sahipleri her bir Eyleme özgü olan ve Avrupa Komisyonunun, Ulusal Ajansların veya Yürütme Ajansının internet sitelerinde mevcut bulunan formları kullanmalıdırlar (iletişim ayrıntıları için, bu Rehberin IV No.lu Ek'ine bakınız).

Projelerin konsorsiyumlar adına sunulması durumunda, koordinatör kurum/kuruluş veya grup, projenin tamamı için tüm katılımcı kurum/kuruluşlar adına tek bir başvuru sunar. Başvuru, ilgili Ulusal Ajansa veya Yürütme Ajansına sunulmalıdır (bu Rehberin B Bölümünde her bir Eylem için belirtilen "Nereye başvurulmalı?" bölümlerine bakınız).

BAŞVURU SÜRECİ

ONLİNE E-FORMLAR

Programın pek çok Eylemi için, başvuru sahiplerinin başvurularını doğru elektronik formu kullanmak ve gerekli olan bütün ekleri dâhil etmek suretiyle ilgili Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansına online olarak iletmeleri gerekmektedir.

Elektronik form, Program Ülkelerinde kullanılan resmi dillerden birinde doldurulmalıdır. Yürütme Ajansı tarafından merkezi düzeyde yönetilen Eylemlerde ise, başvuru sahipleri formu AB resmi dillerinden birinde doldurmalıdırlar.

Daha fazla bilgi için, bir elektronik formun nasıl doldurulacağı ve gönderileceğine ilişkin kılavuzları okuyunuz. Söz konusu kılavuzlar, aynı zamanda teknik problemlerin olması halinde neler yapılacağına ilişkin bilgi de sağlamaktadır. Bu kılavuzlar, Ulusal Ajansların (merkezi olmayan Eylemlere özel), Yürütme Ajansının (merkezi Eylemlere özel) ve Avrupa Komisyonunun internet sitelerinde mevcuttur.

Aynı seçim döneminde aynı başvurunun aynı Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansına birden fazla defa sunulması durumunda, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı her zaman projenin son başvuru tarihinden önce sunulan en son versiyonunu geçerli sayacaktır. Posta yoluyla, kurye servisi yoluyla, faks veya e-posta yoluyla gönderilen başvurular kabul edilmeyecektir. Aynı başvuru sahibi kurum/kuruluşun ya da konsorsiyumun aynı başvuruyu veya çok benzer başvuruları farklı Ajanslara sunması halinde, tüm başvurular otomatik olarak reddedilecektir (birikmeyen hibe bölümüne bakınız).

KÂĞIT ORTAMINDAKİ BAŞVURU FORMLARI

Programın bazı merkezi Eylemleri, elektronik formlarla desteklenmemektedir. Bu Eylemler için başvurular Yürütme Ajansına posta yoluyla (posta damgası olarak tarih) veya kurye hizmeti yoluyla (kurye servisi tarafından alınış tarihi) gönderilmelidir (bu Rehberin IV No.lu Ek'inde belirtilen iletişim ayrıntılarına bakınız). Faks veya e-posta yoluyla gönderilen başvurular kabul edilmeyecektir.

Başvuru sahipleri, son başvuru tarihinden sonra hibe başvurularında herhangi bir değişiklik yapamazlar.

SON BAŞVURU TARİHİNE UYULMASI

Başvuru, her bir Eylem için belirtilen son başvuru tarihi itibarıyla sunulmalıdır. Projenin teslim edilmesine ilişkin son başvuru tarihleri her bir Eylem için bu Rehberin B Bölümünde yer alan "Uygunluk Kriterleri" bölümünde belirtilmektedir.

Lütfen dikkat ediniz: Son başvuru tarihinden bağımsız olmak üzere, elektronik formların teslim edilmesi her zaman 12.00'da (Brüksel saatiyle öğle) gerçekleştirilmektedir. Farklı bir zaman diliminde yer alan ülkelerde bulunan başvuru sahipleri reddedilmemek adına saat farklılıklarını dikkatli bir şekilde göz önüne almalıdır.

BAŞVURU SUNULDUKTAN SONRA NE OLUR?

Ulusal Ajanslar veya Yürütme Ajansı tarafından alınan bütün başvurular bir değerlendirme sürecine tabi tutulmaktadır.

DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Proje teklifleri, başvuruyu alan Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından özellikle bu Rehberde belirtilen kriterler temel alınmak suretiyle değerlendirilir. Değerlendirme;

- Uygunluk ve eleme kriterlerine riayet edildiğinin doğrulanması için resmi bir kontrolü içermektedir.
- Katılımcı kurum/kuruluşların seçim kriterlerini (örneğin, idari ve finansal kapasite) ve projenin ise hibe kriterlerini ne derece karşıladığını değerlendirmek için bir kalite değerlendirmesini kapsamaktadır. Bu tür kalite değerlendirmesi pek çok durumda bağımsız uzmanların desteğiyle gerçekleştirilmektedir. Bu uzmanlar, yapacakları değerlendirmede, Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen kılavuzlar ile desteklenecektir. Bu kılavuzlar, Avrupa Komisyonunun ve Erasmus+ projelerinin yönetiminden sorumlu Ajansların internet sitelerinde yer alacaktır.

- Proje teklifinin çifte finansman riski taşımadığının doğrulanması. Gerekirse, bu doğrulama, diğer Ajanslar veya diğer paydaşlar ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilir.

Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, seçim sürecinin tamamının yönetiminin gözetimi için bir değerlendirme komitesi görevlendirecektir. Değerlendirme komitesi, uzmanlar tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeyi esas alarak, seçim için teklif edilen projelerin bir listesini hazırlayacaktır. Yükseköğretimde Kapasite Geliştirme projeleri söz konusu olduğunda, Yürütme Ajansı, dünyadaki uygun Ortak Ülkelerin (bu Rehberin A Bölümündeki "Uygun ülkeler" bölümüne bakınız) yer aldığı bölgeler esas alınarak geçerli proje tekliflerinin puan sıralı bir listesini oluşturur. Değerlendirme komitesi, en yüksek puana sahip proje teklifleri arasından, projenin yereldeki uygunluğu ve yapılabirliği konusunda uygun Ortak Ülkelerdeki farklı paydaşlar (AB Delegasyonları, Yükseköğretim ile ilgili Bakanlıklar, Ulusal Erasmus+ Ofisleri, ulusal veya uluslararası kurum/kuruluşlar ve organlar vb.) ile istişare edilmesini teminen bir kısa liste oluşturacaktır. Bu istişare, aşağıdaki hususları kapsayacaktır:

- Proje hedeflerinin, ortak ülkedeki yükseköğretim sistemlerinin reforme edilmesi ve modernizasyonuna uygunluğu,
- Proje teklifinin, ortak ülkenin/ülkelerin veya bölgenin/bölgelerin özel ihtiyaçlarına ve yapılabirlik sınırlandırmalarına uygunluğu (diğer girişimler ile sinerji oluşturulması ve düklikasyonun önlenmesi dâhil),
- Proje teklifinin, yararlanıcının kapasite geliştirme ile ilgili özel ihtiyaçlarını kapsama derecesi.

Bu Rehber kapsamındaki tüm Eylemler için, değerlendirme sürecinde, başvuru sahiplerinden ek bilgi sağlamaları veya başvuru kapsamında sunulan destekleyici belgeleri açıklamaları istenebilir, ancak bu tür bilgi veya açıklamanın proje teklifinin önemli ölçüde değiştirmemesi gerekmektedir. Ek bilgi ve açıklamalar, özellikle başvuru sahibi tarafından bariz yazım hataları yapılması durumunda ya da - çok yararlanıcılı sözleşmeler yoluyla finanse edilen projeler için - bir veya birden fazla ortağın vekâletinin eksik olduğu durumlarda geçerli sayılır (çok yararlanıcılı sözleşmeler için "hibe sözleşmesi/kararı" bölümüne bakınız).

NİHAİ KARAR

Değerlendirme sürecinin sonunda, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, aşağıda belirtilen esaslara dayanarak hibe verilecek projelere karar verir:

- Değerlendirme komitesi tarafından önerilen puan sıralı liste,
- Herhangi bir Eylem (veya bir Eylem dâhilindeki herhangi bir faaliyet) için mevcut bütçe.

İlave olarak, yükseköğretimdeki Kapasite Geliştirme projeleri için hibe kararı, aşağıdaki hususlar da dikkate alınarak verilir:

- Paydaşlarla yapılan istişare sürecinden elde edilen sonuçlar (yukarıda belirtilmiştir),
- AB dış eylemine ait finansal araçlarda tanımlandığı üzere, dünyanın verilen herhangi bir bölgesi için ayrılan bütçe,
- Mevcut hibenin sınırları dâhilinde ve yeterli düzeyde kalitenin garanti edilmesi kaydıyla, bölge içerisinde ülkeler başına proje sayısı bakımından bir coğrafi dengenin temin edilmesi ihtiyacı,
- Proje seçim sonuçlarının, Eylemin önceliklerini yeterli ölçüde kapsamasının garanti edilmesi ihtiyacı.

Seçim sürecinin tamamlanmasının ardından, sonuç ne olursa olsun başvuru dosyaları ve beraberindeki malzemeler, başvuru sahibine geri gönderilmemektedir.

HİBE KARARININ BİLDİRİMİ

Her bir Eylem kapsamında seçim sonuçlarının bildirilmesine ilişkin gösterge niteliğindeki takvim, bu Rehberde yer alan "Proje döngüsü son tarihler ve ödeme usulleri" bölümünde gösterilmektedir.

BAŞVURU ONAYLANDIĞI ZAMAN NE OLUR?

HİBE SÖZLEŞMESİ/KARARI

Projenin Erasmus+ kapsamında bir AB hibesi için seçilmesi durumunda:

- Yürütme Ajansı tarafından alınan bir hibe kararı, seçilen projenin başvuru sahibine bildirilir. Kararın alınmasından/bildirilmesinden sonra, söz konusu başvuru sahibi bir AB hibesinin yararlanıcısı haline gelir ve projeyi başlatabilir¹⁴².
- Projeyi seçen Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı ile başvuru sahibi arasında bir hibe sözleşmesi imzalanır. Başvuru sahibi hibe sözleşmesini alacak, kendi yasal temsilcisi tarafından imzalanacak ve Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansına

¹⁴² Bu kuralın istisnaları için bu Rehberin "geriye yürümezlik" bölümün bakınız.

geri verilecektir. Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, imzayı atacak olan son taraftır. Hibe, her iki tarafça imzalandığı zaman, söz konusu başvuru sahibi bir AB hibesinin yararlanıcısı haline gelir ve projeyi başlatabilir¹⁴³.

Eylemin türüne bağlı olarak, hibe sözleşmeleri, başvuru sahibinin tek yararlanıcı olduğu tek-yararlanıcılı sözleşme veya konsorsiyumun tüm ortaklarının sözleşmenin yararlanıcıları haline geldiği çok-yararlanıcılı sözleşme şeklini alabilir. Ancak, projeye katılan diğer tüm kurum/kuruluşlar (eş-yararlanıcılar), ana yararlanıcı olarak hareket etme sorumluluğunu koordinatör kurum/kuruluşa vermek için bir vekâletname imzalamaktadır. Genel bir kural olarak, her bir ortağın başvuru sahibine verdiği vekâletin başvuru aşamasında temin edilmesi gerekecektir. Bu vekâletler, ileri bir aşamada verildiği takdirde, en geç hibe sözleşmesinin imza tarihi itibarıyla mevcut olması gerekmektedir.

Uyarı: Yükseköğretim öğrencileri ve personelinin hareketlilik projeleri, Mesleki Eğitim ve Öğretim (VET) öğrencileri ve personelinin hareketlilik projeleri, Okul Eğitimi personelinin hareketlilik projeleri ve Yetişkin Eğitimi personelinin hareketlilik projeleri söz konusu ise, başvuru yapan kurum/kuruluşun ülkesi dışındaki ülkelerdeki ortak kurum/kuruluşlardan vekâletname istenmemektedir. Bununla birlikte, yükseköğretim, VET, okul ve yetişkin eğitimi alanlarındaki ulusal konsorsiyum üyesi kurum/kuruluşların, başvuru yapan kurum/kuruluşa vekâletname vermesi gerekmektedir.

Ana Eylem 2 kapsamında ve sadece okulları kapsayacak şekilde desteklenen Stratejik Ortaklıklar için bir istisna olarak, seçilmiş bir projede yer alan her bir katılımcı kurum/kuruluş, kendi ülkesinde yerleşik olan Ulusal Ajans ile – hibedeki kendi payına özel olacak şekilde – bir hibe sözleşmesi imzalayacaktır.

Erasmus+ Programı kapsamında kullanılan hibe sözleşmesi ve hibe kararı modelleri, Avrupa Komisyonu ve Yürütme Ajansının internet sayfalarında yıl boyunca erişilebilir olacaktır.

Her bir Eylem kapsamında hibe sözleşmelerinin teslim alınması ve hibe kararlarının açıklanmasına ilişkin gösterge niteliğindeki takvim, bu Rehberde "Proje döngüsünün son tarihleri ve ödeme usulleri" bölümünde gösterilmektedir.

HİBE TUTARI

Bir başvurunun kabul edilmesi, başvuru sahibi tarafından talep edilen tutara eşit tutarda hibe vermeye yönelik bir taahhüt teşkil etmemektedir. Talep edilen hibe, belirli bir Eylem için geçerli olan özel finansman kurallarına göre azaltılabilir.

Belirli bir seçim döneminde bir hibenin verilmesi, takip eden dönemler için bir hak teşkil etmemektedir.

Yararlanıcı daha yüksek bir tutar talep etse bile, sözleşmede öngörülen hibe tutarının arttırılmayacak azami tutar olduğu dikkate alınmalıdır.

Yararlanıcının hibenin ödenmesi için belirttiği hesap veya alt hesaplarda Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından transfer edilen hibeler görülebilir olmalıdır.

ÖDEME SÜREÇLERİ

Eylemin türüne, hibe sözleşmesinin/kararının süresine ve finansal risk değerlendirmesine bağlı olarak, Erasmus+ Programı kapsamında desteklenen projeler farklı ödeme sürelerine tabidir.

Birinci ön ödeme hariç olmak üzere, diğer ödemeler veya iadeler yararlanıcı tarafından sunulan raporların veya ödeme taleplerinin analiz edilmesine bağlı olarak yapılacaktır (bu belgelerin şablonları, yıl içerisinde Ulusal Ajansların ve Yürütme Ajansının internet sayfalarında erişilebilir hale getirilecektir).

Erasmus+ kapsamında uygulanan ödeme süreçleri aşağıda tanımlanmaktadır.

ÖN ÖDEME

İki taraftan sonuncusunun hibe sözleşmesini imzaladığı veya hibe kararı yararlanıcıya bildirildiği ve gerekli olan hallerde her türlü uygun teminatın alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde yararlanıcıya bir ön ödeme yapılacaktır (aşağıda yer alan "finansal teminat" bölümüne bakınız). Ön ödeme yararlanıcıya avans sağlamayı amaçlamaktadır. Ulusal Ajanslar veya Yürütme Ajansı, ilk ön ödemeyi daha fazla sayıda taksite bölmeye karar verebilir. Yararlanıcının finansal kapasitesi yeterli olarak değerlendirilmezse, Ulusal Ajanslar veya Yürütme Ajansı ön ödemeyi azaltmaya veya hiçbir ön ödeme yapmamaya karar verebilir.

¹⁴³ Yukarıdaki dipnota bakınız.

EK ÖN ÖDEMELER

Bazı Eylemler kapsamında, ek ön ödeme yapılmasına yönelik yararlanıcı taleplerinin Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından alındığı tarihten itibaren 30 takvim günü içerisinde veya ön ödenmesine yönelik talebe bir ilerleme raporu eşlik ettiği takdirde 60 takvim günü içerisinde yararlanıcıya ikinci -ve bazı durumlarda üçüncü- bir ön-finansman ödemesi yapılacaktır. Söz konusu ek ön ödemeler, bir önceki ön-ödemenin en az %70'i kullanıldığında talep edilebilir. Önceki ön ödemelerin (ödemelerin) kullanımına ilişkin beyan, önceki ön ödemelerin (ödemelerinin) %70'inden daha az bir kısmının eylem masraflarını karşılamak üzere kullanıldığını gösterdiği takdirde, ödenecek yeni ön ödeme tutarı, ilgili eyleme bağlı olarak %70 barajı ve kullanılan tutar arasındaki fark oranında azaltılabilir.

ARA RAPOR VEYA İLERLEME RAPORU

Bazı Eylemler kapsamında, yararlanıcılardan projenin uygulanmasının son durumu hakkında bilgi veren ve bazı durumlarda daha fazla ön ödeme yapılması talebine eşlik eden bir ara rapor/ilerleme raporu sunmaları istenilecektir. Ara rapor/ilerleme raporu, hibe sözleşmesinde veya hibe kararında belirtilen son tarih itibarıyla sunulmalıdır.

BAKİYENİN ÖDENMESİ VEYA GERİ ALINMASI

Yararlanıcıya yapılacak olan nihai ödemenin tutarı, hibe sözleşmesinde veya hibe kararında belirtilen son tarihe kadar sunulacak olan nihai rapor esas alınarak saptanacaktır. Eğer a) hibeyi doğuran etkinlikler uygulanmamış veya planlanandan farklı bir şekilde uygulanmışsa veya b) yararlanıcı tarafından fiilen gerçekleştirilen geçerli harcamalar başvuru aşamasında planlanmış olandan düşük ise veya c) gerçekleştirilen faaliyetlerin/çıktıların kalitesi yetersiz ise, sağlanan hibe orantılı olarak azaltılabilir veya gerekli hallerde, yararlanıcıdan hâlihazırda ön ödeme olarak alınmış fazla meblağı geri ödemesi istenir.

Bazı Eylemler kapsamında, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı ön ödeme taksitleri aracılığıyla verilen hibenin %100'ünü transfer etmektedir. Bu tür durumlarda, bakiyenin ödenmesi gerekmemektedir. Ancak, yararlanıcı tarafından hibe sözleşmesinde belirtilen son tarihe kadar sunulacak olan nihai rapora göre a) hibeyi doğuran etkinliklerin uygulanmadığı veya planlanandan farklı bir şekilde uygulandığı veya b) yararlanıcı tarafından fiilen gerçekleştirilen uygun harcamaların başvuru aşamasında planlanandan daha düşük olduğu veya c) gerçekleştirilen faaliyetlerin/çıktıların kalitesinin yetersiz olduğu durumlarda, yararlanıcıdan, hâlihazırda ön ödeme olarak alınmış herhangi bir fazla meblağı geri ödemesi istenecektir.

Genel bir kural olarak, nihai ödeme veya bakiyenin geri alınması talebi, nihai raporun teslim alındığı tarihten itibaren 60 takvim günü içerisinde sunulacaktır.

Daha fazla bilgi, her bir Eylem için geçerli olan ayrıntılı ödeme usulleri, aşağıda yer alan "Proje döngüsü son tarihleri ve ödeme usulleri" bölümünde bulunabilir.

MALİ CEZALAR

Sözleşmeye ilişkin yükümlülüklerini ciddi bir biçimde ihlal etmiş oldukları belirlenen yararlanıcılar, verilen hibenin toplam değerinin %2'sinden %10'una kadar mali ceza ödemeye tabi tutulabilirler. Yararlanıcının itiraz sürecini müteakip, ihlalin kesin olarak tespit edildiği tarihten itibaren beş yıl içerisinde tekrarlanan bir ihlalin olması durumunda bu oran %4 ile %20 oranına çıkarılabilir.

PROJE DÖNGÜSÜ İÇİNDEKİ SON TARİHLER VE ÖDEME USULLERİ

	Proje döngüsü son başvuru tarihleri			Ödeme usulleri		
	Hibe kararı bildirimini için gösterge tarih	Hibe sözleşmesi imzalanması için gösterge tarih	Nihai ödeme tarihi/Bakiyenin iadesi talebi tarihi	Ön ödeme sayısı	Ara rapor/İlerleme raporu	Farklı aşamalarda verilen hibe yüzdesi
KA1 - Yükseköğretim öğrencileri ve personel hareketliliği	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	Nihai raporun UA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	2	Hayır	Ön ödeme: %80-%20 Bakiye: %0
KA1 - Diğer hareketlilik türleri (mesleki eğitim, okul eğitimi, yetişkin eğitimi ve gençlik)	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	Nihai raporun UA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	1	Hayır	Ön ödeme: %80 Bakiye: %20
KA1 - Büyük Ölçekli Avrupa Gönüllü Hizmeti Etkinlikleri	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	Nihai raporun Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	1	Hayır	Ön ödeme: %80 Bakiye: %20
KA1- Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Dereceleri	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	Bakiye ödemesi öngörülmemiştir	3	Hayır	Ön ödeme: %25-%50-%25 Bakiye: %0
KA2 – 2 yıla kadar süren Stratejik Ortaklıklar	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	Nihai raporun UA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	1	Evet	Ön ödeme: %80 Bakiye: %20
KA2 – 2 ila 3 yıl arası süren Stratejik Ortaklıklar	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	Nihai raporun UA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	2	Evet	Ön ödeme: %40-%40 Bakiye: %20
KA2 – Bilgi ve Sektörel Beceri Ortaklıkları	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 7 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	2	Evet	Ön ödeme: %40-%40 Bakiye: %20
KA2 – Yükseköğretim alanında Kapasite Geliştirme	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	son teslim tarihinden itibaren 7 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	2	Evet	Ön ödeme: %50-%40 Bakiye: %10
KA2 – Gençlik alanında Kapasite Geliştirme	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	1	Evet	Ön ödeme: %80 Bakiye: %20
KA3 – Yapılandırılmış Diyalog Toplantıları	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	Nihai raporun UA tarafından alınmasından itibaren 60 takvim günü içerisinde	1	Hayır	Ön ödeme: %80 Bakiye: %20

	Proje döngüsü son başvuru tarihleri			Ödeme usulleri		
	Hibe kararı bildirimini için gösterge tarih	Hibe sözleşmesi imzalanması için gösterge tarih	Nihai ödeme tarihi/Bakiyenin iadesi talebi tarihi	Ön ödeme sayısı	Ara rapor/İlerleme raporu	Farklı aşamalarda verilen hibe yüzdesi
Jean Monnet faaliyetleri	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 gün içerisinde	1	Evet	Ön ödeme: %70 Bakiye: %30
Spor - İşbirliği Ortaklıkları (Avrupa spor haftası ile ilgili projeler)	son teslim tarihinden itibaren 3 ay	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 gün içerisinde	2	Hayır	Ön ödeme: %60 Bakiye: %40
Spor - İşbirliği Ortaklıkları (Avrupa spor haftası ile ilgili olmayan projeler)	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 gün içerisinde	1	Hayır	Ön ödeme: %60 Bakiye: %40
Spor – Kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri (Avrupa spor haftası esnasında organize edilen etkinlikler)	son teslim tarihinden itibaren 3 ay	son teslim tarihinden itibaren 4 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 gün içerisinde	1	Hayır	Ön ödeme: %60 Bakiye: %40
Spor – Kâr amacı gütmeyen Avrupa spor etkinlikleri (Avrupa spor haftası esnasında organize edilmeyen etkinlikler)	son teslim tarihinden itibaren 5 ay	son teslim tarihinden itibaren 6 ay	Nihai raporun EACEA tarafından alınmasından itibaren 60 gün içerisinde	1	Hayır	Ön ödeme: %60 Bakiye: %40

Yukarıdaki tabloda belirtilen gösterge tarihlerinin sadece genel bilgi için verildiğini ve Ulusal Ajanslar ve Yürütme Ajansı için yasal bir zorunluluk teşkil etmediğini lütfen göz önünde bulundurunuz. Aynı şekilde, yukarıda sunulan ödeme usulleri açısından, bunların genel olarak uygulanacağını ancak başvuru sahibi kurum/kuruluş veya ilgili konsorsiyumun münferit durumuna bağlı olarak (örneğin, finansal kapasitesine bağlı olarak), hibe sözleşmesi veya hibe kararında farklı düzenlemelere gidilebileceği unutulmamalıdır. Belirli bir bütçe yılı için AB'de ödenek sıkıntısı olması durumunda, ilk ön ödeme tutarları azaltılabilir.

DİĞER ÖNEMLİ SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ

MALİ TEMİNAT

Finansal kapasite yeterli bulunmadığı takdirde, ön-finansman ödemesi ile bağlantılı mali riskleri sınırlamak için, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, 60.000 AVRO'yu geçen bir hibeye hak kazanmış yararlanıcının önceden teminat sunmasını isteyebilir. Bu teminatın ön-finansman ödemesinin (ödemelerinin) tutarına eşit bir meblağa kadar olması istenebilir.

Böyle bir teminatın amacı, banka veya finansal kurumu, yararlanıcının hibe sözleşmesi ve hibe kararından doğan yükümlülüklerinin gayri kabili rücu teminatı veya birinci derecede kefil haline getirmektir.

AVRO cinsinden bu mali teminat, bir AB Üye Devletinde yerleşik olan, onaylı bir banka veya finansal kurum tarafından sağlanmalıdır. Yararlanıcı AB üyesi olmayan bir ülkede yerleşik bulunduğu takdirde, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, bu ülkede yerleşik bir banka veya finansal kurumun bir AB Üye Devletinde sunulan finansal güvenceye eş değer tutarda ve özellikle finansal güvence sunduğuna kanaat getirirse, bu banka veya finansal kurumun teminatı vermesini kabul edebilir.

Teminatın yerine müşterek bir üçüncü-taraf teminatı veya aynı hibe sözleşmesine iştirak eden katılımcı kurum/kuruluşlardan birden fazla üçüncü-taraf teminatı alınabilir.

Hibe sözleşmesi veya hibe kararında belirlenmiş şartlara uygun olarak, yararlanıcıya yapılan ara ödeme veya bakiye ödemesi mukabilinde, ön ödeme aşamalı olarak yapıldıkça, teminat da kademeli olarak serbest bırakılacaktır. Bakiye ödemesinin iade şeklinde olması durumunda, yararlanıcıya tebligat yapıldıktan sonra teminat serbest bırakılacaktır.

ALT YÜKLENİCİ VE SATIN ALMA SÖZLEŞMESİ

Yararlanıcı, uzmanlık becerisi gerektiren (adli konular, muhasebe, vergi, insan kaynakları alanları, Bilgi Teknolojileri vb.) belirli teknik hizmetler veya yürütme sözleşmeleri için alt yüklenici hizmeti alabilir. Böylelikle, yararlanıcı tarafından bu tip hizmetler için yapılan harcamalar, hibe sözleşmesi veya hibe kararında belirtilmiş tüm kriterleri karşıladıkları sürece geçerli masraflar olarak kabul edilebilir.

Projenin uygulanmasının mal, iş veya hizmet (yürütme sözleşmesi) tedariki gerektirdiği durumlarda, yararlanıcılar, çıkar çatışması olmamasını ve olabilecek bir denetim için belgelerin saklı tutulmasını sağlayarak, ekonomik açıdan en avantajlı teklif, başka bir deyişle paranın değerini en iyi şekilde veren teklif veya uygun olması halinde, en düşük fiyatı veren teklif üzerinden sözleşme imzalamalıdır.

Yürütme Sözleşmesi'nin 60.000 AVRO'yu (veya yükseköğretimde Kapasite Geliştirme projeleri için 25.000 AVRO'yu) aştığı durumda, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı, yararlanıcıya, bir önceki paragrafta bahsedilen hususlara ek olarak özel kurallar koyabilir. Bu özel kurallar, Ulusal Ajans ve Yürütme Ajansı'nın internet sayfalarında yayımlanacaktır.

SAĞLANAN HİBELER HAKKINDA BİLGİ

Bir mali yıl içerisinde verilen hibeler Komisyonun, Yürütme Ajansının ve/veya Ulusal Ajansların internet sayfalarında hibenin verildiği mali yılın kapanışını takip eden yılın ilk yarısı boyunca yayımlanmak zorundadır.

Söz konusu bilgiler aynı zamanda, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi de dâhil olmak üzere uygun herhangi bir basın organında yayımlanabilir.

Yürütme Ajansı ve Ulusal Ajanslar aşağıdaki bilgileri yayımlayacaktır:

- Yararlanıcının adı ve yeri,
- Hibe edilen tutar,
- Hibenin niteliği ve amacı.

Bu tür bir açıklama, bireylerin Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi'nde belirtilmiş hak ve özgürlüklerini tehdit etme riski oluşturuyorsa veya yararlanıcıların ticari çıkarlarına zarar verecekse, yararlanıcının gerekçeli ve usulünce doğrulanmış talebi üzerine, bilgilerin yayımlanmasından vazgeçilebilir.

Gerçek kişileri ilgilendiren kişisel veriler söz konusu olduğunda, yayımlanmış bilgiler, hibenin verildiği mali yılın bitiminden iki yıl sonra kaldırılır.

Aynı husus, tüzel kişilerin resmi unvanlarında gösterilen kişisel veriler için de geçerlidir (örneğin, kurucularının ismini taşıyan bir dernek veya işletme).

Bu bilgiler, gerçek şahıslara ödenen burslar ve ihtiyaç sahibi gerçek şahıslara (mülteci ve işsizler) ödenen diğer doğrudan destekler söz konusu olduğunda yayımlanmaz. Ayrıca yararlanıcı kurum/kuruluşların, Erasmus+ kapsamında hareketlilik hibesi alan kişilere ilişkin bu türden bir bilgiyi yayımlama yetkisi yoktur.

TANITIM

Projenin görünürlüğü ile sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanılması ile ilgili şartların (bunlar hibe kriterleridir) yanında, hibe alan her projenin asgari düzeyde tanıtımının yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

İnternet dâhil her ne formatta ya da ortamda olursa olsun, bütün iletişim şekillerinde veya yayınlarda veya hibenin kullanıldığı faaliyetlerde, yararlanıcılar Avrupa Birliğinin desteğini açık bir şekilde belirtmek zorundadır.

Bu tanıtım, hibe sözleşmesi veya hibe kararında yer alan hükümlere göre yapılmalıdır. Bu hükümlere tam olarak uyulmaması halinde, yararlanıcının hibe tutarı azaltılabilir.

Projenin görünürlüğü ile ilgili istenilen diğer hususlar için bu Rehberin II No.lu Ek'inde yer alan yararlanıcılar için Yaygınlaştırma Kılavuzuna başvurunuz.

KONTROL VE DENETİMLER

Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı ve/veya Avrupa Komisyonu, hibenin kullanımı ile ilgili olarak teknik ve mali kontrol ve denetimler yapabilir. Ayrıca, götürü tutar, birim maliyet veya sabit oranlı finansmanın periyodik olarak değerlendirilmesi amacıyla da yararlanıcının (veya eş yararlanıcının) yasal kayıtlarını da denetleyebilir. Yararlanıcı (veya eş yararlanıcı), yasal temsilcisinin imzasıyla tahsis edilen hibenin doğru şekilde kullanıldığının delillerini sunmayı taahhüt edecektir. Avrupa Komisyonu, Yürütme Ajansı, Ulusal Ajanslar ve/veya Avrupa Sayıştay'ı veya bunlar tarafından yetkilendirilmiş bir kurum/kuruluş; Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı tarafından yapılan son ödemeyi veya alınan iadeyi takip eden beş yıl içerisinde veya 60.000 AVRO'yu aşmayan hibelerde üç yıl içerisinde hibenin kullanımını herhangi bir zamanda denetleyebilir. Bu sebeple, yararlanıcıların bu dönemde hibeye ilgili kayıtları, destekleyici evrakları, istatistiksel kayıtları ve diğer evrakları saklamaları gerekir.

Yürütme Ajansı tarafından merkezi düzeyde yönetilen projeler için ilgili Eylemin çeşidine ve verilen hibenin tutarına göre değişik türde denetim prosedürleri uygulanabilir (uygun olması halinde, 60.000 ila 750.000 AVRO arasındaki hibeler için Denetim Türü I; 750.000 AVRO veya daha yüksek hibeler için Denetim Türü II). Daha fazla bilgi, Yürütme Ajansı'nın internet sayfasında mevcuttur.

Kontrol ve denetimler ile ilgili ayrıntılı hükümler, hibe sözleşmesi veya hibe kararında açıklanmaktadır.

VERİ KORUMA

Başvuru formu veya hibe sözleşmesinde/karar metninde yer alan bütün kişisel veriler, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı ya da Avrupa Komisyonu tarafından aşağıdaki hususlara uygun olarak işlenir:

- Kişisel verilerin, Avrupa Birliği kurum ve kurum/kuruluşlarınca işlenmesi ve bu verilerin serbest dolaşımı ile ilgili Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 45/2001 (EC) sayılı Yönetmeliği,
- Uygulanabildiği yerde, başvurunun kabul edildiği ülkedeki kişisel verilerin korunmasına ilişkin ulusal mevzuat.

İsteğe bağlı olarak işaretlenmedikçe, başvuru sahibinin başvuru formundaki sorulara verdiği yanıtlar, Erasmus+ Programı dâhilinde hibe başvurusunun değerlendirilmesi ve daha sonra işleme konulması için gereklidir. Avrupa Birliği mevzuatı çerçevesinde izleme ve denetimden sorumlu kurum/kuruluşlara ya da Programın veya Eylemlerinden herhangi bir tanesinin değerlendirmesini üstlenmek üzere yetkilendirilmiş kurum/kuruluşlara aktarımına engel olmamak şartıyla, hibe yönetimi süreci veya başvuruların değerlendirilmesi ile görevli üçüncü tarafların bilmeleri gereken kişisel veriler aktarılabilir. Özellikle, Birliğin mali çıkarlarının korunması amacıyla, kişisel veriler, iç denetim servislerine, Avrupa Sayıştay'ına, Mali Usulsüzlükler Paneli'ne veya Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Ofisi'ne aktarılabilir veya Komisyon ve yürütme ajanslarının yetkilendirme görevlileri arasında paylaşılabilir. Başvuru sahibinin, kendi kişisel verilerine erişme hakkı ve bu veriler üzerinde düzeltme yapma hakkı vardır. Başvuranın kişisel verilerinin işlenmesi ile ilgili şüphelerinin olması durumunda, bu şüphelerini projeyi seçen Ajansa yöneltmelidir. Anlaşmazlık olması durumunda; başvuru sahibinin herhangi bir zamanda Avrupa Veri Koruma Denetçisine başvuruda bulunma hakkı da vardır. Kişisel verilerin işlenmesi hakkında daha fazla bilgi, hibe sözleşmesi veya hibe kararında bulunmaktadır.

İletişim bilgileri de dâhil olmak üzere, kişisel verilerin Erasmus+ Programı kapsamında işlenmesi ile ilgili detaylı Gizlilik Bildirisi, Komisyonun ve Yürütme Ajansı'nın internet sayfasında bulunmaktadır.

Başvuru sahipleri ile, tüzel kişi olmaları halinde bu başvuru sahiplerini temsil etme, adlarına karar alma veya kontrol etme yetkisi bulunan kişiler;

- Komisyon içindeki yetkilendirme görevlilerinin ve yürütme ajanslarının¹⁴⁴ kullanımına yönelik Erken Uyarı Sistemi (EWS) hakkındaki 16.12.2008 tarihli Komisyon Kararı veya
- Merkezi Eleme Veritabanı (CED) hakkındaki 17.12.2008 tarihli Komisyon Yönetmeliği¹⁴⁵

belgelerinde belirtilen durumlardan birine girerlerse, kişisel detayları (gerçek kişi ise adı, soyadı, adresi; tüzel kişi ise; bunu temsil etme, adına karar alma veya bu tüzel kişiliği kontrol etme yetkilerine sahip kişinin adı, soyadı, tüzel kişiliğin yasal statüsü) sadece Erken Uyarı Sistemine veya hem Erken Uyarı Sistemine, hem de Merkezi Eleme Veritabanına kaydedilebilir ve bir tedarik sözleşmesi veya hibe sözleşmesi ya da kararının uygulanması veya verilmesi ile ilgili olarak yukarıda belirtilen Karar ve Yönetmelikte adı geçen gerçek ve tüzel kişilere iletebilir.

AÇIK LİSANS VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

Açık lisans, bir kaynağın kullanılabilmesi amacıyla çalışma sahibi tarafından genele yönelik verilen bir izindir. Verilen izinlerin kapsamına veya getirilen sınırlamalara bağlı olarak farklı açık lisanslar söz konusudur ve yararlanıcılar, kendi çalışmalarına uygun lisansı seçme konusunda serbesttir. Her bir kaynak, bir açık lisans ile ilişkilendirilmelidir.

Açık lisans, telif hakları veya Fikri Mülkiyet Haklarının (IPR) devri değildir. Yararlanıcılar, telif hakkı sahipleri olarak kalır ve bu hakları istedikleri gibi kullanmalarına izin verilir. Hibe yararlanıcılarının tek yapmaları gereken, açık lisanslar yoluyla eğitim kaynaklarını (veya projeye üretilen diğer belgeler ve araçları) serbestçe erişilebilir hale getirmektir. Bu yükümlülüğü yerine getirmek için söz konusu lisansların, kullanım ve ideal olarak paylaşım ve uyarlama haklarını vermesi gerekmektedir. Yararlanıcılar ayrıca proje çıktılarını ticari hale getirebilirler. Deneyimler, açık erişimin ürün ve çıktıların görünürlüğünü artırdığını, bunun sonucunda ürün ve çıktıların basılı versiyonlarının ya da fiziksel ürünlerin, belgelerin, işitsel-görsel materyallerin satın alınmasını teşvik ettiğini göstermektedir.

YÜRÜRLÜKTEKİ KURALLAR

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 25 Ekim 2012 tarih ve 966/2012 sayılı AB'nin genel bütçesine uygulanabilir mali kurallara ilişkin Tüzüğü (EU, Euratom)¹⁴⁶.

AB'nin genel bütçesine uygulanabilir mali kurallara ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 966/2012 sayılı Tüzüğü'nün uygulama kurallarına ilişkin 29 Ekim 2012 tarih ve (AB) 1268/2012 sayılı Komisyon Yönetmeliği¹⁴⁷.

¹⁴⁴ (OJ, L 344, 20.12.2008, s.125)

¹⁴⁵ (OJ, L 344, 20.12.2008, s.12)

¹⁴⁶ (OJ, L 298, 26.10.2012, s.1)

¹⁴⁷ (OJ, L 362, 31.12.2012, s.1)

EK I - HAREKETLİLİK FAALİYETLERİNE, STRATEJİK ORTAKLIKLARA VE YÜKSEKÖĞRETİMDE KAPASİTE GELİŞTİRMEYE İLİŞKİN ÖZEL KURALLAR VE BİLGİLER

Bu Ek, hareketlilik projeleri ve yükseköğretim derece hareketliliğinin hazırlanması, uygulanması ve takibine ilişkin ilave kriterler ve önemli bilgilerin yanı sıra eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında Stratejik Ortaklıklar çerçevesinde gerçekleştirilebilecek faaliyetlerin birtakım somut örneklerini ve yükseköğretim projeleri alanındaki Kapasite Geliştirme ile ilgili daha fazla ayrıntıyı içermektedir. Bu Eylemler kapsamında bir proje geliştirmek isteyen kurum/kuruluşların kendi hibe taleplerini göndermeden önce, bu Ek'in ilgili bölümlerini dikkatli bir şekilde okumaları rica olunur. Bu Ek, aşağıdaki bölümlere ayrılmıştır:

	Sayfa
YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ VE PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ ...	220
MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ VE PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ	225
OKUL EĞİTİMİ PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ	230
YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ	233
GENÇLER VE GENÇLİK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ	235
ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECELERİ	240
STRATEJİK ORTAKLIKLAR.....	243
YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA KAPASİTE GELİŞTİRME.....	255

YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ VE PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

1. HAREKETLİLİKTEN ÖNCE

a. KATILIMCI KURUM/KURULUŞLARIN AKREDİTASYONU

YÜKSEKÖĞRETİM ERASMUS BEYANNAMESİ

Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi (ECHE), bir yükseköğretim kurumunun Program içerisinde yürütebileceği Avrupa seviyesindeki ve uluslararası seviyedeki işbirliği faaliyetleri için genel bir kalite çerçevesi sağlamaktadır. Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi verilmesi, bir Program Ülkesinde yerleşik bulunan ve Program kapsamında bireylerin öğrenme hareketliliğine ve/veya yenilik ve iyi uygulamalara ilişkin işbirliğine katılmaya istekli tüm yükseköğretim kurumları için bir ön koşuldur. Ortak Ülkelerde yerleşik bulunan yükseköğretim kurumları açısından Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi gerekli değildir ve kalite çerçevesi, yükseköğretim kurumları arasındaki kurumlar arası anlaşmalarla (aşağıda yer almaktadır) sağlanacaktır.

Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi verilmesine ilişkin teklif çağrısı, yıllık bazda Brüksel'de bulunan Yürütme Ajansı tarafından yürürlüğe konmaktadır. Verildiği takdirde, bu Beyanname, Program süresi boyunca geçerli olacaktır. Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi almak için başvuruda bulunma şartları, Yürütme Ajansının internet sitesinde mevcuttur: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/erasmus-charter-for-higher-education-2014-2020_en

Yükseköğretim kurumları, projenin uygulanması sırasında ECHE'nin tüm hükümlerine uymalıdır. Söz konusu uygunluk, Ulusal Ajans tarafından izlenecektir. ECHE ilke ve taahhütlerinin herhangi bir tanesinin ihlali, projenin Avrupa Komisyonu tarafından geri çekilmesine neden olabilir.

HAREKETLİLİK KONSORSİYUMU BELGESİ

Yükseköğretim ulusal hareketlilik konsorsiyumu, bir yükseköğretim hareketliliği projesi içinde yer alan dört uygun hareketlilik faaliyetinden birini destekleyebilir.

Hareketlilik konsorsiyumunun amacı, hareketlilik faaliyetlerinin düzenlenmesini kolaylaştırmak ve gönderen her bir yükseköğretim kurumunun tek başına ne sunabileceğine kıyasla faaliyetlerin kalitesi açısından katma değer sağlamaktır. Hareketlilik konsorsiyumunun üye kurum/kuruluşları, hareketliliğin düzenlenmesine ilişkin hizmetleri birleştirebilir ya da paylaşabilir. Ortak faaliyetler; hareketliliğin ortak idari, akdi ve mali yönetimini; katılımcıların ortak seçimini ve/veya hazırlanmasını ve katılımcılara rehberliği yapılmasını; ayrıca ilgili olması durumunda işletme bulmak için ve işletmeler ile katılımcıları eşleştirmek için merkezi bir noktayı içerebilir. Hareketlilik konsorsiyumu, gelen üniversite öğrencileri ve eğitim alan personel için kolaylaştırıcı olarak da hareket edebilir. Bu husus, hareketlilik konsorsiyumu ortaklarının yerleşik olduğu bölgede bir ev sahibi kurum/kuruluş bulma ve ihtiyaç durumunda yardım sağlamayı içermektedir.

Konsorsiyum koordinatörü, mümkünse diğer kurum/kuruluşlar/aracı kurum/kuruluşlar ile birlikte, işletmeler ile temaslari geliştirmek ve personel için staj fırsatları ve eğitim yerleri bulmak, bu faaliyetleri teşvik etmek ve bilgi sağlamak gibi konularda aktif rol oynayabilir.

Her bir gönderen yükseköğretim kurumu, hareketlilik dönemlerinin kalitesi, içeriği ve tanınmasından sorumludur. Rol ve sorumlulukları ve idari ve mali düzenlemeleri belirlemek amacıyla konsorsiyumun her bir üyesinin konsorsiyum koordinatörü ile bir anlaşma imzalaması gerekmektedir; işbirliği usulleri hareketlilik dönemlerine ilişkin hazırlık, kalite güvencesi ve takip ile ilgili mekanizmaları belirtmelidir. Ayrıca, her bir gönderen yükseköğretim kurumu, kendi öğrencilerini ve personelini alan yükseköğretim kurumları arasındaki kurumlar arası anlaşmaların (aşağıda yer almaktadır) imzalanmasından sorumludur.

Hareketlilik konsorsiyumu, yalnızca kendisine Hareketlilik Konsorsiyumu Belgesi verildiğinde hibe alabilir. Hareketlilik konsorsiyumu değerlendirmesi başarısız olduğu takdirde, konsorsiyum bir sonraki yıl tekrar başvuruda bulunmak zorunda kalacaktır.

Hareketlilik Konsorsiyumu Belgesine uyulup uyulmadığı, Ulusal Ajans tarafından izlemeye tabi tutulur. Önemli sorunlar (örneğin, hibenin kötüye kullanılması, yükümlülüklere uymama ve finansal kapasitede zayıflık) veya konsorsiyumun taahhütlerini ihlal etmesi, Ulusal Ajans tarafından Belgenin geri çekilmesine neden olabilir. Ulusal Ajans, konsorsiyumun kompozisyonu, durumu veya statüsü açısından Belgede değişiklik yapılmasını ya da Belgenin geri çekilmesini gerektirebilecek her türlü değişiklik hususunda konsorsiyum koordinatöründen kendisini derhal bilgilendirmesini talep eder.

Bir yükseköğretim kurumu, iki farklı yolla hibe başvurusunda bulunabilir: a) bir yükseköğretim kurumu olarak doğrudan Ulusal Ajansa ve b) üyesi olduğu konsorsiyum aracılığıyla. Her iki durum da bir bölüm veya fakülte tarafından hareketlilik için eş zamanlı olarak kullanılabilir. Ancak her iki yöntemde de yükseköğretim kurumu/bölümü aynı yıl içinde, katılımının çifte hibelenmesinin önlenmesinden sorumlu kalmaya devam edecektir.

b. KURUMLARARASI ANLAŞMA

Yükseköğretim kurumları arasında öğrenci öğrenim hareketliliği ve personel ders verme hareketliliği, yükseköğretim kurumları arasında kurumlararası bir anlaşmanın parçası olarak gerçekleşir. Anlaşma şablonları, şu internet adresinde mevcuttur: http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm. Kurumlararası anlaşmalar, iki veya daha fazla sayıda yükseköğretim kurumu tarafından imzalanabilir.

Söz konusu kurumlararası anlaşma, Program Ülkeleri ve Ortak Ülkeler arasında hareketlilik olması durumunda, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesinde bağlı kalınan genel ilkeleri düzenleyecek ve her iki taraf veya bütün taraflar bunları uygulamayı taahhüt edecektir.

Kurumlararası anlaşma, aynı zamanda yurtdışındaki ev sahibi işletmeleri/kurum/kuruluşları tanımlamak için ortak kurum/kuruluşlarının işletme bilgilerine dayanmak suretiyle öğrenci staj hareketliliğini ve/veya personel eğitim alma hareketliliğini kapsayacak şekilde genişletilebilir.

c. HAREKETLİLİK ARACI

Katılımcıların seçildiği en erken tarihte, yararlanıcı kurum/kuruluşun katılımcıya ve katılımcının yürüteceği hareketlilik türüne ilişkin genel bilgileri (örneğin, katılımcının adı, gideceği yer, hareketlilik süresi vb.) Hareketlilik Aracına kodlaması gerekmektedir. Hareketlilik aracı, Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerinin yönetimi konusunda yararlanıcıyı destekleyecektir. Yararlanıcı kurum/kuruluş ayrıca, Hareketlilik Aracını, hareketlilik projesinin yaşam döngüsü boyunca katılımcı ya da faaliyetlerde meydana gelen herhangi bir değişiklikte birlikte güncellemekle sorumludur. Yararlanıcılar, sağladıkları bilgiye dayanarak suretiyle Hareketlilik Aracından önceden doldurulmuş raporları üretebileceklerdir. Hareketlilik Aracı, hareketlilik faaliyetlerinde yer alan katılımcılar tarafından doldurulacak raporları da oluşturacaktır. Hareketlilik Aracı ve buna nasıl erişilebileceğine ilişkin daha fazla bilgi, Ulusal Ajans ve yararlanıcı arasındaki hibe sözleşmesinde sunulacaktır.

d. ÖĞRENCİLERİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Öğrenciler, hareketlilik eyleminde katılımcıların seçimini yürüten Yükseköğretim Kurumuna başvururlar. Öğrencilerin seçimi -aynı zamanda öğrencilere hibe verme usulü- adil, şeffaf ve belgelenmiş olmalı, kendi içinde bütünlük arz etmeli ve seçim sürecinde yer alan tüm tarafların erişimine açık olmalıdır.

Yükseköğretim Kurumu, öğrencilerin seçim organlarında ya da seçim sürecinde yer almaya davet edilebilecek şahıslar açısından herhangi bir çıkar çatışmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri alır.

Seçim kriterleri, örneğin adayın akademik performansı, önceki hareketlilik tecrübeleri, motivasyonu, ev sahibi ülkedeki önceki tecrübesi (başka bir deyişle, ikamet edilen ülkeye dönüş) vb. hususlar, kamuya açıklanır.

LLP-Erasmus Programı, Erasmus Mundus Programı veya Erasmus+ Programı kapsamında aynı öğrenim kademesinde hareketlilik faaliyetlerine katılmış olanlara daha düşük öncelik verilecektir.

Öğrenciler seçildiklerinde, gönderen kurumlarından yurtdışındaki eğitim ve staj sürecine ilişkin öğrenci hakları ve yükümlülüklerini belirleyen ve hareketlilik öncesinde, sırasında ve sonrasında atılacak farklı adımları açıklayan Erasmus+ öğrenci beyannamesini almalıdırlar.

ÖĞRENCİ İLE ANLAŞMA

Ülkelerinden ayrılmadan önce, seçilen her bir öğrenci; öğrenci, gönderen kurum/kuruluş ve ev sahibi kurum/kuruluş tarafından onaylandığı şekilde takip edilecek olan eğitim ve/veya staj programını düzenleyen bir "öğrenme anlaşması"nı da içeren bir anlaşma imzalamalıdır. Anlaşma şablonu, şu internet adresinde mevcuttur: http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm. Bu öğrenme anlaşması, yurtdışındaki öğrenme dönemine ilişkin hedef öğrenme çıktılarını tanımlamakta ve resmi tanınma hükümlerini belirtmektedir. Anlaşma ayrıca eğitim/staj döneminin yerini de belirtmektedir. Gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar arasında anlaşmada belirlenmiş tavsiye edilen dil düzeyine paralel olarak (ya da staj durumlarında işletme beklentilerine paralel olarak), gönderen kurum/kuruluş ve öğrenci, söz konusu öğrenme anlaşmasında eğitimin/stajın başladığı tarih itibarıyla öğrencinin ulaşacağı dil (eğitim ya da işyerinin ana dili) düzeyine ilişkin anlaşmaya varmalıdır. Uygun olduğu durumlarda, gönderen kurum/kuruluş ve öğrenci, öğrencinin üzerinde anlaşılan düzeye ulaşabilmesi için verilecek en uygun dil desteğinin sağlanması hususunda anlaşacaklardır (bir sonraki paragrafta yer alan dil desteği için online hizmete bakınız).

ÖĞRENCİLERE YÖNELİK HİBELER

Öğrenciler, yurtdışındaki hareketlilik döneminin oluşturduğu maliyeti karşılamak için bir "öğrenci hibesi" almaya hak kazanmaktadır. Söz konusu hibe aşağıdakilerden bir ya da ikisini içerebilir:

- Aylık olarak hesaplanan ve birim maliyet üzerinden ödenen AB hibesi (bu Rehberin B Bölümünde yer alan “hibe tahsis kuralları” bölümüne bakınız) ve/veya
- Kamu ya da özel bağışçı tarafından sağlanan ulusal, bölgesel ve yerel hibe, ya da kredi programı.

AB’den hibe desteği almayan veya sıfır hibeli öğrencilere (hem eğitim hem de staj hareketliliği için), başka bir deyişle bütün Erasmus öğrenci uygunluk kriterlerini karşılayan ve AB hareketlilik hibesi almadan Erasmus öğrencisi olmanın bütün imkânlarından faydalanan öğrencilere izin verilmiştir. Hibelerin tahsisine ilişkin olanlar hariç, bu Program Rehberinde belirtilen kurallar, bu tür sıfır hibe desteği alan Erasmus öğrencileri için de geçerlidir. Hareketlilik dönemi boyunca sıfır hibe desteği alan öğrencilerin sayısı, ülkeler arasında AB bütçesini tahsis etmek için kullanılan performans göstergesi istatistiklerinde dikkate alınmaktadır.

Erasmus+ Programı tarafından desteklenen bir yükseköğretim hareketlilik projesine katılan öğrenciler – katılımları için Erasmus+ AB hibesi alsınlar ya da almasınlar – ev sahibi kurum/kuruluşta okul harcı, kayıt, sınavlar ile laboratuvar ve kütüphane imkânlarına erişim konularında ücret ödemekten muaftırlar. Ancak sigorta, öğrenci birlikleri ve fotokopi, laboratuvar ürünleri gibi çeşitli malzemelerin kullanımı ile ilgili maliyet, yerel öğrenciler için de ücretli olduğundan aynı temel üzerinden küçük tutarlarda ücrete tabi tutulabilirler. Giden öğrenciler, hareketlilik dönemlerinin düzenlenmesi ya da idare edilmesiyle bağlantılı hiçbir ek ücret ya da bedel ödemekle sorumlu değildir.

Ek olarak, öğrencilerin yurtdışında kalış süreleri boyunca kendi ülkelerindeki kurum/kuruluşlarında eğitim görmeleri için hak kazandıkları her türlü hibe veya kredi muhafaza edilmelidir.

Bir hareketlilik döneminde kısmi zamanlı bir işte çalışmak mümkündür. Eğer bir öğrenci, Erasmus+ AB hibesi alıyorsa, mutabık kalınan hareketlilik programında öngörülen faaliyetler öğrenci tarafından yerine getirildiği sürece böyle bir işten öğrencinin elde ettiği gelir uygundur.

Yükseköğretim hareketlilik projesine katılan öğrenciler (yurtdışında eğitim görerek ya da staj yaparak) aynı anda Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi bursunun yararlanıcısı olamazlar. Aynı durum, Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi bursundan faydalananlar için de geçerlidir.

Erasmus+ AB hibesi alan öğrenciler, hibe sözleşmesinin şartlarına uymadıkları takdirde, aldıkları AB hibesinin tamamen veya kısmen geri ödeyeceklerdir (bir mücbir sebepten dolayı, bu öğrencilerin yurtdışında planlanan faaliyetlerini tamamlamalarının mümkün olmaması durumu hariç). Erasmus+ AB hibesi alan öğrencilerden, online nihai raporu tamamlayarak teslim etmemeleri durumunda, aldıkları AB hibesini tamamen veya kısmen geri ödemeleri istenebilir.

ONLİNE DİL DESTEĞİ

Yükseköğretim Kurumları Erasmus Beyannamesini imzalayarak, yükseköğretim kurumları yabancı dil hazırlığı açısından katılımcılara hareketlilik faaliyetlerinde gerekli olan bütün desteği sağlamayı taahhüt etmektedir. Bu bağlamda, online dil desteği, iki ay ve daha uzun süren bütün hareketlilik faaliyetleri için Program boyunca aşamalı olarak uygulanacaktır. Söz konusu online destek, Avrupa Komisyonu tarafından seçilen öğrencilerin yurtdışında eğitim görmek ya da staj yapmak için kullanacakları dile ilişkin yeterliliklerini değerlendirmek amacıyla bu öğrencilere sağlanacaktır. Bu araç aynı zamanda, gerekli olması halinde hareketlilik döneminden önce ve/veya hareketlilik dönemi esnasında öğrencilere dil bilgilerini geliştirme olanağını da sağlayacaktır.

Online dil desteği, aşağıdaki şekilde sağlanacaktır:

- Ulusal Ajanslar, sistem hazır olduğunda, Avrupa Komisyonu tarafından belirlenen genel kriterlere göre yükseköğretim kurumlarına online lisanslar tahsis edecektir.
- Yükseköğretim kurumu tarafından seçildiklerinde -ve öğrenme anlaşmalarını imzalamadan önce- online hizmetten faydalanan bütün öğrenciler (anadili olarak konuşanlar hariç) yurtdışında eğitim görmek ya da staj yapmak için kullanacakları dildeki yetkinliklerini değerlendirmek için online bir teste tabi olacaklardır. Bu testin sonuçları, öğrenciye ve gönderen yükseköğretim kurumuna iletilecektir. Bu durum, gönderen yükseköğretim kurumunun muhtemelen online dil kurslarına ihtiyaç duyacak öğrencilerin sayısını belirlemesine imkân sağlayacaktır.
- Mevcut online lisans sayısına bağlı olarak, yükseköğretim kurumları öğrenci ihtiyaçlarına göre lisansları dağıtacaktır. Öğrenciler, öğrenme anlaşmasında tanımlandığı ve anlaşmaya varıldığı şekilde online kursu takip etme sorumluluğunu üstleneceklerdir.
- Hareketlilik döneminin sonunda, yabancı dilde kaydedilen ilerlemeyi ölçmek amacıyla öğrenciler ikinci bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Sonuçlar, öğrenciye ve yükseköğretim kurumlarına iletilecektir.

Daha fazla ayrıntı, Avrupa Komisyonu’nun ve Ulusal Ajansların internet sitelerinde mevcuttur.

Diğer bütün hareketlilik türleri için veya Komisyon’un belirli bir dilde online hizmetinin mevcut olmadığı durumlarda, yükseköğretim kurumları “kurumsal destek” hibesi kapsamında diğer dil destek türlerini öğrencilere sağlayabilirler.

e. PERSONELİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Bir yükseköğretim hareketlilik projesine katılan personel, kendilerini gönderen yükseköğretim kurumu tarafından adil ve şeffaf bir şekilde seçilmelidir. Ülkelerinden ayrılmadan önce, söz konusu personel, gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar/işletme ile bir hareketlilik programı üzerinde anlaşmaya varmış olmalıdır.

Öğretmenlerin ve yükseköğretim kurumu personelinin seçimi, yükseköğretim kurumu tarafından gerçekleştirilir. Seçim ve hibe verme usulü adil ve şeffaf olmalı, belgelere dayandırılmalı, kendi içinde bir bütünlük arz etmeli ve seçim sürecinde yer alan tüm tarafların erişimine açılmalıdır. Seçim kriterleri (yurtdışına ilk defa giden personele öncelik verilmesi, verilen bir zaman dilimi içerisinde personel başına olası hareketlilik sayısına yönelik kısıtlama, vb.) kamuya açık olmalıdır.

Yükseköğretim kurumu, bireysel yararlanıcıların seçim organlarında ya da seçim sürecinde yer almaya davet edilebilecek kişiler açısından herhangi bir çıkar çatışmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri alır.

Bir işletmeden yükseköğretim kurumuna yönelik personel hareketliliği söz konusu olması halinde, bu hareketlilik işletmenin üyesi olan personele kurum tarafından davet gönderilmesi yoluyla ayarlanır ve hibe ev sahibi yükseköğretim kurumu tarafından yönetilir.

HAREKETLİLİK ANLAŞMASI

Yükseköğretim kurumu personelinin seçimi, ev sahibi kurum/kuruluş/işletmeyle istişarenin ardından personel tarafından teslim edilen taslak hareketlilik programı temelinde, gönderen kurum/kuruluş tarafından yapılacaktır. Hareketlilik başlamadan önce, nihai hareketlilik programı üzerinde hem gönderen kurum/kuruluş/işletme, hem de ev sahibi kurum/kuruluş/işletme resmi olarak (mektup ya da elektronik mesajların değişimi yoluyla) anlaşmaya varmalıdır.

Gerek gönderen kurum/kuruluş/işletme, gerekse ev sahibi kurum/kuruluş/işletme yurtdışındaki hareketlilik sürecinin kalitesinden sorumlu olacaktır.

PERSONELE YÖNELİK HİBELER

Her iki tür personel hareketliliğine ilişkin mali kurallar aynıdır. Hibe, yurtdışındaki bir öğretim veya eğitim dönemi için seyahat ve harcırah giderlerine yapılan bir katkıdır (Bu Rehberin B Bölümünde "hibe tahsis kuralları" bölümüne bakınız).

Yükseköğretim personelinin, hibesiz (sıfır hibeli) hareketliliğine izin verilmiştir.

2. HAREKETLİLİK ESNASINDA

ÖĞRENCİ HAREKETLİLİĞİNİN KESİNTİYE UĞRAMASI

Bir öğrencinin hareketlilik dönemi kesintiye uğrarsa (örneğin, bir dil kursunun bitimi ile fiili eğitimin/stajın başlangıcı arasında bir olması sebebiyle), kesinti olan günlerin sayısı, Hareketlilik Aracına kodlanmalı ve hibe tutarı buna göre ayarlanmalıdır.

Stajlar açısından, işletmenin tatillerde kapalı olması durumunda yurtdışındaki hareketlilik süreci bu dönemde kesintiye uğrayabilir. Hibe, bu süre esnasında devam ettirilmektedir. İşletmenin kapalı olduğu süre, staj döneminin asgari süresinin hesabında dikkate alınmaz, ancak aynı öğrencinin hareketlilik dönemleri için hibe alabileceği her bir öğrenim kademesi için azami 12 aylık sürenin hesabında dikkate alınacaktır.

ÖĞRENCİ HAREKETLİLİĞİNİN UZATILMASI

Aşağıdaki hususlara tabi olmak suretiyle, devam eden bir hareketlilik süresinin uzatılması konusunda gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar arasında anlaşma sağlanabilir:

- Hareketlilik süresinin uzatılmasına yönelik talep, başlangıçta planlanan hareketlilik süresinin bitiminden en az bir ay önce yapılmalıdır.
- Bu talep tüm taraflarca kabul edilirse, hibe sözleşmesi düzeltilmeli ve sürenin uzatılmasına ilişkin tüm düzenlemeler tamamlanmalıdır.
- Öğrenci, bir Erasmus+ hibesi alıyorsa, gönderen kurum/kuruluş, ya daha uzun süreyi dikkate alarak hibe miktarını düzeltebilir veya ilave günlerin, "sıfır AB hibeli" dönem olarak dikkate alınması hususunda öğrenci ile anlaşmaya varabilir.

- Hareketlilik döneminin fiili başlangıç ve bitiş tarihleri, aşağıdaki tanımlamalar dikkate alınarak ev sahibi kurumun Not Çizelgesinde (Transkript) veya öğrenci Staj Sertifikasında yer almalıdır:
  - Başlangıç tarihi, öğrencinin, ev sahibi kurumda hazır bulunması gereken ilk gün olmalıdır (örneğin, bu tarih, ilk dersin/stajdaki ilk günün başladığı tarih, ev sahibi kuruluş tarafından düzenlenen “hoş geldiniz” etkinliğinin düzenlendiği tarih veya dil kursunun veya kültürler arası kursun başladığı tarih olabilir).
  - Bitiş tarihi, öğrencinin, ev sahibi kurumda hazır bulunması gereken son gün olmalıdır (örneğin, bu tarih, sınav döneminin/kursun/çalışmanın/mecburi oturma döneminin son günü olabilir).
- Yukarıda belirtildiği gibi tarif edilen fiili süre, yükseköğretim kurumları tarafından nihai raporlarında gösterilecek süredir ve AB hibesi ile kapsanacak olan azami ay sayısıdır. Öğrenci hareketliliğinin uzatımının, “sıfır AB hibeli” olarak yapılması durumunda, söz konusu sıfır hibeli gün sayısı, nihai hibe tutarının hesaplanması amacıyla hareketlilik döneminin toplam süresinden çıkarılır.
- Ek süre, devam eden hareketlilik döneminin hemen ardından gelmelidir. Gerektiği şekilde gerekçelendirilmediği ve Ulusal Ajans tarafından onaylanmadığı takdirde herhangi bir ara verilemez (tatiller ve üniversite/işletmelerin kapalı olduğu tarihler “ara” olarak değerlendirilmez).

3. HAREKETLİLİK SONRASINDA

a. ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI

Yurtdışındaki sürenin sonunda, ev sahibi kurum/kuruluş/işletme, üzerinde anlaşılan programın sonuçlarını doğrulayan bir not çizelgesini veya staj sertifikasını (“çalışma belgesini”) öğrenciye ve onun Yükseköğretim Kurumuna sunmalıdır.

Hareketlilik döneminin takibi, uygulanabildiği yerde stajlar da dâhil olmak üzere, yeni edinilmiş yeterliliklerin örgün öğrenimi için gönderen kurum/kuruluş tarafından yurtdışında verilen kredilerin (AKTS veya eş değer bir sistem kullanılarak) resmi olarak tanınmasını ve sınıfın ya da işyerinin dışında yaygın ya da sargın öğrenmeden kaynaklanan çıktıların belgelendirilmesini (Diploma Eki kullanarak) içermektedir. Ancak bu, yeni mezun olmuş üniversite öğrencileri tarafından yapılır stajlar için geçerli değildir.

Dil değerlendirme ve online dil kursu sonuçları, merkezi olarak raporlanacak ama herhangi bir resmi nitelik taşımayacaktır.

Personel hareketliliğine ilişkin olarak, gönderen kurum/kuruluşlar, katılımcı personelin öğrenme çıktılarının usulüne uygun bir şekilde tanınmasını, yaygınlaştırılmasını ve kurum/kuruluş içerisinde kapsamlı bir şekilde kullanılmasını sağlamalıdır.

b. RAPORLAMA

Yurtdışındaki dönemin sonunda, bir hareketlilik üstlenmiş olan bütün öğrencilerin ve personelin nihai bir rapor hazırlamaları ve sunmaları gerekmektedir. İki ay veya daha fazla süren hareketlilik faaliyetleri için, bu rapor, hareketlilik dönemi esnasında alınan dil desteğinin niteliksel bir değerlendirmesini de içerir.

Gönderen yükseköğretim kurumu, raporu sunmayan öğrencilerden ve personelden alınan AB hibesini tamamen veya kısmen geri ödemelerini isteyebilir. Mücbir sebeplerden dolayı öğrenci veya personelin yurtdışında yapması planlanan faaliyetleri tamamlamasının engellenmesi durumunda, geri ödeme talebinde bulunulmaz. Bu tür durumlar, gönderen kurum tarafından rapor edilir ve Ulusal Ajansın yazılı kabulüne tabi tutulur.

MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNE VE PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

1. KURUMSAL DESTEK

Kurumsal destek hibesi, yüksek kalitede öğrenci ve personel hareketliliğini desteklemek amacıyla faaliyetlerle ilgili olarak kurum/kuruluşların üstlendikleri her tür maliyete yapılan bir katkıdır. Örneğin:

- Öğrenci ve personele bilgi ve yardım sağlamak,
- Öğrenci ve personelin seçimi,
- Öğrencilerin eğitsel bileşenlerinin tam tanınmasını sağlamak için öğrenim anlaşmalarının hazırlanması, personel için hareketlilik anlaşmalarının hazırlanması ve tanınması,
- Hem öğrenci, hem de personele dilsel ve kültürel hazırlık sağlanması - özellikle Mesleki Eğitim ve Öğretim için sektöre özel dil kursları,
- Hareketlilik projesi kurma ve yönetme çerçevesinde genel yönetim,
- Hareketlilikten yararlanan katılımcılara etkin rehberlik ve gözetim düzenlemelerinin sağlanması,
- İşletmelerde staj kalitesini sağlamak için özel düzenlemeler.

Projenin kurum/kuruluş tarafından uygulanma ve takip edilme kalitesi, nihai hibe karar verildiğinde dikkate alınacaktır. Hareketlilik projesinin uygulanma kalitesi, bu Ek'te Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine ve personeline yönelik Hareketlilik bölümünde belirlenen ilkelere uymalıdır.

2. HAREKETLİLİKTEN ÖNCE

a. KATILIMCI KURUM/KURULUŞLARIN AKREDİTASYONU - ERASMUS+ MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM HAREKETLİLİK AKREDİTASYON BELGESİ

Avrupa Komisyonu, 2015 yılında, Erasmus+ Mesleki Eğitim ve Öğretim Akreditasyon Belgesi verilmesine yönelik bir teklif çağırısı başlatacaktır. Erasmus+ Mesleki Eğitim ve Öğretim Akreditasyon Belgesi ile, mesleki eğitim ve öğretim öğrencileri ile personel hareketliliğini organize etmede başarılı olduklarına dair kayıtları bulunan kurum/kuruluşların, Avrupa stratejilerini daha fazla geliştirmeye teşvik edilmeleri amaçlanmaktadır. Akreditasyon Belgesi, gönderen kurum/kuruluşun hibe başvurusu yapması, öğrenciler ve personel için hareketlilik organize etmesi ve bu kişilerin faaliyetlerine ilişkin rapor hazırlaması aracılığıyla süreci kolaylaştırmanın yanı sıra, hareketlilikte kalite sağlanması ve bu kalitenin daha da artırılmasını amaçlamaktadır.

Akreditasyon Belgesi sahipleri, 2015 itibarıyla seçilecek ve bu kurum/kuruluşlara 2016 itibarıyla Ana Eylem 1 - Mesleki Eğitim ve Öğretim Öğrencileri ve Personel Hareketliliği kapsamında basitleştirilmiş bir biçimde başvuru yapma imkânı sunulacaktır. Akreditasyon Belgesi, Erasmus+ Program döneminin tamamına yönelik olarak verilecektir, ancak belge sahiplerinin belge kazanımına imkân tanıyan kalite standartlarını karşılamayı sürdürememeleri durumunda geri alınabilecektir.

Daha ayrıntılı bilgiler, Avrupa Komisyonu'nun ve Ulusal Ajansların internet sayfalarında sunulmaktadır.

b. HAREKETLİLİK İÇİN AVRUPA KALİTE ŞARTI

Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine ve personeline yönelik hareketlilik faaliyetleri düzenlemeyi planlayan Mesleki Eğitim ve Öğretim kurum/kuruluşları, Hareketlilik İçin Avrupa Kalite Şartında belirlenen ilke ve kriterler doğrultusunda faaliyetlerini düzenlemek zorundadır.¹⁴⁸

Hareketlilik İçin Avrupa Kalite Şartı, yurtdışında eğitim ve öğretim amaçlı kalışlar için bir kalite referans belgesi teşkil etmektedir. Şart, gerek genç öğrencilere, gerek personele öğrenme amaçlı ve mesleki iyileşme gibi diğer amaçlı hareketlilik düzenlemeleri konusunda rehberlik sağlamaktadır. Şart'ta belirlenen ilkelere uyulması, hareketlilik katılımcılarının, her zaman hem ev sahibi ülkede, hem de döndüklerinde kendi ülkelerinde olumlu bir deneyim edinmiş olmalarını ve eğitim ve öğretim değişimlerinin sayıca artmasını ve derinleşmesini sağlamalıdır. Şart, şu internet adresinde mevcuttur: http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm.

c. ECVET - MUTABAKAT ZAPTI

Mesleki Eğitim ve Öğretim kurum/kuruluşları, kendi hareketlilik faaliyetleri çerçevesinde Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sistemini (ECVET) uygulamaya karar verebilir (daha fazla bilgi için aşağıya bakınız). Bu tür durumlarda, ECVET'i kullanmanın önkoşulu bir ECVET ortaklığı kurmaktır. Bu ortaklık, 1) hareketlilik faaliyetleri sırasında uygun öğrenme çıktılarını belirlemek; 2) bu ihtiyaçları karşılamaya yatkın Mesleki Eğitim ve Öğretim programları sunmak; 3)

¹⁴⁸ Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin Topluluk içerisinde eğitim ve öğretim amaçlı ulusötesi hareketliliğe ilişkin 18 Aralık 2006 tarihli ve (EC) 2006/961 sayılı Tavsiye Kararı: Hareketlilik İçin Avrupa Kalite Şartı (30.12.2006 tarih ve L 394 sayılı Resmi Gazete).

öğrenme çıktılarını öğrenciler tarafından ne düzeyde ulaşıldığını değerlendirmek ve 4) kendi kurum/kuruluşlarına döndüklerinde öğrencilerin kredilerini geçerli kılmak ve doğrulamak konuları ile ilgilenen yetkili kurum/kuruluşları bir araya getirmelidir.

ECVET hareketlilik faaliyetleri ortaklığına Mutabakat Zaptı aracılığıyla resmîyet kazandırılabilir.

Mutabakat Zaptı, kredi transferi için çerçeve belirleyen yetkili kurum/kuruluşlar arasındaki bir anlaşmadır. Yetkili kurum/kuruluş ve kurum/kuruluşların statü ve usullerinin karşılıklı kabul edildiğini beyan etmek suretiyle ECVET ortaklığına resmîyet kazandırmaktadır. Ayrıca ortaklığın işbirliğine ilişkin usulleri de düzenlemektedir.

Mutabakat Zabıtları, birçok ülkeden/sistemden gelen yetkili kurum/kuruluşların ağırları tarafından geliştirilebilir, ancak ortaklık ihtiyaçları ve isteklerine bağlı olarak iki taraflı da olabilirler. Mutabakat Zaptı düzenlenmesine ilişkin daha fazla bilgi ve yönlendirme için Avrupa Komisyonu internet sayfasında mevcut ECVET Kullanıcı Rehberine başvurunuz veya bakınız: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm ve <http://www.ecvet-team.eu/>

d. HAREKETLİLİK KONSORSİYUMU

Tek bir kurum/kuruluş olarak başvuru sahibi Mesleki Eğitim ve Öğretim sağlayıcılarının yanı sıra, bir ulusal hareketlilik konsorsiyumu da Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik projesine başvurulabilir.

Hareketlilik konsorsiyumlarının amacı, hareketlilik faaliyetlerinin düzenlenmesini kolaylaştırmak ve her bir gönderen Mesleki Eğitim ve Öğretim kurumunun (örneğin, Mesleki Eğitim ve Öğretim okulu) tek başına neler sunabileceğine kıyasla faaliyetlerin kalitesi açısından katma değer sağlamaktır. Bir ulusal hareketlilik konsorsiyumunun üyesi olan kurum/kuruluşların hareketliliğin düzenlenmesine ilişkin hizmetleri birleştirmesi ya da paylaşması ve temas kişileri ile karşılıklı işbirliği ve paylaşımlar aracılığıyla bu hizmetleri uluslararasılaştırmaları beklenmektedir. Ortak faaliyetler, tipik olarak hareketliliğin idari, akdi ve mali yönetimini; katılımcıların ortak seçimini ve/veya hazırlanmasını ve onlara rehberlik yapılmasını ve aynı zamanda, ilgili durumlarda, işletmeler bulmak ve işletmeler ile katılımcıları eşleştirmek için bir merkezi noktayı içermektedir. Ulusal hareketlilik konsorsiyumu, gelen stajyer ve personel için kolaylaştırıcı olarak da hareket edebilir. Bu, ulusal hareketlilik konsorsiyumu ortaklarının yerleşik olduğu bölgede bir ev sahibi kurum/kuruluş bulmayı ve ihtiyaç durumunda yardım sağlamayı içermektedir.

Konsorsiyum koordinatörü, muhtemelen diğer/aracı kurum/kuruluşlar ile birlikte, işletmeler ile olan temasları geliştirme, stajlar için fırsatlar ve personel için de eğitim yerleri bulma, bu faaliyetleri teşvik etme ve bilgi sağlama vb. konularda aktif rol oynamalıdır.

Her bir gönderen Mesleki Eğitim ve Öğretim kurum/kuruluşu, hareketlilik dönemlerinin kalitesinden, içeriklerinden ve tanınmasından sorumludur. Konsorsiyumun her bir üyesi, rol ve sorumlulukları ve idari ve mali düzenlemeleri belirlemek amacıyla konsorsiyum koordinatörüyle bir anlaşma imzalamalıdır; işbirliği usulleri hazırlık, kalite güvencesi ve hareketlilik dönemlerinin takibi için mekanizmalar gibi konuları düzenlemelidir.

e. HAREKETLİLİK ARACI

Katılımcıların seçildiği en erken tarihte, yararlanıcı kurum/kuruluşun katılımcıya ve katılımcının yürüteceği hareketlilik türüne ilişkin genel bilgileri (örneğin, katılımcının adı, gideceği yer, hareketlilik süresi vb.) Hareketlilik Aracına kodlaması gerekmektedir. Hareketlilik Aracı, Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerinin yönetimi konusunda yararlanıcıyı destekleyecektir. Yararlanıcı kurum/kuruluş ayrıca, hareketlilik proje döngüsü boyunca katılımcı ya da faaliyetlerde meydana gelen herhangi bir değişikliği güncellemekle sorumludur. Yararlanıcılar, sağladıkları bilgiye dayanarak suretiyle Hareketlilik Aracından önceden doldurulmuş raporları üretebileceklerdir. Hareketlilik Aracı, hareketlilik faaliyetlerinde yer alan katılımcılar tarafından doldurulacak raporları da oluşturacaktır.

Hareketlilik Aracı ve buna nasıl erişilebileceğine ilişkin daha fazla bilgi, Ulusal Ajans ve yararlanıcı arasındaki hibe sözleşmesinde sunulacaktır.

f. MESLEKİ EĞİTİM ÖĞRENİCİLERİ İÇİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Gönderen kurum/kuruluş, hareketlilik faaliyetinde katılımcıların seçimini yürütmektedir. Öğrencilerin seçimi -aynı zamanda öğrencilere hibe verilme usulü- adil ve şeffaf olmalı, kendi içinde bütünlük arz etmeli, belgelenmiş olmalı ve seçim sürecinde yer alan tüm tarafların erişimine açık olmalıdır.

Gönderen kurum/kuruluş, seçim organlarında ya da bireysel katılımcıların seçim sürecinde yer almaya davet edilebilecek şahıslara ilişkin her türlü çıkar çatışmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri alır.

EŞLİK EDEN KİŞİLER

Hareketlilik döneminde özel ihtiyaçları olan veya dezavantajlı bir geçmişe sahip Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine destek vermek üzere bir kişi eşlik edilebilir. Eşlik eden kişinin katılımı, katılan öğrencilerin sayısı ile orantılı olmalıdır (aynı ev sahibi kurum/kuruluşta staj yapan öğrenci grubu başına genellikle bir refakatçi).

Eşlik eden kişilerin yurtdışında kalış süresi de öğrencilerin ihtiyaçları ile orantılı olmalıdır (sadece öğrencilerin özerk ya da reşit olmaması durumunda genellikle faaliyet süresinin tamamı için konaklama kabul edilir).

ÖĞRENİCİ İLE ANLAŞMA

Ülkelerinden ayrılmadan önce, Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri ve gönderen kurum/kuruluşlar aşağıdaki hususları da içeren bir hibe sözleşmesi imzalamalıdır:

- Öğrenci, gönderen kurum/kuruluş ve ev sahibi kurum/kuruluş tarafından onaylanan şekilde takip edilecek olan eğitim programını düzenleyen bir "öğrenme anlaşması". Bu anlaşma, yurtdışındaki öğrenim dönemi için hedef öğrenme çıktılarını tanımlamakta ve resmi tanınma hükümlerini belirtmektedir (örneğin, ECVET),
- Öğrenme anlaşmasına ek olarak stajyerlerin, gönderen kurum/kuruluşların, ev sahibi kurum/kuruluşların, ilgili olması durumunda aracı kurum/kuruluşların hak ve yükümlülüklerini gösteren bir "Kalite Taahhüdü".

Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri, öğrenme anlaşmasını imzaladıklarında yurtdışındaki eğitim veya staj dönemleri boyunca maliyetini karşılamak için hibe almaya hak kazanmaktadırlar. Söz konusu hibe aşağıdakilerden bir ya da ikisini içerebilir:

- Faaliyet günü üzerinden hesaplanan AB hibesi (bu Rehberin B Bölümünde yer alan "hibe tahsis kuralları" bölümüne bakınız) ve/veya
- Kamu ya da özel bağışçı tarafından sağlanan ulusal, bölgesel ve yerel hibe ya da kredi programı.

"Hibe desteği almayan (sıfır hibeli) Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerine" (başka bir deyişle, Erasmus+ Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik kriterlerine uyan stajlar yapan ve Erasmus+ hareketlilik hibesi almadan bir Erasmus+ öğrencisi olmanın bütün imkânlarından faydalanan öğrencilere) hareketlilikte yer almalarına izin verilir. Hibelerin tahsisine ilişkin olanlar hariç, bu Program Rehberinde belirtilen kurallar, bu tür "Hibe desteği almayan Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri" için de geçerlidir.

ONLİNE DİL DESTEĞİ

Bir ay veya daha uzun süreli hareketlilik faaliyetlerinde yer alan Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri, öncesinde veya hareketlilik faaliyeti esnasında online dil desteği almak için uygundur. Bu bağlamda, Komisyon, seçilen mesleki eğitim öğrencilerinin yurtdışı stajlarını yapmak için kullanacakları dilde yetkinliklerini değerlendirmek amacıyla online bir hizmet sağlamaktadır. Bu hizmet, aynı zamanda gerekli durumlarda hareketlilikten önce ve/veya hareketlilik esnasında öğrencilere dil bilgilerini geliştirme imkânı da sağlamaktadır. Bu şekilde bir online hizmet, Program esnasında aşamalı olarak uygulanacaktır. Dil desteği, aşağıdaki şekilde sağlanmaktadır:

- Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik projesine başvuru esnasında, başvuru sahibi kurum/kuruluş, hareketlilik projesi çerçevesinde staj yapacak öğrencilerin dil ihtiyacını -ana eğitim dilinde veya çalışma dilinde- belirleyecektir.
- Ulusal Ajanslar, Komisyon tarafından belirlenen genel kriterlere göre yararlanıcı kurum/kuruluşlara online lisanslar tahsis etmektedir.
- Gönderen kurum/kuruluşları tarafından seçildiklerinde -ve öğrenme anlaşmalarını imzalamadan önce- online hizmetten faydalanan bütün öğrenciler (anadili olarak konuşanlar hariç) yurtdışında staj için kullanacakları dildeki yetkinliklerini değerlendirmek için online bir teste tabi olacaklardır. Bu testin sonuçları, öğrenciye ve talep üzerine gönderen kurum/kuruluşa iletilecektir. Bu sonuçlar, öğrencinin yurtdışına gitme olasılığı üzerinde herhangi bir etkiye sahip olmayacaktır.
- Dil kursları için mevcut online lisans sayısına bağlı olarak, dil desteğine ihtiyaç duyan katılımcılara online dil kursuna katılma imkânı sunulabilecektir.
- Stajlarının sonunda, eğitim/çalışma dilinde kaydedilen ilerlemeyi ölçmek amacıyla Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencileri, ikinci bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Sonuçlar, öğrenciye ve talep üzerine gönderen kurum/kuruluşa iletilecektir.

Programın ilk aşamalarında, online değerlendirme ve kurslar, bütün AB dillerinde sağlanmayacaktır ve dil kursları talep eden katılımcıların hepsine sunulamayabilecektir. Komisyonun ve Ulusal Ajansların internet sayfalarında bu konuda daha fazla ayrıntıya yer verilecektir.

Komisyonun verdiği hizmetin kapsamına girmeyen dillerde, dil desteği Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik projesine katılan kurum/kuruluşlar tarafından düzenlenmelidir; bu amaçla "dil desteği" için özel bir hibe temin edilebilir. Ayrıca, Mesleki Eğitim ve Öğretim hareketlilik projesine katılan kurum/kuruluşlar, pedagojik veya kültürlerarası açılardan veya özel dil hazırlığı açısından katılımcıların ihtiyaçlarını karşılamak için "kurumsal destek" hibelerini kullanabilir (bu Rehberin B Bölümünde "hibe tahsis kuralları" bölümüne bakınız).

g. PERSONELİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Personelin seçimi, gönderen kurum/kuruluş tarafından gerçekleştirilir. Seçim ve hibe verme usulü, adil ve şeffaf olmalı, belgelere dayandırılmalı, kendi içinde bir bütünlük arz etmeli ve seçim sürecinde yer alan tüm tarafların erişimine açılmalıdır.

Gönderen kurum/kuruluş, seçim organlarında yer almaya davet edilebilecek şahıslar açısından ya da bireysel yararlanıcıların seçim sürecinde herhangi bir çıkar çatışmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri alır.

Seçim kriterleri (yurtdışına ilk defa giden personele öncelik verilmesi, verilen zaman süresince personel başına muhtemel hareketlilik sayısına yönelik kısıtlama, vb.) kamuya açık olmalıdır.

HAREKETLİLİK ANLAŞMASI

Personelin seçimi, ev sahibi kurum/kuruluş ya da kurum/kuruluş/işletmeyle istişarenin ardından personel tarafından teslim edilen taslak hareketlilik programı temelinde, gönderen kurum/kuruluş tarafından yapılacaktır. Hareketlilik öncesi, nihai hareketlilik programı üzerinde hem gönderen kurum/kuruluş/işletme, hem de ev sahibi kurum/kuruluş/işletme resmi olarak mektup ya da elektronik mesajların değişimi yoluyla anlaşmaya varmalıdır.

Gerek gönderen kurum/kuruluş/işletme, gerekse ev sahibi kurum/kuruluş/işletme yurtdışındaki hareketlilik sürecinin kalitesinden sorumlu olacaktır.

3. HAREKETLİLİK ESNASINDA

ÖĞRENİCİ HAREKETLİLİĞİNİN KESİNTİYE UĞRAMASI

Stajlar açısından, işletmenin tatillerde kapalı olması durumunda yurtdışındaki hareketlilik süreci bu dönemde kesintiye uğrayabilir. Hibe, bu süre esnasında devam etmektedir. İşletmenin kapalı olduğu süre, staj döneminin asgari süresinin hesabında dikkate alınmaz.

ÖĞRENİCİ HAREKETLİLİĞİNİN UZATILMASI

Aşağıdaki hususlara tabi olmak suretiyle, devam eden bir hareketlilik süresinin uzatılması konusunda gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar arasında anlaşma sağlanabilir:

- Hareketlilik sürecinin ilk planlanan tamamlanma tarihinden önce hibe sözleşmesi düzeltilmeli ve sürenin uzatılmasına ilişkin tüm düzenlemeler tamamlanmalıdır. Söz konusu düzeltme, uzatmanın aylık AB hibesinin uzatılması talebini de belirlediği durumlarda özellikle önem arz etmektedir. Esasen, hareketlilik döneminin süresi, öğrencinin Katılım Sertifikasında belirlenmesine rağmen (bu dönem, yararlanıcı kurum/kuruluşların nihai raporlarında gösterilmektedir), AB hibesinin karşılayacağı ayların azami sayısı hibe sözleşmesinde ya da bunun düzeltilmiş metninde (metinlerinde) belirlenmiş sayı olmalıdır. Öğrenme anlaşmasında belirtilen süre, Katılım Sertifikasında belirtilen süreden daha kısa olduğunda dahi, bu durum geçerli olacaktır.
- Ek dönem, devam eden hareketlilik döneminin hemen ardından gelmelidir. Gerektiği şekilde gerekçelendirilmediği ve Ulusal Ajans tarafından onaylanmadığı takdirde herhangi bir ara verilemez (tatiller ve Mesleki Eğitim ve Öğretim okullarının/işletmelerinin kapalı olduğu tarihler "ara" olarak değerlendirilmez).

4. HAREKETLİLİKTEN SONRA

a. ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI

Hareketliliğin sonunda, ilgili gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, bir Europass Hareketlilik sertifikası düzenleme hususunda anlaşmaya varmalıdır. Nasıl devam edileceğine ilişkin daha fazla bilgi için, Europass internet sayfasına bakınız: <http://europass.cedefop.europa.eu/en/home>.

Dil değerlendirme sonuçları ve online dil kursları, merkezi olarak açıklanacak, ancak herhangi bir resmi yeterlilik sağlamayacaktır.

ECVET

Mesleki Eğitim ve Öğretim kurum/kuruluşları, hareketlilik faaliyetleri çerçevesinde ECVET sistemini uygulamaya karar verebilir. ECVET öğrenme çıktılarının biriktirilmesi ve bir yeterlilik sisteminden diğerine transfer edilmesini kolaylaştıran ortak bir metodolojik çerçevedir. Ulusötesi hareketliliği teşvik etmeyi ve hayatboyu öğrenmeye erişimi amaçlamaktadır. Amacı, ulusal yeterlilik sistemlerini değiştirmek değil, kendi aralarında daha iyi karşılaştırılabilirlik ve uyumluluk elde

etmektedir. ECVET, birey tarafından çeşitli eğitim ve öğretim yolları üzerinden elde edilen ve daha sonra yeterliliğe ulaşmak için transfer edilen, tanınan ve biriktirilen tüm çıktılar için geçerlidir. Bu girişim, Avrupa vatandaşlarının eğitim, beceri ve bilgilerinin başka bir Program Ülkesinde tanınmasını kolaylaştırmaktadır. ECVET'e ilişkin daha fazla bilgi, Komisyonun şu internet sayfasından elde edilebilir:

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm ve <http://www.ecvet-team.eu/>

ECVET kullanıldığında, edinilen öğrenme çıktıları için biriken krediler şeffaf hale getirilmeli ve katılımcı kurum/kuruluşlar arasındaki Mutabakat Zaptında belirtilmelidir.

b. RAPORLAMA

Yurtdışındaki dönemin sonunda, hareketlilikte yer almış olan bütün Mesleki Eğitim ve Öğretim öğrencilerinin ve personelin nihai rapor hazırlamaları ve sunmaları gerekmektedir. Bir ay veya daha fazla süren hareketlilik faaliyetleri için, rapor aynı zamanda hareketlilik esnasında alınan dil desteği ile ilgili bir kalite değerlendirmesini de içerecektir.

Raporu sunmayan öğrenci ve personelden, aldıkları AB hibesini tamamen veya kısmen geri ödemeleri istenebilir. Mücbir sebeplerden dolayı öğrencinin veya personelin yurtdışında yapması planlanan faaliyetleri tamamlamasının engellenmesi durumunda, geri ödeme talebinde bulunulmaz. Bu tür durumlar, gönderen kurum/kuruluşlar tarafından rapor edilir ve Ulusal Ajans tarafından yazılı kabule tabi tutulur.

OKUL EĞİTİMİ PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Hareketlilik projeleri, okulların ihtiyaçlarına yönelik yeni yeterlilikler kazanmaları için okul öğretmenleri ve diğer eğitim personeli için fırsatlar ve teşvikler sağlanmasına imkân vermektedir. Okul yönetimi; hareketlilik projesini planlama, destekleme ve izleme konularında aktif rol oynamalıdır.

Tüm personelin mesleki gelişiminde bu faaliyetlerin etkisini sağlamak ve en üst düzeye çıkarmak amacıyla, okullar hareketlilik sonrasında personellerinin kazandığı yeterliliklerin okul genelinde yaygınlaştırıldığından ve okul öğretim uygulamalarına entegre edildiğinden emin olmalıdır.

Başvurmadan önce, okullar proje süresi içerisinde (1 ya da 2 yıl) kaç tane personelinin gerçekten katılım sağlayabileceği, ne tür faaliyetlerle uğraşacağı ve bu faaliyetlerin kendi ülkelerinde nasıl etkin şekilde takip edilebileceği hususlarını dikkatlice değerlendirmelidir. Başvuru aşamasında, başvuru sahibi kurumların, planlanan hareketlilik faaliyetlerinin sayısını, türünü ve gidilecek ülkeleri sunmaları gerekecektir.

Ulusal Ajans, hareketlilik projesini seçer ve talep edilen bütçeyi onaylarsa, yararlanıcı katılımcıların seçimini ve faaliyetlerin ayrıntılı organizasyonunu başlatabilir.

1. KURUMSAL DESTEK

Kurumsal destek hibesi, personel hareketliliğini destekleyen faaliyetlerle ilgili olarak kurum/kuruluşların yaptıkları maliyete katkıdır. Örneğin:

- Avrupa Gelişim Planı'nın hazırlanması ve takibi,
- Ortak kurum/kuruluşlarla faaliyetlere ilişkin düzenlemeler (ağırlıklı olarak işbaşı eğitimi ve öğretme amaçlı görevlendirmeler durumunda),
- Personele bilgi ve yardım sağlanması,
- Hareketlilik faaliyetleri için personel seçimi,
- Hareketlilik faaliyetlerinin kalitesini ve tanınmasını sağlamak için hareketlilik anlaşmalarının hazırlanması,
- Hareketliliğe katılacak personel için dilsel ve kültürel hazırlık,
- Hareketlilik kapsamında okula gelen personelin entegrasyonunun kolaylaştırılması,
- Hareketliliğe katılan personele yönelik etkili rehberlik ve gözetim düzenlemelerinin sağlanması,
- Hareketliliğe katılan personelin yeniden entegrasyonunun desteklenmesi ve okula, öğretim personeline ve okul öğrencilerine yarar sağlayacak şekilde katılımcıların kazandıkları yeni yeterliliklerin geliştirilmesi.

2. HAREKETLİLİKTEN ÖNCE

a. AVRUPA GELİŞİM PLANI

Başvurudan önce, okul veya ulusal hareketlilik konsorsiyumunun koordinatörü, bir Avrupa Gelişim Planı hazırlamalıdır; bu plan, başvuru formunun bir parçasını oluşturmaktadır. Bu bölüm, planlanan hareketlilik faaliyetlerinin, projede yer alan okulların daha geniş ölçekli ve uzun vadeli gelişim ve modernizasyon stratejisine nasıl dâhil edildiğini göstermektedir.

Söz konusu Avrupa Gelişim Planı, hibe başvurularının değerlendirilmesinde önemli bir yer tutacaktır ve plan aşağıdaki hususlarda bilgi sağlamalıdır:

- Okulların kalite geliştirme ve uluslararasılaşma açısından ihtiyaçları (örneğin, yönetim yetkinlikleri, personel yetkinlikleri, yeni öğretim yöntem veya araçları, Avrupa boyutu, dil yetkinlikleri, müfredat, eğitim, öğretim ve öğrenimin düzenlenmesi, ortak kurum/kuruluşlarla bağlantıları güçlendirme ile ilişkili olarak) ve planlanan faaliyetlerin, ihtiyaçları karşılamaya nasıl katkı sağlayacağı,
- Okul öğrencileri, öğretmen ve diğer personel ile okulun bütününde beklenen etki,
- Personelin kazanacağı yetkinlikler ve deneyimlerin okul tarafından müfredata ve/veya okul gelişim planına nasıl entegre edileceği,
- İlgili olması halinde, planlanan hareketlilik faaliyetleri ile bağlantılı olarak eTwinning'in nasıl kullanılacağı (aşağıda yer alan bölüme bakınız).

b. ETWINNING

eTwinning, Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) kullanımı yoluyla Avrupa'da okul işbirliğini ve okul ağı oluşturmayı teşvik etmektedir. Okulların herhangi bir konu alanında ortaklıklar kurmaları ve işbirliği projeleri başlatmalarını kolaylaştırmak için tavsiye, fikir ve araçlar sunmaktadır.

Bir hareketlilik projesi ile bağlantılı olarak, eTwinning aşağıdakileri sağlamaktadır:

- Yurtdışında olası ortaklar/ ev sahibi kurum/kuruluşlar bulmak ve planlanan projelerin kalitesini ve etkinliğini arttırmak amacıyla finansman sağlanması için başvuru yapmadan önce bunlarla birlikte çalışma,

- Daha stratejik projeler uygulamak için mevcut olan proje araçlarının kullanımı ve ortaklardan gelen verilerin daha iyi kullanımı,
- Giden personeli, örneğin ev sahibi kurum/kuruluş ile iletişim kurmak yoluyla hazırlama (ev sahibi ülke ve ev sahibi kurum/kuruluş hakkında daha fazla bilgi sahibi olma, yürütülecek faaliyetler üzerinde tartışma ve anlaşmaya varma), hareketlilikleriyle ilgili online öğrenme etkinliklerine katılma,
- Personel hareketliliği projesi sırasında ve sonrasında bütün katılan okullar arasında yoğun bir işbirliği yapma.

eTwinning'i kullanmak için resmi bir başvuruya gerek yoktur, okulların yapması gereken eTwinning portalına kaydolmaktır: <http://www.etwinning.net>. Avrupa eTwinning portalı, öğretmenlerin kaydolabileceği, ortaklar bulabileceği ve onlarla birlikte çalışabileceği işbirliği araçları ve hizmetleri sağlayan tamamen çok dilli bir internet sitesidir. Aynı zamanda, konuyla ilgili bütün öğretmenlerin kaynaklarını paylaşabilecekleri, tartışabilecekleri ve ortak okullar bulabilecekleri bir buluşma noktası olarak hizmet vermektedir.

eTwinning, hem Merkezi Destek Servisi (CSS) aracılığıyla Avrupa düzeyinde, hem de Ulusal Destek Servisi (NSS) aracılığıyla ulusal düzeyde okullara yardım etmektedir. Tüm öğretmenler, eTwinning Ulusal Destek Servisi ve Avrupa Destek Servisi tarafından sağlanan hizmetlerden, eğitimden, tanımadan ve araçlardan yararlanabilir. Bu servisler, hakkında daha fazla bilgi için, bu Rehberin A Bölümünde yer alan "Programın uygulanmasında başka hangi yapılar yer almaktadır?" bölümüne bakınız.

C. PERSONELİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Gönderen okul, hareketlilik faaliyetlerinde yer alacak personelin seçiminden sorumludur. Seçim süreci; adil, şeffaf ve belgelenmiş olmalı, kendi içinde bütünlük arz etmeli ve ilgili tüm tarafların erişimine açık hale getirilmelidir. Katılımcıların profili, bu Rehberin B Bölümünde belirtilen uygunluk kriterleri ile uyumlu olmalıdır. Gönderen okul, seçim prosedürünü, başka bir deyişle, personelin başvuruya nasıl davet edileceği, başvuru sahiplerinin teslim edeceği belgeler ve bunların nasıl işleme alınacağını tanımlamalıdır.

Okul, seçim sürecinde dikkate alınacak kriterleri tanımlamalıdır. Genel kriterler şunlar olabilir: Motivasyon, hareketlilik için açık hedefler, döndükten sonra edinilen tecrübenin paylaşılmasına yönelik isteklilik. Karar almayı tek başına bir personele bırakmaktan ziyade, kurum/kuruluş dışından kişilerin de içinde bulunabileceği bir seçim komitesinin oluşturulması özellikle tavsiye edilmektedir.

Bu genel kriterlere ek olarak, hareketlilik projesinin doğası veya amacı ile bağlantılı özel kriterler olabilir (başka bir deyişle, bir personel tarafından bireysel olarak okulun ihtiyaçlarına ve okulun belirlediği diğer kriterlere göre planlanan faaliyetlerin uygunluğu).

Hem genel, hem de özel kriterler üzerinde anlaşılmalı ve bu kriterler seçim sürecinde yer alan herkesle paylaşılmalı ve adaylara açık bir şekilde iletilmelidir. Seçim kriterlerinin ve bunların gerekçelerinin ev sahibi kurum/kuruluş ile paylaşılması veya tartışılması faaliyetlerin hazırlanmasını kolaylaştırabilir. Muhtemel iç şikâyetlerin olması durumunda, seçim sürecinin yazılı bir kaydının olması gerekmektedir.

HAREKETLİLİK ANLAŞMASI

Katılımcı seçildiğinde; seçilen katılımcı, gönderen okulun yardımı ile (ve eğer hareketlilik bir öğretme amaçlı görevlendirme veya işbaşı eğitimi ise ortak kurum/kuruluş), yer alınacak eğitimin türü ve içeriği üzerinde resmi olarak anlaşmaya varmalı, ayrıca eğitim için nasıl hazırlanacağını, kazanılan bilgi/yeteniklerin okulda ve dışarıda nasıl yaygınlaştırılacağını ve kurumsal ve bireysel düzeyde katılımın ne tür yararlarının olacağını açıklamalıdır. Ayrıca katılımcılar eğitimin gönderen okul tarafından nasıl değerlendirileceği ve tanınacağı hususunda da anlaşmaya varmalıdır. Bu anlaşma, hareketlilik faaliyeti başlamadan önce yapılmalıdır. Anlaşmanın temel amacı, gönderen okul, ev sahibi kurum/kuruluş ve katılımcının beklentilerini netleştirmek ve yurtdışındaki kalış süresinin verimli hale gelmesini sağlamaktır.

HAREKETLİLİK ARACI

Katılımcıların seçildiği en erken tarihte, yararlanıcı kurum/kuruluşun, katılımcıya ve katılımcının yürüteceği hareketlilik türüne ilişkin genel bilgileri (örneğin, katılımcının adı, gideceği yer, hareketlilik süresi vb.) Hareketlilik Aracına işlemesi gerekmektedir. Hareketlilik aracı, Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerinin yönetimi konusunda yararlanıcıyı destekleyecektir. Yararlanıcı kurum/kuruluş, ayrıca hareketlilik proje döngüsü boyunca katılımcı ya da faaliyetlerde meydana gelen herhangi bir değişikliği güncellemekle sorumludur. Yararlanıcılar, sağladıkları bilgiyle oluşturulan Hareketlilik Aracından, önceden doldurulmuş raporlar alabileceklerdir. Hareketlilik Aracı, hareketlilik faaliyetindeki katılımcılar tarafından doldurulacak raporlar da oluşturacaktır. Hareketlilik Aracı ve buna nasıl erişilebileceğine ilişkin daha fazla bilgi, Ulusal Ajans ve yararlanıcı arasındaki hibe sözleşmesinde sunulacaktır.

3. HAREKETLİLİKTEN SONRA

a. ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI

İlgili gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, hareketlilik sonunda Europass Hareketlilik sertifikası verilmesi konusunda anlaşmaya varmalıdır. Nasıl devam edileceğine ilişkin daha fazla bilgi için, Europass internet sayfasına bakınız: <http://europass.cedefop.europa.eu/en/home>.

b. RAPORLAMA

Yurtdışındaki dönemin sonunda, hareketlilikte yer alan olan bütün personelin nihai rapor hazırlamaları ve sunmaları gerekmektedir. Raporu sunmayanlardan, aldıkları AB hibesini tamamen veya kısmen geri ödemeleri istenebilir. Mücbir sebeplerden dolayı personelin yurtdışında yapması planlanan faaliyetleri tamamlamasının engellenmesi durumunda, geri ödeme talebinde bulunulmaz. Bu tür durumlar gönderen okul veya ulusal hareketlilik konsorsiyumunun koordinatörü tarafından rapor edilir ve Ulusal Ajans tarafından yazılı kabule tabi tutulur.

YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNE YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Yetişkin eğitimi personeline yönelik öğrenme hareketliliği, her türde öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmak amacıyla yetişkin eğitiminde yer alan personelin anahtar yetkinliklerini ve becerilerini geliştirmeyi ve bunları işgücü piyasasının ve genel olarak toplumun ihtiyaçları ile uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. Yetişkin eğitimi kurum/kuruluşlarının, personellerinin öğrenme hareketliliğini stratejik şekilde, kurum/kuruluşlarını uluslararasılaştıracak yönde ve kapasitesini yükseltecek biçimde kullanmaları beklenmektedir.

1. KURUMSAL DESTEK

Kurumsal destek hibesi, personel hareketliliği faaliyetlerinde kurum/kuruluşların üstlendikleri maliyete yapılan katkıdır. Hibenin amacı, yetişkin eğitimi kurum/kuruluşlarının kapasitesini artırmak amacıyla yüksek kalitede hareketlilik faaliyetlerinin düzenlenmesini kolaylaştırmaktır. Örneğin:

- Avrupa Gelişim Planının hazırlanması ve takibi,
- Personele bilgi ve destek sağlanması,
- Hareketlilik faaliyetleri için personel seçimi,
- Ortak kurum/kuruluşlarla faaliyetlere ilişkin düzenlemeler (ağırlıklı olarak, işbaşı eğitimi ve öğretme amaçlı görevlendirmeler durumunda),
- Hareketlilik faaliyetlerinin kalitesini ve tanınmasını sağlamak için hareketlilik anlaşmalarının hazırlanması,
- Hareketliliğe katılacak personel için dilsel ve kültürel hazırlık,
- Hareketlilikten yararlanan personele etkili rehberlik ve gözetim düzenlemelerinin sağlanması,
- Hareketlilikten yararlanan personelin yeniden entegrasyonunun desteklenmesi ve yetişkin eğitimi kurum/kuruluşunun sağladığı öğretme ve öğrenmenin kalitesinin iyileştirilmesi için katılımcıların kazandıkları yeni yetkinliklerin geliştirilmesi.

Nihai hibe kararı verilirken, projenin kurum/kuruluş tarafından uygulanmasının ve takibinin kalitesi dikkate alınacaktır. Hareketlilik projesinin kalite uygulaması, yetişkin eğitimi personeline yönelik Hareketlilik için bu Ek'te belirtilen ilkelere uymalıdır.

2. HAREKETLİLİKTEN ÖNCE

a. AVRUPA GELİŞİM PLANI

Başvurmadan önce, yetişkin eğitimi kurum/kuruluşu, bir Avrupa Gelişim Planı hazırlamalıdır; bu plan başvuru formunun bir parçasını oluşturmaktadır. Bu bölüm, planlanan hareketlilik faaliyetlerinin kurum/kuruluşun daha geniş ölçekli ve uzun vadeli gelişim ve modernizasyon stratejisinin içine nasıl dâhil edildiğini göstermektedir.

Söz konusu Avrupa Gelişim Planı, hibe başvurularının değerlendirilmesinde önemli bir yer tutacaktır ve bu plan aşağıdaki hususlarda bilgi sağlamalıdır:

- Kurum/kuruluşun kalite geliştirme ve uluslararasılaşma açısından ihtiyaçları (örneğin, yönetim yeterlilikleri, personel yeterlilikleri, yeni öğretme/öğrenme yöntem veya araçları, Avrupa boyutu, dil yeterlilikleri, müfredat, öğretme, eğitim ve öğrenmenin düzenlenmesi, ortak kurum/kuruluşlarla bağlantıları güçlendirme ile ilişkili olarak) ve planlanan faaliyetlerin bu ihtiyaçları karşılamaya nasıl katkı sağlayacağı,
- Yetişkin öğrenciler, öğretmenler, eğitici/eğitmenler ve diğer personel ile kurum/kuruluşun bütününde beklenen etki,
- Personelin kazanacağı yeterliliklerin kurum/kuruluş tarafından müfredata ve/veya kurum/kuruluşun gelişim planına nasıl entegre edileceği.

Avrupa Gelişim Planı, planlanan faaliyetlerin bir bütün olarak bireysel katılımcılar ve kurum/kuruluş açısından uyumlu olmasını amaçlamaktadır, bu faaliyetler kurum/kuruluşun stratejik gelişimine uygun şekilde entegre oldukları takdirde, öğretme ve öğrenme kalitesinde daha yüksek bir etkiye sahip olacaktır.

b. HAREKETLİLİK ARACI

Katılımcıların seçildiği en erken tarihte, yararlanıcı kurum/kuruluşun, katılımcıya ve katılımcının yürüteceği hareketlilik türüne ilişkin genel bilgileri (örneğin, katılımcının adı, gideceği yer, hareketlilik süresi vb.) Hareketlilik Aracına işlemesi gerekmektedir. Hareketlilik aracı, Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerinin yönetimi konusunda yararlanıcıyı destekleyecektir. Yararlanıcı kurum/kuruluş, ayrıca hareketlilik proje döngüsü boyunca katılımcı ya da faaliyetlerde meydana gelen herhangi bir değişikliği güncellemekle sorumludur. Yararlanıcılar, sağladıkları bilgiyle oluşturulan Hareketlilik Aracından önceden doldurulmuş raporlar alabileceklerdir. Hareketlilik Aracı, hareketlilik faaliyetindeki katılımcılar tarafından doldurulacak raporlar da oluşturacaktır. Hareketlilik Aracı ve buna nasıl erişilebileceğine ilişkin daha fazla bilgi, Ulusal Ajans ve yararlanıcı arasındaki hibe sözleşmesinde sunulacaktır.

c. PERSONELİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Personelin seçimi, gönderen kurum/kuruluş tarafından yapılacaktır. Seçim süreci, adil ve şeffaf olmalı, kendi içinde bütünlük arz etmeli, belgelenmiş olmalı ve ilgili tüm tarafların erişimine açık hale getirilmelidir.

Gönderen kurum/kuruluş, bireysel katılımcıları, seçim organlarında ya da seçim sürecinde yer almaya davet edilebilecek kişilere ilişkin her türlü çıkar çatışmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri alır.

HAREKETLİLİK ANLAŞMASI

Hareketlilik dönemi başlangıcından önce, gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşların, katılımcılarla birlikte yazılı ya da elektronik yazışma yoluyla personel tarafından üstlenilen faaliyetler hususunda anlaşmaya varmaları tavsiye edilir. Bu anlaşma, yurtdışındaki faaliyet dönemi için hedef öğrenme çıktılarını tanımlayacak, tanınma hükümlerini belirleyecek ve her iki tarafın hak ve yükümlülüklerini listeleyecektir.

Gerek gönderen gerekse ev sahibi kurum/kuruluş, yurtdışındaki hareketlilik döneminin kalitesinden sorumludur.

3. HAREKETLİLİKTEN SONRA

a. ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI

İlgili gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar, hareketlilik sonunda Europass Hareketlilik sertifikası verilmesi konusunda anlaşmaya varmalıdır. Nasıl devam edileceğine ilişkin daha fazla bilgi için, Europass internet sayfasına bakınız: <http://europass.cedefop.europa.eu/en/home>.

b. RAPORLAMA

Yurtdışındaki dönemin sonunda, hareketlilikte yer alan olan bütün personelin nihai rapor hazırlamaları ve sunmaları gerekmektedir. Raporu sunmayanlardan, aldıkları AB hibesini tamamen veya kısmen geri ödemeleri istenebilir. Mücbir sebeplerden dolayı personelin yurtdışında yapması planlanan faaliyetleri tamamlamasının engellenmesi durumunda, geri ödeme talebinde bulunulmaz. Bu tür durumlar, gönderen kurum/kuruluş tarafından rapor edilir ve Ulusal Ajans tarafından yazılı kabule tabi tutulur.

GENÇLERE VE GENÇLİK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK HAREKETLİLİK PROJESİ

Gençlik alanında Erasmus+ Programı tarafından desteklenen Eylemler, gençlere yaygın ve sargın öğrenme yoluyla yeterlilik kazanmaları ve birey olarak gelişmeleri için birçok fırsat sunmaktadır.

Yaygın öğrenme, örgün eğitim müfredatı dışında yer alan öğrenmeyi içermektedir. Katılımcı ve öğrenci merkezli bir yaklaşıma sahiptir; öğrenciler tarafından gönüllülük temelinde yürütülmektedir ve bu nedenle gençlerin ihtiyaçları, istekleri ve ilgileriyle yakından ilişkilidir. Ek kaynak ve yeni öğrenme yöntemleri sunan bu tür faaliyetler, örgün eğitim ve öğretimde erişimi geliştirmek, istihdam, eğitim ya da öğretim sürecinde olmayan gençler ya da imkânı kısıtlı gençleri ele almak ve sosyal dışlanmaya karşı mücadele etmek yönünde önemli bir araçtır.

Sargın öğrenme; günlük faaliyetlerde, işyerinde, akranlarla vb. öğrenmeye atıf yapmaktadır. Esas olarak yaparak öğrenmedir. Gençlik sektöründe sargın eğitim; gençlik girişimlerinde, akran tartışmalarında, gönüllü faaliyetlerde ve çeşitli başka durumlarda yer alabilmektedir.

Yaygın ve sargın öğrenme, gençlerin kişisel ve sosyo-eğitsel gelişimlerine katkıda bulunan temel yeterlilikler edinmelerini sağlamakta ve topluma aktif katılımlarını güçlendirmekte, böylece istihdam imkânlarını geliştirmektedir. Gençlik alanındaki öğrenme faaliyetlerinin, gençler ve ilgili kurum/kuruluşlar, bu faaliyetlerin gerçekleştiği topluluklar, gençlik alanının kendisi ve genel anlamda Avrupa ekonomik ve sosyal sektörleri üzerinde kayda değer ölçüde olumlu etkiye sahip olmaları beklenmektedir.

Yüksek kalitede yaygın ve sargın öğrenme boyutu, Erasmus+ Programı kapsamında desteklenen tüm gençlik projelerinin temel boyutudur. Erasmus+ Programı tarafından hibe tahsis edilen gençlik projeleri, aşağıdaki yaygın ve sargın öğrenme ilkelerine uymalıdır:

- Yaygın bağlamdaki öğrenme tasarlanmıştır ve gönüllüdür.
- Gençler ve gençlik çalışanları, aktif olarak projenin planlanması, hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine katılmaktadır.
- Öğrenme faaliyetleri çok çeşitli ortam ve durumlarda gerçekleşmektedir.
- Faaliyetler, profesyonel kolaylaştırıcıların (örneğin, eğitici/eğitmenler, gençlik çalışanları, gençlik alanında uzmanlar) veya gönüllülerin (örneğin, gençlik liderleri, gençlik eğitici/eğitmenleri, vb.) desteği ile yürütülmektedir.
- Faaliyetler genellikle özgün, saha odaklı bir şekilde öğrenmeyi belgelemektedir.

Ayrıca faaliyetler önceden planlanmış olmalı ve:

- Katılımcıların karşılıklı etkileşimini, fikir paylaşımını ve aktif katılımını içeren,
- Dış uzmanların geleneksel rollerini tersine çevirerek katılımcıların kendi bilgi ve becerileri ile faaliyetlere katkıda bulunmalarını sağlayan (almaktan yetkilendirmeye, öğrenmenin tersine çevrilmesi),
- Etkinlik sırasında edinilen yeterlilikler (başka bir deyişle, kendi öğrenme çıktıları) üzerine düşünmek de dâhil olmak üzere, katılımcıların kendi analizlerini üstlenmelerine izin veren,
- Katılımcıların sadece katılım sağlamakla kalmayıp proje kararları üzerinde etki sahibi olmalarını sağlayan

hazırlık yöntemlerine dayanmalıdır.

Son olarak, faaliyetlerin kültürlerarası/Avrupa boyutu olmalı ve:

- Katılımcıları Avrupa konularında derinlemesine düşünmeye ve Avrupa'nın yapılanmasına katılmaya teşvik etmeli,
- Kültürel farklılıklara rağmen, katılımcılara farklı ülkelerden gelen kişiler ile ortak değerler belirleme fırsatı sunmalı,
- Eşitsizlik, ayrımcılık yaratan bakış açılarına meydan okumalı,
- Kültürel çeşitliliğe saygıyı teşvik etmeli ve ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele etmelidir.

1. HAREKETLİLİKTEN ÖNCE

a. PROJE ORTAKLARI ARASINDA ANLAŞMA

Gençlik hareketlilik projesine katılan tüm katılımcı kurum/kuruluşlara, kendi aralarında bir iç anlaşma imzalamaları önemle tavsiye edilmektedir. Böyle bir anlaşmanın amacı, projede yer alan tüm taraflar için sorumlulukları, görevleri ve mali katkıyı açıkça tanımlamaktır. AB hibesinin nasıl dağıtılacağı ve hangi maliyetleri karşılayacağı hususunda ortaklaşa karar vermek katılımcı kurum/kuruluşlara kalmıştır.

Bir iç anlaşma, gençlik hareketlilik projesi ortakları arasında sağlam ve sorunsuz bir işbirliği sağlama ve muhtemel çatışmaları önleme veya bunları yönetme hususunda temel bir araç oluşturmaktadır. Bu anlaşma, gösterge olarak en azından aşağıdaki bilgileri içermelidir:

- Proje başlığı ve başvuru sahibi katılımcı kurum/kuruluş ile hibe veren Ajans arasındaki hibe anlaşmasına referans,
- Projede yer alan tüm katılımcı kurum/kuruluşların isimleri ve iletişim bilgileri,

- Her katılımcı kurum/kuruluşun rolü ve sorumlulukları; AB hibesinden alınan bölüm (yukarıdaki sorumluluklara göre),
- Katılımcı kurum/kuruluşlar arasında ödeme ve bütçe transferlerinin usulleri.

Bu uygulama, projedeki her bir ortağın çıkarlarını korumak açısından şiddetle tavsiye edilmesine rağmen, böyle bir anlaşma ortaklar arasındaki bir iç belge olarak kalmaktadır; hibeyi veren Ulusal Ajans tarafından talep edilmeyecektir.

b. AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİNE KATILAN KURUM/KURULUŞLARIN AKREDİTASYONU

Akreditasyon, Avrupa Gönüllü Hizmetine erişmeye ve AGH ilkeleri ile asgari kalite standartlarına uyulmasını sağlamaya hizmet etmektedir. Bu standartlar, AGH Şartında ve Avrupa Komisyonu internet sayfasında yayınlanan AGH Akreditasyon Kılavuzlarında belirlenmiştir.

AGH gönüllüleri göndermek ya da almak isteyen ya da bir AGH projesi koordine etmek isteyen Program Ülkelerinden, Batı Balkan ülkelerinden, Güney Akdeniz ülkelerinden, Doğu Ortaklığı ülkelerinden veya uluslararası hukuk tarafından tanınan Rusya Federasyonu'ndan herhangi bir kurum/kuruluş akredite olmalıdır. Büyük ölçekli AGH etkinliklerinde yer alan kurum/kuruluşlar ya da Kapasite Geliştirme projelerine dâhil olan dünyadaki diğer Ortak Ülkelerden kurum/kuruluşlar, akredite olmadan AGH etkinliklerine katılabilirler.

Akredite olmak için, bir kurum/kuruluşun akreditasyon formu sunması gerekmektedir. Bu form (aşağıya bakınız), akreditasyondan sorumlu ilgili kurum/kuruluşlara teslim edilmelidir. Aynı kurum/kuruluş (gönderen, ev sahibi ve/veya koordinatör kurum/kuruluş olarak) bir veya birden fazla amaç için akredite olmayı isteyebilir.

Akreditasyon için başvurular herhangi bir zamanda teslim edilebilir (son başvuru tarihi yoktur). Ancak, katılan kurum/kuruluşlardan bir kısmının henüz akredite olmamaları nedeniyle AGH etkinliğinin reddedilmesini engellemek için, AGH faaliyetlerini kapsayan proje başvurularının tesliminden önce makul süre içinde bu taleplerin sunulması gerekmektedir (teslimden en az 6 hafta önce).

AGH kurum/kuruluşlarının akreditasyonu, aşağıdaki kurum/kuruluşlarca sağlanmaktadır:

- Program Ülkelerinde yerleşik kurum/kuruluşlar için, kurum/kuruluşun bulunduğu ülkenin Ulusal Ajansı,
- Batı Balkan ülkelerinde yerleşik kurum/kuruluşlar için SALTO SEE,
- Doğu Ortaklığı ülkeleri ve uluslararası hukuk tarafından tanınan Rusya Federasyonu'nda yerleşik kurum/kuruluşlar için SALTO EECA,
- Güney Akdeniz ülkelerinde bulunan kurum/kuruluşlar için SALTO Euromed (2014 yılında zorunlu değildir).

Akreditasyon, Erasmus+ Programının süresi boyunca ya da daha kısa bir dönem için geçerli olabilir. Başvuru sahibi ,akreditasyon formunda istenilen geçerlilik dönemini kaydeder. Akreditasyondan sorumlu organlar, akredite kurum/kuruluşların herhangi bir zaman diliminde AGH kalite standartlarını karşıladıklarını doğrulamak için düzenli veya anlık kontroller yapabilir. Bu kontrollerin ardından, akreditasyon geçici olarak askıya alınabilir veya geri çekilebilir.

Ortak bulmayı kolaylaştırmak amacıyla, tüm akredite kurum/kuruluşların proje açıklamaları ve profilleri, Avrupa Gönüllü Hizmeti kurum/kuruluşlarının veritabanında yayınlanmaktadır. Veritabanına Komisyonun internet sayfasından başvurulabilir.

c. KATILIMCILARIN GÜVENLİĞİ VE KORUNMASI

AVRUPA SAĞLIK SİGORTASI KARTI

Uygulanabilmesi halinde, gençlik hareketlilik projelerinde yer alan gençlerin ve gençlik çalışanlarının, Avrupa Sağlık Sigortası Kartı sahibi olmaları önemle tavsiye edilmektedir. Bu kart, ücretsiz olarak verilen ve 28 AB ülkesi ile İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre'deki geçici kalışlar sırasında bu ülkelerde sigortalı olan kişiler ile aynı koşullar altında ve aynı maliyet üzerinden (bazı ülkelerde ücretsiz) devlet tarafından tedarik edilen ve tıbbi açıdan gerekli sağlık hizmetlerine erişim sağlamaktadır. Kart ve kartın nasıl elde edileceğine dair daha ayrıntılı bilgiler, aşağıdaki adreste mevcuttur: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559>

GENÇLİK DEĞİŞİMLERİ

Gençlik Değişimindeki bütün katılımcılar, bu faaliyetlere katılmaları ile bağlantılı olan risklere karşı sigortalanmalıdır. Erasmus+ Programı, ne tek bir sigorta formatı tanımlamamakta, ne de belirli sigorta şirketini tavsiye etmektedir. Program, yapılan faaliyet türüne ve ulusal düzeydeki mevcut sigorta türlerine en uygun sigorta poliçesini bulma konusundaki seçimi katılımcı kurum/kuruluşlara bırakmaktadır. Ayrıca, katılımcıların hali hazırda daha önce kendileri ya da katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından öngörülmuş olan sigorta poliçelerinin kapsamına girmesi halinde, projeye özgü bir sigorta yaptırmak gerekli değildir. Her halükarda şu hususların sigorta kapsamına alınması zorunludur: gençlik liderleri için üçüncü tarafın sorumluluğu (duruma göre, profesyonel tazminat veya sorumluluk sigortası da dâhil); kaza ve ciddi hastalık (kalıcı veya geçici iş göremezlik de dâhil); ölüm (yurtdışında yürütülen projelerde kişinin ülkesine geri

gönderilmesi de dâhil); ilgili olması durumunda, açık alan faaliyetleri gibi özel durumlar için hastalık sonrası tedavi ve özel sigorta da dâhil, tıbbi yardım.

AVRUPA GÖNÜLLÜ HİZMETİ (AGH)

Her AGH gönüllüsü, Avrupa Sağlık Sigortası Kartı ve/veya ulusal sosyal güvenlik sistemlerinin kapsamını tamamlayan ve Erasmus+ Programı tarafından öngörülen AGH Sigortasına kayıtlı olmalıdır.

Avrupa Sağlık Sigortası Kartı almak için uygun olmayan gönüllüler, Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan AGH Sigortası aracılığıyla tam bir sigortanın kapsamına girmeye hak kazanır.

Koordinatör kurum/kuruluş, gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluş ile işbirliği içinde, gönüllü/gönüllülerin kaydından sorumludur. Bu kayıt, gönüllü/gönüllüler ülkelerinden ayrılmadan önce yapılmalı ve AGH faaliyetinin süresini kapsamalıdır.

AGH gönüllülerine sigorta aracılığıyla sunulan kapsama ve desteğe ilişkin bilgiler ile kayda ilişkin talimatlar, Yürütme Ajansının internet sayfasında mevcuttur.

d. VİZE ZORUNLULUKLARI

Gençlik hareketlilik projelerinde yer alan gençler ve gençlik çalışanlarının, etkinliğe ev sahipliği yapan Program Ülkesinde veya Ortak Ülkede kalmak için vize almaları gerekebilir.

Planlanan faaliyet gerçekleşmeden önce istenilen izinlerin (kısa/uzun süreli kalış vizeleri veya oturma izinleri) temin edilmesini sağlamak, bütün katılan kurum/kuruluşların ortak sorumluluğundadır. Vize alma süreci birkaç hafta sürebileceğinden dolayı, yetkili makamlardan izinlerin çok önceden istenmesi şiddetle tavsiye olunur. Ulusal Ajanslar ve Yürütme Ajansı vize, oturma izni ve sosyal güvenlik gibi konularda daha fazla destek ve tavsiye verebilir.

e. AGH GÖNÜLLÜLERİNİN KATILIM ŞARTLARI

SEÇİM

Gönüllülerin seçimi, projeye katılan kurum/kuruluşların herhangi biri tarafından yapılabilir (genellikle bu görev, gönderen veya koordinatör kurum/kuruluş tarafından yürütülmektedir).

Avrupa Gönüllü Hizmeti, kısıtlı imkânlarla sahip kişiler de dâhil olmak üzere tüm gençlere açıktır. Gönüllüler; etnik gruplarına, dinlerine, cinsel yönelimlerine, siyasi düşüncelerine vb. bakılmaksızın adil, şeffaf ve objektif bir biçimde seçilmelidir. Daha önceden edinilmiş hiçbir yeterlilik, eğitim düzeyi, belirli bir tecrübe veya yabancı dil bilgisi aranmamaktadır. AGH faaliyetindeki görevlerin niteliği tarafından ya da proje bağlamında gerekçelendirildiği takdirde, gönüllü için daha özel bir profil aranabilir.

GÖNÜLLÜ İLE ANLAŞMA

Ülkelerinden ayrılmadan önce, her bir AGH gönüllüsü, gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluş ile gönüllülük anlaşması imzalamak zorundadır. Bu anlaşma, AGH sırasında gönüllünün yürüteceği görevleri ve amaçlanan öğrenme çıktılarını tanımlamaktadır. Anlaşmanın bir parçası olarak, gönüllü AGH'den ne beklenmesi gerektiğine, Youthpass'ın nasıl kullanılacağına ve faaliyetin sonunda sertifikanın nasıl alınacağına ilişkin bilgileri içeren bir AGH bilgi paketi alacaktır. Böyle bir anlaşma, ortaklar ve gönüllüler arasında bir belge olarak kalmaktadır; hibeyi veren Ulusal Ajans tarafından istenmeyecektir.

HAREKETLİLİK ARACI

Gönüllüler seçildiğinde, yararlanıcı kurum/kuruluşun, gönüllüye ve gönüllünün yürüteceği AGH türüne ilişkin genel bilgileri (örneğin, katılımcı adı, gideceği yer, AGH süresi vb.) Hareketlilik Aracına işlemesi gerekmektedir. Hareketlilik aracı Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerinin yönetimi konusunda yararlanıcıyı destekleyecektir. Yararlanıcı kurum/kuruluş, ayrıca hareketlilik proje döngüsü boyunca katılımcı ya da faaliyetlerde meydana gelen herhangi bir değişikliği güncellemeden sorumludur. Yararlanıcılar, sağladıkları bilgiye dayanarak Hareketlilik Aracından, önceden doldurulmuş raporları oluşturabileceklerdir. Hareketlilik Aracı, hareketlilik faaliyetlerinde yer alan katılımcılar tarafından doldurulacak raporları da oluşturacaktır.

Hareketlilik Aracı ve buna nasıl erişilebileceğine ilişkin daha fazla bilgi, Ulusal Ajans ve yararlanıcı arasındaki hibe sözleşmesinde sunulacaktır.

DİL DESTEĞİ

İki ay veya daha uzun süreli bir AGH'de yer alan gönüllü gençler, ülkelerinden ayrılmadan önce ya da faaliyet sırasında, dil desteği almaya hak kazanmaktadır. Bu bağlamda Komisyon, AGH gönüllülerinin yurtdışında gönüllü hizmet yürütürken kullanacakları dildeki yeterliliklerini değerlendirmek için bir online aracı kullanıma sunmuştur. Gerektiğinde bu araç, AGH öncesinde ve/veya sırasında dil bilgilerini geliştirme imkânı sunacaktır. Söz konusu online hizmet, Programın süresince aşamalı olarak uygulanacaktır. Dil desteği, aşağıdaki şekilde sağlanacaktır:

- Bir AGH projesine başvuru esnasında, başvuru sahibi kurum/kuruluş, katılımcılarının ihtiyacı olan dil desteğini - gönüllülerin görevlerini yürüteceği ana dilde- belirleyecektir.
- Ulusal Ajanslar, sistem hazır olduğunda, Avrupa Komisyonu tarafından belirlenen genel kriterlere göre yararlanıcı kurum/kuruluşlara online lisanslar tahsis edecektir.
- Seçtiklerinde, online hizmetten yararlanan tüm gönüllüler (anadil olarak konuşanlar hariç) AGH esnasında kullanacakları yabancı dil yetkinliklerini değerlendirmek için online bir teste tabi olacaklardır. Bu değerlendirmenin sonuçları, gönüllülere iletilecek ve yurtdışına gitme ihtimalleri üzerinde hiçbir etkiye sahip olmayacaktır.
- Mevcut online lisans sayısına bağlı olarak, dil desteğine ihtiyaç duyan gönüllülere online dil kursundan yararlanma imkânı sunulabilir.
- AGH'nin sonunda gönüllüler, gönüllü hizmeti sunmak için kullandıkları dilde kaydedilen ilerlemeyi ölçmek amacıyla ikinci bir değerlendirmeye tabi olacaklardır. Sonuçlar, gönüllülere ve talep edildiğinde koordinatör kurum/kuruluşla iletilecektir ve daha sonra Youthpass sertifikasına entegre edilebilecektir.

Programın ilk aşamalarında, online değerlendirme ve kurslar, tüm Avrupa dillerinde sağlanmayacaktır ve talep eden tüm katılımcılar için kullanıma sunulamayacaktır. Daha fazla ayrıntıya Avrupa Komisyonunun ve Ulusal Ajansların internet sayfalarından erişilebilecektir.

Online hizmet kapsamında olmayan diller için ve online hizmet, dil öğrenimi için mevcut hale gelmeden önce, dil öğrenme desteği gençlik hareketlilik projesine katılan kurum/kuruluşlar tarafından ayarlanmalıdır. "Dil desteği" için belirli bir hibe bu amaçla sağlanabilir. Bu hibenin yararlanıcıları, AGH'den önce dil öğrenmeye başlamak için katılımcıları teşvik etmelidir. Ayrıca, bir gençlik hareketlilik projesine katılan kurum/kuruluşlar pedagojik, görevle ilgili, kültürler arası hazırlık veya özel dil hazırlığı açısından katılımcıların ihtiyaçlarını karşılamak için "kurumsal destek" hibesini kullanabilir (Bu Rehberin B Bölümünde "hibe tahsis kuralları" bölümüne bakınız).

AYRILIŞ ÖNCESİ EĞİTİMİ

Ayrılış öncesi eğitimi, AGH kurum/kuruluşlarının (genellikle gönderen kurum/kuruluş veya koordinatör kurum/kuruluş) sorumluluğundadır ve gönüllülere beklentileri hakkında konuşma, motivasyonlarını ve öğrenme amaçlarını geliştirme ve ev sahibi ülke ile Erasmus+ Programı hakkında bilgi edinme fırsatı vermektedir. Buna ek olarak, Ulusal Ajanslar (ya da SALTO SEE ve EECA), giden gönüllüler ile temas kurmayı amaçlayan bir günlük ayrılış öncesi eğitimi düzenleyebilirler.

2. HAREKETLİLİK ESNASINDA

AGH EĞİTİM VE DEĞERLENDİRME DÖNGÜSÜ

AGH gönüllüleri, internet sitesinde yer alan "AGH Gönüllü Eğitimi ve Değerlendirme Döngüsü: Avrupa Komisyonu Kılavuzları ve Asgari Kalite Standartları" adlı dokümana uygun olarak düzenlenen aşağıdaki AGH eğitim ve değerlendirme oturumlarına katılma hak ve yükümlülüğüne sahiptir:

VARIŞ SONRASI EĞİTİMİ (SADECE 2 AY VEYA DAHA UZUN SÜREN AGH FAALİYETLERİ İÇİN)

Variş sonrası eğitimi, ev sahibi ülkeye varduktan sonra olmaktadır. Bu eğitim, gönüllülere ev sahibi ülkeyi ve çevreyi anlatmakta, birbirlerini tanımalarına yardımcı olmakta ve öğrenmeyi ve kendi proje fikirlerini hayata geçirmelerini sağlayan bir ortam yaratmaları için gönüllüleri desteklemektedir. Süresi ortalama yedi gündür.

ARA DÖNEM DEĞERLENDİRME TOPLANTISI (SADECE 6 AY VEYA DAHA UZUN SÜREN AGH FAALİYETLERİ İÇİN)

Ara dönem değerlendirme toplantısı, gönüllülere o güne kadar edindikleri deneyimlerini değerlendirme, bunun hakkında düşünme, ev sahibi ülke genelinde farklı projelerden başka gönüllülerle karşılaşma fırsatı sağlamaktadır. Süresi ortalama iki buçuk gündür.

YILLIK AGH ETKİNLİĞİ

Buna ek olarak, eski AGH gönüllüleri gönderen ülkedeki Ulusal Ajanslar (veya ilgili bölgelerdeki SALTO SEE ve EECA) tarafından düzenlenen yıllık AGH etkinliğine katılmak üzere davet edilebilir. Bu etkinlik, bir değerlendirme toplantısı, "mezunlar" toplantısı ve tanıtım etkinliği olarak hizmet vermektedir. Süresi 1-2 gündür.

AGH EĞİTİM VE DEĞERLENDİRME DÖNGÜSÜNÜ KİM DÜZENLER?

AGH Eğitim ve Değerlendirme Döngüsünü düzenleme sorumluluğu, etkinliğin gerçekleşeceği yere göre değişir:

- Program Ülkelerinde: Eğitim/değerlendirme Ulusal Ajanslar tarafından düzenlenmektedir.
- Batı Balkan ülkelerinde, Doğu Ortaklığı ülkelerinde ve Rusya Federasyonu'nda (uluslararası hukuku tarafından tanınan): Eğitim/değerlendirme, sırasıyla SALTO SEE ve SALTO EECA Kaynak Merkezleri tarafından düzenlenmektedir.
- Diğer Ortak Ülkelerde: Eğitim ve değerlendirme oturumları, Ulusal Ajanslar veya SALTO'lar tarafından düzenlenmemektedir. Gönüllülerin varış sonrasında eğitim almalarını sağlamak ve AGH deneyimine ilişkin ara dönem değerlendirmesi için kendilerine bir zemin hazırlamak, katılımcı kurum/kuruluşların sorumluluğundadır. Bu bağlamda, gençlik alanında Kapasite Geliştirme çerçevesinde düzenlenen AGH faaliyetleri için, bu tür hazırlıklar ile bağlantılı maliyet, "faaliyet maliyeti" kaleminin kapsamına girebilir.

Seçilen projeler, Ulusal Ajans tarafından kabul edildiği anda, koordinatör kurum/kuruluşlar, projede yer alan gönüllüler için Eğitim ve Değerlendirme oturumlarının düzenlemesini sağlamak için derhal ilgili Ulusal Ajans veya SALTO Kaynak Merkezi ile iletişime geçmelidir.

Her durumda, proje hibesi kapsamında bu amaçla belirli bir hibe tahsis edilmemiş olsa dahi, yararlanıcılar, her zaman gönüllülere ek eğitim ve değerlendirme fırsatları sunma yönünde teşvik edilmektedir. AGH eğitim ve değerlendirme faaliyetlerini sunan tüm ilgili kişiler, Youthpass hakkında da bilgi vermelidir.

2 aydan daha az süren projelerde, katılımcı kurum/kuruluşlar, gönüllülerin ihtiyaçlarına ve/veya AGH faaliyetinin türüne göre uyarlanmış hazırlık oturumlarını düzenlemek ile sorumludur. Hareketlilik projeleri çerçevesinde, söz konusu hazırlıkla bağlantılı maliyet, "istisnai maliyet" (bu Rehberin B Bölümünde "hibe tahsis kuralları" bölümüne bakınız) kalemi altında karşılanabilir. Büyük ölçekli AGH kapsamında, bu gibi hazırlıkla bağlantılı maliyet, "faaliyet maliyeti" kaleminin kapsamına girebilir.

3.HAREKETLİLİKTEN SONRA

ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI

YOUTHPASS

Gençlik hareketlilik projesine katılan her genç, gönüllü ya da gençlik çalışanı, Youthpass sertifikası almaya hak kazanır. Youthpass, proje süresince kazanılan yaygın ve sargın öğrenme deneyimini (öğrenme çıktıları) tanımlamakta ve doğrulamaktadır. Youthpass aynı zamanda, proje faaliyetleri boyunca katılımcıların öğrenme süreci konusunda daha fazla bilinçlenmelerine yardım eden bir araç olarak da kullanılabilir. Youthpass hakkında daha fazla destek ve bilgi için lütfen, www.youthpass.eu internet sitesindeki Youthpass rehberinin ve ilgili diğer dokümanları inceleyiniz.

4. GENÇLERİN VE GENÇLİK ÇALIŞANLARININ HAREKETLİLİK PROJELERİ DIŞINDAKİ HAREKETLİLİĞİ

Ana Eylem 1 kapsamındaki hareketlilik projelerinin ötesinde, Erasmus+ Programı, Büyük Ölçekli AGH projelerini, Stratejik Ortaklıkları ve gençlik alanında Kapasite Geliştirme kapsamında da gençlerin ve gençlik çalışanlarının hareketliliğini desteklemektedir. Bu tür durumlarda, uygulanabilmesi halinde, katılımcı kurum/kuruluşlar, hareketlilik projeleri çerçevesinde finanse edilen faaliyetler için belirlenen aynı ilkelere ve kalite standartlarına uymak zorundadır.

ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECELERİ

1. ERASMUS MUNDUS ORTAK YÜKSEK LİSANS DERECELERİNİN YAPISINA İLİŞKİN ŞARTLAR

Bir Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi (EMJMD), başvuru zamanında tam geliştirilmiş ve başvuruyu takip eden ikinci akademik yıldan itibaren üç ardışık basımda uygulanmaya hazır olmalıdır. Program Rehberinde (Bölüm B) belirtilen asgari şartlara uyulması amacıyla, bir Program Ülkesinde kurulu bulunan yükseköğretim kurumları, derece veren her bir Yüksek Lisans programının akreditasyonunu, Ortak Yüksek Lisans Derecesinin (JMD) oluşturulduğu esasa göre gösterebilmelidir. Akreditasyona ek olarak, derece veren bu ulusal programlar, Program Ülkelerinden yükseköğretim kurumlarının oluşturduğu konsorsiyum tarafından da karşılıklı olarak tanınmalıdır.

Buna ek olarak, başvuru sahipleri, EMJMD akreditasyonu sürecinin ve diplomaların, konsorsiyum içerisinde tanınmasının uzun bir süreç olabileceğini ve ilk EMJMD öğrencisi alımından önce bu sürecin tamamlanmış olması gerektiğini not etmelidir. Konsorsiyumda tam ortak sıfatıyla hareket eden ve Program Ülkelerinden katılan bütün yükseköğretim kurumları, EMJMD mezunlarına ya ortak ya da çoklu (veya en azından çift) derece verme yetkisine sahip derece veren kurum/kuruluşlar olmalıdır. Konsorsiyum, ayrıca, tüm mezun öğrencilerin öğrenim sürelerinin bitiminde Yüksek Lisans programının içeriğinin tamamını kapsayan ortak Diploma Eki alacağını garanti etmelidir.

İlk yıl, programın duyurulduğu ve ilk öğrenci alımı için seçim yapıldığı hazırlık ve tanıtım (farkındalık yaratma) yılı olacaktır. EMJMD'ler; öğrenci kabul şartları¹⁴⁹, öğretme/öğretim faaliyetleri, kalite güvencesi mekanizmaları, öğrencilerin sınav ve performans değerlendirilmesi, konsorsiyumun idari ve mali yönetimi, öğrencilere sunulan hizmetlerin türü/kapsamı (örneğin, dil kursları, vize desteği) vb. için tamamen ortak (genel) bir prosedüre sahip olmalıdır. Tüm öğrenciler, konsorsiyum tarafından seçilmiş bir sağlık ve sigorta programına dâhil edilmelidir. Bu program, Yürütme Ajansının internet sitesinde mevcut olan ilgili kılavuzlarda tanımlanan asgari EMJMD koşullarına uymalıdır.

Bu unsurlar, bir EMJMD kursu ve uygulayıcı konsorsiyumunun gerçek bir işbirliği entegrasyonunu göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, başvuru sahibinin başvuru aşamasında, bu hususları ve diğer önemli maddeleri açık ve şeffaf bir şekilde kapsayan, taslak bir Konsorsiyum Sözleşmesi sunması beklenir. Güncel, kapsamlı ve sağlam bir Konsorsiyum Sözleşmesinin varlığı, ortakların hazır oluşunu ve başarılı bir EMJMD uygulama aşaması açısından başvurunun olgunluğunu gösterir.

EMJMD çalışma programı, bütün öğrencilerin çalışma/eğitim/araştırma faaliyetlerinin bir bölümünü, iki ayrı Program ülkesinde sürdürülebilmelerine izin verecek şekilde kurgulanmalıdır. Bu dönemlerin her biri, 60 AKTS'lik Yüksek Lisans programları için en azından 20 AKTS'ye, 90 veya 120 AKTS'lik Yüksek Lisans programları için 30 AKTS'ye karşılık gelmelidir.

EMJMD konsorsiyumu, ortak çalışma programının ve Erasmus+ burs programının dünya çapındaki görünürlüğünü sağlamak için ortak tanıtım ve farkındalık yaratma faaliyetleri tasarlamak zorundadır. Bu tanıtım ve farkındalık yaratma faaliyetleri, özellikle entegre ve kapsamlı bir ders kataloğu sitesinin (İngilizce dilinde ve farklı olması halinde ana öğretim dilinde) geliştirilmesini de içermeli ve ilk burs başvuru turunun öncesinde, öğrencilere ve geleceğin işverenlerine EMJMD ile ilgili tüm bilgileri sunmalıdır. Öğrenci başvuru prosedürü ve başvuru tarihi, öğrencilere gerekli tüm bilgiler yeterince önceden verilecek ve öğrencinin başvurusunu hazırlamak ve sunmak için yeterli zamana (ilke olarak, son başvuru tarihinden 4 ay önce) sahip olacak şekilde tasarlanmalıdır. Konsorsiyum, ayrıca, ev sahi kurum/kuruluşların bulunduğu ülkenin dilinde dil kursları düzenlemeyi öngörme ve yaygın olarak konuşulan dillerde kurslar teklif etme konusunda teşvik edilmektedir. Görünürlük, Ulusal Ajanslar ve AB Delegasyonları üzerinden Komisyon ve Yürütme Ajansının internet siteleri aracılığıyla desteklenecektir. EMJMD internet siteleri ile ilgili kılavuz ilkeler, Yürütme Ajansının internet sitesinde bulunabilir.

2. YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNE İLİŞKİN ŞARTLAR

Bir EMJMD programına kayıt olmak isteyen Yüksek Lisans öğrencileri, daha önceden ilk yükseköğretim derecesi¹⁵⁰ almış olmalı veya ulusal mevzuat ve uygulamalara uygun olarak tanınan denk seviyede bir öğrenim gördüğünü ispat etmelidir. Her bir EMJMD konsorsiyumu, Yürütme Ajansının internet sitesinde bulunan kılavuz ilkeler ve gerekliliklerle uyumlu olarak kendi özel öğrenci başvuru usulünü ve seçim kriterlerini belirlemekle sorumlu olacaktır.

Erasmus+ EMJMD öğrenci bursları, coğrafik denge dikkate alınmak kaydıyla dünyanın her bölgesinden öğrencilere verilebilir (başka bir deyişle, aynı alım süresince aynı ülkeden (aynı uyruktan) en fazla 3 adaya EMJMD bursu verilmektedir. Çift uyruklu öğrenciler, burs başvurusu yaptıkları uyruklarını belirtmelidir. Bununla birlikte, dünyanın belirli bölgeleri için ek fon sağlanması durumunda özel kurallar uygulanabilecektir. EMJMD konsorsiyumları, Erasmus+ burs sahiplerinin yaklaşık %25'ini oluşturan kendi kendilerini finanse eden öğrencilerin¹⁵¹ kaydedilmesi yönünde de teşvik edilecektir.

¹⁴⁹ Seçim işlemi, dünya çapında en iyi öğrencilerin seçilmesi sağlanacak şekilde gerçekleştirilmelidir.

¹⁵⁰ Bu koşulun kayıt esnasında zorunlu olarak yerine getirilmesi gerekirken, EMJMD konsorsiyumu, ilk yükseköğretim derecelerinin son yılını okuyan öğrencilerden burs başvurusu kabul etmeye karar verebilir.

¹⁵¹ Kendi kendilerini finanse eden öğrenciler, ya kendi masraflarını karşılayan veya başka bir programdan burs alan öğrencilerdir.

EMJMD öğrenci bursları, öğrencilerin EMJMD programının tamamına katılımlarından dolayı verilmektedir. Burs sahipleri, ortak programdaki zorunlu faaliyetlerini azaltmak amacıyla EMJMD'ye kayıt olmadan önce alınmış derslere ait üniversite kredilerini transfer edemezler. Buna ek olarak, EMJMD bursu sahipleri, aynı zamanda AB tarafından fonlanan yükseköğretim kredisi hareketlilik projeleri kapsamında öğrenci veya personel hareketliliği için verilen bir hibenin yararlanıcısı olamaz; bunun tersi durumunda da aynı kural geçerlidir.

EMJMD uygulama kurallarında tam şeffaflığı sağlamak ve kayıt yaptıran öğrencilerin EMJMD konsorsiyumuna karşı hak ve sorumluluklarını belirtmek amacıyla, öğrenci, EMJMD'ye kaydolmadan önce her iki tarafın (başka bir deyişle, kabul edilen öğrenciler ve EMJMD konsorsiyumu), Öğrenci Anlaşması (bk. Yürütme Ajansı internet sitesindeki model anlaşma) imzalaması gerekecektir. Bu Öğrenci Anlaşması, EMJMD'nin uygulanması ile ilgili tüm akademik, mali, idari, davranışsal vb. boyutları ve burs sahipleri için bursun yönetimini kapsayacaktır. Bu anlaşma; sağlık/sosyal güvenlik, hareketlilik gereklilikleri ve tez/sınav/mezuniyet kurallarına ilişkin ayrıntıların yanı sıra, asgari AKTS kredilerinin başarılı bir şekilde kazanılması için performans göstergeleri (ve bunların kazanılamaması halinde sonuçları) ve öğrencilere sağlanan hizmetler hakkında bilgi içermelidir. Şeffaflık sağlamak amacıyla, Öğrenci Anlaşma şablonu (modeli), EMJMD internet sitesinde yayınlanmalıdır (tüm EMJMD'ler, belirli bir internet sitesine sahip olmalıdır).

3. İZLEME VE KALİTE GÜVENCESİ

EMJMD kurslarının uygulanmasını etkin bir şekilde izlemek için yararlanıcı konsorsiyumun, bir dizi izleme ve Kalite Güvencesi mekanizmalarını uygulaması gerekecektir:

- Ortak değerlendirme yöntem ve kriterleri içeren bir ortak Kalite Güvencesi planının, uygulamaya yönelik olarak üzerinde anlaşılmış zaman çizelgesinin/dönüm noktalarının ve izleme eylemlerinin tanımlanması. Söz konusu Kalite Güvencesi mekanizmalarının (özellikle iç ve dış değerlendirme çalışmaları; göstergelere ilişkin geri bildirim vb.) başvuru teslimi aşamasında EMJMD proje tasarımında dikkate alınmaları gerekecektir. Elde edilen Kalite Güvencesi bulgu ve sonuçlarının, konsorsiyum tarafından Yürütme Ajansına gönderilen düzenli raporlarda bildirilmesi gerekecektir.
- Düzenli ilerleme raporlarının sunulması (bunların bir kısmı gelecek hibe taksitleri ödemesini şarta bağlayacaktır),
- Yürütme Ajansı'nın online Hareketlilik Aracı aracılığıyla öğrenci hareketliliği ve performansının, niceliksel ve niteliksel açıdan izlenmesi (gerçekleştirilen faaliyetler, kazanılan AKTS ve alınan derece açısından),
- EM (Erasmus Mundus) Mezunları Derneği (EMA internet sitesi: www.em-a.eu) ile irtibat ve işbirliği (uygulanabilir olduğu ve beklendiği durumlarda),
- Yükseköğretim Kurumları, öğrenci temsilcileri, Yürütme Ajansı Program Görevlisi/Görevlileri, ilgili Ulusal Ajans personeli ve gerektiğinde dış uzmanlar ile ortak toplantılar. Bu toplantıların en az ikisinin, hibe sözleşmesinin kapsadığı dönem boyunca EMJMD konsorsiyumu tarafından düzenlenmesi gerekecektir.
- Yürütme Ajansı'nın online Hareketlilik Aracı aracılığıyla kayıtlı öğrenciler tarafından hazırlanan değerlendirme raporları,
- İyi uygulamaların ve karşılıklı öğrenmelerin değişimini desteklemek için Komisyon ve Yürütme Ajansı'nın Ulusal Ajanslarınca düzenlenen tematik grup toplantılarına katılım.

EMJMD KONSORSİYUMUNUNUN SEÇİM USULÜ

EMJMD programının esas amacı, mükemmel olanı cezbetmek, seçmek ve buna hibe sağlamaktır. Bu husus, hem Program Ülkeleri ve Ortak Ülkelerden öğrenciler ile entegre bir uluslararası eğitim programını gerçekleştirmesi beklenen konsorsiyumun uygulama kapasitesi, hem de esas aktörlerin (katılım sağlayan kurum/kuruluşlar ve EMJMD Yüksek Lisans öğrencileri) akademik kalitesi açısından anlaşılmalıdır. Bu nedenle, EMJMD projeleri için seçim usulünün esas amacı, mezunlara geliştirilmiş istihdam imkânları sunan mükemmel projeleri seçmek üzerinde odaklanacaktır. Oldukça rekabetçi bir seçimde en iyi teklifleri belirleyebilmek ve bu tekliflerin üzerinde yoğunlaşabilmek için, iki adımlı bir kalite değerlendirmesi uygulanacaktır.

Adım 1: Bu ilk aşamada, bağımsız akademik uzmanlar, başvuru sahibi konsorsiyumun birinci hibe kriterine (başka bir deyişle, "Projenin uygunluğu"; bk. Bölüm B) verdiği cevapları değerlendirecek ve farklı boyutları açısından teklifin uygunluğuna odaklanacaktır. Yalnızca bu kriter altında Bölüm B'de tanımlanan en düşük eşik geçen teklifler, seçimin takip eden aşamalarından geçecektir.

Adım 2: İkinci aşamada, bağımsız akademik uzmanlar, diğer hibe kriterlerine (başka bir deyişle, "Proje tasarımının ve uygulamasının kalitesi", "Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi", "Etki ve yaygınlaştırma") verilen cevapları analiz edip değerlendireceklerdir. Bu değerlendirme, tüm tekliflerin puan sıralı bir listesini verecektir. Toplam olarak en az 70 puan alan ve Bu Rehberin B Bölümünde dört hibe kriterinin her biri için tanımlanan en düşük eşik değerleri geçen teklifler, hibe verilmek üzere dikkate alınacaktır.

"Dünyanın hedeflenen bölgelerinden gelen öğrenciler için ilave burslar" başlığı altında Bölüm B'de tanımlandığı üzere, başvuru sahipleri, dünyadaki Ortak Ülkelerin hedeflenen bölgeleri için ilave burslara başvurma seçeneğine sahiptir. Adım 2'de, teklifin ilave bölümünü değerlendirmek amacıyla, bağımsız akademik uzmanlar, ek hibe kriteri olan "Projenin hedeflenen bölgeye uygunluğu" altında verilen cevapları analiz edip değerlendireceklerdir. Bu kriter altında, verilen bir bölgede sadece en az 2,5 puan (%50) alan teklifler, söz konusu bölge için ilave burs almak üzere dikkate alınacaktır.

Ek kriterin değerlendirilmesi, Bölüm B'de açıklanan 4 hibe kriterinin ("Projenin uygunluğu", "Proje tasarımının ve uygulamasının kalitesi", "Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi", "Etki ve yaygınlaştırma")

değerlendirilmesinden elde edilen orijinal puan sıralı listeyi etkilemeyecektir, ancak sadece teklifler kapsamında ilave burslar için hibe verilmesinde dikkate alınacaktır.

STRATEJİK ORTAKLIKLAR

1. PROJE FORMATLARI

Stratejik ortaklıklar yenilikçi uygulamaları tatbik etmek için geniş ve esnek bir yelpazeye yayılan bir dizi faaliyeti desteklemekte, kurum/kuruluşların gelişmesini ve modernizasyonunu teşvik etmekte ve Avrupa seviyesinde, ulusal ve bölgesel seviyelerde politikalar geliştirilmesini desteklemektedir.

Projenin amaçlarına, ilgili katılımcı kurum/kuruluşlara, beklenen etkilere ve diğer unsurlara bağlı olarak, Stratejik Ortaklıklar farklı boyutlarda olabilir ve buna bağlı olarak faaliyetlerini uyarlayabilirler. Basitleştirilmiş bir ifade ile bu eylem, katılımcı kurum/kuruluşların uluslararası işbirliği konusunda tecrübe kazanmasına, kapasitelerini güçlendirmelerine ve aynı zamanda yüksek kaliteli yenilikçi ürünler üretmelerine imkân sağlamaktadır. Proje başvurusunun kalite değerlendirmesi, işbirliğinin amaçları ve katılımcı kurum/kuruluşların yapısı ile orantılı olacaktır.

Aşağıdaki bölüm, sektörler arası bir işbirliğini destekleyen ya da belli bir eğitim, öğretim ve gençlik alanını ilgilendiren bir Stratejik Ortaklık içinde yürütülebilecek faaliyet türleri konusunda bir fikir vermektedir. Bu bölüm, tamamen örnekleyici nitelikte olup, katılımcı kurum/kuruluşların kendi projelerini farklı bir şekilde planlamalarını engellemez.

FAALİYETLER:

- Müfredat, kurslar, ortak çalışma programları, ortak modüller (e-modüller dâhil), daha çeşitli öğrenme şekillerinin entegre edilmesi (uzaktan, yarı zamanlı, modüler öğrenme),
- Öğrenme, öğretme, eğitim, gençlik çalışması malzemeleri ve yöntemleri, pedagojik yaklaşımlar ve araçlar,
- Projeye dayalı işbirliği, akran öğrenimi, atölye çalışmaları, sanal laboratuvarlar, sanal işbirliği mekânları,
- Kapasite geliştirme ve ağ kurma faaliyetleri,
- Stratejik işbirliği planlarının oluşturulması ve uygulanması,
- Bilgilendirme, rehberlik, eğitimlik ve danışmanlık faaliyetleri,
- Anketler, karşılaştırmalı analizler, kanıt toplama, gerçek yaşam örnekleri üzerine çalışmalar,
- Niteliksel standartların ve yeterliliğe dayalı/mesleki profillerin tanımlanması,
- Yeterlilik çerçevelerinin iyileştirilmesi, kredi transferi, kalite güvencesi, tanıma ve doğrulama,
- Eğitim, öğretme ve öğrenme faaliyetleri (aşağıda paragraf 2'ye bakınız).

Bunlara ek olarak, elde edilen sonuçların daha yaygın şekilde kullanımını teşvik edecek, etkilerini projeye doğrudan katılan kurum/kuruluşların ötesine taşıyacak şekilde bütün Stratejik Ortaklıkların, sonuçları ile ilgili geniş ve hedeflenmiş bir yaygınlaştırmayı üstlenmeleri beklenecektir. Yaygınlaştırma ihtiyaçları, projenin kapsamı ve amaçları ile orantılı olacaktır.

Farklı eğitim, öğretim ve gençlik alanlarının yanı sıra farklı sosyo-ekonomik sektörlerden gelen kuruluşlar, kurumlar bir ya da birden fazla eğitim, öğretim ve gençlik alanında –projeleri aracılığıyla- amaçlara ulaşabilmek için ortaklaşa işbirliği yapabilir. Aşağıda yer alan faaliyet türleri, sektörlerin kendi içlerinde veya sektörler arası bazda bu Rehberin B Bölümünde açıklanan politika amaçlarını gerçekleştirmek için her belirli alan içinde anlam ifade etmektedir.

Sektörler arası işbirliği

- Aşağıdaki hususlara yönelik olarak yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi, test edilmesi, uyarlanması ve uygulamaya konulması:
  - Farklı eğitsel sektörler ve yerel/bölgesel işletmeler arasındaki (örneğin, istihdam edilebilirliği veya işgücü piyasasına geçiş kolaylığını araştırmak amacıyla) veya eğitsel seviyeler arasındaki stratejik işbirliği,
  - Yükseköğretim kurumları ve diğer eğitsel seviyeler arasında ortaklıklar yoluyla yürütülen ortak araştırma projeleri (örneğin, değerlendirme konusunda veya çapraz yeterlikler ile ilgili öğrenme çıktıları konusundaki projeler),
  - Örgün ve yaygın/sargın eğitim sunucuları arasındaki stratejik işbirliği (örneğin, bilgi ve iletişim teknolojisi (BİT) tabanlı öğretim veya öğrenmede dijital entegrasyonun geliştirilmesi ile ilgili),
  - Özellikle eğitsel sektörler arasında geliştirilen çapraz yeterlikleri (girişimcilik gibi) sunan tutarlı pedagojik yaklaşımlar ve metodolojilerin araştırılması ve analiz edilmesi,
  - Eğitim, öğretim ve gençliğin değişik alanlarında her yaşta öğrenciler (göçmen kökenliler dâhil) arasında dil yeterliğini artırmak amacıyla CLIL¹⁵² kullanımını veya karşılıklı öğrenmeyi araştıran, farklı eğitim sektörlerinden (örneğin, üst orta eğitim ile birleştirilmiş ilköğretim) ortaklar arasındaki proje tabanlı ulusötesi işbirliği,
  - Eğitsel sektörler arasındaki kaliteyi ve uyumu artırmak amacıyla farklı eğitsel seviyelerdeki (rehberlik, danışmanlık, eğitimlik yöntemleri ve araçları, öğrenci gelişimini izlemeye yardımcı sistemlerin geliştirilmesi) destek hizmetlerinden sorumlu personel arasındaki veya öğrenci destek hizmetlerinde yer alanlar arasındaki işbirliği ve uygulama değişimi,
  - İyi uygulamaların paylaşımı ve farklı seviyelerde Açık Eğitim Kaynaklarının (OER) geliştirilmesi yoluyla, OER'e

¹⁵² İçerik ve Dil ile Bütünleşik Öğrenme (Content and Language Integrated Learning)

- erişimi ve OER aracılığıyla öğrenmeyi teşvik eden, eğitsel seviyeler arasındaki ortaklıklar,
- Öğrenme kalitesini artırmak amacıyla, öğrenme analitiği ve kitle değerlendirme potansiyelini ortaya çıkaran ve eğitim ve gençlik sektörlerinden ortakların yer aldığı ortak araştırma projeleri,
- Farklı AB ve ulusal şeffaflık ve tanınma araçları arasında daha kuvvetli uyumu teşvik etmeyi amaçlayan faaliyetleri araştırmak amacıyla, okullar, mesleki eğitim ve öğretim sunucuları ve yükseköğretim kurumları arasındaki işbirliği,
- Yaygın ve sargın eğitim öğrenmenin tanınması ve doğrulanmasının yanı sıra bu öğrenme türünün örgün eğitim ve farklı alanlarla geçişliliği kolaylaştırmak amacıyla, gençlik sektörü ile yükseköğretim kurumları arasındaki işbirliği.

YÜKSEKÖĞRETİM:

- Aşağıdaki hususlara yönelik olarak yenilikçi uygulamaların geliştirmesi, test edilmesi, uyarlanması ve uygulamaya konulması:
  - İşgücü piyasasının ihtiyaçları ile uygunluğu sağlamak amacıyla farklı ülkelerden, disiplinlerden ve ekonomik sektörlerden (kamu/özel) ortaklık üyeleri arasında ortak çalışma programları ve ortak müfredat, yoğunlaştırılmış programlar ve e-modüller de dâhil olmak üzere ortak modüller,
  - Gerçek yaşam örneklerini incelemek amacıyla yükseköğretim kurumlarındaki öğrenciler/personel ile işletmeler arasında projeye dayalı ulusötesi işbirliği,
  - Çok disiplinli, disiplin ötesi ve disiplinler arası yaklaşımları devreye sokmak, öğrenme hareketliliğini daha sistematik bir şekilde müfredata yerleştirmek ("yerleştirilmiş hareketlilik") ve bilgi ve iletişim teknolojilerini daha iyi kullanmak da dâhil, çapraz yeterlikler, girişimci zihniyet ve yaratıcı düşünme sağlayan pedagojik yaklaşımlar ve metodolojiler,
  - Özellikle kişiye özgü öğrenmenin yeni şekilleri aracılığıyla daha çeşitli çalışma yöntemlerinin (uzaktan, yarı zamanlı, modüler öğrenme) entegrasyonu, açık eğitim kaynaklarının, sanal hareketliliğin ve sanal öğrenme platformlarının stratejik kullanımı,
  - Eğitim sektörleri arasında geçişliliği kolaylaştırmaya yönelik yeni yaklaşımlar (başka bir deyişle önceki öğrenmenin doğrulanması ve esnek öğrenme olasılığı aracılığıyla-modüler çalışmalar, karma öğrenme vb.),
  - Mesleki rehberlik ve danışmanlık, eğitmenlik yöntemleri ve araçları,
  - Farklı örgün ve yaygın eğitim sektörleri arasında köprüler kurmak ve bilgi paylaşmak amacıyla bölgesel gelişmeyi ve sektörler arası işbirliğini destekleyecek uluslararası bir düzenlemede yükseköğretim kurumlarının yerel/bölgesel makamlar ve diğer paydaşlar ile işbirlikçi çalışmaya dayalı bir taahhüt altına girmesi,
  - Kaliteyi artırmak (başka bir deyişle yetişkinler, yükseköğretimde düşük seviyede temsil edilen gruplar gibi rutin uygulamaların dışındaki öğrencileri de cezbetmek ve dâhil etmek) amacıyla rehberlik, danışmanlık, eğitmenlik yöntem ve araçları gibi destek hizmetlerinden sorumlu personel arasında işbirliği ve uygulama değişimi, öğrencilerin gelişmesini izlemeyi kolaylaştıran sistemlerin geliştirilmesi veya öğrenci destek hizmetleri veren sistemlerin geliştirilmesi.
- Öğrenme çıktılarına dayalı etkin kalite güvencesi aracılığıyla ve becerileri ve yeterlikleri Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine ve Ulusal Yeterlilikler Çerçevesine referans vermek suretiyle bunların ulusal düzeyde tanınmasının ve belgelendirilmesinin kolaylaştırılması.
- Yükseköğretim öğrencileri ve mezunları için, önceki öğrenmelerinin tanınması da dâhil olmak üzere esnek yöntemler geliştirilmesi.

MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM:

- Aşağıdaki hususlara yönelik olarak yenilikçi uygulamaların geliştirmesi, test edilmesi, uyarlanması ve uygulamaya konulması:
  - Öğrenme çıktılarına uygun olarak yeterlilik standartlarının tanımlanması/yeniden tanımlanması; buna uygun olarak mesleki eğitim ve öğretim müfredatının ve kursların yanı sıra öğrenme malzemelerinin ve araçlarının uyarlanması veya geliştirilmesi,
  - Özellikle temel beceriler ve anahtar yeterlikler, dil becerileri kazandıran, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı üzerine odaklanan mesleki eğitim ve öğretim öğrenme ve öğretme metodolojileri ve pedagojik yaklaşımlar,
  - Yeni uygulamalı eğitim programı şekilleri ve ticaret ve sanayideki gerçek hayat vakalarının incelenmesi; işletmeler ve mesleki eğitim ve öğretim kurum/kuruluşlarındaki öğrenciler/personel arasında projeye dayanan ulusötesi işbirliğinin geliştirilmesi ve uygulanması,
  - Çalışmaya dayalı öğrenme, sanal hareketlilik, açık eğitim kaynakları ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin daha iyi kullanılması da dâhil olmak üzere, yeni mesleki eğitim ve öğretim öğretme ve eğitim malzemeleri ile yöntemlerinin geliştirilmesi ve sunulması (örneğin, işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uyarlanmış sanal laboratuvarlar/işyerleri kurulması),
  - Mesleki rehberlik, danışmanlık ve eğitmenlik yöntemleri ve araçları,
  - Mesleki Eğitim öğretmenlerinin, eğitici/eğitmenlerinin ve personelinin profesyonelleşmeleri ve mesleki gelişimleri için araçlar ve yöntemler; Mesleki Eğitim ve Öğretim öğretmenleri ve eğitici/eğitmenlerine yönelik iyileştirilmiş temel eğitim ve hizmet içi eğitim,
  - Mesleki eğitim ve öğretim kurum/kuruluşlarının yönetilmesi ve bunlara liderlik edilmesi,

- Ekonomik kalkınma ajansları da dâhil, mesleki eğitim ve öğretim sunucular ile yerel/bölgesel iş toplulukları arasında stratejik işbirliği,
- Mesleki Eğitim ve Öğretim sunucuları, yükseköğretim kurumları ile tasarım, sanat, araştırma ve yenilik merkezleri arasında yaratıcılığı ve yeniliği geliştirmeye yönelik işbirliği.
- Beceri ve yeterliklerin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ve Ulusal Yeterlilikler Çerçevesine referans verilmesi ve AB araçlarının kullanılması suretiyle bunların ulusal düzeyde tanınması ve belgelendirilmesinin kolaylaştırılması; önceki öğrenmelerinin tanınması da dâhil olmak üzere, mesleki eğitim ve öğretim öğrencilerine ve mezunlarına esnek yöntemler geliştirilmesi;
- Mesleki eğitim ve öğretim sunucuları tarafından kredi transferi (ECVET) ve kalite güvencesinin (EQAVET) uygulanması.

OKUL EĞİTİMİ:

- Aşağıdaki hususlara yönelik olarak yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi, test edilmesi, uyarlanması ve uygulamaya konulması:
  - Yeni müfredat, kurslar, öğrenme malzemeleri ve araçları,
  - Özellikle temel beceriler ve anahtar yeterlikler, dil becerileri kazandıran, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı üzerine odaklanan öğrenme ve öğretme metodolojileri ve pedagojik yaklaşımlar,
  - Yeni uygulamalı eğitim programı şekilleri, iş dünyası ve sanayideki gerçek yaşam örneklerinin incelenmesi,
  - Yeni eğitim ve öğretim verme ve öğrenme şekilleri, özellikle açık ve esnek öğrenmenin, sanal hareketliliğin, açık eğitim kaynaklarının stratejik kullanımı ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin potansiyelinin daha iyi şekilde kullanılması,
  - Rehberlik, danışmanlık ve eğitimlik yöntemleri ve araçları,
  - Özellikle öğretmenlere iyileştirilmiş temel eğitim ve hizmet içi eğitim konusuna odaklanmak suretiyle, öğretmenlerin, eğitici/eğitmenlerin ve diğer personelin profesyonelleşmeleri ve mesleki gelişimleri için araç ve yöntem geliştirilmesi,
  - Eğitim ve öğretim kurum/kuruluşlarının yönetilmesi ve bunlara liderlik edilmesi,
  - Farklı eğitim, öğretim ve gençlik sektörlerinde çalışan kurum/kuruluşlar arasında sosyal yardım faaliyetleri,
  - Bir yanda öğrenme hizmeti sunanlar ile diğer yanda yerel/bölgesel makamlar arasında stratejik işbirliği.
- Tecrübe ve iyi deneyimlerin paylaşılması, akran öğrenimi faaliyetleri ve atölye çalışmaları,
- Ortak araştırma, anket, çalışma ve analizler yapılması,
- Becerilerin ve yeterliklerin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine ve Ulusal Yeterlilikler Çerçevesine referans verilmesi ve AB doğrulama araçlarının kullanılması suretiyle bunların ulusal düzeyde tanınmasının ve belgelendirilmesinin kolaylaştırılması.

YETİŞKİN EĞİTİMİ

- Aşağıdaki hususlara yönelik olarak yenilikçi uygulamaların geliştirilmesi, test edilmesi, uyarlanması ve uygulamaya konulması:
  - Yetişkin öğrenciler için yeni müfredat, kurslar, öğrenme malzemeleri ve araçları,
  - Yetişkin öğrencilere yönelik olarak özellikle temel beceriler ve anahtar yeterlikler, dil becerileri kazandıran, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı üzerine odaklanan öğrenme ve öğretme metodolojileri ve pedagojik yaklaşımlar,
  - Yetişkinlere yönelik yeni öğrenme ve eğitim verme şekilleri, özellikle açık ve esnek öğrenmenin, sanal hareketliliğin, açık eğitim kaynaklarının stratejik kullanımı ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin potansiyelinin daha iyi şekilde kullanılması,
  - Yetişkin öğrencilere yönelik rehberlik, danışmanlık ve eğitimlik yöntemleri ve araçları,
  - Özellikle yetişkin eğitimi öğretmenlerine geliştirilmiş temel eğitim ve hizmet içi eğitim konusuna odaklanmak suretiyle, yetişkin eğitimi öğretmenlerinin, eğitici/eğitmenlerinin ve diğer personelin profesyonelleşmeleri ve mesleki gelişimleri için araçlar ve yöntemler,
  - Yetişkin eğitimi kurumlarının yönetilmesi ve bunlara liderlik edilmesi,
  - Farklı eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında çalışan kurum/kuruluşlar arasında sosyal yardım faaliyetleri,
  - Bir yanda yetişkinlere öğretim hizmeti sunanlar ile diğer yanda yerel/bölgesel makamlar arasında stratejik işbirliği,
- Önceki öğrenmelerinin tanınması da dâhil olmak üzere, yetişkin öğrencilere esnek yöntemler sunulması:
  - Yönetim veya uygulama modelleri ve yaklaşımlarının karşılaştırmalı analizi,
  - Sargın ve yaygın öğrenme yoluyla edinilmiş bilgi ve yeterliklere değer kazandırma yöntemlerinin pratik uygulaması ve testi,
- Yetişkinler için öğrenme fırsatlarına erişimin iyileştirilmesi:
  - Çok amaçlı öğrenme merkezlerinin ve bölgesel öğrenme sağlayıcısı ağlarının gelişiminin teşvik edilmesi,
  - Temel olarak eğitimle ilgili olmayan kurum/kuruluşların öğrenme boyutunu geliştirmeye yönelik tedbirler (örneğin, kültürel kurum/kuruluşlar),
  - Yetişkin eğitimi alanındaki öğretmenler, yöneticiler veya diğer yetişkin eğitimi personeli için mevcut olan Avrupa

eğitim kurslarının mevcudiyetini ve kalitesini iyileştirmek.

- Becerilerin ve yeterliklerin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine ve Ulusal Yeterlilikler Çerçevesine referans verilmesi ve AB tanınma araçlarının kullanılması suretiyle bunların ulusal düzeyde tanınmasının ve belgelendirilmesinin kolaylaştırılması.

GENÇLİK:

- Yenilikçi gençlik çalışması uygulamalarının geliştirilmesi, test edilmesi, uyarlanması ve/veya uygulamaya konulması için gençlik çalışması işbirliği faaliyetleri. Bu faaliyetler şu hususlar ile ilgili olabilir:
  - Gençlerin anahtar yeterliklerinin ve temel becerilerinin yanı sıra dil ve bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerinin de güçlendirilmesini amaçlayan yöntemler, araçlar ve malzemeler,
  - Gençlik çalışanlarının profesyonelleşmeleri ve mesleki gelişimlerine yönelik araçlar ve yöntemler (örneğin, müfredat, eğitim modülleri, kaynak malzemeler, en iyi uygulamalar, doğrulama araçları vb.),
  - Gençlik çalışması yapmak ve bu alanda eğitim ve destek vermek için yeni şekiller, özellikle açık ve esnek öğrenmenin, sanal hareketliliğin, açık eğitim kaynaklarının stratejik kullanımı ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin potansiyelinin daha iyi şekilde kullanılması,
  - Sosyal dışlanma ve okulu erken bırakma ile mücadele etmeyi amaçlayan gençlik çalışması programları ve araçları,
  - Gençlik kuruluşları arasında ve/veya eğitim ve öğretim alanlarındaki kurum/kuruluşların yanı sıra iş piyasasındaki kurum/kuruluşlarla stratejik ağ kurma ve işbirliği,
  - Yerel/bölgesel kamu makamları ile stratejik işbirliği.
- Becerilerin ve yeterliklerin Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine ve Ulusal Yeterlilikler Çerçevesine referans verilmesi ve AB tanınma araçlarının kullanılması suretiyle bunların ulusal düzeyde tanınması ve belgelendirilmesi,
- Ulusötesi gençlik girişimleri: Farklı ülkelerden iki veya daha fazla gençlik grubu tarafından ortak bir şekilde yürütülen, sosyal taahhüdü ve girişimci zihniyeti güçlendiren işbirliği faaliyetleri (aşağıya bakınız).

AŞAĞIDAKİ HUSUSLARA ODAKLANMAK:

- Yaratıcılık, yenilik ve modernizasyon,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) metodolojilerinin ve sanal işbirliğinin stratejik kullanımı,
- Açık eğitim kaynakları (OER),
- Eğitim, öğretim ve gençlik çalışmasının kalitesi,
- Girişimcilik eğitimi (sosyal girişimcilik de dâhil),
- Eşitlik ve içerme,
- Temel beceriler ve çapraz beceriler (dil becerileri, sayısal beceriler ve girişimcilik),
- Örgün, yaygın ve sargın öğrenme arasında öğrenme çıktılarının tanınması ve doğrulanması,
- Esnek öğrenme yöntemlerinin tanıtılması,
- Eğitim, öğretim ve gençlik çalışması alanında profesyonelleşme ve mesleki gelişim,
- Yönetim ve liderlik becerileri,
- Gençlerin topluma aktif katılımı,
- Kurumlar arası işbirliği,
- Bölgeler arası işbirliği,
- Politika ve uygulama arasındaki sinerjiler.

HEDEFLER VE KATILIMCILAR:

- Uygulayıcılar,
- Eğitim ve öğretimde faaliyet gösteren personel,
- Gençlik çalışanları,
- Uzmanlar, profesyoneller,
- Öğrenciler, stajyerler, çıraklar, okul öğrencileri, yetişkin öğrenciler, gençler, gönüllüler,
- İstihdam, eğitim veya öğretim sürecinde olmayan kişiler,
- İmkânları kısıtlı gençler,
- Okulu erken yaşta bırakanlar,
- Karar alıcılar,
- Araştırmacılar.

AYNI PROJEDE YER ALABİLECEK ORTAKLAR

- Eğitim, öğretim ve gençlik kuruluşları,
- Bir dizi alan ve sektörde çalışan kurum/kuruluşlar (örneğin, beceri merkezleri veya ticaret odaları vb.), kamu sektöründen kurum/kuruluşlar,
- İşletmeler, şirketler, iş ve işgücü piyasasının temsilcileri,
- Topluluk örgütleri,

- Araştırma ve yenilik kurum/kuruluşları,
- Sivil toplum kurum/kuruluşları,
- Sosyal ortaklar.

STRATEJİK ORTAKLIKLARIN İÇİNDE YERLEŞİK EĞİTİM, ÖĞRETME VE ÖĞRENME

Proje amaçlarının gerçekleştirilmesine katma değer getirdikleri ölçüde, Stratejik Ortaklıklar da eğitim, öğretim ve öğrenme faaliyetleri organize edebilirler. Bu faaliyetlerden bazıları, özellikle aşağıda verilen eğitim, öğretim ve gençliğin bir veya daha fazla alanında uygundur:

Faaliyet tipi	Özellikle aşağıdakiler için uygundur
Öğrencilerinin karma hareketliliği	Eğitim, öğretim ve gençliğin bütün alanları
Okul öğrenci gruplarının kısa dönemli değişimleri	Okul eğitimi
Yoğun Eğitim Programları	Yükseköğretim
Okul öğrenci gruplarının uzun dönemli değişimleri	Okul eğitimi
Uzun dönemli öğretme veya eğitim görevlendirmeleri	Yükseköğretim, Mesleki Eğitim ve Öğretim, Okul ve Yetişkin Eğitimi
Gençlik çalışanlarının uzun dönemli hareketliliği	Gençlik
Kısa dönemli ortak personel eğitim etkinlikleri	Eğitim, öğretim ve gençliğin bütün alanları

Aşağıdaki bölümler, yukarıda listelenen faaliyetler için ilave açıklamalar sağlamaktadır.

ÖĞRENİCİLER

YOĞUN EĞİTİM PROGRAMLARI (5 GÜN İLA 2 AY)

Yoğun Eğitim Programı (ISP), katılımcı yükseköğretim kurum/kuruluşlarının öğrencilerini, öğretim elemanlarını ve diğer ilgili uzmanları/profesyonelleri aşağıdaki amaçlarla bir araya getiren kısa bir çalışma programıdır:

- Uzmanlık konularının etkili ve çok uluslu öğretimini teşvik etmek,
- Öğrencilere ve öğretmenlere birlikte çok uluslu ve çok disiplinli gruplar halinde çalışma imkânı sunmak ve böylece tek bir kurum/kuruluşta mevcut olmayan özel öğrenme ve öğretme şartlarından faydalanmak ve üzerinde çalışılan konu hakkında yeni perspektifler edinmek,
- Öğretim elemanlarının uluslararası bir sınıf ortamında yeni planlanmış ortak derslerin veya müfredatın bir parçası olabilecek yenilikçi öğretme yöntemlerini test etmesine ve öğretimin içeriği, yeni müfredat yaklaşımları konusunda görüş alış verişinde bulunmasına imkân sağlamak.

Bir ISP'den istenilen özellikler aşağıdaki gibidir:

- Katılımcı öğretmenler ve öğrenciler açısından ISP'ler anlamlı ölçüde yeni öğrenme fırsatları ve beceri gelişimi sunmalı, enformasyona, en gelişmiş araştırma sonuçlarına ve diğer bilgilere erişim sağlamalıdır.
- Katılımcı öğrencilerin çalışma yükü, AKTS kredileri (veya denk bir sistem) aracılığıyla tanınmalıdır.
- ISP'nin hazırlığını ve takibini desteklemek için ISP'lerin bilgi ve iletişim teknolojileri araç ve hizmetlerini kullanmaları ve böylece ilgili konu alanında sürdürülebilir bir öğrenme topluluğu yaratılmasına katkı sunmaları beklenmektedir.
- Personelin öğrencilere oranı aktif sınıf katılımını garanti etmelidir.
- Ulusötesi ve ulusal öğrenci ve personel arasında bir denge devam ettirilmelidir.
- ISP, güçlü ve çok disiplinli bir yaklaşım sergilemeli ve farklı akademik disiplinlerden öğrencilerin karşılıklı etkileşimini güçlendirmelidir.
- Konu ile ilgili yeterliklerde elde edilen öğrenme çıktılarına ek olarak, ISP'ler çapraz yeterliklerin transferini de teşvik etmelidir.

ISP katılımcılarının (öğretim elemanları ve öğrenciler) seçimi, Stratejik Ortaklık konsorsiyumu tarafından gerçekleştirilir.

Öğretim ve eğitim saatlerinin sayısı, yurtdışında geçirilen sürenin büyük bir kısmının eğitim ve öğretim ile ilgili olmasını ve araştırma veya diğer türden bir faaliyete ayrılmamasını güvence altına almalıdır.

ÖĞRENCİ, STAJYER, YETİŞKİN ÖĞRENCİ VE GENÇLERİN KARMA HAREKETLİLİĞİ (5 GÜN İLA 2 AYLİK FİZİKSEL HAREKETLİLİK)

Bir ya da daha fazla kısa fiziksel hareketlilik dönemini (toplamda 2 aya kadar), sanal hareketlilikle (başka bir deyişle işbirliğine dayalı çalışma alanları, canlı yayın, video konferans, sosyal medya vb. fiziksel hareketliliği tamamlamaya veya uzatmaya yönelik bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı) bir araya getiren faaliyetler. Fiziksel hareketliliği hazırlamak, desteklemek ve izlemek için kullanılabilir. Karma hareketlilik, ayrıca özel ihtiyaç sahibi kişilerin ya da imkânları kısıtlı kişilerin uzun dönemli fiziksel hareketlilik önündeki engelleri aşmalarını sağlamak üzere organize edilebilir.

OKUL ÖĞRENCİLERİNDEN OLUŞAN GRUPLARIN ORTAK PROJE ÇALIŞMASI (5 GÜN İLA 2 AY)

Okul öğrencilerinin ortak proje çalışması, aynı Stratejik Ortaklığa katılan farklı ülkelerden gelen okullar arasında organize edilebilir. Bu türden etkinlikler esnasında, okul öğrencileri, ortak okullardan bir tanesinde birlikte çalışmakta ve kural olarak birbirlerinin aileleri tarafından misafir edilmektedir. Ortak proje çalışması, Stratejik Ortaklığın amaçları ile bağlantılı olmalıdır. Lütfen dikkat ediniz: Bir ortaklık içerisinde okullar arasındaki işbirliği, yalnızca bu türden etkinlikler ile sınırlı kalmamalı ve aynı zamanda ortak online ve yerel faaliyetler de içermelidir. Hareketlilik etkinlikleri öncesinde ve sonrasında, proje üzerinde birlikte çalışabilmek için, okullar eTwinning'i kullanma yönünde teşvik edilmektedir.

Ortak proje çalışması etkinlikleri, farklı ülkelerdeki okul öğrencilerine ve öğretmenlere karşılıklı fayda sağlayan bir ya da daha fazla alan konusunda birlikte çalışma fırsatı sunacaktır. Bu projeler, hem projenin odaklandığı konuda veya konu alanında, hem de ekip çalışması, kültürler arası öğrenme, sosyal ilişkiler, proje faaliyetleri planlama ve üstlenme, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma anlamında öğretmenlerin ve okul öğrencilerinin beceri edinmelerine veya becerilerini iyileştirmelerine yardımcı olmaktadır. Farklı ülkelerden gelen ortak okullardaki okul öğrenci grupları ile ortak proje çalışmalarına katılmak, okul öğrencilerine ve öğretmenlere yabancı dil pratiği kazanma fırsatı da vermekte ve dil öğrenme ile ilgili motivasyonlarını artırmaktadır.

İdeal olarak, proje faaliyetlerinin okulların rutin faaliyetlerine entegre edilmesi ve katılımcı okul öğrencilerinin müfredatına dâhil edilmesi gerekmektedir. Faaliyetlerin planlaması, organizasyonu ve değerlendirmesi de dâhil, okul öğrencileri projenin tüm safhalarına katılabilmelidir.

OKUL ÖĞRENCİLERİNİN UZUN DÖNEMLİ EĞİTİM HAREKETLİLİĞİ (2 İLA 12 AY)

Faaliyetin amacı, aynı Stratejik Ortaklıkta yer alan okullar arasındaki işbirliğini güçlendirmektir. Hareketlilik faaliyetleri Stratejik Ortaklığın amaçları ile bağlantılı ve proje tasarımının içine yerleşik olmalıdır. Okul öğrencilerinin hareketlilik faaliyetleri öncesinde, sonrasında ve bu hareketlilik esnasında proje üzerinde birlikte çalışmak amacıyla, okullar eTwinning'i kullanma konusunda teşvik edilmiştir. Bu önlemler, katılımcı okullar üzerindeki etkiyi azami düzeye getirmeye yardımcı olmalıdır. Faaliyet ayrıca, okul öğrencilerinin Avrupa kültürleri ve dillerinin çeşitliliği ile ilgili kavrayışlarını geliştirmelerine izin vermekte ve kişisel gelişimleri açısından gerekli olan yeterlikleri kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Ortaklıkta yer alan okullar, öğrenme anlaşmaları geliştirmek, yurtdışında ortak ülkede yapılan çalışmalarını tanımak ve okul eğitiminde Avrupa boyutunu güçlendirmek konusunda birlikte çalışmaktadır. Bu faaliyet, hareketliliğin organizasyonu ve uygulaması ile ilgilenen öğretmenler açısından da önemli bir uluslararası pedagojik deneyim olmalıdır.

Katılımcılar okullar tarafından seçilmektedir. Bunlar, en az 14 yaşındaki okul öğrencileri olmalı ve Stratejik Ortaklığa katılan bir okulda tam zamanlı kayıt yaptırmış olmalıdır. Seçilen okul öğrencileri, yurtdışındaki ev sahibi bir okulda ve ev sahibi ailede 2 ila 12 ay kalabilir.

Okullar/ev sahibi aileler arasında karşılıklı okul öğrencisi değişimi desteklenmektedir, ancak bu zorunlu değildir.

Eğitim hareketliliğine katılan tüm aktörler (okullar, okul öğrencileri, bunların velileri ve ev sahipleri), faaliyeti uygulamalarına yardım eden ve ilgili okul öğrencilerinin güvenliğini ve rahatlığını teminat altına alan özel nitelikteki Okul Öğrencileri Eğitim Hareketliliği Rehberini incelemelidir. Rehber, rol ve sorumlulukları belirtmekte, yönlendirme yapmakta ve katılımcılar için gerekli kalıpları ve formları sunmaktadır. Rehber, Avrupa internet sitesinde İngilizce dilinde ve ilgili Ulusal Ajansın internet sitesinde tercüme edilmiş halde mevcuttur.

ONLINE DİL DESTEĞİ

Bir Stratejik Ortaklık içerisinde yer alan uzun dönem (2-12 ay) hareketlilik katılımcıları, dil hazırlığından yararlanabilmektedirler. Bu bağlamda, Program süresince online bir dil desteği kademeli olarak uygulanacaktır. Bu gibi bir online destek, Avrupa Komisyonu tarafından, yurtdışında okumak için kullanacakları dildeki yeterliklerini değerlendirmek amacıyla seçilen öğrencilere sunulmaktadır. Bu araç ayrıca, gerekli olduğu durumlarda, hareketlilik dönemi öncesinde ve/veya esnasında dil bilgisinin geliştirilmesi imkânını da sunmaktadır.

Okullara uygulanması durumunda, online dil desteği aşağıda şekilde sunulacaktır:

- Ulusal Ajanslar, Avrupa Komisyonu tarafından belirlenen genel kriterlere göre okullara online lisans tahsis etmektedir.
- Önceden seçilen ve online hizmetten yararlanan tüm öğrenciler (ana dili söz konusu yabancı dil olanlar hariç), okurken kullanacakları dildeki yeterliklerini değerlendirecek online bir sınava gireceklerdir. Bu sınavın sonuçları öğrenciye ve okula bildirilecektir.
- Dil kursları için olan online lisans sayısına bağlı olarak, okullar, lisansları ihtiyaçlar doğrultusunda dağıtacaklardır.
- Hareketlilik dönemi sonunda, öğrenciler, yabancı dildeki gelişmelerinin ölçülmesi için ikinci bir değerlendirmeye tabi tutulacaklardır.

Online dil desteği hakkında daha fazla bilgi, Avrupa Komisyonu'nun ve Ulusal Ajansların internet sitesinde mevcuttur.

Avrupa Komisyonu'nun bu hizmetinde yer almayan diller için, aynı amaçla özel bir "dil desteği" hibesi sağlanabilmektedir.

EĞİTİM VE ÖĞRETİMDEKİ PERSONEL İLE GENÇLİK ÇALIŞANLARI

ORTAK PERSONEL EĞİTİMİ ETKİNLİKLERİ (5 GÜN İLA 2 AY)

Ortak personel eğitimi etkinlikleri; Stratejik Ortaklıkta yer alan katılımcı kurum/kuruluşların eğitim ve öğretim personeline veya gençlik çalışanlarına, Stratejik Ortaklığın konusu veya kapsamı ile bağlantılı kısa eğitim etkinlikleri organize etmelerine imkân tanımaktadır. Her bir katılımcı kurum/kuruluş üzerindeki etkiyi azami kılmak adına, bu etkinlikler farklı ülkelerden gelen küçük katılımcı kurum/kuruluş grupları için organize edilmelidir.

Bu etkinlikler, ilgili kurum/kuruluşlara yapılan saha ziyaretlerini, sunumları, tartışmaların yapıldığı çalıştayları, eğitim kurslarını vb. bir araya getiren çalışma ziyaretleri şeklinde farklı formatlar altında gerçekleştirilebilir. Ulusötesi ve ulusal katılımcılar arasında bir dengeyin devam ettirilmesi gerekmektedir.

ÖĞRETME VE EĞİTİM GÖREVLENDİRMELERİ (2 İLA 12 AY)

Bu faaliyetin amacı, aynı Stratejik Ortaklık içerisinde yer alan kurum/kuruluşlar arasındaki işbirliğini güçlendirmektir. Faaliyet, personelin Avrupa eğitim ve öğretim sistemleri ile ilgili bilgi ve anlayışını geliştirmesine imkân tanımakta ve mesleki yeterlikler, yöntemler ve uygulamalar edinip bunları paylaşımlarına yardım etmektedir.

Bu faaliyet, öğretmenlerin/akademisyenlerin ve genel olarak okul eğitimi, yükseköğretim, mesleki eğitim ve öğretim veya yetişkin eğitimi alanlarında Stratejik Ortaklığa katılan bir eğitim kurumunda çalışan diğer eğitim personelinin yurtdışında 2 ila 12 aylık bir görevlendirme üstlenmesine, ortak bir kurum/kuruluşta öğretim yapmasına ya da kendi uzmanlık alanları ile ilişkili bir diğer ortak kurum/kuruluşta profesyonel faaliyetler yürütmesine izin vermektedir. Söz konusu faaliyet eğitim kurumunda/merkezinde ya da diğer ilgili bir kurum/kuruluşta (örneğin işletmeler, STK'lar, okul idareleri vb.) çalışmayı, yapılandırılmış kurslara ya da seminerlere katılmayı (örneğin öğretmen eğitimi yükseköğretimi ya da araştırma kurum/kuruluşları), eğitim, öğretim veya gençlik alanında bir işletme ya da kurum/kuruluşta yerleştirme veya gözlem süreçleri geçirmeyi kapsayabilir.

Gönderen kurum/kuruluş adil, şeffaf ve açık bir seçim sürecini temin etmeli, faaliyetin içeriğini katılımcı ile birlikte geliştirmeli ve yurtdışında geçen bu uzun dönemli hareketliliğin içeride ve mümkün olduğu ölçüde dışarıda tanınmasını sağlamalıdır.

Yükseköğretimdeki öğretim ve eğitim görevlendirmeleri açısından, aşağıda belirtilen türdeki gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar uygun niteliktedir:

- Öğretmeye yönelik uzun dönem personel hareketliliği için, gönderen kurum/kuruluş herhangi bir katılımcı kurum/kuruluş olabilirken, ev sahibi kurum/kuruluş bir katılımcı Yükseköğretim Kurumu olmalıdır.
- Eğitim almaya yönelik uzun dönem personel hareketliliğinde gönderen kurum/kuruluşun bir katılımcı Yükseköğretim Kurumu olması gerekirken, ev sahibi kurum/kuruluş herhangi bir katılımcı kurum/kuruluş olabilir.
- Ev sahibi ve gönderen kurum/kuruluşlar farklı ülkelerde yerleşik olmalı ve ev sahibi ülke, katılımcının ikamet ettiği ülkeden farklı olmalıdır.

Stratejik Ortaklığa katılan kurum/kuruluşlar hareketlilik anlaşmaları geliştirmek, yurtdışındaki ortak kurum/kuruluşta gerçekleştirilen çalışmayı tanımak ve eğitim ve öğretimde Avrupa boyutunu güçlendirmek için birlikte çalışmaktadır. Bu faaliyet, gerek gönderen, gerekse ev sahibi kurum/kuruluşta hareketlilik faaliyetinin organizasyonunu ve uygulamasını gerçekleştirenler açısından da değerli bir uluslararası deneyim olmalıdır.

GENÇLİK ÇALIŞANLARININ HAREKETLİLİĞİ (2 İLA 12 AY)

Bu faaliyet, gençlik çalışanlarının kendi ülkelerinden daha farklı bir çalışma gerçeğini tecrübe etmelerine izin vermekte, mesleki, kişisel ve kültürler arası yeterliklerini artırmaktadır. Gençlik çalışanları, 2 ila 12 ay arasında değişen bir süre boyunca yurtdışında çalışarak ev sahibi kurum/kuruluşun günlük işlerine aktif katkı sağlama ve aynı zamanda bu alandaki uzmanlar olarak profillerini zenginleştirme imkânına sahiptir. Ayrıca bu faaliyetler, yeni perspektifler ve tecrübelerden faydalanarak ilgili kurum/kuruluşların kapasitelerini güçlendirmeyi de amaçlamaktadır. Hareketlilik faaliyetleri, ya bireysel faaliyetler halinde (başka bir deyişle ev sahibi kurum/kuruluşa gönderilen bir gençlik çalışanı) ya da iki ortak kurum/kuruluş arasında gençlik çalışanı değişimi (eşzamanlı ya da değil) altında karşılıklı olarak yürütülebilir.

ONLINE DİL DESTEĞİ

Bir Stratejik Ortaklık içerisinde yer alan uzun dönem hareketlilik katılımcıları, dil hazırlığından yararlanabilmektedirler. Bu bağlamda, Program süresince online bir dil desteği kademeli olarak uygulanacaktır. Bu gibi bir online destek, Avrupa Komisyonu tarafından, yurtdışında kullanacakları dildeki yeterliklerini değerlendirmek amacıyla seçilen personele ve gençlik çalışanlarına sunulmaktadır. Bu araç ayrıca, gerekli olduğu durumlarda, hareketlilik dönemi öncesinde ve/veya esnasında dil bilgisinin geliştirilmesi imkânını da sunmaktadır.

Personel ve gençlik çalışanları tarafından uygulanması durumunda, online dil desteği aşağıda şekilde sunulacaktır:

- Ulusal Ajanslar, Avrupa Komisyonu tarafından belirlenen genel kriterlere göre kurum/kuruluşlara online lisans tahsis etmektedir.
- Önceden seçilen ve online hizmetten yararlanan tüm öğrenciler (ana dili söz konusu yabancı dil olanlar hariç), yurtdışında kullanacakları dildeki yeterliklerini değerlendirecek online bir sınava gireceklerdir. Bu sınavın sonuçları katılımcıya bildirilecektir.
- Dil kursları için olan online lisans sayısına bağlı olarak, kurum/kuruluşlar, lisansları ihtiyaçlar doğrultusunda dağıtacaklardır.
- Hareketlilik dönemi sonunda, katılımcılar, yabancı dildeki gelişimlerinin ölçülmesi için ikinci bir değerlendirmeye tabi tutulacaklardır.

Online dil desteği hakkında daha fazla bilgi, Avrupa Komisyonu'nun ve Ulusal Ajansların internet sitesinde mevcuttur.

Avrupa Komisyonu'nun bu hizmetinde yer almayan diller için, aynı amaçla özel bir "dil desteği" hibesi sağlanabilmektedir.

ULUSÖTESİ GENÇLİK GİRİŞİMLERİ

Gençlik alanındaki Stratejik Ortaklıklar, farklı Program Ülkelerinden iki ya da daha fazla sayıda gençlik grubu tarafından yürütülen, sosyal sorumluluğu ve girişimci zekâyı teşvik eden ulusötesi gençlik girişimlerinin geliştirilmesini de desteklemektedir.

Örneğin, bu girişimler şu hususları konu alabilir:

- Sosyal girişimlerin (bunların ağlarının), derneklerin, kulüplerin, STK'ların kurulması,
- Girişimcilik eğitimi konusunda kurslar ve eğitimler geliştirilmesi ve verilmesi (özellikle sosyal girişimcilik ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı),
- Bilgi, medya okuryazarlığı, duyarlılaştırma eylemleri veya gençler arasında yurttaşlık sorumluluğunu teşvik eden eylemler (örneğin, Avrupa konuları etrafında tartışmalar, konferanslar, etkinlikler, istişareler, girişimler vb.),
- Yerel toplulukların yararına eylemler (örneğin, yaşlı insanlar, azınlıklar, göçmenler, engelliler vb. gibi savunmasız gruplara destek),
- Sanatsal ve kültürel girişimler (tiyatro oyunları, sergiler, müzik performansları, tartışma forumları vb.).

Gençlik Girişimi, gençlerin kendileri tarafından başlatılan, oluşturulan ve gerçekleştirilen bir projedir. Bu projeler, gençlerin girişimler aracılığıyla fikirlerini denemelerine izin vermekte ve böylece bir projenin planlanması ve gerçekleştirilmesinde doğrudan ve aktif bir katılım sağlamaları için fırsat sunmaktadır. Gençlik Girişimine katılım, önemli bir yaygın öğrenme deneyimidir. Gençler, Gençlik Girişimini uygularken kendi topluluklarında karşılaşılan belirli zorluk ve sorunları ele alma fırsatına sahip olmaktadır. Avrupa'nın yapılanmasına katkıda bulunmak amacıyla seçtikleri konuyu bir Avrupa ortamında tartışma ve yansıtma fırsatına sahiptirler.

Gençlik Girişimi ulusötesi olmalıdır. Farklı ülkelerden iki veya daha fazla grup tarafından ortaklaşa gerçekleştirilen yerel faaliyetlerin bir ağı şeklinde gerçekleştirilmelidir. Uygulamaları paylaşmak ve akranlardan öğrenmek amacıyla, ulusötesi Gençlik Girişimlerinde uluslararası ortaklar ile işbirliği benzer ihtiyaç veya ilgilere dayanmaktadır.

Gençlik girişimleri, çok sayıda gencin günlük yaşamlarında özgün ve yaratıcı hale gelmelerine, yerel ihtiyaç ve ilgisinin yanı sıra içinde yaşadıkları toplumun karşılaştıkları zorlukları dile getirmelerine imkân sağlamaktadır.

Gençler, yaşamın farklı alanlarını etkileyen bir proje başlatarak, oluşturarak ve gerçekleştirerek fikirlerini deneyebilirler. Ayrıca Gençlik Girişimleri, gençlerin kendi işlerini yapmalarına veya sosyal ekonomi alanında, kâr amacı gütmeyen alanlarda ve gençlik alanlarında faal olan dernekler, STK'lar veya bunun gibi yapılar oluşturmalarına yol açabilir.

Ulusötesi Gençlik Girişimleri yürüten gençler, bir eğitmen (veya koç) tarafından desteklenebilir. Koç, gençlik gruplarına eşlik etmek, öğrenme sürecini kolaylaştırmak ve gençlerin katılımlarını desteklemek amacıyla gençlik çalışması ve/veya Gençlik Girişimleri konusunda deneyim sahibi olan kaynak kişidir. Bu kişi, belirli bir gençlik grubunun ihtiyaçlarına göre değişen farklı roller oynamaktadır.

Koç, Gençlik Girişiminin dışında kalmakta ancak gençlik grubunun ihtiyaçları temelinde gruba projelerini hazırlamaları, uygulamaları ve değerlendirmeleri konusunda destek vermektedir. Koçlar, öğrenme sürecinin kalitesini desteklemekte ve bir grubun ya da bireylerin projelerinde tatmin edici sonuçlar elde etmelerine yardımcı olacak şekilde tasarlanmış süreklilik arz eden bir ortaklık sunmaktadır. Koç; bir proje lideri, bir danışman/rehber, projeyi yürüten grubun bir üyesi, belirli bir alanda yalnızca teknik destek veren profesyonel bir eğitici/eğitmen/uzman, projenin yasal temsilcisi değildir. Eğer Gençlik Girişimi reşit olmayan kimseler tarafından yürütülüyorsa, bir koçun desteği zorunludur.

2. STRATEJİK ORTAKLIK ÖRNEKLERİ

ESNEK ÖĞRENME YOLLARININ DESTEKLENMESİ

Pratik ve teorik bilgiyi yükseköğretim kurumlarının müfredatına entegre etmek, öğrencilere şimdi ve gelecekte işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan becerileri kazanma fırsatı sunabilir ve böylece onların gelecekteki istihdam edilebilirliklerini artırabilir. Detaylı bir ihtiyaç analizine dayanarak ve “gerçek-hayat”tan ulusötesi bir yaklaşıma odaklanmak suretiyle, bir Stratejik Ortaklık, katılımcı Yükseköğretim Kurumları arasında ortak bir müfredat geliştirmek, bunu test etmek ve uyarlamak için işletmeler, Yükseköğretim Kurumlarındaki öğrenciler ve personel arasında proje tabanlı bir işbirliğini destekleyecektir. Bu aynı zamanda, Yükseköğretim Kurumları ile işletmeler arasında personel değişimi de dâhil öğrenme/öğrenme faaliyetlerini ve öğrencilerin bileşenleri farklı ortaklar tarafından ve farklı yerlerde öğretilecek ortak bir programı takip ettikleri entegre (“yerleşik”) hareketliliği de içerecektir. Nihai sonuç, ortak müfredatın sunulması ve ortaklığın dışında kalan kurum/kuruluşlara da yaygınlaştırılmasıdır. Gerekli yeterliğin yanı sıra ortak müfredatta geliştirilen becerilerin uygunluğunu sağlamak amacıyla ortaklık, Yükseköğretim Kurumlarından ve KOBİ’ler ile sosyal girişimler de dâhil işletmelerden oluşmaktadır.

ENTEGRE YEREL/BÖLGESEL GELİŞME

Entegre yerel/bölgesel gelişme planlarının hazırlanması, ilgili tüm paydaşların katılımından büyük yarar sağlayabilir. Bir Stratejik Ortaklık, çift sertifika veya çift derece vermek amacıyla ortak Yükseköğretim Kurumlarının her bir müfredatını zenginleştiren yenilikçi ders paketleri geliştirecek, test edecek ve uygulayacaktır. Proje, anahtar paydaşları kapsayacak ve yerel/bölgesel aktörlerin ihtiyaçlarının uygun bir şekilde karşılandığını teminat altına almak için özellikle belirli bir Yönlendirme Grubu aracılığıyla bu paydaşların sürekli gözetimine dayanacaktır. Proje, ayrıca Yükseköğretim Kurumları arasında personel değişimi ve “karma” öğrenci hareketliliği de dâhil öğrenme/öğrenme faaliyetleri de içerecektir. Nihai sonuç, bu ders paketlerinin müfredata entegrasyonu ve çift sertifika/derece verilmesidir. Ortaklık, Yükseköğretim Kurumlarının yanı sıra yerel aktörleri ve yerel seviyedeki kamu makamlarını kapsamaktadır.

Daha az tecrübeli ortakların yürütülen faaliyetlere katılımı, en geç projenin son yılında tüm ortakların faaliyetler paketinin bütününe entegre olmasını sağlayacak şekilde aşamalı olabilir.

YARATICILIK VE YENİLİK

Küçük ve orta ölçekli işletmeler, her zaman piyasa rekabeti ile başa çıkacak uygun kaynaklara veya stratejik vizyona sahip olmasa da beceri geliştirme ve yeniliğin zorlukları ile yüz yüze gelmektedir. Stratejik Ortaklık, kurumsal gelişimi ve ürün yaratmayı kolaylaştıran metodolojiler, araçlar ve kavramlar transfer edip uygulamak suretiyle küçük işletmelerin içinde yaratıcı ve yenilikçi bir kültürün yayılmasını desteklemektedir. Yaratıcı sektörlerden ortaklar ve yükseköğretim kurumları, diğer ortakların yaratıcı düşünceyi kendi kurum/kuruluşlarında nasıl başarılı bir şekilde uygulayacaklarını öğrenmelerine ve yenilik ve değişim kapasitesini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

Somut bir çıktı, başarı vakalarının eski analizlerine ve metodolojilere dayanan yaratıcılık ve yenilik geliştirme ile ilgili özel olarak tasarlanmış eylem planlarının üretimidir. Ortaklık; yaratıcı sektörleri, küçük ve orta ölçekli işletmeleri, işveren derneklerini, ticaret, sanayi veya esnaf odalarını kapsamaktadır.

EĞİTİMİN KALİTESİ

İsveç, Danimarka ve İngiltere’deki yerel okul makamları bir Stratejik Ortaklık teklif etmek üzere işbirliği yapmaktadırlar. Yerel makamlar bilim, matematik ve teknoloji alanındaki eğitimin kalitesinin iyileştirilmesine yönelik bir ihtiyaç olduğunu tespit etmişler ve okul öğrencilerinin öğrenmeye katılımlarını desteklemek için ortak bir çerçeve geliştirmeyi amaçlayan bir proje tasarlamışlardır. Projenin amaçları, matematik ve doğa bilimleri alanlarında eğitimin kalitesini iyileştirmek ve üst orta öğretim ile yükseköğretimde bu konuların daha fazla okunmasını sağlamaktır. Proje, iki yerel makam tarafından yürütülmektedir ve ilgili alanlarda bütün ilk ve alt ortaöğretim okullarını kapsamaktadır. Buna ek olarak, yerel makamlar kendi yerel topluluklarından diğer ortakları (üniversiteler, bir medya merkezinin yanı sıra teknoloji, bilim ve çevre alanlarında pek çok işletme ve ticari dernekler) da dâhil etmişlerdir. Proje faaliyetleri, deneyimlerin ve iyi uygulamaların değişimi amacıyla katılımcı ortak kurum/kuruluşlar arasında personel değişimi yapılmasını içermektedir. Ortaklar, malzeme ve kaynakları paylaşmakta ve ilk ve orta öğretim okullarında test edilen/uygulanan matematik, bilim ve teknoloji konularında müfredatlar arası üniteler geliştirmektedirler. İş ortakları, okul öğrencilerinin üzerinde çalıştıkları konu başlıklarının pek çok pratik uygulamalarına ilişkin bilgi vermek amacıyla okullardaki sınıfları çalışma ziyaretlerine davet etmektedirler. Üniversite öğrencileri, okul öğrencilerine konular ile ilgili ek bire bir yardım sağlamanın yanı sıra rol model olarak, onları bilim ve teknoloji alanında çalışma konusunda motive etmek suretiyle bunlar için “çalışma arkadaşı” olarak katkı sağlamaktadırlar. Proje, öğretmenlerin temel eğitimi konusunda üniversite işbirliğinin yanı sıra katılan okullar arasında daha fazla pedagojik işbirliği ve yeni projeler ile sonuçlanmaktadır.

EĞİTİME ERİŞİMİ ARTIRMAK

Yükseköğretime erişimi artırmak, genişletmek ve yükseköğretileri tamamlamayı kolaylaştırmak, pek çok ülkede önemli sorunlardır. Bir Stratejik Ortaklık, yenilikçi yaklaşımları transfer ve test ederek, düşük seviyede temsil edilen ya da

dezavantajlı geçmişe sahip gruplardan öğrenciler gibi geleneksel olmayan öğrencilere özellikle odaklanmak suretiyle, yükseköğretime ve mezuniyete giden daha iyi ilerleme yollarının geliştirilmesini destekleyecektir. Ortaklık, yükseköğretim Kurumları, okullar ve mesleki eğitim ve öğretim alanında faaliyet gösteren kurumlar arasında işbirliği aracılığıyla belirli geçmişe sahip lise öğrencilerinin yükseköğretime girmeden önce nasıl hazırlandığını ve yönlendirildiğini test edecektir. Özellikle okulu terklerini önlemeyi ve beklenen zamanda mezun olmayı teşvik etmeyi amaçlayan özel olarak hazırlanmış hizmetler (rehberlik, danışmanlık, eğitimlik vb.) aracılığıyla bu öğrenci nüfusunun izlenmesi ve desteklenmesi de test edilecektir. Sunulan hizmetlerin uygun olduğunu ve belirlenen ihtiyaçlar ile eşleştiğini güvence altına almak için, proje yükseköğretim kurumlarının yanı sıra genel ve lise ve mesleki eğitim okullarını da kapsayacaktır. Proje ayrıca "karma" öğrenci hareketliliği de dâhil, öğretme/öğrenme faaliyetlerini de kapsayacaktır. Nihai sonuç, modelin uyarlanması, Yükseköğretim Kurumları tarafından uygulanması ve özellikle diğer eğitim sağlayıcıları ve politika yapımcıları hedef alarak, ortak dışındaki kurum/kuruluşlara yaygınlaştırılmasıdır.

YENİLİK

Bir Stratejik Ortaklık, özellikle okul öğrencilerinin, üniversite öğrencilerinin ve öğretmenlerin derslerin içeriğini öğrenebileceği, öğretebileceği ve birlikte oluşturabileceği e-öğrenme araçları ve online işbirliği platformları olmak üzere, yeni pedagojik yaklaşımların geliştirilmesini destekleyecektir. Üniversitelerden, okullardan, araştırma kurum/kuruluşlarından ve/veya işletmelerden oluşan Ortaklık, okulların ve yükseköğretim kurumlarının farklı seviyelerde özel disiplinleri öğretmek ve öğrenmek için kullanacakları araçları birlikte geliştirecektir. Araştırma kurum/kuruluşları ve/veya işletmeler ya araçları geliştirmek ya da içeriği konu ile daha ilgili ve somut hale getirmek konusunda kilit bir rol üstlenecektir. Buna ek olarak, ortaklık tarafından öğrenciler ve öğretmenler ile birlikte geliştirilen araçları test etmek için yoğun eğitim programları organize edilecektir. Ortak personel eğitimi etkinlikleri, araçları kullanma konusunda öğretmenlere eğitim verilmesini de mümkün kılacaktır.

DİL BECERİLERİ

İki ya da daha fazla dil konuşmanın gerek içsel anlamda, gerekse somut kullanım anlamında getirdiği faydaları çocuklara göstermek için dil kaynaklarını geliştirmek suretiyle birden fazla dilin konuşulduğu aileleri desteklemeyi amaçlayan sektörler arası bir Stratejik Ortaklık söz konusu olacaktır. Bu proje, iki dil bilen aileler ile çalışan tüm paydaşlara yöneliktir, bu şekilde proje kaynaklarını onlara yayabilirler. Birden fazla dil bilen çocukların hem sınıfta, hem de yaygın öğrenme yoluyla dil yeterliklerinin pekiştirilmesinde kullanılan pedagojik yaklaşımların etkinliğinin test edilmesi için araştırma yapılmaktadır. Ortaklar bir üniversiteyi, dil okulunu, bir küçük ve orta ölçekli işletmeyi (KOBİ), bir STK'yı ve yetişkin öğrenimi kurum/kuruluşlarının oluşturduğu bir derneği kapsamaktadır.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ

Gerçek yaşam örneklerine ve sezgilere dayanmak suretiyle bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) hayatboyu öğrenmeyi herkes için bir gerçeğe dönüştürme konusunda nasıl yardımcı olabileceğine dair ortak bir vizyon geliştirmeyi amaçlayan sektörler arası bir projedir. Avrupa'da öğrenme amaçlı BİT kullanımı giderek artmaktadır ancak BİT kullanımının ekonomilerimiz ve toplumlarımızdaki değişimin itici unsuru olma potansiyelini açığa çıkarmak için, ayrıştırma ve önderlikten ekleme ve sistemi kabullenmeye geçiş yönünde bir ihtiyaç söz konusudur. Ortaklar, çok sayıda farklı eğitim alanında çalışan bir dizi yükseköğretim kurumunu ve beceri kurum/kuruluşlarını kapsamaktadır.

BÖLGELER ARASI İŞBİRLİĞİ

İspanyol, Portekiz, İtalyan ve Çek yerel makamları, bölgelerindeki okuldan erken ayrılma sorununun nedenlerini ortaya çıkarmak ve bu soruna yönelik yeni çözümler geliştirmek amacıyla ortaklık yapmaktadır. Söz konusu yerel makamlar, kendi bölgelerindeki orta öğretim okullarının yanı sıra, iki öğretmen eğitimi kurumunu bu ortaklığa dâhil etmişlerdir. Okuldan erken ayrılma sorununa daha geniş bir açıdan bakmak suretiyle, gençlerin hayatlarının değişik boyutlarını ele almayı amaçlamaktadırlar. Bu nedenle, yerel gençlik kuruluşları ve veli dernekleri de Stratejik Ortaklığa katılmaları için davet edilmişlerdir. Yerel makamların kendileri, eğitim bölümlerini, gençliği ve sosyal hizmetleri de içerecek şekilde geniş, sektörler arası bir temelde ortaklığa katılmışlardır.

Amaç, gençlere etkin bir destek mekanizması oluşturmak için farklı aktörleri ve hizmetleri bir araya getirecek her bölgede kalıcı bir ağ oluşturmaktır.

Ortak kurum/kuruluşlar, düzenli proje toplantılarının yanı sıra online bir topluluk şeklinde de birlikte çalışmaktadırlar. Öncelikle, kendi bölgelerinde okuldan erken ayrılmanın kapsamını belirlemeyi ve bunun nedenlerini ortaya çıkarmayı istemektedirler. Sonrasında, dışlanma riski ile karşı karşıya olan gençleri desteklemenin etkin yollarını bulmayı ve bunları uygulamayı amaçlamaktadırlar. Proje faaliyetlerinin bir parçası olarak, kendi yerel çevrelerinde okuldan erken ayrılmanın nedenlerini araştırmak amacıyla okul öğrencilerine, öğretmenlere ve ailelere yönelik anketler uygulamaktadırlar. Sargın öğrenme fırsatlarının etkisi gibi bir dizi konuyu araştıran çalıştaylar ve seminerler de düzenlenmektedir.

Sonuç olarak, iki bölgede uygulanan ortak bir metodoloji geliştirmektedirler. Bunu desteklemek amacıyla öğretmenler, eğitici/eğitmenler ve yerel makamlar için bir rehber yayımlanmıştır. Bütün sonuçlar ve malzemeler, projenin internet sitesinde makale yayımlanması yoluyla ve her bir bölgede bir konferans düzenlenmesi suretiyle paylaşılmaktadır. Bu

şekilde, proje tarafından geliştirilen metodoloji ve kaynaklar diğer okullara ve yerel makamlara sunulmaktadır.

EŞİTLİK VE İÇERME

Gençlik kuruluşları, kurumlar, okullar, mesleki eğitim ve öğretim sağlayıcıları ve “İstihdam, Eğitim veya Öğretim Sürecinde Olmayan Kişiler” ile gençlik alanındaki kurum/kuruluşlar ve okuldan ayrılanlar, daha fazla sayıda gencin eğitim veya çalışma hayatına geri dönmesini sağlamak için bir metodoloji geliştirmek amacıyla bir araya gelmektedir. Stratejik Ortaklıkların çerçevesinde, hem projeyi tasarlayıp uygulamalar konusunda bilgi alış verişinde bulunmak amacıyla ulusötesi toplantılar düzenlenmekte, hem de gençlik çalışanları için işbaşı eğitimi ve mesleki gelişim faaliyetleri yürütmektedirler. Aynı zamanda, bu alanda bir araştırma derlemesi yapıp ulusötesi toplantıda tartışılmakta ve aynı toplantıda iyileştirilmiş metodolojinin test edilip değerlendirilmesini planlayan nihai bir el kitabı oluşturulmaktadır. Proje sonuçlarının sürdürülebilirliğini ve yaygınlaştırılmasını sağlamak adına, Stratejik Ortaklık yerel, ulusal seviyede ve Avrupa seviyesinde konferanslar düzenlenmesini öngörmekte ve ortaklaşa bir izleme stratejisi de tasarlanmaktadır.

AÇIK EĞİTİM KAYNAKLARI (OER)

İtfaiyeciler yanan binaların içerisinde yangına müdahale ederken ölebilir veya yaralanabilir. Yanan binaların içinde kritik durumlarda ne yapılması gerektiği üzerine özel olarak tasarlanmış uygulamalı bir eğitim, ölümcül kazaları engelleyebilir. Stratejik Ortaklık, gelişmiş metodoloji ve teknolojiye dayalı bir öğrenme paketi oluşturur. Nihai sonuç, erken ve etkin bir acil durum müdahale kapasitesi oluşturmak amacıyla bir müdahalenin başlangıç aşamasında yangınla mücadele stratejisi ve taktiklerine ilişkin tamamlayıcı nitelikte eğitim sunan karma bir e-öğrenme programıdır. E-öğrenme uygulamalı alıştırmalarla birleştirilmiştir. Stratejik Ortaklık, yangın ve kurtarma hizmetlerini, kamu güvenliğinden sorumlu kamu kurum/kuruluşlarını ve tabii ki Mesleki Eğitim ve Öğretim sağlayıcılarını kapsamaktadır.

GENÇLERİN TOPLUMA AKTİF KATILIMI

Finlandiya, Almanya ve Hollanda’dan üç lise eğitimi veren okul, birbirlerini eTwinning platformunda buluyorlar, çünkü hepsi de okulda demokrasi hakkında bir proje geliştirmek konusu ile ilgilenmektedir. Üç okul, bir Stratejik Ortaklık başvurusunda bulunmaya karar veriyorlar. Projenin amacı; öğretmenleri, okul öğrencilerini ve ayrıca velileri okuldaki karar verme mekanizmasına dâhil ederek bir okul liderliği oluşturmaktır. Proje, üç yıl sürmekte ve her yıl katılımcı okullar, hali hazırda bu gruplardan her birinin okuldaki karar alma mekanizmasına nasıl dâhil olduğunu ve ortaklarından öğrendiklerinin zemininde grupların katılımlarının gerçekleştiği bir şekilde nasıl geliştirilebileceğini incelemektedir. Proje; okul yönetimini, öğretmenleri ve velileri aktif olarak kapsamakta ve bunlar tarafından desteklenmektedir. Katılımcı okul öğrencileri; özgürlük, haklar ve yükümlülükler gibi kavramlar üzerindeki algılarının yanı sıra, özerkliklerini ve eleştirel düşünme becerilerini de geliştirmektedirler. Ayrıca, okullarını kendileri için nasıl daha uygun hale getirebilecekleri üzerine düşünmektedirler. Proje faaliyetleri boyunca, okul öğrencileri görüşlerini ifade etmeyi, başkalarının görüşlerini dinlemeyi, uygun argümanları kullanarak tartışmayı ve geçerli sebepler kullanarak kararlarını açıklamayı öğrenmektedirler. Proje faaliyetleri, hem eTwinning sitesindeki eTwinSpace projesi aracılığıyla, hem de her bir okuldan okul öğrenci gruplarının öğretmenleri ile katıldığı yüz yüze iki toplantıda gerçekleştirilmektedir. Okul yönetimi ve velilerden temsilciler de bu toplantılara katılmaktadır. Proje toplantılarının arasında, ortaklar ayrıca proje faaliyetleri geliştirmek için işbirliği yapmak ve kaynakları tartışıp paylaşmak için eTwinning sitesini kullanmaktadır. Okul öğrencileri, proje faaliyetleriyle ilgili resimler ve güncellemeler ile birlikte aynı zamanda üzerinde çalıştıkları konulardaki görüş ve düşüncelerini de ortak bir bloga yazmaktadır. Projede geliştirilen blog, öğretmen planları ve öğrenme malzemelerinin yanı sıra, okul öğrencilerinin çalışmalarından bazıları eTwinning aracılığıyla yayımlanmakta ve benzer bir proje yürütmek isteyen başkaları için de kaynak oluşturmaktadır.

ÇAPRAZ BECERİLER/TEMEL BECERİLER

Dezavantajlı yetişkin gruplarının (göçmenler, düşük becerilere sahip kişiler, sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı olan kişiler vb.) matematiksel becerilerini ve mali okuryazarlıklarını iyileştirmek amacıyla, yetişkin eğitimi kurum/kuruluşları, yerel/bölgesel makamlar ve sosyal ortaklar ile işbirliği içerisinde yeni ve uygun eğitim metodolojileri ve kaynakları kullanarak güncel eğitimler hazırlamıştır. Müfredat, eğitici/eğitmenler için el kitapları, yetişkin öğrenciler için donanımlar/araç kutuları gibi çıktılar, ortak kurum/kuruluşlar tarafından test edilmekte ve ilgili paydaşlar tarafından doğrulanmaktadır. Hedeflenmiş bir yaygınlaştırma faaliyeti, hem yetişkin öğrencilerin yeterlilikleri üzerinde bir etkinin, hem de yerel/bölgesel seviyede bir etkinin ön şartıdır. Bu şekilde, proje dezavantajlı grupların yerel topluma entegrasyonunu sağlayacak şekilde onlar için özel olarak hazırlanmış öğrenme fırsatları sunabilir.

ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI VE DOĞRULANMASI

Yetişkin eğitimi alanındaki ortak kurum/kuruluşlar, yaygın ve sargin öğrenmenin doğrulanma sürecine önemli bir girdi sunabilir. Ortakların farklı durumları, fikir ve deneyim alış verişine dikkate alındığında, Stratejik Ortaklık mevcut durumu analiz edebilir ve kendi ülkelerinde doğrulama için tavsiyelerde bulunabilir.

GENÇLİK ÇALIŞMASINDA MESLEKİ GELİŞİM VE PROFESYONELLEŞME

AB Gençlik Stratejisinin önceliklerinden esinlenerek, bir grup deneyimli gençlik çalışanı, kurumsal seviyede gençlik

çalışmasından sorumlu olan kişiler, gençlik alanındaki düşünce kurum/kuruluşları, gençlik çalışması üzerine uzmanlaşmış eğitim kurumları ve araştırmacılar; gençlerin zihinsel sağlığı ile ilgilenen faaliyetlerinde gençlik çalışanlarını destekleyecek bir referans belgesi paketi elde etmek amacıyla Stratejik Ortaklık kurmaktadır. Proje çerçevesinde, tüm ortaklar araştırmalarına temel olmak üzere anahtar kavramları saptayıp analiz etmek için bir araya gelmektedir. Ortaklar, uzmanlarla seminerler düzenlemekte, çalışmalarını belgelemek için toplantılar ve araştırma ziyaretleri gerçekleştirmektedir. Ortaklar, ayrıca proje tamamlandığında bir kitap yayımlamak ve bunu ilgili alandaki uygulayıcılara yaygınlaştırmak şeklindeki nihai amaca hizmet etmek üzere, en iyi uygulamalar ve fikirler konusunda değişim yapmak üzere zihinsel sağlık alanında deneyim sahibi gençlik çalışanlarını ve gençleri bir araya getirmektedir.

YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDA KAPASİTE GELİŞTİRME

1. AB HİBESİ KAPSAMINDA AÇIKLAMALAR

PERSONEL MALİYETLERİ

Başvuru sahibi; faaliyetler, iş programı ve öngörülen çıktılar ve sonuçlar bağlamında ilgili personel kategorisi için gereken personel iş yükünü ve projede çalışılacak gün sayısını tahminen belirleyecektir. Çalışma günleri hafta sonlarını, zorunlu tatil günlerini ve banka tatillerini kapsayabilir. Bütçe tahmini açısından, çalışma günleri ayda 20 günü veya yılda 240 günü aşmayacaktır. Bu tahmin, personel için Erasmus+ birim maliyetinin uygulanmasının bir sonucudur. Söz konusu tahmin, yararlanıcılar tarafından uygulanan ve ortaklık anlaşmasında belirtilen fiili ücretlendirme usullerinden bağımsız olarak yapılır.

Kapasite geliştirilmesi projelerinde yer alan personelin profili 4 kategoriye ayrılmaktadır:

- **Yöneticiler (personel kategorisi 1)** (yasa koyucular, üstü düzey devlet memuru ve yöneticiler dâhil), proje faaliyetlerinin yönetimi ve koordinasyonu ile ilgili üst düzey idari faaliyetleri yürütür.
- **Araştırmacılar, öğretmenler ve eğitici/eğitmenler (personel kategorisi 2);** müfredat/eğitim programı geliştirilmesi, öğretim/eğitim materyalleri geliştirilmesi ve uyarlanması, kurs veya derslerin hazırlanması ve öğretilmesiyle ilgili akademik faaliyetleri yürütür.
- **Teknik personel (personel kategorisi 3)** (teknisyenler ve ilgili diğer meslek erbabı dâhil); defter tutma, muhasebecilik, çeviri gibi teknik işleri yürütür. Konsorsiyum üyesi olmayan alt yükleniciler tarafından dışarıdan sağlanan tercüme hizmetleri ve dil kurslarına ilişkin maliyetler gibi maliyetler, "Alt yüklenici maliyetleri"nde gösterilmelidir.
- **İdari personel (personel kategorisi 4)** (ofis ve müşteri hizmetleri çalışanları dâhil), sekreterlik görevleri gibi idari işleri yürütür.

Projede yer alan personelin gerçek ücretlendirme usulleri, projeye katılan kurum/kuruluşlarca ortaklaşa belirlenecek, bu personelin istihdamından sorumlu yöneticiler tarafından onaylanacak ve projenin başında ortaklar arasında imzalanacak ortaklık anlaşmasının bir parçası olacaktır. Aksi takdirde, ilgili kurum/kuruluşun genel ücretlendirme politikası uygulanacaktır.

SEYAHAT MALİYETLERİ - PERSONEL

Yararlanıcı kurum/kuruluşlarda resmi sözleşmeyle çalışan ve projede yer alan herhangi bir kategorideki personel (örneğin, yöneticiler, RTT, teknik ve idari personel), projenin hedefleri ile doğrudan gerekli olması şartıyla seyahat ve harcırah için finansal destekten faydalanabilir.

Seyahatler, aşağıda belirtilen faaliyetler planlanabilir:

- Ders verme/eğitim alma görevleri,
- Eğitim alma ve yeniden eğitim alma amaçları (sadece Ortak Ülkeden personel için uygun),
- Program ve ders güncellemeleri,
- Şirketler, firmalar ve kuruluşlarda stajlar (sadece Ortak Ülkeden personel için uygun),
- Proje yönetimi amaçlı toplantılar (örneğin, yönetim, koordinasyon, planlama, izleme ve kalite kontrol faaliyetleri ile ilgili toplantılar),
- Çalıştaylar ve sonuçları yaygınlaştırma amaçlı ziyaretler.

Ulusal mevzuatta aksi bir hüküm bulunması durumu haricinde, yararlanıcı kuruluşlar, proje dâhilinde seyahatle geçirdikleri süre için personeline yaptıkları normal maaş ödemelerini askıya almamalıdır. Bu tür seyahatlerin süresi 3 ay geçmemelidir.

SEYAHAT MALİYETLERİ - ÖĞRENCİ

Yararlanıcı kuruluşlardan birinde olan öğrenciler (lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesindeki), proje hedeflerini desteklemesi şartıyla seyahat ve harcırah için finansal destekten faydalanabilir. Öğrencilerin yapacakları seyahatler, katılımcı bir kurum/kuruluşa olmalı veya katılımcı bir kurum/kuruluşun gözetimindeki başka bir kurum/kuruluşa olmalıdır.

Bu seyahatler, esas itibariyle Ortak Ülke öğrencilerini hedeflemeli ve aşağıdaki faaliyetler için gerçekleştirilmelidir:

Faaliyet	Süre
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bir Ortak Ülke kurumunda öğrenim, ▪ Bir Program Ülkesi kurumunda öğrenim (sadece Ortak Ülkelerden öğrenciler için), ▪ Bir Program veya bir Ortak Ülke kurumunun düzenlediği yoğun kurslara katılım, ▪ Bir Ortak Ülkede bulunan şirketler, firmalar veya kuruluşlarda staj faaliyetleri, ▪ Bir Program Ülkesinde bulunan şirketler, firmalar veya kuruluşlarda staj faaliyetleri (sadece Ortak Ülkelerden öğrenciler için). 	En az 2 hafta - En fazla 2 ay
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proje yönetimine ilişkin kısa dönem faaliyetlere katılım (izleme komiteleri, koordinasyon toplantıları, kalite kontrol faaliyetleri vb.). 	En fazla 1 hafta

Öğrencinin yukarıda belirtilen faaliyetler dışında bir faaliyet gerçekleştirmeyi amaçlaması durumunda, Yürütme Ajansı'ndan önceden onay alınması gereklidir.

EKİPMAN

AB hibesi ekipman alımı için de kullanılabilir. Sadece proje hedefleri ile doğrudan ilgili olan ekipmanın alımı, uygun harcama olarak kabul edilmektedir. Bu kapsama, örneğin, kitap ve süreli yayınlar, faks makinaları, fotokopi makinaları, bilgisayarlar ve aksesuarları (tablet ve diz üstü bilgisayarlar), yazılımlar, öğretim amaçlı ekipmanlar, laboratuvar malzemeleri (öğretim amaçlı), video projektörleri (donanım), video sunumları (yazılım), televizyon setleri, internet bağlantısı için iletişim ağı kurulumu, veri tabanları (ortaklık haricindeki kütüphaneler ve elektronik kütüphaneler) ve bulut erişimi, ekipman bakımı, sigorta, ulaşım ve kurulum giderleri dâhil edilebilir. Ekipman, sadece ortaklığa dâhil olan Ortak Ülke Yükseköğretim Kurumları için istenebilir; bu durumda ilgili ekipmanın pratik olan en kısa sürede monte edilmesi gerekir. Ekipman, monte edilmiş olduğu kurumun envanterine kaydedilmelidir. Bu kurum, ekipmanın tek sahibi durumundadır.

- Ekipman, proje amaçları için gerekli olmalı ve proje uygulamasının başlangıcında veya tercihan proje bitimine 4 ay kala alınmalıdır.
- Ekipman, hiçbir durumda Program Ülkesinin kurum/kuruluşları veya Ortak Ülkelerin yükseköğretim sektörü dışındaki kurum tarafından satın alınamaz.
- Ekipman kiralaması sadece istisnai ve tamamen gerekçelendirilebilen durumlarda ve Hibe Sözleşmesi süresinin dışına çıkılmaması şartıyla uygun kabul edilebilir.
- Erasmus+ Programı Kapasite Geliştirilmesi eyleminin özelliği dikkate alınarak, ekipman amortisman tutarı değil de sadece ekipmanın toplam satın alma maliyeti dikkate alınmaktadır.

25.000 AVRO üzeri ekipman alımlarında, yararlanıcılar, şeffaflık ve potansiyel tedarikçilere eşit muamele ilkelerini gözeterek ve çıkar çatışmasını önlemeye dikkat ederek en az üç tedarikçiden rekabetçi teklifler almalı ve en uygun fiyatı veren tedarikçiden alım yapmalıdır. Yararlanıcılar, ekipman alımı işini, eşik değerinin altında daha küçük sözleşmelere bölmek suretiyle gerçekleştiremez.

Başvuru sahipleri, ekipmanın tedarik edilmesinin ve Ortak Ülke kurumlarına teslimatının, oldukça karmaşık bir süreç olduğunun ve bunun planlama safhasında dikkate alınması gerektiğinin farkında olmalıdır.

ALT-YÜKLENİCİ SÖZLEŞMELERİ

Alt yüklenici sözleşmeleri, Konsorsiyum üyeleri tarafından gerçekleştirilemeyen belirli, zaman sınırlı ve proje ile ilişkili görevleri ifası amacıyla uygulanır. Bu sözleşmeler, Kendi işinde/serbest çalışan uzmanları kapsar. Dış kurum/kuruluş/organlardan alt yüklenici sözleşmesi yoluyla hizmet alımı, çok nadir olarak uygulanmalıdır. Proje hedeflerine ulaşmak için gereken özel yeterlikler ve uzmanlık, konsorsiyumda bulunmalı ve bunun kompozisyonunu belirlemelidir. Bu nedenle, proje yönetimi ile ilişkili görevler için alt sözleşme uygulamasına izin verilmez.

Alt yüklenici sözleşmeleri kullanılabilen tipik faaliyetler şunlardır (yararlanıcıların personeli tarafından yerine getirilememesi şartıyla):

- Değerlendirme faaliyetleri ve denetim,
- Bilgi Teknolojisi (IT) kursları,
- Dil kursları,
- Basım, yayım ve yaygınlaştırma faaliyetleri,
- Tercüme hizmetleri,
- Web sayfası tasarlanması ve bakımı.

Her durumda, alt sözleşme marifetiyle yerine gerilecek görevler, proje teklifinde yer almalıdır (söz konusu görevin yararlanıcı tarafından niçin yerine getirilemediğinin açık sebepleri ile birlikte ilgili destekleyici bilgilere dayalı olarak) ve tahmini tutarı bütçeye girilmelidir. Başlangıçta bütçe kapsamında öngörülmemen alt sözleşmeler, projenin uygulanması esnasında Yürütme Ajansının yazılı onayına tabidir.

25.000 AVRO'yu geçen alt sözleşmelerde, yararlanıcılar, şeffaflık ve potansiyel tedarikçilere eşit muamele ilkelerini gözeterek ve çıkar çatışmasını önlemeye dikkat ederek en az üç tedarikçiden rekabetçi teklifler almalı ve en uygun fiyatı veren tedarikçiden alım yapmalıdır. Yararlanıcılar, hizmet alımı işini, eşik değerın altında daha küçük sözleşmelere bölmek suretiyle gerçekleştiremez.

Alt sözleşme marifetiyle alınacak hizmet, yerine getirilecek görevi ve süresini açıklayan bir sözleşmeye dayalı olmalıdır. Sözleşmede tarih, proje numarası ve her iki tarafın imzası yer almalıdır.

Ortak yararlanıcılara ait personelin, proje kapsamındaki alt sözleşme içerisinde yer almalarına izin verilmez.

Alt sözleşme hizmet tedarikçilerinin fiili seyahat ve konaklama maliyetleri, alt sözleşme ilgili bütçe başlığı altında belirtilmeli, gerekçelendirilmeli ve belgelenmelidir.

2. MALİ RAPORLAMA VE NİHAİ HİBENİN HESAPLANMASI

Her bir proje için, öngörülen bütçe Hibe Sözleşmesinde belirtilir ve bu sözleşmede yer alan hükümler çerçevesinde kullanılmalıdır. Proje dâhilinde bütçe başlıkları, artırılan miktar referans tavan tutarı aşsa dahi, başka bir bütçe başlığında transfer yoluyla ön izne gerek olmadan en fazla %10'a kadar artırılabilir.

%10'u aşan bütçe başlığı artış talepleri, Yürütme Ajansı'na yazılı olarak sunulmak zorunda olup, bu durum sözleşmede değişiklik gerektirmektedir. Artışın bir sonucu olarak, personel, ekipman ve alt sözleşme maliyetlerinin azami tavan değerlerini aşması durumunda, artış talebi kabul edilmeyecektir.

Raporlama aşamasında, Yürütme Ajansı, istatistiksel amaçlarla ortaklardan, sağlanan ortak finansmana ilişkin bilgi sunmalarını talep edecektir.

PERSONEL MALİYETLERİ

Mali değerlendirme ve/veya denetim amaçları bakımından, yararlanıcılar aşağıdaki hususları gerekçelendirmek/ispatlamak durumundadır:

- İşveren ve çalışan arasında resmi bir istihdam ilişkisinin bulunması. Resmi bir çalışma sözleşmesi bulunması gereklidir.
- Belirtilen iş yükleri, tanımlanabilir ve doğrulanabilir durumdadır. Proje kapsamında tamamlanan iş ve harcanan zamana yönelik kanıt bulunması gerekir (örneğin, katılımcı listeleri, somut çıktılar/ürünler, zorunlu zaman çizelgeleri)
- Masrafların seviyesinin kanıtı için herhangi bir gerekçe aranmayacaktır.

Mali raporlama aşamasında, proje kapsamındaki her bir çalışan için uygun şekilde doldurulan bir personel sözleşmesi, proje hesaplarına eklenmeli ve koordinatör tarafından destekleyici belge olarak tutulmalıdır. Sözleşmeler, önce ilgili kişi tarafından imzalanmalı, ardından normal olarak bu kişinin çalıştığı kurumdaki yetkili kişi (örneğin dekan) tarafından imzalanmalı ve mühürlenmelidir. Farklı kategorilerde görevleri ifa eden personel için, her bir faaliyet türü için ayrı bir sözleşme imzalanmalıdır.

Ek olarak, her bir personel sözleşmesine zaman çizelgeleri eklenmelidir. Bu çizelgelerde şu bilgiler bulunmalıdır:

- Yapılan işin tarihi,
- Bu tarihlerde çalışılan gün sayısı,
- Faaliyet planına göre yapılan iş (kısa tanım).

Zaman çizelgeleri, ilgili kişi ve normal olarak bu kişinin çalıştığı kurumdaki yetkili kişi tarafından imzalanmalıdır. Destekleyici belgeler, projenin sonunda mali rapor ile birlikte gönderilmemelidir. Bununla beraber, personel sözleşmeleri (destekleyici zaman çizelgeleri ile birlikte) proje hesaplarıyla birlikte tutulmalıdır.

Bu aşamada, Yürütme Ajansı, koordinatör tarafından gönderilen mali tabloları (harcama listeleri) esas olarak masrafları inceleyecektir (bk. Hibe Sözleşmesi Eki "Nihai Rapor"). Yürütme Ajansı personeli, masrafların uygunluğunun doğrulanması için bu listeleri ayrıntılı bir şekilde inceleyecektir. Herhangi bir hususta bir şüphe oluşması durumunda, Yürütme Ajansı tüm destekleyici belgelerin gönderilmesini isteyebilir.

Bu aşamada, tüm proje için fiili AB katkısı, birim maliyet yaklaşımına göre, fiili olarak hareketlilik halindeki insan kaynağı temelinde yeniden hesaplanacaktır. Personel maliyetlerine AB katkısı, hibe sözleşmesinde veya tadillerinde belirtilen mutlak tutarın %110'unu geçemez.

SEYAHAT VE KONAKLAMA MALİYETLERİ

Mali değerlendirme ve/veya denetim amaçları bakımından, yararlanıcılar aşağıdaki hususları gerekçelendirmek/ispatlamak durumundadır:

- Seyahatler, belirli ve açık şekilde tanımlanabilir projeye ilgili faaliyetlerle doğrudan bağlantılıdır.
- Seyahatler gerçekleştirilmiştir (binış kartları, otel faturaları, katılımcı listesi vb.). Seyahatler ve konaklama ile ilgili fiili maliyetlere ilişkin herhangi bir gerekçelendirme istenmeyecektir.

Mali raporlama aşamasında her bir seyahat için proje hesaplarına Kişisel Hareketlilik Raporu eklenmeli ve koordinatör tarafından destekleyici belge olarak tutulmalıdır. Destekleyici belgeler (örneğin, seyahat biletleri, binış kartları, faturalar, fişler, katılımcı listesi), seyahatin gerçekten yapıldığının gösterilmesi amacıyla her bir hareketlilik raporuna eklenmelidir. Fiili seyahat maliyetinin kanıtlanması gerekmeyecektir.

Destekleyici belgeler, proje sonunda mali raporla beraber gönderilmemelidir. Bununla beraber, Kişisel Hareketlilik Raporları, proje hesaplarıyla birlikte tutulmalıdır.

Bu aşamada, Yürütme Ajansı, koordinatör tarafından gönderilen mali tabloları (harcama listeleri) esas olarak masrafları inceleyecektir (bk. Hibe Sözleşmesi Eki "Nihai Rapor"). Yürütme Ajansı personeli, masrafların uygunluğunun doğrulanması için bu listeleri ayrıntılı bir şekilde inceleyecektir. Herhangi bir hususta bir şüphe oluşması durumunda, Yürütme Ajansı tüm destekleyici belgelerin gönderilmesini isteyebilir.

Bu aşamada, tüm proje için fiili AB katkısı, birim maliyet yaklaşımına göre, fiili olarak gerçekleştirilen seyahatler temelinde yeniden hesaplanacaktır. Seyahat ve konaklama maliyetlerine AB katkısı, hibe sözleşmesinde veya tadillerinde belirtilen mutlak tutarın %110'unu geçemez.

EKİPMAN

Mali değerlendirme ve/veya denetim amaçları bakımından, yararlanıcılar aşağıdaki hususları gerekçelendirmek/ispatlamak durumundadır:

- Beyan edilen maliyetler, özellikle yararlanıcının muhasebe sistemine kayıt bakımından tanımlanabilir ve doğrulanabilir.
- Ekipman, ilgili kuruluşun envanterinde doğru şekilde kayıtlıdır.

Destekleyici belgeler, mali tablo ile birlikte gönderilmemelidir. Bununla birlikte, aşağıdakilerin, proje hesaplarında bulunması gerekir:

- Satın alınan tüm ekipmanların faturaları (sipariş formları, pro-forma faturalar, fiyat teklifleri veya tahminleri vb. harcama kanıtı olarak değerlendirilmemektedir).
- 25.000 AVRO eşik aşıldığında, ihale prosedürü ve alınan üç fiyat teklifi ile ilgili dokümanlar. Bu durumda, yararlanıcılar, ekipman alım işini, 25.000 AVRO eşik değerinden daha küçük tutarlı sözleşmelere bölmek suretiyle gerçekleştiremez.

Mali raporlama aşamasında, Yürütme Ajansı, koordinatör tarafından gönderilen mali tabloları (harcama listeleri) esas olarak masrafları inceleyecektir (bk. Hibe Sözleşmesi Eki "Nihai Rapor"). Yürütme Ajansı personeli, masrafların uygunluğunun doğrulanması için bu listeleri ayrıntılı bir şekilde inceleyecektir. Herhangi bir hususta bir şüphe oluşması durumunda, Yürütme Ajansı tüm destekleyici belgelerin gönderilmesini isteyebilir.

Bununla birlikte, faturaların toplam tutarı 25.000 AVRO'yu aştığında, fatura ve karşılaştırılabilir fiyat tekliflerinin fotokopilerinin (asılları değil), finansal tablo ile birlikte destekleyici belgeler olarak gönderilmesinin gerektiği unutulmamalıdır. Bu aşamada, uygun ekipman maliyetleri, hibe sözleşmesinde veya tadillerinde söz konusu ekipman için belirtilen mutlak tutarın %110'unu geçemez.

ALT-YÜKLENİCİ SÖZLEŞMELERİ

Mali değerlendirme ve/veya denetim amaçları bakımından, yararlanıcılar aşağıdaki hususları gerekçelendirmek/ispatlamak durumundadır:

- Resmi bir sözleşmenin mevcut olması,
- Beyan edilen maliyetler, özellikle yararlanıcının muhasebe sistemine kayıt bakımından tanımlanabilir ve doğrulanabilir.

Destekleyici belgeler, mali tablo ile birlikte gönderilmemelidir. Bununla birlikte, aşağıdakilerin, proje hesaplarında bulunması gerekir:

- Faturalar, alt sözleşmeler ve banka tabloları.
- Alt sözleşme hizmet tedarikçisine ait seyahat faaliyetlerinde, tüm seyahat biletleri, binış kartları, faturalar ve fişlerin fotokopileri veya araba ile seyahatlerde kilometre başına ödemeleri gösteren ulusal mevzuatın bir örneği ile birlikte kişisel hareketlilik raporu (Ek). Destekleyici belgelerin amacı, seyahatin fiili maliyetinin ve seyahatin gerçekleşmiş olduğunun gösterilmesidir.
- 25.000 AVRO eşiği aşıldığında, ihale prosedürü ve alınan üç fiyat teklifi ile ilgili dokümanlar. Bu durumda, yararlanıcılar, ekipman alım işini, 25.000 AVRO eşik değerinden daha küçük tutarlı sözleşmelere bölmek suretiyle gerçekleştiremez.

Mali raporlama aşamasında, Yürütme Ajansı, koordinatör tarafından gönderilen mali tabloları (harcama listeleri) esas olarak masrafları inceleyecektir (bk. Hibe Sözleşmesi Eki "Nihai Rapor"). Yürütme Ajansı personeli, marafların uygunluğunun doğrulanması için bu listeleri ayrıntılı bir şekilde inceleyecektir. Herhangi bir hususta bir şüphe oluşması durumunda, Yürütme Ajansı tüm destekleyici belgelerin gönderilmesini isteyebilir.

Bununla birlikte, alt sözleşme toplam tutarı 25.000 AVRO'yu aştığında, alt sözleşme, fatura ve karşılaştırılabilir fiyat tekliflerinin fotokopilerinin (asılları değil), finansal tablo ile birlikte destekleyici belgeler olarak gönderilmesinin gerektiği unutulmamalıdır. Bu aşamada, uygun alt sözleşme maliyetleri, hibe sözleşmesinde veya tadillerinde söz konusu alt sözleşme için belirtilen mutlak tutarın %110'unu geçemez.

NİHAİ HİBENİN HESAPLANMASI

Projenin sonunda raporlama aşamasında, tüm proje için fiili AB katkısı, birim maliyet (maaşlar, seyahatler ve konaklama maliyetleri için) ve gerçek maliyet (ekipman ve alt yüklenici sözleşmeleri için) yaklaşımlarına göre, fiili olarak gerçekleştirilen faaliyetler temelinde yeniden hesaplanacaktır. Farklı bütçe başlıklarına AB katkısı, hibe sözleşmesinde veya tadillerinde belirtilen mutlak tutarın %110'unu geçemez.

3. ÖĞRENCİ VE PERSONEL HAREKETLİLİĞİNDE DİĞER KURALLAR

HAREKETLİLİKTEN ÖNCE

f. KURUMLAR ARASI ANLAŞMA

Yükseköğretim kurumları, yüksek kalitede hareketlilik temin etmek amacıyla, şu ilkeler de dâhil olmak üzere Yükseköğretim Erasmus Beyannamesinin bütün ilkelerine uymayı taahhüt ederler: "Giden hareketlilik öğrencilerinin hareketlilik faaliyetine iyi hazırlanmasını ve gerekli dil becerilerinin edinmelerini sağlamak" ve "Gelen hareketlilik öğrencilerine uygun dil desteği sağlamak". Kurumlar bünyesindeki mevcut dil eğitimi imkânlarının avantajlarından faydalanılabilir.

Yararlanıcılar her durumda yüksek kalitede eğitim hizmeti vermekle yükümlü olduklarını sözleşme ile imza altına alacaklar ve bu süreçte yararlanıcıların performansları, Kapasite Geliştirme projelerindeki genel izleme faaliyetinin bir parçası olarak ve ayrıca Hareketlilik Aracı vasıtasıyla öğrenci ve personelden alınan geri bildirimler ile izlenecektir (aşağıya bakınız).

Sonuç olarak, öğrenci ve personel hareketliliği, yükseköğretim kurumları arasında imzalanan bir kurumlara arası anlaşma ile gerçekleşecektir. Program ülkeleri ile uygun Ortak Ülkeler (ve uygun Ortak ülkelerin kendi arasındaki) söz konusu olduğunda, bu kurumlar arası anlaşma, Yükseköğretim Erasmus Beyannamesine göre uyulması gereken genel ilkeleri ortaya koyar ve her iki, bu ilkelere uymakla yükümlüdür.

Kurumlar arası anlaşma, ülkelerindeki ev sahibi işletmeler/kurumların belirlenmesi hususunda ortak kurumların işletmeler ile ilgili vereceği bilgileri esas olarak öğrenci staj hareketliliğini ve/veya personel eğitim alma hareketliliğini de kapsayacak şekilde genişletilebilir.

Kurumların, projeleri dahilindeki katılımcıların güvenliğini ve korunmasını teşvik eden ve garanti altına alan etkili prosedür ve düzenlemeleri uygulamakla yükümlü olduklarının bilinmesi önem arz etmektedir. Bu çerçevede, hareketlilik faaliyetinde yer alan tüm öğrenciler ve personel, bu faaliyetlere katılımları ile ilişkili risklere karşı sigortalanmalıdır. Yürütülen projenin tipine ve ulusal düzeyde mevcut olan sigorta türlerine göre en uygun sigorta poliçesinin araştırılması, proje organizatörünün yükümlülüğündedir. Ayrıca, katılımcılar proje organizatörlerinin mevcut sigorta poliçelerinin hâlihazırda kapsamında yer alıyorsa, projeye özgü bir sigorta yaptırılması gerekmemektedir.

Her durumda, aşağıdaki hususlar kapsama dâhil olmalıdır:

- İlgili olması durumunda, seyahat sigortası (bagaj hasarı ve kaybolması dâhil),
- Üçüncü şahıs sorumluluğu (uygun olduğu durumlarda mesleki tazminat veya mesuliyet sigortası da dâhil),
- Kaza ve ciddi hastalık (kısa süreli veya sürekli iş göremezlik durumu dâhil),
- Ölüm (yurtdışında yürütülen projelerde cenazenin getirilmesi dâhil).

g. HAREKETLİLİK ARACI

Katılımcıların seçildiği en erken tarihte, yararlanıcı kurum/kuruluşun katılımcıya ve katılımcının yürüteceği hareketlilik türüne ilişkin genel bilgileri (örneğin, katılımcının adı, gideceği yer, hareketlilik süresi vb.) Hareketlilik Aracına kodlaması gerekmektedir. Hareketlilik aracı, Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerinin yönetimi konusunda yararlanıcıyı destekleyecektir. Yararlanıcı kurum/kuruluş ayrıca, Hareketlilik Aracını, hareketlilik projesinin yaşam döngüsü boyunca katılımcı ya da faaliyetlerde meydana gelen herhangi bir değişiklikte birlikte güncellemekle sorumludur. Yararlanıcılar, sağladıkları bilgiye dayanmak suretiyle Hareketlilik Aracından önceden doldurulmuş raporları üretebileceklerdir. Hareketlilik Aracı, hareketlilik faaliyetlerinde yer alan katılımcılar tarafından doldurulacak raporları da oluşturacaktır. Hareketlilik Aracı ve buna nasıl erişilebileceğine ilişkin daha fazla bilgi, EACEA (Yürütme Ajansı) ve yararlanıcı arasındaki hibe sözleşmesinde sunulacaktır.

h. ÖĞRENCİ KATILIM KOŞULLARI

- SEÇİM

Öğrenciler, hareketlilik faaliyetinde yer alacak katılımcıların seçimini gerçekleştirecek olan ortaklığa başvuru yaparlar. Öğrencilerin seçim ve aynı zamanda hibe verme prosedürleri adil, şeffaf, tutarlı ve belgelendirilmiş olmalı ve seçim sürecine dâhil olan bütün taraflar için ulaşılabilir olmalıdır.

Yükseköğretim kurumu, seçimi yapan organda ve öğrencinin seçim sürecinde yer almak üzere davet edilen kişiler ile ilgili söz konusu olabilecek her tür çıkar çatışmasının önüne geçmek için gerekli önlemleri almalıdır.

Seçim kriterleri –örneğin, adayın akademik performansı, önceki hareketlilik deneyimleri, motivasyon, ev sahibi ülkedeki önceki deneyimler (menşe ülkeye dönüş) vb.– kamuya açık olmalıdır.

Öğrenciler seçtiklerinde, gönderen kurumlar seçilen bu öğrencilere, yurtdışındaki eğitim ve/veya stajları ile ilgili öğrencinin hak ve yükümlülüklerini belirten ve hareketlilik öncesinde, sırasında ve sonrasında atılması gereken farklı adımları açıklayan Erasmus+ Öğrenci Beyannamesini vermelidir.

- ÖĞRENCİ İLE YAPILACAK ANLAŞMA

Ülkelerinden ayrılmadan önce, seçilen her bir öğrenci; öğrenci, gönderen kurum/kuruluş ve ev sahibi kurum/kuruluş tarafından onaylandığı şekilde takip edilecek olan eğitim ve/veya staj programını düzenleyen bir "öğrenme anlaşması"nı da içeren bir anlaşma imzalamalıdır. Bu öğrenme anlaşması, yurtdışındaki öğrenme dönemine ilişkin hedef öğrenme çıktılarını tanımlamakta ve resmi tanınma hükümlerini belirtmektedir. Anlaşma ayrıca eğitim/staj döneminin yerini de belirtmektedir. Gönderen ve ev sahibi kurum/kuruluşlar arasında anlaşmada belirlenmiş tavsiye edilen dil düzeyine paralel olarak (ya da staj durumlarında işletme beklentilerine paralel olarak), gönderen kurum/kuruluş ve öğrenci, söz konusu öğrenme anlaşmasında eğitimin/stajın başladığı tarih itibarıyla öğrencinin ulaşacağı dil (eğitim ya da işyerinin ana dili) düzeyine ilişkin olarak da anlaşmaya varmalıdır. Uygun olduğu durumlarda, gönderen kurum/kuruluş ve öğrenci, öğrencinin üzerinde anlaşılan düzeye ulaşabilmesi için verilecek en uygun dil desteğinin sağlanması hususunda anlaşacaklardır.

- ÖĞRENCİ HİBELERİ

Öğrenme anlaşması imzalandığında, öğrenciler yurtdışındaki eğitim veya staj hareketliliği dönemi için bir AB hibesi almaya hak kazanmış olurlar. Buna ek olarak, öğrenciler, AB hibesinin yanı sıra herhangi bir diğer kurum/kuruluş (örneğin, Bakanlık veya bölgesel makamlar) tarafından yönetilen ulusal, bölgesel veya diğer herhangi türden bir hibe alabilirler.

Kapasite Geliştirme özel hareketlilik faaliyetinde yer alan öğrenciler, ev sahibi kurumda öğrenim harcı, kayıt ve sınav ücretleri ve laboratuvar veya kütüphane giriş ücretlerinden muaf tutulurlar. Bununla birlikte, sigorta giderleri, öğrenci birlikleri ile ilgili ücretler, fotokopi ve laboratuvar malzemeleri gibi muhtelif ekipmanların kullanımı için üniversitenin normal öğrencilerinin ödeme yaptıkları ücretler üzerinden cüzi miktarda ücret tahsil edilebilir. Giden öğrenciler, hareketlilik dönemlerinin yönetimi ve organizasyonu ile olarak herhangi bir ek ücret ödemekle yükümlü değildir.

Buna ek olarak, öğrencinin gönderen kurum tarafından yurtdışında eğitim almasına yönelik her tür kredi veya burs alma hakkı, yurtdışındaki hareketlilik dönemi boyunca devam etmelidir.

Kapasite Geliştirme özel hareketlilik faaliyetinde yer alan öğrenciler, aynı zamanda Ana Eylem 1 öğrenme hareketliliği hibelerinin yararlanıcısı olamaz; bu kural, tersi durumda da geçerlidir.

i. PERSONEL KATILIM KOŞULLARI

- SEÇİM

Kapasite Geliştirme özel hareketlilik faaliyetinde yer alan personel, gönderen kurum tarafından adil ve şeffaf bir şekilde seçilmelidir. Ayrılışlarından önce öğrenciler, gönderen ve ev sahibi kurum veya işletme ile hareketlilik programı konusunda anlaşmaya varmış olmalıdır.

Öğretmenlerin ve kurum personelinin seçimi, ortaklık tarafından yürütülmelidir. Seçim ve hibe tahsisi süreçleri adil, şeffaf, tutarlı olmalı, belgelendirilmeli ve seçim sürecinde yer alan tüm tarafların erişimine hazır hale getirilmelidir. Seçim kriterleri (örneğin, ilk defa gidecek olan personele öncelik tanınması, verilen bir zaman aralığında personel için gerçekleştirilebilecek hareketlilik faaliyetlerinin muhtemel sayısı ile ilgili sınırlama vb.) kamuya açık olmalıdır.

Kurum/kuruluş, seçimi yapan organlarda ve bireysel katılımcıların seçim sürecinde yer almak üzere davet edilen kişiler ile ilgili söz konusu olabilecek her tür çıkar çatışmasının önüne geçmek için gerekli önlemleri almalıdır.

Bir işletmeden bir yükseköğretim kurumuna staj hareketliliği söz konusu olduğunda, bu hareketlilik, yükseköğretim kurumunun işletmedeki personeli davet etmesi suretiyle düzenlenmelidir.

- HAREKTLİLİK SÖZLEŞMESİ

Yükseköğretim kurumu personel seçimi, ev sahibi kurum/işletme ile yapılan istişareden sonra ilgili personel tarafından sunulan taslak hareketlilik programı esas alınarak gönderen kurum tarafından yapılacaktır. Ayrılış öncesinde, nihai hareketlilik programı, hem gönderen kurum/işletme ve hem de ev sahibi kurum/işletme tarafından resmi olarak onaylanmalıdır (mektup veya elektronik mesaj teatisi yoluyla).

Hem gönderen kurum/işletme ve hem de ev sahibi kurum/işletme, yurtdışında geçirilecek hareketlilik döneminin kalitesinden sorumludur.

HAREKTLİLİKTEN SONRA

c. ÖĞRENME ÇIKTILARININ TANINMASI

Yurtdışında geçirilen dönemin sonunda ev sahibi kurum/kuruluş, öğrenciye ve öğrencinin yükseköğretim kurumuna, mutabık kalınan programın sonuçlarını teyit eden bir transkript veya bir staj sertifikası vermelidir.

Hareketlilik döneminin bitimiyle başlayan izleme süreci, yeni yeterliklerin resmi olarak kazanılması için yurtdışında elde edilen kredilerin ve uygun olması halinde staj hareketliliğinin gönderen kurum tarafından resmi olarak tanınmasını (AKTS veya muadili bir sistem kullanılarak) ve sınıf veya işyeri dışında yaygın ve sargın öğrenmeden elde edilen çıktıların belgelenmesini (Diploma Eki kullanılarak) içerir.

Personel hareketliliği söz konusu olduğunda, gönderen kurumlar, hareketliliğe katılan personelin edindiği öğrenme çıktılarının doğru olarak tanınmasını, yaygınlaştırılmasını ve kurum içerisinde yaygın şekilde kullanılmasını garanti altına almalıdır.

d. RAPORLAMA

Yurtdışında geçirilen dönemin sonunda, bir hareketlilik faaliyeti gerçekleştiren tüm öğrenciler ve personel, bir nihai raporu tamamlayarak sunmak zorundadır. İki ay veya daha uzun süreli hareketlilik faaliyetleri için bu rapor, hareketlilik dönemi sırasında alınan dil desteğine ilişkin bir kalite değerlendirmesini de içerir.

Nihai raporu sunmayan öğrenciler ve personelin, aldıkları AB hibesini kısmen veya tamamen geri ödemeleri ortaklık tarafından istenebilir. Mücbir sebeplerden dolayı öğrencinin veya personelin yurtdışında yapması planlanan faaliyetleri tamamlamasının engellenmesi durumunda, geri ödeme talebinde bulunulmaz. Bu tür durumlar, ortaklık ve Yürütme Ajansı tarafından rapor edilir.

4. DİĞER ÖNEMLİ KURALLAR VE TAVSİYELER

ORTAKLIK ANLAŞMASI

Projeye ilişkin ayrıntılı uygulama usulleri, ortaklar tarafından mutabakatla belirlenmek zorundadır ve projenin başlangıcında imzalanacak olan ortaklık anlaşmasında resmi hale getirilmelidir.

Ortaklık anlaşmasının bir kopyası, hibe anlaşmasının imzalanmasından sonraki 6 ay içinde Yürütme Ajansına sunulmalıdır.

Ortaklık anlaşması, aşağıdakiler de dâhil olmak üzere, projenin uygulanmasına ilişkin çeşitli mali, teknik ve hukuki hususları kapsayacaktır:

- Ortakların rolü ve sorumlulukları,
- Bütçe ile ilgili konular (eş-finansman, faaliyet ve ortak başına bütçe kırılımı, fon aktarım usulleri vb.),
- Personel ücret politikası,
- Seyahat ve konaklama için geri ödeme usulleri,
- Raporlama mekanizmaları,
- Çatışma yönetimi mekanizmaları vb.

KATILIMCI KURUM/KURULUŞLARIN BİLEŞİMİ VE DEĞİŞTİRİLMESİ

Proje yararlanıcıları ile ilgili herhangi bir değişiklik önerisi, Yürütme Ajansına bildirilmeli ve önceden onay almalıdır. Proje ortaklığına ilişkin olarak yapılacak farklı değişiklikler için aşağıdakilerin sağlanması gerekmektedir:

- Proje kapsamında eş-yararlanıcı eklenmesi, koordinatör ve yeni eş-yararlanıcı arasında imzalanan bir vekâletnameyi ve yasal temsilci tarafından imzalanmış olan ve diğer tüm eş-yararlanıcılardan alınan kabul yazılarını gerekli kılar. Vekâletname ve kabul mektupları, talep ile beraber koordinatör tarafından gönderilmelidir.
- Bir eş-yararlanıcının projeden çekilmesi, koordinatör tarafından yapılacak yazılı açıklamayı ve yasal temsilci tarafından imzalanmış olan ve projeden çekilen eş-yararlanıcıdan alınan geri çekilme yazısını gerekli kılar. Asgari ortaklık gereklerinin artık yerine getirilemediği durumlarda, Eğitim, Görsel-İşitsel ve Kültür Yürütme Ajansı, anlaşmanın devamı hususunda karar verme hakkına sahiptir.
- Koordinatör için temas kişisi değişiklikleri, yeni temas kişisi, yasal temsilci ve koordinatörün eski temas kişisi tarafından imzalanan yazılı bir onay ile mümkündür.

UYGUN OLMAYAN MALİYETLER

Aşağıda belirtilen maliyet kalemleri, uygun olarak kabul edilmez:

- Yürütme Ajansı tarafından önceden onay verilmedikçe, proje yararlanıcıları tarafından gerçekleştirilmeyen faaliyetlere ve ilgili seyahatlere ilişkin maliyetler,
- Mobilya, herhangi bir türdeki motorlu araçlar, araştırma ve geliştirme amaçlı ekipmanlar, telefon, cep telefonu, alarm sistemleri, hırsızlık önleme sistemleri vb. ekipmanlara ilişkin maliyetler,
- Bina maliyetleri (satın alma, ısıtma, bakım, onarım vb.),
- Gayrimenkul alımı ile ilişkili maliyetler,
- Amortisman maliyetleri.

ZORUNLU DIŞ DENETİM (DENETİM SERTİFİKASI)

Eyleme ilişkin mali tablolar ve ilgili hesaplara yönelik bir dış denetim raporu (denetim tipi II), Nihai Rapor ve gerekli destekleyici dokümanlarla birlikte gönderilmelidir.

Denetimin amacı; maliyetlerin ve fatura/fiş/makbuzların, Hibe Anlaşmasının ilgili hukuki ve mali hükümlerine uygun olarak Nihai Mali Raporda beyan edildiğine ilişkin olarak Yürütme Ajansına yeterli bir güvence verilmesidir.

Her bir yararlanıcı, aşağıdaki şartların karşılanması kaydıyla, kanuni dış denetçisi de dâhil olmak üzere nitelikli bir dış denetçi seçme konusunda serbesttir:

- Dış denetçi, yararlanıcıdan bağımsız olmalıdır,
- Dış denetçi, muhasebe dokümanları ile ilgili kanuni denetimi, yıllık hesaplar ve konsolide hesapların kanuni denetimleri hakkındaki Direktifi veya bu Direktifin yerine geçen diğer Avrupa Birliği mevzuatını uygulayan ulusal mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Üçüncü bir ülkede yerleşik olan bir yararlanıcı, denetim alanındaki muadil ulusal mevzuata uymalıdır.

DESTEKLEYİCİ DOKÜMANLAR

Talep edildiğinde, destekleyici dokümanların okunaklı kopyaları (orijinalleri değil) gönderilmelidir. Belirli bir konuda şüphe oluşması durumunda, Yürütme Ajansı, destekleyici tüm dokümanların gönderilmesini talep edebilir.

Talep edilen destekleyici dokümanların sunulması, anlaşma yükümlülüklerinin ayrılmaz bir parçasıdır ve bir veya daha fazla sayıda dokümanın sunulmaması, bu dokümanların konusu maliyetlerle ilgili geri ödeme talebine yol açabilir.

Tutarı 25.000 AVRO'yu geçen alt sözleşmeler ve faturalar, nihai rapor ile gönderilmelidir.

Bütçe başlığına bakılmaksızın, 25.000 AVRO'yu geçen tüm ekipman ve hizmet alımları için en az üç tedarikçiden fiyat teklifi alınmalıdır.

EK II – SONUÇLARIN YAYGINLAŞTIRILMASI VE KULLANILMASI

YARARLANICILARA YÖNELİK UYGULAMA REHBERİ

GİRİŞ

Sonuçları yaygınlaştırma ve kullanmaya yönelik faaliyetler, Erasmus+ projesi kapsamında yapılan çalışmaları göstermenin bir yoludur. Katılımcı kurum/kuruluşların ötesinde sonuçların, öğrenilen derslerin, çıktıların ve bulguların paylaşımı, daha geniş bir topluluğun AB hibesi almış bir çalışmadan yararlanmasını sağlayacaktır. Bu paylaşım ayrıca Program ve politikalar arasındaki bağa büyük önem atfeden Erasmus+ hedeflerine yönelik kurum/kuruluş çabalarını teşvik edecektir. Bu nedenle, Program tarafından desteklenen projelerin her biri, eğitim, öğretim ve gençlik sistemlerinin iyileştirilmesi ve modernize edilmesi için Program tarafından tanımlanan genel hedeflere ulaşmaya yönelik bir adımdır.

Yaygınlaştırma faaliyetleri, projeler arasında çeşitlilik gösterecektir ve her bir katılımcı kurum/kuruluş için hangi yaygınlaştırma faaliyetinin uygun olduğunu dikkate almak önem taşımaktadır. Daha küçük projelerdeki ortaklar, faaliyetlerinin düzeylerine uygun yaygınlaştırma ve kullanım gerçekleştirmelidirler. Bir hareketlilik projesinin yaygınlaştırma faaliyetleri, ortaklık projesi için yapılan yaygınlaştırma faaliyetlerinden farklı uygulamaları gerektirecektir. Yaygınlaştırma ve kullanma faaliyetlerinin kapsamı, projenin boyutu ve stratejik önemi ile birlikte artacaktır. Başvuruda bulunurken, başvuru sahiplerinden yaygınlaştırma ve kullanım faaliyetlerine yönelik niyetlerini/planlarını açıklamaları ve başarılı olmaları halinde bunları yürütmeleri istenecektir.

Bölüm 1, bazı anahtar terimleri tanımlamakta ve sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanımı ile neyin başarılabilirliğini ve bu faaliyetlerin projenin genel hedeflerine nasıl katkıda bulunacağını açıklamaktadır.

Bölüm 2, sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanımı açısından Erasmus+ yararlanıcılarının neler yapmaları gerektiğini özetlemektedir.

1. PROJE SONUÇLARININ YAYGINLAŞTIRILMASI VE KULLANILMASI: NE, NEDEN, KİM, NE ZAMAN, NEREDE VE NASIL

YAYGINLAŞTIRMA VE KULLANMA NE ANLAMA GELMEKTEDİR?

Yaygınlaştırma, geniş bir şekilde yaymak anlamına gelmektedir. Erasmus+ Programı bakımından bu kelime, proje başarılarını ve sonuçlarını mümkün olduğunca geniş bir kitleye yaymayı kapsamaktadır. Başkalarına projeden haberdar etmek, gelecekte diğer kurum/kuruluşları etkileyecek ve projeyi yürüten kurum/kuruluşun profilini arttırmaya katkıda bulunacaktır. Sonuçların etkin bir şekilde yaygınlaştırılması için, projenin başlangıcında uygun bir sürecin hazırlanması gerekecektir. Bu süreç, hem hibelenme dönemi boyunca, hem de sonrasında hangi sonuçların neden, nasıl, ne zaman ve kime yaygınlaştırılacağını kapsamalıdır.

Kullanma ise bir şeyi kullanmak ve ondan yarar sağlamak anlamına gelmektedir. Erasmus+ için, hibe tahsis edilen faaliyetlerin potansiyelini en yüksek seviyeye çıkarılması, böylece sonuçların proje döngüsünün ötesinde kullanılması anlamına gelmektedir. Projenin, hayatboyu öğrenmeyi hedef alan bir uluslararası program çalışmasının parçası olarak gerçekleştirildiği ve eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanında Avrupa politikalarını desteklediği bilinmelidir. Sonuçlar, diğer kişilerin ihtiyaçlarına özel olarak uyarlanabilecek; yeni alanlara transfer edilebilecek; hibe süresi sona erdikten sonra sürdürülebilirlik veya gelecek politika ve uygulamaları etkilemek için kullanılacak nitelikte olmalıdır.

“FAALİYET SONUÇLARI” İLE NE KASDEDİLMEKTEDİR?

Sonuçlar, hibe tahsis edilen Avrupa faaliyetinin veya projenin çıktılarıdır. Sonucun türü, projenin türüne bağlı olarak değişiklik gösterecektir. Sonuçlar müfredat, çalışmalar, raporlar, malzemeler, etkinlikler veya internet siteleri gibi erişilebilir ürünler olabilir; sonuçlar projeye dâhil olan katılımcı, ortak veya diğer paydaşların kazandığı bilgi ve deneyim anlamına da gelebilir.

ETKİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK NE ANLAMA GELMEKTEDİR?

Etki, yürütülen faaliyetin etkisi ve insanlar, uygulamalar, kurum/kuruluşlar ve sistemler üzerindeki sonuçlarıdır. Sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanımı, geliştirilmekte olan faaliyetlerin etkisini en yüksek seviyeye çıkarmaya yardımcı olabilir ve böylece faaliyetler yakın zamandaki katılımcılar ve gelecek yıllardaki ortaklar üzerinde etki yapabilir. Daha büyük bir farklılık yaratmak ve projeden mümkün olan en yüksek faydayı sağlamak için diğer paydaşlara sunulan yararlar da dikkate alınmalıdır.

Sürdürülebilirlik, hibe tahsis süresinin sona ermesinden sonra da projenin sonuçlarını devam ettirme ve kullanma kapasitesidir. Böylece proje sonuçları ticarileştirme, akreditasyon veya yaygınlaştırma aracılığıyla daha uzun vadede kullanılabilir. Projenin veya sonuçlarının bütün bölümleri sürdürülebilir olmasa da yaygınlaştırma ve kullanımı, proje süresinin ötesine ve geleceğe uzanan bir ilerleme olarak görülmelidir.

YAYGINLAŞTIRMA VE KULLANMANIN AMAÇ VE HEDEFLERİ NELERDİR?

Yaygınlaştırma ve kullanımın ilk amacı, projenin sonuçlarını yaymak ve kalıcı kılmaktır. İkinci amacı ise ulusal çapta ve Avrupa çapında politikaların ve sistemlerin uygulanması ve şekillendirilmesine katkıda bulunmaktır. Yararlanıcılar, bu amaca ulaşmak için kendilerine özgü bir yol geliştirmelidirler. Yaygınlaştırma ve kullanıma yönelik fikirler geliştirmek, Erasmus+ Programı tarafından hibe tahsis edilen her proje için önemlidir. Bununla birlikte, yaygınlaştırma ve kullanım faaliyetlerinin türü ve yoğunluğu, belirli ihtiyaçlara ve geliştirilen projenin türüne özel olarak uyarlanmış ve bunlar ile orantılı olmalıdır. Bu, projenin sürece yönelik mi olduğu, yoksa somut ürünler üretmeyi mi amaçladığı; tek başına mı olduğu ya da daha büyük bir girişimin parçası mı olduğunu; büyük ya da küçük ölçekli katılımcı kurum/kuruluşlar tarafından mı geliştirildiği vb. hususları kapsamaktadır. Katılımcı kurum/kuruluşlar, faaliyetlerin/planın amaç ve hedeflerini tartışmalı ve en iyi faaliyet ve yaklaşımlara karar vermeli ve ayrıca projenin belirli detaylarını dikkate alarak ortaklar arasında görevleri paylaşmalıdırlar.

Stratejik Ortaklıklar, Bilgi Ortaklıkları, Sektörel Beceri Ortaklıkları, Spor, İşbirliği Ortaklıkları ve Kapasite Geliştirme projeleri gibi yapılandırılmış işbirliği projeleri için, iyi kaliteli bir yaygınlaştırma ve kullanım planı, ölçülebilir ve gerçekçi amaçlar içermeli, zaman çizelgesine uymalı ve üstlenilecek faaliyetler için bir kaynak planlaması sunmalıdır. Hedef grupların faaliyetlere dâhil edilmesi, proje sonuçlarının kullanımını en yüksek seviyeye çıkarmaya da yardımcı olacaktır. Hedef kitle ile iletişim kurulmasına yardımcı olacak esas yol bu olduğu için, doğru stratejiyi belirlemek önemlidir. Bu şekilde bir gereklilik, hareketlilik projeleri için öngörülmektedir. Bununla birlikte, projeyi organize edenlerden, bu tür faaliyetlerde katılımcılar tarafından ulaşılan öğrenme çıktıları başkalarına iletmesi beklenmektedir. Ayrıca hareketlilik projesinde yer almak suretiyle ne kazandıklarını başkaları ile paylaşmaları yönünde katılımcıları teşvik etmelidirler. Bir başka amaç, yenilikçi projelerin teşvik edilmesi ve iyi uygulamaların paylaşılması yoluyla Program kalitesinin artırılmasıdır.

İletişim, daha geniş kapsamlı bir kavramdır. Bu kavram, proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanılmasına ek olarak, farkındalık yaratmaya ve proje faaliyetlerinin görünürlüğünü artırmaya yönelik bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerini kapsamaktadır. Bununla birlikte, bu alanlar arasında belirgin bir ayrım yapmak genellikle zordur. Bu nedenle, mevcut

kaynaklardan azami derece faydalanmak için her iki alanı da kapsayan genel bir strateji çerçevesi planlamak daha etkin olabilir. Sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanılması, proje döngüsü içerisinde gerçekleşen her türlü iletişim faaliyetinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

PROJE SONUÇLARININ PAYLAŞILMASI NEDEN ÖNEMLİDİR? DAHA GENİŞ KAPSAMLI YARARLARI NELERDİR?

Kapsamlı bir yaygınlaştırma ve kullanım planını geliştirmeye zaman ayırmak, hem yararlanıcı, hem de ortakları açısından avantaj sağlayacaktır. Kurum/kuruluşun profilini yükseltmenin yanı sıra, yaygınlaştırma ve kullanma faaliyetleri, çoğunlukla projeyi ve sonuçlarını ileriye taşımak ya da gelecek için yeni ortaklıklar geliştirebilmek için yeni fırsatlar oluşturabilir. Başarılı yaygınlaştırma ve kullanım, çalışmanın dışarıda tanınmasına imkân sağlayabilir ve itibarını da artırabilir. Sonuçların paylaşılması, başkalarının Erasmus+ Programının faaliyetlerinden ve deneyimlerden yararlanmalarına imkân sağlayacaktır. Proje sonuçları örnek teşkil edebilir ve bu Program kapsamında neleri başarmanın mümkün olduğunu göstererek başkalarına ilham verebilir.

Proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanımı, gelecekteki politika ve uygulamalar için kaynak oluşturabilir. Yararlanıcılar tarafından yürütülen faaliyetlerin sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanımı, Avrupa Birliği sistemlerinin iyileştirilmesine yönelik daha büyük bir amacı destekleyecektir. Erasmus+ Programının etkisi, yalnızca proje sonuçlarının kalitesine göre değil, aynı zamanda bu sonuçların hangi ölçüde proje ortaklığı dışında bilindiğine ve kullanıldığına göre de ölçülmektedir. Etkin yaygınlaştırma yoluyla potansiyel kullanıcılara mümkün olduğunca ulaşmak, yatırımın geri dönüşünü elde etmeye yardımcı olacaktır.

Ayrıca proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve kullanılması, Program tarafından sunulan fırsatlar ile ilgili farkındalığını artırmakta ve Erasmus+ tarafından desteklenen faaliyetlerin Avrupa katma değerini vurgulamaktadır. Bu da, olumlu bir genel algıya katkıda bulunabilir ve bu yeni AB Programına daha geniş katılımı teşvik edebilir. Yaygınlaştırma ve kullanma planının amaç ve hedeflerini dikkate almak önem arz etmektedir. Bunlar, Erasmus+ proje ve sonuçlarına ve belirlenen hedef kitleye uygun yöntem ve yaklaşımların kullanılmasını sağlamak için proje amaçlarıyla bağlantılı olmalıdır. Yaygınlaştırma ve kullanım amaçları şunlar olabilir:

- Farkındalığı arttırmak,
- Etkiyi artırmak,
- Paydaşları ve hedef grupları bir araya getirmek,
- Bir çözümü ve teknik uzmanlığı (know-how) paylaşmak,
- Politika ve uygulamayı etkilemek,
- Yeni ortaklıklar geliştirmek.

NELER YAYGINLAŞTIRILABİLİR VE KULLANILABİLİR?

Bir sonraki adım, **nelerin** yaygınlaştırılacağını ve kullanılacağını belirlemektir. Proje sonuçları çeşitli nitelikte olabilir ve hem elle tutulur (somut) sonuçları, hem de projeyi düzenleyenlerin ve faaliyet katılımcılarının edindiği becerileri ve kişisel deneyimleri (soyut sonuçları) içerebilir.

Somut sonuçlar şunları içerebilir:

- Bir problemi çözmeye yönelik bir yaklaşım ya da model,
- El kitabı, müfredat, e-öğrenme araçları gibi uygulamaya yönelik bir araç ya da ürün,
- Araştırma raporları ya da çalışmalar,
- İyi uygulama rehberleri veya vaka çalışmaları,
- Değerlendirme raporları,
- Tanınma sertifikaları,
- Haber bültenleri ya da bilgilendirme broşürleri.

Deneyimleri, stratejileri, süreçleri vb. daha geniş bir şekilde yaygınlaştırmak için, bunların belgelendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Soyut sonuçlar şunları içerebilir:

- Katılımcılar, öğrenciler ya da personelin edindiği bilgi ve deneyim,
- Artan beceriler veya başarılar,
- Gelişen kültürel farkındalık,
- Daha iyi dil becerileri.

Soyut sonuçların ölçülmesi genellikle zordur. Mülakat, anket, test, gözlem ya da öz değerlendirme mekanizmalarının kullanılması, bu türden sonuçları kaydetmeye yardımcı olabilir.

HEDEF KİTLELER KİMLERDİR?

Farklı coğrafik düzeylerdeki (yerel, bölgesel, ulusal düzeyde, Avrupa düzeyinde) ve yararlanıcının kendi alanındaki (meslektaşlar, akranlar, yerel makamlar, aynı türden faaliyeti yürüten diğer kurum/kuruluşlar, ağlar vb.) hedef kitleleri belirlemek önemlidir. Faaliyetler ve mesajlar, kitleleri ve hedef grupları göz önünde bulundurarak, uygun bir şekilde bunlara uyarlanmalıdır, örneğin:

- Faaliyetlerin ve dağıtılabılır ürünlerin nihai kullanıcıları,
- Alandaki paydaşlar, uzmanlar ya da uygulamacılar ve diğer ilgili taraflar,
- Yerel, bölgesel, ulusal düzeyde ve Avrupa düzeyinde karar alıcılar,
- Basın ve medya;
- Halk.

Planlar, projenin farklı aşamaları boyunca hedef grupların ve diğer paydaşların dâhil olmasına izin verecek ölçüde esnek olmalıdır. Bu da söz konusu kitlelerin ihtiyaçları açısından projenin doğru yolda ilerlediğini güvence altına almaya yardımcı olacaktır. Bu grupların katılımları, Avrupa çapında diğer ilgili taraflara haberleri yaymaya yardımcı olmanın yanı sıra projenin potansiyel değerini de ortaya koyacaktır.

SONUÇLAR NASIL YAYGINLAŞTIRILMALI VE KULLANILMALI?

Mümkün olduğunca çok sayıda insana ulaşmak için, olabildiğince fazla sayıda iletişim malzemesinin ve proje çıktısının imkânlar dâhilinde fazla sayıda dile tercüme edilmesi önerilir. Bu tercümenin ortaklığın tüm dillerini ve İngilizceyi kapsamaması tavsiye edilir; bu tercüme maliyeti, gerekli olduğunda, hibe talebine dâhil edilebilir.

Sonuçları yaygınlaştırma ve kullanmanın birçok farklı yolu vardır. Erasmus+ projesinin ve sonuçlarının gerçekten dikkat çekmesini sağlayacak şekilde yaratıcı olması ve yeni fikirler üretmesi takdir edilecektir. Yararlanıcılar, aşağıdaki unsurları kullanabilirler:

- AB Yaygınlaştırma Platformu (aşağıya bakınız),
- Proje internet sitesi veya kurumsal internet siteleri,
- Kilit paydaşlar ile toplantılar ve bunlara yönelik ziyaretler,
- Bilgilendirme oturumları, çalıştaylar, seminerler, eğitim kursları, sergiler, sunumlar veya akran değerlendirmeleri gibi özel tartışma fırsatları,
- Rapor, alanla ilgili basında makaleler, bültenler, basın açıklamaları, kitapçıklar veya broşürler gibi hedeflenen yazılı malzemeler,
- Görsel-işitsel medya ve radyo, TV, YouTube, Flickr, video klipleri, internette hazırlanan veya sonradan internete kopyalanan yayınlar ve uygulamalar gibi ürünler,
- Sosyal medya,
- Halka açık etkinlikler,
- Proje marka çalışması ve logolar,
- Mevcut bağlantılar ve ağlar.

Kullanma açısından, sonuçların projede, nihai kullanıcılarda, akranlarda ya da politika yapıcılarda nasıl bir fark yaratacağını düşünmek önemlidir. Kullanım mekanizmaları aşağıdaki hususları içermektedir:

- Katılımcı kurum/kuruluşların itibarına yönelik olumlu etki,
- Tema, hedef ya da iş alanı konusunda daha fazla farkındalık,
- Diğer destekçiler veya bağışçılar tarafından artırılmış finansal destek,
- Politika ve uygulamalar üzerinde daha fazla etki.

YAYGINLAŞTIRMA VE KULLANMA FAALİYETLERİ NE ZAMAN YÜRÜTÜLMELİDİR?

Sonuçların yaygınlaştırılması ve kullanılması, proje fikrinin olduğu ilk andan itibaren, proje süresince ve hatta Avrupa hibesi sona erdikten sonra dahi, tüm proje döngüsü boyunca Erasmus+ projesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

İlgili ortaklarla birlikte faaliyetlerin bir zaman çizelgesini hazırlamak ve uygun bütçe ve kaynakları tahsis etmek gerekecektir: Bu plan ayrıca:

- İlerlemeyi izleyebilmek için ortaklarla gerçekçi hedefler ve son başvuru tarihleri konusunda mutabık kalmalı;
- Yaygınlaştırma ve kullanım faaliyetlerini projenin temel aşamaları ile uyumlu kılmalı;
- Politika ve uygulamadaki daha kapsamlı gelişmelere ve hedef grubun ihtiyaçlarına karşılık verecek ölçüde esneklik sunmalıdır.

Projen döngüsünün farklı aşamalarındaki faaliyet örnekleri aşağıdaki şekildedir:

- Proje başlamadan **ÖNCE:**
  - Yaygınlaştırma ve kullanım planının taslağını hazırlamak,
  - Beklenen etkinin ve çıktılarını tanımlamak,
  - Yaygınlaştırma ve kullanım çıktılarının nasıl ve kime yaygınlaştırılacağını dikkate almak.
- Proje **SIRASINDA:**
  - Proje ve sonuçlara ilişkin güncel bilgilerle yaygınlaştırma platformunu güncellemek,
  - İlgili medya ile örneğin yerel ve bölgesel düzeyde temas kurmak,
  - Bilgilendirme oturumları, eğitimler, sunumlar, akran değerlendirmeleri gibi düzenli faaliyetler gerçekleştirmek,
  - Hedef gruplar üzerindeki etkiyi değerlendirmek,
  - Sonuçları nihai kullanıcılara/yeni alanlara/politikalara transfer etmek amacıyla diğer paydaşları dâhil etmek.
- Projeden **SONRA:**
  - Daha çok yaygınlaştırma yapmaya devam etmek (yukarıda tanımlandığı şekilde),
  - Gelecekteki işbirliği için fikirler geliştirmek,
  - Başarıları ve etkiyi değerlendirmek,
  - İlgili medya ile temas kurmak,
  - İlgili durumlarda, politika yapıcılar ile temas kurmak.

BAŞARI NASIL DEĞERLENDİRİLMELİ?

Etki değerlendirmesi, sürecin önemli bir parçasıdır. Başarıları değerlendirmekte ve geleceğe yönelik iyileşmeler için tavsiyelerde bulunmaktadır. Amaçlara yönelik ilerlemeyi ölçmek için göstergeler kullanılabilir. Bunlar, performansı ölçmeye yardımcı olan işaretlerdir. Göstergeler, hem rakam ve yüzdeler ile ilişkili nicel, hem de katılımın ve deneyimin kalitesi ile ilişkili olarak nitel olabilir. Etkiyi ölçmek için anket, mülakat, gözlem ve değerlendirmeler de kullanılabilir. Farklı proje faaliyetleri ile ilgili göstergeler tanımlamak projenin başlangıcında ve genel yaygınlaştırma planının bir parçasında öngörülmelidir.

Bazı örnekler:

- Projeyi düzenleyenlerin internet sitesine ilişkin olgu ve rakamlar (güncellemeler, ziyaretler, danışma, eşleme),
- Kilit paydaşlar ile yapılan toplantıların sayısı,
- Tartışma ve bilgilendirme oturumlarına dâhil olan katılımcıların sayısı (çalıştaylar, seminerler, akran değerlendirmeleri); izleme tedbirleri,
- Ürünlerin üretim ve dolaşımı,
- Medyada yer alma (uzmanlaşmış basın bültenlerinde makaleler, basın açıklamaları, röportajlar vb.),
- Sosyal medyada görünürlük ve internet sitesinin çekiciliği,
- Kamuya açık etkinliklere katılım,
- Mevcut ağlar ve ulusötesi ortaklar ile bağlar; bilgi ve teknik uzmanlık (know-how) transferi,
- Bölgesel, ulusal seviyede, AB seviyesinde politika tedbirleri üzerindeki etki,
- Nihai kullanıcılardan, diğer paydaşlardan, akranlardan, politika yapıcılardan geri bildirimler.

2. YAYGINLAŞTIRMA VE KULLANMA BAKIMINDAN GEREKLİLİKLER

GENEL NİTELİKSEL GEREKLİLİKLER

Eyleme bağlı olarak, Erasmus+ kapsamında hibe için başvuru sahiplerinin başvuru aşamasında, faaliyet esnasında ve sonrasında faaliyetlerin yaygınlaştırılması ve kullanımı üzerinde düşünmeleri gerekmektedir. Bu bölüm, Erasmus+ Programının resmi belgelerinde belirlenen temel gerekliliklere genel bir bakış sunmaktadır.

Yaygınlaştırma ve kullanma, başvuruların değerlendirilmesinde kullanılacak hibe kriterlerinden bir tanesidir. Projenin türüne bağlı olarak, başvurunun değerlendirilmesinde buna farklı bir ağırlık verilecektir.

- Hareketlilik projelerinde, planlanan yaygınlaştırma faaliyetlerini listelenmesi ve potansiyel hedef gruplarının belirlenmesi, başvuru formunda talep edilecektir.
- İşbirliği projelerinde, hedefleri, araçları ve çıktıları açıklayan ayrıntılı ve kapsamlı bir plan talep edilecek ve sonrasında değerlendirilecektir. Genel olarak tüm proje için yaygınlaştırma ve kullanmanın koordinasyonunun sorumluluğunu bir ortak alacak olmasına rağmen, uygulama sorumluluğu ortaklar arasında paylaşılmalıdır. Her bir ortak, projedeki ihtiyaç ve rollere göre bu faaliyetlere dâhil olacaktır.

Tüm proje türlerinde, katılımcı kurum/kuruluşların içinde ve dışında sonuçları paylaşmak için yürütülen faaliyetlere ilişkin raporlama yapılması, nihai aşamada talep edilecektir.

ERASMUS+ PROGRAMININ GÖRÜNÜRLÜĞÜ

PROGRAM LOGOSU

Erasmus+ desteği ile üretilen her türlü yayın, poster, alet, vb. için yararlanıcıların Erasmus+ Programına ilişkin resmi logoyu ve grafik kimliğini kullanma yükümlülüğü bulunmaktadır. Buna uyulmaması halinde, nihai hibe azaltılabilir.

Tüm gerekli bilgiler, aşağıdaki internet sitesinde bulunabilir:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/graphics/identity_en.htm

YAZILI İFADE

Yararlanıcılar, aldıkları hibe desteğini Avrupa Birliği'nden aldıklarını ilan etmekle yükümlüdürler.

İlan edilirken tercih edilen yöntem, AB ambleminin kullanıldığı iletişime yönelik her türlü materyalin üzerine AB ambleminin yanında uygun bir şekilde "Avrupa Birliği Tarafından Ortaklaşa Finanse Edilmiştir" ibaresinin yazılmasıdır. AB amblemine göre metnin konumu konusunda herhangi bir kural olmamakla birlikte, metin ile amblemin hiçbir şekilde karışmaması gerekmektedir.

Daha fazla bilgi ve örnek için lütfen aşağıdaki bağlantıyı inceleyiniz:

http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

ERASMUS+ YAYGINLAŞTIRMA PLATFORMUNUN KULLANIMI

Erasmus+ için kurulan yeni bir platform, Program kapsamında hibe tahsis edilen projelerin kapsamlı bir özetini sunacak ve en iyi uygulamaları vurgulayacaktır. Bu platformun, en iyi uygulamalar için bir proje veritabanı ve sergileme alanı olması planlanmaktadır.

En iyi uygulamalar, Ulusal Ajans ve Avrupa düzeyinde Yürütme Ajansı tarafından yıllık olarak seçilecektir.

Yeni platform, farklı amaçlara hizmet etmektedir:

- Proje veritabanı (proje özetleri, URL bağlantıları vb.),
- Nihai kullanıcıların ve uygulayıcıların temel çıktılara erişimini sağlayan projenin sonuçlarına ilişkin veritabanı,
- Her yıl ulusal düzeyde ve Avrupa düzeyinde Erasmus+ yararlanıcıları arasından iyi uygulama örneklerinin seçilmesi ve duyurulması.

Tüm proje türleri için, başvuru aşamasında, yararlanıcılardan projelerini İngilizce tanımlayan bir özet hazırlamaları istenecektir.

Proje özeti, halka bir açıklama sunduğundan dolayı özel bir önem arz etmektedir. Bu yüzden, asıl içeriğin üçüncü şahıslar tarafından da kolayca anlaşılabilmesi için sade bir dilde ve açık bir üslupta hazırlanmalıdır.

Aşağıdaki öğeler, özetin bir parçası olmak durumundadır: Projenin bağlamı/arka planı, projenin amaçları, katılımcıların sayısı ve profili, faaliyetlerin tanımı, projeyi yürütürken kullanılacak metodoloji, öngörülen sonuçların ve etkinin kısa bir tanımı ve son olarak daha uzun vadedeki potansiyel yararları.

Tüm proje türlerinde, projenin nasıl yürütüldüğüne ilişkin İngilizce özet de (nihai değerlendirme- proje sonrasında) istenecektir.

Erasmus+ Yaygınlaştırma Platformuna şu linkten ulaşılabilir: <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>

EK III – ANAHTAR TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Eşlik eden kişi	Eğitim, öğretim ve gençliğin bütün alanlarına uygulanan genel bir tanım olarak eşlik eden kişi, korumak, destek vermek ve ekstra yardım sağlamak amacıyla, bir hareketlilik faaliyetine katılan özel ihtiyaç sahibi (başka bir deyişle engelli) katılımcılara (öğrenciler veya personel/gençlik çalışanları) eşlik eden kişidir. Ana Eylem 1 altındaki mesleki eğitim ve öğretim (VET) öğrencilerinin hareketliliği ve Ana Eylem 2 altındaki okul öğrencilerinin hareketliliği söz konusu olduğunda eşlik eden kişi; korunmalarını ve güvenliklerini temin etmek ve hareketlilik deneyimi sırasında etkin öğrenmelerini sağlamak amacıyla, bir veya daha fazla sayıda VET öğrencisine (özellikle azınlıklara dâhil kişiler veya kendi ülkeleri dışında çok az deneyime sahip gençler söz konusu ise) veya yurtdışındaki okul öğrencilerine eşlik eden bir yetişkin de olabilir.
Akreditasyon	Erasmus+ Programı Eylemi kapsamında hibe almak isteyen kurum/kuruluşların Avrupa Komisyonu tarafından ilgili Eylem için tanımlanan bir dizi nitel standarda veya ön şarta riayet ettiklerini güvence altına alan süreç. Eylemin türüne veya talep eden kurum/kuruluşun yerleşik olduğu ülkeye bağlı olarak akreditasyon, Yürütme Ajansı, Ulusal Ajans veya SALTO Kaynak Merkezi tarafından yürütülür. Akreditasyon süreci, yükseköğretim projelerine (hareketlilik dâhil) veya gençlik alanında hareketlilik faaliyetlerine katılmak isteyen kurum/kuruluşlar için uygulanmaktadır.
Eylem	Erasmus+ Programının bir aşaması veya ölçüsü. Eylem örnekleri şu şekildedir: Eğitim, öğretim ve gençlik alanında Stratejik Ortaklıklar, Erasmus Mundus Ortak Yüksek Lisans Derecesi, Sektörel Beceri Ortaklıkları vb.
Faaliyet	Projenin parçası olarak gerçekleştirilen bir dizi görev. Faaliyet, farklı türlerde olabilir (hareketlilik faaliyetleri, işbirliği faaliyetleri, vb.). Jean Monnet çerçevesinde, Faaliyet ile Eylem eş değerdir (yukarıdaki tanıma bakınız).
Yetişkin eğitimi	Örgün, yaygın veya sargın mahiyetteki mesleki olmayan yetişkin eğitiminin bütün şekilleri (sürekli mesleki eğitim için "VET"e bakılmalıdır).
Yetişkin eğitimi kurum/kuruluşu	Yetişkin eğitimi alanında faal olan, herhangi bir kamu kurum/kuruluşu veya özel kurum/kuruluş.
Yetişkin öğrenci	Temel eğitim veya öğretimi tamamlamış veya bunlara dâhil olmayan, bazı sürekli eğitim biçimlerine (örgün, yaygın veya sargın) yönelen herhangi bir kişi.
Başvuru sahibi	Hibe başvurusunu teslim eden katılımcı kurum/kuruluş veya gayri resmi/bağımsız grup. Başvuru sahibi, tek bir kurum/kuruluş olarak veya ortaklar konsorsiyumu adına başvurabilir. Ortaklar konsorsiyumu adına başvurulması durumunda, başvuru sahibi koordinatör olarak da tanımlanır.
Son (başvuru) tarihi	Başvuru formunun uygun görülebilmesi için Ulusal Ajansa veya Yürütme Ajansına teslim edilmesi gereken son tarih.
Çıraklık (Çırak)	Çıraklık tipi programlar, şirket bazlı eğitim (işyerinde uygulamalı çalışma deneyimi dönemleri) okul bazlı eğitim (okul veya eğitim merkezinde takip edilen kuramsal/uygulamalı eğitim dönemleri) ile resmi olarak birleştiren ve değiştiren ve başarılı bir şekilde tamamlanmaları ulusal olarak tanınan temel mesleki eğitim ve öğretim yeterliliklerine yol açan Temel Mesleki Eğitim ve Öğretim (IVET) olarak anlaşılır.
Yararlanıcı	Projenin seçilmesi halinde, başvuru sahibi, Erasmus+ hibesinin yararlanıcısı olur. Yararlanıcı, projeyi seçen Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansı ile hibe sözleşmesi imzalar veya hibe kararı kendisine bildirilir. Başvuru, konsorsiyum adına yapılmışsa, konsorsiyum ortakları, hibenin ortak yararlanıcıları haline gelebilirler.
Karma öğrenme	Farklı öğrenme kombinasyonlarını içeren öğrenme türü. Genellikle yüz yüze öğretim çalışmaları veya seminerleri ve uzaktan çevrimiçi öğrenme tekniklerinin (internet, televizyon, konferans aramaları gibi) bir kombinasyonunu kullanan kurslara özellikle içerir.
Teklif çağrısı	Hedeflenen amaçlara karşılık gelen ve istenen koşulları sağlayan bir proje teklifinin, verilen bir başvuru dönemi içinde sunulması için Komisyon tarafından veya Komisyon adına yayınlanan çağrı. Teklif çağrıları, Avrupa Birliği Resmi Gazetesinde (C serisi) ve/veya Komisyon, Ulusal Ajans veya Yürütme Ajansının ilgili internet sitesinde yayınlanır.
Sertifika	Erasmus+ bağlamında, ilgisine göre eğitim, öğretim ve gençlik alanında öğrenme faaliyetini tamamlamış kişiye düzenlenen belge. Böyle bir belge, başvuru sahibinin katılımını ve uygulanabildiği yerde, katılımcının faaliyetlerdeki öğrenme çıktılarını belgeler.
Eş finansman	Eş finansman ilkesi, AB tarafından desteklenen projenin maliyetinin bir kısmının, yararlanıcı tarafından veya AB hibesi dışındaki harici katkılar aracılığıyla karşılanmasını gerektirir.
Şirket	Kâr amacı gütmeyenler hariç, işbirliği toplulukları ve kamu hukuku ve özel hukuka tabi olan diğer tüzel kişiler dâhil olmak üzere, medeni hukuk veya ticaret hukuku uyarınca oluşturulan tüzel kişiler.

Konsorsiyum	Bir projeyi veya proje dâhilindeki bir faaliyeti hazırlamak, uygulamak ve izlemek üzere takım kuran iki veya daha fazla katılımcı kurum/kuruluş. Konsorsiyum, ulusal (başka bir deyişle aynı ülkede bulunan kurum/kuruluşları kapsayan nitelikte) veya ulusötesi (farklı ülkelerden katılımcı kurum/kuruluşları kapsayan nitelikte) olabilir.
Koordinatör kurum/kuruluş	Ortak kurum/kuruluşlar konsorsiyumu adına Erasmus+ hibesi için başvuru sahibi katılımcı kurum/kuruluş.
Kredi hareketliliği	Ev sahibi kurum/kuruluşta devam eden eğitimler çerçevesinde kredi kazanmak amacıyla yurtdışında geçirilen kısıtlı eğitim veya staj dönemi. Hareketlilik aşamasından sonra öğrenciler, eğitimlerini tamamlamak üzere ev sahibi kurum/kuruluşlarına dönerler.
Kredi	Bir derece kazanımına yönelik olarak değerlendirilen ve biriktirilen veya diğer öğrenim programlarına veya derecelerine transfer edilen, kişiye ait öğrenme çıktıları seti.
Derece hareketliliği	Varış ülkesinde/ülkelerinde tam derece veya sertifika edinimine yönelik yurtdışında geçirilen eğitim dönemi.
Diploma Eki	Uluslararası olarak tanınan ve mutabık kalınan bir formata uygun olarak tamamlanan eğitimler hakkında daha ayrıntılı bilgi sunmak üzere tasarlanan, resmi yeterlilik dokümanının eki. Yükseköğretim diploması ekinde verilen ve Diploma Eki sahibi tarafından tamamlanan eğitimlerin türü, kademesi, bağlamı, içeriği ve durumuna ilişkin standartlaştırılmış tanım sağlayan belge. Avrupa Komisyonu, Avrupa Konseyi ve UNESCO tarafından üzerinde mutabık kalınmış standartlara göre yükseköğretim kurumları tarafından hazırlanır. Diploma Eki, Europass'ın (aşağıda tanımlanmıştır) bir parçasıdır. Bir uluslararası ortak eğitim programı bağlamında, tüm programı kapsayan ve derece veren tüm üniversiteler tarafından onaylanan "ortak diploma eki"nin verilmesi tavsiye edilmektedir.
Çift derece/çoklu derece	Öğrencilerin eğitim programını tamamlaması üzerine, katılımcı kurum/kuruluşların her birinden ayrı bir derece belgesi aldığı, en az iki (çift) veya daha fazla (çoklu) yükseköğretim kurumu tarafından sunulan eğitim programı.
Çift taraflı kariyer	Yüksek seviyedeki spor eğitimi ile genel eğitimin veya çalışmanın birleştirilmesi.
ECHE (Yükseköğretim Erasmus Beyannamesi)	Program Ülkelerinden yükseköğretim kurumlarının Erasmus+ kapsamındaki öğrenme ve işbirliği faaliyetlerine başvurmaları ve bunlara katılmaları için uygunluk sağlayan ve Avrupa Komisyonu tarafından verilen akreditasyon. Beyanname, bir kurumun yüksek kalitede hareketlilik ve işbirliği düzenlemesi ve gerçekleştirmesinde bağlı kalması gereken temel ilkeleri ana hatlarıyla belirtir ve güvenilir ve şeffaf bilgiyi sağlamak ve yüksek kalitede hizmetleri ve prosedürleri güvence altına almak için uymayı kabul ettiği gereklilikleri bildirir.
AKTS (Avrupa Kredi Transfer ve Birikim Sistemi)	Öğrenme, öğretme ve değerlendirme süreçlerinin şeffaflığını esas alan öğrenci merkezli kredi biriktirme ve transfer sistemi. AKTS'nin amacı, yeterliliklerin ve öğrenme dönemlerinin tanınması yoluyla eğitim programlarının ve öğrenme hareketliliğinin planlanmasını, sunulmasını ve değerlendirilmesini kolaylaştırmaktır. Bu sistem, eğitim programlarının tasarlanması, tanımlanması ve sunulmasına ve yükseköğretim yeterliliklerinin verilmesine yardımcı olan bir sistemdir. Çıktılara dayalı yeterlilik çerçeveleri ile bağlantılı olarak AKTS'nin kullanımı, eğitim programlarını ve yeterlilikleri daha şeffaf hale getirir ve yeterliliklerin tanınmasını kolaylaştırır.
ECVET (Mesleki Eğitim ve Öğretimde Kredi Transfer Sistemi)	Farklı bir ülkede veya farklı durumlarda başka bir ülkedeki kalış süresi boyunca iş ile ilgili edinilen beceri ve bilgilerin doğrulanmasını, tanınmasını ve biriktirilmesini kolaylaştıran sistem. ECVET, Avrupa çapında mevcut bulunan farklı mesleki eğitim ve öğretim sistemleri ile bunların yeterlilikleri arasında daha iyi bağdaşabilirlik sağlanmasını amaçlamaktadır. Öğrenme çıktılarının birimleri cinsinden yeterlilikleri tanımlamak için teknik bir çerçeve oluşturmalıdır ve bu çerçeve, değerlendirme, transfer, birikim ve tanıma usullerini kapsamalıdır.
İşletme	Büyüklüğüne, yasal yapısına veya faaliyet gösterdiği ekonomik sektöre bakılmaksızın ekonomik faaliyet içinde yer alan her türlü teşebbüs.
EQAVET (Mesleki Eğitim ve Öğretim İçin Avrupa Kalite Güvencesi Referans Çerçevesi)	Hedef belirleme ve planlamayı, uygulamayı, değerlendirmeyi ve gözden geçirmeyi kapsayan dört aşamalı kalite döngüsüne bağlı olan politika yapıcılara yönelik bir referans aracı. Ulusal hükümetlerin özerkliğine saygı duyar ve kalite güvencesi üzerinde çalışan kamu idareleri ve diğer organlar tarafından kullanılan gönüllü bir sistemdir.
EQF (Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi)	Farklı eğitim ve öğretim sistemleri ile bunların seviyeleri arasında bir çeviri aracı olarak görev yapan genel bir Avrupa referans aracı. Bu aracın amacı, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 2008/C 111/01 sayılı Tavsiyesi'nde açıklandığı gibi çalışanların ve öğrencilerin hareketliliğini teşvik etmek ve hayatboyu öğrenmeyi kolaylaştırmak üzere Avrupa'da yeterliliklerin şeffaflığını, karşılaştırılabilirliğini ve hareketliliğini artırmaktır.
ESCO (Avrupa Çok Dilli Beceri, Yeterlilik ve Meslek Sınıflandırması)	22 Avrupa dilinde AB işgücü piyasasına ve eğitim ve öğretime ilişkin becerileri, yeterlilikleri ve meslekleri belirler ve sınıflandırır. Sistem, meslekler, beceriler, yeterlilikler arasındaki ilişkiyi gösteren mesleki profiller sunmaktadır. ESCO, açık bir bilgi teknolojisi (IT) formatında geliştirilmiştir ve ücretsiz kullanılmak üzere herkese açıktır.
Kurum	Ulusal Otoritesi tarafından bir kurum/kuruluşun veya organın resmi olarak tanınmasına

	imkân sağlayan bazı ulusal şartları (kayıt, beyan, yayın, vb.) yerine getiren kurum/kuruluş veya organ ile ilgilidir. Gayri resmi/bağımsız gençlik grubunun söz konusu olması halinde, yasal temsilcisinin yasal ikametinin, Erasmus+ hibesine uygunluk amaçları açısından eşit etkilere sahip olduğu düşünülür.
Europass	Europass, beş farklı doküman ve Europass sahibinin zaman içerisinde elde ettiği öğrenme başarılarını, resmi yeterliliklerini, iş deneyimini ve becerilerini içermeyi amaçlayan bir elektronik klasörden oluşan bir portföydür. Bu dokümanlar şunlardır: Europass CV'si, Diploma Eki, Sertifika Eki, Europass Hareketlilik ve Dil Pasaportu. Europass ayrıca, Europass sahibinin beceri ve yeterliliklerinin kişisel ve modüler bir envanterini oluşturmasına yardım eden kullanışlı bir elektronik klasör olan Avrupa Beceriler Pasaportunu da içerir. Europass'ın amacı, Avrupa'da hareketliliği kolaylaştırmak ve iş ve hayatboyu öğrenme beklentilerini artırmaktır.
Avrupa Gelişim Planı	Okullar ve yetişkin eğitimi kurum/kuruluşları için, kalite gelişimi ve uluslararasılaştırma açısından kurumun/kurum/kuruluşun ihtiyaçlarını ve planlanan Avrupa faaliyetlerinin bu ihtiyaçları nasıl karşılayacağını ana hatlarıyla belirten belge. Avrupa Gelişim Planı, Ana Eylem 1 kapsamında personelin öğrenme hareketliliği için başvuruda bulunan okullar ve yetişkin eğitimi kurum/kuruluşları için başvuru formunun bir parçasıdır.
Avrupa Gençlik STK'sı	1) (a) başvurunun teslim edildiği tarihte en az bir yıldır bir Program Ülkesinde yasal olarak yerleşik bir Avrupa kurumu/sekreterlik (başvuru sahibi) ve (b) Avrupa kurumu/sekretaryası ile yasal bağı olan en az on iki Program Ülkesinde ulusal kurum/kuruluşlar/şubelerden oluşan; 2) gençlik alanında faaliyet gösteren ve AB Gençlik Stratejisinin eylem alanlarının uygulanmasını destekleyen faaliyetler yürüten; 3) gençleri, kurum/kuruluşun yönetimine ve yönetişimine dâhil eden ve resmi olarak tanınan bir yapı aracılığıyla işleyen bir STK.
Mücbir sebep	Katılımcının kontrolü dışında oluşan ve katılımcının hatasının veya ihmalinin söz konusu olmadığı öngörülemeyen istisnai durum.
Halka yönelik spor	Amatör sporcular tarafından yerel düzeyde gerçekleştirilen organize spor ve herkes için spor.
Grup lideri	Gençlik hareketlilik projelerinde grup lideri, bir Gençlik Değişimine katılan gençlerin etkin öğrenmesini, korunmasını ve güvenliğini sağlamak üzere bu gençlere eşlik eden bir yetişkindir.
Gençlik kuruluşu kapsamında olsun ya da olmasın, gençlik çalışmalarında faal olan gençlik grubu (gayri resmi/bağımsız gençlik grubu)	Temsilcilerinin kendileri adına yasal yükümlülüğe girme yetkisine sahip olması şartıyla uygulanabilir ulusal hukuk uyarınca tüzel kişiliği olmayan, en az dört gençten oluşan grup. Bu gençlik grupları, bazı Erasmus+ Eylemlerinde başvuru sahibi ve ortak olabilirler. Basitleştirme amacıyla, bu Rehberde tüzel kişiler ile (kurum/kuruluşlar, kurumlar, vb.) benzer kabul edilmişlerdir ve yer alabilecekleri Eylem açısından Erasmus+ Programının katılımcı kurum/kuruluş kavramına uymaktadırlar. Grup, en az dört gençten oluşmalı ve gençlerin yaşı, Programda gençler için belirtilen genel yaş aralığına (13-30) uygun olmalıdır.
Yükseköğretim kurumu	Ulusal hukuk ve uygulama uyarınca, tanınmış dereceler veya diğer tanınmış yükseköğretim yeterlilikleri sunan -adı ne olursa olsun- her türlü yükseköğretim kurumu veya ulusal hukuk ve uygulama uyarınca, yükseköğretim düzeyinde mesleki eğitim ve öğretim sunan herhangi bir kurum.
Yükseköğretimin modernizasyon gündemi	Yükseköğretim alanında Avrupa 2020'nin hedeflerine katkıda bulunmayı ve Üye Devletlerin reformlarını desteklemeyi amaçlayan Avrupa Komisyonu Stratejisi. Yeni gündemde belirlenen temel reform alanları şunlardır: Yükseköğretim mezunlarının sayısını artırmak; öğretme ve araştırmacı eğitiminin kalitesini ve uygunluğunu iyileştirmek; mezunları yüksek beceri gerektiren mesleklerde başarılı olmak için ihtiyaç duydukları bilgiler ve transfer edilebilir nitelikteki çekirdek yeterlilikler ile donatmak; yurtdışında çalışmalar yürüterek veya eğitim görek ek beceriler kazanmaları için öğrencilere daha fazla fırsat sunmak ve yükseköğretim performansını arttırmak için sınır ötesi işbirliğini teşvik etmek; eğitim, araştırma ve iş dünyasını birbirine bağlayan "bilgi üçgeni"ni güçlendirmek ve mükemmelliği desteklemek için etkin yönetim ve hibe tahsis mekanizmaları oluşturmak.
Gayri resmi/bağımsız gençlik grubu	Yukarıdaki "gençlik kuruluşu kapsamında olsun ya da olmasın, gençlik çalışmalarında faal olan gençlik grubu" tanımına bakınız.
Sargin öğrenme	Amaç, süre ve öğrenme desteği açısından düzenlenmemiş veya yapılandırılmamış olan ve iş, aile ve boş zaman ile ilgili günlük faaliyetler sonucunda oluşan öğrenme; öğrencinin bakış açısından kasıtsız olarak gerçekleşebilir.
Uluslararası	Erasmus+ bağlamında, en az bir Program Ülkesi ile en az bir Ortak Ülkeyi kapsayan her türlü eylem ile ilgilidir.
İşbaşı Eğitimi (uygulamalı öğrenme deneyimi)	Ev sahibi kurum/kuruluşta uygulayıcıları, günlük işlerini yaparken takip ederek, iyi uygulamaların değişimini yaparak, beceri ve bilgi edinerek ve/veya katılımcı bir gözlem aracılığıyla uzun dönemli ortaklıklar kurarak eğitim almak amacıyla başka bir ülkedeki ortak kurum/kuruluşta kısa süreli kalış.
Ortak derece	Ortak programın tamamlanması üzerine öğrenciye verilen tek derece sertifikası. Ortak

	derecenin, iki veya daha fazla katılımcı kurumun yetkili makamları tarafından ortaklaşa imzalanması ve katılımcı kurumların yerleşik olduğu ülkelerde resmi olarak tanınması gerekmektedir.
Ortak programlar	İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu tarafından ortaklaşa tasarlanan, sunulan ve tam olarak tanınan yükseköğretim (eğitim veya araştırma) programları. Ortak programlar, her türlü yükseköğretim kademesinde (başka bir deyişle lisans, yüksek lisans veya doktora) gerçekleştirilebilir. Ortak programlar, ulusal (başka bir deyişle, dâhil olan tüm üniversiteler aynı ülkeden olduğu zaman) veya ulusötesi/uluslararası (başka bir deyişle, dâhil olan yükseköğretim kurumları arasında en az iki farklı ülke temsil edildiği zaman) olabilir.
Anahtar yeterlikler	Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 2006/962/EC sayılı Tavsiye Kararında tanımlandığı şekilde, kişisel potansiyeli kullanma ve gelişim, aktif vatandaşlık, sosyal içerme ve istihdam için tüm bireylerin ihtiyaç duyduğu temel bilgi, beceri ve tutum dizisi.
Öğrenme hareketliliği	Eğitim, öğretim veya yaygın ya da sargın öğrenme gerçekleştirmek için ikamet edilen ülkeden başka bir ülkeye fiziksel olarak hareket etmek; staj, çıraklık, gençlik değişimi, gönüllülük, öğretme veya mesleki gelişim faaliyetine katılım şeklinde gerçekleşebilir ve gönderen ülkede faaliyetler, ev sahibi ülkede faaliyetler ile tamamlayıcı faaliyetlerin yanı sıra ev sahibi ülkenin dilinde eğitim gibi hazırlık faaliyetlerini de kapsayabilir.
Öğrenme çıktıları	Bir öğrencinin, bir öğrenme sürecinin tamamlanması ile elde ettiği bilgi, beceri ve yeterlik cinsinden tanımlanan bilme, anlama ve yapabilmeyi ifade eden çıktılar.
Hayatboyu öğrenme	Danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin sağlanması da dâhil olmak üzere, bilgi, beceri ve yeterliklerde gelişim veya kişisel, sivil, kültürel, sosyal açıdan ve/veya istihdam açısından topluma katılım ile sonuçlanan, yaşam boyunca üstlenilen tüm genel eğitim, mesleki eğitim ve öğretim, yaygın öğrenme ve sargın öğrenme.
Hareketlilik/Öğrenme anlaşması	Hareketliliğin uygunluğunu ve kalitesini güvence altına almak için katılımcı bireylerin yanı sıra gönderen kurum/kuruluş ve ev sahibi kurum/kuruluş arasında hareketliliğin amaçlarını ve içeriğini tanımlayan anlaşma. Ayrıca yurtdışında geçirilen dönemin ev sahibi kurum/kuruluş tarafından tanınması için bir dayanak olarak da kullanılabilir.
Ay	Erasmus+ Programı bağlamında ve hibelerin hesaplanması amacıyla, bir ay 30 güne eşittir.
Yaygın öğrenme	Örgün eğitim ve öğretim sisteminin parçası olmamakla birlikte, öğrenme desteğinin bazı biçimlerde mevcut olduğu yerlerde (öğrenme hedefleri ve öğrenme süresi açısından) planlanan faaliyetler aracılığıyla gerçekleşen öğrenme.
Mesleki profil	Genellikle belirli bir meslek ile ilgili beceriler, yerterlikler, bilgiler ve nitelikler seti.
Tek-kademe eğitim programları	Birinci veya ikinci kademe derecesi veren ve bazı ülkelerde verilen krediden ziyade yıl olarak süre ile daha iyi karakterize edilebilen entegre/uzun programlar. Bu ülkelerin çoğunda, Bolonya birinci kademe modeli dışındaki programlar, tıp, diş hekimliği, veteriner hekimliği, hemşirelik ve ebelik alanlarında olup, çoğu durumlarda öğrenci nüfusunun %1-8'ini kapsar. Düzenlenmiş (regüle edilmiş) mesleklere yönelik entegre programların süresi, genellikle ilgili düzenlenmiş mesleğe bağlı olarak 300-360 AKTS/5-6 yıl'dır.
Açık lisans	İşyeri sahibinin, kaynakları herkesin kullanmasına izin verdiği bir yöntem. Lisans, her bir kaynak ile ilişkilidir. Açık lisans, telif hakkının veya Fikri Mülkiyet Haklarının transferi değildir.
Açık Koordinasyon Yöntemi	Ulusal politikaları belirli ortak hedeflere yönlendirilebilecek olan AB Üye Devletleri arasında işbirliği çerçevesi sağlayan hükümetler arası yöntem. Program kapsamında, açık koordinasyon yöntemi eğitim, öğretim ve gençlik alanlarına uygulanır.
Katılımcılar	Erasmus+ bağlamında katılımcılar, projeye tam olarak dâhil olan ve bazı durumlarda, katılım maliyetini (özellikle seyahat ve harcırah) karşılamak üzere verilen Avrupa Birliği hibesinin bir kısmını alan bireyler olarak değerlendirilirler. Bazı Program Eylemleri (başka bir deyişle Stratejik Ortaklıklar) kapsamında, bu kategorideki katılımcılar (doğrudan katılımcılar) ile projeye dolaylı olarak dâhil olan diğer bireyler (örneğin hedef gruplar) arasında ayırım yapılmalıdır.
Katılımcı kurum/kuruluş	Erasmus+ projesinin uygulanmasına dâhil olan herhangi bir kurum/kuruluş veya gayri resmi/bağımsız gençlik grubu. Projedeki rollerine bağlı olarak, katılımcı kurum/kuruluşlar başvuru sahibi veya ortak (hibe başvurusunun teslimi sırasında kimlikleri belirlenmişse, ortak başvuru sahibi olarak da tanımlanır) olabilirler. Projeye hibe verilmesi halinde, başvuranlar yararlanıcı olur ve projenin çoklu yararlanıcı hibesi aracılığıyla finanse edilmesi halinde, ortaklar, ortak yararlanıcı olabilirler.
Ortak (kurum/kuruluş)	Projeye dâhil olan ancak başvuran rolünü üstlenmeyen katılımcı kurum/kuruluş.
Ortak Ülkeler	Erasmus+ Programına tam olarak katılmayıp bazı Program Eylemlerinde (ortak veya başvuran olarak) yer alan ülkeler. Erasmus+ Ortak Ülkeler listesi, bu Rehberin A Bölümünde, "Erasmus+ Programına kim katılabilir" bölümünde tanımlanmaktadır.
Ortaklık	Eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarında ortaklaşa Avrupa faaliyetleri yürütmek veya okul öğrencileri ve öğretmenleri için sınıf değişimleri şeklinde ortak öğrenme projeleri düzenlemek, yükseköğretimde bireysel uzun dönemli hareketlilik, yoğunlaştırılmış

	programlar düzenlemek, sınır ötesi işbirliği de dâhil bölgeler arası işbirliğini güçlendirmek gibi ilgili bir alanda resmi veya gayri resmi/bağımsız bir ağ kurmak amacıyla farklı Program Ülkelerinden bir grup katılımcı kurum/kuruluş arasında anlaşma. Ortaklığın kalitesini güçlendirmek amacıyla Ortak Ülkelerden kurumlara ve/veya kurum/kuruluşlara doğru genişletilebilir.
İmkânları kısıtlı kişiler	Eğitim, öğretim ve gençlik çalışması fırsatlarına etkin bir şekilde erişmek konusunda birtakım engellerle karşılaşan kişiler. Daha düşük fırsata sahip kişiler ile ilgili daha ayrıntılı tanım, bu Rehberin A Bölümünde "Eşitlik ve içerme" bölümünde bulunabilir.
Özel ihtiyaç sahibi kişiler	Özel ihtiyaçları olan kişi; bireysel, fiziksel, zihinsel veya sağlık ile ilgili durumundan ötürü proje veya hareketlilik faaliyetine katılımı ek mali destek olmaksızın mümkün olmayan potansiyel katılımcıdır.
Program Ülkeleri	Erasmus+ Programına tam olarak katılan ve Ulusal Ajans kurmuş olan AB Ülkeleri ve AB dışındaki ülkeler. Erasmus+ Program Ülkelerinin listesi, bu Rehberin A Bölümünde "Erasmus+ Programına kim katılabilir" bölümünde verilmiştir.
Proje	Belirtilen hedef ve sonuçları gerçekleştirmek için düzenlenen ve bir bütünlük arz eden faaliyetler.
Yeterlilik	Yetkili bir organ, bir kişinin, verilen standartlara uygun olarak öğrenme çıktılarını elde ettiğini belirlediğinde söz konusu olan bir değerlendirme ve doğrulama sürecinin resmi çıktısı.
Ev sahibi kurum/kuruluş	Bazı Erasmus+ Eylemleri (özellikle hareketlilik Eylemleri) kapsamında ev sahibi kurum/kuruluş, bir veya daha fazla katılımcıyı kabul eden ve bir veya daha fazla Erasmus+ proje faaliyeti düzenleyen katılımcı kurum/kuruluştur.
Okul	Okul öncesinden lise eğitimine kadar her seviyede genel, mesleki ve teknik eğitim sağlayan kurum/kuruluş. Lütfen her ülkede okul olarak belirtilen kurum/kuruluş türlerinin listesine başvurunuz; daha fazla bilgi için ülkedeki Ulusal Ajans ile irtibat kurunuz.
Gönderen kurum/kuruluş	Bazı Erasmus+ Eylemleri (özellikle hareketlilik Eylemleri) kapsamında gönderen kurum/kuruluş, Erasmus+ proje faaliyetine bir veya daha fazla katılımcı gönderen katılımcı kurum/kuruluştur.
Kısa dönem (veya kısa dönem yükseköğretim - SCHE) nitelikleri	Çoğu ülkede Avrupa Yükseköğretim Alanı İçin Yeterlilikler Çerçevesindeki birinci kademe içindedir (ISCED Seviye 5). Genellikle ulusal bağlamda yaklaşık 120 AKTS kredisi tarafından temsil edilmektedir, bu da birinci dönemin sonundaki bir dereceden daha aşağı kademede tanınan bir yeterliliğe neden olmaktadır. Bazı programlar, üç yıldan daha uzundur ancak genellikle 180 AKTS kredisinden fazlasını vermeyecektir. Çoğu ülkede öğrenciler, derece kurslarında ilerlemek için kısa dönem (SCHE) kazandııkları kredilerin çoğunu kullanabilirler. Kısa dönem, EQF seviye 5'in öğrenme çıktılarına karşılık gelir.
KOBİ'ler (Küçük ve Orta Boy İşletmeler)	250'den az kişiyi istihdam eden ve 50 milyon Euro'yu aşmayan yıllık ciro ve/veya 43 milyon Euro'yu aşmayan yıllık bilanço sahibi olan işletmeler (yukarıdaki tanıma bakınız)
Sosyal girişim	Yasal biçimine bakılmaksızın, 2004/39/EC sayılı Direktifin 4(1) Maddesinin 14 sayılı alt paragrafının anlamı dâhilinde düzenlenmiş bir piyasada listelenmeyen ve: 1) ana sözleşme, yasalar veya işi kuran her türlü diğer yasal belgeye uygun olarak, a) sosyal getirisi olan yenilikçi hizmet veya malları sağlayan ve/veya b) mal ve hizmetlerin üretiminde yenilikçi yöntem kullanan ve bu üretim yöntemini kendisinin sosyal hedefi olarak gören; sahipleri, üyeleri ve paydaşları için öncelikli hedefi, kâr getirmekten ziyade ölçülebilir, olumlu sosyal etkileri elde etmek olan; 2) her şeyden önce kârını temel amacına ulaşmak için yeniden yatırıma yönlendiren, herhangi bir kâr dağıtımının temel hedefe zarar vermemesini güvence altına almak için kârların paydaşlara ve sahiplere dağıtıldığı her türlü şart için önceden tanımlanmış kural ve usulleri bulunan; 3) özellikle iş faaliyetlerinden etkilenen çalışanları, müşterileri ve/veya paydaşları dâhil etmek suretiyle girişimci, hesap verebilir ve şeffaf şekilde yönetilen bir teşebbüs.
Personel	Mesleki temelde veya gönüllülük temeline dayalı olarak eğitim, öğretim veya gençlik, yaygın öğrenmeye dâhil olan kişilerdir ve akademisyenleri, öğretmenleri, eğitici/eğitmenleri, okul liderlerini, gençlik çalışanlarını ve eğitici/eğitmen olmayan personeli kapsayabilir.
Yapılandırılmış diyalog	Gençlik alanında Avrupa işbirliğinin öncelikleri, uygulanması ve takibi konularında sürekli ortak düşünmeye yönelik bir forum olarak hizmet eden gençler ve gençlik kuruluşları ile diyalog.
Üçüncü kademe	Bolonya süreci çerçevesinde, Mayıs 2005'te Bergen'de yükseköğretimden sorumlu bakanlar tarafından kabul edilen Avrupa Yükseköğretim Alanı İçin Yeterlilikler Çerçevesinde (QF EHEA) üçüncü kademe. QF EHEA'daki bu üçüncü kademe, EQF seviye 8'in öğrencia çıktılarına karşılık gelir.
Staj (işe yerleştirme)	İş piyasası tarafından istenen belirli yeterlilikleri edinmek, çalışma deneyimi gerçekleştirmek ve o ülkenin ekonomik ve sosyal kültürü hakkında anlayış geliştirmek amacıyla başka bir ülkedeki işletme veya kurum/kuruluştaki belirli bir süre geçirilmesi.
Ulusötesi	Aksi belirtilmediği sürece, en az iki Program Ülkesi içeren her türlü eylem ile ilgilidir.
Birliğin şeffaflık ve tanınma araçları	Paydaşların, Birliğin her yerinde öğrenme çıktılarını ve yeterliliklerini anlamalarına, takdir etmelerine ve uygun görüldüğü takdirde, tanımlarına yardımcı olan araçlar.

Mesleki eğitim ve öğretim (VET)	Kişileri belirli meslekler için veya daha geniş anlamda işgücü piyasası için gerekli olan bilgi, beceri ve/veya yeterlikler ile donatmayı amaçlayan eğitim ve öğretim. Erasmus+ amaçları bakımından, birincil veya sürekli mesleki eğitim ve öğretime odaklanan projeler, VET faaliyetleri altında uygundur.
Yaygın ve sargın öğrenmenin tanınması	Bir kişinin, ilgili standartlara göre ölçülmüş öğrenme çıktılarını elde ettiğinin yetkili bir organ tarafından doğrulanma süreci olup, aşağıda verilen dört ayrı aşamadan oluşur: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kişinin belirli deneyimlerinin diyalog yoluyla ortaya çıkarılması, 2. Kişinin deneyimlerinin görünür hale getirilmesi için belgelendirme, 3. Bu deneyimlerin resmi olarak değerlendirilmesi ve 4. Kısmi veya tam tanınma olarak, değerlendirme sonuçlarının belgelendirilmesi.
Sanal hareketlilik	E-öğrenme de dâhil olmak üzere, öğretme, eğitim veya öğrenme bağlamında uluslararası, işbirlikçi deneyimleri gerçekleştiren veya kolaylaştıran Bilgi ve İletişim Teknolojileri tarafından desteklenen bir faaliyetler dizisi.
İşyerinde öğrenme	İşyerinde (alternans eğitimi gibi) veya bir mesleki eğitim öğretim kurumunda mesleki bağlamda görevlerin yeri getirilmesi yoluyla bilgi, beceri ve yeterliklerin elde edilmesini kapsayan öğrenme türü.
Gençler	Erasmus+ Programı bağlamında, 13-30 yaş arası bireyler.
Gençlik faaliyeti	Özellikle gençlik kuruluşları aracılığıyla ister bireysel olsun, ister grup halinde genç bir kişi tarafından gerçekleştirilen ve yaygın öğrenme yaklaşımı ile nitelendirilen okul dışı faaliyet (gençlik değişimi, gönüllülük veya gençlik eğitimi gibi).
Gençlik çalışanı	Genç insanları, kişisel sosyo-eğitimsel ve mesleki gelişimlerinde destekleyen yaygın öğrenmeye katılan meslek sahibi veya gönüllü kişi.
Youthpass	Gençlerin ve gençlik çalışanlarının Erasmus+ Programı tarafından desteklenen projelere katılımlarında öğrenme çıktılarının tanınmasını iyileştirmeye yönelik Avrupa aracı. Youthpass şu unsurlardan oluşmaktadır: a) katılımcılar tarafından Programın çok sayıda Eyleminde elde edilebilen sertifikalar ve b) gençlik ve yaygın eğitim alanında bir Erasmus+ projesinin öğrenme çıktıları konusunda düşünmek için gençleri, gençlik çalışanlarını ve gençlik kuruluşlarını destekleyen tanımlanmış süreç. Youthpass ayrıca Avrupa'nın içinde ve ötesinde yaygın ve sargın öğrenmenin tanınmasını geliştirmeyi amaçlayan daha geniş bir Avrupa Komisyonu stratejisinin de parçasıdır.

EK IV – YARARLI REFERANSLAR VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

YARARLI REFERANSLAR

Başlık	Bağlantı
Avrupa 2020 ve Eğitim-Öğretim 2020 karşılaştırmalı değerlendirmeleri ve göstergeleri	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/employment_social_policy_equality/education_training
Eğitim analizi (birçok özel eğitimsel alanların yanı sıra ECEC, okullar, gençlik ve yükseköğrenim kurumlarını kapsamaktadır)	http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/
Eğitim ve öğretim analizi (tüm alanları kapsamaktadır)	http://www.oecd.org/education/
Eğitim ve öğretim analizi (tüm alanları kapsamaktadır)	https://en.unesco.org/ http://www.uis.unesco.org/Pages/default.aspx
Diploma Eki modeli	http://ec.europa.eu/education/tools/diploma-supplement_en.htm
AKTS Kullanıcı Rehberi	http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf
ECVET	http://ec.europa.eu/education/vocational-policy/ecvet_en.htm http://www.ecvet-team.eu/en
Girişimcilik Eğitimi: Eğiticiler için bir Rehber	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/files/education/entredu-manual-fv_en.pdf
EQAVET	http://ec.europa.eu/education/vocational-policy/eqavet_en.htm
Erasmus+ Yaygınlaştırma Platformu	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/
ESCO	https://ec.europa.eu/esco
AB Beceriler Panoraması	http://euskillspace.cedefop.europa.eu
Europass anasayfası	https://europass.cedefop.europa.eu/en/home
Yetişkin eğitimi ve güncel politika gelişmelerine yönelik Avrupa Gündemi	http://ec.europa.eu/education/policy/adult-learning/index_en.htm
Göstergeler ve değerlerin karşılaştırılması - Eğitim gözlemi	http://ec.europa.eu/education/tools/et-monitor_en.htm
Göstergeler ve değerlerin karşılaştırılması - Resmi doküman	http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/indicators-benchmarks_en.htm
Spor ile ilgili temel belgeler kütüphanesi	http://ec.europa.eu/sport/library/index_en.htm
Temel Avrupa gençlik politikası belgeleri (Gençlik alanında Avrupa işbirliğine yönelik yenilenen çerçeve de dâhil)	http://ec.europa.eu/youth/library/index_en.htm
2000 yılından bu yana ana politika girişimleri ve eğitim ve öğretimde çıktılar - Gelişen okul eğitimi politikaları	http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_en.htm

2000 yılından bu yana ana politika girişimleri ve eğitim ve öğretimde çıktılar - Yükseköğretim Reformu	http://ec.europa.eu/education/higher-policy/index_en.htm
Eğitime Başlama - Yeni teknoloji ve açık eğitim kaynakları aracılığıyla herkes için yenilikçi öğretme ve öğrenme Bildirisi (2013)654	http://ec.europa.eu/education/newtech/
Eğitimi Yeniden Düşünmek - Daha iyi sosyo-ekonomik çıktılar için becerilere yatırım yapmak	http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;jsessionid=LLFgTfdd6mZf3Wt4YNhTjyP8vnMcg4RnTT1rQHP2bfT8dWYrdNQC!1965766013?uri=CELEX:52012DC0669 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
Büyümeyi ve çalışmayı desteklemek - Avrupa yükseköğretim sistemlerinin modernizasyonuna yönelik gündem	http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:EN:PDF
2011-2020 dönemi Mesleki Eğitim ve Öğretimde geliştirilmiş Avrupa İşbirliği üzerine Bruges Bildirisi	http://ec.europa.eu/education/brugecom/
Girişimcilik Eğitiminde Daha Büyük İşbirliğine ve Bütünlüğe Doğru	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/education-training-entrepreneurship/reflection-panels/files/entr_education_panel_en.pdf
Gençlik Hamlesi hakim girişimi	http://europa.eu/youthonthemove/index_en.htm
Youthpass Anasayfası	https://www.youthpass.eu

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Avrupa Komisyonu – Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü (DG EAC)

<http://ec.europa.eu/erasmus-plus>

Avrupa Komisyonu – Eğitim, Görsel-İşitsel Kültür Yürütme Ajansı (EACEA)

http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php

Ulusal Ajanslar

<http://ec.europa.eu/erasmus-plus/na>

Avrupa Birliği Bakanlığı - Türkiye Ulusal Ajansı

www.ua.gov.tr